

LYNN AUSTIN



Făcele Evei

roman

O povestire fascinantă despre alegeri secrete și despre șanse în¹plus

Lynn Austin

FIICELE EVEI

roman

Traducerea: Mariana Bront

După volumul apărut la
Editura Casa Cărții, Oradea 2008

„...căci Eu, Domnul, Dumnezeul tău, sunt un Dumnezeu gelos, care pedepsesc nelegiuirea părinților în copii până la al treilea și la al patrulea neam al celor ce Mă urăsc, și Mă îndur până la al miilea neam de cei ce Mă iubesc și păzesc poruncile Mele.”

Exodul 20:5-6

Lynn Austin a scris câteva lucrări de ficțiune, inclusiv Fiicele Evei, lucrare care a câștigat Silver Angel Award, și seria The Chronicles of the King Cronicile Regelui. În afara calităților ei de scriitoare, Lynn este cunoscută și ca o renumită vorbitoare în cadrul conferințelor, în aziluri și în cadrul diferitelor evenimente din cadrul bisericilor și al școlilor. Împreună cu soțul ei locuiesc în Illinois și sunt părinții a trei copii.



Cuprins

PROLOG

CAPITOLUL 1

CAPITOLUL 2

CAPITOLUL 3

CAPITOLUL 4

CAPITOLUL 5

CAPITOLUL 6

CAPITOLUL 7

CAPITOLUL 8

CAPITOLUL 9

CAPITOLUL 10

CAPITOLUL 11

CAPITOLUL 12

CAPITOLUL 13

CAPITOLUL 14

CAPITOLUL 15

CAPITOLUL 16

CAPITOLUL 17

CAPITOLUL 18

CAPITOLUL 19

CAPITOLUL 20

CAPITOLUL 21

CAPITOLUL 22

CAPITOLUL 23

CAPITOLUL 24

CAPITOLUL 25

CAPITOLUL 26

CAPITOLUL 27

CAPITOLUL 28

CAPITOLUL 29

CAPITOLUL 30

CAPITOLUL 31

CAPITOLUL 32

CAPITOLUL 33

CAPITOLUL 34

PROLOG

1980

— Ei bine, acum pentru ce vă bateți gura atâta?

Emma Bauer își dădu seama că fiica și nepoata ei se certaseră încă de cum pășiră pe ușa apartamentului ei. Sprâncenele atent îngrijite ale fiicei sale erau acum încruntate, gura ei era adunată asemeni unui sac legat. Își ținea brațele și umerii țepeni, ținând geanta strâns lipită de ea. Emma inhală mirosul pătrunzător al parfumului franțuzesc în timp ce Grace îi sărută obrazul.

— Nu ne-am certat, mamă.

Emma chicoti.

— Ei, e clar ca lumina zilei că v-ați certat. Pe bune, aveți de parcurs un drum de doar treizeci și cinci de minute până aici. Chiar nu puteți să rezistați mai mult de-atât fără să vă dondăniți?

— Suzanne și cu mine am venit să te ajutăm să te muți și nu ca să ne spălăm rufele murdare în fața ta.

— Draga mea, dacă tu ai putea să vezi norul acela amenințător ce plutește deasupra voastră, n-ai mai pomeni de spălatul rufelor.

— Acum fabulezi și tu, mamă. Grace îi zâmbi scurt lui Emma, după care se întoarse spre Suzanne cu o privire tranșantă care exprima cât se poate de clar mesajul: "Nu în fața bunicii."

Suzanne își roti ochii.

— Oricum, bunica va afla mai devreme sau mai târziu. Trăsăturile și gesturile trădau relaxare și indiferență, ca de altfel și blugii ei spălăciți și bluza extrem de largă pe care o purta. Suzanne era în vârstă de treizeci de ani, însă își aruncă geanta de pe umăr pe canapeaua lui Emma și se lăsă jos lângă ea ca un adolescent îmbufnat.

— Ți-e frică să îi spui despre ce e vorba pentru că știi că bunica va fi de partea mea.

— Ba n-aș crede. Obrajii lui Grace serveau acum drept termometru pentru temperatura ei crescândă, un lucru tipic și pentru tatăl ei.

— Discuția noastră s-a încheiat, Suzanne. Am venit aici ca să muncim.

— Să muncim? repetă Emma. Ea își examinează fiica, ușor amuzată. Grace purta niște pantaloni de pânză de un albastru deschis și un pulover de cașmir ce se asorta cu lanțul din perle pe care-l purta la gât. La cei cincizeci și cinci de ani, ea continua să se mențină suplă și în pas cu moda, cu părul blond spre roșcat și cu unghiile proaspăt vopsite la un salon.

— Ei bine, Gracie, sunt încântată să constat că te-ai îmbrăcat cu vechile tale haine de lucru.

— Astea sunt zdrențele pe care le poartă mama, spuse Suzanne cu dispreț. Perlele sunt false.

Emma râse, însă când expresia îngrijită a lui Grace nu se schimbă, ridică umerii în semn de resemnare.

— Bine-atunci, dacă voi nu vreți să îmi spuneți motivul gâlcevii, atunci haideți mai bine să bem puțină cafea și apoi să începem să împachetăm.

Grace îi aruncă cheile mașinii sale lui Suzanne.

— Du-te să aduci celelalte cutii goale din mașina mea, te rog. Grace o urmă pe Emma în bucătărie și privi în jurul ei consternată.

— Nici nu te-ai apucat de împachetat! Credeam că...

— Știu, știu, am promis că voi sorta lucrurile. Dar când a sosit momentul, mi-a venit greu să mă apuc. Am trăit aici timp de treizeci și cinci de ani, știi prea bine, și parcă mă copleșesc amintirile. Nu reușesc să fac mai nimic.

— Mamă, tu ai hotărât că vrei să te muți într-un azil de bătrâni. Tu ai spus că vrei să ieși din oraș și să te muți mai aproape de mine și de Suzanne. Am dezbătut subiectul cu luni de zile în urmă.

Emma acoperi mâna lui Grace cu mâna ei.

— Nu m-am răzgândit, draga mea. Ci doar regret aceste pierderi – vechiul cartier... toți prietenii mei...

— Nu-mi place să apelez la clișee, dar vei avea o duzină de alți noi prieteni cât ai clipi din ochi. Întotdeauna oamenii roiesc în jurul tău, oriunde ai fi. Stephen te consideră un adevărat magnet.

— Ei bine, dacă nu mă descotorosesc de o parte din toate vechiturile astea, nu voi avea suficient spațiu nici măcar pentru mine în noul apartament, ca să nu mai vorbim de mulțimile de oameni.

Emma deschise unul dintre dulapurile ei de bucătărie și rămase cu privirea ațintită asupra harababurii de vase ce stăteau claie peste grămadă, după care îl închise din nou.

— Nu mă pot nicidecum hotărî ce să păstrez și de ce anume să mă descotorosesc.

— Păi ce-ar fi atunci să mutăm toate lucrurile și să le alegi abia acolo?

— Oh, nu, n-ai vrea asta, replică Emma râzând.

— Poate că mă îmbrac eu asemeni unei cerșetoare ce-și cară peste tot lucrurile cu ea, dar să știi că n-am să încep să trăiesc ca una dintre ele. N-aș putea să fac să încapă toate vechiturile astea în Birch Groove chiar de-aș folosi un compactor pentru deșeuri.

Emma auzi clinchetul clopoțeilor la ușa din față, urmat de sunetul cavernos, a gol al cutiilor din carton aruncate pe podea.

— Suntem aici, strigă ea.

Suzanne se plimbă prin bucătărie după care se lăsă pe un scaun ca și cum ar fi muncit o zi întreagă. De obicei, era plină de viață, ochii ei albaștri radiind în timp ce vorbea, iar mâinile ei expresive dând și mai multă culoare și formă cuvintelor sale. Era o femeie de succes, editoare la o revistă a femeilor de carieră, și de obicei când intra într-o încăpere ea deținea întreg controlul. Era o persoană categorică, organizată, hotărâtă – unii ar fi spus chiar dură, dacă nu ar fi cunoscut-o într-atât de bine cum o cunoștea Emma. Însă ceva umbra aceea însuflețire a lui Suzanne. Părul ei negru îi cădea pe față ca și cum ar fi încercat să ascundă ceva dincolo de el.

— De unde vrei să începem, bunico? Glasul ei slăbit era complet lipsit de entuziasm.

— Ei bine, asta e problema, vezi tu... Nu mă pot hotărî de unde să încep. Când am început să pun lucrurile deoparte am vrut să vi le dăruiesc, dar am fost surprinsă să realizez că prea puține dintre ele puteau să fie dăruite.

Nu m-am gândit niciodată serios la asta înainte, dar se pare că atunci când am divorțat de Karl mi-am lăsat moștenirea undeva, în urmă. Luă o înghițitură de cafea, amintindu-și atât de bine cuvintele aspre ale lui Karl, de parcă le-ar fi rostit doar ieri. Tresări parcă pentru a le îndepărta din mintea ei, apoi reluă.

— Ar cam trebui să începem să împachetăm dacă vreau să părăsesc apartamentul acesta până miercuri.

Emma înaintă spre living și se opri în fața dulapului ei cu obiectele rare de artă. Deschise ușile din sticlă curbată și gesticulă spre raftul cu serviciile de sticlă din timpul mării crize economice.

— Să începem cu astea. Le vrei Grace? Sunt ale tale, știi prea bine.

— Ale mele?

— Da. Nu-ți aduci aminte de unde le-ai primit? Povestește-i și lui Suzanne.

— Oh, da... Le ofereau la filme ca premii în timpul mării crize economice. Vocea lui Grace trădă nerăbdarea ei în timp ce privea întoarcerile incoerente ale lui Emma în trecut.

— Dacă tu și bunica ați fost atât de sărace în timpul depresiunii, cum vă permiteați filmele? întrebă Suzanne.

— Nu știu... tu îmi dădeai banii să merg, nu-i așa mamă?

— Vrei să spui că nu îți aduci aminte? întrebă Emma surprinsă. Toate cărțile acelea pe care le-ai citit, Gracie?

— Oh, așa e. Preotul de la parohie plătea copiilor din cartier câte cinci cenți pentru fiecare carte pe care o citeam. Grace aproape că zâmbi. Atunci m-am îndrăgostit

de cărți pentru prima dată. Foloseam banii pe care îi câștigam pentru a merge la filme în fiecare sâmbătă. N-am să uit niciodată bunătatea părintelui O'Duggan. Nici măcar nu eram catolică, și cu toate acestea mă plătea și pe mine asemeni celorlalți copii.

— Dar tu erai singura care reușea să-i golească buzunarele, spuse Emma. Niciunul dintre ceilalți copii nu citeau atât de mult ca tine, fie și pentru o monedă de cinci cenți.

Suzanne examinează un bol verde pentru desert, din sticlă gravată.

— Chiar le dădeau pe gratis? Sunt atât de frumoase.

— Le vrei, Gracie? Întrebă Emma din nou. Adu un ziar și le înfășurăm în el. Pfui, sunt pline de praf!

— Nu, mai bine nu le iau, răspunse Grace cu încetineală. Stephen detestă să-i fie casa înțesată cu bibelouri de-astea.

Reacția lui Suzanne fu promptă, trădând mânie.

— Mamă, e și casa ta la urma urmei!

Tensiunea pe care o observase Emma de la bun început între ele, era la fel de încordată asemeni unei frânghii întinse, căci neînțelegerea lor secretă ieși din nou la iveală. Plasă o cutie goală de carton între ele, sperând să mai slăbească puțin din tensiunea aceea.

— Mai bine înveliți farfuriile acelea și le puneți într-o cutie, atunci, spuse Emma. Dacă niciuna dintre voi nu le vrea, am să i le ofer anticarului. N-are nici-o importanță. Ea speră că vocea ei nu trădase dezamăgirea care-i străpunsese sufletul.

În încăperea era liniște cu excepția foșnetului hârtiei folosită pentru a împacheta cu grijă fiecare piesă înainte de a o așeza în cutia de carton. Un bol roz de zahăr, ciobit, zomăi atunci când Suzanne îl luă de pe raft.

— Este ceva înăuntrul lui, bunico. Oh uite... e un cărbune? Suzanne ridică o bucată de un negru lucios de mărimea unei nuci.

Ochii lui Emma se umplură de lacrimi de îndată ce-și aminti niște cuvinte pe care le auzise cu mult timp în urmă. Le repetă apoi nepoatei sale.

— Nu e cărbune, draga mea, acela e un diamant în devenire. Dumnezeu se va folosi de presiune și forță pentru ca mai apoi să îl transforme în ceva de-a dreptul minunat.

— Câteodată rămâneam fără cărbune în timpul depresiunii, îi explică Grace lui Suzanne. Ea învelea vasele cu spatele spre Emma, astfel că nu observă lacrimile din ochii ei.

— Cărbunele era la fel de prețios ca și diamantele pentru noi în zilele acelea. Îmi amintesc că într-o iarnă, a fost atât de frig, încât bunica ta a făcut pneumonie și era cât pe ce să moară. Dar după aceea nu s-a mai întâmplat niciodată să rămânem fără cărbune. S-a întâmplat ca în Biblie – văduva cu vasul de untdelemn care nu se mai termina. Lada noastră întotdeauna avea câteva bucăți de cărbune în ea. Mamă, ai aflat vreodată cine o umplea pentru noi?

— Întotdeauna am știut cine o umplea.

Grace se întoarse să o privească.

— Cine?

Emma își dădu seama că adevărul ar fi ridicat mai multe întrebări – întrebări la care ea nu era dispusă să răspundă. Ea zâmbi ușor.

— Draga mea, doar nu vrei acum să îmi încalc promisiunea doar pentru a-ți spune, nu-i așa?

— Dar asta s-a întâmplat cu mulți ani în urmă. Ce importanță ar mai avea asta acum? Pun pariu că persoana aceea misterioasă nici măcar nu mai trăiește.

— Ce-ți veni de vrei să dezgropi dintr-odată trecutul? întrebă Emma. Rămase cu privirea ațintită spre rafturile prăfuite de parcă acestea ar fi fost o fereastră spre trecutul ei.

— M-am gândit atât de mult în ultima vreme la vecii noștri prieteni și vecini din King Street, încât aproape că mă așteptam ca unii dintre ei să apară pe neașteptate la ușa noastră – cum ar fi nebunul acela de Clancy sau sinistrele surori Mulligan. Ți le amintești?

Grace își încrucișă brațele.

— Nu ai de gând să îmi spui cine ne aproviziona cu cărbune, nu-i așa?

— Nu, draga mea, nu pot. Dar ia cărbunele acasă cu tine. Păstrează-l să-ți aduci aminte cât de mult ni s-a purtat de grijă atunci, chiar și în timpurile de restriște.

Când Emma se întinse să ia bucata din mâna lui Suzanne, ea observă că nepoata ei nu purta verigheta pe deget. O bucată de piele mai deschisă la culoare marca locul unde verigheta fusese anterior. Ochii lor se întâlneau. Suzanne își îndesă iute mâna ei stângă în buzunarul blugilor ca și cum ar ascunde o cicatrice urâtă, după care își mușcă buza, luptându-se să-și rețină lacrimile. Camera

era învăluită în tăcere și doar zumzăitul traficului de afară din stradă răzbătea, și geamătul prelung al unei sirene distante.

— Ce s-a întâmplat, Suzanne? Întrebă Emma cu blândețe.

Suzanne îi aruncă o privire mamei sale, apoi suspină.

— Divorțez de Jeff.

— Oh, scumpa mea, nu! Cuvintele lui Suzanne căzură într-un mod atât de neașteptat, atât de devastator, încât acele cuvinte fură singurele pe care Emma le mai putu rosti. Ea investise toate visele și speranțele ei eșuate în Jeff și Suzanne, încercând să răscumpere propriile sale greșeli prin căsnicia lor.

În spatele ei, vocea tremurândă a lui Grace rupse tăcerea.

— Nu vei divorța, Suzanne! Nu poți să faci lucrul acesta copiilor tăi. Tu și cu Jeff trebuie să mergeți să consultați un consilier și să dezbateți problema. Dacă e vorba de bani, eu și cu tatăl tău...

— Ți-am spus deja că nu e vorba de bani. Și noi am discutat despre asta. La nesfârșit. M-am săturat să mai vorbesc despre asta.

— Dar un consilier ar putea...

— Ar putea ce? Să îl determine pe Jeff să se răzgândească? N-aș prea crede, și chiar acum acesta ar fi singurul lucru care ne-ar putea salva căsnicia.

Emma le privi pe amândouă, detestând să vadă cele două persoane pe care le iubea atât de mult suferind, neputându-și imagina ce putuse să o determine pe Suzanne să ia o astfel de decizie drastică. Îi e Jeff infidel?

își reaminti cum Suzanne afirmase mai devreme că bunica ar fi de partea ei și se întrebă ce o determinase să creadă una ca asta. Să fie oare pentru că ea însăși divorțase în urmă cu mulți ani? Luă mâna lui Suzanne într-a ei.

— Sue, de ce?

Emma așteptă ca Suzanne să se liniștească și să-și adune putere din mânia ei.

— Compania lui Jeff l-a promovat dar cu condiția ca el să se transfere la Chicago. Și el a acceptat slujba, bunico. Nici măcar nu mi-a cerut părerea – ci doar le-a răspuns pozitiv, fiind de-acord să se mute în cealaltă parte a țării. Dar eu nu vreau să mă mut. Am muncit mult prea mult pentru cariera mea, și dacă ar trebui să o sacrific de dragul lui Jeff, aş termina prin a mă urî pe mine însămi pentru asta. Pe mine nu mă așteaptă nimic în Chicago.

— N-ai de unde să știi asta, replică Grace. Nici măcar nu ai căutat o slujbă acolo.

— Nu vreau o slujbă nouă, mamă. Eu sunt mulțumită cu slujba pe care o am aici. Îmi place ceea ce fac. Familiile noastre trăiesc aici. Fetele au școlile și prietenii lor aici. Cum ne poate el cere să renunțăm la tot?

— E așa de straniu cum se repetă istoria, spuse Emma. Mama mea a trebuit să-și părăsească familia și casa ei din Germania și să emigreze în America de dragul tatălui meu. Asta s-a întâmplat... când? Cu mai bine de optzeci de ani în urmă. Nu și-a mai văzut familia niciodată. Emma se întreba ce i-ar fi spus Louise acestei strănepoate dacă ar fi trăit. I-ar fi spus ea lui Suzanne că a luat hotărârea corectă? Ar fi oare Louise de acord cu faptul că o căsnicie nu merită un asemenea sacrificiu?

— Femeile nu prea aveau de ales în vremurile acelea, replică Suzanne. Dar eu pot. Termină de învelit un vas pe care îl îndesă apoi în cutie.

Grace trecu pe lângă Emma, luând-o pe Suzanne după umeri.

— Dacă Jeff își dorește atât de mult slujba aceasta, dacă se dovedește a fi atât de importantă pentru el, cum poți tu să i te opui? El este capul familiei...

— Nu, mamă. Eu nu cred toate balivernele alea din Biblie despre soțiile care trebuie să se supună soților lor. Se eliberă apoi de brațele mamei ei. Eu nu sunt ca tine. Viața mea nu gravitează numai în jurul soțului meu și a bisericii. Nu i-aș permite niciodată lui Jeff să îmi spună că nu pot să lucrez, cum ți-a cerut ție tata. Ochii săi îi întâlniră pe ai lui Emma. Ți-a povestit despre lucrul acesta, bunico?

— Ce să-mi spună, draga mea?

— Că a muncit atât de asiduu la înființarea unui centru special pentru femeile însărcinate, și când comitetul a rugat-o pe mama să ocupe funcția de director principal, tata a determinat-o să renunțe.

— Nu m-a făcut să...

— Ba da! exclamă Suzanne.

— Nu, n-am auzit nimic despre lucrul acesta, afirmă Emma. Își lăsa mâna pe brațul lui Grace. Este acesta locul despre care îmi spuneai că fetele care nu doresc să avorteze pot fi ajutate?

Grace încuviință.

— Dar nu am refuzat din cauza lui Stephen. Ce aş fi putut eu să ştiu despre modul de conducere al unei organizații de felul acesta? Eu sunt o casnică. Nu pot...

— Mamă, tu ai ridicat centrul acela încă de la temelie, replică Suzanne. Tu ai format consiliul de administrație, ai strâns fonduri, ai renovat clădirea vacantă, ai pus la cale campania de publicitate – și toate ca și voluntar. Ești asistentă de profesie, soție de doctor. Slujba aceea ți s-ar fi potrivit de minune și consiliul era conștient de faptul acela. Tocmai de aceea te-au propus. Dar tu ai refuzat din cauza lui tata pentru că el nu dorea ca tu să muncești. Asta e curată nebunie!

— Noi nu vorbim aici despre mine, replică Grace stăpânindu-și mânia. Noi vorbim acum despre tine și Jeff.

— Dar tocmai din cauza ta am luat această hotărâre! Eu refuz să trăiesc în felul în care o faci tu. Eu sunt asemeni bunicii. Eu nu am nevoie de un soț care să îmi poarte de grijă; eu pot să îmi port de grijă mie și fiicelor mele. Întotdeauna te-am admirat, bunico – pentru faptul că ai crescut-o pe mama singură, după ce soțul tău te-a părăsit.

Într-o fracțiune de secundă, Emma realizează faptul că acea casă a minciunilor pe care o ridicase cu multă grijă era pe punctul de a se ruina, dărâmând odată cu ea și pe cei dragi ei. Ea o ridicase pentru a-i proteja și a-i adăposti, gândindu-se că numai ea avea să sufere dacă vreodată s-ar fi prăbușit.

— E numai vina mea... Își spuse Emma ei însăși. Se lăsă încet pe cel mai apropiat scaun, simțind parcă deodată povara fiecărui an în parte din cei optzeci.

— Nu, e vina lui Jeff. Lui nu îi pasă de familia lui, ci doar de el însuși. El singur a decis deja ce este mai important pentru el – slujba lui. De aceea și eu voi decide la fel.

— Oh, Sue... unde a dispărut toată dragostea voastră? Întrebă Emma cu blândețe. Îți aduci aminte cum ai reacționat când ai auzit că Jeff ar putea să lupte în Vietnam? Îți aduci aminte cum ai zis că vei merge cu el și în Canada dacă ar trebui! Erai atât de îndrăgostită de el atunci. Unde au dispărut acele sentimente?

Suzanne privi în altă parte.

— Nu știu, bunico. Chiar nu am idee. Am ajuns să fim atât de ocupați. Amândoi avem carierele noastre... Ea ridică o bombonieră de pe raft și o înveli cu nepăsare în ziar.

— Ne-am distanțat atât de mult, încât Jeff a acceptat slujba asta fără ca măcar să mă consulte.

— Dar copiii? pledă Grace. Nu sunt ei la fel de importanți ca și carierele voastre? Sunt atât de mici. Cum puteți să le distrugeți viața?

Suzanne suspină adânc în timp ce așeză ultima grămăjoară în cutie și închise cutia.

— Mamă, timpurile s-au schimbat de când bunica a divorțat. Jumătate din copiii de la grădinița lui Melissa provin din familii în care părinții sunt divorțați.

— Dar fetele tale au nevoie de tatăl lor! Nici nu ai idee ce înseamnă să fii abandonată de tatăl tău! Grace se înfioră, ca și cum tot corpul ei ar fi simțit greutatea acelor cuvinte. Dacă ai ști, nu le-ai face niciodată lucrul acesta lui Amy și lui Melissa.

— Nu eu sunt cea care...

— Nu, tu ascultă aici. Am pus deoparte nevoile mele și cariera mea pentru a-i fi pe plac tatălui tău ca tu să nu trebuiască să treci prin ceea ce am trecut eu. Tatăl meu și-a părăsit familia. Și toată viața mea m-am simțit părăsită – nevrednică de dragostea lui!

— Oh, Gracie, nu! El te-a iubit enorm de mult. Tu îi erai mult mai de preț decât însăși viața lui. Trăind de una singură, Emma își exprima deseori gândurile cu voce tare. Nici nu-și dădu seama că făcuse la fel și de data aceasta până când văzu că în cameră se așternu o liniște deplină.

Grace o privi uluită, cu gura deschisă.

— Ce ai spus? șopti ea.

Emma simți cum se clatină pământul cu ea și văzu cum casa aceea a minciunilor se cutremură din temelii. Ar putea-o propti cu alte minciuni, dar se amăgea pe ea însăși dacă continua să creadă că asta i-ar proteja pe cei dragi ei de suferință. Suferința lui Grace dezvăluise adâncimea rănilor ei. Iar Emma conștientiză de îndată singurătatea devastatoare la care Suzanne urma să îi facă față în anii care urmau, chiar dacă societatea devenise mult mai tolerantă față de divorț în anii 1980 decât fusese în 1925. Neadevărurile pe care Emma le clădise cu atâta grijă se prăbușiră acum în tăcere, țintuindu-le pe Grace și pe Suzanne sub greutatea rămășițelor lor.

Emma se ridică și se întinse spre mâna fiicei sale, luând-o într-a ei.

— Gracie, de ce ai muncit tu atât de mult ca să înființezi clinica aceea? De ce lupti cu atâta înverșunare împotriva avortului?

— Mamă, vreau să îmi explici ceea ce tocmai ai spus despre tatăl meu.

— Răspunde-mi la întrebare mai întâi.

— Știi prea bine de ce – pentru că tatăl meu nu a vrut ca eu să mă nasc. Când el a încercat să te forțeze să faci avort nu ai avut unde să te duci, și pe nimeni care să te ajute.

— Și atunci de ce ai refuzat directoratul unui loc la care tu ai muncit atât de mult ca să îl ridici? Mai ales când e vorba de o cauză pentru care îți pasă atât de mult!

— Mamă, te rog...

— Te temi ca nu cumva soțul tău să te părăsească, Gracie?

Ea nu răspunse. În schimb, își acoperi fața și plânse fără zgomot. Grace plângea în felul acela încă de când era copil, ca și cum suferința ei nu merita atenția nimănui. Plânsul ei tăcut o mișcă până la lacrimi pe Emma, cum se întâmpla de altfel de fiecare dată. Suzanne își cuprinse mama cu brațele.

— Îmi pare rău, mamă. Sufăr atât de mult acum, dar niciodată nu am vrut să te fac pe tine să suferi.

Emma tânjea acum din răspuțeri să dezasambleze toate acele scânduri și lemne căzute, unul câte unul, pentru a deznoda lanțul acela de minciuni, pentru a-i elibera pe cei dragi din molozul vieților lor distruse. Dar după mai bine de cincizeci de ani, adevărul ar fi putut să aducă mai multă confuzie și suferință decât să aducă vindecare. Ele trebuiau să găsească o cale proprie de a scăpa.

— Suzanne, vreau să mă ascuți, spuse Emma. Eșecul căsătoriei mele și faptul că am fost părăsită de Karl a fost

numai și numai din vina mea. Te rog să nu mai spui că mă admiri. Tu mă vezi ca fiind o femeie puternică, independentă, ca pe cineva cu care dorești să te asemeni, dar nimic nu e adevărat. V-am influențat mult pe amândouă prin faptul că am luat acele hotărâri greșite cu mulți ani în urmă.

Grace își șterse lacrimile și își reaseză cu grijă masca ei de echilibru și demnitate. Ochii ei îi întâlniră pe cei ai lui Emma.

— Spune-mi de ce ai afirmat lucrurile acelea despre tatăl meu.

El te-a iubit, dori ea să repete. În schimb, Emma se adăposti în spatele unei alte minciuni.

— Nu m-am gândit la ceea ce am spus, Gracie. Îmbătrânesc. Am vrut să spun că în chestiunea de față, Karl nu are nici-o importanță. Eu te iubesc. Și îmi doresc ca dragostea mea să fi fost îndeajuns pentru tine, ca tu să nu fi simțit lipsa tatălui tău.

Grace o privi fix, iscoditor auzind această explicație. Și pentru că nu rezistă acestei examinări minuțioase, Emma se aplecă pentru a lua un album prăfuit de poze de pe un raft de jos.

— Vreau să-l păstrezi. Există aici o poză cu Karl, poza noastră de la căsătorie. Ai văzut-o și înainte. Am păstrat-o ca tu să ai întotdeauna o idee de felul în care arăta.

Grace ținu albumul la pieptul ei fără să îl deschidă.

— Nu cred că pot... nu acum...

— Pot să îl văd, mamă? întrebă Suzanne. Grace nu rezistă în timp ce Suzanne luă albumul de la ea și începu să îl răsfoiască.

— Care dintre ei e, bunico?

Emma se uită cu atenție peste umărul ei.

— Aici. Aici suntem noi doi, Karl și cu mine.

— L-ai iubit, bunico?

— Când ne-am căsătorit? Nu. Familiile noastre erau prietene. M-am căsătorit cu el pentru a-mi asculta părinții. În felul acesta stăteau lucrurile pe atunci. Se presupunea că dragostea urma să crească după căsătorie. Aceștia sunt părinții mei, chiar aici. Când Suzanne întoarse pagina fără a mai pune alte întrebări, Emma răsuflă ușurată.

— Cine sunt oamenii aceștia?

— Majoritatea sunt vechi prieteni din perioada în care am trăit în apartamentul de pe King Street. Acestea erau proprietățile, surorile Mulligan.

— "Sinistrele" surori Mulligan?

— Da. Așa-i că arată ca niște ciori?

— Oh, mamă, n-au fost chiar atât de rele, afirmă Grace. Au avut grijă de mine atunci când tu mergeai la lucru.

— Și acesta este nebunul Clancy cu părintele O'Duggan.

— Preotul care o plătea pe mama ca să citească? Ce tânăr era. Și arătos pe deasupra.

Grace aruncă o privire cercetătoare peste umărul lui Suzanne.

— Unde? Lasă-mă să văd. Da, el este. Știi, de câte ori aud un accent provincial irlandez, întotdeauna mă gândesc la el.

Emma arată o altă poză de pe aceeași pagină.

— Aici ești tu Gracie, pe când aveai cam patru ani.

— Poza asta a fost făcută cât timp am stat la mama. Am locuit cu ea cât timp tu ai avut pneumonie. A fost atât

de bună cu mine. Oh, și acesta este Booty Higgins care avea magazinul.

— Ce fel de nume e și ăsta, "Booty"? întrebă Suzanne.

— Era o poreclă, răspunse Emma. Nu-mi aduc aminte adevăratul lui nume, dar el a fost cu adevărat un contrabandist în timpul prohibiției.

Grace se uită mirată.

— Serious? Nu am știut lucrul acesta.

Emma zâmbi scurt.

— Cine sunt acești trei oameni în smoching și cu papioane negre? întrebă Suzanne.

— Oh, lasă-mă să văd! spuse Grace. Aceștia trebuie să fie Black Jack, Slick Mick și O'Brien! Da, ei sunt.

— Cine sunt ei? întrebă Suzanne. Arată ca niște gangsteri.

— Da, dar ei au fost niște gangsteri tare drăguți, spuse Emma, râzând. Ce gașcă nebună eram împreună. În ziua de azi, am fi considerați o trupă de lunatici bună de închis într-un azil. Dar noi, pe vremea aceea, ne purtam de grijă unul altuia, ne păzeam unul pe altul. Ei erau singura familie pe care o aveam.

Luă apoi cu blândețe albumul din mâinile lui Suzanne și îl închise.

— Vă dați seama că e aproape ora zece și noi abia am împachetat o cutie? Albumul de poze este pentru tine, Gracie. Iar tu, Suzanne, vreau să iei asta.

Se întinse spre dulap și apucă un vas alb din porțelan, aurit pe margine. O pictură delicată a unei fetițe ce purta o rochie de un roz pal și o bonetă era decorată în față.

— Îmi pare rău că nu am prea multe obiecte de familie pe care să vi le dau, copilele mele, dar bucata de cărbune e una dintre ele, și ceașca aceasta e alta.

— Oh, bunico, îmi amintesc acum! Este "ceașca lacrimilor."

— Îți aduci aminte care era șiretlicul?

— Oricând eram tristă pentru ceva, mă lăsa să beau din ea și toate lacrimile mele dispăreau ca prin minune.

Emma strânse cupa în mâinile ei.

— Dacă ar mai funcționa, Suzy. Dacă aș putea numai să o umplu cu ceva care ar face ca toate lacrimile tale să dispară.

— Știu, bunico.

— Nu era asta ceașca mamei tale? Întrebă Grace. Nu a adus-o ea atunci când a imigrat?

— Ba da, i-a dăruit-o bunica mamei mele din Germania. Orna a fost cea dintâi care a numit-o "ceașca lacrimilor" cu ani în urmă. Atunci când mama mea și-a părăsit familia pentru a veni în America, Oma a fost cea care i-a dăruit-o. Mama mi-a spus că a umplut-o până la margini cu lacrimile ei, atunci când era pe vas, călătorind spre America.

— Și cum de te-ai ales tu cu ea, mamă?

Emma nu răspunse. În schimb, ea deschise un sertar al dulapului și scoase la iveală o tabacheră învechită.

— Îți aduci aminte de-astea, Gracie? Înăuntru erau împăturite trei bucăți de material – catifea verde, satin purpuriu, brocart alb – cusute cu șnur și franjuri pe margine.

— Hainele de jucărie pe care le-am cusut eu! Oh, mamă, nu pot să cred că ai avut grijă de nimicurile astea toți anii ăștia!

— Mamă, tu le-ai făcut? Ce sunt astea?

— Haine... știi, e un fel de eșarfă pe care preoții o purtau deasupra robelor lor la ocazii speciale. Numai că acestea sunt pentru păpuși. Le-am făcut atunci când am stat în casa mamei.

— Ai face bine să nu le lași pe Amy și Melissa să le vadă, pentru că le vor lua de îndată pentru păpușile lor Barbie.

Grace așeză tabachera deoparte și se întinse după altă cutie goală de carton, umplând-o cu cărțile lui Emma așezate pe raft. Emma își ținu respirația atunci când o carte îmbrăcată în piele, uzată, mică căzu de acolo de unde ea o ascunsese în spatele celorlalte. Coperta cea neagră din piele, se curba ușor datorită anilor pe care îi petrecuse înăuntrul unui buzunar de la piept, modelându-se după umflătura unui piept mare, al unui bărbat.

— Este o Biblie? întrebă Grace. Înainte ca Emma să o poată opri, Grace deschise coperta și citi inscripția de pe prima pagină. "Dăruită părintelui O'Duggan, 5 iunie 1923." Ea o privi pe Emma înmărmurită.

— Mamă, cum se explică faptul că tu ai cartea de rugăciuni a părintelui O'Duggan?

— Eu... nu am nici cea mai vagă idee de unde a apărut. Lasă-mă să văd... Cred că s-ar cuveni să o restitui familiei sale sau cuiva de la biserica lui. Cartea părea a fi un foc viu în mâinile ei asemeni minciunilor arzătoare în inima ei. Paginile foșneau asemeni frunzelor uscate pe măsură ce

Emma răsfoia prin ele, căutând locul acela marcat cu fâșie purpurie decolorat.

Ai milă de mine, Dumnezeule, în bunătatea Ta! După îndurarea Ta cea mare, șterge fărădelegile mele! Spală-mă cu desăvârșire de nelegiuirea mea, și curățește-mă de păcatul meu! Căci îmi cunosc bine fărădelegile, și păcatul meu stă necurmat înaintea mea.

Ușile și sertarele dulapului ei cu bibelouri erau deschise, gata pentru a fi golite ca ea să poată păși într-o nouă etapă a vieții ei. Emma își dorea atât de mult să facă la fel și cu trecutul ei – să îl golească de toate secretele sale astfel ca Grace și Suzanne să poată să-și continue viețile lor – dar lucrul acesta era cu neputință. Ea așeză cu grijă cartea și luă în mână o fotografie înrămată cu Suzanne și Jeff, împreună cu cele două fete.

— "Căci Eu, Domnul, Dumnezeul tău, sunt un Dumnezeu gelos, recită Emma, care pedepsesc nelegiuirea părinților în copii până la al treilea și la al patrulea neam..."

Suzanne îi aruncă lui Emma o privire ciudată.

— Ce vorbești acolo bunico?

— Nimic... e ceva ce tatăl meu mi-a spus în urmă cu mulți ani. Ea întoarse apoi fotografia spre Suzanne.

— Mama ta are dreptate, spuse ea cu blândețe. Ceea ce veți face tu și cu Jeff va afecta copiii pentru tot restul zilelor lor. Nu-ți baza decizia pe alegerile mamei tale. Ea a fost influențată de alegerile greșite pe care eu le-am făcut. Iar deciziile mele au fost luate îndreptându-mă după greșelile mamei mele. Și asta merge mai departe, și tot așa. Ne asemănăm cu păpușile acelea din lemn care sunt

încorporate una în alta, fiecare luând forma celei dinaintea ei. Cineva trebuie să o deschidă pe ultima, cineva trebuie să spargă tiparul. Învață din greșelile trecutului Suzy, nu le repeta.

— Dar bunico...

— Ai auzit vreodată istoria mamei mele?

— Nu cred. Poate în urmă cu ani de zile.

— Atunci cred că ar fi timpul să o auzi.

PARTEA ÎNTÂI
POVESTEA LUI LOUISE
1894-1904

CAPITOLUL 1

Valea Rinului, Germania, 1894

La început, păru a fi un Crăciun ca oricare altul, cu râsete ce răsunau prin masiva locuință a fermei tatălui meu, la care se adăuga și aroma fripturii de gâscă și a ștrudelului cu măr. Eram din nou acasă, petrecându-mi Crăciunul cu familia mea după ce în urmă cu doar patru luni devenisem doamna Friedrich Schroder. Surorile mele, Ada și Runa, veniseră și ele cu familiile lor, iar fratele nostru Kurt, care lucra pământul cu tata, trebui doar să străbată câmpiile de la gospodăria lui, împreună cu soția sa, Gerda, și copiii lor. Emil, care încă locuia acasă, țopăia în jurul nostru asemeni unui cățeluș, fericit la culme de a vedea casa înțesată cu cei dragi încă o dată.

Am petrecut întreaga dimineață în bucătărie, bineînțeles, ciocnindu-mă nu o dată cu cele trei generații de femei ale clanului Fischer în timp ce ne grăbeam să terminăm de gătit cina. Țâncii se legănav pe șoldurile surorilor mele sau se agățau de fustele lor în timp ce lucram, adăugând miorlăielile și smiorcăielile lor la zgomotul oalelor care se loveau și la ceainicele puse la fiert. Mă distram de orice zgomot sau moment mai haotic în timp ce stăteam la masă și curățam cartofi. Cele patru mile de pășuni, teren agricol, păduri care se întindeau între ferma tatălui meu și noua mea casă din sat nu au

reușit să rupă legătura care mă unea de aceste femei. Această legătură era a celor trei "k" – kinder, kuche și kirche. Cele trei – copiii, gătitul și biserica – defineau viața oricărei nemțoaice care se respecta. Ca toate celelalte femei din familia mea, mi-am găsit rostul, identitatea în ele.

— Riscați să vă aplic una cu lingura asta de lemn, îi avertiză Ada pe cei doi copii care fugeau cât îi țineau piciorușele prin bucătărie împreună cu verișorul lor, încercând să fure un castravecior dulce din farfuria de pe bufet.

— Oh, mai lasă-i, spuse mama. O mușcătură mică nu le va strica apetitul. În plus, e Crăciunul. În timp ce mama ținea tava cu gustările ce fuseseră puse deoparte pentru a nu fi la îndemâna lor, mă minunam în gândul meu cum din femeia care crescuse cinci copii într-o disciplină exemplară și înțesată de reguli, se schimbase într-o cu totul altă femeie, odată ce devenise acum bunică.

— Atât pentru acum! Nu mai veniți în bucătărie! strigă Ada în timp ce copiii fugiră din nou, lingându-și cu neaște degetelele lor de zeama aceea dulce. Cel puțin bărbații au bunul simț să stea afară și să nu ne încurce, mormăi ea.

— Unde au dispărut cu toții? am întrebat eu.

— Sunt în salon, răspunse mama, discută despre politică și prețurile legate de produsele agricole, bănuiesc. Runa clătină din cap.

— Nu o crede, Louise. Ei sunt acolo fumând trabucuri și bând schnapps. Și pariez pe cât vreți voi că îl învață pe Friedrich al tău toate obiceiurile lor proaste.

— Oh, spuse Oma, eu l-aș duce repede acasă, dacă aș fi în locul tău, Louise. Toată lumea râse. Tachinarea lor era prețul pe care îl plăteam pentru faptul că eram cea din urmă căsătorită. Și acesta era doar începutul din porția ce o aveam pentru ziua aceea.

Bunica mea, Oma Fischer, prezida în această bucătărie plină de femei, ochii ei cenușii luceau pe chipul ei ridat, o șuviță de păr alb ca de lână desprinzându-se de sub agrafele ei în timp ce trebăluia în jurul cuptorului încălzit. Ea termină de gătit friptura de gâscă pentru masa de Crăciun; închise ușa cuptorului, apoi se opri în dreptul mesei pentru a mă mângâia pe obraz. Adoram atingerea mâinilor sale catifelate, moi. Ele miroseau a scortîșoară și cățel de usturoi.

— Ce frumoasă arăți azi, Liebchen, îmi spuse ea. Și atât de matură cu părul prins în cocul acela franțuzesc. Niciodată nu m-am considerat frumoasă până când Friedrich a început să îmi spună că sunt. Și chiar dacă aveam nouăsprezece ani și eram căsătorită acum, rareori mă consideram că sunt o persoană matură. Oricând îmi studiam chipul în oglindă, sperând să văd o femeie care stă și se privește, eram întotdeauna dezamăgită să descopăr acolo chipul inocent al unei tinere, cu pistrui pe nas și buze care se bosumflau asemeni ca ale unui copil. În locul unor obraji lungi, slabi după care tânjeam, obrajii mei aveau gropițe și roșeau asemeni unei școlărițe atunci când zâmbeam.

Oma se aplecă să-mi sărute fruntea.

— Ce te face să strălucești așa și să ai zâmbetul acela dulce?

— Trebuie să fie vorba de soțul ei cel chipeș, spuse Ada clipind. Ea și Friedrich sunt încă proaspăt căsătoriți, știți voi. Am simțit cum înroșesc fără să vreau.

Runa, care era însărcinată în luna a opta, zâmbi cu bună știință.

— Să fie oare zâmbetul matern, surioaro?

Am curățat cartoful cu o și mai multă agresivitate cu cât simțeam că înroșesc mai tare, dorindu-mi să pot fugi și să mă ascund cu copiii. Eram aproape sigură că eram însărcinată, dar Friedrich și cu mine hotărâserăm să nu împărtășim această veste încă nimănui. Era secretul nostru, pe care îl savuram și doream să-l păstrăm pentru o perioadă doar noi doi.

— Nu le asculta pe surorile mele prostuțe, Oma, am spus eu. Dacă îmi lucește fața, asta e doar pentru că sunt aproape de soba cu cărbuni. Nu doar găscă este cea care se prăjește. Am tăiat în bucăți ultimul cartof și l-am aruncat în apă alături de ceilalți, după care am dus oala la sobă pentru a-i fierbe. Bucătăria era aburită, așa că am șters umezeala de pe fereastră pentru a putea privi afară.

Dincolo de geamul fumuriu, ferma era acoperită de un strat de zăpadă proaspătă, cu vitele tatălui meu contrastând puternic cu ea, în timp ce ele stăteau îngrămădite lângă un pâraiaș. Am zâmbit în sinea mea, gândindu-mă cum acele animale lipsite de înțelepciune ne aduseseră pe mine și pe Friedrich împreună – tatăl său deținea măcelăria unde tata vindea carnea de vită. Prieteni de o viață, tata și cu domnul Schroder considerară că e natural să aranjeze o căsătorie între cel de-al patrulea fiu al său și cea mai tânără fiică a tatălui.

M-am întors de la fereastră când mama se opri din treburile ei pentru a privi în bucătăria ce forfotea.

— Acum, ce am uitat eu oare? murmură ea.

Toată lumea râse. Mama pregătea atât de multe meniuri la întâlnirile cu familia, încât întotdeauna uita să aducă vreunul din ele la masă. Și în cele din urmă, îl găseam după ce terminam de luat masa, stând în cămară sau în cuptorul cald.

Râsetele noastre se transformară în murmure de simpatie când fiica de trei ani a lui Runa dădu buzna în bucătărie în lacrimi.

— Și-a prins degetul la ușă, raportă un verișor mai mare. Obosită și emoționată la culme, fetița începu să plângă tare. Runa nu o putu consola.

— Știu de ce are ea nevoie, spuse Oma. Se întinse spre raftul din bufetul de bucătărie și apucă ceașca cea albă din porțelan pe care mi-o aminteam atât de bine încă din copilărie. Pe ceașcă, fetița cea suavă în rochie roz, nu îmbătrânise deloc. Oma umplu ceașca cu lapte din cămară.

— Gata, draga mea, o liniști ea. Câteva înghițituri din cupa lui Oma ar trebui să îndrepte lucrurile, nu-i așa micuțo?

Am văzut cu ochii mei cum ceașca își săvârșea magia. Pe când laptele era deja băut, toate lacrimile nepoțelei mele dispăruseră ca prin magie. Zâmbet și lacrimi... și apoi zâmbet din nou. Cuvintele brodate pe modelul preferat de broderie al lui Oma erau adevărate: Bucuria și tristețea apar și dispar asemeni fluxului și refluxului.

— E timpul pentru cadouri, îmi șopti mama. Și pentru că nu ești ocupată, du-te de aprinde lumânările din brad pentru mine. Ia-l pe Friedrich să te ajute la cele mai înalte. Spune-i tatălui tău să sune clopoțelul atunci când toate sunt gata.

Am simțit cum mă trece un fior de bucurie în timp ce îmi dezlegam șorțul și mă strecuram din bucătărie. Nu cu mulți ani în urmă, mă număram printre copiii care vor intra în curând în salon, privind cu uimire spre pomul strălucitor, întrebându-se cum au apărut în mod magic toate acele cadouri îngrămădite sub el. Acum eram una dintre adulți, participând la crearea acelei magii. N-aș putea spune care dintre roluri îmi plăcea mai mult.

Ușa de la salon era închisă pentru a-i ține afară pe copiii curioși, dar puteam să aud vocile bărbaților de cealaltă parte, chiar înainte de a deschide ușa. Spre deosebire de atmosfera din bucătărie plină de armonie și râsete, cea din salon era una tensionată, vocile răsunau puternic, strident. Total captivați de subiectul discuției lor, bărbații aproape că nici nu băgară de seamă faptul că am intrat în cameră.

— Nu, nu pot să fiu de-acord cu tine, spuse Friedrich. Fruntea sa rămase încruntată în timp ce își înlătură părul roșiatic de pe frunte. Nu e necesar deloc.

Tata gesticula puternic, folosindu-și țigara pentru a accentua totul.

— Rusia și Franța sunt aliatare acum. Noi am fi nevoiți să ducem o luptă pe două fronturi. Armata noastră ar trebui să fie și mai puternică decât armatele lor la un loc.

— Și unde se va sfârși totul? Întrebă Friedrich. Dacă noi ne întărim forțele armate, la fel vor face și ei. Europa este deja un câmp armat, așteptând doar scânteia care să declanșeze războiul.

— O armată puternică este cea mai bună metodă de intimidare împotriva războiului, insistă Kurt.

Am traversat salonul spre pinul din colț ce fusese de curând tăiat, și am început să verific clipsurile ce țineau lumânările, asigurându-mă că erau bine fixate, și lumânările nu atingeau alte crengi. Și pe măsură ce ascultam discuția, am fost îngrozită să constat că tata, frații mei, Kurt și Emil, și cei doi cumnați, Emst și Konrad, erau toți de acord cu faptul că Germania avea nevoie de o armată puternică. Și cu toții susțineau faptul că este o adevărată onoare și datorie de a lupta și de a muri pentru patrie. Soțul meu nu era însă de aceeași părere.

Privindu-i mai îndeaproape, am observat că el arăta altfel, stând acolo printre musculoșii membri ai familiei mele. El era singurul care purta o vestă dedesubt de haina de la costum în locul bretelelor, singurul înfățișând o barbă Belgrave atent tăiată în loc de o mustață lungă și perciuni. Pe lângă asta, Friedrich era diferit de ceilalți, singurul cu studii superioare. Tatăl meu fusese atât de mândru să aibă un om educat în familia lui – un profesor, fără îndoială. Acum tata se lupta din răsuputeri de pe fotoliul său de a susține și de a se alătura acestei discuții împotriva noului său ginere.

— Te aștepți ca Germania să stea nepăsătoare, întrebă el, în timp ce Franța declară război pe un front iar țarul îl atacă pe celălalt?

— Spun doar că banii pe care Kaiser-ul îi cheltuiește pentru a arma Germania ar fi mult mai de folos în lupta împotriva sărăciei din propriile noastre centre industriale.

Nu l-am auzit niciodată pe Friedrich ridicând tonul. M-am oprit din ceea ce făceam pentru a-l privi îndelung. Era mai înalt decât frații mei, dar mai slab; mușchii lui Kurt și Emil se datorau muncii depuse de-a lungul anilor la fermă. Când am aflat pentru prima oară că tata stabilise căsătoria cu fiul măcelarului – care fusese plecat pentru studii universitare timp de patru ani – am fost îngrozită că Friedrich se schimbase, că ar putea semăna acum cu tatăl lui, care era la fel de gras și roz ca și cârnații din vitrina lui. Am fost mai mult decât încântată să aflu că fiul măcelarului Schroder, care era cu cinci ani mai mare decât mine, era slab, cu ochii de un albastru profund asemenea cerului hibernal. Sprâncenele și barba, o nuanță mai închisă decât părul său roșiatic, erau de culoarea unei nucșoare, cu fire maronii, roșcate-cafenii și aurii, amestecate toate laolaltă. Trăsăturile lui erau prea ascuțite pentru a fi considerat chipeș, dar puterea lui ascunsă și felul în care își manifesta grija față de oameni m-a atras la el imediat. După numai trei luni de curtare și patru luni de căsnicie, încă nu puteam spune că îl cunosc. Și niciodată până acum nu observasem contrastul acela izbitor între el și membrii familiei mele. Acum mă îngrijora. De ce nu putea oare să se asemene mai mult cu tata sau cu Kurt?

— Ești împotriva oricărui tip de război, tinere? întrebă tata. Până și Scriptura este plină de descrierile luptelor duse în numele Atotputernicului, să știi.

— E adevărat, domnule. Dar odată ce acest război va fi declanșat, acesta va fi dus în numele lăcomiei, și nu a dreptății. Cristos a pus întotdeauna nevoia oamenilor înaintea de guverne și instituții. Ura și violența nu trebuie acceptate de urmașii Săi. El a spus: Ferice de cei împăciuitori, căci ei vor fi chemați fii ai lui Dumnezeu!

Kurt își puse mâna pe umărul lui Friedrich.

— Dacă Kaiser-ul aprobă noua metodă de înrolare, nu vei avea de ales. Tu și cu mine, amândoi va trebui să fim înrolați, căsătoriți sau ba.

Friedrich își coborî capul.

— Da, știu.

Fratele meu Emil, care avea doar șaptesprezece ani, păru încântat de această nouă perspectivă.

— Am putea fi trimiși în China... coloniile africane... oriunde!

— Convingerile tale religioase nu vor însemna nimic pentru Kaiser, afirmă tata. Fie vei accepta serviciul militar, fie vei merge la închisoare.

— N-am să lupt niciodată în armată.

Am scăpat cutia de chibrituri pe care o țineam.

— E adevărat Friedrich? Te-ar forța să alegi între înrolare și închisoare?

Bărbații se întoarseră spre mine uimiți, ca și cum m-ar fi văzut pentru prima dată acolo.

— Da, e-adevărat, spuse el în timp ce se aplecă pentru a strânge chibriturile.

— Dar... tu ești un profesor, nu soldat.

— Louise, spuse el liniștit, dă-mi voie să te ajut cu lumânările acelea. Aprinse un chibrit și începu să aprindă

lumânările, ajungând cu ușurință la cele mai înalte. L-am urmărit ca și cum ar fi un necunoscut.

Tata își drese vocea.

— Ascultă aici, marile planuri ale Kaiser-ului au eșuat și s-au stins de multe ori și înainte. Nu are rost să începi să te îngrijorezi pentru ceva ce s-ar putea ca niciodată să nu se întâmple. La urma urmei, e Crăciun.

Cuvintele sale domoliră tensiunea, și câteva minute mai târziu bărbaii fură găsiți râzând și ajutându-l pe Friedrich cu lumânările ca și cum nimic nu urma să se schimbe în viețile lor vreodată. Dar știam că însăși viața mea se schimbase. I-am privit îndelung pe acești bărbai pe care îi iubeam, adunați în jurul pomului luminat, și m-am simțit ca și cum i-aș fi privit de undeva din depărtare.

Când în sfârșit, cea din urmă lumânare fu aprinsă, tata luă clopoțelul din argint din carcasă.

— Ei bine, ferți-vă, spuse el cu zâmbet larg. Nu vreau ca cineva să fie zdrobit în picioare.

La sunetul clopoțelului, copiii năvăliră în salon cu țipete de bucurie, urmați la scurt timp de mamele și bunicile lor. Micuții nu avură stare deloc cât timp tata citi povestioara de Crăciun din Biblia familiei, după care se năpustiră asupra cadourilor lor. Mama făcuse niște păpuși din cârpe și mănuși cu un deget pentru fetițe. Tata și Emil au sculptat corăbii de jucărie și pendule din bucăți de lemn pentru băieți. Din magazinul satului veni o jucărioară argintie, un serviciu mititel pentru servit ceaiul, și un pătuț roșu lucitor.

Friedrich afișă zâmbetul lui timid în timp ce îmi înmână un cadou frumos împachetat.

— Asta e pentru tine. Crăciun fericit.

Dincolo de ambalaje, într-o cutie dintr-un magazin scump din Stuttgart, era o minunată oglindă din argint. Gravate pe spate, printre flori și frunze, erau noile mele inițiale, L.S. Vederea lor mă zdruncină, aducându-mi aminte că nu mai eram Louise Fischer ci Louise Schroder. De-acum, îi aparțineam lui Friedrich.

— Îți place? Zâmbi el în timp ce îmi îndepărtă tandru părul de pe frunte. Mângâierea lui ar fi fost ceva obișnuit în intimitatea casei noastre, dar aici, în casa tatălui meu, mă incomodă.

Ceilalți bărbați nu făceau niciodată astfel de gesturi de tandrețe. De fapt, privind în cameră am putut constata că toți ceilalți bărbați stăteau la distanțe fixe, sigure de soțiile lor. Cadourile pe care ei le-au dăruit soțiilor lor erau un șal nou sau o pereche de mănuși, nu ceva extravagant și personal ca această oglindă din argint.

— E... frumoasă, am șoptit eu. Am simțit cum căldura urca în obrazii mei. Nu știam cum să îi spun că sunt mulțumită de cadoul pe care mi l-a dăruit în fața familiei mele. Aș fi vrut ca Friedrich și cu mine să îl prețuim doar noi doi în loc să îl expunem ochilor cercetători ai celorlalți. O senzație bizară mă cuprinse întrucât mă simțeam mai mult parte integrantă a vieții lui Friedrich decât a familiei mele. Apoi acea senzație dispăru în timp ce mama și Oma ne cerură să ne reîntoarcem în bucătărie. M-am scuzat de îndată pentru a putea merge să ajut la mâncare.

Cina de Crăciun implica mult zgomot cu toată lumea adunată în jurul mesei din camera de zi, pasându-ne platourile cu friptura de gâscă și porc afumat, boluri cu

cartofi delicioși și varză acră, farfurii cu cepe marinate, cu cârnați și cu hering. Pe când terminarăm de mâncat, se lăsă amurgul. Eu și celelalte femei ne grăbirăm să spălăm vasele înainte de serviciul religios din ajunul Crăciunului, în timp ce bărbații luară pe ei cele mai călduroase haine pentru a-și îndeplini muncile de afară și a înhăma săniile.

Micuța biserică de piatră din sat arăta la fel, așa cum era în fiecare ajun de Crăciun din viața mea. Lumânările, colindele, istorioara noului născut într-un grajd, totul consolida și mai mult mângâietoarea convingere că viața mea făcea parte dintr-o tradiție de nezdruccinat care nu se va schimba niciodată.

— Toate sunt odihnă... toți dorm, cântam noi. Nu va fi niciun plan de război, niciun război. Voi avea parte de aceeași viață pe care au dus-o și celelalte femei din familia mea. În seara aceasta și în fiecare noapte ce va urma voi adormi în pace, alături de soțul meu până când voi fi la fel de bătrână ca Oma.

Când serviciul religios se termină, eu și cu Friedrich am urât noapte bună familiei mele și ne-am îndreptat pe jos spre casa noastră, spre sat, căci distanța era mică. În casă era rece, căci de soba noastră din fontă nu se îngrijise nimeni toată ziua. Am stat cu haina și cu capa pe mine, tremurând în timp ce așteptam ca Friedrich să înlătore cenușa și să adauge cărbuni pentru a porni focul. Mâinile lui slabe erau iuți și eficiente în munca lor, iar mintea îi absorbită de muncă. L-am privit și am simțit un fior de bucurie că îi aparțineam, că eram a lui. Îi purtam copilul.

Când termină, se întoarse spre mine, curățându-se de funinginea de pe mâini.

— Ți-e frig. Vino stai mai aproape. Focul ar trebui să se aprindă într-o clipă. Mă îmbrățișă pentru a mă încălzi.

Deodată un ciot de rășină pocni în foc asemeni unui foc de armă, risipindu-mi bucuria de îndată ce mi-am amintit de amenințarea războiului. Mi-am ridicat capul de pe umărul lui Friedrich pentru a-l privi.

— Friedrich... legat de ce ai vorbit tu cu tata și cu Kurt azi, în salon... Când ar putea avea loc acea acțiune militară? Când se va ști sigur?

— Îmi pare rău că ai auzit lucrul acela, Louise. S-ar putea să nu se întâmple niciodată, și atunci ne-am îngrijorat degeaba. Încercă să mă tragă mai aproape de el, dar eu l-am împins. Puteam să fac altceva decât să-mi chestionez soțul, dar nu m-am putut abține.

— Și ce vei face dacă vei fi recrutat?

Lemnele din foc trosniră și pocniră pentru că focul ajunsese la ele. Flăcări lucitoare dansau acum în spatele grilajului. Lui Friedrich îi luă mult timp pentru a răspunde. Când vorbi, cuvintele lui fură rostite lent și cu mare băgare de seamă, iar ochii îi erau triști.

— N-aș putea niciodată să îndrept o armă spre un om numai pentru a ajuta Kaiser-ul să cucerească o bucată din teritoriul altei țări. Poate dacă am fi atacați aș putea să ripostez, dar chiar și atunci... chiar și atunci spune Biblia că noi trebuie să ne iubim vrăjmașii.

— Dar tata a spus că ei te-ar trimite la închisoare dacă nu te-ai prezenta. Ți-ai pierde slujba și nu te-ar mai lăsa să predai niciodată dacă ai avea cazier penal. Iar copilul...

— Louise... Louise... asta nu se va întâmpla. Îmi luă mâinile înghețate în ale lui și le ținu la pieptul său. Puteam

să simt cum inima îi bătea puternic și regulat, și am început să plâng.

Friedrich rămase înmărmurit când văzu lacrimile mele. Stătea alături de mine, frângându-și mâinile. Vedeam că vrea să mă îmbrățișeze, să mă consoleze, dar el ezită, neștiind ce să facă. Nu mai plânsesem niciodată în fața lui.

— Louise, nu plânge... Îmi pare rău... te rog, nu plânge. Nu vreau să merg la închisoare, dar... dacă învățăturile lui Cristos ar veni vreodată în conflict cu legile oamenilor, eu vreau să îl ascult pe Dumnezeu.

Modul lui de gândire părea atât de ciudat pentru mine. Bărbații din familia mea se trezeau înainte de răsărit pentru a munci, și nu pentru a citi Biblia la lumina lămpii. Niciodată în viața mea nu l-am văzut pe tatăl meu pe genunchi în rugăciune atât de des pe cât îl vedeam pe Friedrich. Fratele meu Kurt era diacon la biserica din sat și nici el nu dorea să servească în armata Kaiser-ului, dar el ar fi ales alternativa aceea în loc de a merge la închisoare.

— Nu înțeleg, am spus eu plângând.

— Știu că nu poți, îmi dau seama abia acum, și îmi doresc să găsesc o cale de a-ți explica fără să te neliniștesc. Scoase o batistă din buzunarul vestei sale și mi-o înmână neîndemânatic. Uite, folosește asta. E curată.

Mi-am șters repede ochii și mi-am suflat nasul, rușinată de faptul că am devenit atât de emotivă în fața lui.

— Îmi pare rău... posibil să fie din cauza stării mele. Și a fost o zi lungă... În timp ce eu mă străduiam să îmi stăpânesc emoțiile, Friedrich inspiră adânc.

— Louise, Dumnezeu mi-a binecuvântat viața în cele mai minunate moduri – m-a înzestrat cu posibilitatea de a studia, mi-a oferit o slujbă bună, te-a adus pe tine în viața mea. Știi că El va continua să ne poarte de grijă într-un mod minunat atât nouă cât și copilășului nostru. Trebuie să ne încredem în El și să nu ne îngrijorăm pentru ziua de mâine. Noi suntem în mâinile Lui.

Friedrich vorbea întotdeauna atât de ciudat, atât de aprofundat despre Dumnezeu, ca și cum Atotputernicul îi vorbea precum le vorbise în vechime oamenilor din Biblie. Bineînțeles, și eu credeam în Dumnezeu. Toată viața frecventasem serviciile religioase împreună cu familia mea. Dar credința lui Friedrich era diferită într-un fel. Era ceva în plus, ceva ce eu nu înțelegeam.

Focul începuse în sfârșit să încălzească încăperea aceea mică. Mi-am desfăcut capa și m-am îndreptat spre ușă pentru a o agăța pe cuiul din lemn. Friedrich se grăbi să mă ajute, apoi își puse mâinile pe umerii mei și mă întoarse cu fața spre el.

— Louise, nu vreau să te mai îngrijorezi pentru înrolare. Îmi promiți?

Era atât de îngrijorat pentru mine, atât de preocupat, încât i-am dat voie să mă ia în brațe iar. Îmi doream atât de mult să mă încred în el, să am o încredere oarbă în soțul meu, dar acesta era un lucru atât de dificil.

— Bine Friedrich, am mințit eu. Promit că nu o să mă mai îngrijorez.

CAPITOLUL 2

Spre sfârșitul lunii februarie eram mai mult decât sigură că nimic nu avea să se schimbe vreodată. Friedrich și cu mine urma să locuim pentru totdeauna pe malul râului, preocupați de îndeletnicirile și obiceiurile noastre atât de confortabile precum o pereche uzată de încălțăminte. El – obișnuia să se grăbească la școală în fiecare dimineață, dornic de a-și învăța elevii, iar eu – obișnuiam să merg pe jos pe lângă cele trei clădiri spre piața satului în zile de târg pentru a face cumpărături cu celelalte femei. Singura schimbare consta în schimbarea numelui și a statutului meu social; domnul Schultz – băcanul, doamna Braun – brutarul, reverendul Lahr împreună cu soția lui, și toți ceilalți locuitori care mă cunoscuseră încă din copilărie, mi se adresau acum cu doamna Schroder, tânăra soție a profesorului. Și datorită lui Friedrich, mă bucuram de un respect foarte mare în toate magazinele pe unde mă plimbam, adunând produse, dar și bârfe.

Chiar dacă nu știam eu prea multe despre lumea cea mare și despre problemele ei, eram la curent cu toate bucuriile și necazurile sătenilor – cine prospera sau cine întâmpina necazuri; cine aștepta un copil, sau care era soțul care consuma prea multă băutură; cine era în suferință, cine era în lipsă, cine era pe moarte.

Satul însuși nu se schimba. Primăria din cărămidă și piatră din centrul satului, magazinele acelea ordonate

care ne furnizau bunurile necesare, acele case strâmte cu acoperișurile lor abrupte sau triunghiulare, toate respirau același aer al durabilității pe care îl îndrăgeam atât de mult. Până și turnurile în formă de spirală ale bisericii, asemeni fagilor și pinilor care erau dedesubtul lor, păreau adânc înrădăcinate în solul patriei mele. Dar cel care ne străbătea tuturor viețile era râul cu cursul său larg, neîntrerupt și adânc. Iar dacă nivelul lui se mai modifica din cauza secetei sau a inundației, acest lucru se întâmpla numai pentru a ne aminti faptul că "Bucuria și tristețea apar și dispar asemeni fluxului și refluxului."

Timp de două luni mi-am ținut promisiunea de a nu mă îngrijora, reușind să uit despre amenințarea războiului, până când se întâmplă să dau într-o dimineață față în față cu sora mea Runa, în timp ce eram la cumpărături, în sat.

— Și la voi în casă e tă răboi ca la noi? întrebă ea.

— Și de ce mă rog ar trebui să fie tă răboi?

— Ei bine, datorită veștilor. Ai auzit de noua metodă de recrutare a împăratului?

Era o dimineață frumoasă, luminoasă, cu zăpadă proaspătă și curată pe arbuști și pe crengile pinilor, dar dintr-odată am avut impresia că parcă și soarele ar fi pierit. Am târât-o pe sora mea într-o cafenea pentru a vorbi cu ea, dar eram mult prea supărată pentru a mânca ștrudelul acela cu mere pe care ni l-am comandat.

— Friedrich nici măcar nu a scos un cuvânt despre asta, i-am spus eu.

— Poate încă nu a auzit veștile. Emst mi-a spus despre asta abia ieri. Sub noua reformă, până și bărbații însurați, cu familie vor trebui să servească doi ani în armată.

— Dar de ce? Va fi război?

— Nu, bineînțeles că nu. Ea gesticulă ca și cum ar fi vrut să-mi alunge teama. Vocea ei suna extrem de liniștită, înțeleapta mea soră mai mare îmi explica de ce nu trebuie să mă tem de monștrii care se ascundeau sub pat.

— Emst mi-a spus că generalul von Schlieffen dorește să formeze o armată mare, asta e tot. Așa, ca precauție doar.

— Și Emst ce va face?

— Cred că mai degrabă se va alătura armatei decât marinei, spuse ea, neînțelegând prea bine. Dar spune că nu va trebui să se hotărască decât atunci când va veni înștiințarea. Deci Ernst își va servi țara. La el nu se pune problema să ajungă în închisoare.

Doream să îl întreb pe Friedrich despre aceste vești de îndată ce el intră pe ușă după terminarea orelor de la școală, dar desigur că nu am îndrăznit. Și nici nu puteam să deschid subiectul în timpul cinei. Dacă am fi fost căsătoriți de mai mulți ani, el și-ar fi dat seama că ceva nu este în regulă, dar încă nu ne cunoșteam atât de bine, eram nesiguri de ceea ce se petrecea în mintea celuilalt.

După cină, m-am ghemuit în scaunul meu aproape de foc, cu picioarele îndoite sub mine, ascultând vântul acela vijelios de februarie care dădea târcoale căsuței noastre. Cum puteam să vorbesc cu Friedrich fără să nu arăt că mi-am încălcat promisiunea de a nu mă îngrijora? Terminasem alt rând de tricotaj și am netezit cu mâna șoseta aceea din lână gri din poala mea.

— Voi avea nevoie de piciorul tău când ai puțin timp, i-am spus eu. Își întoarse fața de la raftul de cărți pe care îl aranja și zâmbi.

— De ce? Ai uitat cum miroase brânza Limburger?

Nu m-am putut abține să nu râd în timp ce țineam sus șoseta neterminată. Înainte de a ne căsători, nu mi-aș fi imaginat niciodată că un astfel de om liniștit și serios precum era el putea să mă facă să râd. Am zâmbit în timp ce îl urmăream muncind, cu părul său roșiatic lucind la lumina lămpii. Avea vesta deschisă, mânecile suflecate, un strat subțire de rumeguș pe barbă și pe antebrațe.

Serile, el stătea de obicei la măsuța noastră din lemn, puțin încruntat în timp ce corecta lucrările sau își pregătea lecțiile, iar eu îi studiam mâinile lui slabe și degetele lungi în timp ce scria cu stiloul sau întorcea paginile cărților sale. Doream să învăț tot ceea ce ținea de el – ce îi plăcea și ce nu îi plăcea, felul în care îi cădeau pleoapele atunci când era obosit, felul în care mușchii spatelui lui se mișcau atunci când se întindea cu umerii săi lați când munca îi era terminată. Urmărindu-l muncind la acest raft pentru cărți în decursul ultimelor seri, mi-am dat seama că nu era atât de îndemânic atunci când venea vorba despre mânuirea uneltelor și a lemnului. După fiecare seară petrecută muncind, trebuia să-i scot afară așchiile din degete și să-i curăț cu iod toate tăieturile sau zgârieturile.

— Voi agăța un raft pe peretele acesta pentru ca să avem mai mult spațiu, îmi spuse el atunci când ajunse acasă cu cheresteaua. Astfel cărțile mele nu-ți vor sta în cale nici ție... nici copilului. Întotdeauna zâmbea atât de

mulțumit atunci când aducea vorba de copilul nostru, care încă era doar un ghemotoc vizibil sub șorțul meu.

În timp ce vântul șuiera afară, mișcând geamurile de parcă ar fi căutat o cale de a năvăli înăuntru, eu îmi repetam cuvintele pe care dorisem atât de mult să le scot afară încă de când Friedrich ajunse acasă de la școală. Simțeam cum stomacul îmi era agitat în timp ce mă pregăteam să îi vorbesc.

— M-am întâlnit cu Runa azi în timp ce făceam cumpărături, am început eu. Noul ei născut are colici și ea este aproape gata să cadă de pe picioare la cât de obosită e după ce a stat toată noaptea trează, lângă el. În timp ce Friedrich murmură ceva cu simpatie, am inspirat adânc, ca și cum urma să mă cufund într-o mare înghețată. De asemenea, Runa mi-a povestit și ce i-a spus Emst despre noua metodă de înrolare. Am privit cu atenție, dar Friedrich nu și-a ridicat privirea.

— Oh! Și ce a spus el?

— Se pare că noul plan de înrolare a fost aprobat de împăratul Wilhelm. Acum, până și cei căsătoriți și cu familie trebuie să servească în armată timp de doi ani. Am așteptat ca el să răspundă, însă el păru mult prea preocupat de munca lui. Emst a spus că nu mai știu care general încearcă să...

— Generalul von Schlieffen?

— Da. El încearcă să formeze o armată uriașă.

— Planul Schlieffen, adăugă Friedrich, și am simțit amărăciunea din vocea lui. El dorește să aibă atât de mulți oameni, încât să poată lupta pe ambele fronturi.

— Fritz, știai despre toate acestea?

— Sunt la curent cu știrile acestea, răspuse el pașnic.

— Și nu te neliniștesc? Eu nu suport nesiguranța asta în legătură cu viitorul nostru, mai ales acum, când așteptăm un copil. Cum poți să stai atât de calm?

În cele din urmă el își ridică privirea.

— Sunt foarte îngrijorat, Louise. M-am rugat pentru lucrul acesta de luni de zile. Dar am învățat că este mult mai înțelept din partea mea să încredințez totul în mâinile lui Dumnezeu. Oricum, nu poți să faci nimic ca să schimbi situația. Și se reîntoarse la lucrul său. Puteam să îmi dau seama că nu dorea să vorbească despre acest subiect. Și mai știam că nu trebuie să îl iau la întrebări, dar nu m-am putut răbda.

— Și dacă te rogi cu tărie, poate Dumnezeu să împiedice să fii recrutat?

— Nu asta vreau să spun. Dar orice s-ar întâmpla, eu sunt sigur că El ne va ajuta să trecem cu bine.

Ar fi putut foarte simplu să spună "Amin", în felul în care reverendul Lahr spunea atunci când termina de citit din Scripturi – cuvintele lui Friedrich aveau aceeași tonalitate finală cu acelea. Însă eu nu îl cunoșteam pe Friedrich sau pe Dumnezeu într-atât de bine încât să mă încred în ei când venea vorba de viitorul meu.

— Oh, Friedrich, dacă răul acesta se va abate asupra noastră și tu vei fi recrutat, chiar nu poți servi în armată timp de doi ani și să scapi de ea? Asta va face și Ernst. Nu am declarat război nimănui. Nu ar trebui să omori oameni.

Clătină din cap.

— Această cursă de a arma Europa, această extindere nesăbuită a forței militare, vine în contradicție cu tot ceea ce cred eu. Nu pot să iau parte la așa ceva.

— Dar împăratul a aprobat deja noua lege și...

— Numai pentru că legile referitoare la recrutare s-au modificat, asta nu înseamnă că voi fi recrutat. Imperiul are tot timpul nevoie de profesori, chiar și pe timp de război.

— Vrei să spui că s-ar putea să nu trebuiască să fii înrolat? Și nu ar trebui să mergi la închisoare?

Își întoarse privirea.

— Da, e posibil.

Friedrich nu m-ar fi mințit niciodată, dar când el ezită, știam că lăsase ceva important nerostit.

— Și ce se întâmplă dacă nu te scutesc? am întrebat eu. Și dacă ești înrolat? După expresia feței lui, mi-am dat seama că nu dorea să îmi răspundă la această întrebare.

— Putem să ne mutăm oricând din Germania, spuse el în cele din urmă. Am putea merge în America. Am un văr acolo.

— Să plecăm? Oh, Friedrich, nu! America era tărâmul sălbatic, imens, necunoscut, de cealaltă parte a mării. Ar trebui să las în urmă pe toți cei dragi mie. Și să nu-mi mai văd familia niciodată. Te rog să nu îmi ceri să mă mut în America! Cum poți să te gândești să te muți din Germania, și să ne lăsăm în urmă familiile, casa noastră?

Așteptam, știind după tristețea din ochii lui că era ceva mai mult de-atât. Puse pe masă ciocanul pe care îl ținuse strâns și își șterse palmele de pantaloni.

— Luna trecută am depus hârtiile pentru imigrare la serviciul consular. Mă rog să nu avem nevoie de ele, dar

mă tem că dacă noul plan de recrutare va fi aplicat și dispensarea mea ca profesor este refuzată, atunci ne vor refuza și viza.

Dintr-odată m-am simțit teribil de singură, de parcă Friedrich plecase deja. Știam că asta era irațional, dar nu făcuse el deja oare primul pas? Nici măcar nu-mi puteam imagina să părăsesc Germania, dar soțul meu nu numai că-și imaginase lucrul acesta, ci el chiar se pregătea pentru acest pas.

— Te rog să nu-mi ceri să merg din Germania, l-am implorat eu.

— Nu-ți pot promite că vom sta. Viitorul nostru se află în mâinile lui Dumnezeu.

Ideea de a-mi încredința soarta în mâna lui Dumnezeu nu-mi surâdea deloc. Cu siguranță că puteam cumva să-mi controlez sensul vieții mele. Mă simțeam de parcă aș fi fost o ambarcațiune în derivă pe Rin, purtată de vânt încoace și încolo, plutind spre o destinație pe care nu o puteam ghici. Viața nu părea însă a fi la fel pentru Friedrich. El putea să facă alegeri și planuri. Doar el era bărbat.

— Louise, nu ți-am spus despre aceste hârtii de imigrare sau despre hotărârea împăratului tocmai pentru ca tu să nu te îngrijorezi. Mi-ai promis că nu o vei face, îți amintești? Nu face bine copilului nostru. Vom face pasul acesta la vremea lui... și încrede-te în Dumnezeu. S-ar putea să fie mai mult de un an până când acest nou plan de recrutare să fie aplicat, și poate pe-atunci voi fi deja prea bătrân pentru a fi chemat. Sau poate voi obține o dispensare ca profesor.

Am lăsat jos tricotajul meu și am străbătut camera îndreptându-mă spre locul în care el stătea. Doream să mă agăț de el, să argumentez, dar știam că nu aveam puterea de a-i schimba hotărârea. În plus, nu doream ca Friedrich să creadă că mă poate determina să mă mut în America. Era o discuție nonsens.

— Încerc să îmi țin promisiunea, am spus eu. Încerc să nu mă îngrijorez.

Îmi întâlni privirea. Ochii lui erau calzi, demni de încredere.

— Știi că încerci.

Am întins coarda mult mai mult decât ar fi făcut-o o soție bună. Nu aveam niciun drept să îmi iau soțul la întrebări, iar el nu avea nici-o obligație de a-mi răspunde. Tata de multe ori nu o băga în seamă pe mama atunci când ea depășea limita. Faptul că Friedrich îmi răspunsese, că nu se mâniase pe mine, mă atrăgea spre el într-un mod pe care nu-l puteam încă pricepe pe deplin. Răbdarea lui mă determina să îmi doresc să fiu o soție mai bună, să fac ceea ce îmi ceruse el și să uit de acel plan de înrolare.

Înainte de-a mă putea gândi să spun ceva, Friedrich arăta cu mâna spre raftul său pentru cărți.

— Ei bine! Ți place?

Încerca să schimbe subiectul. Am întrezărit ocazia de a mă revanșa pentru comportamentul meu. Am îndepărtat îngrijorarea din gândurile mele cât de mult am putut ca și cum aș fi dat afară un animal din casă.

— E minunat! E gata?

— Da, în sfârșit. Dacă m-ai putea ajuta, cred că sunt gata să-l fixează pe perete. Nu e greu. El ridică raftul într-o poziție, și eu îl țineam de un capăt în timp ce el bătu două cuiu prin scoaba de la celălalt capăt, fixându-l pe peretele de deasupra mesei. Când îmi luă locul, am pășit înapoi pentru a-l privi în timp ce termina de bătut cuiul.

— De unde știi că e drept? am întrebat eu.

— Am măsurat de la podea și am făcut marcaje. Puteam să-mi dau seama că era mândru de el pentru modul în care gândise totul.

— Și ce te face să crezi că podeaua e dreaptă? l-am tachinat eu. Lovi ultimul cui, după care se întoarse zâmbind.

— Ei bine, dacă toate cărțile sunt pe podea de dimineață, ne vom da seama că e înclinată căsuța noastră. Mulțumesc pentru ajutor. Mă sărută scurt. Și cum nu m-am îndepărtat, îmi luă fața în mâinile sale și mă sărută din nou, un sărut mai lent, mult mai pasional. Am simțit duritatea necaracteristică a mâinilor sale din cauza lemnului. Și cum aș putea eu să duc un lucru la bun sfârșit când minunata mea soție îmi distrage atenția? întrebă el apoi.

— Îmi pare rău. Am să merg să stau acolo ca tu să poți lucra. M-am îndepărtat de el, simțindu-mă deodată rușinată, dar el mă trase înapoi spre el și mă sărută până când niciunul nu mai puturăm respira.

— Am terminat lucrul, spuse el.

— Și nu ai lucrări de corectat?

— Mai târziu. Mă ridică în brațe și mă purtă spre micuțul alcov din camera principală care servea ca dormitor al nostru.

— Friedrich, e prea devreme încă să mergem la culcare! Mă așeză pe cuvertură, după care se întinse lângă mine. Îmi plăcea mult atunci când era afectuos cu mine, dar ardoarea lui încă mă stânjenea câteodată. Oare și ceilalți soți își purtau soțiile spre pat atât de devreme seara? Nu era un subiect pe care l-aș fi discutat vreodată, și nici părinții mei nu și-au manifestat vreodată afecțiunea lor în fața mea atunci când creșteam. Nici măcar nu mi-e somn, am protestat eu.

— Foarte bine, răspuse el printre săruturi. Nici nu mă gândeam să dormim.

— Oh! Și ce anume plănuiești de fapt?

— Să sărbătorim!

Am râs, uitând de toată sfiala mea, încolăcindu-mi mâinile în jurul gâtului lui.

— Iar? Și ce sărbătorim de data asta? Cu siguranță nu o altă aniversare a nunții. N-am sărbătorit noi oare cu doar câteva zile în urmă aniversarea a șase luni de la căsătorie? Nu se poate să fie deja luna a șaptea.

— Doresc să te înștiințez, scumpa mea soție, spuse el punându-și masca unui om serios, că în seara asta vom sărbători terminarea cu succes a raftului meu pentru cărți.

Mă sărută din nou, iar eu m-am topit în îmbrățișarea lui, asemeni untului într-o tigaie încinsă.

— Și dacă se întâmplă să cadă cărțile pe podea până la dimineață, vom sărbători și lucrul acela? am întrebat eu.

— Absolut.

CAPITOLUL 3

În timp ce furia iernii se mai domoli lăsând loc dezmierdării suave a primăverii, fratele meu Emil poposi într-o seară în căsuța noastră pentru a-i cere lui Friedrich o favoare.

— M-am decis să merg la universitate anul viitor, spuse Emil. Se zvonește că există niște oportunități de muncă excelente în industrie, pentru bărbații care au calificarea de inginer. Dar pentru asta trebuie să trec examenul final. Și mă întrebam dacă ai dori să mă meditezi?

— Desigur, Emil. Asta este o veste minunată. Mi-ar face plăcere să te meditez. Un zâmbet plin de satisfacție luminează chipul lui Friedrich. Îmi mărturisise de multe ori cât îi place să predea, în special unui elev dornic de a învăța.

A devenit o obișnuință să îi văd pe Friedrich și pe Emil preocupați de studiu, aplecați peste masa noastră din bucătărie în timpul serilor

— părul lui Friedrich lin și fin precum cel al unui bebeluș, iar părul lui Emil, negru, bogat și încâlcit; se trăgea de el ori de câte ori devenea frustrat. Pagini întregi, aduse de la măcelăria socrului meu, erau umplute cu numere, diagrame și formule matematice prea complicate pentru mine ca să le înțeleg, dar pe măsură ce ascultam, am descoperit ceva la Friedrich, ceva ce nu mai văzusem înainte. Era născut pentru a fi profesor – răbdător, creativ, dedicat. Dacă Emil avea probleme cu

priceperea unui concept, Friedrich începea să caute neobosit o nouă metodă, o explicație diferită, până când întrezărea în ochii lui o lumină ce denota faptul că a priceput. Niciodată nu l-am văzut pe Friedrich să își piardă cumpătul sau să devină nerăbdător, indiferent de cât de greu de cap sau de încăpățânat devenea Emil câteodată.

— Poți să faci asta, îl încuraja el. Nu este atât de greu pe cât pare, stai liniștit. Satisfacția de pe chipul lui atunci când Emil înțelegea în cele din urmă îmi era dovada clară că pentru Friedrich, bucuria de a preda era propria lui recompensă. El făcea lecțiile lui atât de interesante, încât eram deseori invidioasă pe faptul că eu nu aveam liceul sau studiile superioare. Ca cele mai multe fete din mediul rural, absolvisem școala generală la paisprezece ani, și apoi mă pregătisem pentru căsnicie și gospodărie.

Dar meditațiile lui Friedrich cu Emil au dus, de asemenea, la un sfârșit al intimității noastre de care ne bucuraserăm ca proaspăt căsătoriți, pe parcursul ultimelor luni. Devenise deja o sursă de amuzament pentru mine – și de multă frustrare pentru Friedrich – faptul că Emil alegea momente nepotrivite pentru a bate la ușa noastră. Sosi într-o sâmbătă dimineața, când încă noi mai leneveam în pat; ne luă prin surprindere într-o după-amiază plictisitoare de duminică; ba de câteva ori chiar se reîntoarse pentru că uitase ceva, clipe în care Friedrich mă luase deja în brațele lui murmurându-mi:

— Acum putem... În sfârșit, s-a dus!

— Cred că o face intenționat, mormăi Friedrich într-o seară. Mă ajuta să strâng vasele de pe masă ca ei să

poată avea spațiu pentru a studia. Cred că tatăl tău îi trimite aici numai ca eu să nu pot să mă ating de fiica lui!

— Nu fi prostuț, Fritz. Tu îi ești drag tatălui meu. Emil nu are nici cea mai vagă idee că întrerupe ceva.

— Ei bine, poate ar trebui să-l învăț câte ceva despre viața aceasta.

— Nici să nu-ți treacă prin minte! Aș muri de rușine!

Friedrich zâmbi larg și îmi trasă cu degetul lui obrazul înflăcărat.

— Ești atât de frumoasă atunci când roșești în felul ăsta. Apoi deveni dintr-odată serios în timp ce ochii lui îi întâlniră pe ai mei. Cred că părinții noștri au luat o decizie înțeleaptă atunci când au plănuit căsătoria noastră, nu crezi? M-am îndrăgostit de tine, Louise. Sunt conștient de faptul că trei luni, timp în care te-am curtat, nu au fost tocmai suficiente pentru ca să ajungi să mă cunoști și îmi dau seama că am anumite trăsături caracteristice cu care nu e prea ușor să trăiești câteodată, mai ales că am trăit aici de unul singur înainte ca noi să ne fi căsătorit, și...

— Fritz... i-am acoperit buzele cu degetele mele. Și eu m-am îndrăgostit de tine.

El mă privi uimit. Și mulțumit.

— Serios? E-adevărat?

— Da, am răspuns eu, deși nu mi-am dat seama de lucrul acesta până în acest moment.

El mă trase mai aproape de el, ținându-mi capul pe umărul lui.

— Mă bucur. Am auzit că e nevoie de câțiva ani într-un cuplu, ca soții să se adapteze unul la altul, și ca... ca dragostea să crească. Și mai știi că un soț și o soție pot

locui împreună și să întemeieze o familie fără ca măcar să se placă unul pe altul vreodată. Dar câteodată, Louise... câteodată afecțiunea asta poate chiar să se transforme... În dragoste. Spuse ultimele cuvinte într-atât de încet, încât abia le-am auzit de bătaia inimii lui.

Mă întrebam ce însemna să iubești pe cineva cu adevărat. Cu siguranță că era ceva diferit de mulțumirea și afecțiunea aceea molcomă pe care o simțeam pentru Friedrich. Îmi imaginam că atunci când iubești pe cineva, toate culorile din lume ar deveni mult mai stridente, stelele ar luci mult mai tare pe bolta cerească, toate momentele vieții mele ar dansa și ar trosni cu entuziasm asemeni unor flăcări ce pâlâie într-un foc aprins, în aer liber. Nu-i auzisem niciodată pe părinții mei spunându-și unul altuia "te iubesc", dar însemna oare că ei nu se iubeau? Îmi doream să o pot întreba pe mama sau pe surorile mele ce simțeau ele pentru soții lor.

— Fritz, am spus eu dintr-odată, le putem spune și lor acum? Mă refer, familiei mele... despre copil?

— Vrei să le spunem?

— Ei bine, oricum în curând vor observa, și va trebui să împrumut hăinuțe de la Ada și de la Runa înainte de a fi prea târziu. L-am privit atentă, plină de speranță. Poate mergem duminică după biserică să luăm cina la fermă.

Îmi era tare dor de familia mea, în special de mama și de Oma, dar nu îndrăzneau să îi cer lui Friedrich să mă ducă acasă prea des. Avea prea puține lucruri în comun cu tata și cu ceilalți bărbați din familie, și devenea neliniștit la fermă cu mult înainte ca eu să fiu gata să plec.

— Cred că duminica aceasta ar fi un timp potrivit să le spunem părinților tăi cam cu ce ne-am ocupat noi aici, la oraș.

Felul în care a spus-o m-a făcut să roșesc din nou, dar l-am îmbrățișat în mod impulsiv.

— Oh, mulțumesc Fritz! Emil nu are voie să le spună că mergem în vizită.

— Ah, da. Vechiul meu amic Emil. Ai stat în brațele mele mai mult de cinci minute acum – deci bănuiesc că în curând va bate la ușă. Pot să-ți mai răpesc un sărut înainte ca el să vină?

Am râs, apropiindu-mi buzele de ale lui.

Am mers la fermă duminica ce urmă, și familia mea a primit cu bucurie vestea că eram însărcinată de parcă ar fi fost primul lor nepot și nu al optulea. Bărbații și-au aprins țigări și au închinat cu Friedrich în salon ciocnind paharele cu cea mai bună băutură a tatălui meu, pe când femeile, în timp ce spălam vasele în bucătărie, împărțeau cu mine leacuri pentru starea de greață pe care o aveam dimineața. Faptul că deveneam mamă produse o nouă și frumoasă legătură între mama și mine, consolidând o dragoste care era deja puternică și adâncă. Mi se părea că starea aceasta de maternitate – chiar mai mult decât căsătoria – marca linia despărțitoare între acea calitate de a fi copil și cea de a deveni de-acum o femeie.

Mai târziu, în după-amiaza aceea, când Runa urcă scările pentru a-l alăpta pe bebelușul ei neliniștit în dormitorul de sub streșini, am urmat-o, amintindu-mi secretele pe care noi, copii fiind, ni le-am împărtășit în

camera aceea. M-am întins confortabil la picioarele acelui pat cu bărbia sprijinită pe mâna mea în timp ce o urmăream pe sora mea punându-și copilul la sân. M-am întrebat cum va fi oare să-mi alăptez propriul copil, dar când în cele din urmă am vorbit, gândurile mele făceau referire la soțul meu. Întotdeauna îmi apărea ca un străin atunci când îmi vizitam familia. Eram din nou acasă, aparțineam acestui loc – Friedrich nu.

— Runa, ce părere ai avut despre Emst înainte ca să te măriți cu el?

Runa se sprijini de căpătâiul patului, iar bebelușul ei scotea sunete satisfăcute în timp ce sugea.

— Păi știam că vine dintr-o familie înstărită, că duce un trai decent... și că era capabil de a oferi o viață bună mie și copiilor noștri.

— Ți se părea frumos?

Runa zâmbi, dând din cap.

— Ernst nu e frumos. Dar nu e nici Klaus Gerber. Am zâmbit imaginându-mi-l pe bețivul veșnic târându-se prin noroi.

— Îl iubești? am întrebat-o puțin mai târziu.

Runa se fâstâci, înroșindu-se. Începu să-și legene copilul puțin mai repede.

— Dumnezeule, Louise, ce-ți veni? E soțul meu.

— Și asta înseamnă că îl iubești sau nu?

— Înseamnă că nu am vreme pentru astfel de flecării. Suntem căsătoriți. Eu îmi fac partea mea – îi pregătesc de mâncare, îi port copiii, am grijă de gospodărie – iar el ne întreține.

— O zici de parcă tu ești servitoarea lui iar casa și mâncarea ce-ți sunt oferite sunt răsplata ta.

— Pentru numele lui Dumnezeu, dar asta e căsnicia. Noi suntem niște femei într-o lume a bărbaților. Noi suntem coasta lor – ajutorul lor potrivit.

— Deci, să înțeleg că ești îndrăgostită de el?

— Bineînțeles că sunt. Îmi poartă de grijă, este un om bun, muncitor – ce mi-aș putea dori mai mult?

— Nu știi... poate dragoste?

Runa se opri din legănat și mă privi iscoditor.

— Aveți probleme, tu și Friedrich? E normal așa ceva în primii doi ani, dar dacă ai răbdare...

M-am ridicat și am strâns mâna surorii mele.

— Nu avem niciun fel de problemă – nu tocmai am anunțat că așteptăm un copil vara aceasta? Sunt foarte fericită cu Friedrich. Este amabil și atent și... Aproape am spus pasionat, dar m-am răzgândit, nesigură fiind de reacția Runei dacă i-aș fi mărturisit relația sănătoasă și pasională pe care o aveam cu Friedrich. Dacă femeile căsătorite vorbeau despre latura aceea a relației lor, o făceau referindu-se numai la datorie sau la naștere. Și având în vedere conversațiile pe care le auzisem înainte, numai femeile imorale își recunoșteau dorința de a întreține relații sexuale cu un bărbat.

— Sunt foarte îndrăgostită de Friedrich, am spus eu, dar câteodată mă întreb cum e oare să iubești pe cineva cu adevărat și cum îți dai seama de acest lucru. Tu ești căsătorită de cinci ani – mă întrebam dacă e nevoie de atâția ani pentru a ajunge la dragoste. Atâta tot.

— Atâta tot, zici tu! Dacă îl iubesc pe Ernst după cinci ani, întreabă ea! Runa râse și rezemă bebelușul pe umărul ei, lovindu-l ușor pe spate. Știu să îi tricotez șosetele fără să îi mai măsoar piciorul, îi cunosc deja pașii atunci când urcă scările, știu cât de gros să-i fac sosul de friptură, și cât de lucioase să îi fac cizmele. Aș putea probabil să îi disting cămașa cu ochii închiși pentru că ar miroși la fel ca el. Nu asta e dragostea? Să știi totul despre cealaltă persoană și să fii fericit cu ea?

— Oh, Runa, nu se poate să se rezume la atât!

— Dar ce vrei mai mult de-atât?

— Ceva mai profund, mai frumos, mai... mai emoționant! Vreau să simt că inima mea tresaltă. Vreau ca interiorul meu să fie schimbat doar datorită faptului că îl cunosc.

— Dragostea romantică există numai în basme, Louise. Tu ești căsătorită, și asta înseamnă că trebuie să te mulțumești cu ceva banal, dăruind și slujind zilnic. Înseamnă o renunțare la ceea ce tu dorești și acordarea priorității atunci când e vorba de dorințele soțului tău.

Mi-am amintit de hârtiile pentru imigrare ale lui Friedrich puse în dulapul lui cu haine, și camera deveni dintr-odată mult mai rece, iar cerul acelei după-amieze deveni mai întunecat. Era timpul să ne îndreptăm spre casa noastră, spre oraș.

— Ai dreptate, Runa, am spus eu, coborându-mă din pat. Se întâmplă câteodată să uit că basmele sunt până la urmă, doar... basme. Ar fi mai bine să cobor ca să te las să poți culca copilul.

În bucătărie, Oma își vârî picioarele ei micuțe într-o pereche veche de cizme a tatălui meu. A avea coșul pentru ouă atârnat de un braț.

— E timpul să-mi trimit puii la culcare, afirmă ea în timp ce se înfășură cu șalul peste umeri.

— Vin cu tine. Am luat geaca lui Emil din cuierul ce era aproape de ușă și am luat-o de braț pe bunica mea în timp ce înaintam pe cărare spre cotețul găinilor. Găinile ce se plimbau prin curte cotcodăciră, parcă salutând-o pe Oma cu un salut răgușit. Am urmărit-o în timp ce umplu un bol cu mâncare.

— De cât timp ai fost căsătorită cu bunicul? am întrebat eu.

— Să vedem... mai bine de patruzeci și trei de ani.

— L-ai iubit?

— Hmmm... pe moșneagul ăla îndărătnic? întrebă ea răsufând anevoie. Apoi zâmbi și vocea ei deveni mult mai blândă. Da, l-am iubit.

— Când s-a întâmplat asta? La cât timp după ce ai fost căsătorită l-ai iubit cu adevărat? Am urmat-o în acel coteț micuț și am ajutat-o să caute ouă printre paie în fiecare dintre cuibare.

— Nu-mi dau seama exact când s-a întâmplat... cu ani în urmă nu ne-am gândit niciodată la dragoste. Eram mult prea ocupați, prea cu picioarele pe pământ atunci când eram de vârsta ta pentru a pierde vremea gândindu-ne la astfel de lucruri frivole.

— Dar îți aduci aminte exact ziua în care ai fost sigură de faptul că îl iubești?

Oma așeză coșul pe marginea stinghiei de parcă era dintr-odată prea greu. Ochii ei străluceau extrem de puternic în lumina aceea slabă a lămpii.

— Da, fata mea. A fost ziua în care a murit. Mi-am dat seama după imensa durere care m-a străpuns cât de mult îl iubisem. Dar atunci era prea târziu ca să-i mai spun.

— El știa, Oma. Nu crezi că bunicul știusese?

— Da, se poate. Dar totuși, ar fi fost frumos, cred, să-i spun aceste cuvinte măcar o dată, și să-i privesc fața atunci când le-ar fi auzit. Se întoarse iar spre puii ei, împingând ușor o găină pentru a cotrobăi în cuibar.

— Mișcă-te, doamnă găină. Lasă-mă să văd ce ascunzi acolo. Ah, unul mare. Louise poate să îl ducă acasă și să îl pregătească mic dejun pentru Friedrich.

— Ar fi încântat. Îi plac ouăle proaspete. Am luat eu coșul cu ouă în timp ce ne îndepărtam de cotețul găinilor. Oma adună toate găinile și închise ușa după ele pe timpul nopții.

— Friedrich al tău este un om bun, Louise. Și pot să spun că este foarte mulțumit de noua lui soție.

— Ce te face să spui asta?

— Felul minunat în care se comportă cu tine și are grijă de tine. Modul în care te urmărește cu ochii atunci când te plimbi prin cameră. Felul în care stă și te privește lung atunci când tu nu-l vezi.

Speram că e prea întuneric ca bunica să bage de seamă că am înroșit la față.

— Oma, cum îmi voi da seama când iubesc cu adevărat? am întrebat eu în cele din urmă.

— Nu pot să-ți răspund la întrebarea asta, fata mea. Cred că este diferit pentru fiecare persoană în parte.

— Cum a fost în cazul tău?

— Mi-am dat seama că îl iubesc pe bunicul tău pentru că atunci când a murit, o parte din mine a murit și ea. Și partea care a mai rămas din mine era incompletă – asemeni unui ștrudel cu mere fără scorțișoară. Vedeam ceva ce lui i-ar fi plăcut mult și mă întorceam și spuneam, "Oh, uită-te". Dar el nu mai era acolo pentru a se bucura de lucrul acela... așa că nici eu nu mă mai bucuram de el.

— Nu mi-am dat seama cât de mult îi duci dorul, Oma.

— Hmm... nici eu nu am crezut că va fi așa.

În momentul în care am ajuns la ușa din spate, l-am văzut pe Friedrich prin geamul de la bucătărie. Era probabil gata de a pleca și venise să mă caute.

Oma mă luă de braț și se opri înaintea de a intra.

— Când va veni ziua aceea pentru tine, Louise, când îți vei da seama că îl iubești, nu aștepta până va fi prea târziu. Spune-i lui Friedrich. Lasă-l să audă cuvintele acelea. În felul acesta, nu vei regreta.

Am îmbrățișat-o pe bunica mea.

— Îl vei revedea pe bunicu' în cer, Oma. Vei avea o eternitate să-i spui cât îl iubești.

— Da, fata mea, îl voi revedea... dar Biblia spune că în cer, nu vor mai fi căsătorii.

CAPITOLUL 4

Primăvara era pe sfârșite. Bebelușul nostru devenea tot mai puternic și mai voinic în interiorul pântecelui meu. Și cum timpul meu se apropia și niciunul dintre bărbați nu fusese înrolat, am fost înclinată să cred că nimic nu se schimbasese cu excepția anotimpurilor și a mărimii taliei mele. Însă Emil dădu buzna într-o zi pe poarta din spate, mai exact într-o după-amiază de iunie, în timp ce eu luam rufe de pe frânghie.

— Vești Louise! Am vești!

— Nu mă mai speria așa Emil! Vrei să nasc înainte de vreme? Se dădu la râs, apucând stâlpul ce ținea frânghia pentru rufe cu o mână și rotindu-se în jurul lui.

— Deci...? I-am zorit eu. E o veste bună sau rea?

— Una din fiecare. Unde e Friedrich?

— Trebuie să vină dintr-o clipă-ntr-alta. Am împăturit un prosop de pânză și l-am așezat în coșul pentru rufe, așteptând. Acum, sper că nu vrei să mă ții în suspans, nu?

— Ba da! Și Emil zâmbi neastâmpărat; ba chiar am întrezărit o frântură din tatăl meu în zâmbetul lui larg, într-o parte.

— M-am prins! Sigur ai primit rezultatele de la examenele de admitere la universitate!

— Nu-ți spun nimic...!

Mi se păru că văd o licărire de triumf în ochii lui înainte de a o țâșni de lângă mine și a se îndrepta spre casă

pentru a aștepta acolo. În timp ce soarele se ascunde pentru o clipă, m-am întrebat care era vestea cea rea ce o aducea Emil.

Nu bine am terminat eu de împăturit toate hainele și am ridicat coșul spre șoldul meu, că Friedrich și sosi. Ca de obicei, avea brațele pline de cărți și hârtii, dar le ținu de îndată cu o singură mână pentru a putea lua coșul de rufe cu cealaltă.

— Te rog... dă-mi voie să te ajut. Tu nu trebuie să ridici lucruri grele.

— Serios, domnule doctor Schroder? am spus eu, zâmbind. Asta ar fi o veste minunată pentru femeile însărcinate de pretutindeni. Atunci putem să stăm cu picioarele sus pe masă de-acum încolo. Râse și se aplecă înspre mine pentru a mă săruta, dar eu m-am dat la o parte, înroșind. Emil e aici.

— Ah. Trebuia să-mi fi dat seama.

— Are ceva vești, i-am explicat eu în timp ce am deschis ușa. O veste bună și una rea, spune el. Emil era așezat la masa din bucătărie, afixând un zâmbet mare ce îi lumina fața.

— Ai luat examenul, nu-i așa? își dădu cu părerea Friedrich. Lăsă jos pe podea coșul cu rufe și își aruncă toate cărțile pe masă astfel încât să-i poată strânge mâna lui Emil. Felicitările mele, frate!

— Mulțumesc! N-aș fi reușit dacă tu nu m-ai fi meditat!

— Ai fost acceptat și în programul pentru ingineri?

— Cu brio.

— Asta e o veste excelentă, Emil. Sunt mândru de tine. Friedrich lăasă în sfârșit mâna lui Emil și mă cuprinse cu brațul său, aducându-mă aproape de el.

— Care e vestea rea, Emil? am întrebat eu. Că ne vei părăsi și că vei merge la universitate anul viitor?

Zâmbetul lui dispăru brusc.

— Nu, nu chiar... El se uită în treacăt la Friedrich cu o privire ciudată, îngrijorătoare.

— Atunci hai să ne bucurăm de vestea cea bună, spuse Friedrich repede, și hai să lăsăm veștile rele pentru altă zi. Vrei să rămâi la cină, Emil? Vrem să sărbătorim.

— Mulțumesc, dar nu pot în seara asta. Trebuie să mă întorc înapoi la fermă. Tata este... Se opri, și privirea aceea stranie îi reapăru pe chip. Se pregăti să meargă. Vom sărbători altădată. M-am oprit numai pentru a vă împărtăși vestea.

M-am desprins din îmbrățișarea lui Friedrich și l-am oprit pe Emil din drumul său spre ușă.

— Ce s-a întâmplat? Ce e cu tata? Spune-mi, Emil.

Ridică din umeri ca și cum ar fi vrut să lase deoparte stânjenea.

— Tata e puțin supărat, atâta tot. Încercă să mă ocolească.

— De ce? Nu poate fi pentru că mergi tu la studii. Tata vrea ca tu să mergi.

— Nu. Nu din cauza mea, Louise. Făcu o pauză, și parcă îi luă o veșnicie până când găsi cuvintele potrivite. Kurt a primit ieri înștiințarea pentru înrolare.

— Cum? Și cine îl va ajuta pe tata să gospodărească ferma?

— Exact, spuse Emil încet. I-am spus lui tata că pot să aștept doi ani până când Kurt se va întoarce, dar tu știi cât de mândru e tata că va avea un fiu care va merge la universitate. Nu vrea să mă asculte. Blestemă în stânga și în dreapta împăratul și generalii armatei și pe toți cei care îi vin în minte.

— Dar nu pot să îl înroleze pe Kurt! am strigat eu. Are familie și... și responsabilități! Cum pot ei să facă un lucru ca acesta?

Friedrich se ținu de marginea mesei și se lăsă încet pe un scaun. Mi-a luat doar un moment ca să înțeleg de ce vestea îl necăji așa de mult. El și Kurt erau cam de aceeași vârstă.

Emil expiră, ca și cum aerul pe care îl respira era încărcat cu osândă.

— Unii din prietenii lui Kurt au primit, de asemenea, aceste înștiințări. Îmi pare rău, Friedrich. Îmi dau seama ce înseamnă acest lucru pentru tine.

— Nu... am șoptit eu. Nu se poate întâmpla una ca asta. Am simțit ca și cum camera s-ar învârti cu mine. M-am mutat la sobă și am învârtit în ostropelul care fierbea la foc mic pentru cină. Noi așteptăm un copil în două luni. Nu au niciun drept să ne răvășească viețile în felul acesta. Măinile mele tremurau în timp ce am deschis grilajul și am împins o bucată de lemn în sobă. În mod obișnuit, Friedrich ar fi fost deja în picioare, ajutându-mă, dar el rămase prăbușit pe scaun de parcă toate oasele i se descompuseră.

— În cât timp trebuie să se prezinte Kurt la datorie? întrebă Friedrich în cele din urmă.

— În trei luni. Dar nu te îngrijora... "Fischer" e aproape la începutul alfabetului. S-ar putea să mai dureze încă câteva luni până când vor ajunge la "Schroder". Până atunci copilul vostru va fi născut deja.

— Dar scutirea aceea pentru faptul că ești profesor? am întrebat eu cu o voce tremurândă. Friedrich își ridică ochii pentru a întâlni privirea mea.

— Se pare că există un surplus de profesori în acest moment, răspuse el. În plus, toți absolvenții din iunie vor începe să caute locuri de muncă în curând... Vocea lui se stinse. Păru zdruncinat, de parcă ar fi fost bolnav, și mi-am dat seama că dincolo de asigurările lui reconfortante că Dumnezeu va purta de grijă, era la fel de zăpăcit și nesigur de viitorul nostru pe cât eram și eu. Am urmărit cum mâinile lui se strânsă încet sub forma unor pumni ai mâniei, un sentiment rar întâlnit la Friedrich, ce înlocuiește treptat paralizia lui.

— Ce risipă stupidă, ridicolă! țipă el, izbind puternic în masă. De ce nu îl pot lăsa pe Kurt să-și vadă de viața lui la ferma pe care o iubește atât de mult? De ce nu îl pot lăsa pe Emil să studieze ingineria în loc să-l învețe cum să tragă cu o armă? De ce nu pot fi liber să trăiesc în liniște și pace alături de soția mea și de copilul meu? De ce nu văd oare conducătorii țării acesteia spre ce dezastru ne conduc? Nu-și dau seama de masacrul și distrugerea ce va rezulta din nebunia lor? Ce risipă! Teribilă, tragică risipă!

În liniștea ce se așternu după acea izbucnire a lui Friedrich, puteam să aud flăcările ce trosneau în sobă căci lemnul luă foc. Bebelușul se mișcă și se agită în pântecul

meu ca și cum ar riposta la frământarea ce ne măcina viața. Mi-am mângâiat ușor burta pentru a-l liniști. Apoi l-am observat pe Emil cum stătea lângă ușă asemeni unui câine plouat. Aceasta ar fi trebuit să fie una dintre cele mai fericite zile din viața lui, iar noi o ruinasem. Am traversat camera și l-am strâns într-o îmbrățișare incomodă, cu bebelușul între noi ca un bulgăre diform.

— Sunt foarte mândră de tine, i-am spus eu, și știu că și tata este. Va găsi el o soluție ca tu să poți merge anul viitor la școală, chiar dacă asta ar însemna să angajeze muncitori sau să închirieze pământul pentru un an sau doi, până când Kurt se reîntoarce.

— Chiar crezi asta?

— Sunt convinsă. M-am ridicat pe vârfuri pentru a-l săruta pe obraji.

— Are dreptate, Emil, completă Friedrich. Am deslușit în vocea lui un ton forțat de încurajare. Poate poți să faci mai mulți ani de colegiu într-unul înainte să îți vină rândul.

Emil îl privi nedumerit.

— Deci te-ai hotărât să faci armata până la urmă, Friedrich? Credeam că ai spus că...

— Să le luăm pe rând. Eu nu am primit deocamdată acea înștiințare. El nu ne privi pe niciunul dintre noi în timp ce-și aranjă cărțile într-o grămadă cu o grijă voită. Cum a primit Kurt vestea? Întrebă el.

— A fost supărat la început – mai ales când a văzut ce greu a primit tata vestea. Dar acum e într-o oarecare măsură resemnat în ce privește armata – numai să nu îl trimită în vreo colonie.

— Ar fi posibil? am întrebat eu.

— Cred că da, răspuse Emil dând din umeri. Mie unul mi-ar plăcea să călătoresc.

— Și ce va face Gerda după ce pleacă Kurt? am întrebat din nou.

Emil suspină, ca și cum ar fi fost deja ostenit de toate întrebările noastre.

— De ce nu vii tu și cu Friedrich la fermă duminica aceasta, pentru ca să puteți vorbi cu toată lumea. Să îi spun mamei că veniți?

— Ești de acord cu asta, Fritz? L-am privit plină de speranță, dar el nu răspuse imediat. Mi-am dat seama că era șovăielnic în a merge, deoarece ar fi trebuit să răspundă la toate întrebările familiei mele, iar ei nu înțelegeau cu nimic mai mult decât mine convingerile lui bizare.

— Putem să mergem, dacă tu vrei, spuse el în cele din urmă.

După ce Emil plecă, m-am îndeletnicit cu pregătirea cinei.

Friedrich stătea așezat la masă într-o tăcere apăsătoare, masându-și fruntea încruntată, frământată de gânduri. Mai mult decât orice altceva, tânjeam să-l întreb ce intenționa să facă, dar o soție înțeleaptă nu se bagă în treburile soțului ei. Știa care era părerea mea cu privire la plecarea din Germania, și eu nu aveam niciun drept să mai discut această problemă cu el, cu atât mai puțin să îl cicălesc sau să insist pe marginea ei. El îmi va spune atunci când va fi pregătit. În plus, eram înspăimântată să îi aud răspunsul.

Unde este Dumnezeu în toate aceste lucruri?, doream eu să țip la el în timp ce trânteam cu zgomot oalele și cratițele pe sobă. Credeam că ai spus că ne putem baza pe El. Credeam că putem lăsa totul în mâinile Lui. Acum uită-te ce harababură! Dar n-am spus niciunul din aceste lucruri, în schimb, în tăcere am bătut împreună făina, laptele și ouăle ca să gătesc găluște, apoi le-am pus deasupra tocăniței.

Când m-am apropiat de masă pentru a o pregăti pentru cină, Friedrich luă mâna mea în a lui.

— Totul se desfășoară mult prea repede, Louise. Niciodată nu mi-aș fi imaginat că armata va începe să înroleze atât de repede bărbați de vârsta mea.

— Așa va fi de-acum înainte? Așteptând în fiecare zi să vină poșta? Întrebându-ne dacă tu vei fi următorul chemat?

— Domnul ne-a învățat să ne rugăm, "Pâinea noastră cea de toate zilele dă-ne-o nouă astăzi". Noi trebuie să ne preocupăm de ziua de azi, și nu să ne îngrijorăm de cea de mâine.

Mi-am mușcat limba, luptându-mă cu dorința de a mă supune soțului meu și cu îndemnul de a argumenta imposibilitatea realizării unei astfel de cereri stupide. În cele din urmă, datoria ieși înfrântă din această bătălie, și cuvintele țâșniră din gura mea înainte ca eu să le pot opri.

— Este foarte greu să nu mă îngrijorez de viitor când copilașul nostru trebuie să vină pe lume atât de curând.

El nu a reacționat la mânia mea ci mă mângâie ușor pe burta mea proeminentă, trasând cu vârfurile degetelor sale cerculețe mici.

— Știu, răspuse el. Dar noi nu putem ști niciodată cu adevărat ce ne așteaptă în viitor, Louise, ci numai care ne sunt speranțele în ceea ce-l privește. Tot ceea ce putem face e să ne punem încrederea în Dumnezeu, și apoi să trăim... să trăim... fiecare zi în parte.

Luna iulie era din ce în ce mai toridă. Eu mă simțeam din ce în ce mai mare și mai jalnică. Nu eram sigură ce putea fi mai chinuitoare – așteptarea copilașului nostru sau așteptarea acelei înștiințări privind înrolarea. Eram neliniștită și iritabilă, în special cu Friedrich, care era acum acasă în vacanța de vară. El petrecuse toată dimineața muncind în grădina noastră de zarzavaturi pe care îl rugasem să o planteze. Știam că tata ne va da multe produse de la fermă, dar priveliștea propriei mele grădini, cu roade coapte treptat sub soarele acela dogoritor de iulie – fasolea verde și varza creață, castraveții pentru murături, varza pentru butoi – îmi lăsau impresia că noi o să locuim tot aici la lăsarea iernii.

În luna august, gleznele mele începură să se umfle și doctorul îmi recomandă să nu mai stau prea mult în picioare.

— Fritz, te rog să mă duci la fermă, l-am implorat eu. E mult mai răcoare acolo decât aici în oraș, iar mama și Oma vor ști mai bine decât doctorul ce au de făcut.

— Nu ar trebui să călătorești atât de departe într-o trăsură pe un drum cu hârtoape. Nu vreau să ți se întâmple ceva.

— Întotdeauna mi-am dorit ca copiii mei să se nască la fermă, cu mama și Oma acolo, am spus eu tânguindu-mă.

— Louise, îți promit că atunci când va sosi momentul, voi merge călare până la fermă și le voi aduce aici pe amândouă după ce aduc doctorul, bineînțeles. Zâmbetul lui păru tensionat, și mi-am dat seama că nu zâmbise prea mult în ultima vreme sau nici nu încercase să mă facă să râd, cum obișnuia să o facă înainte. Dintr-odată toată îngrijorarea mea în ce privea viitorul nostru izbucni afară. Nu mai puteam suporta nesiguranța nici măcar o clipă. Un noian de lacrimi îmi scaldă fața, era singura armă pe care o aveam împotriva neputinței mele.

— Oh, Fritz, te rog spune-mi ce se va întâmpla. Nu suport să nu știu ce gândești sau ce intenționezi să faci atunci când înștiințarea aceea va veni. Chiar plănuiești să părăsești Germania, după cum ai spus, și să ne mutăm în America? Te rog, spune-mi.

— Louise, oprește-te... Îți faci doar rău... Scoase batista lui din buzunar și o puse în mâna mea. Nu ți-am spus nimic tocmai pentru că îmi era frică de modul în care vei reacționa.

— Dar faptul că nu știu mă frământă la fel de mult... poate chiar mai mult!

— Shh... nu plânge. Nu plânge... Mă cuprinse neîndemânatic în brațele lui, dar pielea lui emana căldură și era transpirată, cămașa îi era umedă, barba lui îmi irita ușor gâtul. L-am îndepărtat de mine.

— Ce vrei să faci, Fritz?

— Dacă primesc acea înștiințare... Închise ochii. Când o primesc, va trebui să părăsesc Germania. Aș fi plecat în urmă cu luni de zile, dar...

— Dar eu și copilul ți-am complicat viața.

— Nu asta am vrut să zic. Îmi doresc acest copil mai mult decât îți vei putea tu imagina vreodată, Louise. Încercă să îți sprijine mâna pe burta mea, dar când am simțit căldura mâinii lui prin rochie, l-am împins. Păru ofensat. Singurul motiv pentru care nu am plecat încă din Germania este pentru că știu că tu nu vrei să merg. M-am gândit că dacă voi aștepta, se va schimba ceva – împăratul își va ridica armata fără mine, sau că vor trece cumva cu vederea numele meu, și că vom putea să rămânem la urma urmei...

— Chiar crezi că așa ceva se poate întâmpla?

— Nu. Acum nu. Nu din moment ce Kurt și-a primit înștiințarea. Am încercat să găesc orice portiță de scăpare, de la scutirea ca profesor până la aceea de a opta pentru statutul de persoană care refuză, din cauza convingerilor sale, să facă armata, dar am epuizat toate aceste opțiuni.

Lacrimile se vărsau din nou pe obrajii mei. Aș fi fost în stare să îl implor în genunchi, să stăruiesc pe lângă el să nu mă despartă de casa și de familia mea și să îmi ceară să mă mut în America, dacă aș fi crezut că rezolv ceva cu asta.

— Și când intenționezi să pleci? l-am întrebat eu în schimb.

— Cu niciun moment mai repede decât va trebui. Lui Kurt i-au dat trei luni ca să se prezinte la raport. Deci bănuiesc că vor face la fel și în cazul meu. Sper doar ca până atunci să fi economisit destui bani pentru plecarea mea.

Nu aveam nici cea mai vagă idee cât de mulți bani avea Friedrich, sau câți bani câștiga el ca profesor, ca să nu mai vorbesc de costul biletelor pentru vapor pentru toți. Nu se cuvenea să întreb.

— S-ar putea să trebuiască să merg mai întâi în America și să mă stabilesc acolo, continuă el, și apoi să te aduc pe tine și pe copilașul nostru... Se opri în momentul în care am început să plâng din nou. Te rog, Louise... vezi, din acest motiv nu am vrut să îți fac de cunoscut aceste lucruri. Avea întipărită pe față o expresie așa de tristă, încât am regretat că i-am pus aceste întrebări. Friedrich avusese dreptate când se gândise să mă protejeze de aceste lucruri. Ne întristau pe amândoi.

— Ascultă, reluă el, câțiva bărbați pe care îi cunosc eu, ar urma să vină aici mâine seară pentru a vorbi despre ceea ce implică trecerea graniței, dar dacă tu dorești să ne întâlnim în altă parte...

— Ce vrei să spui? Credeam că ai toate actele pentru a trece granița.

— S-ar putea ca ele să nu mai fie valide, acum că legile acestea de recrutare s-au schimbat. Odată ce înștiințarea mea vine...

— Deci vei părăsi țara în mod ilegal?

Se desfăcu la guler, de parcă acesta era prea strâmt deodată.

— Nu știu sigur. Asta trebuie să aflu în cadrul acestei întruniri.

Nu-mi mai înțelegeam soțul defel. Cum putea să pretindă că îl iubește pe Dumnezeu, și în același timp să fie gata să încalce legile Germaniei pentru a se sustrage

recrutării? Și cum putea el să fie atât de preocupat de bunăstarea mea, apoi să mă anunțe că urma să emigreze în America, în pofida dorinței mele? Îmi doream să îl cunosc și să îl înțeleg, dar acum părea că ceea ce era mai important pentru amândoi urma să fie pierdut dacă celălalt obținea ceea ce își dorea.

— Îmi pare rău, Fritz, am spus eu, ștergându-mi lacrimile. Nu trebuia să te constrâng să îmi dezvălui aceste lucruri. Vreau să ai acea întâlnire aici. Să nu-ți faci griji din partea mea.

I-am dat voie să mă țină în brațe în pofida căldurii, dar nu am avut parte de nici-o mângâiere din îmbrățișarea lui.

Seara următoare, turnam cidru în pahare pentru amicii lui când aceștia sosiră pentru întâlnirea lor misterioasă. Mi-am dat seama după hainele și bărbile lor că unii din acești bărbați era menoniți, inclusiv unul cu numele de Rolf, care furniza informații lui Friedrich și celorlalți. M-am retras în dormitorul nostru cu tricotajul meu, după cum promisesem, dar ascultam fiecare cuvânt pe care-l rosteau, în timp ce se strânsesă toți în jurul mesei din bucătărie.

— Autoritățile au început să supravegheze granițele pentru a-i prinde pe cei care vor să se sustragă recrutării, avertiză Rolf. Dacă nu ați primit încă înștiințarea, vă sfătuiesc să plecați imediat, înainte ca aceasta să ajungă.

— Ce se întâmplă dacă asta nu e posibil? întrebă Friedrich.! Copilul nostru trebuie să se nască la sfârșitul acestei luni. Nu vreau să îmi părăsesc soția până atunci.

— Dacă aștepți, va trebui să părăsești țara ilegal.

— Chiar dacă am actele de imigrare?

— Ele nu mai sunt valabile dacă tu ai fost recrutat. Armata are prioritate față de oficiul de imigrare.

Liniștea cuprinse camera dintr-odată. Singurul sunet era acum cel al acelor mele de tricotat. M-am oprit, nedorind să tulbur acea liniște. Unul dintre bărbații aceia menoniți vorbi în cele din urmă.

— În cazul acesta, ne poți sfătui cum să trecem granița în mod ilegal?

Disciplina și supunerea față de autoritate erau virtuți solemne pentru majoritatea germanilor. Nu puteam să înțeleg de ce soțul meu și ceilalți bărbați erau dornici de a risca să fie închiși în încercarea lor de a ieși de sub jurisdicția legii. Se aplecară spre Rolf, dornici de a-i primi sfatul.

— Trebuie să faceți o copie după această hartă. Am încercuit aici câteva sate de la graniță și am marcat câteva căi mai puțin cunoscute care duc spre Elveția pentru a ocoli drumurile principale. Vă sfătuiesc să treceți după ce s-a lăsat întunericul.

— Dar autoritățile elvețiene? întrebă Friedrich. Ne vor deporta dacă ne prind?

— Odată ajunși acolo, ei vor respecta actele voastre de imigrare spre America. Ești norocos că le ai, Friedrich.

Doream să le înșfac din sertarul biroului nostru și să le arunc în sobă, dar nu-mi puteam mișca trupul din loc.

— Un ultim avertisment, adăugă Rolf. Fiți cu mare băgare de seamă când treceți granița. Autoritățile urmăresc orice bărbat care arată de vârsta recrutării. Dacă găsec harta aceasta sau hârțile pentru emigrare,

sau dacă văd că purtați la voi multe bunuri personale și sume mari de bani, vă pot aresta pentru sustragere de la înrolarea în serviciul armatei. Vă sfătuiesc să vă transportați bunurile personale după ce ați trecut în siguranță dincolo. Și fiți pregătiți să aveți o acoperire atunci când călătoriți. Veți avea nevoie de o destinație legitimă și de un motiv pentru călătoria voastră.

— Dar eu nu voi minți, replică Friedrich.

— Atunci, Dumnezeu cu mila, dacă ești prins.

CAPITOLUL 5

Zilele călduroase se perindau una după alta. Era o secetă cumplită vara aceea. Când Friedrich încetă să mai irige grădina noastră, de teamă ca nu cumva fântâna să sece, legumele se zbârciră și se uscară sub căldura dogoritoare a soarelui. Râul Rin era atât de jos în unele locuri, încât se puteau întrezări porțiuni mari din matca râului de-a lungul celor două maluri. Aerul duhnea a pește mort. Cu cât tot mai mulți bărbați de vârsta lui Friedrich primeau acel aviz pentru înrolare, cu atât speranța și bucuria mea se micșorau odată cu râul.

Într-o noapte, un geamăt sfâșietor mă trezi din somnul meu adânc, îmi luă o clipă să îmi dau seama că acesta venea de la soțul meu.

— Fritz... Fritz, trezește-te... visezi. El deschise ochii în momentul în care l-am scuturat, apoi se întinse gâfâind ca și cum ar fi alergat o distanță lungă. Transpirația udă cearșafurile dedesubtul lui.

— Fritz, ce se-ntâmplă? Ce-ai visat?

— A fost groaznic. Se făcea că sunt inundații, iar apa se ridica din ce în ce mai sus, și nu puteam să te găsesc... erai pierdută... Șiroaie de transpirație se prelingeau pe fața lui. L-am luat în brațele mele și am, simțit cum inima îi bătea foarte repede asemeni cu cea a unui mânz ce galopa.

— Sunt aici, Friedrich. A fost doar un coșmar.

— Era un război cumplit și tu...

— Am crezut că ai spus inundații!?

— Într-un fel, erau amândouă – un potop... și totuși eu știam că; era în timpul unui război. Nu pot să explic. Totul era ruină – satele și fermele, toate clădirile și copacii. Te-am strigat de mai multe orii pe nume, dar erai pierdută pentru mine.

I-am îndepărtat părul umed de pe frunte, aducându-mi aminte cât de urât mă comportasem cu el în ultimele săptămâni.

— Nu m-ai pierdut. Sunt chiar aici.

Dar constatarea faptului că acesta fusese doar un vis nu păru să îl liniștească deloc pe Friedrich. Cuvintele mele, mângâierea mea, nu reușiră să îndepărteze privirea aceea tulburătoare de pe chipul lui.

— Hai să încercăm să adormim din nou, Fritz.

— Nu cred că mai pot. Neliniștea mea n-ar face decât să te deranjeze și pe tine, iar tu ai nevoie de odihnă.

Coborî din pat și își trase pantalonii pe el, după care dispăru în întuneric. Imediat ce ochii mei se obișnuiră cu întunericul, am întrezărit conturul șters al umerilor lui goi în timp ce se plimba prin casă asemeni unei fantome. L-am așteptat să se reîntoarcă, dar nu a mai făcut-o. În cele din urmă, am adormit.

Când lumina răsăritului inundă camera, m-am trezit din nou și mi-am luat capotul pentru a merge și a-l căuta. L-am găsit prăbușit pe genunchi, cu fruntea pe podea. La început, am crezut că e bolnav, după aceea însă am văzut Biblia stând deschisă, înaintea lui. M-am întors tiptil înapoi. Când podeaua scârțâi, își ridică privirea.

— Îmi pare rău, am spus eu. Nu am vrut să te deranjez.

— E în regulă.

Se ridică încet în picioare, amorțit fiind datorită acelei poziții incomode.

— Vino aici, șopti el.

Mă trase în brațele lui, ținându-mă atât de tandru de parcă aș fi fost făcută din sticlă și aceasta s-ar fi spart dacă m-ar fi strâns prea tare. Măinile lui îmi mângâiau ușor umerii, părul, fața, ca și cum ar încerca să îmi memoreze forma. L-am simțit cum tremura, dar când mă sărută, mi-am dat seama după atingerea delicată a buzelor lui că se datora tristeții sale, și nu dorinței.

— Friedrich, ce se întâmplă?

— Nu doresc să te pierd.

— Dar nu mă vei pierde. Sunt chiar aici.

Își lipi obrazul de părul meu.

— Louise, cred că visul meu a fost trimis de Dumnezeu.

— Te referi ca visele acelea din Biblie?

Când încuviință, mai că nu am izbucnit în râs.

— Doar nu crezi că Dumnezeu mai vorbește încă oamenilor prin vise, nu? Și chiar dacă ar face-o, de ce te-ar fi ales pe tine? Poate ar trebui să vorbești cu preotul Lahr...

— Nu, trebuie să îți vorbesc ție.

— Dar eu nu pricep nimic din...

— Atunci trebuie să te ajut să înțelegi. Altfel, aș putea să te pierd, exact ca în vis.

— Parcă îmi vorbești în pilde. Nu te-ai odihnit cât trebuia azi-noapte.

— Nu, ascultă-mă.

Mă apucă mai strâns de brațe.

— Știu că tu nu dorești să pleci din Germania, și m-am străduit din răspuțeri să găsesc o cale de a-L asculta pe Dumnezeu fără să mă mut, dar pur și simplu nu există niciuna. Se va declanșa un război în Europa, poate anul viitor, poate în zece ani, nu știu sigur când, dar fitilul a fost aprins și, mai devreme sau mai târziu, va exploda. Eu nu pot să iau parte la așa ceva. Eu nu pot să ucid, să distrug și să cuceresc de dragul mândriei și a lăcomiei naționale. În plus, îmi doresc ca tu și copilul nostru să fiți protejați de toate acestea. Suntem înconjurați de inamici, Louise... Rusia la est, Franța în vest, Marea Britanie...

— A fost doar un vis, Fritz.

— Nu, a fost mai mult de-atât. M-am rugat în sensul acesta încă de când Kurt a fost chemat în armată, și cred că visul meu a fost o avertizare... Nu mă crezi, nu-i așa? Pot să îmi dau seama după expresia feței tale că mă consideri un nebun.

— Cred doar că ești îngrijorat, atâta tot. Un coșmar poate să pară foarte real, dar nu poți să iei decizii atât de importante bazate pe un vis.

— Nu sunt. Deja știam în adâncul inimii mele ce am de făcut. Visul mi-a arătat clar că trebuie să te fac pe tine să înțelegi de ce nu putem să mai rămânem în Europa.

— Pentru că tu crezi că va fi un război.

— Știu că va fi un război. Conducătorii noștri, o știu și ei. De ce crezi că înrolează tot mai mulți bărbați?

— Atunci nu ar trebui ca și familiile noastre să plece de aici?

— Ba da, bineînțeles, dar și ei mă iau în serios în această privință pe cât mă iei și tu. Mă rog și sper doar că dacă noi mergem în America și reușim să ne stabilim acolo, voi putea să îi conving și pe ei să ni se alătore mai târziu.

— Știi prea bine că ei nu vor părăsi Germania niciodată. Dacă noi ne mutăm în America, nu îi vom mai vedea niciodată.

Îmi simțeam genunchii prea nesiguri pentru a mă mai ține. Fusesem nevoită să stau în pat de mai bine de o săptămână. M-am îndepărtat de Friedrich și m-am așezat la masa din bucătărie. Abia atunci mi-am dat seama, pentru întâia oară, că raftul de cărți al lui Friedrich era gol. Mi-am rotit privirea prin cameră, dar nu am văzut niciuna din cărțile lui.

— Fritz, unde au dispărut cărțile tale?

— Le-am vândut.

— Le-ai vândut? Dar ele erau bunurile tale cele mai de preț!

Am tăcut, sperând să îmi dezvăluie și motivul.

— Aveam nevoie de bani pentru plecarea mea în America, spuse el, în cele din urmă. În plus, m-ar fi costat prea mult să le mai transport și pe ele.

Mi-am întors capul ca să nu trebuiască să văd raftul acela gol. Aceasta era oare doar prima dintre multele pierderi la care trebuia să le facem față până când urma să fim lipsiți de tot ceea ce iubeam? Un moment mai târziu veni în spatele meu, așezându-și mâinile pe umerii

mei. Următoarele cuvinte pe care le rosti, ieșiră în grabă, de parcă ar fi căutat să se elibereze de povara lor teribilă.

— M-am hotărât să merg singur în America, să mă stabilesc acolo, și odată ce am reușit să economisesc destui bani să trimit după tine și după copilul nostru. În acest timp, m-am gândit că ai fi mai bucuroasă dacă te-ai muta la părinții tăi decât să stai aici singură, în oraș, așa că am făcut toate demersurile împreună cu tatăl tău. A fost de acord ca după ce eu voi fi plecat să te muți împreună cu copilașul la fermă.

Cuvintele lui păreau ireale, asemeni coșmarului pe care l-a avut. Locuiam în Germania, dar urma să ne mutăm în America. Nu mai puteam nega acum adevărul sau pretinde că nu se va întâmpla niciodată. De câte ori vedeam acel raft gol, îmi aduceam aminte. Procesul plecării noastre începuse.

— Am să îți pregătesc micul dejun, am spus eu.

— Nu, dă-mi voie. Tu nu ai voie să stai în picioare.

— Te rog, Fritz. M-am săturat să stau în pat.

Am început să cotrobăiesc în cămară după cartofi și ouă. Suferința mea fu însă accentuată și de o durere sâcâitoare în spate, iar durerea și crampele se manifestau ca de obicei odată cu menstruația mea lunară.

Tocmai terminarm de mâncat, când am auzit poștașul afară, împingând mai multe scrisori prin deschizătura noastră. Friedrich se ridică pentru a le lua. L-am privit fața în timp ce se uita printre ele, după care am văzut cum expresia lui se schimbă în momentul în care ajunse la ultimul plic. Fără să zică nimic mi-am dat seama că sosise

acel aviz de recrutare. Îl privi îndelung, după care îl așeză pe masă.

— Nu-l deschide, Louise. Vocea lui sună aspru.

— Chiar merită să riști închisoarea, Fritz? Ce se va alege de copi și de mine dacă tu ești prins? De ce vrei să riști în felul acesta? Chiar nu pot să înțeleg!

Își deschise gura de parcă ar fi vrut să dea o formă răspunsului său, după care își încleștă maxilarul și închise ochii de disperare.; Când îi deschise din nou nu mă privi, ci își apucă pălăria și părăsi casa fără să mai rostească un cuvânt, închizând ușa cu grijă, în spatele lui.

Am privit urât plicul acela pentru multă vreme, de parcă ar fi fost cutia Pandorei și ar fi putut dezlănțui prăpădul asupra noastră. Dar oare nu fusese această nenorocire dezlănțuită odată cu schimbarea acestei legi privind înrolarea? Cărțile lui Friedrich dispăruseră. Urma să plece spre America. Eu nu aveam cum să împachetez totul într-o cutie.

Am lăsat vasele de la micul dejun exact așa cum erau și m-am tupilat înapoi în pat, prea indiferentă pentru a plânge. Dar dacă aș putea da timpul înapoi și să schimb totul? Aș fi fost de acord oare să mă căsătoresc cu Friedrich dacă aș fi știut că îmi va cere să merg în America? L-aș pune eu pe el mai presus de familia mea, de patria mea? Nu, mi-am răspuns eu în timp ce crampele se întetiră. Nu. Mai degrabă m-aș fi măritat cu Klaus Gerber, bețivanul orașului, decât să mă mut departe de toți cei pe care îi iubeam.

În timp ce mă zvârcoleam în pat de durere, mi-am dat seama deodată de ce mă simțeam atât de rău: trebuia să

nasc. Și nu aveam nici cea mai mică idee unde plecase Fritz sau când urma să se întoarcă. Nu puteam să îmi imaginez că voi naște singură, așa că m-am hotărât să merg la vecina mea, doamna Schmidt. Ea născuse cinci copii și se oferise să mă ajute atunci când îmi venea sorocul. Dar mai întâi trebuia să mă ridic și să mă îmbrac. Însă acestea păreau imposibile cu gleznelor mele umflate și cu durerea din spate.

Am reușit să mă schimb într-o rochie ce o purtam acasă, dar abia atunci mi-am dat seama ce dezordine era în bucătărie, cu tigăile nespălate pe sobă și cu vasele murdare de la micul dejun, care încă erau pe masă. Nu puteam să las pe cineva să vadă casa noastră într-o asemenea stare. M-am târât spre chiuvetă și am încercat pompa manuală dar nu curse nimic. Apoi, dintr-odată, fu apă peste tot, curgându-mi în jos pe picioare, udându-mi hainele, făcând o baltă în jurul gleznelor mele. Copilașul meu urma să se nască azi. Copilul lui Friedrich. Ea urma să crească în America, fără să-și cunoască bunicii, mătușile, verișorii. M-am prăbușit pe un scaun din bucătărie și am început să plâng.

Îmi luă ceva vreme până am reușit să spăl vasele. Când Friedrich se reîntoarse mă găsi în genunchi, cu o găleată și cârpe în jurul meu, ștergând podeaua.

— Louise! Ce faci?

Mă ridică în picioare și mă puse pe cel mai apropiat scaun.

— Nici măcar nu ar trebui să stai în picioare, darămite să mai și lucrezi... și rochia ta este udă! Ce...?

— Te rog să mergi să o aduci pe mama și pe Oma. Nu mă puteam opri din plâns.

— A sosit timpul? Să merg după doctor?

— Vreau să vină mama. Ea va ști când să trimită după doctor.

Doamna Schmidt stătu cu mine cât timp Friedrich călări spre fermă. Nu-mi aduc aminte să îl fi văzut mult timp după aceea. Probabil că Oma îl trimise din calea ei. Aducerea copiilor pe lume ținea de competența femeilor. Mai târziu am aflat că Friedrich petrecuse toată ziua în rugăciune. Rugăciunile lui nu mă ajutară.

Travaliul meu era foarte lung și greu – ore în șir de chin fără să se întrezărească nici cea mai mică urmă de alinare. Nimic din ceea ce mi se întâmpla, nu puteam controla, și acum până și corpul meu mă trăda. Părea să funcționeze fără ajutorul meu, posedând o cunoaștere instinctuală a ce trebuia să facă, smulgând copilul din mine – eu doar asistam neputincioasă. Însă ce proces teribil mai era! Am jurat că nu voi avea alt copil dacă va trebui să trec din nou prin aceeași agonie, însă mama zâmbi și mă asigură că după fiecare copil, nașterea devenea tot mai ușoară. Când le-am spus ținând că m-am rupt în două, Oma îmi spuse că totul se va termina în curând.

După aceea o așezară pe fiica mea în brațele mele și bucuria mă inundă. Fața ei micuță, cutată, semăna atât de mult cu cea a Omei, încât am hotărât pe moment să îi pun numele iubitei mele bunicuțe. Amărăciunea pe care o simțeam față de Friedrich era atât de puternică, încât nici nu mi-a trecut prin minte să îl întreb și pe el.

— Numele tău va fi Sophie, am șoptit eu. Micuța mea Sophie.

CAPITOLUL 6

Înștiințarea de recrutare a lui Friedrich rămase pe dulap, nedeschisă, pentru mai bine de o lună. Nu avea nevoie să o citească pentru a-și da seama că va trebui să ne părăsească curând. Școala reîncepu în luna septembrie fără el. Îl înștiințase pe director că fusese convocat pentru serviciul militar, și nu că urma să fugă în America. Autoritățile de la școală au fost destul de amabile încât să ne permită să rămânem în casa aceea până când Friedrich urma să plece, și chiar i-au promis o slujbă pe când avea să se întoarcă din armată, peste doi ani. Tot nu înțelegeam de ce Friedrich nu putea să se sacrifice și să facă doi ani de armată de dragul meu, în loc să mă facă să sacrific restul vieții mele pentru a o scăpa pe a lui.

Și cum indignarea mea creștea, am început să mă îndepărtez de Friedrich la fel cum oamenii se îndepărtează de cel iubit atunci când e pe moarte, nedorind să-i vadă suferința. Îmi revărsam toată dragostea asupra Sophiei, care creștea și se înfrumuseța cu fiecare zi ce trecea. Dar cu cât mă distanțam mai mult, cu atât se părea că Friedrich se agăța de mine, dorind cu disperare să păstreze legăturile fragile ce se stabiliseră între noi în timpul acela scurt de un an de căsnicie. În ceea ce mă privea, decizia lui le rupse deja.

Într-o seară, stătea așezat la masa de sub raftul gol pentru cărți, scriind din nou o scrisoare vărului său din America, când îmi veni ideea:

— Fritz, de ce nu pleci chiar acum, am spus eu, în loc să tărăgănezi chestia asta pentru încă două luni? Vei înnebuni doar stând aici pe-acasă pentru atâta timp, nefăcând nimic, iar eu voi înnebuni văzându-te așa.

Își așeză cu grijă stiloul și acoperi pagina, înainte de a-mi răspunde.

— Pentru că ți-am promis că voi sta atâta timp cât va fi posibil.

— Nu ți-am cerut niciodată să-mi promiți asta.

— Știu... dar am crezut că tu vrei să fii aici, cu tine.

Lacrimile îmi împânziră ochii. O legănam pe Sophie în brațele mele, deși ea dormea adânc.

— Ce doresc eu nu contează prea mult, nu-i așa?

— Ba contează enorm.

Am așteptat până în momentul în care am putut să-l privesc, cu ochii șterși de lacrimi.

— Atunci vreau să pleci. Ești pregătit să pleci, știu că ești. De ce să mai amâni?

Nu-mi dădu niciun răspuns. Trăsesem speranța că atunci când venea timpul să plece, Friedrich nu ar fi în stare să ne părăsească, și că motivul pentru care nu plecase încă era acela că se răzgândise. Dar când se întoarse după ce expediase scrisoarea lui spre America întinse pe masă harta aceea, unde avea trasat drumul spre Elveția. Am așezat-o pe Sophie în leagănul ei și am cercetat cu atenție harta peste umărul lui, întrebându-mă care îi era planul. "Fii pregătit să ai o poveste de acoperire

atunci când călătorești”, îl avertizase Rolf. I-ar indicat pe hartă unul din orașele încercuite cu roșu.

— Mătușa mea Marta locuiește în acest sat. Ai putea spune autorităților că mergi să o vizitezi.

Friedrich replică prompt.

— Ți-am spus deja că nu am de gând să mint.

— Atunci de ce n-am merge cu adevărat în vizită? Ne-ar lua doar o zi ca să ajungem acolo cu vaporul. Aș putea veni și eu cu Sophie. i

— Nu vreau să te implic pe tine și pe copil.

— Cred că e puțin prea târziu ca să te mai îngrijorezi pentru asta am replicat eu scurt. Suntem deja implicate. Nu crezi că autoritățile ar fi mai puțin suspicioase dacă tu ai fi însoțit de soția și copilul tău?

— Louise...

— Îi voi scrie mătușii Marta. Sunt sigură că va fi încântată să își cunoască nepoțica.

Am luat cutia cu hârtii și plicuri pe care o folosisese Friedrich și m-am așezat la masă pentru a scrie scrisoarea. Știam că sunt încăpățânată, dar de ce să îl las să ne părăsească cu atâta ușurință? Eram sigură că Friedrich nu ar fi în stare să ne părăsească dacă eram în alt sat, atât de departe de casă.

Vorbi din nou, ștergându-se la ochi.

— Lasă-mă să analizez posibilitatea asta. În cele din urmă, șovăielnic, Friedrich căzu de acord cu planul meu și ne dădu voie să îl însoțim până la granița cu Elveția. Un suflu înghețat răcori aerul acelei dimineți în care ne imbarcarăm pe vaporul cu aburi ce urma să ne ducă de-a lungul Rinului, și de îndată ce ne îndepărtarăm de

debarcader, eu cu Sophie ne adăpostirăm înăuntru, alăturându-ne celorlalți pasageri. Fritz stătea la pupă, urmărind cum satul nostru se pierdea încet în zare până când se făcu nevăzut de tot. Știam că își ia rămas-bun. Își luase adio de la familia lui cu o seară înainte, rugându-se de ei până târziu, în noapte, să i se alătore în America.

— Vinde-ți magazinul și deschide-ți altul acolo, îl implorase el pe tatăl său. Este nevoie de măcelari buni și în America. Niciunul din membrii familiilor noastre nu promisese în Schimb nimic.

Spre amiază, eram deja la jumătatea drumului spre satul mătușii mele. Ziua deveni neobișnuit de caldă pentru sezonul acela, așa că ne-am așezat pe scaune pe puntea vasului, privind fermele, viile și turlele bisericilor ce se aflau pe țărm. Mi-am dat jos pălăria pentru a lăsa soarele să-mi scalde fața. Sophie dormea pe umărul meu. După amiaza aceea era într-adevăr atât de plăcută, încât chiar mi-aș fi dorit să fie o simplă plimbare. Numai dacă cursul acesta neîntrerupt contra curentului nu l-ar duce de aici pe Friedrich pentru totdeauna! Faptul că această călătorie era făcută în amonte era o lecție în ea însăși – el lupta cu acel curent, luându-ne și pe noi împotriva cursului.

Mi-am închis ochii, simțindu-mă somnoroasă în căldura soarelui. Ațipisem numai pentru o clipă când Friedrich mă apucă de braț.

— Louise...

— Hmm...? Mi-am deschis ochii și am văzut doi bărbați în uniformă – un ofițer și un soldat tânăr – ce înaintau

încet pe punte. Verificau pasagerii ca și cum ar fi căutat pe cineva, cu fețele lor reci, severe.

— Nu erau pe vas mai devreme, șopti Friedrich. Probabil că s-au îmbarcat la ultima oprire. I-am urmărit cum se opriră lângă tânărul funcționar de la banca din Cologne cu care ne întâlniserăm mai devreme. Ofițerul își întinse mâna, probabil pentru a-i cere să vadă actele de identificare, care trebuiau purtate de toți bărbații ce aveau vârsta de a fi înrolați în armată. Apoi îi cerură să stea alături, până îi verificară buzunarele și bagajele. Toată culoarea, adusă de vânt și de soare, dispăru de pe fața lui Friedrich.

— Nu..., șopti el.

Fără doar și poate, mi-am dat seama că puteam să-mi schimb viitorul. Puteam să-l fac pe Friedrich să rămână în Germania, puteam să mă agăț de viața celui iubit. Nu trebuia să mă las purtată spre America împotriva voinței mele. Decizia îmi aparținea acum, și nici măcar nu ar trebui să zic un cuvânt pentru că Friedrich nu ar minți niciodată. Soldații i-ar fi găsit pachetul ce conținea banii, hârtiile de emigrare, harta cu drumul trasat de a trece granița, adresa vărului său din America. Am simțit această putere de a controla la fel cum simțisem puterea vasului când se urnise din port, croindu-și drum în amonte, împotriva curentului. Și eu mă puteam împotrivi curentului.

Acum soldații îl chestionau pe tânărul student de la medicină cu care vorbise Friedrich înainte. Studentul părea să dea explicații clare, zâmbind în timp ce își prezentă actele de identificare și își deschise haina pentru

a fi percheziționat. Însă soldații replicară cu o operativitate arogantă. Aveau arme, putere, autoritate. Am încercat să mi-l imaginez pe Friedrich îmbrăcat în uniformă, nevoit să se comporte ca acești bărbați, forțat să țintească cu o armă și săucidă. Apoi mi l-am imaginat în închisoare, cu adevărații criminali.

Sentimentele mele față de Friedrich se asemănau cu un ghem de ață încâlcită pe care nu îl puteam desface. Uram alegerea pe care o făcuse, detestam autoritatea pe care o avea asupra mea ca soț. Și totuși, era un om bun, muncitor, tandru și iubitor. O parte din mine dorea să îl protejeze, iar alta să îl pedepsească.

Mi-am strâns în brațe fiica adormită pe umărul meu, lipindu-mi buzele de pielea ei moale, catifelată. Friedrich era tatăl ei. Ea avea nevoie de el ca să îi poarte de grijă, să o protejeze. Nu aș fi avut cum să o întrețin pe Sophie fără ajutorul lui.

Ceea ce nu puteam să decid de dragul lui Friedrich deveni o hotărâre ușor de luat pentru fiica mea. Mi-am aplecat capul spre Friedrich ca și cum mi-aș fi frecat nasul de al lui, după cum îi văzusem pe îndrăgostiți făcând.

— Fritz, i-am șoptit eu, dă-mi hârtiile și harta.

Nu se clinti. Unul dintre soldați privi spre noi de parcă și-ar fi ales următoarea victimă de pe punte, în timp ce celălalt continuă să îl interogheze pe tânărul student. Am mângâiat mâna lui Friedrich, ce stătea încordată pe coapsa lui.

— Grăbește-te, Fritz.

Mi-am coborât copilul adormit de pe umăr pe genunchi. Sophie se trezi și începu să se agite, dar nu m-am grăbit

să o liniștesc să adoarmă din nou. Poate scâncetele ei vor distra atenția soldaților. Bărbații păreau a fi întotdeauna iritați de copiii ce plâng.

— Și banii. Repede.

Friedrich își adună în cele din urmă puterea de a se mișca. Se aplecă peste Sophie, vorbindu-i duios în timp ce își băgă mâna în buzunarul de la piept după pachetul ce conținea toate hârtiile și banii pe care îi economisise pentru America. Înelise totul în hârtie de măcelar și îl legase asemeni unui pachet cu cotlete de porc. Aplecându-se peste copilaș pentru a-l ascunde vederii, Friedrich mi-l dădu mie.

M-am făcut că vreau să verific scutecul lui Sophie și l-am ascuns în pantalonașii ei tricotați și murdari. Ea urlă opunându-se. Nu-i plăcea să stea așezată pe spate, și știam că dacă aş ridica-o înapoi pe umărul meu, s-ar opri. Dar cum soldații se apropiau de noi, am înfășurat din nou șalul în jurul picioruşelor ei și am lăsat-o să plângă.

— Actele de identificare, vă rog.

Mă întrebam dacă ei văzură tremurul din mâna lui Friedrich în timp ce le întinse actele, sau dacă observară mușchiul acela adunat din maxilarul lui încleștat. Am studiat fața ofițerului în timp ce el citea actele. Era un om uscățiv, fără trăsături deosebite, cu păr, piele și ochi șterși. Îmi aduse aminte de un pește care trăiește în adâncul unei peșteri, departe de lumina soarelui. Atingerea mâinii lui slabe ar fi atât de rece ca a unui izvor subteran.

— Văd că ești eligibil pentru serviciul militar, domnule Schroder, spuse el în cele din urmă. Ai primit înștiințarea pentru înrolare?

— Da, am primit-o.

— De cât timp?

— A sosit exact în ziua în care s-a născut fiica mea. În urmă cu o lună.

— Și de ce nu te-ai prezentat la datorie?

Friedrich ezită. Aproape că am vrut să vorbesc eu pentru el, când, în cele din urmă, răspunde:

— După cum sunt sigur că știți, conducerea îmi îngăduie trei luni să-mi pun treburile în rânduială înainte de a mi se cere să mă prezint la datorie.

Ofițerul îl privi pe Friedrich lung și iscoditor, dar privirea soțului meu rămase neclintită. M-am rugat ca oficialul acela să nu îi pună întrebări mai directe.

— Biletul dumitale, te rog.

Friedrich cotrobăi în buzunarul hainei sale și scoase la iveală biletele noastre, dus-întors. Sophie striga acum în gura mare, plânsetul acela călcându-mă pe nervi. Soldații păreau însă imuni la acesta.

— Și cu ce treabă mergi în satul acesta?

— Mătușa soției mele locuiește acolo. O vizităm împreună cu copilul nostru nou-născut.

Friedrich grăia doar adevărul, însă acesta suna convențional. Soldatul cel tânăr scoase un carnetel și un creion.

— Numele și adresa mătușii?

În timp ce soldatul scrisese la repezeală informația, ofițerul îl ochi pe Friedrich de parcă ar fi fost un animal de la fermă pe care se gândea să-l achiziționeze.

— Ridică-te, spuse el brusc.

Îl percheziționară pe Friedrich în fața celorlalți pasageri, forțându-l să își ridice brațele și să depărteze picioarele în timp ce îl cercetau de parcă ar fi un criminal. Aroganța lor mă scoase din sărite. Unul dintre ei îi luă portofelul lui Friedrich și începu să numere câți bani avea, în timp ce celălalt răsfoi cartea pe care acesta o citise. Semnul lui de carte fu luat de vânt.

— Și, mă rog, ce anume căutați? am întrebat eu mânioasă.

— Shhh... e în regulă, Louise, murmură Friedrich.

— Unde vă sunt bagajele? întrebă ei după ce terminară cu el. Friedrich se aplecă sub scaunul lui de pe punte și scoase sacoșa noastră. Soldatul o întoarse pe toate părțile, aruncându-ne toate obiectele pe punte. M-am luptat cu lacrimile în momentul în care el aruncă cămașa mea de noapte deoparte, în văzul tuturor.

— Acesta vă este tot bagajul? întrebă ofițerul.

— Vom sta acolo numai pentru un weekend, am răspuns eu, controlându-mi mânia. Aici e sacoșa copilului, dacă doriți să vedeți scutecele ei ude.

Am împins-o către ei cu piciorul. Ei o verificară cu atenție, în ciuda scutecelor umede și a pantalonașilor ei murdari.

Când terminară, am ridicat-o pe Sophie pe umărul meu.

— Doriți să mă percheziționați și pe mine?

Ochii aceia șterși ai ofițerului îi pătrunse pentru o clipă pe ai mei. Inima bătea mânioasă dar și înspăimântată. Mă întrebam dacă voi merge la închisoare împreună cu Friedrich în cazul în care ei ar găsi pachetul.

— Nu e necesar, replică el, în cele din urmă. Cei doi bărbați se întoarseră deodată și continuară să meargă pe punte de parcă ne-ar fi întrebat despre starea vremii, și nu că ne-ar fi percheziționat ca pe niște hoți.

Când dispărură în mulțime, m-am așezat din nou. Nu am îndrăznit să îl privesc pe Friedrich de teamă ca nu cumva lacrimile mele să dea năvală. Se aplecă să strângă obiectele noastre în sacoșă, și apoi se așeză și își deschise cartea. Aceasta tremura în mâna lui.

Am privit lung la dealurile liniștite pe lângă care pluteam, la frunzele atinse de toamna care făcea loc iernii ce se apropia, și am legănat copilul plângând în hohote în brațele mele. Pentru prima dată am înțeles că puterea lui Friedrich de a-mi ghida destinul nu era ceva de invidiat. Luarea unei decizii era un lucru oscilant, asemeni unui acrobat pe care îl văzusem la circ, suspendat pe o sârmă între două platforme. Odată ce ai ales, odată ce ai făcut primul pas, trebuie să continui indiferent de cât de înspăimântătoare e călătoria, până când fie cazi și pieri fie ajungi pe cealaltă parte. Poți doar să speri că ai luat hotărârea corectă și să te rogi pentru tăria de a merge mai departe.

Copilașul își găsi degetul mare de la mână și se opri, în sfârșit, din plâns. După-amiaza se răci pe măsură ce vaporul se adâncea în umbrele acelea prelungi aruncate

de dealuri. Friedrich își închise cartea încet și își uni mâinile deasupra ei.

— Louise... M-am întors și am văzut o lacrimă sclipind pe genele lui. Mulțumesc!

Am acostat în satul mătușii mele, târziu, în după-amiaza acelei zile. În timpul lunilor călduroase, aceasta era destinația favorită a turiștilor, având multe bărci de agrement ancorate pe malul Rinului și cu cafenele împrăștiate pe trotuarul de pe țărm. Chiar și toamna satul era pitoresc cu clădirile sale în stil elvețian, cu cutiile poștale sub forma unor flori pictate, și cu un ceas turn în piața satului care bătea la fiecare oră. Însă aici era și mai rece așa că eram bucuroasă că îmi adusesem șalul.

Aerul rece și călătoria cea lungă îmi creaseră o stare de somnolență, iar picioarele mele făceau pași nesiguri pe uscat. Pielea îmi era aspră și bătută de vânt, părul, încâlcit de la briză. Tânjeam după o baie caldă și după un pat cu o plapumă groasă. Un șir de trăsuri de închiriat stăteau de-a lungul străzii.

— Fritz, ne putem permite o trăsură până la casa mătușii Marta? Sunt prea obosită ca să mai merg pe jos.

— Da, dar... m-am gândit. Mă privi, străduindu-se să găsească cuvintele. Oare se răzgândise și nu ne mai părăsea? Mi-am ținut respirația, așteptând.

— Louise, nu vreau să o mai implic și pe mătușa ta în asta.

— Ce vrei să spui? Ne așteaptă... și noi am dat adresa ei soldaților.

— Știu. Asta e problema. Va trebui să îi explic că încalc legea atunci când o să fug la noapte, și apoi ea ar trebui să mintă autoritățile. Nu vreau să o pun pe ea sau pe tine în pericol, dacă pot foarte bine să evit lucrul acesta. Voi închiria o trăsură care să te ducă pe tine și pe Sophie acolo... dar cred că e mai bine să plec acum.

— Fritz, nu!

Dezamăgirea mea fu îndată distrusă datorită temerii mele ce crescuse. Până în acest moment nu pricepusem cu adevărat ce însemna plecarea lui. Acum un gol teribil suna în mine – mă simțeam atât de ușoară, încât puteam să fiu dusă de vânt dacă Friedrich nu și-ar fi ținut mâna pe umărul meu. Mi-am amintit de descrierea lui Oma de a se simți incompletă după ce bunicul a murit. Cum puteam oare să fiu atât de mânioasă pe Fritz pentru că mă părăsea, și totuși să simt un asemenea gol în momentul acela?

— Louise, fac lucrul acesta ca să o protejez pe mătușa ta. Și așa e destul de rău că te-am implicat pe tine.

— Dar nu ne putem lua rămas-bun așa... stând aici!

Un lanț de magazine și restaurante dădeau spre port. Friedrich mă conduse de-a lungul străzii aglomerate spre o cafenea. Ne-am așezat la masă într-un colț și am comandat ciocolată caldă, însă ceștile rămaseră neatînse. Friedrich începu de două ori să vorbească, apoi se opri, până ce în cele din urmă găsi cuvintele pe care le căuta.

— Dacă ar fi o altă cale decât asta... dacă aș putea să iau altă hotărâre... jur că nu te-aș părăsi așa, Louise.

Am dat din cap, prea împovărată pentru a putea răspunde.

— Vă veți descurca, tu și Sophie? întrebă el nesigur. Mă refer, călătoria spre casă?

Am dat din nou din cap, mușcându-mi buza.

Se întinse peste masă pentru a-mi lua mâna.

— Louise... de ce m-ai ajutat azi pe vas? Știi că tu nu vrei ca eu să merg... și totuși ai făcut plecarea mea posibilă.

Mi-am ridicat bărbia, dorindu-mi să-l pot răni într-un fel.

— Am făcut-o numai de dragul lui Sophie. Cum ar putea ea supraviețui dacă tatăl ei ajunge la închisoare?

Când am văzut cât de mult l-au rănit cuvintele mele, m-am înmuiat îndată.

— În plus, soldații aceia m-au înfuriat. Erau atât de trufași. Îmi era teamă de ce ți-ar putea face... și mi-am dat seama că tu n-ai putea fi niciodată ca unul dintre ei. Și că asta ar trebui să fii de fapt, nu-i așa... dacă ai intra în serviciul armatei?

— E parte a codului lor... ordine și disciplină și o supunere indiscutabilă față de autoritate. Regreți decizia ta acum că soldații au plecat?

Simțeam lacrimi arzătoare în ochi.

— Ce mai contează acum? S-a terminat.

— Scriptura spune că soțul și soția vor fi un singur trup. Ceea ce ai făcut tu... m-a mișcat... pentru că a fost un act de iubire. Ai pus dorința mea mai presus de dorința ta.

Vorbea greu, în timp ce se lupta cu emoțiile. Simțeam un nod crescând în gâtul meu.

— Cândva, la început, știu că ai simțit ceva pentru mine, continuă el- Prețuiesc zilele acelea minunate

petrecute împreună înainte... de toate acestea. Și mă rog ca într-o zi să simți din nou aceeași afecțiune Pentru mine.

Își sprijini un cot de masă și își lăasă fruntea în mână, ascunzându-și ochii.

— Știi că tu nu înțelegi nici acum de ce fac asta... de ce te Părăsesc... de ce îți cer să te muți departe de toți cei pe care îi iubești.

Se opri, după care mă privi.

— Dar crezi că vei putea să mă ierți vreodată?

Lacrimile pe care le ținusem până atunci, se rostogoliră pe obrazii mei, unele după altele. Nu puteam răspunde. Nu știam ce să îi răspund.

— Louise, te rog... spune ceva.

Am coborât-o încet pe Sophie de pe umărul meu și am îndreptat pachetul acela înfășurat spre Friedrich, peste masă.

— Vrei să o mai ții în brațe, pentru ultima oară?

O luă neîndemânic, tandru, cuibărint-o pe Sophie în curbura brațelor lui. Pentru un moment, îi privi cu atenție fața delicată, trasându-i obrazul cu degetul său. Ea îl răsplăti cu un zâmbet. Când își închise ochii și își coborî capul, am crezut că plânge; apoi mi-am dat însă seama că el se ruga pentru fiica noastră. Când termină, îi sărută fruntea. Amândoi ne-am ridicat în același timp și Friedrich o puse pe Sophie în brațele mele, din nou. El ne adună lucrurile.

Ușa de la cafenea se închise în urma noastră, luând cu ea și căldura. Amurgul se lăsa încet și aerul din apropierea râului aducea un suflu înghețat cu el. O trăsură și un vizitiu stăteau la curbă, de parcă ne-ar fi așteptat. Am

văzut ca într-un vis cum Friedrich îi dădu vizitiului adresa și îl plăti dinainte. El ne ridică bagajele.

Plecarea lui Friedrich trebuia să fie o ocazie memorabilă, marcând un capitol nou în viețile noastre. În schimb, aceasta urma să fie o plecare obișnuită, cu câteva cuvinte spuse la rezezeală, o îmbrățișare scurtă, cu tropăitul nerăbdător al cailor.

— Va fi bine, Louise, îți promit.

Mă cuprinse și pe mine și pe Sophie cu brațele lui.

— Totul va fi bine pentru noi în America.

O altă lacrimă se prelinse pe obraz în clipa în care am auzit cuvântul acela groaznic. Ținând-o în brațe pe Sophie, nu i-am putut întoarce îmbrățișarea. Se aplecă pentru a-mi săruta fruntea, tot ce îndrăzni să facă într-o stradă atât de aglomerată. Era sărutul unui străin, politicos, nesigur, și mi-am adus aminte cum mă copleșise altădată cu săruturile lui. Nu mai era același om lipsit de griji care mă sărutase cu atâta dăruire atunci când ne-am căsătorit, când unirea noastră promitea numai bucurie și speranță.

— Te iubesc, Louise, șopti el pentru prima dată. Te iubesc.

Am auzit aceste cuvinte, dar nu le-am crezut. Nu, Fritz, m-am gândit eu. Nu mă iubești. Nu mi-aiface una ca asta dacă m-ai iubi.

CAPITOLUL 7

La trei zile după ce m-am întors acasă de la mătușa Marta, sosi prima scrisoare de la Friedrich. Era ceva mai mult decât un bilet scris la repezeală. Exprimarea concisă a acestuia mă lăsă nedumerită după mărturisirea dragostei lui, și m-am întrebat dacă asta se datora faptului că nu fusesem în stare să-i răspund și să-i spun "te iubesc".

23 septembrie 1895

Louise

Am ajuns în Basel, Elveția. Pe când tu vei citi rândurile acestea, ar trebui ca eu să fiu pe drum traversând Franța și Belgia spre portul olandez din Rotterdam. Te rog spune-i tatălui meu să trimită cufărul pe care l-am pregătit, la oficiul transoceanic White Star Lines din Rotterdam.

Friedrich

Mama și Emil mă ajutară să împachetez lucrurile ce ne mai rămaseră, și într-o dimineață rece din octombrie, la o săptămână după ce Friedrich plecase, eu și Sophie ne mutarăm acasă, la fermă. M-am stabilit în vechiul meu dormitor de sub streșini, așezând leagănul lui Sophie alături de patul cu plapumă groasă pe care îl împărțisem cândva cu sora mea Runa. Și cum fratele meu Kurt plecase deja în armată, ferma era, de asemenea, un refugiu și pentru soția lui, Gerda, și cei trei băieți ai lor. Eram două "văduve" ale noului sistem de război al

împăratului, crescându-ne copiii singure. Gerda urma să își petreacă iarna la casa ei, dar când primăvara veni, ea a trebuit să se mute la fermă cu mine, astfel încât tata să poată oferi casa chiriașului pe care îl va angaja în locul lui Kurt. Emil fusese nevoit să mai aștepte un an înainte de a începe studiile universitare, deoarece tatăl meu nu putuse găsi pe altcineva să îl ajute cu vitele și cu turmele sale. Inima mea suferea cât pentru toți. Viețile noastre, visele noastre, toate erau în ruină.

Următoarea scrisoare a lui Friedrich îmi fusese adusă la fermă.

9 octombrie 1895

Dragă Louise,

Am ajuns în Rotterdam unde mi-am cumpărat un bilet la clasa a treia pe vasul White Star Lines, Bristol. În trei zile voi pleca spre Liverpool, apoi spre New York. Mi s-a spus că ne va lua zece zile pentru a străbate Atlanticul. Cufărul meu a ajuns cu bine la oficiul de îmbarcare. Mulțumesc că l-ai trimis. Sunt convins că și tu și Sophie sunteți bine îngrijite la fermă. Vă voi scrie de îndată ce am ajuns în America. Deja vă duc dorul

Friedrich

Am încercat să mi-l imaginez pe Friedrich îmbarcându-se pe vasul acela, să îmi imaginez călătoria aceea transatlantică după cum mi-o descriesese el înainte de a pleca, dar nu o puteam face. Singurele excursii pe care le făcusem vreodată fuseseră pe Rin, și mă cutremuram de frică numai la gândul unei suprafețe atât de vaste de apă încât să nu îi văd țărnițele. În mintea mea, când Friedrich a trecut granițele Germaniei – singura țară pe care o

văzusem vreodată – el pășise dincolo de marginile pământului. Norul cenușiu al necunoscutului îl înghițise, la fel de dens, adânc și rece ca și ceața de pe șes. Următoarea scrisoare era șampilată de poșta din New York.

24 octombrie 1895

Draga mea Louise,

Am ajuns, în sfârșit, în orașul New York. Vasul meu a acostat ieri dimineață, și am fost transportat împreună cu ceilalți pasageri de la clasa a treia la biroul de imigrare din Insula Ellis. Procesarea actelor a decurs bine, pentru că sunt sănătos, educat, și dețin bani și un sponsor. Mulți însă nu au dus-o prea bine. Mâine voi lua trenul spre casa vărului meu din Pennsylvania, dar acum îți scriu dintr-o pensiune foarte frumoasă a unui cuplu german din Bonn. Germanii de aici, din America, sunt foarte săritori atunci când vine vorba de compatrioții lor, în special cu aceia dintre noi care nu vorbim prea multă engleză. De fapt, nici nu ai zice după mâncarea, atmosfera și conversația din această pensiune că nu sunt încă tot în Germania.

Nu am reușit să vizitez prea mult orașul New York, deși am reușit să zăresc măreața statuie Lady Liberty în timp ce navigam pe râu. Era foarte cețos atunci când am acostat, iar azi e la fel de cețos și plouă. De altfel e destul de rece. Toate acestea mă fac să tânjesc după o haină și mănuși călduroase.

Louise, îi mulțumesc lui Dumnezeu că a îngăduit ca eu să fiu primul care să vină și să trimit abia mai târziu după tine și Sophie. Cred că a fost ca să te scutesc de calvarul de a călători la clasa a treia. Auzisem înainte zvonuri de

cât de rău poate fi, dar când am trăit pe pielea mea această călătorie, m-a făcut să îmi dau seama că trebuie să economisesc bani pentru a vă cumpăra bilete la clasa a doua. Nu vreau să treceți prin ceea ce am trecut eu. Mulți dintre ceilalți pasageri de la clasa a treia erau incredibil de săraci și nu aveau nici cel mai mic concept de igienă. Am fost norocos că am luat doar păduchi în timpul călătoriei, și că nu m-am îmbolnăvit de tuberculoză, holeră sau chiar mai rău. Economisirea acestor bani îmi va lua mai mult timp, și asta înseamnă că vom fi separați puțin mai mult timp decât plănuisem la început. Voi lua și trei slujbe dacă trebuie, și îți promit că voi trimite după tine cât de curând posibil.

Mă rog ca timpul să treacă cât de repede pentru amândoi.

Poți să îmi scrii pe adresa vărului meu. Pe când prima ta scrisoare va ajunge, eu ar trebui să locuiesc deja acolo. Te rog să îmi scrii curând. Îmi e foarte dor de voi.

Cu multă dragoste,

Friedrich

Chiar și când citeam scrisorile lui Friedrich descriind America, nici atunci nu-mi imaginam posibilitatea de a mă alătura lui. M-am deprins din nou cu rutina familiară de la fermă, bucuroasă cu iluzia că viața mea nu se va schimba niciodată. Cu siguranță că Friedrich se va întoarce acasă odată ce va fi prea bătrân pentru a se înrola în armată.

Dar în cele din urmă, bârfele din sat cu privire la soțul meu ajunseră până la mine la fermă. Îl catalogaseră pe Friedrich drept un laș, un dezertor – un fricos ce fugea de datoria sa față de patria mamă. Ar fi fost nedorit în

Germania acum, chiar dacă ar fi vrut să se întoarcă. Eram atât compătimită, dar și evitată de către ceilalți săteni, mulți a căror fii sau soți erau acum în armată. Am fost bucuroasă atunci când zăpada se adună în mormane iarna aceea, izolându-mă de privirile lor reci.

10 noiembrie 1895

Draga mea Louise,

Prima ta scrisoare a ajuns ieri, și nu-ți pot spune cât de bucuros am fost să primesc, în sfârșit, vești de la tine.

Regiunea rurală în această parte a Pennsylvaniei îmi reamintește foarte mult de Germania, cu ferme, sate și coline. De fapt, o mare parte a ei a fost ocupată de germani. Te simți ca acasă aici. Urăsc să trăiesc în oraș, dar acolo se pot găsi cele mai multe slujbe. O diplomă universitară din Germania nu contează prea mult aici, iar predarea a ieșit din discuție, chiar și în școlile ,private, până când engleza mea se îmbunătățește.

Pentru moment, mi-am găsit de lucru în minele de cărbuni. Se angajează oricine dorește. Plata este bunicică, însă munca e extenuantă – zece ore pe zi, șase zile pe săptămână. Cu greu m-ai recunoaște, după o zi de muncă, atât sunt de negru de la praful acela de cărbune. Mai târziu, în iarnă, mă voi trezi mai devreme cu două ore în fiecare zi pentru a câștiga mai mulți bani tăind gheață. Râul va îngheța în timpul acela al anului, așa că vom tăia gheață în blocuri și o vom depozita în rumeguș până vara viitoare.

Te rog să îmi scrii cât de curând – și cât de des poți. Nu-ți imaginezi ce a însemnat pentru mine să primesc

scrisoarea ta după) o zi lungă de muncă. Sărut-o pe Sophie din partea mea.

Cu multă dragoste,

Fritz

Mă simțeam atât de distantă de Friedrich când îi citeam scrisorile de parcă ar fi venit din partea unui străin. Nu-l mai cunoșteam pe bărbatul care tăia gheață din râuri înghețate și muncea în mine de cărbuni până când devenea tot negru. El își trăia viața acolo, eu o trăiam aici.

Scrisorile pe care i le alcătuiam lui Friedrich în mintea mea erau total diferite de cele pe care i le trimiteam într-un final. În mintea mea îl ocăram pentru faptul că se coborâse la nivelul unui muncitor de rând după ce obținuse o diplomă universitară. Îi reaminteam cât de mult îi plăcuse să predea, cât de fericiți fusesem în confortabila noastră casă din sat. Sophie creștea fără ca el să vadă, îl mustram eu. Pentru ea, el va fi un străin. Era mai bună robia în subteran, într-o mină de cărbuni decât înrolarea în armată timp de doi ani? Ceea ce câștigase era mai valoros decât ceea ce pierduse?

Scrisorile pe care le-am scris pe hârtie erau ceva mai lungi decât buletinele meteorologice și constau într-o cronică a progresului făcut de Sophie: primul ei dinte, părul ei, care avea aceeași culoare roșcată ca a lui, încercările ei de a sta în picioare, modul ei de a se rostogoli, de a mânca cu lingura. Dacă observase lipsa de afecțiune din scrisorile mele, nu știu pentru că nu a pomenit niciodată nimic despre asta.

5 decembrie 1895

Draga mea Louise,

Am luat parte la serviciile de închinare de duminica dintr-o bisericuță misionară care încearcă să prezinte Evanghelia minerilor de la mina de cărbuni și familiilor lor. Serviciile sunt ținute în engleză pentru că pastorul și mulți dintre mineri sunt imigranți galezi, dar sunt și foarte mulți germani în zona aceasta. Când pastorul a aflat de interesul meu, m-a rugat să îl ajut în conducerea serviciilor în germană. În ultima duminică am ținut prima mea predică. A fost destul de bine primită...

Friedrich, un predicator? Chiar nu mai era bărbatul cu care fusesem de-acord să mă căsătoresc. La jumătate de lume distanță, el se schimba, devenind o altă persoană. Începeam să mă îngrozesc de ziua în care acest străin va trimite după mine.

În toată forfota și entuziasmul sărbătorii Crăciunului la fermă, abia am avut timp să mă gândesc la Friedrich. Nu s-a întâmplat asta până când mama m-a trimis în salon pentru a aprinde lumânările din brad, moment în care mi-am adus aminte de Crăciunul trecut și toate schimbările care avuseseră loc din ziua aceea. Atmosfera din salon era destul de diferită de cea din urmă cu un an. Friedrich și Kurt erau plecați, tata și Emil păreau la capătul puterilor după toate schimbările pe care fuseseră nevoiți să le facă în viețile lor, iar Emst și Konrad păreau nervoși, așteptând să primească și ei înștiințarea pentru înrolare. În timp ce mă întrebam câte schimbări vor mai avea loc în anul ce ne stătea înaintea, și dacă voi mai fi în Germania în Crăciunul viitor, am fost cuprinsă de un sentiment de panică atât de puternic, încât abia am putut respira.

Mai târziu, în timp ce stăteam adunați în jurul pomului de Crăciun pentru a ne deschide cadourile, se auzi afară, în curtea fermei, sunetul strident al clopoștelor de la o sanie. Și cum eu stăteam cea mai aproape de ușă, m-am dus să văd cine e. Îmi luă o clipă să recunosc străinul care stătea afară, pe pragul nostru, scuturându-se de fulgii de zăpadă de pe uniformă.

— Crăciun fericit, Louise.

— Kurt! Dumnezeu mare! De ce nu ne-ai spus că vii acasă?

Uniforma lui din lână fu aspră pe obrazul meu, în timp ce mă îmbrățișă. Am simțit mirosul coloniei lui și mă apucă dorul de Friedrich.

— Mi-au dat permisiune două zile cu ocazia Crăciunului. Am vrut să o surprind pe Gerda. E aici?

— Toată lumea e în salon, la deschis de cadouri.

L-am urmat înăuntru și am privit cum fața lui Gerda se luminează de bucurie și uimire atunci când îl văzu pe soțul ei. Kurt nu-și putu ascunde dorința din ochii lui în timp ce o strânse în brațe și o ținea aproape. Apoi toți începură să chiuiască și să țipe deodată. Cei trei băieței ai lui Kurt se prinseră de îndată de picioarele lui, tânjind după atenția lui. Mama își scoase o batistă dantelată din mâneca ei și se șterse la ochi. Tata desfăcu o sticlă din cel mai bun coniac pe care îl avea.

— Asta trebuie sărbătorit! strigă el.

Pentru prima dată de când el a plecat, am dus dorul îmbrățișării soțului meu, fervoarea săruturilor sale. Mi-am imaginat-o pe Gerda cuibărită alături de soțul ei la noapte și mi-am dat seama cât de gol era patul meu fără

Friedrich. Cum puteam să fiu atât de mânioasă pe el, și în același timp să îi duc dorul atât de mult?

Copleșită, am alergat spre camera mea de sus. Oglinda din argint pur, cadoul oferit de Friedrich la Crăciunul trecut, stătea pe dulap. Am urmărit inițialele gravate – L.S. – și apoi am întors-o, privindumi propriul chip, încețoșat de lacrimile ce se prelingeau pe obraji.

Nu mai știam cine e această femeie. Numele meu nu mai era Louise Fischer – inițialele îmi aduseseră aminte acest lucru. Eram Louise Schroder acum, dar cine era ea? Unde îi era locul? Ferma tatălui nu mai era acum "casa mea", și nici casa profesorului din sat. Dar știam că nici în America nu-mi era locul.

Am auzit pași pe scări, și apoi vocea caldă a mamei în spatele meu.

— Ți-e dor de Friedrich, nu-i așa, fata mea?

— Da, am șoptit eu, plângând amarnic.

Brațele mamei mă înconjurară.

— Nu va mai trece mult timp. El va trimite după tine în curând. Mi-am ridicat capul de pe umărul ei.

— Dar eu nu vreau să merg în America. Vreau ca Friedrich să vină acasă, așa cum și Kurt a venit. Vreau ca totul să fie cum a fost înainte.

— Știu, fata mea. Știu, suspină ea. Dar lucrul acesta nu se va întâmpla.

2 martie 1896

Draga mea Louise,

Am vești minunate! M-am rugat foarte mult lui Dumnezeu să mă ajute să găsesc o casă potrivită pentru noi, pentru că știu că nu vei fi niciodată fericită cu viața

de la oraș, și Dumnezeu mi-a răspuns rugăciunilor într-un mod neașteptat. Am primit o ofertă de a fi pastor într-o biserică mică dintr-o comunitate germană numită Bremenville, la nouăzeci de mile distanță de aici. Mi se oferă o casă parohială pe o întindere de șase acri, situată lângă biserică. Eram îngrijorat la început că nu ne vom putea permite să trăim cu banii aceștia puțini, însă este planificată deja construirea unei noi fabrici de textile în afara orașului Bremenville ceea ce va necesita prezența a altor sute de muncitori. Cât de minunat lucrează Dumnezeu!

Acum că gheața de pe râu a început să se topească, am luat o nouă slujbă – distribuirea ziarelor de dimineață de la tipografi la tarabele răspândite prin tot orașul. Plata nu este prea rea pentru cele trei ore de muncă, și pot să îi fac față până la ora nouă de la 6.30 AM – cu condiția ca și calul să mențină ritmul!

Am adunat aproape toți banii ca să trimit după tine, Louise. În luna august vom putea sărbători prima zi de naștere a lui Sophie împreună. Știu că nu mai e fetița aceea micuță pe care am sărutat-o de rămas-bun, dar acesta e modul în care mi-a rămas întipărită în minte. Ori de câte ori văd bărbați petrecându-și timp cu familiile lor în după-amiezele de duminică, dorul după propria mea familie mă mistuie cum nici nu îți poți imagina!

Curând, Louise. Foarte curând vom fi din nou împreună.
Cu dragoste, Fritz.

CAPITOLUL 8

Primăvara sosi, aducând odată cu ea o zi frumoasă, răcoroasă, cu cerul de culoarea ouălor de măcăleandru. Nori albi de lână zburdau pe cer asemeni unor mielușei. Mama, Oma și cu mine am mutat căzile în lumina soarelui pentru a spăla fustele noastre de iarnă, cămășile de noapte din flanel, și salopeta de lână a tatălui meu. Mi-am legat o batistă peste nas și gură și am bătut covoarele cu un bățator, după care am scos plapumele groase la aerisit. Sophie ne urmărea cum lucram de sub umbrela de soare a căruciorului ei din împletitură de răchită. Stătea acum atât de bine, sprijinită de perne și îmbrobodită în pulovere. Obrăjorii ei erau rotunzi și rumeni ca două mere.

Chiar înaintea prânzului, tata și Emil sosiră acasă din sat, unde fuseseră pentru a face cumpărături. Dar în loc de a merge în hambar să descarce proviziile, tata opri în curte și puse frână. Fața lui era serioasă în timp ce se dădu jos de pe scaun, iar spatele și umerii rigizi, de parcă ar fi fost la o înmormântare. Pășii spre locul în care eu frecam lenjeria de pat pe o scândură de spălat rufe.

— A sosit ceva. E pentru tine.

Vocea lui era la fel de groasă ca și acel plic oficial pe care mi-l întinse. Cum mi-am șters mâinile de șorț și l-am luat de la el, tata se întoarse și se îndepărtă în grabă. Știam chiar și fără să îl deschid că sosiseră biletele pentru America.

Normal ar fi fost ca soarele să se ascundă de îndată după un nor, ca vântul să bată dintr-odată mult mai tare și mai rece, ca păsările să se oprească din ciripit tocmai pentru a marca momentul acesta teribil din viața mea. Dar nu se întâmplă nimic. În schimb, Oma începu să plângă încet, acoperindu-și gura cu mâna ei. Brațele mamei mele rămaseră fără vlagă, lăsând colțul cearșafului pe care îl fixa pe sârmă să se umfle asemeni unei pânze lăsată liberă în bătaia vântului.

— Așa deci. A venit și ziua aceea, spuse ea.

Am deschis plicul și am citit repede conținutul lui, dar am fost nevoită să-l recitesc mai târziu, deoarece nu-mi aduceam aminte nici măcar un cuvânt. Plicul conținea biletul meu la clasa a doua pe vasul Hibernia, ce urma să plece din Rotterdam spre New York pe data de 21 aprilie 1896. Aveam două săptămâni să mă pregătesc.

Fără a rosti un cuvânt, am luat-o pe Sophie în brațe și am aruncat plicul în căruciorul ei gol, după care am pornit de-a lungul pășunii noroioase spre bătrânul fag din apropierea pârâului. Fusese refugiul favorit al meu și al lui Emil pe când eram copii. Obişnuiam să ne cățărăm asemeni maimuțelor până pe crengile cele mai înalte, urcându-ne până acolo fără niciun strop de teamă pentru a zări o frântură din turlile bisericii din sat și râul cel îndepărtat, Rinul, ce curgea șerpuit în vale. Unul din jocurile noastre favorite – unul pe care îl inventaserăm noi – se numea "într-o bună zi...".

— Într-o bună zi am să mă mărit cu un baron foarte chipeș,) spuneam eu.

— Într-o bună zi eu voi vâna lei în Africa cea neagră, obișnuia să răspundă Emil.

Spre deosebire de Emil, eu nu tânjiseam niciodată să călătoresc departe de casa mea în visele noastre ce începeau cu "într-o bună zi; ". Acum biletul meu doar dus, pentru America, sosise, iar eu nu știam ce să fac. Cât de mult doream să fiu iar un copil, să retrăiesc zilele acelea inocente când eu și Emil ne împărtășeam visele noastre de viitor. Dar nu mai puteam să dau înapoi filele acelea din calendar, așa cum nu puteam să mă cațăr în copacul acela purtând o fustă lungă și cărând-o pe Sophie în brațe.

Dacă aș rămâne în Germania, aș putea recurge la un divorț. La urma urmei, Friedrich ne abandonase în urmă cu opt luni, nu-i așa? Încălcase legea prin neprezentarea la înrolare și prin părăsirea ilegală a Germaniei. Dar divorțul era oare cea mai bună alegere în ceea ce o privea pe fiica mea?

Sophie rodea cu satisfacție încheietura degetelor mele pentru că alt dințișor își făcea cale prin gingia ei. Liniștea era atât de profundă pe pășunea aceea, încât atunci când cineva se apropie, traversând câmpul dinapoia mea, am putut să deslușesc clar sunetul pașilor ce foșneau prin iarbă chiar înainte de a mă întoarce pentru a vedea cine era. Speram să fie Emil, dar în schimb, am dat fața cu tatăl meu.

— Ce faci aici afară, Louise? Nu știi că e vremea să cinăm? Mama ta te cheamă. Totul e pregătit pe masă.

Părea obosit, umerii săi lați înclinându-se de parcă ar fi purtat greutate în mâini. Pentru prima oară, am observat cât de mult îmbătrânise în ultimul an, în special de când

Kurt și Friedrich plecaseră. Tata nu suporta când mama sau oricare dintre noi nu îi acorda atenție, dar eu am scuturat liniștită câteva fire de paie de pe geaca lui.

— Îmi pare rău, tată. Aveam nevoie să petrec timpul acesta singură, ca să mă gândesc. Încerc să mă hotărâsc ce să fac.

— Ce vrei să spui prin "să te hotărâști"? Ce trebuie hotărât?

— Ei bine... dacă voi rămâne aici sau voi pleca în America.

Gura tatălui meu se deschise, buzele lui mișcându-se ca și cum ar fi mestecat ceva. Era un obicei pe care îl avea ori de câte ori încerca să își învingă emoțiile. După un moment însă, spatele lui era din nou rigid, și își ridică bărbia în aer. Atunci când vorbi, vocea îi era la fel de rigidă.

— Nu ai de luat nici-o decizie. Nu poți rămâne aici. Nu mai poți locui în casa mea.

— Tată, nu vorbești serios!

— Bineînțeles că vorbesc serios! Tu ești soția lui Friedrich acum. Locul tău e lângă el. Și cu asta am încheiat tot.

— Și chiar m-ai da afară din casă?

— Nu m-ai auzit? Aceasta nu mai e casa ta. Tu ești o femeie căsătorită acum. La fel a fost de-a lungul vremurilor – Sara s-a dus cu Avraam, Rebeca și-a părăsit familia, Rahela și Lea și-au părăsit și ele casele – și tu trebuie să faci la fel.

— Tată, nu!

— Ba da! Tu ai pășit în casa lui Dumnezeu și ai făcut un jurământ înaintea Lui că îl vei onora și te vei supune soțului tău până când moartea vă va despărți. Aceasta nu a fost numai o promisiune lipsită de temei, Louise. Tu ai jurat înaintea lui Dumnezeu.

— Nu am știut că Friedrich va decide să meargă în America, că așa nu m-aș fi măritat niciodată cu el. N-aș fi jurat niciodată...

— Dar ai jurat. La bine și la rău, în bogăție și în sărăcie. Ceea ce Dumnezeu a unit, omul nu poate dezlega.

— Doar nu o să-mi ceri să plec contra dorinței mele... eu sunt fiica ta!

— Nu mai ești.

O urmă de asprime dispăruse din vocea lui, făcând loc tristeții.

— La nuntă eu te-am încredințat soțului tău, îți aduci aminte? Tot așa cum tu și cu Friedrich va trebui într-o bună zi să o încredințați pe Sophie.

Am strâns-o pe fiica mea mai aproape de mine, neputând suporta gândul de a o pierde.

— A cui fiică e ea, Louise? Ea nu e a mea, e a lui Friedrich. El trebuie să o crească, nu eu.

Friedrich îmi vorbise despre faptul că noi vom deveni un singur trup. Unirea din care a apărut Sophie ne-a legat – l-am ajutat să scape de autorități tocmai pentru Sophie. Acum eu și cu Friedrich nu mai puteam fi separați tocmai datorită ei. Pricepeam toate aceste lucruri cu mintea mea, dar inima mea nu le putea accepta.

— Nu pot să plec de acasă, tată!

— Casa ta e acum locul unde este soțul tău, și cu asta punct.

E timpul să mergem să mâncăm.

Se întoarse și începu să pășească de-a lungul câmpului îndreptându-se spre casă, dar nu înainte ca eu să fi văzut cum îi tremura maxilarul, un semn al slăbiciunii pe care el trebuia să îl ascundă de mine. Știam că această mânie exprimată în exterior fusese doar o mască a tristeții lui. Cu o inimă la fel de greoaie ca picioarele mele ce se târau, l-am urmat.

Cina fu învăluită într-o atmosferă sumbră. Niciunul dintre noi nu am avut puterea de a întreține o discuție cât de mică, sau să pretindem că tristețea noastră e inexistentă. Tata împingea mâncarea de ici-colo pe farfuria lui, iar Emil o înghiți atât de rapid, încât mă întrebam dacă a reușit să o guste, după care cei doi se grăbiră spre magazie. Oma se ocupă de Sophie pe toată durata cinei, conștientă de faptul că timpul pe care-l mai putea petrece cu cea care îi purta numele era de-acum limitat. Când o duse pe Sophie sus pentru a o schimba, am rămas doar eu și cu mama pentru a spăla vasele.

— Tata îmi cere să plec, am spus eu în cele din urmă. Ți-a spus? El spune că nu am încotro, că trebuie să merg în America la soțul meu.

Lacrimile șiroiau pe obrazii mei, oprindu-se în apa aceea plină de săpun.

— Tatăl tău are dreptate, spuse ea încet. Tu nu ai altă posibilitate.

Termină de șters o ceașcă și o agăță pe suportul de la dulap înainte de a continua.

— Atunci când erai mică îți doreai mereu să fii ca și Kurt și Emil, îți amintești? Îți luai cizmele lor vechi și te țineai scai după ei prin hambar. Treburile lor erau mult mai interesante, pretindeai tu, mai amuzante decât călcatul sau cârpitul sau ciupelitul găinilor. Ai petrecut mai mult timp necăjindu-te și luptându-te cu Emil și cu prietenii lui decât jucându-te cu păpușile împreună cu Ada și Runa.

Mama își puse mâna pe umărul meu și mă întoarse ca să o privesc.

— E timpul să încetezi această luptă, Louise. Tu ești o femeie, nu un bărbat. Nu există "o fericire fără nemurire" ca în povești. Vom ajunge în rai doar după ce vom muri. Noi suntem sub blestem datorită păcatului Evei. Și ca fiice ale Evei, noi vom avea mult de suferit la naștere – după cum deja știi. Și Biblia spune: "...dorințele tale se vor ține după bărbatul tău" – de aceea îți lipsește Friedrich. Însă Dumnezeu a spus, de asemenea, că "el va stăpâni peste tine." Acum și pentru totdeauna. Și asta nu se va schimba niciodată. Dumnezeu a hotărât ca deciziile să fie luate de soțul tău.

Luă apoi un vas și începu să îl ștergă încet, luptându-se să înfrângă propriile lacrimi.

— Atât tatăl tău cât și eu ne-am fi dorit mult ca Friedrich să fi hotărât altfel, dar lucrul acesta nu s-a întâmplat. El a ales America. Iar acum tu nu ai altceva de făcut decât să mergi la el.

Nici măcar o porțiță de scăpare. Nici măcar una.

În timpul întregii săptămâni ce urmă, cuvintele acestea îmi răsunau noaptea în vise, și îmi modelau cursul zilelor în timp ce îmi făceam bagajele pentru America. Emil mă

urma peste tot, asemeni unui cățeluș pierdut, având-o pe Sophie așezată pe umerii lui Iași. Am petrecut o zi în sat cu Runa, luându-mi rămas-bun, apoi o după amiază cu Ada, făcând același lucru. Nu știusem că atunci, de Crăciun, când îi spuseseam "la revedere" lui Kurt, urma să nu îmi mai văd niciodată fratele mai mare.

Cu mult înainte ca inima mea să fie pregătită, m-am văzut stând lângă căruță în timp ce tata îmi încărcă lucrurile.

— Îți vei lua rămas-bun aici, în intimitatea casei noastre, îmi spuse tata cu o seară înainte de a mă îmbarca pe vasul din Rotterdam. Nu vreau ca soția și copiii mei să plângă în mijlocul orașului, în văzul lumii.

Emil stătu lipit de mine până când tata ne anunță că putem porni.

— Nu te pot privi plecând, murmură el, după care se întoarse și fugi de-a lungul fermei. Și în timp ce fugea spre hambar, am reușit să îi mai văd pentru ultima oară umerii săi lași, spatele vânjos și părul în vânt.

Mama, Oma și cu mine plângeam. Ele m-ar fi lăsat să stau, mi-am spus eu, dar nu aveau autoritatea unui asemenea fapt.

— Cine va sta cu mine atunci când copiii mei se vor naște? An rostit eu plângând. Cui mă voi duce eu să spun atunci când pe Sophie o va dura urechea sau va avea colici?

În ultimul moment, Oma îmi puse ceașca lacrimilor în mâini.

— Doresc să iei asta cu tine în America. Folosește-o pentru micuții tăi atunci când vor plânge... și poate că-ți va alina și ție durerea atunci când te vei gândi la mine.

— Nu mă va ajuta, Oma. Voi suferi până în ziua când voi muri.

— Fata mea, puterea nu stă în ceașcă. Niciodată nu a fost acolo. Puterea de a regăsi bucuria se află în inima ta.

În timp ce le sărutam pe mama și pe Oma de rămas-bun, nu credeam că voi regăsi bucuria vreodată.

Tata vorbi foarte puțin în timpul călătoriei noastre spre oraș. Odată ajunși acolo, se ocupă de descărcarea geamantanelor și a genților mele, asigurându-se că ele sunt bine marcate pentru călătorie. În timp ce stătea cu mine pe chei, așteptând vasul care urma să străbată Rinul pentru a mă duce la Rotterdam, el continua să își dreagă vocea. Mă întrebam dacă suferă la fel de mult ca mine. Nu avu curajul să mă privească până când am auzit semnalul de îmbarcare.

— Sper că mă vei ierta pentru faptul că te trimit atât de departe, spuse tata. Friedrich ăsta al tău e un om bun – un om căruia i-o pot încredința pe fiica mea. Dacă nu ar fi fost așa... Privi în depărtare ca și cum soarele i-ar fi bătut în ochi, deși soarele era în spatele lui. Dacă nu ar fi un om atât de deosebit, nu te-aș putea lăsa niciodată să pleci.

Mă strânse în brațele lui, îmbrățișându-mă atât de puternic, încât m-am temut că Sophie va fi zdrobită între noi doi.

— Dumnezeu să fie cu tine, șopti el. Apoi asemeni lui Emil se întoarse și plecă grăbit.

Am pășit pe pasarelă ca într-un vis. În timp ce alți pasageri stăteau lângă balustradă, scuturând batiste sau pălării salutându-i pe cei rămași la mal, eu am dus-o pe Sophie în cabina noastră, nedorind să îmi privesc satul și casa dispărând odată pentru totdeauna»: Viața mea va continua și fără ele – copiii născuți, înmormântări, nunți, nepoții și nepoatele mele vor ajunge adulți – îmi va fi dor de tot. În inima mea, emoțiile clocoteau, erau ca un cazan încins de sentimente pe care nu îl puteam controla. Tristețea și pierderea pe care le simțeam întreceau tot ceea ce trăisem vreodată, dar ele erau nimic în comparație cu mânia mea – o mânie ce atinsese apogeul datorită neputinței mele de a alege cursul propriei mele vieți; mă îneca un resentiment amar datorită faptului că alții aveau această putere. Fierbințeala și violența acestei furtuni interioare mă înspăimântau.

Îi văzusem odată pe tatăl și pe frații mei stingând o parcelă de iarbă în flăcări, acoperind flăcărilor cu pături care fuseseră înmuiate mai întâi în apă. Fumul și aburii îi învăluiră, întunecându-le privirile în timp ce scânteile și flăcărilor se stingeau treptat. Acesta este exact lucrul pe care am început să îl fac cu focul meu din adâncuri – tăinuind sentimentele mele, ascunzând realitatea despre felul în care mă simțeam, pierzându-mi identitatea undeva pe drum. Înăbușirea sentimentelor mele era un lucru mult mai sigur decât dacă le-aș fi permis să răbufnească, iar eu aveam nevoie să mă simt în siguranță. Nu mi-am dat seama până mult mai târziu ce mare preț urma să plătesc pentru stingerea acestor flăcări. O inimă care nu poate să sufere nu mai poate nici iubi.

În afară, probabil că arătam la fel. Dar în interior, asemeni pajiștilor pârлите ale tatălui meu, mai rămânea puțin, cu excepția unui teren necultivat înnegrit.

Friedrich aranjase cu grijă fiecare etapă a călătoriei noastre spre America, de la vasul cu aburi care mă purtă pe valurile Rinului, până la casa cu camere de închiriat unde urma să îmi petrec noaptea în Rotterdam, apoi în ce privea cabina de lux de la clasa a doua de la bordul vasului Hibernia. Eu și Sophie împărțeam cabina cu o femeie din Dusseldorf numită Magda Bauer, și cu ceilalți patru copii ai ei, Wilfred, Paul, Stefanie și Karl. Friedrich îl cunoscuse pe soțul Magdei, Gustav, în America. Și cum amândoi ne chemaseră în același timp, ei se asigurară că vom fi tovarășe de călătorie.

Magda era mai în vârstă decât mine cu șapte ani – eu urma să împlinesc 21 de ani luna următoare – și în scurt timp, ea ajunsese să îmi fie ca o soră mai mare. Copilul ei cel mai mic, Karl, era cu aproape un an mai mare decât Sophie. Magda era o femeie plinuță, cu fața rotundă, cu șolduri mari și cu privirea unui om istovit; genul de femeie tăcută, harnică, însă care nu ar fi fost remarcată într-o mulțime. Cu părul ei maron-gălbui și cu rochia ei simplă, gri, ea era o simplă vrabie maronie într-o lume a gaițelor și cardinalilor albaștrui. Însă avea o inimă mare, caldă care era dornică de a mă cuprinde și pe mine în ea, chiar dacă eu îi ofeream atât de puțin înapoi.

— De ce nu vii și tu sus pe punte împreună cu noi la o gură de aer curat? mă îndemnă ea în cea de-a doua zi a

călătoriei noastre. Ploaia s-a oprit în sfârșit, iar aerul acesta îți va face bine și ție și fetei.

— Oh, Magda, nu pot suporta să văd atâta apă întinzându-se peste tot, cât vezi cu ochii. Mă face să mă simt atât de pierdută.

Ea își îmbrăcase copiii în pulovere pentru plimbarea aceea în aer liber, dar cum stătu așa în loc pentru a mă studia, ochii ei se umplură de compasiune.

— Voi trei, luați-o înainte, le spuse ea copiilor ei mai mari. Wilfred, ia-l pe Stefanie de mână. Vin și eu într-o clipită.

Cum plecară ei, se așeză pe pat, alături de mine, cu micuțul ei ce plângea pentru faptul că fusese lăsat în urmă.

— Îndrăznesc să spun că majoritatea oamenilor care sunt la bord sunt foarte dornici de a începe o viață nouă în America. Dar tu nu faci parte din ei, nu-i așa Louise?

— I-am lăsat pe toți cei dragi ai mei în Germania, cu excepția lui Sophie. Nu am niciun motiv ca să aștept cu plăcere să plec în America.

— Te-ai căsătorit fără ca tu să fii de-acord? întrebă ea calm.

— Nu, m-am măritat de bunăvoie cu Friedrich, dar nu știam că el îmi va cere să plec de-acasă. Dacă aș fi știut, nu m-aș fi căsătorit niciodată cu el.

— Ai fi preferat să fii o fată bătrână? întrebă Magda, zâmbind.

— Nu, aia e o viață copleșitoare, singuratică, unde toată lumea te compătimentește. Și nu aș fi avut-o nici pe Sophie. Mi-am plimbat degetele ușor prin părul ei mățâsos.

— Vorbește-mi despre Friedrich. Se comportă rău cu tine?

— Oh, nu. Noi am fost fericiți împreună... până când s-a schimbat legea privind înrolarea în armată. El a fost foarte atent cu mine... foarte drăgăstos... harnic... Vocea mea se schimbă puțin din moment ce nu reușeam să îi găsesc nici-o vină flagrantă.

— Ești norocoasă. Multe soții sunt doar cu puțin mai presus de sclavele soților lor. Am cunoscut bărbați care erau bețivi, bărbați care nu puteau să își păstreze o slujbă, bărbați care își cereau drepturile conjugale, oferind în schimb foarte puțină dragoste sau afecțiune, oameni care le făceau viața un calvar soțiilor lor. Ceva din felul ei obsedant de a vorbi, mă înfioră.

— Soțul tău se aseamănă în vreun fel cu acești bărbați, Magda?

Ea zâmbi ușor, dar fără umor.

— Gustav este mereu în căutarea unui vis. De aceea s-a dus în America – pentru a vâna vise. În Germania, el și-a schimbat ocupația de patru ori, căutând întotdeauna ceva mai bun. În niciuna din cele patru încercări nu a izbutit. De două ori a împrumutat bani pentru a se îmbarca într-o nouă aventură, și de două ori a eșuat.

— S-a comportat vreodată rău cu tine?

Ea suspină, reflectând pentru un moment asupra acestei întrebări.

— Eșecul poate să jefuiască un om de demnitatea lui și de respectul față de sine însuși. Bănuiesc că soția reprezintă o țintă favorabilă pentru a-și descărca

frustrările. O soție înțeleaptă știe cum să se ferească din calea lui.

— Îmi pare rău, Magda.

Ea ridică ușor din umeri, ca și cum ar fi spus că nu îi pasă.

— Copilăria mea în Dusseldorf nu a fost una prea frumoasă – de fapt, viața mea a devenit mult mai bună după ce m-am măritat cu Gustav. Totuși cred că ne va fi mai bine în America.

— Și-a găsit o ocupație care să îi placă?

— Da... pentru moment. Am întrezărit din nou zâmbetul acela scurt, dar sec. Gustav a traversat oceanul în urmă cu aproape doi ani. Eu eram însărcinată cu Karl pe vremea aceea. El a găsit o slujbă prin care urma să vândă echipament pentru ferme și spune că i-a mers foarte bine cu asta. Dar într-o bună zi el dorește să pună pe roate propria sa afacere și să vândă automobile – un alt vis de îndeplinit. El e de părere că trăsurile trase de cai vor deveni ceva de domeniul trecutului și că toată lumea își va dori cândva un automobil.

— Ce părere ai tu despre asta, Magda?

— Eu nu sunt o visătoare ca și Gustav. Eu am învățat să nu privesc mai departe de ziua de mâine.

Sinceritatea ei îmi dădu curajul de a fi la fel de deschisă cu ea.

— Știi că am fost o tovarășă de călătorie groaznică, dar nu e pentru că Friedrich mă tratează rău sau altceva de genul acesta. Se datorează faptului că eu îmi iubesc familia și casa din Germania, și că nu doream să plec. Fiecare milă pe care o parcurge vasul acesta mă duce tot

mai departe, și mi-e atât de frică că
nu îi voi mai vedea niciodată.

— Viața mea cu Gustav a fost mereu oscilantă, când sus, când jos – asemeni valurilor de-aici, din larg. Tu ești jos acum, spuse ea, gesticulând cu mâinile. Și crezi că nu vei mai fi niciodată deasupra valurilor. Dar vei fi, te asigur.

— "Bucuria și tristețea apar și dispar asemeni fluxului și refluxului", am citat eu cu tristețe.

— Da, e adevărat... Îmi place asta.

— Bunica mea o avea țesută pe un model de broderie. De-a lungul anilor am văzut-o în fiecare zi, dar niciodată nu m-am gândit la ceea ce însemna... până acum.

— Ține de femeie să se adapteze la flux și reflux, Louise, așa cum ai potrivi tivul la o rochie. Noi luăm acest tiv pentru ca să o strâmtăm, și adăugăm material pentru ca să o lărgim... Ea își atinse ușor buzele mari și zâmbi. Și când nu ne mai rămâne nimic de făcut, o transformăm într-o plapumă. Bărbații sunt cei care creează modelul original; femeile pot doar să îl modifice și să îl croiască pe parcurs. Ne vom adapta la ceea ce ne așteaptă în America, Louise. Vei vedea,!

Cu sprijinul găsit în prietenia Magdei – și cinci copii mici de care să avem grijă noi două – cele unsprezece zile care ne luară să traversăm Atlanticul trecură repede. În dimineața în care Hibernia acostă în portul din New York, vasul reveni la viață explodând de bucurie, punțile fiind înțesate cu pasageri jubilând. Îmi amintise de interiorul unui stup de-al tatălui meu atunci când era vremea pentru a lua mierea. Oamenii își întinseră gâtul pentru a zări

pentru prima dată America și o frântură din faimoasa statuie din portul New York, un simbol al libertății pe care noua lor patrie îl oferea. Din moment ce statuia simboliza libertatea, nu am putut să nu mă întreb de ce "Libertatea" era o femeie în loc de un bărbat.

Claxoanele răsunau și pescărușii scoteau sunete stridente în timp ce remorcherile ghidau vasul spre debarcader, contra curentului, îndesate și drepte, remorchererele acelea silitoare îmi amintiră, nu în sens rău, de prietena mea Magda. Ca pasageri ai clasei a doua, ea și cu mine aveam hârțile de intrare procesate la bord și urma să fim scutite de calvarul pasagerilor de la clasa a treia de pe Insula Ellis. Ținând-o strâns pe Sophie, și cu geanta mea în mână, am trecut prin vamă ca prin vis. Știam că Friedrich era printre cei din mulțime așteptând la țărm în spatele plasei din sârmă, așa că cercetam toate fețele căutând-o pe-a lui în timp ce, în sfârșit, am coborât pe pasarelă. Apoi, deasupra vocilor pline de bucurie a oamenilor care îi chemau pe cei dragi pe nume, l-am auzit și pe al meu.

— Louise! Aici!... Sophie! Louise!

Am rămas nemișcată la capătul acelei rampe. Un bărbat pe care nu-l recunoșteam își făcea loc prin mulțime, gesticulând cu mâinile și strigându-mă pe nume. La început, am crezut că Friedrich trimisese pe altcineva să mă ia, dar pe măsură ce bărbatul se apropia, mi-am dat seama că la urma urmei acesta era soțul meu. Soarele îi deschisese culoarea părului ca și cea a inului, iar pielea era foarte bronzată. Dar cel mai șocant lucru era că barba și mustața îi erau rase. Niciodată nu îl văzusem fără ele.

— Louise, Louise! țipă el în timp ce mă ridicase deja în brațe și mă învârtea. Mă îmbrățișă atât de tare, încât pălăria mea cu marginile largi căzu. Brațele și pieptul lui erau mult mai musculoase decât mi le aduceam eu aminte, prilej cu care m-am gândit la frații mei, pe care nu aveam să îi mai văd vreodată. Bucuria lui Friedrich se revărsă în momentul în care ne văzu, dar eu renunșasem demult la a simți ceva cu ocazia acestei reîntâlniri. În schimb, zâmbetul meu apăru fad.

Friedrich își întinse brațele spre Sophie dar ea se trase înapoi de frică, ascunzându-și fața pe umărul meu.

— Dă-i puțin timp, Friedrich. Sunt sigură că se va obișnui cu tine.

— A crescut atât de mult. Și e aproape la fel de frumoasă ca mama ei. Oh, Louise! Sunt atât de bucuros că, în cele din urmă, ai ajuns!

Încercam în zadar să îi răspund ceva.

— Fred... hei, Fred, ești gata de plecare?

Friedrich se întoarse să răspundă unui domn frumos îmbrăcat și purtând o pălărie tare din paie.

— Da, oricând dorești tu, Gus.

Când am văzut că acest bărbat ținea de mână pe băiețelul cel mai mare al Magdei, pe Wilfred, mi-am dat seama că acesta trebuia să fie Gustav Bauer. Friedrich ne făcu cunoștință.

Gustav arăta a fi mai în vârstă cu câțiva ani decât Magda, probabil undeva la treizeci sau treizeci și unu de ani, cu fața aceea rumenă a unui om căruia îi place să bea. Friedrich era îmbrăcat în stil conservator, în cel mai bun costum negru pe care îl avea – cel pe care îl purtase

atunci când ne-am căsătorit – dar hainele lui Gustav erau din cele de ultimă modă: un costum cu dungi gri și albastre, o cravată, o cămașă dungată cu un guler alb țeapăn, un ceas auriu care se legăna de-a lungul vestei sale, și pălăria lui de paie înclinată într-o parte șmecherește. O țigară îi atârna deasupra buzei de jos. Vorbea foarte tare, zâmbind în timp ce ciupea obrajii copiilor lui, dar aveam impresia că temperamentul lui se asemena mai mult cu o zi de primăvară – călduroasă și senină puținel, și apoi noroasă în restul zilei. Diferența dintre înfățișarea lui și cea a Magdei era atât de uimitoare, încât nu m-am putut abține să nu mă întreb de ce și-a ales o soție atât de liniștită. Am urmărit-o cum își înconjura copiii și bagajele aduse, în timp ce Gus vorbea cu Friedrich, și m-am gândit la ceea ce îmi spusese: Multe soții sunt cu puțin mai presus de niște sclave pentru soții lor.

— Cum te-a strigat Gustav? am șoptit eu în timp ce ne îndreptam spre șirul de trăsură.

— Fred. Așa se traduce numele meu în engleză. Așa mă strigă toți americanii.

Detestam numele acesta. Suna atât de sec... ca legumele gătite fără unt sau fără condimente.

— Trebuie să te strig și eu așa? am întrebat eu.

Se opri din mers pentru a se întoarce și pentru a-mi zâmbi.

— Poți să mă chemi cum vrei tu... numai să nu mă chemi prea târziu la cină.

— Poftim?

— Scuză-mă, spuse el, râzând. Asta e una din expresiile americane pe care le-am învățat aici de-a lungul timpului.

În timp ce făcea aranjamentele cu un birjar ca să-mi aducă geamantanele, îmi păru ciudat să îl aud pe Friedrich vorbind o altă limbă – deși atunci când camionagiul avu probleme în a-l înțelege, am dedus că Friedrich nu vorbea încă atât de bine engleza. Am ascultat toată pălăvrăgeala aceea ciudată din jurul meu, și lacrimile îmi umplură ochii doar la gândul că trebuia să învăț o altă limbă, noi obiceiuri. M-am simțit ca o hârtie separată de contextul ei familiar și pusă într-un loc greșit.

În drum spre casa aceea de închiriat, vedeam tot ceea ce prevăzusem să văd în New York. Era murdar și mirosea rău pe lângă chei și era extrem de gălăgios în zona unde comercianții erau în competiție unii cu alții, comercializând mărfurile din căruțele pe care le împingeau pe străduțe – vânzând orice produs, începând de la ziare până la cartofi dulci. Nu mai văzusem niciodată ceva care să se compare cu îmulzeala aceea de cai și căruțe de transport și trăsurile care blocau străduțele strâmte și murdare.

— Nu toate părțile orașului New York arată ca aceasta, mă asigură Friedrich. Mai sus pe Fifth Avenue, unde locuiesc clanurile Vanderbilts și Camegies, există bulevarde pe trei benzi și case splendide.

Dar nu aceea era partea din New York care mă întâmpină. Majoritatea clădirilor erau structuri șubrede din lemn, numite locuințe ieftine, care arătau de parcă mai-mai s-ar răsturna peste mine. Toate clădirile în America arătau ca fiind noi și clădite în grabă, nimic asemănător cu

clădirile vechi de câteva secole cu care eram obișnuită în Germania.

Am petrecut prima mea noapte în aceeași cameră în care Friedrich stătuse cu multe luni în urmă. Mângâiată de sunetele proprii mele limbi și de gusturile mâncării familiare, trăgeam nădejde că, la urma urmei, voi putea supraviețui acestei drastice schimbări. Totuși, odată ce ne-am retras în camera noastră, am retrăit acea neliniște din noaptea nunții mele. M-am simțit rușinată și nesigură cu acest străin proaspăt bărbierit pe care americanii îl numeau Fred. Friedrich era tandru și răbdător cu mine, exact la fel cum fusese și în noaptea când ne-am căsătorit în urmă cu aproape doi ani. M-am gândit la Magda și la cuvintele ei chinuitoare: Bărbați care își cer drepturile conjugale, oferind în schimb foarte puțină dragoste sau afecțiune.

Știam că soțul meu era un om bun, după cum și tatăl meu spusese. El nu consuma alcool sau nu mă abuza sau trata ca pe o sclavă. Atunci, de ce oare nu îl puteam iubi așa cum și el mă iubea, într-un mod atât de evident?

CAPITOLUL 9

— Ai avut dreptate, i-am spus eu lui Friedrich, această regiune rurală îmi aduce aminte de casă. Am privit lung pe fereastra trenului de călători la cuvertura aceea verde a pământului vălurat – livezi cu fructe și ferme cu lapte, păduri risipite și dealuri. Lăsasem undeva în urma noastră urâtenia orașului New York și călătoream acum înspre statul Pennsylvania.

— E unul din motivele pentru care am hotărât să mă stabilesc aici, răspuse Friedrich. Am sperat ca aceste împrejurimi familiare să te ajute să te simți ca acasă.

— Continui să-mi imaginez că după ce trecem de dealul acesta voi zări ferma tatălui meu. Că acele vite de pe câmp ar putea fi ale lui... caii lui care trag plugul... Friedrich îmi strânse mâna, după care își reluă extraordinara sarcină de a încerca să câștige afecțiunea lui Sophie. Ea se ținea de mine de parcă ar fi fost copleșită de toate aceste locuri și sunete noi, refuzând să ia până și o bomboană din mâna tatălui ei. Însă când o ademini cu jocul de-a mijoarca, ascunzându-se după căciula lui și apărând din nou, dârzenia lui Sophie începu să slăbească. Fusesse jocul ei preferat pe care îl juca cu unchiul Emil.

Mai târziu, în după-amiaza acelei zile, trenul opri în gara din Bremenville. Râul Squaw care străbătea orașul, nu era nici pe departe la fel de mare și maiestuos precum era Rinul, însă satul cuibărit la poalele Muntelui Squaw era

totuși încântător. M-am bucurat să văd că multe din semnele din vitrinele magazinelor erau scrise atât în engleză cât și în germană. Chiar și așa, Bremenville îmi părea extrem de american. Majoritatea clădirilor erau construite din lemn, cu acoperișuri care erau plate sau acoperite cu șindrilă neagră dacă aveau o formă mai ascuțită. Casele îmi păreau atât de șubrede, încât dacă ar fi bățut un vânt mai puternic le-ar fi luat pe sus. Clădirile publice din Germania fuseseră uriașe, construite din cărămizi și piatră, cu structuri asemănătoare unui hambar, cu acoperișuri ridicate din țiglă roșie. Numai strada principală din Bremenville era asfaltată, iar trotuarele, acolo unde era vreunul erau construite din lemn. Îmi era dor străzile de acasă din caldarâmul acela hodorigit.

În gară, ne luarăm rămas-bun de la Magda și copiii ei. Casa pe care o închiriasse Gustav pentru ei se afla în sat, pe una din acele străduțe abrupte ce urca pe muntele Squaw. Unul din diaconii din biserica lui Friedrrich, Arnold Metzger, ne întâmpină în gară cu căruța lui și ne condu se, de-a lungul râului, spre casa noastră aflată la o milă distanță de sat. Pe drum, Friedrich îmi arată cu mâna un șantier dezordonat lângă râu unde se construia pe structură de lemn și cărămidă.

— Acea e noua fa brică de textile la care ajut și eu să se construiască. Mi-am amintit de eforturile sale stângace de a face raftul pentru cărți, acasă în Germania și îmi veni greu să mi-l imaginez lucrând acolo. Bineînțeles că nu sunt unul dintre tâmplari sau zidari, explică el. Sunt bun numai la transportat și la încărcat, dar până și asta se plătește bineșor-.

— Acea e biserica? I-am întrebat eu de îndată ce am văzut de departe un turn alb dim lemn ce se înălța printre copaci.

— Da, aceea e, răspuse domnul Metzger.

Drumul era ceva mai mult decât o uliță, mărginit de câmpuri și păduri, urmând cursul râului. Nu am zărit nici-o altă casă.

— Avem vecini pe-aproape? am întrebat eu.

— Familia Metzger locuiește cel mai aproape de noi, cam la un sfert de milă în susul străzii. Știu că acum pare că suntem izolați, dar cu noua fabrică ce se va deschide, nu aș fi deloc surprins ca într-o bună zi să văd noi străzi și case construite, începând de-aici și până în sat.

Mă simțeam curajoasă, înfierbântată și extenuată după aproape două săptămâni de călătorie, însă am zărit entuziasmul copilăresc din ochii lui Friedrich în timp ce mă coborî din căruță pe drumul din fața casei parohiale.

— Ei bine, Louise, aceasta este noua ta casă. Ce părere ai de ea?

Mi-am zis că această casă pătrătoasă, cu șindrile, zugrăvită cu un gri spălăcit și cu o margine de un gri mai închis, era una dintre cele mai hidoase case pe care le văzusem vreodată. Nu puteam minți, dar nu doream nici să spun ceva ofensator în fața domnului Metzger.

— Hmm... păi... pare mare, am spus eu în cele din urmă. Cu mult mai mare decât căsuța noastră de acasă. Ce vom face noi cu atâtea camere?

Friedrich începu să râdă și o apucă pe Sophie ușor de bărbie.

— Păi bănuiesc că va trebui să le umplem cu copii. Dar du-te aruncă o privire prin jur în timp ce noi descărcăm cuferele astea.

M-am hotărât să încep cu biserica ce se afla la o depărtare de treizeci de iarzi, străbătând curtea plină de buruieni ce o separa de casa parohială. Friedrich îmi menționase faptul că biserica era formată din patruzeci de familii din Bremenville și din satul învecinat. Biserica albă era de forma unei cutii, simplă și avea nevoie disperată de a fi vopsită. În apropiere, clopotnița arăta de parcă cineva ar fi cioplit o treime din ea, după care ar fi pus-o înapoi la loc.

Ușa boltită era deschisă. Am pășit înăuntru pentru ca aici să fiu întâmpinată de un miros de mucegai într-atât de puternic, încât până și Sophie își strâmbă năsul. Simple șiruri de bănci din stejar erau de-o parte și de alta a culoarului, orientate spre un amvon neîmpodobit. Cele patru ferestre înguste, pe fiecare din pereți, erau din sticlă transparentă. Mi-am adus aminte de construcția bogată din lemn de nuc și de vitraliile frumoase din biserica de piatră unde eu mă închinasem la vechea casă și m-am simțit amăgită. Fusesem (forțată să renunț la tot – pentru așa ceva?

Pe când am revenit la noua locuință de la țară, domnul Metzger se pregătea să plece. I-am mulțumit pentru faptul că ne-a luat de la gară.

— Soția mea vă va vizita peste câteva zile, după ce vați instalat, îmi promise el înainte de a pleca.

M-am întors spre noua mea locuință, uitându-mă cu groază la această cutie de un gri spălăcit. În curtea din

față aveam doi arțari mari, și nimic altceva; nici măcar un arbust sau o tufă, flori sau viță de vie, sau cutii pictate sub formă de floare.

— Vino înăuntru și dă-mi voie să-ți prezint și restul casei, mă îndemnă Friedrich. L-am urmat pe niște scări întortocheate și de-a lungul unei verande spațioase mărginită de jur împrejur de niște balustrade.

— Acesta va fi un loc de-a dreptul ideal pentru serile fierbinți de vară, spuse el.

Pereții acestui schelet de casă păreau fragili și subțiri comparativ cu cei groși ai locuințelor din Germania cu care eram eu obișnuită.

Mă întrebam ce urma să se întâmple la iarnă cu ei, atunci când vântul va sufla cu putere. Ușa din față se deschidea pe un hol întunecat ce avea niște scări care duceau spre cel de-al doilea etaj. Friedrich deschise ușa unei camere mici, situată pe partea dreaptă.

— Aceasta va fi biroul meu într-o bună zi. Poți să ți-o imaginezi având în ea un birou și rafturi pentru cărți?

Salonul era în partea stângă, și dincolo de el, un fel de sufragerie cu o fereastră boltită. Toate camerele erau mobilate sumar cu articole pe care le donaseră enoriașii. Neînfricat de pustietatea camerelor uriașe, cu tavane înalte, Fritz îmi arată o revistă groasă.

— Acesta este catalogul Sears Roebuck. Are tot ceea ce avem noi nevoie pentru a ne mobila casa. Și prețurile sunt foarte rezonabile. Doar trebuie să le trimitem banii prin poștă comandând ce ne trebuie, și ei ne trimit încărcătura prin poștă sau cu trenul de marfă.

Încercam să manifest interes în timp ce Friedrich răsfoia paginile, arătându-mi canapele tapițate, balansoare, mobilă din stejar pentru dormitor cu dulapuri și noptiere – până și pianе și mașini de cusut, însă Friedrich era prea încântat pentru a zăbovi prea mult în fața catalogului.

— Stai să vezi bucătăria.

Mă conduse de mână spre o bucătărie atât de mare, încât mama, Oma și ambele surori împreună cu mine am fi putut găti acolo fără să ne ciocnim una de alta. Avea o sobă de fontă care funcționa fie cu lemne, fie cu cărbune, o cămară pentru alimente cu multe rafturi, o chiuvetă din granit prevăzută cu o pompă de mână, podeaua era acoperită cu un linoleum uzat, iar pereții aveau lambriuri. O lampă cu gaz atârna din tavan și alte trei lămpi erau așezate în linie pe un raft deasupra unei mese.

— Există spațiu berechet pentru vasele și lucrurile noastre, spuse Friedrich, deschizând ușa de la unul dintre cele două dulapuri înalte care atârnavă din perete. Și atunci când ni se face foame, mulțumită doamnei Metzger, avem pentru cină pui și găluște în frigider.

M-am plictisit trudindu-mă să afixez un zâmbet pe buze. Din anumite motive, eram la un pas de a izbucni în lacrimi. Pentru a le ascunde, m-am întors să privesc atentă pe fereastra din bucătărie și am zărit câțiva meri, un spațiu pentru o grădină, un șopron mic, toaleta și alte două dependențe.

Friedrich îmi luă din nou mâna într-a lui.

— Vrei să vezi și etajul? Zâmbetul lui însă dispăru când văzu fața mea. Louise, ce s-a întâmplat?

— Îmi pare rău... cred că mă simt puțin copleșită.

El o luă pe Sophie din brațele mele și o așeză pe podea. Când începu să plângă m-am aplecat spre ea, însă Friedrich mă opri, trăgându-mă în brațele lui.

— Nu va păți nimic pentru câteva momente. Abia dacă am avut posibilitatea să te strâng în brațe fără ca ea să nu fie între noi doi. Mă sărută îndelung, după care îmi cuprinse fața în mâinile lui. Te iubesc, Louise. Și voi face tot ceea ce îmi stă în putință pentru a te face fericită aici.

Friedrich era bine intenționat, însă toată bucuria mea se năruise în momentul în care mi-am părăsit casa și familia din Germania. Aceasta era prima mea zi în noua casă din America. Trebuia să fiu fericită. Dar eram convinsă că nu mai aveam să fiu niciodată fericită cu adevărat.

În scurt timp am aflat că aveam multe obligații ca soție a pastorului Schroder. Când vremea era frumoasă, Friedrich dorea să-l însoțesc în vizitele sale, exprimându-ne simpatia sau grija pentru enoriașii săi, ducând mâncare bolnavilor sau nevoiașilor. Deși eram una dintre cele mai tinere soții de pastor, trebuia să mă ocup de societatea misionară a femeilor, adunând fonduri pentru sprijinirea misiunilor din China. Eram chemată să ajut la prepararea gustărilor pregătite pentru diverse întruniri organizate de biserică, cum ar fi picnicuri, nunți sau mesele servite după înmormântări.

Friedrich avea un mare succes și era foarte îndrăgit în comunitate, dar pe măsură ce ascultam istorisirile extraordinare despre soția fostului pastor din zonă, mi-am dat seama că în comparație cu ea, eu eram o adevărată dezamăgire în toate privințele – nu mică a fost

dezamăgirea provocată de faptul că nu știam să cânt la pian. Judecând după toată atenția și privirile compătimitoare pe care le aveau doamnele mai în vârstă atunci când îl priveau pe Friedrich – darurile ce constau în pâini, plăcinte și prăjituri pe care i le aduceau – îmi dădusem seama că îl compăttimeau pe bietul pastor Schroder. Ce povară grea purta el, având o soție inutilă ca mine!

Deși cunoșteam pe nume numeroase femei din sat, nu mă simțeam apropiată de niciuna. Magda era singura "rudenie" pe care o aveam, dar pe care nu o întâlneam atât de des. Ea locuia la mai bine de o milă depărtare, de cealaltă parte a râului. Gustav călătorea foarte mult datorită slujbei lui, lăsând-o să stea acasă fără vreun mijloc de transport. Eram nerăbdătoare să vină serviciile de duminică, nu pentru posibilitatea de a-L lăuda pe Dumnezeu, ci pentru că puteam să o văd pe Magda.

Îl învinuiam pe Dumnezeul lui Friedrich pentru pierderile mele. Friedrich predica despre El ca fiind un Dumnezeu al dragostei, și că El Și-a arătat dragostea prin aceea că a dat ca jertfă pe Fiul Său, pe Isus Cristos. Dar pentru mine El era Dumnezeul care îi ceruse lui Friedrich să nu se înroleze în armată, Dumnezeul care îi vorbise prin vise, Dumnezeul care îl convinsese să emigreze, și care mă legase de Friedrich până la moarte prin acele jurăminte.

Dumnezeul pe care îl cunoscusem cândva rămăsese undeva în urmă, în biserica aceea de piatră din Germania, acolo unde tata era mai în vârstă, Kurt era diacon, și viețile noastre erau pline de armonie – biserica în care Sophie a fost botezată în baptisteriul din lemn de nuc, în

naos, și unde bunicul meu se odihnea sub o lespede din curtea bisericii. Ca să mă încred în Dumnezeu lui Friedrich trebuia să renunț la controlul asupra destinului meu. El era încă o persoană care avea control asupra vieții mele.

Așa că stăteam pe bancă, duminică de duminică, ținând-o pe Sophie în poala mea, prea mândioasă pentru a mă ruga. Singurul control pe care-l aveam era asupra emoțiilor mele, și am ales amărăciunea și indignarea.

Friedrich se bucură din plin când am aflat târziu în acea vară că sunt însărcinată. Amândoi ne doream foarte mult încă un copil. Însă în luna septembrie am pierdut sarcina.

— Nu e de mirare că nu poate crește un copil în pântecul meu, i-am spus eu. Mă simt atât de moartă pe dinăuntru... ca și cum nu aș mai avea pentru ce trăi.

— Dar nu-ți suntem noi îndeajuns, Louise? îmi șopti el în timp ce se așeză lângă mine pe întuneric. Nu sunt eu și Sophie îndeajuns?

Mi-era prea frică să îi iubesc, frică de faptul că i-aș putea pierde și pe ei.

Durerea și deznădejdea mea ținură până în decembrie. Friedrich fu cel care decise faptul că aveam nevoie de un pom de Crăciun și târî unul până în salon, ornându-l cu lumânări și ornamente de acasă. Friedrich fu cel care tăia ramuri de pin pentru a decora biserica pentru serviciul religios din Ajunul Crăciunului. Și tot Friedrich fu cel care salută toți enoriașii care se opriră la casa noastră, aducându-ne daruri și bunătăți gătite cu ocazia Crăciunului. Dacă familia Metzger nu ne-ar fi invitat la

masă pentru a cina, nu am fi avut deloc o masă de Crăciun.

Friedrich avea obiceiul ca înainte de a pleca la lucru la fabrică să se trezească devreme în fiecare dimineață pentru a citi Scripturile și pentru a se ruga. Într-o dimineață, când m-am trezit și eu mai devreme pentru că nu mai puteam dormi, l-am găsit pe genunchi înainte de răsărit.

— Pentru ce te rogi? l-am întrebat cu amărăciune. Ți s-a îndeplinit dorința. Suntem aici în America, unde ai vrut tu să venim.

Mă privi cu multă tristețe în timp ce se ridică.

— Mă rog ca să mă ierți că te-am adus aici, spuse el cu blândețe.

Și ca să mă iubești din nou, într-o zi.

Friedrich nu a încetat nici măcar pentru un moment să îmi arate dragostea lui și să încerce să o recâștige pe a mea. Și după cum a promis, a mobilat casa noastră cu obiecte din catalogul Sears Roebuck și dotă bucătăria mea cu oale emailate și cu tot felul de unelte, dintre cele mai moderne. Odată cu sosirea primăverii îmi aduse buchete de violete și flori de meri, agățându-mi o floare în păr sau la butoniera de la bluză. În timpul verii, el mi se prezentă cu prima roșie coaptă din grădina noastră, caldă încă de la lumina soarelui. Atunci când stăteam la chiuvetă spălând vase, obișnuia de multe ori să vină pe la spate și să mă cuprindă cu brațele lui, lăsându-și capul pe umerii mei. Niciodată nu m-a rugat să îl iubesc sau să îmi ceară să îi întorc și eu gesturile de tandrețe. Nu era niciodată mânios

sau nerăbdător cu mine, chiar dacă stăteam cufundată în mâhnirea mea zile la rând.

El mă iubea necondiționat. Însă eu nu simțeam nimic.

În primăvara ce urmă, la un an după ce sosisem în America, am aflat că sunt însărcinată din nou, însă în acea vară am suferit pierderea celei de-a doua sarcini. Slăbisem atât de mult, încât doctorul a spus că eram prea slăbită pentru a mai duce o sarcină până la termen. O priveam scrutător pe femeia cu ochii adânciți în orbite pe care o vedeam în oglinda de argint și mă întrebam cum putea Friedrich să o mai considere frumoasă.

Deznădejdea mea deveni și mai adâncă în timpul celei de-a doua ierni petrecute în America, atunci când mama îmi scrisese că Oma murise. Căzuse, și o săptămână mai târziu muri. Am ascuns "ceașca lacrimilor" într-un sertar din dulap.

Între timp, prietena mea Magda născuse pe cel de-al cincilea copil, un băiat, și îl aștepta pe cel de-al șaselea. Gustav era nemulțumit de slujba lui de a vinde unelte pentru ferme. Lucrase pentru un timp la fabrică împreună cu Friedrich, dar fusese concediat după o neînțelegere cu șeful său. În prezent, lucra ca agent de vânzări, făcând comerț ambulant cu produse medicale. Friedrich cumpăra de la el un supliment Dr. Brown bazat pe tratamentul cu plante, trăgând nădejde că ăsta mă va vindeca de indispoziția mea.

Magda avea atât de puține lucruri comparativ cu mine – o casă mică, închiriată, înțesată cu copiii îmbrăcați în zdrențe; un venit sporadic; un soț care nu-i arăta prea multă afecțiune. De ce nu puteam eu oare să fiu

recunoscătoare pentru numeroasele "roade" pe care le aveam datorită muncii lui Friedrich? Biserica lui prospera, serviciile sale găzduiau acum, incluzând noii muncitori de la fabrică, optzeci de familii, dublând astfel congregația. Cu creșterea salariului său, el nu mai trebuia să muncească la fabrică, ci putea să studieze din cărți teologia și limba greacă, pregătindu-se să aplice pentru ordinare. Primiserăm în dar lapte de vacă și câțiva pui, aveam fructe și o grădină – tot ceea ce ne-am fi putut dori sau am fi putut avea nevoie. Totuși Magda propășea, în timp ce eu eram nenorocită.

În iulie 1899, am descoperit că eram însărcinată pentru a patra oară. Nedorind să mai pierd și această sarcină, Friedrich angajă pe una dintre fetele durdulii, adolescente ale familiei Metzger pentru a mă ajuta la curățat și la spălat. Sophie, care urma să împlinească patru ani luna următoare, o adora. În luna august am aflat că fratele meu Emil fusese chemat în armată după numai doi ani și jumătate de studenție. După ce și-a terminat pregătirea militară, fu îmbarcat către coloniile germane din Estul îndepărtat. Scrisorile lui Emil mi se păreau adevărate romane de aventură. Era atât de încântat de tot ceea ce vedea și făcea, încât nici nu avea timp să se gândească că i-ar fi dor de casă. Mi-a trimis o fotografie de-a lui îmbrăcat în uniformă, ceea ce îmi readuse zâmbetul pe buze.

— În sfârșit a ajuns să vadă lumea, i-am spus eu lui Fritz. Acesta era unul din visele lui atunci când ne jucam "într-o bună zi..."

Fusesem mai mult decât bucuroasă să descopăr că nu trebuia să învăț engleza, din moment ce puteam să vorbesc cu Magda și cu majoritatea celorlalți săteni în limba germană. Friedrich învățase să citească și să scrie binișor în limba engleză după aproape patru ani petrecuți în America, astfel că îmi traducea știrile din ziar, în mod special, orice știre care avea de-a face cu Germania sau cu Orientul îndepărtat, unde se afla Emil. Obişnuiam să stau în salon, în balansoar, în fiecare seară înainte de cină, sau pe veranda din faţă dacă vremea era frumoasă, și să-l ascult pe Friedrich în timp ce îmi citea știrile zilei.

Apoi într-o zi ploioasă de aprilie în anul 1900, se născu Emma, un copil dintr-un secol nou, într-o patrie nouă. Când Friedrich o botează în biserica lui ce avea miros de mucegai, mi-am dat seama că spre deosebire de părinții ei și sora ei mai mare, Emma era o americană.

Faptul că trebuia să îi port de grijă îmi aduse o bucurie pe care nu o mai cunoscusem de multă vreme, astfel încât până și sănătatea mea se îmbunătăți foarte mult. Singurul nor care mai amenința orizontul meu era acum știrile despre răscoala boxerilor din Orientul îndepărtat și teama ca nu cumva fratele meu să piară în mijlocul acelei răzmerițe.

Într-o seară dogoritoare, spre sfârșitul lunii august, poștașul se opri cu bicicleta în curtea casei noastre. Tocmai am legănat-o pe Emma, care avea deja patru luni, și am așezat-o în coșuleț, neavând decât un scutecel pe ea. Sophie, care împlinise de curând cinci ani, se răcorea cu o băiță, împrôșcând cu apă din cada din bucătărie. Stăteam în apropiere de ușa de la bucătărie ascultând

cântecele greierilor și a altor insecte și urmărind licuricii din iarba înaltă de lângă șopron.

Friedrich săpa în grădină un rând de fasole, purtând pe căldura aceea numai o flanelă de corp și pantaloni. Când văzu poștașul, își propti sapa de șopron și străbătu curtea spre el. L-am urmărit în timp ce studia plicul și am văzut cum umerii se lăsară în jos de parcă tocmai ar fi ridicat pe spate un sac greu de grâu. Când își aruncă privirea înspre casă, mă cuprinse o teamă teribilă. Scoase o monedă din buzunarul lui pentru a i-o da băiatului ca bacșiș, după care acesta se îndepărtă. L-am văzut pe Fritz uitându-se din nou înspre casă înainte de a deschide plicul.

Nu l-am putut privi. M-am întors și am scos-o pe Sophie din apă, care se împotriva din răspuțeri protestând.

— Nu, mama... așteaptă! Vreau să mă mai joc!

— E timpul să mergi la culcare. Apoi am șters-o cu prosopul, fără prea multă finețe.

— Dar încă nu e noapte. Nu pot să merg să prind licurici cu tata?

— Nu. Te rog să mergi să îmbraci cămașa de noapte. Acum. Îmi păru rău imediat pentru faptul că îi vorbisem atât de aspru, promițându-i să îi citesc Hansel și Gretel pentru a mă revanșa. Am urmat rutina de la ora aceea – despletindu-i codițele, pieptănându-i părul, citindu-i povestea, spunând împreună cu ea rugăciunile – ca și cum aș fi înaintat cu greu prin ape adânci.

Eram la etaj atunci când am auzit ușa închizându-se brusc, încălțăminte de lucru a lui Friedrich se auzea pe podeaua din linoleum în timp ce se plimba prin bucătărie. Am îmbrățișat-o pe Sophie atât de tare, încât țipă. După

ce am învelit-o bine, am coborât scările. Friedrich mă aștepta în bucătărie, cu fața albă ca varul de durere.

— E vorba de Emil? am șoptit eu.

Dădu din cap.

— Rebelii chinezi au atacat un tren care transporta trupele aliate spre Peking. Emil... Emil a fost ucis.

Își întinse brațele spre mine, dorind să mă mângâie, dar nu am putut fugi înspre el. Nu aveam nevoie de mângâierea lui. El și Dumnezeu făceau parte din aceeași echipă și eu mă simțeam trădată de amândoi, mă simțeam abandonată și mânioasă.

M-am refugiat în salon. Era întuneric și sumbru în acel salon, perdelele fiind trase pentru a ne adăposti de căldura toridă. Fotografia lui Emil mă chema de pe raftul acela din lemn. Arăta atât de diferit în uniforma lui, cu maxilarul lui colțuros, postând într-o poziție militărească rigidă. Părul lui închis la culoare îi acoperea acum fruntea, dar îmi imaginam cum vârtejul de păr stătea în sus, ca întotdeauna, de altfel. Gura lui mare afișa același zâmbet, de parcă ar fi râs la o glumă, și mi-am amintit dintr-odată, limpede și clar, de râsul slobod al lui Emil – de noi toți pe vremea când râdeam împreună, cu mult timp în urmă. Dacă am fi putut rămâne în acea lume a bucuriei!

— Louise, ești bine? mă întrebă Friedrich stând în ușă. Mă urmase în salon.

— Ei bine, ai avut dreptate, i-am răspuns eu plină de amărăciune. Dreptate referitor la tot – războiul, distrugerea, moartea... totul s-a întâmplat exact cum ai spus că va fi.

— Nu găsesc nici-o plăcere în faptul că am avut dreptate. Vocea lui Friedrich suna ciudat. Mi-am ridicat privirea de la poza fratelui meu și am văzut că avea lacrimi în ochi. Emil era atât de deștept, Louise, atât de talentat, atât de dornic de a trăi viața. El ar fi putut deveni orice și-ar fi dorit. Mototoli scrisoarea în mână în timp ce își șterse lacrimile cu degetul.

Eu nu puteam să plâng. În mintea mea mă vedeam încă o dată doborâtă de flăcările mâniei și ale disperării. Nori de fum și aburi mă înghițiră, ascunzând privirii pe soțul meu.

— Louise? Răsună vocea lui Friedrich din depărtare. Stătea din nou cu brațele întinse spre mine, cu ochii rugători. Mi-am scuturat capul, respingând îmbrățișarea lui, însă cuvintele pe care le rosti mă uimiră.

— Am nevoie de tine, Louise. Te rog să mă ții în brațe.

CAPITOLUL 10

— Mama, uite! O rază de soare, o rază de soare!

M-am întors de la chiuveta mea plină de vasele pe care le spălam și am văzut-o pe Emma, în vârstă de patru ani, luminată de o rază de soare. Aceasta se înclina prin fereastra bucătăriei asemeni unui reflector de teatru, iluminând podeaua în locul în care se afla ea.

— Nu-i așa că e frumoasă, mama? își ridică fața și își întinse brațele, dansând și învârtindu-se pe melodia unui cântec pe care numai ea îl putea auzi. Soarele îi lumina bucelele acelea minunate de păr care ieșiseră din codițe și îi scăldau capul într-un nimb auriu. Era un dans al unei bucurii inocente, un dans al unui copil care era bucuros pentru simplul fapt că trăia.

— Raza de soare nu va dura, replică Sophie, în vârstă de opt ani. Sunt prea mulți nori pe cer. Vezi? Deja începe să dispară.

Ea era atât de diferită de Emma, atât de serioasă și de realistă. Friedrich o numea "micuța mea cicălitoare".

— Hai Eva, dansează cu mine!

Emma apucă mâinile dolofane ale Evei, de numai doi ani de zile, și o ridică în picioare. Copilașul chicoti până când începu să sughițe în timp ce sora ei se învârtea în jurul ei. Încă de când a început să umble, Emma a dat buzna în viață cântând și dansând în timpul verii alături de licurici, vânând iarna fulgii de zăpadă cu limba, iar toamna

îmbrățișând movile de frunze colorate. De unde izvora acest optimism al ei? Oare faptul că se născuse ca americană o înzestră cu felul acesta, tot așa cum Sophie îl avea pe al ei datorită faptului că se născuse în Germania?

— Eva și cu mine dansăm un dans indian al ploii, ne înștiință Emma.

— Nu, Emma. Dansezi dansul acesta numai dacă vrei să plouă, spuse Sophie. Deja am avut parte de prea multă ploaie, nu-i așa mama?

— Da, mă tem că ai dreptate.

Plouase toată luna aprilie a aceluia an, 1904, și nu era niciun semn care să indice că s-ar opri. Adăugată fenomenului topirii zăpezii după o iarnă neobișnuit de grea, ploaia făcu ca apele râului Squaw să atingă cel mai înalt nivel, un record, și anume cu 600 de cm peste nivelul de inundație. De pe veranda noastră din fața casei, puteam să văd cum creștea în mod constant, oră după oră. Malul ierbos de-a lungul râului era acum acoperit de ape, aducând cu năvală vârtejuri de culoare maronie aproape la nivelul drumului. Copacii de pe marginea lui își mișcau crengile din apă asemeni unor oameni care dau să se înece. Dacă ploaia nu se oprea curând, râul urma să se reverse peste drum și în curtea din fața casei noastre. Deja existau bălți uriașe, în toate locurile joase din apropierea șopronului nostru, iar curtea bisericii, acolo unde căruțele erau lăsate în fiecare duminică, era inundată până la jumătatea stâlpilor pentru prionit caii.

Am auzit cizmele lui Friedrich urcând pline de noroi pe scările de la pivniță și l-am văzut cum își lăsa capul în jos

în timp ce ieși cu o ladă de cartofi în brațe. O iarnă întreagă cârceii încolțiră din cartofi asemeni unor viermi galbeni.

— Țsta e ultimul transport, spuse el. Avem loc pentru ei în cămară?

— Am să le gădesc eu unul.

Eram obosită după ce muncisem toată dimineața, dar cum apa pătrundea treptat în pivnița noastră, alimentele ușor alterabile trebuiau mutate.

— Ah! Ce ai alb în cap, tata? întrebă Sophie.

Probabil că e pânză de păianjen. Grinzile sunt acoperite de păianjeni.

Emma se agăță de piciorul tatălui ei.

— Cum sunt la atingere, tata? Pot să îi ating?

Friedrich trebuia să fie extenuat după nenumăratele drumuri în sus și în jos pe scările abrupte, însă se lăsă jos lângă fiica lui, ținând încă cutia de cartofi, și își aplecă încet capul spre ea. Ochii lui Emma străluceau de bucurie în timp ce îi pieptăna părul cu degețelele ei.

— Oh, ce lipicioși sunt! Vino să îi simți Sophie.

— Nu, eu urăsc păianjenii.

Știi de ce sunt păianjenii lipicioși? întrebă Friedrich, în timp ce se ridică în picioare. Pentru ca atunci când o insectă zboară înspre ei, ele sunt prinse în capcană. Vedeți voi, păianjenii se hrănesc cu insecte. El așeză lada pe podeaua din cămară, după care se întoarse în bucătărie.

— Louise, cred că ar fi bine să merg să verific și subsolul bisericii. Mai sunt acolo câteva cărți vechi de

cântări și plăci de-ale bisericii depozitate jos. Ar trebui să le mut în clopotniță.

— Vei avea nevoie de o barcă cu vâsle ca să ajungi acolo, i-am răspuns. Curtea bisericii e deja un lac.

— Pot să merg cu tine, tata? îl imploră Emma. Vreau să mă joc în băltoace.

— Plouă cu găleata afară! răspunse Sophie. Te vei îmbolnăvi! După voce, i-ai fi dat mult mai mult decât cei opt ani pe care îi avea.

— Dar vom lua o umbrelă, nu-i așa, tata?

Friedrich îi zâmbi lui Emma și mângâie ușor o codiță de-a ei.

— Nu și de data asta, fata mea. Nu e voie să te joci în apă atunci când e vorba de o inundație ca asta. S-ar putea să aducă microbi de la toate acareturile inundate. Poți să te îmbolnăvești foarte rău.

— Vezi Emma, ți-am spus că s-ar putea să te îmbolnăvești.

Sophie părea prea îngâmfată. Jâșnind asemeni unei săgeți, Emma își șterse mâna de capul lui Sophie, după care îi scoase limba.

— Acum și tu ai pânze de păianjeni în cap!

Fugi din bucătărie cu Sophie pe urmele ei, tânguindu-se și ștergându-și capul cu prosopul de vase. Eu consideram comportamentul lor de-a dreptul scandalos, însă Friedrich abia dacă se putea abține să nu râdă cu voce tare.

— Parcă ar fi argint viu Emma noastră, nu-i așa? Cu cine zici tu că se aseamănă?

— Emil obișnuia să le necăjească pe Ada și pe Runa fugărindu-le, mai tot timpul, cu șerpi și păianjeni și lucruri

de genul ăsta, i-am răspuns eu fără să gândesc. Dintr-odată îmi stătu un nod în gât. Nu rostisem numele lui Emil de aproape patru ani de zile.

Pentru un moment, imaginea fratelui meu îmi apăru atât de vie în minte – zâmbetul lui strâmb, părul lui negru, încâlcit – după care o durere cumplită îmi străpunse sufletul, aducându-mi aminte că, de fapt, el era mort. Mi-am șters mâinile și m-am întors de la chiuvetă pentru a începe să reorganizez cămara. Puteam să sting flăcările mahnirii dacă reușeam să mă țin ocupată.

— Louise... vocea lui Friedrich răsună blând în timp ce stătea în ușa cămării, chiar în spatele meu. Spune-mi și mie ce altceva îți mai amintești de Emil.

Am dat din cap. Nu puteam să vorbesc despre fratele meu. Nu puteam să vorbesc deloc despre familia mea din Germania. Citeam scrisorile în liniște, le scriam înapoi cufundată în aceeași liniște. Fiicele mele nu auziseră niciodată istorioare despre copilăria mea din Germania.

— Am înțeles că vrei să mergi la biserică, i-am răspuns eu fără a mă întoarce.

— Asta mai poate aștepta. Louise, dacă ai vorbi despre el, poate lucrul acesta te-ar ajuta sufletește.

Cum însă răspunsul nu veni, Friedrich suspină. Peste câteva minute, ușa de la bucătărie se închise în urma lui.

Mai târziu, în după-amiaza aceleiași zile, ploaia continua să cadă. Puteam să îmi dau seama că Friedrich era îngrijorat după felul în care privea lung prin fereastră studiind râul acela noroios de cealaltă parte a drumului. Vântul începuse să bată atât de puternic, încât atunci

când Peter Schultz, unul din enoriașii lui Friedrich, bătu la ușa noastră din spate, am crezut că un oblon rupt sau o creangă a vreunui pom lovește casa.

— Pastore Schroder, mă scuzați că vă deranjez, începu Peter, dar e vorba de tatăl meu. Tuberculoza îl stinge încet din viață și vă roagă să veniți să vă rugați împreună cu el.

— Imediat, Peter. Dă-mi voie să îmi iau haina. Să vin în urma ta cu căruța?

— Nu are niciun rost să ne riscăm să împotmolim două căruțe în noroiul ăsta. Am să vă aduc eu acasă după cină.

— Bine, dacă tu așa zici...

— Măcar atât să fac și eu dacă tot vă deranjez.

Peter era ud learcă, și în timp ce îl urmăream pe Friedrich luându-și haina și pălăria, mi-am dat seama că și el va fi la fel de ud pe când va ajunge la casa familiei Schultz, o fermă care era undeva la trei mile distanță, în amonte.

Cele trei fete erau aliniate asemeni unor scări, urmărind totul. Friedrich le mângâie scurt pe cap pe fiecare în parte, după care mă sărută pe obraz.

— Pa. Probabil că nu o să ajung înapoi decât cu noapte. Cum erau drumurile, Peter? îl întrebă el în timp ce ieșeau deja pe ușă. Sunt mari inundații?

— Apa era aproape până la butucii căruței mele în locurile mai joase...

Atât am reușit să aud, după care ușa se închise în urma lor.

— Va ajunge tata la timp acasă pentru a ne săruta de noapte bună? Întrebă Emma în timp ce eu le ajutam pe fete să se pregătească pentru culcare.

— Nu cred.

— El trebuie să aștepte ca domnul Schultz să moară, spuse Sophie. Părea atât de realistă, dar în momentul în care am privit-o, am văzut că ochisorii îi erau plini de lacrimi.

— De ce plângi, fata mea?

— E atât de înfricoșător aici fără tata.

Ploaia răpăia tare pe plafonul înclinat al dormitorului lor. Înțelegeam ceea ce simțea.

— Chiar dacă vei dormi, tata va veni și te va săruta de "noapte bună", am asigurat-o eu.

Lacrimile se rostogoleau acum pe obraji ei.

— Peter Schultz a spus că tatăl lui e pe moarte. Nu aș suporta gândul dacă... aș fi atât de tristă dacă...

— Shh, Sophie. Nu plânge...

Am tras-o înspre mine, înăbușindu-i cuvintele înaintea de-a le putea rosti. Surorile ei ne urmăreau, cu ochisorii mari de tot, fără a înțelege prea multe din ceea ce se întâmpla.

— Domnul Schultz este un om bătrân, care are nepoți. El a trăit deja o viață lungă, cu folos.

I-am șters lacrimile, și datorită nopții furtunoase, le-am culcat pe toate trei în patul dublu din camera lui Sophie, promițându-le că voi sta cu ele până când vor adormi.

Mergeam prin salon, când ceasul de lemn pe care îl cumpărase Friedrich din catalogul Sears Roebuck bătu ora nouă. Urechile mele erau ciulite pentru a auzi orice sunet

al vreunui cal sau căruțe ce s-ar fi putut auzi afară, așa că am tresărit de spaimă atunci când ceasul tulbură liniștea aceea. Încă o dată mi-am lipit fața de fereastră ca să privesc afară. Era prea întuneric ca să îmi dau seama dacă apa acoperise drumul, însă cum plouase fără încetare de când Friedrich plecase în urmă cu cinci ore, mi-am dat seama că într-adevăr așa trebuie să fi fost. M-am hotărât să îl aștept încă o jumătate de oră, după care să merg la culcare. Se prea poate să fi considerat mai înțelept să aștepte dimineața pentru a se întoarce acasă.

La ora nouă și douăzeci de minute, am auzit, în sfârșit, o căruță oprindu-se afară în fața casei, și m-am grăbit să deschid ușa. Dar cel care stătea pe verandă ud leorcă nu era Friedrich.

— Domnule Metzger! Ce s-a întâmplat? El apăru cu ochii bulbucăți și cu părul vâlvoi, de parcă ar fi fost hăituit de câinii iadului prin această ploaie și vânt. Inima mea începu să bată puternic.

— Unde e pastorul Schroder? întrebă el cu sufletul la gură.

— A plecat să se roage cu domnul Schultz seara asta mai devreme și nu s-a întors încă.

Domnul Metzger gemu și se ținu de frunte.

— Familia Schultz locuiește chiar mai în amonte decât noi!

— Da... nu vrei să îmi spui, te rog, despre ce e vorba?

— Vechiul baraj de pământ de pe lacul Squaw e pe punctul de a ceda. Toți cei care trăiesc pe marginea râului au fost evacuați. Luați-vă copiii și veniți cu noi. Putem să vă luăm în căruța noastră.

— Sunt sigură că Friedrich trebuie să sosească dintr-o clipă într-alta, am spus eu, forțându-mă să rămân calmă. Probabil că a auzit și el avertizarea asta, din moment ce și familia Schultz locuiește în apropierea râului.

— Nu mai e timp să îl așteptăm pe Friedrich. Trebuie să vă duceți copiii undeva în siguranță înainte ca barajul să cedeze!

— Da, desigur... Înțeleg, am răspuns eu. Dar cred că Friedrich ar dori ca noi să îl așteptăm.

— Dar nu mai e timp! Atunci când barajul va ceda, toată apa din lacul Squaw se va revărsa în această vale mai repede decât oricare dintre noi am putea fugi. Forța cu care va veni ar putea să vă ia până și casa. Râul a ajuns aproape la ușa casei dumneavoastră. Vă rog să veniți cu noi. Lăsați-i pastorului un bilet ca să-l înștiințați. Spuneți-i că ne îndreptăm spre casa fratelui meu care locuiește dincolo de râu, acolo vom fi în siguranță.

Am inspirat adânc, după care am expirat încet pentru a demonstra faptul că sunt calmă.

— Vă mulțumesc pentru grija dumneavoastră, domnule Metzger, dar eu vreau să îl aștept pe Friedrich.

— Dar, doamnă Schroder...

— Vă mulțumesc pentru grijă, am spus eu, dar cred că soția și fiicele dumneavoastră sunt dornice să plece.

Mi-am înfipt mâinile în pieptul lui după care am început să îl împing cu fermitate spre ușă. Doream ca Friedrich să se întoarcă și să ne ducă într-un loc sigur, și nu domnul Metzger. El mă privi întristat, dând din cap.

— Eu am încercat... Dumnezeu mi-e martor, am încercat... murmură el, după care se grăbi afară.

Stăteam pe verandă, tremurând, urmărind căruța până când aceasta dispăru din vedere. Drumul era atât de acoperit de ape, încât caii păreau a umbla pe ape, în timp ce căruța ara râul asemeni unei bărci. M-am întors pentru a privi în direcția opusă, sperând să îl zăresc pe Friedrich venind pentru a ne salva. Dar deși am continuat să aștept timp de douăzeci de minute, poate chiar mai mult, nu am zărit nici urmă de Friedrich.

Apoi, mai presus de zgomotul ploii ce cădea pe acoperișul verandei, am auzit un sunet vâjâitor ce creștea treptat în mintea mea asemeni unui crescendo puternic până când lăasă impresia că ar umple noaptea aceea. Râul, umflat și amenințător, dădea târcoale acum în întuneric, chiar dincolo de pragul casei mele, pândind familia mea. În orice moment de-acum, putea să se ridice asemeni unui monstru înfiorător și să ne devoreze pe toți. Abia acum am înțeles ceea ce domnul Metzger încercase cu disperare să mă facă să înțeleg.

Familia mea. Trebuia să îmi duc familia într-un loc sigur.

Întotdeauna depinsesem de Friedrich atunci când venea vorba de luarea deciziilor și de a hotărî desfășurarea unor acțiuni, dar de data aceasta eu nu-l mai puteam aștepta pe Friedrich să ne salveze. Pentru prima oară în viața mea eram și eu responsabilă pentru propria-mi viață – și pentru viețile fiicelor mele. Ele se bazau pe mine că voi lua decizia corectă. Ce grea era acea povară a responsabilității pe care Friedrich trebuia să o poarte în fiecare zi!

Cât de repede am putut, m-am încălțat cu cele mai rezistente și mai înalte cizme pe care le aveam, după care

mi-am luat haina de iarnă. Cu lampa cu petrol în mână, am înaintat anevoios prin curtea inundată spre șopron, ploaia biciuindu-mi fața. În stânga mea, biserica plutea asemeni unei insule în mijlocul unui lac, complet înconjurată de ape. Înăuntru, șopronul mirosea a fân, îngrășământ și lemn vechi, amintindu-mi atât de mult de șopronul tatălui meu, încât aproape că l-am strigat pe nume. Apoi mi-am reamintit unde eram și ce trebuia să fac.

Animalele se zbăteau neliniștite în staulul lor în timp ce vântul șuiera prin crăpături și trântea ușile șopronului. Iapa era de obicei cea mai liniștită dintre cei doi cai pe care îi aveam, dar până și ea necheza acum înfricoșată, ochii ei lucind în lumina lanternei în timp ce am deschis ușa de la grajd. I-am vorbit blând în timp ce îi puneam frâul și hamurile, după care am prins-o la căruță. Continua să se împotrivească în timp ce eu încercam să o ghidez prin furtună, așa că m-am hotărât să o las să stea în șopron până când fetele erau gata îmbrăcate.

M-am reîntors în bucătărie, cu fusta udă și îmbibată de apă, bălăngănindu-se în jurul picioarelor mele. Repede mi-am dat jos fusta și șorțul pentru a-mi înlesni mersul, după care m-am grăbit spre etaj pentru a îmbrăca copiii în cele mai calde haine ale lor. Ele stăteau scâncind în ușa de la bucătărie, somnoroase și tulburate, în timp ce eu aduceam trăsura la ușa din spate. Le-am dus pe fiecare pe rând afară, după care s-au ghemuit în întuneric una lângă alta pe scaunul trăsorii. Chiar și cu clapele trase, acoperișul trăsorii oferea puțină protecție de șuvoiul ploii.

— Vreau la tata. Unde e tata? plângea Sophie.

— Nu putem să îl așteptăm pe tata, draga mea. Vom petrece noaptea la casa familiei Bauer.

A trebuit să pocnesc tare biciul de la trăsură înainte ca iapa să părăsească siguranța relativă pe care o oferea curtea noastră și să pornească pe drumul inundat. Ea simțea din depărtare vuietul amenințător al râului și își ciulea urechile, iar nările erau ieșite în afară. În scurt timp brațele mă dureau îngrozitor la cât de tare trebuia să mă lupt pentru a o ține pe drum în timp ce instinctele ei o îndemnau să fugă înapoi la grajdul ei. Ploaia bătea acoperișul din piele al trăsurii asemeni unei tobe. Vântul se izbea puternic de fețele noastre, înfrigurate, ude și nefericite, fetele pomeneau întruna numele tatălui lor și mă implorau să le duc înapoi, acasă. Nu doream să le înspăimânt și mai tare, pomenindu-le ceva despre baraj.

— Știi că nu înțelegeți ce fac sau de ce a trebuit să vă părăsiți paturile voastre călduroase, dar trebuie să înțelegeți că asta este pentru binele vostru – și pentru că vă iubesc.

Cuvintele mele păreau obsedant de familiare. Friedrich încercase să mi le spună de atâtea ori înainte de plecarea noastră din Germania și stabilirea pe pământurile Americii. Trebuia să îmi duc copiii la loc sigur, tot așa cum Friedrich se simțise obligat să ne aducă pe noi la adăpost în America. Mi-am adus aminte de visul pe care îl avusese el în Germania ce înfățișa o inundație, și m-am cutremurat. Acum înțelegeam pe deplin.

Vântul smulsese zeci de copaci și bătuse la pământ crengi pe tot drumul. Când una dintre ele se ivi în fața noastră asemeni unei fantome răsucite, iapa se împotrivi

și niciun potop de lovituri cu biciul nu o putură determina să meargă înainte. A trebuit să las fetele ghemuite în căruță și să mă cobor la ea pentru a o conduce, îndepărtând crengile dinaintea ei ca să putem înainta. Apa de pe drum se ridica până la genunchi, curentul era rapid, și simțeam cum nămolul se aduna în jurul cizmelor mele. Înaintarea noastră părea chinuitor de lentă. Dacă domnul Metzger avea dreptate, atunci barajul putea să cedeze în orice moment, iar apele puteau să ne înghită cu totul.

Dintr-odată mi-am dat seama unde era Friedrich. De îndată ce a auzit despre pericol, el s-a dus la lac pentru a încerca să prevină dezastrul. În loc să fugă panicat, el s-a pus să muncească cot la cot cu ceilalți bărbați pentru a întări barajul cu saci de nisip, și încredințându-și familia în mâna lui Dumnezeu. Știam că el se ruga pentru noi – probabil chiar în momentul acela – dar teama mea pentru siguranța lui Friedrich crescuse asemeni apelor potopului din jurul meu.

În cele din urmă am ajuns la pod. Puteam zări podul cu zăbrele din lemn evidențiate în contrast cu cerul nopții, dar terasamentul în sine se întindea undeva dedesubtul suprafeței tulburate a râului. O adunătură mare de crengi și ceea ce părea a fi moloz de la o casă sau dintr-un șopron se adunase lângă suportul central al podului, formând acolo un blocaj cu bușteni și transformând podul într-un baraj. Și cum forța apei blocate creștea, aceasta se revărsa în valuri de-a lungul terasamentului inundat.

Am tras puternic de frâul iepei și am început să traversez podul, înaintând cu greu prin apa care îmi ajungea până la coapse. Sunetul furiei râului vuia în

urechile mele, și simțeam cum podul huruia și tremura sub picioarele mele sub forța râului violent.

Când eram la sfertul drumului spre partea cealaltă, ceva lovi podul cu o zdruncinătură. Terasamentul se cutremură și se legănă.

— Mama! strigă Sophie. Mi-e frică! Du-te înapoi! Du-te înapoi!

Calul dădu înapoi, smucind frâul din strânsoarea mea. În timp ce se ridică în două picioare și necheză speriată, mi-am dat seama că nu aveam cum să o fac să meargă mai departe ca să ajungem pe partea cealaltă. Dar cum aș fi putut să întorc căruța într-un spațiu atât de mic pentru ca să ne întoarcem?

Podul începu să trosnească și să se legene. Am auzit sunetul ciudat, oribil al lemnului frecându-se de metal în timp ce se răsucea sub forța vântului și a apei. Podul se rupea. Trebuia să plecăm de-acolo.

— Mama! strigă Sophie din nou.

— Apucă hățurile! am strigat eu către ea. Trage de ele înapoi cât poți de tare. M-am aplecat sub ham și am început să împing căruța cu toată puterea mea, încercând să o rostogolesc în spate pentru a o coborî de pe pod.

— Nu pot! Nu pot! plângea Sophie.

— Continuă să tragi, Sophie! Poți. Calul vrea să dea înapoi, și trebuie să îl faci să înțeleagă că e bine, eu îl ajut.

M-am ridicat. La început nu puteam să-mi dau seama dacă trăsura chiar se mișca sau dacă aveam doar eu impresia datorită mișcării apei și a podului. Apoi roțile începură treptat să se învârtă. Centimetru cu centimetru,

trăsura alunecă înapoi. Iapa se dădu și ea înapoi. În tot acest timp, podul se îndoia sub picioarele mele.

Am auzit-o pe Emma murmurând ceva și am realizat că ea recita rugăciunea "Tatăl nostru". Sophie i se alătură printre suspine pline de groază. Nu am îndrăznit să mă întorc până când am simțit sub picioarele mele noroi în loc de plăcile din lemn ale podului. Când m-am întors, priveliștea pe care am văzut-o mă îngrozi de-a dreptul.

Abia dacă reușisem să ajungem la mal când podul se și prăbuși. Buștenii de sprijin se despicară și pocniră asemeni unor bețe de chibrituri, dispărând sub torentul vijelios de îndată ce blocajul din râu cedă. În câteva clipe, podul fu dus de vârtejuri rapide fără nici-o urmă. M-am cutremurat de groază. Puteam să fim acolo încă, pe pod.

Nu știam ce trebuia să fac acum. Calea noastră de scăpare spre pământ mai înalt dispăruse din fața ochilor mei. M-am rezemat de căruță, cu genunchii prea slăbiți pentru a mă mai susține; tremuram din cap până-n picioare. Mă simțeam singură – de-a dreptul singură – fără a avea pe cineva care să mă ajute, fără nici-o posibilitate de a-mi salva fiicele.

— Ce facem acum? plângea Sophie, răspunzând în ecou terorii mele. Micuța Eva nu încetase să plângă încă de când am luat-o din pat, ceea ce acum părea a fi cu multe ore în urmă.

— Tata ne-ar spune să ne rugăm, spuse Emma solemn, sau poate să cântăm un cântec.

— Poți să îmi spui un cântec, draga mea? am întrebat-o eu cu vocea tremurândă. Când ea nu răspunse, când singurul sunet era urlatul acela asurzitor al râului, știam

că potopul venea să mă înfrângă. Urma să fim înghițite de vii de ape.

Dar deodată, în pofida tuturor lucrurilor, Emma începu să cânte, vocea ei luminând parcă toată întunecimea și frica noastră asemeni unei raze de soare.

— O fortăreață măreață este Dumnezeuul nostru... cânta ea... un zid de apărare care e neclintit...

Am început să plâng. Știam că ea nu are cum să priceapă sensul acelor cuvinte, dar eu simțeam puterea lor care mă înălța.

— Nu, nu e un cântec bun, spuse Sophie. Cântă ceva mai vesel.

— Ba da, este un cântec bun, insistă Emma. Are o parte în care vorbește despre un potop. Și ea începu să cânte din nou. El e ajutorul nostru în mijlocul potopului... mai înalt decât dealurile...

Treptat cuvintele îmi îngrădiră frica, domolind-o. El e ajutorul nostru în mijlocul potopului.

Am închis ochii în timp ce cânta și am început să mă rog în tăcere Dumnezeuului lui Friedrich. "Doamne Isuse, Tu îi arăți întotdeauna lui Friedrich ce trebuie să facă. Te rog, ajută-ne... te rog, arată-mi ce trebuie să fac.

Când iapa necheză și se dădu înapoi, mi-am deschis ochii. Mai la vale, proiectat de lumina cerului nopții, era conturul negru al unui alt pod de grinzi cu zăbrele. Podul de cale ferată. Calea ferată traversa râul pe lângă fabrică, puțin mai jos de locul unde eram.

După ce m-am spetit împingând, liniștind și convingând calul, am reușit în cele din urmă să întorc căruța. Am urmat drumul principal de-a lungul râului până când

acesta a traversat șinele, după care am virat spre o porțiune mai ridicată a căii ferate. Roțile pocneau ritmic în timp ce căruța se tot poticnea de-a lungul traverselor. Cu cât ne apropiam de podul căii ferate, cu atât auzeam mai tare vuietul râului. Calul îl auzea și el, îngropându-și copitele în zgură, refuzând să se clintească. Mi-am dat seama că iapa nu ar putea traversa niciodată podul pe întuneric, pentru a se balansa pe acesta, format fiind numai din acele traverse ale căii ferate – distanțate la 60 de cm una de cealaltă. Era inutil să o mai forțez să meargă mai departe.

Am privit printre traverse și am văzut apa negricioasă clototind, plină de molozuri și de curenți răsucindu-se în vârtejuri dedesubtul meu, la numai doi metri distanță. Mi-am închis ochii pentru o clipă pentru a alunga senzația de prăbușire. Dacă barajul ar ceda, acest pod urma să fie dus de ape, asemeni celuiilalt.

— Va trebui să mergem pe jos de-aici, le-am spus eu fetelor. Calul nu poate să traverseze podul acesta.

Am deshămat-o și i-am dat drumul, sperând că își va găsi în cele din urmă drumul spre casă. Fugi galopând pe pantă și dispăru în întuneric. Ploaia continua să cadă torențial.

— Dar astea sunt șine de tren, spuse Sophie. Dacă vine trenul?

Aproape că am râs cu voce tare. Trenul era ultimul lucru pentru care ar fi trebuit să ne facem griji. Înainte ca eu să îi pot răspunde, Emma spuse:

— Nu va veni niciun tren. Tata ne-a spus să ne rugăm ori de câte ori ne este frică, îți aduci aminte? Și îngerii vor veni să vegheze asupra noastră.

— Domnul Isus nu ne va părăsi și nu ne va abandona niciodată, răsună vocea tremurată a lui Sophie. Fetele erau credincioase asemeni lui Friedrich. El făcuse o treabă bună învățându-le să aibă credință – spre deosebire de mine.

Am privit țintă spre acel hău îngust, dar lung ce ne despărțea de cealaltă parte a pământului. Trebuia să ne ținem echilibrul în pofida vântului ce bătea în rafale, să sărim de la o traversă la alta pe întuneric, fără o balustradă de care să ne ținem. M-am cutremurat la gândul că vreuna dintre fetele mele ar putea aluneca, căzând printre traverse, și dispărând în apa aceea vijelioasă de mai jos. Nu le puteam cere să traverseze. Trebuia să le duc eu, una câte una.

— Sophie, las-o pe Eva lângă Emma. Asta este. Te voi duce pe tine prima, după care mă voi întoarce după celelalte. Emma, ține-o bine pe Eva și așteaptă-mă aici.

Am luat-o pe Sophie în brațe și le-am lăsat pe cele două fete mai mici ghemuite împreună pe scaunul din căruță, strângându-se una pe alta. De îndată ce m-am depărtat, Emma începu să cânte un nou cântec, cu o voce subțire. Doamne Isuse... Stăpân al naturii...

Copil al luminii, mi-am spus eu. Poate să cânte până și în ploaie sau furtună.

Abia după ce am ajuns la jumătatea drumului mi-am dat seama pe deplin cât de dificilă și periculoasă era această traversare. Și trebuia să o fac de încă patru ori.

Trebuia să privesc în jos pentru a fi atentă pe ce calc, dar când am făcut lucrul acesta, îmi veni rău și am amețit văzând cu ce viteză curgea apa. Trebuia să mă opresc tot la câțiva pași și să-mi închid ochii până când am reușit să ajung de cealaltă parte. Genunchii îmi tremurau atât de tare, încât abia mă mai țineam pe picioare, darămite să o mai duc și pe Sophie. Ea se ținea strâns de gâtul meu, scâncind ușor.

— Draga mea, nu mai pot respira, am gâfâit eu. Nu mă ține atât de strâns.

Dedesubtul meu vâjâitul răsuna atât de puternic, încât nu o mai puteam auzi pe Emma cântând. M-am rugat Dumnezeului lui Friedrich ca să îmi dea putere, implorându-L cu toată inima mea să îmi cruțe copiii. Apoi deodată, privind înaintea mea, am zărit cealaltă parte.

Când am lăsat-o pe Sophie singură în ploaie, lângă calea ferată, îmi păru atât de oropsită, încât aproape mi se frânse inima când i-am întors spatele lăsând-o acolo. Dar trebuia să mă întorc pentru celelalte două fete. M-am grăbit să trec podul, lucru care într-adevăr păru mai ușor de făcut fără greutatea unui copil pe spatele meu. Eva era cea care trebuia trecută următoarea.

— Frumoase sunt pajiștile... cânta Emma. Frumoase sunt pădurile...

— Acum o voi lua pe Eva, i-am spus eu. Poți să fii atât de curajoasă, scumpa mea, și să mă aștepți aici singură până când mă întorc? Ea dădu din cap cu multă fermitate, însă ochii ei erau plini de lacrimi.

Eva își înfășură mânuțele și piciorușele în jurul meu, agățându-se asemeni unei vițe de vie pe un perete.

— Mama... mama..., plângea ea, fără a se putea opri.

Traversele de cale ferată erau alunecoase din cauza ploii, la fel și tălpile de piele ale cizmelor mele. Dacă dădeam să cad, nu era nimic de care să mă fi putut agăța pentru a mă echilibra. Fetița putea să cadă foarte ușor printre acele traverse și să se scufunde în apele acelea tulburi. Mi-am urmat drumul cu o încetineală chinuitoare – legănându-mă, rugându-mă, trecând de la o traversă la alta într-un anumit ritm.

Când am ajuns pe cealaltă parte, a trebuit s-o iau cu forța pe Eva de la gâtul meu. Nu dorea să îmi dea drumul, dar trebuia să mă întorc după Emma. Scrâșnind din dinți, mi-am dat jos copilul strigând în brațele lui Sophie. Mai trebuia să traversez încă o dată acele traverse alunecoase – grăbită, bântuită de gândul că barajul ar putea ceda în orice moment. În graba mea am făcut pasul prea mare, și piciorul îmi alunecă prin deschizătura îngustă dintre cele două traverse. Am căzut jos, lovindu-mi foarte tare genunchiul de șina aceea. Pentru un moment am rămas amețită, apoi m-am ridicat cu greu în picioare și m-am grăbit, bucuroasă că brațele îmi fuseseră goale. Dacă aș fi căzut cu unul dintre copiii mei?

— Vin Emma, am strigat eu. Continuă să cânti, scumpa mea.

Am văzut silueta ei în depărtare. Stătuse așezată pe scaunul de la trăsură, începând cu mult curaj o nouă cântare. Cuvintele ei îmi întăriră brațele istovite asemeni unui balsam. Doream atât de mult să cred că ele erau adevărate.

— "Nu știu cât de mult va mai fi... sau ce are viitorul pregătit pentru mine... dar un lucru știu sigur; că dacă Isus mă conduce... eu voi ajunge odată acasă."

Când am ajuns în sfârșit la ea, Emma mă îmbrățișă tare, tremurând. Apoi, cu mâinile reci ca gheața, ea îmi îndepărtă părul ud de pe față și își lipi obrăjorul de mine. Am început să traversez înapoi podul pentru ultima oară – încet, cu grijă, cu un genunchi palpitând care să-mi aducă aminte că trebuie să-mi măsoar fiecare pas. Dacă supraviețuiam acestui potop, știam că voi auzi vâjâitul aceluși râu ani de-a rândul în visurile mele.

Am auzit-o pe Eva plângând încă de la distanță și știam că eram aproape de capăt. Vocea ei era acum răgușită. Am lăsat-o pe Emma jos și am ridicat-o pe ea în brațele mele.

— Shh... Nu plânge, Eva. Mama e aici.

În timp ce o linișteam, mă gândeam ce era de făcut acum. Eram încă mult prea aproape de râu ca să fim în siguranță. Însă liniile de cale ferată duceau spre curtea fabricii, și de-acolo puteam să urmăresc drumul spre deal, spre casa Magdei. La ce distanță să fie oare? Trebuia să fie cel puțin încă jumătate de milă de mers.

— Va trebui să mergeți pe jos de-aici, le-am spus eu celor două fete mai mari. Nu pot să o duc în brațe decât pe Eva.

— Mi-e frig, mama, spuse Emma. Era udă leoarcă și tremura. Toate eram la fel.

— Poate faptul că ne vom mișca, ne va ajuta să ne încălzim. Sophie, ia-o pe Emma de mână.

Am început să înaintăm prin ploaia aceea torențială, având-o pe Eva în spate, pe Emma ținându-mă cu o mână de fustă și cu alta ținându-se de mâna lui Sophie.

— Acesta e un potop, întrebă Emma, asemeni celui din vremea lui Noe?

— Da, draga mea, e un potop.

— Dar tati ne-a spus că Dumnezeu nu va mai îngădui alt potop care să distrugă pământul, spuse Sophie.

— Tatăl tău are dreptate. Potopul acesta nu acoperă întreg pământul ca și potopul din vremea lui Noe.

— Dumnezeu a trimis un curcubeu, îți aduci aminte? adăugă Emma. Asta înseamnă că El ne va proteja.

— Unde e tata? întrebă Sophie. E în siguranță?

Mi-am adus aminte de faptul că Friedrich era mult mai departe, în vale, mai aproape de baraj, și m-a cuprins o teamă adâncă, cutremurătoare. Am început să vorbesc, rostind primele cuvinte care îmi veniră în minte, sperând că o explicație lungă, incoerentă le va distrage atenția pentru ca să putem înainta.

— Acasă, în Germania, a fost o secetă mare în anul în care te-ai născut tu Sophie. O secetă e exact opusul unui potop – atunci când nu plouă pentru o perioadă lungă, lungă de timp și râul secătuiește. Potopurile și secetele sunt doar o parte din ciclul normal de viață. Dumnezeu a promis că El nu va mai distruge pământul, dar câteodată El îngăduie ca râul să se reverse și nouă ne e atât de frică la gândul că ne-ar putea nimici, dar lucrul acesta nu se întâmplă, deoarece...

Trebuia să mă opresc deoarece potopul mâhnirii pe care îl stăvilisem de atâția ani era pe cale să se dezlănțuie.

— În Germania, locuiam în apropierea unui râu? întrebă Sophie.

Am încercat să înghit nodul din gât care mă împiedica să vorbesc

— Da, râul curgea prin sătucul unde te-ai născut tu, acolo unde tata era profesor la școală. Când eu eram o fetiță, puteam să văd râul dacă mă cățăram în pomul meu preferat de pe pajiștea tatălui meu. Fratele meu Emil și cu mine obișnuiam să ne cățărăm împreună și să ne jucăm jocul numit: "într-o bună zi...".

— Și cum se juca?

— Ei bine, trebuia să zicem pe rând: " într-o bună zi eu voi..". Și trebuia să adaugi ceea ce doreai tu să spui. E ca și cum ți-ai pune o dorință. Visul fratelui meu Emil era întotdeauna acela de a ajunge să vadă lumea.

— Și și-a îndeplinit dorința?

— Da. El a călătorit până la insulele din Oceanul Pacific și chiar până în China.

— Și tu ce ți-ai dorit mama?

M-am oprit pentru a mă odihni o clipă, mutând-o pe Eva pe șold. Gâfâiam de la urcușul nostru, așa că am realizat că ne aflam acum la o înălțime acceptabilă, îndeajuns cât să fim în siguranță dacă barajul s-ar fi rupt.

— Oh, multe lucruri... dar ceea ce îmi doream cel mai mult era să mă căsătoresc cu un baron foarte frumos.

— Ce e acela un baron?

— Un om foarte bogat care are o casă mare și mult, mult pământ.

— Tata e frumos, nu-i așa? întrebă Emma.

În mintea mea mi-am imaginat umerii largi ai lui Friedrich, părul lui roșcat, ochii lui albaștri și blânzi.

— Da, draga mea, tata este foarte frumos.

Am continuat să înaintăm, și pentru prima dată după aproape opt ani de zile, am început să vorbesc despre familia mea din Germania, să le istorisesc fiicelor mele lucruri pe care nu le auziseră înainte. Le-am povestit despre mama și tatăl meu, despre frații mei Kurt și Emil, și surorile mele Ada și Runa, iar în cele din urmă, și despre scumpa mea bunicuță, Oma. Un potop de cuvinte și amintiri începură să se reverse, toate ținute ascuse pentru prea mult timp.

Am continuat să vorbesc, și Eva încetă să mai plângă, adormind pe umărul meu. Le istoriseam despre cadourile pe care le deschideam în salon în seara de Ajun de Crăciun, și pentru o vreme Sophie și Emma uitară că erau ude, că le era frig și teamă.

O oră mai târziu, extenuate și ude până la piele, am bătut la ușa Magdei. Numai atunci mi-am dat seama că ploaia încetase demult. Și că fața mea era acum udă nu datorită ploii, ci datorită lacrimilor mele.

CAPITOLUL 11

Dis-de-dimineață, Gus Bauer plecă împreună cu o echipă de salvare pentru a căuta supraviețuitori – și pentru a ajuta la îngroparea morților. Aflasem între timp că unele case de-a lungul râului fuseseră duse de ape în timpul nopții și unii oameni erau dați dispăruți. Nu știam dacă și casa noastră se număra printre cele nimicite de ape. Gus nu-l menționase pe Friedrich defel, dar când mă salută ridicând pălăria, știam că aceasta era promisiunea lui că îl va găsi.

— Ai grijă, Gus, îl rugă Magda în timp ce își lua "rămas-bun". Am văzut licărind ceva în ochii ei, ceva ce nu reușisem să observ până atunci – ea îl iubea. Nu conta că el nu reușea să-și mențină slujba sau că aveau prea puțini bani sau chiar faptul că ea era însărcinată cu cel de-al optulea copil. Ea îl iubea. La bine și la rău. Până când moartea avea să îi despartă.

Mai târziu, în timp ce spălam vasele de la micul dejun la chiuveta Magdei, mi-am amintit cum Friedrich obișnuia să vină câteodată de la spate și să mă cuprindă cu brațele lui, odihnindu-și capul pe umărul meu. Mă întrebam dacă aveam să mai simt vreodată brațele lui în jurul meu, și la gândul acesta nu m-am putut opri din plâns.

— Știi că probabil e inutil să îți spun să nu te îngrijorezi, spuse Magda în timp ce își încolăci brațele ei

puternice în jurul meu. Și eu aș fi extrem de îngrijorată dacă aș fi în locul tău.

— La tot ce m-am gândit în ultimii ani a fost cât de mult uram America... cât de mult îmi doream să mă întorc în Germania. Și acum... dacă și casa mea s-a dus... dacă Friedrich nu mai e...

— Nici prin gând să nu-ți treacă lucrul acesta! Friedrich va fi bine. Gus îl va găsi, vei vedea.

Mi-am întors privirea de la bucătăria aceea soioasă la ploaia care continua să cadă.

— Și dacă nu e bine? Încercasem să-mi imaginez viața fără el și nu pot face asta. Bănuiesc că m-aș putea muta din nou înapoi în Germania, cu părinții mei, cu surorile mele și Kurt... dar ar fi un gol imens în viața mea. O parte din mine ar lipsi... asemeni unui ștrudel cu mere dar fără scorțișoară.

Am privit-o pe Magda, de teamă că ea ar putea crede că bat câmpii, dar în schimb am văzut că ea mă înțelegea perfect.

— Îl iubesc, am șoptit eu.

— Știu, răspunse ea scurt.

— Dar nu i-am spus lucrul acesta niciodată.

— Ea mă cuprinse în brațele ei din nou și mă ținu strâns.

— Atunci o să mă rog să ai șansa de a-i spune lucrul acesta.

Gus se întoarse la amiază fără Friedrich.

— Nu prea am reușit să primim multe vești din partea aceea de râu, din moment ce podul a fost dus de ape, mă anunță el. El vorbi încet astfel încât copiii mai mari, care

mâncau pe podea ca și cum ar fi fost la un picnic, să nu ne audă. Dar dacă s-a dus la ferma familiei Schultz, ar trebui să fie ok. Ei stau puțin mai departe de râu.

— Dar despre barajul de la lacul Squaw ce știi? I-am întrebat eu.

— Barajul încă mai rezistă, dar cred că nu vom putea fi pe deplin în afara pericolului până când nivelul apelor nu va mai scădea. Câțiva bărbați au lucrat toată noaptea transportând saci de nisip. Și am auzit că doi voluntari s-au înecat în timpul aceluși proces. Unul dintre ei și-a pierdut echilibrul și a căzut în lac, iar celălalt a sărit ca să îl salveze. Încă nu au găsit corpurile.

— Ai aflat cine sunt? Abia dacă am mai putut rosti cuvintele.

— Nu, nu am reușit, dar... și Gus se opri mestecând. Fața îi fu umbrită de o privire înmărmurită. Nu... nu crezi că Fred s-a dus să ajute la lucru la baraj, nu?

N-am putut decât să încuviințez dând din cap.

Gus gemu.

— Ai dreptate. El ar fi în stare de o asemenea nebunie.

Și Friedrich, un înotător foarte bun, ar fi sărit pentru a salva un om de la înec. Gus își împinse scaunul înapoi cu un scârțâit puternic, apoi își îndesă mâinile în haina lui impermeabilă.

— Mă voi întoarce imediat ce voi fi aflat ceva... fie că e de bine, fie că e de rău. Mi-am petrecut toată după-amiaza cosând în fața ferestrei de la salon, ajutând-o pe Magda să țină pasul cu cârpitul. Micuța Eva era bolnăvioară și irascibilă, răcind datorită vântului și ploii puternice, așa că, după prânz, am culcat-o pe unul din

paturile Magdei. Sophie dispăru undeva cu două dintre fetele familiei Bauer, în schimb Emma stătea pe podea la picioarele mele cu un creion și cu o bucățică de hârtie de măcelar, desenând.

— Am terminat, anunță ea. Am pus deoparte ceea ce cârpeam în timp ce ea se urcă în poala mea pentru a-mi arăta. Cinci persoane de mărimi diferite stăteau așezate sub bolta unui curcubeu, ținându-se de mâini.

— Țsta e tata, asta ești tu, aceea e Sophie, cealaltă e Eva și ultima sunt eu, îmi explică ea, arătându-mi cu degetul. Cu excepția mea, toate figurile aveau câte un zâmbet pe chipurile lor rotunde. Gura mea era țintuită parcă într-o linie scurtă, dreaptă, conturându-mi o privire pierdută, uluită.

— Și eu de ce nu zâmbesc? am întrebat eu. Emma mă privi și ridică din umeri. Gestul vorbi de la sine – fiica mea nu înțelegea nici ea de ce eu niciodată nu zâmbeam.

— Țți place desenul meu? întreabă ea.

— Da. Este frumos!

— Poți să îl păstrezi atunci, îmi spuse ea, alunecând din poala mea pentru a porni în căutarea celorlalți copii.

Emma nu mă văzuse niciodată ținându-l pe Friedrich de mână, dar în desenul ei, eu îl țineam strâns de mână, fiind înălțuită atât de el cât și de cei trei copii ai noștri. Puteam să-mi imaginez în mintea mea cu atâta ușurință mâinile lui Friedrich – mari, puternice și arse de soare, cu vene asemeni unor corzi dintr-o împletitură. Le vedeam ridicate pentru a rosti binecuvântarea peste congregația lui, lucind sub apă atunci când boteza un copil al unei familii, împreunate atunci când se ruga și îngenunchea în

timpul studiului lui din fiecare dimineață. Mă îndrăgostisem de mâinile lui Friedrich încă de când ne-am căsătorit, atunci când eram acasă în Germania și îl urmăream cum nota lucrările elevilor în fiecare seară.

Gălăgia și agitația copiilor continuă să persiste în celelalte camere, dar pentru moment mă aflam singură în salon. Mi-am împreunat mâinile așa cum Friedrich obișnuia mereu și mi-am închis ochii.

Doream să mă rog cum o făcusem și în noaptea precedentă în timpul furtunii – să mă rog Dumnezeului căruia Friedrich îi vorbea în fiecare zi și despre care predica duminica, Dumnezeului pe care îl iubea și

I se închina, Dumnezeului pe care eu fusesem mâniaoasă. Dar fără a fi ajutată de copiii mei, abia știam cum să încep.

Dumnezeule mare... În felul acesta își începea rugăciunile reverendul Lahr din Germania, și părea a fi cel mai potrivit mod de a o face în liniștea aceluia sanctuar cu lemnul acela sculptat și vitralii. Dar nu așa obișnuia Friedrich să se roage. Am început din nou.

Tată ceresc... Lacrimile izbucniră din ochii mei de îndată ce mi-am adus aminte cum fugeam în brațele tatălui meu atunci când eram un copil. La fel fugeau și fetele mele spre Friedrich. Acum era rândul meu să mă îndrept spre Dumnezeu.

Tată ceresc; Te rog să cruți viața soțului meu. Fritz Te iubește, îți slujește și Te ascultă. Știu că eu nu merit să-Ți cer nimic. Eu am fost mâniaoasă pe Tine și pe el de-atâta timp... Dar te rog... dacă și casa noastră e tot acolo, îți promit că voi planta flori, și că mă voi strădui să fac într-

adevăr un cămin din ea, și vreau să fiu soția pe care Fritz o merită.

Doream să fac și să fiu tot ceea ce Biblia cerea de la o soție. Scripturile prezentau undeva o listă cu toate acele cerințe. Mi-am deschis ochii și am luat Biblia cea veche a Magdei, marea Biblie a familiei de pe raftul de unde o păstra, și am început să o răsfoiesc prin Noul Testament, căutând după versetele care să mă învețe ce să fac. Știam de la orele de religie că versetele se aflau acolo.

Biblia era în limba germană, dar era foarte veche, iar literele gotice erau foarte greu de citit. Dar am perseverat, continuând să citesc toate titlurile, pagină după pagină, însuflețită de aceeași voință de a izbuti care mă ajutase să supraviețuiesc furtunii din noaptea trecută. Găsisem ceea ce căutasem în cartea Efeseni, sub titlul "Datoriile creștinului.

Nevestelor, fiți supuse bărbaților voștri ca Domnului; căci bărbatul este capul nevestei, după cum și Cristos este capul Bisericii, El, Mântuitorul trupului. Și după cum Biserica este supusă lui Cristos, tot așa și nevestele să fie supuse bărbaților lor în toate lucrurile.

Am fost surprinsă să descopăr doar trei versete. Dar pe măsură ce am continuat să citesc am descoperit faptul că îndatoririle soțului erau mult mai multe – nouă versete.

Bărbaților, iubiți-vă nevestele cum a iubit Cristos Biserica și S-a dat pe Sine pentru ea... Tot așa trebuie să-și iubească și bărbații nevestele, ca pe trupurile lor. Cine își iubește nevasta, se iubește pe sine însuși. Căci nimeni nu și-a urât vreodată trupul lui, ci îl hrănește, îl îngrijește cu drag, ca și Cristos Biserica... De aceea va lăsa

omul pe tatăl său și pe mamă-sa și se va lipi de nevastă-sa, și cei doi vor fi un singur trup.

Cuvintele acestea îl descriau pe soțul meu. Friedrich muncise într-o mină de cărbuni și tăiasse gheață din râu numai ca eu să nu trebuiască să călătoresc la clasa a treia. El cărase la fabrică timp de doi ani grămezi întregi de lemne și cărămizi numai pentru a mobila casa mea cu tot ceea ce aveam nevoie. Soții trebuiau să își dea viața lor – un sacrificiu mult mai mare decât ceea ce li se cerea soțiilor lor.

Friedrich îmi arătase dragostea lui Cristos prin dragostea lui pentru mine, și mi-am dat seama în mod instinctiv că Dumnezeu) îmi ascultase rugăciunea, că El mă iubea la fel cum și Friedrich mă iubea, chiar dacă eu fusesem atât de distantă față de El. Dumnezeu aștepta cu răbdare, după cum și soțul meu aștepta ca eu să răspund iubirii Lui. Dumnezeuul lui Friedrich era un Tată care mă iubea. Și în timp ce eu mă rugam cerându-i iertare, am mărturisit faptul că și eu credeam în Isus, care m-a iubit atât de mult încât să își dea viața pentru mine.

Gus încă nu revenise atunci când Magda și cu mine le serviram copiilor cina. Mai târziu, am băgat toți copiii, cu excepția celor doi băieți mai mari ai ei, în trei paturi supraaglomerate, fără să băgăm în seamă șopotele și chicotele lor. Împreună, stând în salon i-am așteptat pe soții noștri să se întoarcă.

Era întuneric atunci când, în sfârșit, am auzit voci afară. Am privit cu atenție pe fereastra din salon și am văzut cum un grup de bărbați se îndreptau către ușa din spate –

figuri șterse, gârbovite, fără fețe. În spatele căruței se putea zări și o formă învelită în lînțoliu. Am auzit cizmele lor greoaie și vocile lor înăbușite în timp ce intrară pe ușa din bucătărie și am simțit aceeași frică de neînțeles ce mă copleșise în ziua în care am primit scrisoarea ce ne anunța că Emil a murit. Magda se ridică în tăcere și se grăbi spre bucătărie, însă eu nu m-am putut mișca. Doream să aștept în salon vestea ce urma să o primesc. Chiar și atunci când am auzit pași apropiindu-se pe hol, nu am putut privi înspre ușă.

— Louise... și am simțit că plutesc atunci când răzbătu sunetul vocii lui Friedrich. Stătea în ușă, cu pălăria în mână, nedorind să intre în salon cu cizmele lui încărcate de noroi. Am fugit înspre el, m-am agățat de el. Era ud learcă și îmbrăcat în noroi – duhnea îngrozitor.

— Oh, Louise! Am fost atât de îngrijorat! îi mulțumesc lui Dumnezeu că tu și copiii sunteți bine... nu știu ce m-aș face fără voi!

Eram un singur trup, cu brațele înlănțuite, cu buzele unite. Unul. Îi eram mulțumitoare lui Dumnezeu pentru soțul meu.

— Te ud și pe tine! spuse el când putu să vorbească în sfârșit.

— Nu contează. Vreau să te țin așa pe vecie.

— Știi. Și eu. Dar trebuie să mă duc din nou pentru puțină vreme. Te superi? Vreau să îi mângâi puțin pe cei care au pierdut pe cei dragi. Nu voi zăbovi mult.

În timp ce i-am îndepărtat o urmă de noroi de pe frunte, barajul pe care îl construise eu ca să stăvilesc

sentimentele mele cedă dintr-odată, inundându-mi inima, aducând miriștea aceea arsă la viață.

— Te iubesc, Friedrich.

Rămase tăcut.

— Poftim...? șopti el.

— Da. Te iubesc.

Se simți copleșit, clătinându-se lângă mine de parcă i-ar fi lipsit puterea de a sta pe picioare. Își ascunse fața la gâtul meu. Apoi, în timp ce ne țineam strâns unul pe celălalt, Friedrich și cu mine am început să plângem.

Mi-a trebuit mai mult de o lună să curăț murdăria și molozul din curtea noastră pentru ca să pot planta flori în fața casei noastre și împrejurul bisericii. Podeaua din biserica noastră fusese distrusă de inundații și trebuia să fie schimbată. Poate, în sfârșit, urma să scăpăm de mirosul de mucegai.

Îmi limpezeam mâinile la chiuvetă după ce plantasem câțiva trandafiri când Sophie veni în bucătărie cu Eva în brațe. Fetița zbiera în gura mare și vedeam clar că erau sătule una de alta.

— Eva plânge fără niciun motiv și nu pot să o opresc, mama, mă înștiință Sophie suspinând.

Am luat-o pe Eva în brațele mele.

— Micuța mea... Știu de ce ai tu nevoie ca să alungăm lacrimile din ochisorii tăi.

Am scos ceașca lui Oma din sertarul dulapului unde o ascusesem cu patru ani în urmă.

— Ce ai acolo, mama? mă întrebă Sophie, urmându-mă îndeaproape.

Este ceașca specială pentru lacrimi a bunicii mele. Ori de câte ori bei din ea, toate lacrimile dispar ca prin magie. Am umplut-o cu lapte și am ținut-o Evei ca să bea. Obişnuiam să beau din ceașca aceasta atunci când eram și eu o fetiță, în Germania. Tu porți numele bunicii tale Oma, Sophie. Ea te iubea foarte mult, astfel că și-a dorit ca tu și) surorile tale să aveți această ceașcă magică pentru ca să vă aduceți mereu aminte de ea.

În timp ce o vedeam pe Eva înghițind de zor laptele, mi-am dorit să îi mai pot vorbi lui Oma pentru ultima dată și să îi spun tot ceea ce învățasem în America. I-aș fi spus că, în sfârșit, am învățat că nu trebuie să îmi ascund sentimentele pentru a nu fi rănită, ci că trebuie să trăiesc viața și să iubesc, dăruind și iertând. Învățasem că având credință nu însemna că trebuie să renunț la viața mea, ci o încredințare a vieții mele în mâinile lui Dumnezeu, dându-i voie ca într-un mod misterios, din doi să facă unul. Învățasem că adevăr ata putere nu stă în alegerile privind lucrurile pământești, ci luând deciziile corecte privind sufletul – alegând să iubesc și să cresc, alegând să mă încred în Dumnezeu. I-aș fi spus lui Oma că avusese dreptate atunci când îmi dăruise ceașca lacrimilor – puterea de a găsi bucuria nu se afla în interiorul ceștii, ci sălășluia în inima mea. Dar, la urma urmei, poate că Oma știa deja toate aceste lucruri.

Eva termină de băut laptele și îmi arăta acum cu degetul fetița pictată pe ceașca aceea.

— Bebe! spuse ea cu un zâmbet larg pe față. O linie albă de la lapte se întindea peste buza ei.

Sophie privea uimită.

— Ai avut dreptate, mama! S-a oprit din plâns!

— Bineînțeles, draga mea. Ceașca lui Oma întotdeauna dă rezultate!

De dincolo de fereastra din bucătărie răzbătea scârțâitul unei frânghii ce se freca de creanga unui copac în timp ce Emma se dădea pe leagănul care atârna pe unul dintre meri. Ea cânta o cântare cu vocea ei dulce, de copil – o cântare care mai apoi avea să devină preferata mea:

Nu știu cât de mult va mai fi... sau ce are viitorul pregătit pentru mine... dar un lucru știu sigur, că dacă Isus mă conduce... eu voi ajunge odată acasă.

CAPITOLUL 12

Suzanne închise marginile unei cutii pe care tocmai o umpluse și o așeză lângă peretele din living împreună cu celelalte.

— A fost într-adevăr o istorisire minunată, bunico, dar ce are asta a face cu mine?

— Pe bune, Suzanne! Grace încerca să-și ștergă lacrimile fără a-și strica machiajul, în timp ce Emma căuta în zadar după cutia cu șervețele.

Suzanne se duse repede în baie și luă un sul de hârtie igienică.

— Uite, folosește asta. Nu vreau să ne certăm din nou, mamă, dar dacă privești totul dintr-o perspectivă rațională, vei vedea că există câteva diferențe majore între situația străbunicii și situația mea.

Grace își suflă nasul.

— Poate, dar ideea e aceeași.

— Sigur. Și care ar fi ideea? Străbunica s-a adaptat la noua viață și trebuie să o fac și eu? Prostii! A trebuit ca străbunicul și Jeff să ia o decizie importantă? O și mai mare prostie! Străbunicul și-a ascultat conștiința, însă decizia lui Jeff e bazată în totalitate pe egoism! Poate că soții nu trebuiau să își consulte soțiile în secolul nouăsprezece, dar azi suntem în secolul douăzeci, iar ei ar trebui să realizeze faptul că trebuie să ne consulte! Suntem mai mult decât simple obiecte pe care ei le

posedă! Și mai omiteti încă o mare diferență – identitatea străbunicii se rezuma la "copii, gătit și biserică. Eu sunt în prezent editoare la revista New Woman. Îmi ador slujba! Am și eu o identitate în afară de cea legată de soțul meu și de copii, și nimeni nu are dreptul să îmi ceară să renunț la ea!

— Suzy, Suzy... de ce ridici tonul? spuse Emma. Ea o mângâie pe Suzanne pe spate pentru a o domoli. Suzanne se opri, surprinsă de propria ei atitudine. De ce era atât de mânioasă? Oare o afectase povestea lui Louise mai mult decât ar fi recunoscut ea?

— Să recunoaștem, reluă în cele din urmă Suzanne, timpurile se schimbă, rolurile se schimbă, așteptările se schimbă. Ceea ce se potrivește unei generații nu e neapărat potrivit și pentru următoarea.

— Dar există anumite lucruri care nu ar trebui să se schimbe, replică Emma calm. Mi-ai spus că tu nu vrei să fii ca mama ta. Ea a ales să renunțe la cariera ei de dragul soțului ei, iar tu ai hotărât că nu vei face aceeași greșală. Dar nu-ți dai seama? Tu reacționezi în modul acesta datorită alegerilor pe care le-a făcut ea. Exact la fel am făcut și eu. Căsătoria mea cu Karl a fost un eșec datorită faptului că și eu reacționez la hotărârile mamei mele. În mod normal noi ar trebui să învățăm din greșelile mamei noastre și nu să reacționăm datorită lor. Acesta este tiparul pe care tu trebuie să îl spargi.

— Am renunțat la cariera mea deoarece căsnicia era mai importantă, adăugă Grace. Nu e la fel și în cazul tău? Căsnicia implică sacrificii. Măcar atât ar fi trebuit să înveți din povestea străbunicii tale.

Suzanne își dădu ochii peste cap.

— Ei bine, în cazul meu, toate sacrificiile sunt făcute doar dintr-o parte.

— Dar tocmai asta e definiția sacrificiului, spuse Grace. Gândește» te la sacrificiul lui Cristos...

— Oh, te rog, nu implica acum și teologia în conversația noastră, replică Suzanne gemând. Și-așa e deja o discuție prea sentimentală.

— Are dreptate, Grace, adăugă Emma. Nu avem nevoie de o predică. Dar, Suzanne, imaginează-ți pentru o clipă faptul că mama mea ar fi luat aceeași hotărâre pe care ai luat-o tu. Să zicem că ea ar fi optat pentru o carieră în Germania și că s-a hotărât să divorțeze de tata și să rămână acolo. Ce s-ar fi întâmplat atunci?

Suzanne râse în mod flușturistic și își îndepărtă părul ei negru din ochi, cu o singură mână.

— Atunci nici măcar una dintre noi nu am mai fi aici certându-ne pe acest subiect.

— Exact. Emma zâmbi cu subînțeles, iar Suzanne pricepu că tocmai căzuse în cursă. Dacă tu nu rezolvi această neînțelegere – dacă îi dai voie lui Jeff să iasă pur și simplu din viața ta – s-ar putea să pierzi ceva extrem de prețios, ceva ce nu ai să mai poți recupera vreodată.

Pentru un moment camera fu cuprinsă de o tăcere deplină. Suzanne era conștientă de tumultul vieții din afara apartamentului bunicii ei – uși care se trânteau, copii care țipau, șuieratul frânelor atunci când autobuzul se oprea, forfota neîntreruptă a traficului și a avioanelor ce răsuna asemeni apelor unui râu aflat în depărtare.

Neputând să îndure cercetarea minuțioasă a mamei și a bunicii ei, Suzanne își privi ceasul.

— Știți ce? Trebuie să plecăm. Le-am promis fetelor că o să le iau înainte de cină, iar autostrăzile vor fi în curând foarte aglomerate.

După aceea se îndreptă parcă zburând spre mașină, folosindu-se de scuza că dorea să încarce obiectele pe care Emma i le dăruise ei și lui Grace – apoi se hotărî să o aștepte pe mama ei pe trotuar în timp ce aceasta lega toate cutiile nelegate în apartament.

Ziua călduroasă de primăvară se răcori binișor după-amiază, iar Suzanne începu să tremure deoarece soarele dispăruse după clădirea în care se afla apartamentul. Semnele primăverii erau puțin mai greu de găsit aici în mijlocul orașului dens populat, dar în timp ce aștepta, ea recunoscuse niște păpădii într-un triunghi micuț de iarbă de cealaltă parte a străzii și niște frunze verzi înmugurite într-un pom uscățiv aproape de colț. Se gândea acum la numeroasele schimbări cu care fusese confruntată bunica ei venind în America și se întreba dacă Dumnezeu împărțise vremea în cele patru anotimpuri tocmai pentru a ne aminti că nimic în viață nu poate rămâne la fel.

Mai apoi privi în sus spre clădirea pătrată din cărămidă, și văzu geamul de la etajul trei al camerei de zi a lui Emma. Oare această mutare a bunicii ei în suburbii urma să fie dificilă după un timp atât de lung? Apoi o năvăliră gânduri privitoare la schimbările care o așteptau în viața ei după ce avea să asiste la îngroparea căsniciei ei "în vârstă de zece ani", și se cutremură din nou.

Câteva minute mai târziu, mama și bunica ei ieșiră pe ușile clădirii. Cât de diferite erau – din cap până-n picioare! Părul creț al lui Grace era foarte frumos aranjat; părul drept și gri al lui Emma era scurt și simplu. Picioarele lui Grace erau încălțate cu o pereche de pantofi ușori, dintr-o piele scumpă italienească; în schimb Emma purta încălțăminte ieftină dintr-o pânză albă. Cât de diferite erau și personalitățile lor! Grace era mult mai grijulie și mai conservatoare decât mama ei care era veșnic lipsită de orice fel de inhibiție, mereu plină de voie bună. Totodată, și Suzanne cu mama ei erau două femei total diferite. Dacă Suzanne ar fi fost la fel de pasivă ca mama ei nu ar fi reușit niciodată să ajungă pe poziția pe care o ocupa acum în redacția revistei New Woman.

Emma o îmbrățișă și o sărută pe Suzanne, luându-și la revedere.

— Mulțumesc pentru ajutor, draga mea. Și te rog să nu te cerți cu mama ta pe drum spre casă, bine? Spuse aceasta cu un zâmbet pe buze, la care Suzanne nu se putu abține să nu îi răspundă în același fel.

— Acesta e unul dintre lucrurile care întotdeauna mi-a plăcut la tine, bunico – faptul că tu nu ții prelegeri lungi.

Grace fu neobișnuit de tăcută pe drumul spre casă, extrem de cufundată în gândurile ei. Suzanne se întreba care să fie oare acele gânduri și dacă era supărată în legătură cu ceva, dar se hotărî să nu o întrebe. Nici ea nu avea chef de prea multă vorbărie. Aproape fără să vrea, se trezi meditănd din nou asupra poveștii străbunicii sale.

Exista încă o colosală diferență între ea și Louise, una pe care nu dorise să o menționeze. În timp ce Louise abia

își cunoscuse soțul atunci când ei s-au căsătorit și abia mai apoi ajunsese să îl iubească, povestea ei era una opusă – ea și Jeffrey porniseră extrem de îndrăgostiți unul de celălalt. Ei chiar își începuseră căsnicia ca fiind "un singur trup", dar acele legături dispăruseră cu mult timp în urmă, alături de scânteii și de flăcări.

Jeffrey luase hotărârea lui, iar ea pe a ei. Și deși nu ar fi recunoscut niciodată asta în fața mamei ei, ea vedea deja deslușit consecințele acelor decizii în viețile fiicelor sale. Amy fusese neobișnuit de neascultătoare și de răzvrătită în ultima vreme, în timp ce Melissa devenise foarte emotivă și sensibilă. Amândouă reacționau într-un anumit mod la toată tensiunea de acasă. Poate lucrurile se vor îmbunătăți după ce Jeff o să se mute definitiv.

Suzanne aruncă o privire spre mama ei și observă cum ea își șterse pe furiș o lacrimă. Probabil că plângea datorită finalului fericit ce îl avu povestea vieții lui Louise. Grace plângea întotdeauna atunci când avea de-a face cu finale fericite. Sue își aminti propria ei reacție la acea istorisire și se întreba de ce nu a dat și ea frâu liber lacrimilor. Oare, își ascundea ea sentimentele după cum și Louise o făcuse cândva?

Suspină și continuă să conducă mașina în mijlocul aceluia trafic intens. Nu era timpul să permită invadarea vieții ei de către un sentimentalism ieftin. Asemeni lui Louise care înaintase cu greu prin potopul acela de ape, și ea trebuia să fie foarte puternică pentru a supraviețui de una singură acestei noi vieți.

La o săptămână după ce mama ei îi dăruise albumul de poze, Grace stătea singură în bucătărie răsfoindu-l,

meditând asupra misterelor trecutului ei. Pozele alb-negru, decolorate și fragile datorită timpului, nu îi ofereau niciun indiciu care să o ajute în a dezlega enigmele lui Emma, și întrebările rămase fără răspuns continuau să dea târcoale la nesfârșit în mintea ei, asemeni unui carusel. Tot ce reușea să facă era să se oprească asupra uneia dintre ele și să despice firul în patru până când își dădea seama că nu ajungea la ceva concludent, după care trecea la următoarea.

Întorcea încet fiecare pagină a albumului atentă să nu-i desfacă și mai tare legăturile învechite. Scrisul încâlcit al lui Emma, mâzgălit cu o cerneală albă pe acele pagini negre, era aproape indescifrabil, astfel că se rezumă la a studia chipurile acelea mute. Unele, cum ar fi de exemplu cele a tatălui sau a bunicilor ei, îi deveniseră familiare lui Grace numai datorită acelor fotografii. Ce alte expresii însuflețiseră trăsăturile lor în comparație cu aceasta, păstrată pe vederi, datorită aparatului de fotografiat?

Grace stătea lângă fereastră, în colțul unde servea micul dejun, singurul loc confortabil în acea bucătărie lustruită, în care vocile răsunau ca un ecou. În acea zi, mai devreme, toată casa ei fusese curățită într-un mod desăvârșit de către o menajeră care venea săptămânal, iar ei nu îi plăcea să facă dezordine în camerele acelea mari, care străluceau de curățenie. Putea să enumere o groază de alte lucruri pe care le-ar fi putut face în loc să-și piardă timpul cu acest album, însă letargia paralizantă ce o țintuia, părea să-i cuprindă până și sufletul.

Când soneria de la ușa bucătăriei sună pe neașteptate, fu tentată să o ignore până când aruncă privirea spre

fereastră și o zări pe Suzanne. Era îmbrăcată ca pentru serviciu, și abia atunci realiza Grace cu uimire că era deja după-amiaza, târziu. Suzanne se îndrepta deja spre casă, venind de la locul ei de muncă. Cum se scursese ziua aceea atât de repede? Grace se sprijini cu ambele mâini de masă după care se ridică plictisită în picioare.

— De ce trebuie să suni întotdeauna la ușă? Întrebă ea în timp ce îi deschise ușa. Nu ți-am dat eu o cheie?

— Nu aveam chef să cotrobăiesc prin toate astea numai ca să o găsesc.

Suzanne ridică un inel enorm încărcat cu cel puțin douăzeci de chei.

— Chiar ai nevoie de toate? La ce le folosești pe toate?

— Am câte două yale la fiecare ușă a casei mele, răspunse ea. Am nevoie de o cheie de contact și de o cheie pentru portbagaj pentru ambele mașini, o cheie este de la casa ta, una este de la casa soacrei mele, una e pentru cutia poștală – și celelalte zeci sunt de la lucru.

— Mă bucur că viața mea nu e atât de complicată.

— Iar eu sunt bucuroasă că nu trebuie să îmi petrec fiecare zi într-o casă pustie.

Cuvintele acelea mormăite fură rostite îndeajuns de tare pentru a putea fi înțelese, dar Grace preferă să le ignore.

Suzanne îi înmână un dosar din hârtie de Manila.

— Acestea sunt mostrele cu designul siglei de la centrul pentru femeile însărcinate. Îi amintisem lui Jeff că ți-a promis că le va face de săptămâni de zile, și în sfârșit a reușit să le schițeze noaptea trecută – Între nenumăratele convorbiri cu Chicago. Dacă nu îți place niciuna, să nu te

simți obligată să le folosești. Nu vei răni sentimentele lui Jeff pentru că el nu are de fapt niciunul. Există la revista mea un nou director de design care face o treabă minunată – pot să îi cer ei să îți schițeze câteva.

Jeffrey schițase șase dintre acestea într-o varietate de stiluri, începând de la stilul modern până la cel ornamentat, toate fiind realizate minunat și într-un mod profesional. Grace nu putu face să nu admire talentul creativ al ginerelui ei.

— Spune-i lui Jeff că sunt de-a dreptul minunate, mulțumesc. Bordului îi va fi foarte greu să aleagă între ele.

Suzanne luă o ceașcă din dulap și își turnă cafea.

— Că tot veni vorba de alegeri, a reușit bordul să găsească până la urmă un director?

În vocea ei era ceva răutăcios ce o făcu pe Grace să se lase din nou pe scaunul din colțul ei și să se ștergă la ochi.

— Nu te lua iar de mine, Suzanne. A fost o săptămână tare grea, acum că am mutat-o pe bunica ta.

Vocea lui Suzanne se mai îndulci în timp ce reumplu ceașca lui Grace, după care se așeză pe un scaun paralel cu al ei.

— Îmi cer iertare. Dar mi-aș dori să-ți urmezi dorința inimii tale și nu pe cea a lui tata.

Grace nu îi răspunse. Era pe punctul de a izbucni în lacrimi, dar nu îndrăznea.

— Pari supărată, mamă. Ce s-a întâmplat?

— Nu știu... oboseala după această mutare... aceste fotografii... nu mi-aș fi imaginat niciodată că mutarea

mamei mele îmi va stârni atât de multe amintiri. De fiecare dată când le privesc mă simt obligată să fac o triere a amintirilor și să mă confrunt cu ele, fie că vreau fie că nu. Întoarse o pagină în carte, după aceea alta, fără ca măcar să vadă pozele. Nu pot face să nu mă gândesc la ceea ce a spus mama mea zilele trecute, în timp ce împachetam. Tatăl tău te-a iubit mai mult decât însăși viața lui. Îți aduci aminte Sue? Nu ți s-a părut ciudat?

— Bunica ți-a explicat ceea ce a vrut să zică, nu-i așa?

— Ea s-a scuzat că e datorită vârstei, dar și eu și tu știm că ea nu e senilă. Am avut sentimentul bizar că ea ascunde ceva.

— Să știi că și mie mi s-a părut la fel. Dar dacă acela ar fi într-adevăr răspunsul – dacă Karl Bauer te-a iubit mai mult decât însăși viața lui – atunci tot ceea ce ți-a spus ea despre el este o minciună.

— Știu. Tocmai de aceea m-am simțit atât de groaznic în ultimele zile. E tulburător să descoperi dintr-odată că ai găuri în țesătura vieții tale. Aș vrea să le pot umple, dar cum? Sue, adevărul nu are cum să fie mai rău decât această nesiguranță sfâșietoare, nu-i așa?

Atunci când Suzanne ridică numai din umeri, Grace răsfoi spre ultima pagină a albumului, acolo unde erau mai multe pagini libere. Luă de-acolo o bucată de hârtie gri, împăturată și i-o înmână.

— Citește asta. Am găsit-o ascunsă la spatele acestui album.

Suzanne o deschise și citi cu voce tare cuvintele scrise acolo:

Iubitei mele Emma,

*Când sta-vei lângă foc, după apus de soare,
Când fi-vei tu ajunsă la bătrânețea ta,
Ia această carte, cu însăși mâna ta,
Citește-o-ncet, și-adormi visând privirea blândă
Ce ochii tăi o-avură, și taina lor crescândă;*

*Cu o dragoste curată sau falsă uneori
Câți ți-au iubit tandrețea din voioșia ta,
Câți te-au iubit pe tine și frumusețea ta!
Doar unul singur însă sufletu-ți călător iubi,
Și-acele ofuri multe ce chipul tău umbri!*

*Și aplecându-se pe lângă nisipul lucitor
Se-aude-un murmur trist și dulce de izvor:
Iubirea-și luă zborul și peste munți păși
Ajunse pân' la stele și-o casă-și făuri!*

— Wow... exclamă Suzanne.

— Nu recunosc scrisul, spuse Grace, înghițind în sec.

— S-ar putea să greșesc, dar cred că e un poem al lui Yeats. După ce ajung acasă o să caut într-una din antologiile mele.

— Știu că mama mea a cumpărat acest album de poze atunci când locuiam pe King Street, dar pentru nimica-n lume, nu-mi pot imagina cine i-ar fi dedicat ei un poem de dragoste.

Suzanne împătură din nou pagina și o înmână lui Grace.

— Dacă aş fi în locul tău, aş cerceta şi aş confrunta faptele trecutului. Te-ai întors vreodată în oraşul de unde provenea bunica pentru a vorbi cu familia ei – adică familia ta?

— Nu cred că răscolirea trecutului ar fi un lucru înţelept.

— Mamă, nu te întrebi niciodată ce s-a întâmplat cu-adevărat între ea şi tatăl tău?

— Bineînţeles că da. M-am întrebat lucrul acesta toată viaţa mea. Când eram un copil, celelalte fete obişnuiau să îmi pună zeci de întrebări despre el. Cine era? Unde era el? De ce nu locuia împreună cu noi? Era în închisoare? Divorţul era un lucru rar şi scandalos pe vremea aceea.

— Ai întrebat-o vreodată direct pe bunica sau i-ai cerut să îţi spună mai multe lucruri despre el?

— Nu mi-a trecut prin minte să o întreb până când am fost adolescentă. Apoi, când ea a refuzat să-mi răspundă, m-am decis să fug şi să-l caut de una singură pe Karl Bauer. Chiar am cumpărat un bilet de autobuz spre Bremenville, dar omul care era directorul depoului de autobuze o ştia pe mama, şi în timp ce eu aşteptam sosirea autobuzului, el a trimis după ea. Ne-am certat atunci îngrozitor. Cu cât insistam eu mai mult să merg, cu atât ea devenea tot mai supărată până când, într-un final, mi-a spus, pentru prima oară, faptul că tatăl meu nu m-a dorit – că el încercase să o determine să avorteze. Pe când se apropia deja de încheierea oribilei poveşti, ea mă convinsese deja că dacă aveam să ajung în preajma lui, el m-ar fi ucis. Atunci a fost întâia oară când am aflat cu ce se ocupa – deţinea o farmacie în Bremenville.

— Acum ești un adult, nu un adolescent. Cu siguranță că acum ești îndeajuns de matură ca să rezolvi această problemă în ceea ce-l privește pe tatăl tău – de fapt e problema lui, nu a ta.

— A fost un adevărat calvar să o conving pe mama mea să-mi spună adevărul în ziua aceea. Și s-a mai întâmplat ceva. Aveam tot timpul sentimentul că... nu știu... un sentiment că eu o răneam pe ea prin faptul că îmi doream mai multă dragoste decât îmi putea ea oferi. Ea susținea mereu ideea că eu și cu ea formam o familie completă. Cred că încă s-ar simți rănită dacă aș încerca să caut în altă parte familia mea.

— Atunci nu-i spune. În plus, și eu mi-aș dori să știu mai multe. E și bunicul meu, la urma urmei. Avem dreptul să știm adevărul.

— Ne-am dus la Bremenville odată ca să îl căutăm. Îți amintești?

— Nu. Când s-a-ntâmplat asta?

— Într-o sâmbătă am condus până la parcul cel mare la un picnic, și eram toți patru. Tu și cu fratele tău erați la școala primară pe-atunci. Pe drum spre casă am văzut semnele care indicau distanța spre Bremenville, la numai douăzeci de mile de la drumul principal, așa că l-am rugat pe tatăl tău... dacă nu am putea să mergem să vizităm orașul? Era vară și însemna un adevărat calvar să călătorești într-o mașină fără aer condiționat, așa că am fost de-a dreptul uimită când a căzut de acord să oprim. Știi cât de mult detestă tatăl tău să își schimbe planurile.

Suzanne luă o față gravă dintr-odată.

— Să nu schimbăm târguiala de-acasă, spuse ea, imitându-l într-un mod bizar pe Stephen. Nu văd de ce am schimba un plan bine stabilit.

— Așa e felul lui, spuse Grace zâmbind. Oricum, Bremenville s-a dovedit a fi un oraș plăcut, liniștit, cuibărit într-o vale străjuită de munți. Mi-l imaginez deja ca fiind o adevărată atracție pentru turiști, cu lacul și toate celelalte obiective, dar pe-atunci, prin anii '50 nu fusese încă descoperit. Puteai să îți dai seama că fusese înființat de către germani pentru că satul arăta de parcă fusese smuls direct din Germania și transportat în America. Până și numele pe magazine și pe cutiile poștale erau germane. Râul Squaw împărțea orașul în două, și deși părea a fi unul liniștit atunci când noi trecurăm pe-acolo, nu am putut să nu îmi amintesc povestirea bunicii despre marea inundație de când ea fusese un copil. În special atunci când începuse să plouă de îndată ce am intrat noi în oraș.

Suzanne își mișcă mâna nerăbdătoare.

— Și ideea e că...

— Ideea...?

— Ți-ai găsit familia sau nu?

Nerăbdarea ei o irită pe Grace.

— Tu ești fiica tatălui tău, Suzanne. Să nu lași pe nimeni altcineva să îți spună altceva vreodată. Și acum voi ajunge la ideea mea. Ne-am oprit la benzinăria din periferiile orașului și păru că ne ia o veșnicie să îi facem plinul, mai ales că așteptasem clipa regăsirii tatălui meu de o viață întreagă. Așa că atunci când Stephen coborî geamul pentru a plăti benzina, l-am întrebat pe omul acela dacă exista o farmacie în oraș. Bineînțeles, spuse el,

farmacia lui Bauer, tot în față pe Main Street, cam a patra clădire. Nu aveți cum să nu treceți pe lângă ea. Nu pot să-ți descriu modul în care m-am simțit să fiu atât de aproape – copleșită de bucurie și înspăimântată în același timp. Eram în Bremenville, la patru clădiri distanță de farmacia tatălui meu! Stephen îl întrebă pe omul acela dacă familia Bauer continua să dețină farmacia, și mă temeam că nu voi putea auzi răspunsul lui datorită ploii ce răpăia pe acoperiș, dar și a bățăilor inimii mele. Bineînțeles, domnule, spuse el. Karl Bauer deține farmacia aceasta de când mă știu eu. Am ieșit din benzinăria aceea, dar abia ce trecurăm de două clădiri pe strada aceea când dintr-odată parcă se deschise cerul: era o rupere de nori. Ploaia se revărsa asemeni unui potop. Niciodată nu mai văzusem așa ceva înainte – sau de atunci încolo. Stephen a trebuit să tragă pe dreapta și să se oprească deoarece nu mai vedea absolut nimic.

— Ah, acum îmi amintesc! spuse Suzanne. A fost ceva incredibil. Mă gândeam că mașina o să se umple cu apă și că o să ne înecăm.

Grace luă o înghițitură de cafea.

— Și eu devenisem foarte îngrijorată. Ploaia a căzut fără întrerupere – probabil timp de zece minute. Când în sfârșit s-a oprit, am încercat să ne căutăm drumul din nou, dar ceva mai jos întreaga intersecție era inundată. Stephen nu îndrăzni să meargă mai departe, așa că ocoli clădirea aceea, și cum încercam să evităm inundația mergând pe străzile lăturalnice, am sfârșit prin a ne rătăci.

— Așa că n-ai mai găsit farmacia?

— Oh, până la urmă am găsit-o. Stephen și-a dus misiunea la îndeplinire, să știi. Farmacia arăta parcă dintr-o altă epocă, demult apusă... cu o tendă dungată în față, cu o răcoritoare ornată înconjurată de niște scaune din sârmă, un rând de sticle medicinale demodate astupate cu dopuri. Însă farmacia lui Bauer era închisă,

— Incredibil!

— Era trecut cu zece minute de ora șase, iar magazinul fusese închis la ora șase. În mod evident, sâmbătă seara, întreg orășelul închidea la ora șase. Pe când am ajuns înapoi la stația de benzinărie, și aceasta era închisă. Nu era absolut nimeni căruia să îi putem cere îndrumări spre casa lui Karl Bauer – nu că aș fi îndrăznit să merg la el acasă! Că mi-am adunat curajul să merg la magazinul lui era un lucru, dar să merg acasă la el? Nu, chiar nu puteam să fac un asemenea lucru.

Suzanne își dădu ochii peste cap.

— Știi, chiar detest când deschizi iar teoria ta cu "destinul divin". Numește un singur motiv pentru care Dumnezeu nu ar fi dorit ca tu să-ți întâlnești tatăl. Nu ești curioasă să-l cunoști? Nu vrei să afli mai multe?

— Dincolo de această curiozitate, ce alt scop aș mai avea? În plus, el era cu câțiva ani mai în vârstă decât mama mea, deci se prea poate ca el să fi murit deja.

— Dar familia bunicii... ce s-a întâmplat cu surorile ei?

Grace răsfoi în albumul acela pentru a găsi o poză veche făcută într-un studio ce înfățișa patru fete îmbrăcate în rochii albe, apretate și cu pantofiori cu model.

— Aceasta e sora ei mai mare, Sophie, care s-a născut în Germania; aceea e mama; aceea e Eva, și cealaltă e micuța Vera. Din câte știu eu, de când mama l-a părăsit pe Karl, ea nu și-a mai văzut niciodată părinții ori surorile.

— Nu ți se pare asta destul de ciudat, mamă? Faptul că îl evită pe Karl e una, dar să întoarcă spatele familiei sale? Chiar nu are sens.

— Știu. Bunica ta nici măcar nu le menționa. Am fost foarte surprinsă când ne-a relatat povestea vieții mamei sale săptămâna trecută.

— Am să te însoțesc dacă vrei la Bremenville, în caz că vrei să faci pe detectivul. De data aceasta vom verifica mai întâi prognoza meteo, adăugă Suzanne cu un zâmbet larg pe față.

Grace închise încet albumul de poze.

— Nu, mai bine să lăsăm lucrurile așa cum sunt, Suzanne.

La mult timp după ce fiica ei plecase, Grace se afla încă așezată la masa din bucătărie, prea plictisită pentru a se mișca. În cele din urmă, deschise albumul din nou la singura poză în care îl văzuse pe Karl Bauer. El stătea în spatele mamei ei în ziua nunții lor, cu puțin mai înalt decât Emma, dar cu umerii săi largi și cu statura lui plinuță păru că micșorează trupul ei subțirel. Părul și barba lui erau negre, mustața lui lungă ascundea vederii mai toată gura. Fața lui lată era extraordinar de frumoasă cu pomeți ridicați, bine conturați, cu sprâncene boltite. Grace rămase cu privirea ațintită asupra ochilor lui, sperând să întrezărească cel puțin o urmă de cruzime care să o fi putut avertiza pe Emma de ceea ce o aștepta în

viitor. Dar indiferent cât de mult continua să îi privească, Grace nu putu desluși niciun fel de sentiment în expresia lor.

Își aminti de fermitatea ei neclintită din tinerețe de a merge la Bremenville și de a-l găsi, de modul în care studiase plecarea autobuzelor, își trasese drumul pe hartă, cum numărase bancnotele mototolite și puținul mărunțiș ce-l avea. Apoi își reaminti fiorul acela care îi îngheță inima în momentul în care a aflat că tatăl ei nu o dorise, că el a pus la cale să fie avortată. De ce ar fi cerut una ca asta, dacă el "o iubea mai mult decât însăși viața lui"? Încercă să descifreze tot misterul ce se ascundea dincolo de acest chip tăcut, dar fu întunecat de o perdea de ploaie și de un rând de sticle așezate în fereastra unui magazin închis. În după-amiaza următoarei zile de sâmbătă, Grace bătu la ușa noului apartament al mamei ei, după care răsuci mânerul de la ușă.

— E cineva acasă? Întrebă ea în timp ce intră înăuntru împreună cu Suzanne. Niciun răspuns. Probabil că ar fi trebuit să sunăm mai întâi și să o anunțăm că venim.

— Wow! Ce dezordine totală! exclamă Suzanne în timp ce o urmă îndeaproape pe Grace. Dacă bunica e aici, nu cred că o vom găsi vreodată!

— E exact cum am bănuț! Mama nu a despachetat nimic.

Cutiile de carton nu mai erau așezate cu grijă grămezi lângă perete, acolo unde le lăsaseră cei care le-au mutat, ci acum deschise la întâmplare, conținuturile lor erau împrăștiate pe podea sau făcute grămăjoare pe scaune, pe masă, pe canapea, și pe orice alt spațiu aflat la

dispoziție. Oboseala cu care se luptase Grace în ultima vreme o lovi din nou, și încă din plin.

— Ce-ar fi să te-apuci tu, Sue? Ai un dar nemaipomenit de a reorganiza totul. Eu voi încerca să dau de mama.

Lăsând ușa de la apartament deschisă, Grace străbătu holul spre salonul destinat diferitelor activități, aflat în centrul aceluși complex. Cu cât se apropie mai mult, ea auzi sunetul inconfundabil al cântecelor și al râsetelor. Când recunoscu interpretarea plină de veselie la pian a piesei "Alexander's Ragtime Band", își dădu seama de îndată că își găsisese mama.

O mulțime de persoane mai în vârstă erau adunate în jurul micuțului pian, bătând din palme și cântând de parcă dădeau o petrecere în toiul nopții într-un club universitar cu prietenii. Emma era în centrul acestei acțiuni, lovind de zor pe clape – era viața acelei petreceri. Obrajii îi erau aproape la fel de aprinși ca și acel jerseu de bumbac de un roșu intens pe care-l purta, iar părul ei cărunt era legat la spate cu o eșarfă de un roz neobișnuit. Chiar era posibil să fie în vârstă de optzeci de ani și să arate la fel de tânără și plină de viață ca o studentă membră într-un club universitar feminin?

Deodată însă Emma o zări.

— Ei, a venit Grace! strigă ea, și fața ei se luminează radiind de dragoste, așa cum se întâmpla de altfel întotdeauna. Grace nu se îndoise nici măcar o zi din viața de dragostea nemărginită a mamei ei, cu toate acestea, dragostea lui Emma nu fusese niciodată una, posesivă sau sufocantă. Hei, aș vrea să v-o prezint pe fiica mea, Grace

Bradford.

Grace fu numaidecât copleșită de noii prieteni care se prezentau, scuturându-i mâna.

— Eu sunt Lester Stanley. Nici nu ai idee ce mult ne place să stăm în preajma mamei tale.

— Oh, nu mi-e prea greu să-mi imaginez, murmură Grace.

— E mult mai spectaculoasă decât toate artificiile de 4 iulie, adăugă o femeie de statură mică.

— Îți spun eu dragă, rosti târăgănat o femeie dintr-un scaun cu rotile, chiar nu știu cum reușeam să ne distrăm înaintea ca mama ta să vină aici.

— Încă așezată la pian, Emma îi zâmbi lui Grace.

— Ce te-aduce pe-aici, draga mea?

— Trebuie să fie ceva special, interveni Lester. E îmbrăcată parcă de duminică.

Grace privi în jos cu mâhnire spre ceea ce ea crezuse că e o simplă îmbrăcămintă – pantaloni lungi, verzi, din pânză, o bluză sport de culoarea piersicii, un jersey ce se asorta, o eșarfă de mătase înfășurată în jurul gâtului ei.

— Nu, Gracie se îmbracă întotdeauna așa, spuse Emma, gesticulând cu mâna.

— Am venit să văd dacă ai nevoie de ajutor în a te acomoda.

— Acomoda? strigă Lester. De ce, doar Emma e deja de-a casei!

Emma își lăsă mâna pe umărul lui.

— Mulțumesc, ești drăguț că spui lucrurile astea, dar cred că ea se referă la apartamentul meu. Sper că nu ai reușit să-l vezi, nu-i așa, Gracie?

— Ba da.

— Oh, nu! Atunci am mari probleme. Cântă la pian câteva note dintr-un cântec funebru, după care se opri. Îmi pare rău, dragii mei, dar cred că sunt pedepsită până când îmi fac curățenie în cameră. Când toți ceilalți izbucniră în râs, Grace se simți bătrână și rușinată.

— Pe bune, mamă.

— Hei, ai nevoie de ajutor, Emma? Putem să dăm toți o mână de-ajutor. Se auzi apoi un cor de încuviințări.

— Nu, e drăguț din partea ta, Lester, dar mi-e teamă că nu ai reuși să treci de ușă. E o adevărată harababură, nu-i așa draga mea?

— Ei bine... cam așa e... spuse Grace afișând un zâmbet reținut.

— Nu vă faceți griji, replică Emma veselă. Am să isprăvesc eu până când va începe campionatul de canastă.

Îi luă câteva minute bune lui Emma până se dezlipi de toți admiratorii ei, dar în cele din urmă, ea și Grace reușiră să își facă drum spre apartament.

— Ți-am spus eu că îți vei face prieteni foarte rapid, mamă.

Emma o cuprinse pe Grace cu brațul ei.

— Cam așa au sunat și cuvintele mele când a avut loc prima ta zi de școală.

— Îmi pare rău, nu am vrut să fiu protectoare.

— Sunt bucuroasă, draga mea. Ei bine, de unde să ne apucăm? Oh, Suzanne! Cum de te-a convins mama ta să faci una ca asta?

Suzanne era în genunchi, alegând dintr-o cutie niște foi muzicale din anii 1940. Ridică din umeri.

— Am simțit nevoia să ies din casă. Jeff a dus fetele la un matineu de duminică. Încearcă să dovedească acum că este tatăl ideal, chiar dacă divorțăm.

— Oh, ce cuvânt urât, spuse Emma suspinând.

Suzanne se ridică în picioare, ștergându-și praful de pe mâini de blugii ei albaștri.

— Bunico, mă gândeam dacă ai vrea să ne vorbești puțin despre divorțul tău. Zilele trecute ne-ai spus că din vina ta te-a părăsit Karl

— dar întotdeauna mi-am imaginat că tu l-ai părăsit datorită faptului că el nu a vrut-o pe mama.

— Oh, draga mea, murmură Emma în timp ce se așează pe marginea canapelei ei. Și eu care am crezut că ai venit să mă ajuți la despachetat.

Grace o privi pe mama ei neliniștită. Emma nu mai părea atât de tânără și lipsită de griji pe cât fusese cu câteva minute în urmă. De ce a trebuit ca Suzanne să aducă vorba despre trecut și să o necăjească? Și totuși, în același timp, dacă Emma le-ar fi făcut de cunoscut povestea divorțului ei, oferind o descriere realistă a suferințelor cu care se confruntă o mamă singură, poate acest lucru ar ajuta-o pe Suzanne să repare fisura din căsnicia ei.

— Dar n-am putea să vorbim și să despachetăm în același timp? întrebă Suzanne.

— Bineînțeles, draga mea. Lasă-mă un minut ca să mă dumiresc de unde să încep...

— Dar ce e cu dezordinea asta? întrebă Grace. Ea se referea la apartamentul mamei ei, dar întrebarea sa păru a avea un dublu înțeles. Nu ar fi fost mai simplu să golim

câte o cutie o dată în loc să scotocim prin cincisprezece deodată?

— Așa e. Însă vedeți voi, am căutat anumite lucruri și eram în grabă. Freida dorea să îi împrumut una din cărțile mele de croșetat, Stella Grabinsky avea nevoie de hârtie de împachetat, iar Lester nu își găsea pila de ascuțit cuțitele, așa că i-am spus că o poate folosi pe a mea...

— De aceea te iubește toată lumea atât de mult, bunico. Ești extraordinar de generoasă. Cred că ai fi în stare să-ți dai și inima aceea de aur dacă cineva ar avea nevoie de ea.

Emma se încruntă.

— Nu sunt deloc sfânta pe care o credeți voi. Exact lucrul acesta am vrut să-l spun zilele trecute atunci când v-am spus că am și eu o vină pentru divorțul meu. Vedeți voi, nu totul a fost numai alb și negru. Iar Karl nu a fost răul întruchipat. El a fost un om darnic, harnic, și chiar dacă ceea ce a dorit el să-mi facă a fost greșit, a avut motivele lui.

Luă în brațe o grămadă de prosoape pentru vase ce erau așezate pe canapea și le duse spre bucătărioară. Deschise sertar după sertar, și își dădu seama că erau pline deja, după care duse prosoapele înapoi la locul unde le găsisese.

— Și nici divorțul tău Suzy, nu va fi numai din vina lui Jeff, continuă ea. Cândva, voi doi erați extrem de îndrăgostiți. Știi că erați, v-am văzut împreună. Ceea ce voi trăiați era ceva rar și prețios, dar într-un fel sau altul, voi ați permis acelui lucru să moară. Problema în ceea ce mă privește pe mine și pe Karl, chiar de la început, era că

noi eram atât de diferiți. Și fără pământul acela comun pe care să-l udăm și să-l lucrăm, dragostea noastră nu a avut niciodată șansa de a crește...

PARTEA A DOUA
POVESTEA LUI EMMA
1906-1924

CAPITOLUL 13

Îmi sunt clar întipărite în minte două evenimente din copilăria mea petrecută în Bremenville. Primul a fost în noaptea aceea când am supraviețuit inundației, când eu aveam patru ani, iar cel deal doilea a avut loc într-o zi călduroasă de iulie când a sosit surpriza tatălui meu (eram în vârstă de șase ani). El o comandase de la compania Sears Roebuck, din Chicago, cum de altfel era tot ceea ce aveam în casă. Tata era unul dintre cei mai fideli clienți al domnului Sears. Ba mai mult, compania ar fi putut foarte bine să fotografieze fiecare cameră din casă, să pună fotografiile într-un loc, și să o considere catalogul lor de prezentare. Dacă la Sears s-ar fi vândut și soți creștini arătoși, probabil că tata ar fi comandat patru dintre aceștia pentru noi, din același catalog. El avea încredere în domnul Sears.

Ziua aceea se dovedi a fi la fel de interesantă ca și ziua de 4 iulie, pe care o serbasem cu doar o săptămână înainte. În jurul orei zece, fiul șefului de gară veni cu bicicleta până la ferma noastră pentru a-l înștiința pe tata că sosise o cutie imensă pe adresa reverendului F. Schroder, expediată din Chicago cu trenul de dimineață.

Tatăl meu zâmbi cu gura până la urechi.

— Împachetează pentru un picnic, îi spuse el mamei mele. Mergem cu toții în oraș.

— Ce e de data asta, tata? Ce ai cumpărat? am început eu și cu Eva să țopăim în jurul lui asemeni unor cosăși din fâneață.

— Nu vă pot spune, veni răspunsul. Este o surpriză.

— E ceva pentru fermă, biserică sau pentru casă? întrebă Sophie. Ea era acum în vârstă de aproape unsprezece ani și era mult mai pricepută decât mine sau Eva atunci când venea vorba de ghicit.

— Este pentru casă, draga mea, replică tata.

Lucrul acesta mă lăsă mască. Nu îmi puteam imagina ce altceva mai puteam avea nevoie pentru casă. După părerea mea, fiecare cameră era deja înțesată până în vârf de tot felul de zorzoane și bibelouri. Deodată mi-am adus aminte de cărțile claie grămadă de pe podeaua din biroul tatălui meu. Poate că acum comandase o bibliotecă

— Pentru cine e această surpriză? am întrebat eu, sperând să o depășesc pe Sophie cu istețimea mea.

— Ne va aparține tuturor, spuse el, râzând, și cu asta, nu vă mai spun nimic altceva! Nici măcar un indiciu! Și cu toate că l-am implorat și am insistat, nu a mai cedat deloc. Înaintă cu greu prin bucătărie spre ușa din spate cu toate trei ținându-ne scai de picioarele lui asemeni unor lipitori.

— Fetelor, vreți să veniți cu mine să închiriem căruța domnului Metzger? întrebă el.

Bineînțeles că doream! Aceasta era o parte a ritualului ori de câte ori sosea la gară câte un colet de la Sears. Obişnuiam să călărim cei doi cai ai noștri, fără șa, de-a lungul pajiștilor până la ferma domnului Metzger – tata și Eva pe marele jugan, iar Sophie și cu mine pe iapă,

ținându-ne strâns de coama ei și una pe alta! După aceea am înhămat caii la căruța domnului Metzger pentru ca să putem aduce acasă din oraș ultimul premiu al tatălui meu.

Pe când ne-am întors înapoi la casa parohială cu căruța închiriată, mama împachetase deja prânzul și își schimbase capotul din bumbac pe care-l purta prin casă într-o fustă lungă, de vară și o bluză cu nasturi în față.

— Fetelor, veniți în casă să vă pregătiți și voi! răsună vocea ei de dincolo de ușă.

— Să mă pregătesc? Eu eram gata. Însă mama ne chemă să mergem înăuntru, să ne spălăm fețele și să ne legăm șorțulețe peste rochițele noastre, și cea mai mare corvoadă era să ne încălțăm. Obișnuită să merg desculță, picioarele mele dospeau și erau strâmtorate, închise în încălțăminte uzate ale lui Sophie. Sophie își legă în păr o panglică de duminică, eu însă nu m-am sinchisit. Mi-am udat palmele și am dat pe spate șuvițele căzute din codițele mele, după care am fugit la căruță din nou. Îmi era milă de micuța Vera care tocmai împlinise un an. Cu smocuri de păr subțire pe capul ei rotund, roz, ea trebuia să poarte o bonetă aspră, rigidă pentru a-i proteja scalpul de soarele puternic. Trăgea acum de șireturile de la boneta ei și mârâia asemeni unui porcușor, disperată de a se elibera.

Când am ajuns în gară, păru că tot orășelul se adunase pentru a privi galeș coletul enorm al tatălui meu. Jumătate dintre copiii zdrențăroși ai familiei Bauer erau în jurul lui, încercând să întrezărească ceva printre scânduri. Avea săgeți uriașe și avertismente pictate pe toate cele patru părți unde era scris: Aici se termină! Orice era, era clar că

avea o parte de jos și una superioară care erau total distincte.

Mulțimea făcu loc tatălui meu, tot așa cum îmi imaginasem că se separaseră apele Mării Roșii înaintea lui Moise. Tata dădu mâna cu șeful de gară.

— Amos, ai cumva un levier pe care l-aș putea folosi? întrebă el.

— Vrei să-l deschizi aici? întrebă bătrânul Amos, uimit. Atât eu cât și toată mulțimea ne ținurăm respirația.

— Desigur, domnule. Pe garanție scrie că trebuie să inspectez obiectul la primire, și că dacă nu sunt pe deplin mulțumit de calitatea sau de tonul lui, atunci îl înapoiez la Chicago, iar ei îmi vor trimite înapoi dolarul.

— Un dolar? strigă Amos. Ți-au trimis coletul acesta din Chicago până aici, pentru un dolar?

— Exact, replică tata cu mândrie. Face parte din oferta "niciun cent în avans". Banii sunt depuși la banca din Bremenville până când eu constat dacă acest instrument este sau nu este pe atât de bun pe cât susținea reclama!

Toată lumea îl privea pe tata cu respect. Trebuie să fie unul dintre oamenii cei mai inteligenți și mai educați din Bremenville. Un fior de bucurie mă trecu pe șira spinării când am auzit cuvintele lui: acest instrument. La urma urmei, nu era o bibliotecă banală, ci era ceva cu adevărat minunat!

Lemnul scârțâi atunci când tata îndepărtă partea din față a cutiei. Am întrezărit o formă întunecată, roșiatică dedesubtul stratului protector care era deasupra. Liniștea cuprinse întreaga mulțime în timp ce tata îndepărtă materialul de împachetat și noi toți, am zărit ultima lui

surpriză. Era vorba de un pian mare de salon, American Home, complet, cu o garanție pe douăzeci și cinci de ani. Lemnul, sub un strat de praf, era din mahon intens cu paneele adâncite, gravate cu frunze răsucite și de viță de vie. Picioare elegant sculptate susțineau claviatura – ba chiar avea și un scaun și o carte cu instrucții.

Era atât de splendid, încât pentru un moment, nimeni nu mai putu vorbi.

— Ai un pian pe cinste, Fred, glăsui în cele din urmă șeful de gară cu o voce liniștită. Toată lumea încuviință tăcut, dând din cap. Aproape că am zis Amin.

— Să vedem cum sună. Tata șterse cu mâna lui scaunul și ridică cu mare grijă acoperitoarea de pe claviatură. Fildeșul și abanosul luceau în lumina soarelui. Degetele lui lungi găsiră clapele căutate – și chiar răsuna muzica! Nici nu știusem că tata se pricepea să cânte! Până la urmă, câteva imnuri cunoscute se făcură auzite – presărate din plin cu note greșite și cu câteva acorduri false! Chiar și așa, pentru mine era lămurit faptul că acesta era cel mai frumos și cel mai bun pian din lume!

— Și e al nostru, tata? am întrebat eu după ce el termină de cântat o versiune a piesei "Ein Feste Burg", cu multe devieri de la linia principală.

Își mângâie bărbia gânditor.

— Nu știu, draga mea. Mi se pare că au uitat în el foarte multe note greșite atunci când l-au fabricat.

Inima mea se opri în loc, după care am văzut colțurile buzelor tatălui meu schimonosindu-se cum se chinuia să ascundă un zâmbet. Sophie zări lucrul acesta cu câteva secunde înaintea mea.

— Tata, tu doar ne tachinezi! Notele acelea greșite erau degetele tale, și nicidecum în pian!

Începu să râdă cu voce tare, și atunci mi-am dat seama că pianul era al meu.

— E al nostru, al tuturor, veni răspunsul tatălui meu, însă eu, în inima mea, știam că e al meu. Mi-am făcut loc printre toți ceilalți numai ca să ajung să-l ating. Într-o clipită doar, m-am îndrăgostit de clapele acelea plăcute, netede pe care degetele mele le atingeau. Am apăsat pe o notă, apoi pe alta și pe alta. În mintea mea răsună o muzică plină de viață – sute și mii de note și de melodii – și mi-am jurat atunci că într-o bună zi ele vor căpăta viață sub degetele mele.

Am servit prânzul nostru sub forma unui picnic în parcul din apropierea gării în timp ce tata și cu ceilalți bărbați au închis din nou cutia în cuie și au încărcat-o în căruța noastră. Primii patru băieți ai familiei Bauer – Wilfred, Paul, Karl și Markus – ne-au însoțit acasă pentru a ne ajuta să-l descărcăm. Fără a le acorda un strop de încredere – în special lui Markus – am călătorit în partea din spate a căruței pentru a-mi supraveghea prețioasa încărcătură. Markus era cu trei ani mai mare decât mine și, după spusele lui Sophie, un șarlatan renumit al școlii. Avea un păr negru, lăptos care îi atârna în ochi, și afișa un surâs de superioritate pe buzele acelea mari ca și cum ar râde de toată lumea și de toți cei din ea. Nu-mi puteam imagina ce găsea de râs – hainele lui erau cu puțin mai bune decât niște zdrențe și picioarele lui goale erau tot timpul de trei ori mai închise la culoare decât ale celorlalți, fiind mereu încărcate cu noroi. Vânzătorii din magazine deveneau

dintr-odată mult mai atenți atunci când Markus se perinda prin magazinele lor, iar eu aveam același sentiment ori de câte ori eram în preajma lui.

Tata merse foarte încet cu căruța, cu multă grijă, pe tot drumul spre casă. După o bucată de timp am descoperit că, dacă îmi lipeam urechea de marginea cutiei, puteam să aud acorduri slabe, ritmate ale pianului ori de câte ori dădeam într-o groapă. Mi-am închis ochii și am ascultat, imaginându-mi că aud îngeri cântând la harfele lor în ceruri.

— Ce faci acolo, pisicuțo? întrebă Markus. Îmi spunea așa pentru că adoram să fug după pisicile pe care le aveam.

— Nimic. Pur și simplu mă odihnesc. Nu doream să-i împărtășesc și lui secretul meu, dar înainte ca să-l pot opri, Markus își lipi urechea de cutie și făcu aceeași descoperire.

— Hei! Se-aude pianul! strigă el către frații lui. Puneți-vă urechea aici și ascultați! Dacă nu aș fi știut că a urî este un păcat foarte mare, cu siguranță că l-aș fi urât din toată inima!

Când am ajuns în curtea casei noastre, nu-mi puteam imagina defel cum cei patru băieți sfrijți ai lui Bauer puteau să urce acel pian imens pe treptele verandei pentru a-l duce în casă. Dar tata – minunatul, înțeleptul meu tată – se gândise deja la toate. El desfăcuse deja o parte din balustrada de la verandă, după care aduse încet căruța cu spatele până la marginea ei. Odată ce cutia fu deschisă, pianul se rostogoli pur și simplu din căruță dincolo de verandă, și apoi direct în salon pe acele roțițe

pe care le avea. Plăti fiecăruia dintre cei patru băieți Bauer pentru ajutorul lor – până și lui Markus, care după mintea mea, nu făcuse prea multe. Drept răsplată pentru fapta lor, le dădu voie să apese clapele și să se rotească de câteva ori pe scaunul acela al pianului, după care le dădu câteva din clătitele cu mere ale mamei și îi trimise acasă pe jos.

În sfârșit – și pentru totdeauna – minunatul pian American Home de la Sears Roebuck era numai al meu!

Deoarece sora mea Sophie era cea mai mare, primi permisiunea de a lua lecții de pian cu organistul bisericii. La început plesneam de ciudă – un alt păcat – însă la scurt timp, atât mie cât și celorlalți ne era clar faptul că Sophie nu avea să ducă la bun sfârșit cartea nr. 1. Nu putea duce până la capăt o melodie nici dacă o puneai pe note, dar să o mai cânte la pian. Când degetele ei pătrătoase și grase loveau clapele, suna ca și cum o turmă de vaci Holstein călca pe un cuib de albine, și acum se mișcau în învălmășeală pe claviatură. Ea trebuia să exerseze timp de jumătate de oră în fiecare seară, dar ne întreba din cinci în cinci minute dacă trecuse timpul acela. Și felul în care se zbătea pe scaunul de la pian, ai fi zis că mișuna tot de furnici.

Obişnuiam să mă ascund în salon în timpul lecțiilor lui Sophie, ascultând fiecare cuvânt pe care profesorul îl rostea despre notele întregi, despre pătrimi și despre arcuirea încheieturilor, după care mai târziu cântam toate cântecele mele preferate, după ureche. Am prins repede – spre deosebire de Sophie, căreia îi trebuia atât de mult

timp să găsească fiecare notă, încât ai fi putut la fel de bine aștepta să se formeze stalactitele într-o peșteră, scurgându-se picătură cu picătură.

Într-o după-amiază, tata mă auzi cântând un imn și decise – spre ușurarea tuturor – că eu eram cea care trebuia să ia lecții. Nu pot spune cine era mai încântată, eu sau Sophie. Obişnuiam să cânt ore întregi, reușind să ajung la cartea a 3-a într-un timp foarte scurt. Mama trebuia să vină la mine în salon și să-mi ceară să nu mai exersez ci să merg afară să mă joc.

Eram mulțumită cântând imnuri și exersând, până când faimoasa trupă Redpath Chautauqua sosi în Bremenville, când eu eram în vârstă de doisprezece ani. Într-o zi însorită de iunie am mers pe jos în oraș împreună cu Eva, care era acum de zece ani, fiind trimise de mama la cumpărături, având astfel ocazia să descopăr postere în toate vitrinele magazinelor anunțând marele eveniment. Mai multe postere fuseseră bătute pe trunchiurile copacilor, bannere erau atârdate pe stâlpii de lumină de pe Main Street, iar un negustor ambulant stătea în Parcul Lincoln îndemnând mulțimea să cumpere bilete în avans pentru a fi siguri că au locuri – chiar dacă spectacolul urma să aibă loc abia în câteva săptămâni.

Nemaiputând de bucurie, Eva și cu mine am fugit repede acasă pentru a-i cere tatălui nostru voie să ne cumpărăm bilete. Bineînțeles că știam ce era Chautauqua. O fată din clasa mea, pe nume Hilda Lang, îi văzuse pentru prima dată vara trecută în oraș, și ne spusese totul despre evenimentul acela de o săptămână întregă plină de muzică live și scamatorii dar și oratori faimoși. Însă

niciodată nu mi-aș fi imaginat că "acel cort plin de surprize" urma să poposească și în Bremenville.

Eva și cu mine am urcat într-un suflet treptele de la verandă, și am trântit ușa în hol – ca să ajungem să vedem că ușa de la biroul tatălui nostru era încuiată. Faptul acesta însemna că tocmai scria o predică și nu putea fi deranjat. Gâfâind și strângând din dinți, ne-am lăsat jos pe podea pentru a aștepta, sprijinindu-ne spatele de ușa lui.

— Chiar crezi că va fi la acest spectacol și un indian roșu, ca și cel din poster? șopti Eva.

— Oh, bineînțeles, i-am șoptit eu. Hilda mi-a povestit că a văzut indieni cu pene și vopsiți ca pentru război, cu tot tacâmul.

— I-a fost frică? Eu aș fi de-a dreptul îngrozită!

— Nu-ți face griji, sunt sigură că toți sunt niște indieni tare prietenoși. N-ar îndrăzni să trimită altfel de indieni, crede-mă.

— Și ce a mai văzut Hilda acolo?

— Un cântăreț de stradă havaian cu o chitară mică, un magician care făcea lucrurile să dispară, și un yodel... și mi-a spus că a fost cea mai sublimă muzică pe care a auzit-o în viața ei! Și Hilda a mai zis că...

Deodată tata a deschis ușa, iar noi am căzut pe spate, chiar la picioarele lui.

— Ce e cu toată fuga, gâfâitul și șopotitul ăsta? S-a întâmplat ceva rău despre care ar trebui să aflui?

Avea vesta deschisă și mânecile cămășii erau suflecate ca și cum depusese un mare efort. Își puse mâinile în șolduri și se încruntă, însă nu m-a păcălit. Bland și

răbdător, tata nu ne bătuse niciodată, spre deosebire de tatăl copiilor Bauer care își scosese cureaua la ei, de câteva ori. M-am ridicat în picioare pentru a mă agăța de încheietura mâinii tatălui meu.

— Nu e niciun lucru rău. Dimpotrivă, e cea mai minunată veste pe care ți-aș putea-o da! Redpath Chautauqua vine în oraș pe data de șapte iulie, și trebuie să ne grăbim să cumpărăm bilete sau bărbatul acela a spus că toate vor fi vândute, iar noi vom pierde șansa vieții noastre de a auzi fanfara și cântăreții de operă și o orchestră adevărată...

— Și indieni roșii! adăugă Eva.

— Putem să mergem, tata? Te rog, te rog, putem să mergem?

Tata mă privi fix ca și cum nu înțelesese o iotă din tot ceea ce i-am spus. Am crezut pentru un moment că va trebui să repet tot în germană, și încercam să traduc asta în minte, când mama se grăbi din bucătărie, ștergându-și mâinile de șorțul ei.

— Ce s-a întâmplat? Care e problema?

— Ei bine, Louise, se pare că Chautauqua vine în oraș, spuse tata cu un zâmbet larg.

— Oh, atâta tot? spuse mama. Unde e zahărul și praful de copt pe care v-am rugat să le cumpărați?

Eva și cu mine ne-am privit una pe alta îngrozite. Trebuia să străbatem din nou mila aceea până în oraș! Când mama își dădu seama că noi uitasem, gesticulă cu mâinile și dispăru în bucătărie, murmurând în germană. Tata își acoperi gura: știam că încerca din răspuțeri să nu

râdă. Așa că m-am hotărât să profit de starea lui bună de spirit.

— Hei, tata! Din moment ce trebuie să mergem încă o dată până în oraș, ai putea să ne dai bani ca să putem cumpăra acum biletele pentru Chautauqua... cât încă se mai găsesc?

— Cu hei te adresezi cailor, răspunse el, și nu e potrivit pentru o domnișoară să vorbească așa. Nu pot promite că vom merge până nu mă voi interesa dacă este vorba de un spectacol respectabil. Nu voi permite fetelor mele să vadă un grup de dansatoare și alte lucruri indecente.

Ne luă o bucată bună de timp ca să ajungem în oraș și să ne întoarcem înapoi. Și parcă tatălui nostru îi luă și mai mult timp să facă cercetări în ceea ce privește spectacolul Chautauqua și să se asigure că femeile care făceau parte din acest spectacol nu erau femei imorale, ci niște fete de la colegiu. Și că punctul principal al unui astfel de spectacol urma să fie o prelegere inspiratoare pe subiecte benefice cum ar fi răsplata muncii asidue sau obținerea unui succes personal. Cu o săptămână înainte de marea zi, tata a cumpărat bilete pentru întreaga familie. L-am îmbrățișat atât de tare, încât mi-a spus că aproape i-am rupt coastele.

Când Chautauqua a sosit în Bremenville cu un tren special, tot orașul îl aștepta. Sophie, Eva, Vera și cu mine ne-am terminat foarte repede treburile mărunte pe care le aveam pentru a putea ajunge în oraș și pentru a vedea cum vor instala marele cort. O fanfară, îmbrăcată în uniforme albe cu bentițe aurii, defilă ca o paradă de la

gară până la locul unde urma să fie instalat cortul. De-abia am pus ochi pe ochi în noaptea aceea.

Spectacolul fusese tot ceea ce visasem, ba chiar mai mult. Am stat pe același rând cu familia Bauer, care reușise cumva să adune suficienți bani pentru bilete. Markus Bauer se instalează chiar pe scaunul de lângă mine, dar am făcut tot posibilul ca prezența lui unsuroasă să nu îmi strice entuziasmul.

— De la cine ai furat biletul tău? i-am șoptit eu în timpul pauzei. Drept răspuns am văzut o limbă scoasă.

În noaptea aceea, Chautauqua mi-a schimbat viața. Eva mi-a spus același lucru, însă numai pentru că în lunile ce urmară, ea avea coșmaruri cu acei indieni care o vâneau în somn. Dar viața mea chiar se schimbă, deoarece pentru prima oară mi-am dat seama de existența unei lumi colosale, minunate care se afla dincolo de Bremenville, o lume plină cu oameni exotici și muzică ce-ți lua răsuflarea – o lume în care dive de opere interpretau arii superbe în italiană; acolo unde orchestrele cântau uverturi înălțătoare; unde magicienii îmbrăcați în smochinguri din mătase neagră jucau pentru regine și regi; unde sunetul yodelului răsună printre munți; și unde havaienii cu fețele lor late, de culoarea mierii zdrăngăneau la chitarele lor sub palmieri.

În seara aceea, pe când aveam doar doisprezece ani, m-am îndrăgostit de toate genurile de muzică. Imnurile formate din patru părți pe care obișnuiam să le cânt la pianul de la Sears Roebuck păreau acum niște sunete absurde în comparație cu ce auzisem. Mi-am cumpărat după aceea prima mea piesă adevărată – un cântec

renumit intitulat " Alexander's Ragtime Band", compus de un om pe nume Irving Berlin – și o repetam de zeci de ori atunci când tata nu era acasă.

— Vino să te joci cu mine sub măr cu păpușile, obișnuia Eva să mă implore.

— Va trebui să te joci cu Vera. Eu cânt acum.

— Cum se face că tot timpul, tot ce faci e să cânți?

— Pentru că într-o bună zi o să ajung să văd lumea, Eva. Și pianul acesta reprezintă biletul meu de plecare din Bremenville.

— Asta e o prostie! exclamă Eva. Nu poți să duci un bilet atât de mare cât un pian.

Am înțeles ceea ce spunea ea și am zâmbit.

— Nu, prostuțo. Ce vreau să spun e că într-o bună zi mă voi alătura celor din Chautauqua. Și atunci o să ajung să călătoresc în lumea întreagă.

— Ți-a spus tata că te lasă?

Acesta era punctul slab al planului meu. Cum puteam să-i explic tatălui meu faptul că îmi doream să cânt și altceva în afară de imnuri? Sau că doream să interpretez muzică într-o sală de concert, și nu în biserică?

Mi-am petrecut următorii doi ani încercând să găsesc o cale de ieșire.

CAPITOLUL 14

La o lună după ce îmi sărbătorisem cea de-a paisprezecea aniversare, arhiducele Francis Ferdinand a fost asasinat și războiul izbucni în Europa. Vestea îl devastă pe tatăl meu. Sunetul râsului său cald nu mai răsuna acum în parohie după cum avea obiceiul să facă, și un nor de mâhnire ne acoperi pe toți, la fel de gros ca și norul de fum care urma să acopere în curând Europa. Târziu în noapte, tata măsură cu pașii podeaua biroului său.

— Dumnezeu mi-a descoperit că lucrul acesta se va întâmpla, Louise, dar niciodată nu mi-am imaginat că va fi atât de groaznic, gemu el în timp ce citi ziarul. Privi lung și grav peste masă la soția lui și la cele patru fiice și murmură cât de mulțumitor era lui Dumnezeu pentru faptul că părăsise Germania. De fiecare dată când sosea o scrisoare din Germania, el devenea mânios, vorbind întruna despre cât de mult și-ar fi dorit ca și rudeniile lui să-l fi ascultat și să se fi mutat în America. El era pentru neutralitatea Statelor Unite și rostea predici după predici despre pace și despre Domnul Isus, Prințul păcii. M-am rugat și eu ca războiul să se termine – astfel încât să-l am din nou pe tatăl meu cel dinainte.

Mama fusese întotdeauna extrem de sensibilă, dar acum nervii ei aproape că cedau datorită îngrijorării constante pentru familia ei din Germania. Cinci dintre

nepoții ei luptau acum pe frontul de vest – trei băieți ai unchiului Kurt, unul al mătușii Runa, și unul al mătușii Ada. Și cum războiul se răspândea, distrugând și oprind în cele din urmă circulația poștei, teama mamei pentru siguranța lor creștea și mai mult.

Căutam orice scuză pentru a scăpa de acea atmosferă încărcată din casa noastră. Eva și cu mine ne duceam la filme ori de câte ori aveam ocazia pentru a-l urmări pe Fatty Arbuckle în "Polițiștii de piatră". Tata fusese întotdeauna foarte atent în ceea ce privea locul unde mergeau fiicele lui și ce făceau, însă războiul îl preocupa atât de mult, încât nici măcar nu băga de seamă cât de mult timp petreceam noi la filme. Am văzut lucrul acesta ca un semn bun în ceea ce privea planul meu de a mă alătura trupei Chautauqua.

Când mama și tata deciseră că era vremea să caute un soț pentru Sophie, care urma să împlinească nouăsprezece ani în luna august, asta era o deviere numai binevenită de la toată supărarea și întristarea. Toată lumea spunea mereu cât de frumoasă era Sophie cu fața ei rotundă, cu ochii albaștri și cu părul bălai, ca al tatălui meu. De asemenea, fața ei era rotundă și drăguță – de așa natură, încât atrăgea atenția tuturor băieților – iar talia ei subțire și bustul de matroană ca al mamei. Eu eram încă un sac jigărit, cu genunchi și coate, încât disperam întrebându-mă dacă voi arăta vreodată ca și Sophie.

Sora mea era întru totul pentru ideea căsătoriei – însă ea nu se gândea defel la o carieră pentru viitor așa cum eu îmi doream să am. Lui Sophie îi plăcea să gătească și

să coase, tot felul de lucruri de genul acesta, deci tatălui meu nu îi luă prea mult timp să plănuiască căsătoria ei cu Otto Mueller, un băiat de douăzeci și doi de ani care își ajuta tatăl să conducă magazinul alimentar. Otto era frumos, după părerea mea – și cu siguranță mult mai îngrijit și mai bine îmbrăcat decât oricare dintre băieții familiei Bauer la care mama visa mereu. Urma ca Otto să aranjeze în spatele magazinului câteva camere în care aveau să locuiască ei. Nu pricepeam cum Sophie putea să suporte ideea de a locui cu un băiat, ba mai mult să locuiască în spatele unui magazin. Mirosul mâncării mă făcea întotdeauna să strănut, iar ideea de a împărți un pat dublu cu oricare dintre băieții pe care îi știam de la școală nici măcar nu putea fi concepută.

Planurile pentru nunta lui Sophie își urmară cursul asemeni unei căruțe fără frână – la început lent, apoi din ce în ce mai tare, până când toți alergam în sute de direcții deodată astfel că toată pregătirea părea să scape de sub control. Mi-am jurat că voi muri fată bătrână decât să mă las purtată de o asemenea prostie. Și pe când sosi și ziua mult așteptată, cred că toți ne simțeam de parcă fuseserăm călcați de o herghelie de cai.

— Ești o mireasă atât de frumoasă, Sophie! exclamă mama când o văzu. Dacă ar putea Oma să te vadă! Știi prea bine, tu îi porți numele.

Da, mamă, ne-ai spus lucrul acesta de sute de ori, m-am gândit eu, dându-mi ochii peste cap. Dar nu am îndrăznit să o spun cu voce tare. Mama o ținu la fel toată ziua, și din ochii ei se vărsară atâtea lacrimi, încât am crezut că va trebui să îi torn puncti în ceașca lacrimilor

pentru a o opri. Magda Bauer spunea că sunt lacrimi de bucurie, însă eu nu eram atât de sigură. Sophie o ajuta pe mama la treburile casei mult mai mult decât o făceam eu sau Eva – fără să se împotrivescă – deci mi-am imaginat că mama era un pic supărată pentru că își pierdea "mâna ei dreaptă".

Într-adevăr, Sophie era o mireasă foarte frumoasă. Împreună cu Eva ne-am petrecut toată după-masa înainte de nuntă făcând buchete mari de flori sălbatice și de trandafiri din grădinile enoriașilor din tot orașul, pentru a decora biserica tatălui nostru și pentru mesele cu mâncare. Totul arăta minunat, și mirosea extraordinar, căci parfumul trandafirilor înmiresma aerul. Ceremonia de pe pajiștea bisericii se dovedi a fi atât de reușită, încât l-am auzit pe tata râzând așa după cum obișnuia înainte. Tristețea lui se afla acum "în reflux" în timp ce bucuria se revărsa din plin, după cum era scris și pe broderia mamei din salon.

— Ai văzut ce s-a înroșit Sophie atunci când tata a spus "poți săruta mireasa"? am întrebat-o eu pe Eva. Noi trebuia să ne asigurăm că musafirii au puncte, în schimb noi chicoteam în spatele tufișurilor de hortensie.

— Arăta ca și opărită! spuse Eva râzând. Crezi că e pentru prima oară când Otto a sărutat-o?

— Nu, l-am văzut eu când a mai sărutat-o pe furiș în salonul nostru. Și atunci s-a înroșit.

— De ce? întrebă Eva. Niciodată nu înroșește cândo sărută mama sau tata.

— Asta pentru că atunci când un băiat te sărută e rușinos și dezgustător! Și m-am înfiorat numai gândindu-mă.

— De unde știi că e dezgustător? răsună o voce groasă în spatele meu. Ai fost sărutată vreodată, pisicuțo? M-am întors pentru a-l zări pe nimeni altul decât pe Markus Bauer. Nu puteam să realizez ce mă înfurie mai mult – rânjetul de pe fața lui, faptul că trăsese cu urechea, sau întrebarea lui nerușinată. Am abordat mai întâi întrebarea lui.

— Nu e nicidecum treaba ta dacă am fost sau nu sărutată vreodată, Markus Bauer!

— Asta îmi denotă mie că nu ai fost, spuse el, râzând. Înaintă un pas și mă privi fix cu ochii lui castanii. Vrei să încerci?

Pentru o fracțiune de secundă am uitat cu desăvârșire că acesta era dezgustătorul Markus Bauer și am observat în schimb genele lungi și culoarea ciocolatie a ochilor lui. Buzele îi erau frumos conturate, chiar dacă ele erau mereu alungite într-un rânjet, și m-am întrebat ce gust ar fi putut avea. Toată lumea vorbea despre cât de frumos era tatăl lui, Gus Bauer, dar pentru întâia oară am observat că și fiul lui de șaptesprezece ani era la fel de chipeș. Însă, mi-am revenit imediat, aducându-mi aminte că era doar Markus.

— Mai degrabă aș săruta un catâr, am replicat eu.

— Cum vrei tu, începu el să râdă. Vino, am să te conduc chiar eu cu mașina mea seria T până la ferma familiei Schultz. Ei au doi cai. Poți să și alegi. Mă luă de braț și chiar mă conduse câțiva pași spre stradă. M-am și văzut

mergând cu mașina lui pe lângă râul acela șerpuitor, cu părul fâlfâind, cu fața mângâiată de vânt, chiuind de bucurie în timp ce treceam în goană pe lângă pomii de pe marginea drumului. Dar deodată m-am oprit din mers. M-am debarasat de brațul lui.

— Nu, mulțumesc.

— Cum dorești, pisicuțo, spuse el ridicând din umeri. Sunt o mulțime de alte fete care s-ar da în vânt după o plimbare... și după un sărut. Clipi, după care se îndreptă agale asemeni unui motan uscățiv pentru a vorbi cu Hilda Lang. Dintr-un anume motiv, m-am înfuriat enorm văzându-i că râd împreună.

— Aproape că te-a sărutat, spuse Eva emoționată. Buzele lui erau atât de aproape...

— Oh, mai bine dă-ți două peste gură, am replicat eu, după care m-am îndepărtat cu pași apăsați.

Cu doi ani în urmă, Hilda Lang nu ar fi vorbit nici măcar trei secunde cu vreunul din familia Bauer. Însă nu știu cum, Gus reușise să adune suficienți bani pentru a intra într-un parteneriat cu Amo Meyers într-un program de comercializare a mașinii Ford, din moment ce seria T devenise mașina de serviciu a omului de rând, și de-atunci familia Bauer începu să se bucure de respect. Markus a renunțat la școală pentru a munci într-un garaj al companiei Ford, și toată lumea spunea că nu exista motor în lumea întreagă pe care Markus să nu-l poată repara. Câștigase deja suficient de mulți bani pentru a-și cumpăra propriul său model T și o mulțime de haine decente pentru el. Mă întrebam dacă picioarele lui erau încă de trei ori mai închise la culoare decât restul pielii aflată la vedere.

Când am auzit urale ce răsunau dinspre pajiștea bisericii, m-am îndreptat și eu într-acolo pentru a mă alătura celor de la petrecere. Am ajuns la timp pentru a-i vedea pe Sophie și Otto luându-și rămas-bun de la musafirii lor înainte de a pleca. În timp ce îi urmăream cu privirea cum se îndepărtau cu trăsura domnului Mueller, m-am simțit copleșită de un sentiment de singurătate. Markus a plecat la scurt timp cu mașina lui, ducându-i pe Hilda Lang și pe fratele ei, Paul, până în oraș. Nu știam de ce, dar în timp ce ajutam la curățenie, eram extrem de mânioasă pe toți cei cinci pentru că mă părăsiseră. Mă aflam afară, răzuind farfurii și mutându-le de ici colo, când vocile mamei și a Magdei Bauer se făcură auzite din bucătăria unde spălau vasele.

— Ce zi minunată, murmură Magda, și ce cuplu fericit.

— Da, mă rog ca Fritz și cu mine să găsim câte un băiat la fel de cumsecade ca și Otto pentru fiecare din fetele noastre.

Cuvintele mamei îmi captară deodată atenția. Nu aveam nicidecum nevoie ca ea sau tata să-mi găsească mie un soț! Știam că ei aranjaseră căsătoria lui Sophie, dar eu nu eram deloc ca ea. Ea era cu cinci ani mai mare decât mine și mult mai demodată. În plus, ea se născuse în Germania, acolo unde totul se făcea diferit. Eu eram o americană.

— Familia Mueller este deosebită, încuviință Magda.

— Tu și Gus ați fost mereu ca o familie pentru noi, continuă mama mea. Și chiar vom deveni o familie într-o bună zi, dacă vom reuși să cuplăm pe Emma cu Markus.

Eu și Markus? Am scăpat farfuria pe care o țineam în mână și m-am luat la fugă. Nu știam la cine să fug sau de cine fugeam, dar trebuia să fug departe de acele cuvinte îngrozitoare. Nici nu doream să mă gândesc că ele chiar au fost rostite. Nu-mi doream niciun crâmpei din viața pe care ei mi-o planificau, dar suna ca și cum nu aveam încotro. Trebuia să ascult de părinții mei după cum era scris în Biblie și să mă căsătoresc cu Markus, nu-i așa? Viața mea se învârtea în jurul unui viitor tot atât de fatal ca și cel al lui Sophie.

M-am îndreptat spre magazie, căutând-o pe Eva, dar mai apoi m-am hotărât că nu vreau să vorbesc cu ea, așa că mi-am aruncat cât colo pantofii de duminică și am fugit în sens opus, desculță. Pe când am ajuns la biserică, abia dacă mai puteam respira. M-am strecurat în biserică pentru a mă odihni și pentru a medita, dar nu eram de una singură acolo. Tata pierdea vremea prin biserică, adunând ghirlandele de flori de la nuntă.

— Ce s-a întâmplat, draga mea? Întrebă el de îndată ce eu m-am trântit pe o bancă, gâfâind și tremurând. M-am hotărât să abordez subiectul direct.

— Tu și cu mama vreți să îmi aranjați și mie căsătoria după cum ați făcut și pentru Sophie?

Tata mă privi consternat.

— Bineînțeles, răspuse el după o scurtă pauză.

— Și de ce nu îmi pot alege eu singură soțul?

— Ei bine, pentru că așa s-a făcut de generații și...

— De ce?

Tata își adună mănunchi vârfurile degetelor, ca și când ar fi predicat.

— Din mai multe motive. Atunci când ești tânăr, este mult mai ușor să vezi la partenerul tău calități care sunt superficiale și neimportante pentru o căsnicie de durată. Părinții, care înțeleg angajamentul implicat, sunt mult mai în măsură să aprecieze maturitatea și stabilitatea unei persoane.

— Și dacă eu nu vreau să mă căsătoresc cu bărbatul pe care îl alegi? Tot îmi vei cere să mă căsătoresc cu el?

— Nu, bineînțeles că nu. Dar sper că tu îi vei da o șansă tânărului și nu îl vei alunga înainte de a reuși să-l cunoști. Se aplecă pentru a ridica o floare de jos, după care se așează pe bancă lângă mine. Despre ce e vorba, de fapt?

— Nu am tras cu urechea intenționat, dar am auzit-o pe mama și pe mătușa Magda spunând că eu va trebui să mă căsătoresc cu Markus. E adevărat?

Când l-am auzit suspinând adânc îmi păru rău pentru faptul că îi ruinasem și puțina bucurie de care avusese parte în ziua aceea.

— Îl cunosc pe Gus Bauer de când am ajuns în America. Mama ta a călătorit pe vas cu mătușa Magda. Ei sunt cei mai vechi și cei mai buni prieteni ai noștri, și avem foarte multe lucruri în comun. Tradițiile familiei și aceeași țară de proveniență constituie o bază solidă pentru o căsnicie. Iar Markus este un tânăr inteligent, harnic, care...

Mi-am pus mâinile pe urechi.

— Nu! Nu pot să-l suport pe Markus! Îl știu de când eram copii!

— Dar acum nu mai sunteți niște copii, și dacă tu îi dai o șansă lui Markus, cred că vei vedea și tu cât de mult s-a schimbat de când a crescut. Niciunul dintre voi nu e

pregătit pentru căsătorie acum, decât în câțiva ani, dar atunci când va sosi clipa, sper că-i vei acorda lui Markus aceeași șansă ca oricărui alt pețitor.

— Dar eu nu vreau să am vreodată pețitori! Eu nu vreau să mă căsătoresc și să locuiesc în Bremenville!

Tata mă privi extrem de confuz. Am văzut atunci linii în jurul ochilor lui și părul cărunt de la tâmpile pe care nu le observasem niciodată înainte. El arăta atât de stupefiat, încât am simțit că trebuie să mă explic. Înainte de a mă putea stăpâni, secretul meu fu dezvăluit.

— Eu vreau să mă alătur trupei Chautauqua, tată. Vreau să călătoresc de-a lungul țării și să cânt la pian.

— Emma, răspunse el liniștit, Dumnezeu nu ți-a dăruit talentul acesta minunat pentru ca tu să-l irosești cu o trupă precum Chautauqua.

— Oh, tata... știam că n-o să mă înțelegi.

— Ba chiar te înțeleg. Ochii săi istoviți îi întâlneau pe ai mei, încât am reușit să întrezăresc înțelepciunea lui amestecată cu tristețe. Tu simți un foc puternic înlăuntrul tău cu care ai putea lumina până și noaptea dacă ai putea să-l scoți la iveală. Faptul că poți să cânti te umple de o asemenea bucurie, încât vrei să o împărtășești cu alții pentru ca și ei să poată cânta melodiile ce-ți inundă sufletul.

— De... de unde știi asta? Am avut impresia că tata văzu până în sufletul meu și că îmi citi cele mai tainice secrete.

— Asta pentru că focul acela vine de la Dumnezeu, fata mea. Fie că arzi de nerăbdare să cânti sau să predici Evanghelia, El plantează acea dorință în tine tocmai

pentru a o folosi spre slava Lui. Tata își întinse mâna pentru a o lua pe a mea într-a lui. În seara spectacolului Chautauqua tu ai experimentat puterea muzicii. Dar tu nu trebuie să călătorești împreună cu ei pentru ca să dai frâu liber talentului tău. Există și alte mijloace de a da glas armoniei divine cu care Dumnezeu ți-a umplut sufletul.

— Deci, chiar vrei să mă lași să cânt la pian? Nu îmi vei cere să mă mărit cu Markus și să trăiesc în vreo trei camere ridicate în spatele unui garaj Ford?

— Hai să trăim clipa de față, veni răspunsul lui însoțit de un suspin. Termină-ți școala mai întâi, draga mea. Iar apoi ne vom ruga pentru ceea ce va urma să fie.

În 1916, un grup de germani au aruncat în aer în New Jersey un arsenal de muniții, și atitudinea celor mai mulți americani în ceea ce privește războiul din Europa începu să se schimbe din cea neutră. Cu un an în urmă învățasem să cânt la pian populara melodie "Nu mi-am crescut băiatul ca să fie un soldat", însă acum numeroși americani erau dornici să își trimită băieții în Europa pentru a-i ucide pe acei "huni ticăloși". Bineînțeles că un asemenea vocabular nu era obișnuit și întâlnit între membrii bisericii noastre – eram în continuare o congregație majoritar germană. Dar după ce cu câțiva ani în urmă, alte două fabrici și-au stabilit sediul în Bremenville, populația orașului a ajuns să fie alcătuită din foarte mulți imigranți irlandezi. Și-au construit până și propria biserică – Biserica catolică St. Brigit – de cealaltă parte a râului de unde era biserica noastră. Detestau Germania și toate lucrurile nemțești.

Pe când aveam vârsta de șaptesprezece ani, arătam și eu în sfârșit ca o adevărată domnișoară. Nu eram la fel de drăguță ca și Sophie și Eva, care aveau nasul mamei și ochii de un albastru pur asemeni tatălui meu, dar eram acceptabilă. Moștenisem fața lungă și ovală a tatălui meu, nasul drept, și o culoare ciudată a ochilor de la o rudenie necunoscută. Nu aveam să fiu niciodată la fel de mică și cu forme atât de evidențiate ca și surorile mele, însă îmi plăcea forma mea înaltă, suplă așa cum era. Părul era cel pe care nu-l puteam suporta. Nu era blond și cârlionțat ca al surorilor mele, ci drept și bogat și de culoarea ștearsă a unei pâini din grâu. Nu aveam răbdarea să-l prind în coc sau să-l aranjez, așa că într-o zi l-am tuns scurt, după cum obișnuiau să-l aibă și fetele din oraș.

— Ce va spune tata când te va vedea? se îngrijora Eva în timp ce mergeam spre casă. Arăți de parcă ai fi o sufragetă.

— Foarte bine! Trebuia să fac ceva diferit pentru a-i dovedi că locul meu nu e aici în Bremenville.

— Nu spune asemenea lucruri. Unde altundeva ți-ar fi locul dacă nu aici, împreună cu familia ta?

— Ascultă, Eva. Pentru tine și Sophie e ok să vă căsătoriți și să locuiți aici, dar eu nu vreau să mă căsătoresc. Eu vreau să merg să cânt la pian în lumea întreagă.

După cum s-a dovedit mai târziu, tata tocmai aflase în dimineața aceea că mii de femei și copii mureau de foame în Germania datorită foametei aceleia groaznice, astfel că el și cu mama nu ar fi băgat de seamă nici dacă m-aș fi tuns cheală. Totuși, toți băieții din biserică au remarcat

asta, și în sâmbăta ce urmă, s-au luptat pentru coșul meu la picnicul anual al bisericii. Tatăl lui Hilda Lang a scos la licitație coșurile de la picnic pentru a colecta bani pentru misiunile din anul acela, din moment ce tata nu se prea vedea capabil să se ocupe de distracții și festivități.

Coșul meu primi cel mai mare preț, dar când câștigătorul veni să-și ceară permisiunea de a-l împărți cu mine, am fost surprinsă să descopăr că cel care-l cumpărase era Markus Bauer. Am început să dau din cap, neîncrezătoare.

— Ce s-a întâmplat, pisicuțo? mi se adresă el cu un zâmbet larg pe față. Era înalt și bine făcut, în vârstă de douăzeci de ani acum, cu o privire oacheșă ca a unui actor din filme.

— Ai fi putut să-ți alegi oricare fată din oraș!

— Știu!

— Și atunci de ce m-ai ales pe mine? Aproape că suntem verișori, pentru numele lui Dumnezeu!

— Am văzut modul în care toți băieții se învârtesc în jurul tău, asemeni fluturilor de noapte în jurul unui bec, așa că m-am hotărât să le-o iau înainte.

— Nu pot să înțeleg de ce se comportă așa, am spus eu în timp ce mă aplecam să întind pătura pe iarba ce înconjură biserica. Nu am făcut absolut nimic ca să încurajez atențiile lor. Nu dau doi bani pe niciunul dintre ei.

— Nu aici, pisicuțo, spuse Markus luând pătura din mâna mea. Urmează-mă. El se îndreptă spre livada tatălui meu, departe de toți ceilalți ce luau parte la acel picnic.

— Stai... unde mergi? Trebuia să mă grăbesc și să țin pasul cu el pentru a nu rămânea în urmă.

Având în vedere exorbitantul preț pe care a trebuit să-l plătesc pentru acest prânz, cred că merit puțină intimitate atunci când mănânc, replică el. Întinse pătura sub un măr, și se trânti jos lângă ea, întinzându-se asemeni unui câine de vânătoare în fața unui șemineu. Aștept să fiu hrănit de mâna ta, afirmă el afișând un zâmbet plicticos.

— Atunci înseamnă că ai cumpărat coșul greșit, am replicat eu. Poate că Hilda Lang sau vreuna dintre fanele tale înfocate ar fi mai mult decât dornice să te hrănească, dar nicidecum eu. Am îngenuncheat pe partea opusă a păturii și am început să scot farfuriile și mâncarea din coș.

— Știi, asta îi face pe toți băieții să roiască în jurul tău... atitudinea asta sfidătoare pe care o ai. Tu nu flirtrezi și nu suspini asemeni celorlalte fete, sau nu te porți ca și cum singurul tău scop e acela de a găsi un tip care să te ceară în căsătorie.

— Bineînțeles că nu! Eu nici măcar nu vreau să mă căsătoresc până când voi fi mai în vârstă. Ba mai mult, într-o bună zi, cât de curând, eu voi pleca din Bremenville.

— Serios? spuse el rânjind.

— I-am aruncat în farfurie o bucată de pui prăjită.

— De ce am eu oare întotdeauna impresia că tu râzi de mine, Markus Bauer?

— Nu râd de tine, pisicuțo... sincer că nu râd. Însă, oricât de mult se strădui să-și coboare colțurile gurii, nu putu să ascundă zâmbetul din ochii lui negri.

— Ba da. Râzi de mine încă de când eram copii.

Dintr-odată zâmbetul din ochii lui se stinse.

— Tu ești fiica pastorului Schroder, spuse el liniștit, și nu a lui Gus Bauer. Nici măcar nu ai idee ce înseamnă ca alții să te ia în derâdere. Își luă bucata de carne și începu să mănânce. M-am temut că stricasem totul și că îi rănisem sentimentele, dar după ce luă a doua îmbucătură spuse: Mmm, ce bună e. Tu ai gătit-o?

— Nu eu, Eva. Eu sunt un adevărat dezastru în ale gătitului. Dacă băieții ăia care au licitat pentru coșul meu, ar ști adevărul despre mine, ar fugi în altă direcție.

— Ei nu te vânează pentru gătitul tău, spuse el, înghițind o mușcătură din chifla lui. Pentru ei e o adevărată provocare să încerce să câștige inima ta rece, insensibilă.

— Aha, deci așa se explică totul! Știam că nu felul în care arăt îi atrage!

Își șterse gura cu șervețelul, după care îl așeză lângă farfuria lui.

— Tu chiar nu știi, nu-i așa? murmură el. Am fost uluită să constat că Markus era chiar mai chipeș atunci când era serios decât atunci când afișa zâmbetul acela ciudat.

— Ce să știu?

— Că ești frumoasă, Emma.

— Nu sunt.

Dar am înțeles după expresia feței lui că vorbea serios. Am privit în depărtare, temându-mă ca nu cumva să înroșesc ca o școlăriță. Îmi luă fața în mâini și mi-o întoarse din nou spre el. Am simțit pielea aspră a degetelor lui în timp ce îmi mângâie obrazul.

— Frumusețea înseamnă mai mult decât niște linii exterioare perfecte, Emma. Tu ai un foc interior care îi

atrage pe toți înspre tine, tot așa cum și florile se rotesc după lumina soarelui. Când pășești într-o încăpere, locul acela se trezește dintr-odată la viață. Te așezi la pian și deodată se aud doar râsete și cântece. Tu nu ai nevoie de nimeni și de nimic pentru că tu știi cine ești, și tu ești perfectă prin ceea ce ești. Ești frumoasă, Emma. Cu atât mai mult cu cât tu nici măcar nu-ți dai seama.

Simțeam că trebuie să spun și eu ceva înapoi, dar nu știam ce. Îl cunoscusem pe Markus Bauer de când eram mică, dar pentru prima oară am reușit să văd cât de vulnerabil era. Căci dincolo de toată laudăroșenia și farmecul lui, era pe dinăuntru un copilăș rănit, ce își ascundea durerea și rușinea familiei în spatele unor ghidușii și a unor râsete.

Când își coborî într-un final mâna, mi-am simțit obrazul înfierbântat în locul unde fuseseră degetele lui. Apoi un zâmbet lipsit de griji îi lumină fața în timp ce își puse din nou obișnuita lui mască.

— Dar pentru desert, ce mi-a gătit Eva?

În următoarea oră, am râs și am vorbit ca doi buni prieteni cum nu mai fusesem niciodată. Eram atât de naturali unul cu celălalt, conversația noastră decurgea atât de bine, și aveam atât de multe în comun, încât am rămas surprinsă. După aceea mi-am reamintit cuvintele tatălui meu cum că tradițiile comune constituiau o bază solidă pentru o căsnicie, și apoi mi-am adus aminte planurile mamei mele de a mă cupla cu Markus, și mă cuprinse o panică atât de mare, încât îmi veni să fug. Când l-am auzit pe domnul Lang adunând copiii pentru jocuri și pentru curse, am început să împachetez repede

lucru rile de la picnic. Markus mă opri, acoperindu-mi mâna cu a lui.

— Pot să-ți cer o favoare, pisicuțo?

— Vrei să duci resturile acasă?

— Nu, spuse el râzând, nu are nimic a face cu resturile. Mă întrebam dacă îmi vei scrie. Fața lui deveni serioasă din nou.

— Să-ți scriu?

— Da. E doar o chestiune de timp până când președintele Wilson va declara război Germaniei, iar eu mă voi înscrie în armată de îndată ce lucrul acesta se va întâmpla. Îmi vei scrie atunci când voi fi în Franța ca să-mi spui și mie ce se întâmplă aici acasă?

— Bineînțeles, Markus... asta dacă și eu voi fi acasă. Sper să părăsesc cât de curând Bremenville.

— Mi-ar face mare plăcere să primesc vești de la tine, oriunde ai fi. Îmi lăasă mâna și mă ajută să pun farfuriile și șervețelele înapoi în coșulețul meu. După ce am terminat de strâns, am scuturat fărâmiturile de pe fața de masă. Markus privea fix în jos, timid dintr-odată.

— Pot să-ți mai cer încă o favoare, pisicuțo?

— Ce mai e acum?

— Vrei să-mi dai un sărut ca să te țin minte chiar și atunci când voi înainta cu greu prin tranșee? Își întoarse capul și îmi arătă obrazul.

Ce mare scofală?! m-am gândit eu și am pășit înspre el, închizându-mi ochii. Dar în ultimul moment, își întoarse fața spre mine, și mă sărută pe buze! Mă prinse de părul meu tuns scurt și îmi ținu buzele lipite de ale lui sărutându-mă îndelung. Când în cele din urmă îmi dădu

drumul, capul meu vuia! Am fost mult prea uluită ca să mai pot să-l pleznesc.

— Mi-am dorit să fac lucrul ăsta încă de la nunta surorii tale în urmă cu trei ani, spuse el în timp ce se îndepărta, râzând. Acum pot muri, căci sunt un om fericit!

Când Statele Unite declarară război Germaniei, Markus Bauer se înrolă împreună cu alte milioane de bărbați americani "pentru a ajuta lumea să devină un lăcaș al democrației". Înainte ca unchiul Sam să-l trimită peste hotare, veni pentru o scurtă vizită acasă, și fiecare fată din Bremenville, cu excepția mea, leșina atunci când îl vedea îmbrăcat în acea uniformă. Familia Bauer invită familia noastră la cina de rămas-bun. M-am văzut așezată, în mod convenabil, alături de el, conștientă de faptul că părinții noștri nu renunțaseră încă la ideea de a ne cupla. În tot timpul cinei, mama se uită la noi de dincolo de masă, cu capul ușor înclinat, visătoare. Mă simțeam asemeni unei muște ținută captivă într-o sticlă. Când unchiul Gus își aprinse o țigară după cină, m-am scuzat din cauza fumului tocmai pentru a fugi afară, pe veranda din față a familiei Bauer. Ar fi trebuit să-mi dau seama că Markus o să mă urmeze.

— Nu uita că mi-ai promis că o să-mi scrii, spuse el în timp ce se așează lângă mine, pe scările de pe verandă. M-am mutat tocmai pentru a păstra o distanță sigură între noi doi, ca nu cumva să fiu iar păcălită și atrasă în capcana unui sărut ce să mă lase fără respirație.

— Îți voi scrie... dar să nu te aștepti la chestii sentimentale. Va trebui să-i scrii lui Hilda Lang dacă dorești să ai parte de asemenea nimicuri.

Se lăasă pe spate, sprijinindu-se pe coate și începu să râdă, întinzându-și picioarele lungi înaintea lui. Cizmele lui de soldat erau noi-nouțe și atât de lustruite, încât aproape că mă puteam vedea în ele. Acestea păreau nepotrivite pentru Markus, cel care dintotdeauna fugise prin Bremenville cu picioarele desculțe.

— Te-ar deranja dacă i-aș scrie lui Hilda Lang? mă întrebă el.

— Absolut deloc, am replicat eu gesticulând cu mâna. Nu m-ar deranja nici dacă i-ai scrie fiecărei fete din orașul ăsta.

— Brr! spuse el, imitând ca și cum ar fi fost cuprins de un fior. Ești la fel de rece și dură, Emma. Promite-mi că n-ai să te schimbi cât voi fi plecat, bine? Aștept cu nerăbdare să mă întorc și să-ți dezgheț inima aceea rece.

— Va trebui să mă găsești mai întâi, veni răspunsul meu. Plănuiesc să părăsesc Bremenville de îndată ce termin școala și se încheie războiul.

— Și unde o să mergi?

— Încă nu știu... dar departe de aici!

— Te voi găsi ușor, răspunse el afișând un zâmbet plicticos. Voi urma doar muzica și locul unde domnește voieșia. Tu vei fi "inima" acelu loc.

În ziua următoare mi-am luat rămas-bun de la Markus și de la un tren încărcat cu băieți din oraș care se îndreptau acum spre Europa pentru a "ucide împăratul". Asta îmi dădu un sentiment ciudat gândindu-mă că ei urmau să tragă în verișorii mei germani. Îmi cunoșteam rudeniile numai din poze, dar nu arătau deloc diferit față de băieții americani care erau atât de dornici să-i ucidă. Nu era de

mirare că războiul îl răvășise atât de mult pe tata. Dacă ar fi putut să se poziționeze pe un pământ neutru între cele două armate și să le ordone să oprească măcelul, ar fi făcut-o cu cea mai mare bucurie.

Ori de câte ori se publicau poze din război în secțiunea de rotogravură a ziarului, tata se închidea în biroul lui. Pozele ne îngrozeau pe toți – soldați spitalizați, orbiți de iperită; un peisaj sinistru cu cioturi înnegrite de copaci a ceea ce fusese cândva o pădure germană; corpuri sfârtecate ce zăceau îngrămădite într-un tranșeu noroiu. Dintr-un motiv anume, nu m-am îngrijorat niciodată pentru Markus. Știam că putea să aibă grijă de el. Făcuse lucrul acesta toată viața lui. Îl invidiam pentru că reușise să călătorească atât de departe de Bremenville, chiar dacă acea călătorie îl dusesse la război. Îmi scria cu fidelitate, descriind călătoria anevoioasă peste Atlantic pe un vas înghesuit cu trupe; primirea frenetică de care infanteriștii avură parte în Paris; sunetul înfiorător al bombelor ce explodau în apropiere. Abia răspundeam la o scrisoare după ce primeam de obicei câte trei scrisori de la el.

După ce aproape toată forța de muncă din Bremenville plecase, m-am dorit să solicit o slujbă la fabrica de lână pentru a munci ca toate celelalte fete de vârsta mea. Însă când tata află că fabrica semnase un contract guvernamental de a coase uniforme pentru armată, nu îmi dădu voie să lucrez acolo. Era într-atât de pornit împotriva războiului, încât îi interzise până și lui Vera, în vârstă de doisprezece ani să cumpere timbre, deoarece banii erau folosiți pentru a susține forțele armate.

— Eu sunt singura fată din școală, se plânse ea, care nu poate "atinge un timbru și un împărat". E lipsă de patriotism!

Tata însă ne-a dat voie să participăm la programe voluntare de raționalizare, cum ar fi zilele de luni "fără grâu" și zilele de marți fără carne". În zilele de duminică decretate "fără combustibil", toți enoriașii își înhămau caila la mașinile lor pentru a veni la biserică. Când Crucea Roșie a transformat într-o cantină partea din față a unui magazin de lângă gară, abia ne dădu tata voie mie și Evei de a face voluntariat și aici, deoarece Crucea Roșie era cunoscută ca fiind o organizație neutră. Ne-am hotărât să nu îi spunem că toate perechile de ciorapi pe care noi voluntarii le tricotam erau trimise trupelor americane.

Pe lângă tricotat, o altă sarcină de-a noastră era să colectăm sâmburi de piersică pe care armata îi folosea pentru a face filtre de cărbuni pentru măștile de gaze. Era nevoie de trei kilograme de sâmburi pentru ca să poată fi fabricat cărbunele necesar unei singure măști, și cum unchiul Sam avea nevoie de un milion de măști, colectarea acestor sâmburi ne ținu destul de ocupate pe mine și pe Eva. Am deținut recordul pentru colectarea celor mai multe kilograme într-o singură săptămână – un kilogram și jumătate. Hilda Lang încercă să depășească recordul meu, mâncând prostește de una singură o baniță întreagă de piersici, după care își petrecu ziua și noaptea la toaletă, suferind de dispepsie.

Însă partea mea preferată la cantină era cea în care îi înveseleam pe soldații care treceau cu trenul prin Bremenville, soldați veniți din toată țara. Dacă eu nu

puteam să călătoresc în locuri interesante, faptul că aveam oportunitatea de a întâlni oameni interesanți îmi era de-ajuns. În timp ce soldații mâncau sandviciuri și prăjituri gratuite și beau litri de cafea, eu interpretam cântece renumite la o pianină pentru a le mai ridica moralul. Câteodată spiritele lor se încingeau așa de tare, încât împingeam mesele și scaunele spre pereți și începeam să dansăm. Bineînțeles că tata nu știa nimic de această parte a voluntariatului de la sediul Crucii Roșii.

Într-o după-amiază eram în drum spre casă, venind de la cantină, când am dat peste multă agitație pe stradă. În mijlocul acelei mulțimi se auzeau bufniturile grele și grohăiturile unei bătăi cu pumnii. Curioasă, am încercat să văd peste capetele oamenilor sau peste umerii lor pentru o privire mai îndeaproape. Trei muncitori de vârstă mijlocie, din partea irlandeză a orașului îl băteau pe un al patrulea, care era întins la pământ asemeni unei grămezi de haine folosite. Dintr-odată mi se întoarse stomacul pe dos. Hainele acelea îmi părură extraordinar de familiare.

— Ești un spion pentru germanii aceia împuțiji, nu-i așa? Hai, vorbește! Ori de câte ori bărbatul căzut se mișca, unul dintre ei îl lovea din nou.

— Spune adevărul, Fritzie. Știm că ești unul dintre ei.

— Dacă nu ești, atunci să te auzim spunând Jurământul de credință față de națiune.

Când omul se ridică pe genunchi și încercă să stea, ei îl doborâra din nou. Dar nu înainte ca eu să zăresc chipul acela însângerat. Era tata.

— Încetați! Chiar acum! am strigat eu. Lăsați-l în pace! Am fugit înspre ei cu pumnii ridicați. Nu aveam nici cea

mai mică intenție de a întoarce și celălalt obraz acestor huligani, după cum făcea tatăl meu. Principalul instigator mă apucă de braț.

— Și, mă rog, tu cine ești fetițo? Avea fața și nasul acela roșu al unui om care a consumat prea mult alcool. L-am lovit cât am putut de tare în fluierul piciorului.

— Aha, și tu trebuie să fii o nemțoaică afurisită, spuse el, grohăind. Cel puțin, lupti ca și unul de-al lor! Îmi dădu drumul la mână pentru a se ține de picior.

— Eu m-am născut în America și nicidecum într-o mlaștină irlandeză ca tine!

Ceilalți doi huligani începură să râdă în timp ce mă înconjură, necăjindu-mă cu cuvintele lor. Devenisem acum centrul atenției lor, dar eram mult prea mânioasă și îngrijorată pentru tatăl meu ca să mă tem pentru mine. Îl puteam auzi pe tata cum gema încet, căzut la pământ în spatele meu.

— Cum îndrăzniți să atacați un om nevinovat! Unul care nici măcar nu ripostează înapoi!

— Nu e chiar atât de nevinovat, domnișoară, spuse omul cu fața roșie. Vorbește exact ca și împăratul german.

— Noi vom câștiga războiul acesta! strigă un om scund, ca un maimuțoi, încercând să imite accentul tatălui meu.

— Noi nu vom tolera spionii, afirmă liderul lor. Noi credem într-o Americă numai a americanilor.

— Noi suntem mai americani decât voi, irlandezi tâmpiți ce sunteți! am strigat eu. Numai pentru că voi sunteți prea ramoliți și bătrâni pentru a mai lupta în armată nu aveți dreptul să declanșați propriul vostru război!

S-au oprit din răs. Îi înfuriasem. Omul cu fața de maimuță mă prinse de la spate, ținându-mi brațele.

— Dă-mi drumul, maimuță urâtă ce ești! Dădeam din picioare și mă luptam să mă eliberez, dar el era mult prea puternic. Disperam să mă ajute cineva, când un bărbat își făcu loc prin mulțimea de spectatori.

— Lăsați-i în pace! Las-o, Liam! Care e problema voastră? Puteam să-mi dau seama după accentul lui că și el era irlandez.

Cel care mă ținuse captivă mă smuci cu brutalitate de mâini.

— Am prins câțiva spioni, Paddy. Și încă de-ăștia tare arțăgoși, să știi.

— Ăsta, de exemplu, nu vrea să cumpere timbrele libertății. Cel mai aprins dintre ei îl lovi încă o dată în coaste pe tata.

Înainte ca eu să am timp să reacționez, noul venit îl apucă pe huligan de cămașă, și aproape că îl ridică de la pământ.

— Vrei să te lupți cu cineva Kevin, luptă-te cu mine! i se adresă el foarte aprins. Și nu te lega de un reverend nevinovat!

— Dar e un protestant...

— Aici nu suntem în Irlanda! Nu te-ai săturat de toată ura de care ai avut parte acolo? Nu tocmai de aceea ai venit aici în America? Pentru ca să lași deoparte orice prejudiciu și luptă?

Apărătorul meu avea în jur de douăzeci de ani, mult mai tânăr decât ceilalți trei bărbați, însă el exercita o

autoritate misterioasă peste ei, care îi determină pe cei trei să se retragă în semn de respect.

— Acum, cred că voi datorați acestor oameni niște scuze, spuse el, dând drumul acelui bărbat.

Liderul lor își îndreptă hainele.

— Eu nu îmi cer iertare de la niște nemți, spuse el morocănos.

— Atunci să nu cumva să îndrăznești să îți arăți fața la St. Brigit Până când nu faci lucrul acesta, Kevin Malloy.

— Oh, Paddy, de ce le iei apărarea? Ei sunt nemți... și protestanți pe deasupra.

Paddy păși spre el, cu pumnii încleștați.

— Ajută omul să se ridice în picioare, Liam!

— Dar el...

— Am spus, ajută-l să se ridice!

Ei îl ascultară de îndată, ridicându-l brusc pe tata în picioare, fără nici-o urmă de blândețe. Nu puteam nicidecum să înțeleg autoritatea extraordinară pe care tânărul o avea peste acești bărbați care erau cu douăzeci de ani mai în vârstă decât el. După ce l-au ridicat pe tata de la pământ, Paddy își ceru scuze în numele celor trei bătași.

— Vă iert, le răspunse tata, ținând acum o batistă la buza lui crăpată. Eram atât de mânioasă.

— Cum poți să-i ierți? Uită-te cât de tare te-au lovit! Fusese bătut atât de rău, încât nici nu putea sta în picioare drept, și printre altele mă temeam că-i era rupt și brațul stâng după felul în care îi atârna. Tata își ridică mâna pentru a mă liniști.

— Îi iert pentru că Biblia îmi spune că trebuie să iert.

— Ei bine, eu n-am să-i iert niciodată pentru faptul că ți-au făcut rău! Niciodată!

Tânărul acela irlandez și cu mine l-am dus pe tata și l-am așezat pe un scaun în cantină.

— Ar trebui să vă vadă un doctor, domnule reverend, spuse el. Dați-mi voie să vă ajut. Care este doctorul dumneavoastră? Am să merg să-l aduc.

— Mulțumesc pentru grija ta, dar o să fiu bine. Tata îmi dădu voie să-i curăț fața de sânge cu o cârpă umedă, după care insistă ca noi să uităm tot ceea ce s-a întâmplat și să mergem acasă. Am mers acasă, dar de uitat ceea ce s-a întâmplat nu prea am reușit.

Veștile despre atacul acesta s-au răspândit în tot orașul, și un grup de bătrâni și diaconi au venit la parohie în seara aceea pentru a vorbi cu tata. Am stat afară, lipită de ușa închisă a salonului pentru a auzi fiecare cuvântul ce era rostit acolo.

— Pastore, trebuie să ne înarmăm! Dacă ți-au făcut ție lucrul acesta, ce îi va opri să ne atace soțiile și copiii?

— Are dreptate, Friedrich. Aceste incidente nu au loc doar în Bremenville. Această isterie anti-germană s-a răspândit peste tot în Statele Unite. Trebuie să ripostăm.

— Ascultați-vă ce spuneți, replică tata. Vocea lui era blândă, cuvintele erau întrerupte, ca și cum îl durea să tragă o respirație adâncă. Nu putem să ne coborâm la nivelul lor. Cei care scot sabia, de sabie vor pieri. Asta vreți voi pentru familiile voastre?

— Noi dorim ca familiile noastre să fie în siguranță, nu bătute până la sânge de ei!

— Mai e ceva ce trebuie să menționăm aici, pastore Schroder. Am recunoscut de îndată vocea domnului Metzger. El era capul aceluși consistoriu. Există legi noi... guvernul aplică mari pedepse celor care critică războiul. Noi credem că ar fi de cuviință ca dumneata să nu mai îți predici având ca temă pacea.

— Deci acum trebuie să ascult de tine în loc să ascult Duhul Sfânt? Întrebă tata mânios. Vrei să-mi dictezi ce pot și ce nu pot să predic?

— Noi îți cerem doar să iei în considerare ceea ce s-a petrecut azi. Putea să fie oricare dintre noi. Până când războiul acesta nu se va termina, nu îndrăznim să atragem atenția asupra noastră și asupra originii noastre germane. Făcu o pauză, și când își reluă cuvântarea avea o voce calmă, dar fermă. Comitetul a hotărât să anuleze serviciul în care vorbim doar în germană și să ținem doar servicii în limba engleză până când se termină războiul. Bătrânii și diaconii noștri vor cere membrilor să vorbească numai în limba engleză în public și să evite orice fel de contact cu populația irlandeză-catolică. Trebuie să fim mai uniți ca și comunitate pentru a ne proteja pe noi și familiile noastre...

Dezgustată de tot, nu am dorit să mai aud continuarea. Uram mai mult ca niciodată orașul Bremenville și viața mea izolată de aici, astfel că mi-am reînnoit hotărârea de a pleca de îndată ce războiul va lua sfârșit. Eram sigură că această oportunitate avea să se ivească în curând. Veștile din Europa erau bune; noi câștigam războiul. Noianul neîntrerupt de scrisori pe care le primeam de la Markus erau optimiste că victoria era aproape.

Scrisorile lui Markus erau, de asemenea, pline cu planurile lui de viitor – visuri care, în mintea lui mă includeau și pe mine. El știa de planul părinților noștri de a ne cupla și îl considera unul foarte bun. Însă eu nu aveam nici cea mai mică dorință de a-mi trăi viitorul alături de Markus Bauer.

Tata îmi promisese că nu îmi va cere să mă căsătoresc împotriva voinței mele, însă războiul îl afectase atât de mult, încât m-am temut că nu-și va mai aduce aminte. Îmi iubeam familia, dar nu doream să am parte de o viață ca cea a mamei mele sau a lui Sophie. Eu îmi doream o viață care să fie plină de muzică și veselie – îmi doream să călătoresc în locuri noi, să descopăr lucruri noi. La fel de neliniștită ca și găștele de pe pășunea domnului Metzger de lângă râu, așteptam cu nerăbdare ziua în care să am aripi și să-mi iau zborul.

În toamna anului 1918, pe când aliații înaintară cu ofensiva lor pe frontul de vest, s-a răspândit gripa spaniolă. Gripa făcu ravagii mai întâi prin taberele militare și prin porturi, astfel că mii de soldați sau îmbolnăvit și au murit. Epidemia atacă apoi populația civilă, paralizând orașele după ce mii de muncitori o contactară.

— Fetelor, nu vă mai dau voie să lucrați la cantina de la Crucea Roșie până când nu trece acest val de epidemie, ne înștiință tata într-o dimineață în timp ce serveam micul dejun. Feriți-vă de orice loc public.

L-am considerat super-grijuliu.

— Dar biserica atunci? Am replicat eu morocănoasă. Și ea e un loc public.

Chipul tatălui meu era neobișnuit de rigid.

— Doctorul Strauss m-a avertizat deja că dacă vor fi diagnosticate cazuri și aici în Bremenville atunci biserica va trebui să fie închisă.

— Mă simt de parcă aş fi prizonieră în oraşul ăsta stupid, am murmurat eu în timp ce împingeam înapoi și încolo ouăle din farfuria mea.

— Ești tânără și te crezi foarte puternică, dar te asigur că nu ești așa. Tata se ridică de pe scaunul lui din capul mesei și întinse ziarul în fața mea. Citește aici, Emma. Citește despre zecile de mii de oameni care sunt bolnavi și mor. În unele orașe, autoritățile au mers din ușă în ușă pentru a colecta cadavrele, așa cum au făcut și în Evul mediu timpuriu atunci când a lovit ciuma bubonică. Crede-mă că îți cer să stai în casă pentru binele tău.

După ce m-am răbdat câteva săptămâni și am stat numai în casă, m-am răzvrătit. Folosindu-mă de scuza că o vizitez pe sora mea Sophie, în oraș, am plănuit să întâlnesc un băiat la film. Eva mă însoți. Ne-am oprit pe la Sophie, scurt, după cum îi spusese tatălui meu, după care am grăbit-o pe Eva spre film.

Strada principală din Bremenville era neobișnuit de liniștită pentru o seară de vineri. Până și cârciumile irlandeze ce se întindeau pe malul râului aveau foarte puțini clienți, judecând după liniștea din oraș și după faptul că nu se auzeau scandaluri. Rândurile la biletele pentru film erau abia pe jumătate din cât erau de obicei de lungi, dar era un semn de avertisment pentru publicul larg postat în afara teatrului care o îngrozi pe Eva:

GRIPA

deseori asociată cu

Pneumonia

este foarte răspândită acum în America.

Teatrul acesta cooperează cu departamentul de sănătate.

ȘI DUMNEAVOASTRĂ TREBUIE SĂ FACEȚI LA FEL!

Dacă sunteți răcit(ă) și tușiți sau strănutați, nu intrați în această clădire!

MERGEȚI ACASĂ ȘI STAȚI ÎN PAT PÂNĂ când VĂ FACEȚI BINE!

— Nu-mi place deloc cum sună, spuse Eva. Hai mai bine să mergem acasă. Și-așa nu vreau să văd filmul ăsta.

— Dar dacă tu mergi acasă, va trebui să merg și eu, iar eu ar trebui să mă întâlnesc cu cineva aici. Te rog, Eva, am implorat-o eu. Fă-mi favoarea asta... doar de data asta. S-ar putea ca și tu să ai nevoie de ajutorul meu într-o bună zi.

Mi-am dat seama că îi era teamă, dar am insistat până când a cedat. A fost cea mai mare greșeală a vieții mele. Sora mea era perfect sănătoasă în seara aceea, însă trei zile mai târziu avea temperatură foarte mare și respira foarte greu. Tata m-a trimis să-l aduc pe doctorul Strauss. Am așteptat în salon împreună cu tata și cu mama până când doctorul o examinează pe Eva.

— E gripa spaniolă, spuse el după ce o termină de examinat, își dădu jos masca de pânză pe care o purtă pe față și clătină din cap. Nu prea avem ce face, decât să lăsăm boala să-și urmeze cursul.

Groaza mă paraliză. Nu-mi era teamă că s-ar putea să fi contactat și eu gripa, chiar dacă Eva și cu mine

împărțeam aceeași cameră. Însă gândul că neascultarea mea periclitase viața surorii mele, mă zgudui din temelii.

— Este foarte important să localizăm sursa infecției, spuse doctorul Strauss, cât și să izolăm pe oricine pe care Eva ar fi putut infecta de atunci. Puteți să-mi spuneți ce a făcut în ultimele patru, cinci zile? A fost ieri la biserică?

— Nu, nu s-a simțit prea bine și nu a mers, răspuse mama. Vocea ei trăda spaimă. Tata o luă de mână și o ținu strâns într-a lui.

— Singura dată când Eva a părăsit casa săptămâna trecută a fost vineri seara atunci când ea și cu Emma au plecat să o viziteze pe Sophie, spuse tata.

Toți se întoarseră înspre mine. Nu am așteptat lanțul lung și inevitabil de întrebări, ci am mărturisit de îndată adevărul, rugându-mă ca Dumnezeu să aibă milă de Eva.

— Este vina mea. Ne-am dus să o vedem pe Sophie, dar apoi ne-am dus și la film. A fost ideea mea. Eva nu a dorit să intre în teatru atunci când a văzut afișul acela de avertizare, dar eu am convins-o.

Doctorul Strauss își închise ochii preț de câteva secunde.

— În cazul acesta, chiar nu-mi dau seama cum am putea să o oprim din a se răspândi. Se ridică în picioare și își vârî mâinile în mânecile hainei lui de parcă erau făcute din plumb. Atunci, pastore, puteți face ceva mai mult decât mine. Vă puteți ruga.

De îndată ce doctorul plecă, am căzut prăbușită în fața canapelei și am început să-L implor pe Dumnezeu, cu fața îngropată în perne. Tata trebuie să fi văzut că lacrimile mele de vinovăție și de remușcare nu erau prefăcute,

deoarece era surprinzător de blând cu mine. Îngenunche alături de mine câteva minute mai târziu, rezemându-și mâna pe spatele meu.

— Emma... nu aplic reguli numai de dragul de a vă opri pe voi să vă distrați. Le aplic din același motiv pentru care o face și Dumnezeu – pentru a-i proteja pe cei pe care îi iubesc.

— Dar de ce o pedepsește Dumnezeu pe Eva? am strigat eu. Spune-i să mă pedepsească pe mine. Eu sunt cea care a fost neascultătoare.

— Nu e o pedeapsă, Emma. E o consecință. Dumnezeu nu o pedepsește pe Eva. Păcatul întotdeauna atrage consecințe. Amândouă ați nesocotit semnul de avertizare. Astea sunt și regulile lui Dumnezeu.

— semne de avertizare. În nechibzuința noastră, noi le ignorăm.

Părinții mei nu îmi dădură voie să intru în dormitor ca nu cumva să mă îmbolnăvesc și eu, așa că am stat afară, lângă ușă, rugând-o pe Eva să mă ierte. Nu știu dacă m-a auzit sau nu.

Aproape că s-ar fi putut face o groapă în podeaua din biserică goală unde eu și cu tata am îngenuncheat rugându-ne pentru Eva, dar Dumnezeu nu ne ascultă pe niciunul dintre noi. Eva muri o săptămână mai târziu. Mama și tata erau la căpătâiul ei. Privirea de pe chipurile lor când au închis ușa de la dormitor și au coborât jos pentru a ne spune mie și lui Vera vestea, m-a urmărit pentru mulți ani după aceea.

Nimeni din biserică noastră nu a avut voie să vină să ia parte la înmormântarea ei și să plângă împreună cu noi,

deoarece departamentul de sănătate se temea că epidemia s-ar fi putut răspândi. Până și sora mea Sophie, care era însărcinată cu cel de-al doilea copil, nu îndrăzni să vină. Însă Gus și Magda Bauer au trecut dincolo de orice interdicție pentru a veni și a sta cu noi în cimitirul din spatele bisericii în după-amiaza acelei zile frumoase de toamnă și pentru a ne ajuta să coborâm sicriul în pământ. Tot așa cum și frunzele acelea colorate cădeau la pământ împrejurul nostru, ni se părea imposibil de crezut că viața Evei, ca și cea a frunzelor, se scursese.

Durerea și vinovăția mea depășeau orice limită. Mă simțeam atât de vinovată de moartea Evei, de parcă eu i-aș fi pus un pistol la tâmplă și aș fi tras. Nu am putut să văd fața tatălui meu care își petrecu restul zilei în biroul lui, refuzând să mănânce. Nu am putut să văd nici chipul mamei mele care plângea și se tânguia pentru fiica ei sus în dormitor. Nu îndrăzneam să o privesc nici pe sora mea, pe Vera, care mă privea ca și cum aș putea într-un fel să cauzez și moartea ei. Și nu puteam să stau singură în camera aceea, pe care o împărțisem toată viața mea cu Eva, nu puteam să-i văd toate hainele și păpușile ce-mi aduceau aminte de ea, ce mă făceau să-mi fie dor de ea. Am petrecut seara aceea tremurând pe veranda din față, dorindu-mi din toată inima mea să fi murit eu în locul Evei.

Și în timp ce soarele scăpăta spre asfințit, am auzit o mașină ce venea pe drumul nostru. Când reduse din viteză pe lângă biserică și intră mai apoi în curtea noastră, am fost surprinsă să-l văd pe unchiul Gus. El și cu mătușa Magda tocmai pleaseră acasă în urmă cu câteva ore după înmormântare. Opri motorul și stătu în mașină preț

de câteva minute, fără a se clinti. M-am întrebat dacă băuse ceva, dar în cele din urmă se dădu jos și se îndreptă încet spre casă. Părul îi era ciufulit, ochii roșii, iar fața brăzdată de lacrimi pe care nici măcar nu se sinchisea să le mai șteargă.

— Unde e Fred? întreabă el cu o voce aspră.

— În biroul lui... ce s-a întâmplat, unchiule Gus?

Trecu pe lângă mine ca și cum nici nu ar fi auzit întrebarea pe care i-am adresat-o. L-am urmat până la ușă și l-am văzut pe tata care îl întâmpină în hol.

— Gus?

— E prea mult pentru o zi, Fred, spuse el plângând. E prea mult...

Tata îl apucă pe unchiul Gus de braț ca și cum ar fi vrut să-l sprijine.

— Spune-mi, șopti el.

— Magda și cu mine tocmai am aflat... Markus a murit.

— Nu! am strigat eu. Nu, nu poate fi mort, nu poate! Când a murit, cu cât timp în urmă?

Unchiul Gus mă privi fix, cu ochii împăienjeniți.

— A murit săptămâna trecută, într-o explozie a unui rezervor!

Mi-am acoperit fața și am plecat plângând. Îi scrisesem lui

Markus că nu doream să mă căsătoresc cu el atunci când o să se întoarcă acasă. Acum era mort, la doar douăzeci și unu de ani, pe un câmp de luptă din Germania – pe același pământ de unde părinții lui plecaseră cu un an înainte ca el să se nască. Pentru a doua oară, am simțit

cum nuiaua pedepsei și mâniei lui Dumnezeu mă lovea cumplit.

A treia lovitură veni o săptămână mai târziu atunci când Magda Bauer se îmbolnăvi și muri și ea. Ea și cu Eva erau numai două persoane din cele douăzeci de milioane de oameni din întreaga lume care muriseră din cauza epidemiei, dar noi le-am jelit ca și cum ar fi fost singurele care au murit.

După ce armistițiul fu semnat în noiembrie 1918, veștile rele ce veneau din Germania se revărsară ca un potop. Națiunea fusese devastată de război, apoi de foamete și de boli. Unul după altul, bunicii mei germani muriseră. Fiul mătușii Runa și alți trei fii ai unchiului Kurt fuseseră uciși pe câmpul de bătălie. Fiul mătușii Ada fu rănit. Războiul se încheiase în sfârșit, dar nici unul dintre părinții mei nu a mai fost aceeași persoană ca înainte. Dar nici eu.

CAPITOLUL 15

— Karl Bauer s-a întors în oraș și a cerut permisiunea de a te curta, îmi spuse tata în primăvara anului 1919. Nici măcar nu băgasem de seamă că el părăsise orașul. Karl dispăruse pe când avea vârsta de optsprezece ani, iar eu aveam doisprezece ani, însă erau atât de mulți copii zdrențăroși în familia Bauer, încât nu cred să fi observat cineva vreodată că el plecase. Fusese bolnav cu puțin timp înainte, zăcând în pat timp de o lună de zile, însă nimeni nu a spus un cuvânt despre ce boală fusese vorba. Acum însă revenise în Bremenville.

— Voi ieși cu Karl, i-am răspuns tatălui meu. Nu mai avea nici-o importanță pentru mine cu cine mă întâlneam. Eva fusese prietena mea cea mai bună, și am fost atât de singură după ce ea a murit, încât aș fi fost de-acord să fiu curtată de orice băiat numai pentru a-mi alina suferința.

Karl sosi câteva seri mai târziu într-o mașină nou-nouță pentru a mă lua și a mă duce la film. Avea douăzeci și cinci de ani, cu trei ani mai mare decât fratele lui Markus, cu șase ani mai mare decât mine. Dacă nu l-aș fi cunoscut pe Markus mai înainte, aș fi spus că și Karl era chipeș – avea foarte multe din trăsăturile feței pe care le avusese și fratele lui mai tânăr. Însă trăsăturile lui Markus fuseseră extraordinare; Karl nu se putea compara cu el. Avea un strop din simplitatea mătușii Magda, inclusiv statura scurtă, îndesată – care la un bărbat se putea caracteriza

prin cuvintele "bondoc" și "pieptos". Avea ochii ciocolatii ai lui Markus, dar fără acea scânteie a voioșiei, și își ascundea gura între o barbă și o mustață stufoasă.

Așadar, pe unde te-ai ascuns toți anii aceștia? I-am întrebat eu în timp ce traversam drumul de lângă râu, îndreptându-ne spre oraș. Mă privi într-un mod ciudat, ca și cum l-aș fi luat în derâdere. Markus ar fi început să glumească, dar Karl părea a avea o fire mult mai serioasă. Își netezi mustața cu degetul mare și cu degetul arătător, după care își mângâie barba neagră.

— Am servit în armată pe timpul războiului, răspunse el într-un final.

— Părinții tăi nu au menționat niciodată...

— Ei n-au știut.

— Așa deci. Ei bine, unde ai fost staționat, cu ce te-ai ocupat? Încercam doar să înjgheb o conversație. Ceilalți băieți cu care m-am întâlnit îmi vorbeau la nesfârșit despre faptele lor eroice din timpul războiului. Karl însă era diferit.

— Nu pot să-ți spun, replică el. Munca mea pentru guvern a fost secretă. Le-a fost de mare folos faptul că stăpâneam foarte bine atât limba engleză cât și cea germană.

Nu puteam să-mi dau seama dacă spunea sau nu adevărul. Nimeni dintre cei cunoscuți nu-l văzuse purtând uniformă.

— Și ce ai făcut înainte de război? I-am întrebat eu, încercând în continuare să țin o conversație. Ai plecat de foarte mult timp de-acasă.

— Am mers la facultate.

— Ce norocos ești! Unde ai fost? Ce ai studiat?

Nu-mi răspunse. De parcă m-aș fi adresat unui om surd. Pe când parcă mașina în apropierea teatrului uitasem deja ce l-am întrebat dar el se întoarse spre mine după ce opri motorul și spuse:

— Eu sunt un om educat, Emma. Am absolvit facultatea înainte ca războiul să înceapă.

Comportamentul lui rigid mă făcu să mă simt ca o școlăriță pedepsită.

— Scuză-mă, nu am vrut să fiu băgăreață, am spus eu. Sunt doar invidioasă pe oamenii care au plecat din Bremenville și au reușit să vadă și alte locuri. Nici nu-mi imaginez de ce te-ai întors înapoi.

— Plănuiesc să deschid o farmacie pe strada principală.

— O farmacie! Deci ai obținut o diplomă în științe sau în afaceri?

Karl nu răspunse nimic, însă un lucru îmi deveni extrem de clar după ce am ieșit de câteva ori cu el: Karl Bauer avea bani. Foarte mulți bani. Însă de unde proveneau banii aceștia rămânea un mister.

După ce ne-am întâlnit cam aproximativ o lună, mă conduse într-o zi în centrul orașului pentru a-mi arăta localul pe care-l cumpăraseră. O echipă de construcție ce muncea din greu la renovări, îi arătară mult respect și îl salutară pe Karl.

— Farmacia Bauer se va deschide într-o lună, mă înștiință el. Apoi își mângâie barba cu mândrie, de parcă ar fi fost un păun ce își etala penajul. Utilez farmacia cu rafturi din cel mai fin mahon și cu cele mai bune vitrine frigorifice. Iar aici voi instala un aparat cu răcoritoare cu o

tejghea din marmură importată. Îmi arată apoi locul unde numele lui fusese pictat pe vitrina din faţă – Farmacia lui Bauer

— şi cu litere mai mici stătea scris, Proprietar Karl D. Bauer. Acea e foiţă de aur curat, îmi spuse el, ca şi cum aş fi încercat să-l contrazic.

Când era vorba de cheltuirea banilor, Karl trebuia să primească ce era cel mai bun din orice produs, nu fugea de nici-o cheltuială – nu numai pentru magazinul său, dar şi pentru casa pe care o construia. Mă duse cu maşina până pe deal spre cea mai frumoasă regiune din Bremenville pentru a-mi prezenta casa aceea întortocheată, în stil victorian.

— Karl, dar e imensă! Ce vei face cu atâta spaţiu? Se vor muta aici şi tatăl şi surorile tale? Gus fusese doborât de pierderea lui Markus şi a Magdei, începând să bea atât de mult, încât îşi pierduse casa şi locul de muncă în garajul Ford. El şi cele patru surori mai mici ale lui Karl trăiau din mila oamenilor. Am pus această întrebare fără să mă gândesc, iar Karl îmi răspunse prin tăcere.

— Mult mai târziu, după ce făcusem turul aceluia loc şi ne reîntorsesem la maşina lui, Karl mi-a spus pe un ton pe cât de rece pe atât de grav:

— Tatăl meu nu va pune niciodată piciorul în această casă! Ştiam că era mai bine să las aşa lucrurile decât să mai întreb de surorile lui.

Karl a cheltuit excesiv de mulţi bani şi atenţii pentru mine pe durata celor patru luni de curtenie. Mama lumina asemeni unei lumânări romane ori de câte ori apărea el pe pragul casei.

— Ce tânăr cumsecade, obișnuia ea să murmure. Magda ar fi atât de mândră de fiul ei dacă ar trăi.

Sora mea Vera îl adora pe el și buzunarul lui veșnic plin cu bomboane de mentă. Și chiar dacă nu știam niciodată exact cum făcea asta, Karl reușea să-l facă pe tatăl meu să râdă. Era un sunet binevenit în casa noastră după atâția ani umbriți de tristețe.

— Pot să stau lângă tine în biserică mâine, Emma? mă întrebă el, după ce mă aduse acasă într-o sâmbătă seara. Știam că lucrul acesta va servi ca un semn pentru congregație că mă curta în mod oficial, dar îmi lipsea tăria de a-l refuza.

— Trebuie să rămâi la masa de duminică, insistă mama mea după terminarea serviciului religios. Îmi dădeam seama și eu spre ce se îndrepta relația mea cu Karl, dar asemeni unei bărci fără vâsle, m-am lăsat dusă de curenți, conștientă de faptul că această căsnicie avea să producă părinților mei multă bucurie. Mi se părea că măcar atât aș mai putea face pentru ei.

Câteva luni mai târziu, la o altă masă de duminică, relația noastră ajunse la punctul acela inevitabil al destinației sale. Fără o introducere consistând în declarații de dragoste, Karl profită de pauza ce interveni în timpul unei conversații pentru a spune:

— Pastore Schroder, aș dori să vă cer mâna lui Emma.

Mama începu să plângă de fericire. De asemenea, un zâmbet plin de mulțumire se așternu pe fața tatălui meu, dar se întoarse mai întâi spre mine.

— Ei bine, ce zici tu Emma?

— Da, tată... mă voi căsători cu Karl.

Aveam mai multe motive ce mă determinaseră să dau un răspuns pozitiv. Eram conștientă de faptul că această căsătorie urma să-i facă fericiți pe părinții mei. Continuam să mă consider vinovată pentru moartea Evei, și în confuzia mea, mă gândeam că ar fi trebuit să-i iau locul. Ea s-ar fi căsătorit cu un băiat din oraș și ar fi trăit în Bremenville, și nicidecum nu ar fi călătorit prin toată lumea cântând la pian. Și mai era remușcarea pe care o simțeam față de Markus. Amintirea legată de felul în care mă comportasem cu el făcea ca inima mea să sângereze încă.

Cauzasem moartea a trei oameni: moartea Evei, a lui Markus și a Magdei. Nu mai existau alți fii ai familiei Bauer cu care să se fi putut căsători Vera, așa că mă simțeam datoră față de mătușa Magda și față de Markus să mă mărit cu Karl și să le păstrez astfel amintirea vie. Atunci când eu și cu Karl vom avea copii, ei vor deveni familia pe care mama o pierduse în război. Nu îl iubeam pe Karl, dar el se comporta frumos cu mine, și mi-am imaginat că dragostea va apărea treptat între noi, după cum se întâmplase și în cazul părinților mei.

Karl aranjase fiecare detaliu al nunții noastre cu aceeași precizie și eficiență pe care o folosisese să-și ridice casa și afacerea.

— Am ales rochia de mireasă pe care mi-ar plăcea să o porți, Emma. Te-am programat pe mâine să mergi la croitoreasă... am angajat un fotograf din oraș care să se ocupe de poze. Nu sunt mulțumit de calitatea studiourilor locale... am aranjat ca recepția nunții noastre să aibă loc

la hotel și nu în aer liber... ne vom căsători pe data de douăzeci și unu a acestei luni...

Din nou, mă lăsam purtată de curent, fără a-mi exprima opinia sau dezacordul. Era ca și cum voința mea murise odată cu Eva.

Tata străluci de bucurie atunci când ne citi jurămintele. Prietenii și invitații au umplut biserica până la refuz, iar unchiul Gus a reușit performanța de a se menține treaz până la sfârșitul ceremoniei. În noaptea aceea, eu și cu Karl ne-am mutat în impunătoarea casă construită în stil victorian.

Curând însă am descoperit că nu fusesem decât trofeul lui Karl, un premiu pe care îl vânașe și până la urmă, îl câștigase. Ar fi trebuit să mă împuște cu o armă cu țeavă dublă, să mă astupe ca pe o prostituată și să-mi agațe capul pe perete. Ar fi fost mult mai puțin dureros pentru mine dacă s-ar fi întâmplat aceasta.

Nu îndrăzneau să mă plâng lui Karl, dar viața mea de soție a unui antreprenor bogat, mă plictisea de moarte. Karl angajă o nemțoaică care să ne gătească, și o menajeră care să vină în timpul zilei să ne spele hainele și să curețe casa, să lustruiască toată mobila masivă importată din Europa – pentru Karl Bauer catalogul Sears Roebuck nu exista defel! Menajera era o fată irlandeză-catolică de cealaltă parte a liniilor ferate, fapt ce mă surprinse că o angajă, știind cât de mult îi detesta pe irlandezi. Îi pretinse să poarte o rochie neagră cu un șorț alb și să i se adreseze doar cu "domnule". Dar în timp ce ea era ocupată în a-i confirma gradul de superioritate, mie nu-mi rămânea nimic de făcut.

— Hai să ne luăm o vacanță, Karl, i-am sugerat eu într-o seară după cină. Așteptasem mai întâi să-și termine de citit secțiunea din ziar și să-l pună jos, după care repede mi-am pus mâna pe următoarea parte pe care dorea să o citească și în spatele căreia să se ascundă iar. Ce zici de cascada Niagara? Am putea să mergem cu mașina până acolo... sau să luăm trenul.

— Nici nu intră în discuție.

— Te rog... Întotdeauna mi-am dorit să călătoresc, Karl, dar abia dacă am ieșit din Bremenville.

Ochii lui se încruntară, suspicioși.

— De ce ești atât de dornică să pleci din Bremenville?

— Pentru că Bremenville nu se schimbă niciodată! Ultimul lucru interesant care s-a întâmplat aici a fost atunci când trupa Chautauqua a venit în oraș, pe când aveam eu doisprezece ani! N-am putea merge în Philadelphia într-un weekend ca să luăm parte la vreun spectacol sau concert?

— Afacerea mea nu are cum să se dezvolte de una singură, Emma. Își privi din nou ziarul, încruntându-se și ordonându-mi prin aceasta să-mi ridic mâna.

— Ei bine, dacă nu putem merge nicăieri, atunci ce-ar fi să mă lași să muncesc câteva zile în magazinul tău, câteva zile pe săptămână. Mi-ar face plăcere să mai ies din casă și să mai schimb o vorbă cu oamenii, să-i ajut să-și găsească ceea ce au nevoie...

— Nu.

Tonul lui rece, ferm mă enervă la culme.

— Nu sunt proastă, Karl. Știu și eu să fac diferența dintre apa oxigenată și apa gazoasă Bromo. Cred că sunt

capabilă să-mi dau singură seama când să prescriu Castoria sau când să dau un platură. Știu să număr și eu cinci bomboane pentru cinci cenți.

— Tu ești soția mea, și nu o angajată. Muncesc din greu șase zile pe săptămână, astfel încât să nu trebuiască să muncești tu.

— Știu că nu trebuie să muncesc, am continuat eu. Eu vreau să muncesc. Am putea fi toată ziua împreună. Am încercat să-l cuprind cu brațul meu după umăr, dar el mi-l împinse.

— De-ajuns, Emma! Nu vreau să mai aud niciun cuvânt despre asta!

— De ce...? Forțasem prea mult nota cu el. Se întoarse spre mine asemeni unui câine sugrumat de un lanț prea scurt.

— Pentru că nu pot să uit cum tatăl meu zăcea toată ziua mort de beat în pat, în timp ce mama mea muncea asemeni unui țăran, curățând podelele și camerele altor oameni numai ca să ne pună mâncare pe masă! Care i-a fost răsplata pentru toată munca ei grea? Ea avea doar privilegiul de a-i aduce plăcere în fiecare noapte, după care, după nouă luni de zile trebuia să mai nască încă un bastard slab și nedorit! A dat naștere la treisprezece copii. Emma, treisprezece! Exact ca o catolică netrebnică, dar patru dintre acești copii au avut măcar bunul simț de a muri și au scăpat astfel de o bătaie cruntă și fără sens ori de câte ori bătrânul venea acasă înnebunit de băutură, până și în mânia lui, Karl era rece și controlat, cuvintele erau clare și răspicate. Ele mă loviră asemeni unei ploii de pietre.

— Nu vreau să aud asta, Karl!

— Nu? Ei bine, poate că ar trebui să o auzi. Se ridică în picioare, apropiindu-și fața foarte tare de a mea. Atunci poți să-mi explici și mie de ce reverendul Schroder a privit în toți acești ani în cealaltă parte, în timp ce prietenul lui cel mai bun, Gus Bauer, își trata familia ca pe un gunoi!

— Tata nu a știut niciodată...

— A vrut el să nu știe, Emma.

— Cum îndrăznești să-mi acuzi tata de așa ceva? Tata v-a pus de nenumărate ori mâncare pe masă din propria lui grădină! Mama vă aducea ouă și lapte...

— Oh, cât detestam eu mila asta a lor! Își strânse pumnii și lovi vaza chinezească pe care eu o umplusem cu gladiole. Se sparse pe podea.

Violența lui Karl mă îngrozi. Rar îl văzusem pe tatăl meu să-și piardă cumpătul, și chiar și atunci nu a recurs niciodată la spargerea unor obiecte. Trebuia să-l potolesc pe Karl înainte ca să se întoarcă spre mine.

— Hai să nu ne certăm, Karl. Nu contează...

— Pentru mine contează! Replică el, articulând cu degetul în fața mea. Să nu uiți niciodată lucrul acesta!

— Clubul de dramă al femeilor din Bremenville înscrie noi membri, mă înștiință Karl într-o seară pe când serveam cina. Trebuie să li te alături.

— De ce? Tu știi prea bine că urăsc astfel de activități!

— Soțiile proprietarilor de fabrici și toate celelalte doamne din înalta societate fac parte din acest club. Mă va ajuta pe mine să urc în ochii comunității. Fă-o pentru mine.

Cu greu am căzut de-acord să iau parte la următoarea lor întrunire. Eram singura femeie care nu sosise îmbrăcată într-o robă.

— Da-ți-mi voie să vă cânt la pian! m-am oferit eu. Puteți să dansați, să exersați sau orice vreți voi să faceți, iar eu vă voi cânta.

Am început să cânt zgomotos la pian în timp ce celelalte doamne se învârtteau în jurul meu, dansând pe podeaua aceea ca niște vaci grase, pretinzând că sunt niște urne grecești. Mi se păreau de-a dreptul ridicole. În mod intenționat am accelerat ritmul pe care dansau, dar am făcut-o treptat, așa încât să nu bage de seamă că se rotesc ca niște derviși nebuni, în timp ce transpirația se prelingea pe fețele lor. Când au încercat să se oprească un moment, au început să se calce una pe alta pe robele lor, încât au sfârșit prin a se prăvăli una peste alta ca niște rânduri de piese de la domino. Am repetat apoi corul de la piesa "Alexander's Ragtime Bând" în timp ce ele se chinuiau să se ridice. Nu m-au mai invitat niciodată la club.

Izgonită de către înalta societate, petreceam din ce în ce mai mult timp la casa parohială – acela era locul unde îmi doream cu disperare să mă refugiez de fiecare dată. Mă străduiam enorm să-mi ascund Suferința pentru ca părinții mei să nu bănuiască cât de nefericită eram. Neliniștită și nemulțumită, am renunțat într-un final să mai cânt la pian.

Într-o zi splendidă de primăvară, impulsul de a fi din nou entuziasmată, mă copleși atât de mult, încât m-am

dus în garajul nostru și m-am așezat la volanul mașinii lui Karl.

— Cât de greu poate fi să conduci? m-am întrebat eu. Am pornit motorul. Am simțit puterea latentă a motorului cu opt cilindri care funcționa bine, și mi-a fost de-ajuns ca să mă hotărăsc. Am furat mașina lui Karl.

Pe când am ajuns la fermă, reușeam deja să controlez bine ambreiajul fără să mai smucesc mașina și să sar asemeni unui iepure speriat. Sora mea Vera avea zi liberă de la școală.

— Ai chef de o aventură? am întrebat-o eu.

— Emma! Nici nu știam că poți să conduci!

— Nu e mare scofală. Urcă și o să-ți arăt.

Treceam în zbor pe drumul de lângă râu ca două vrăbioare care tocmai fuseseră eliberate din colivia lor, săltând pe scaunele rigide din catifea și râzând ca două nebune care tocmai au scăpat dintr-un azil. Când am ajuns în satul vecin, am cheruit la cumpărături – sau mai bine zis, am încercat să cheuim. Karl nu mi-ar fi dat voie nici într-o mie de ani să port acele pălării ridicole și acele rochii viu colorate! Ne-am distrat de minune!

Dacă nu aș fi zgârâiat aripa mașinii de ușa garajului atunci când am încercat să mă strecur cu ea înăuntru, Karl nici măcar nu ar fi observat ceea ce făcusem în ziua aceea. Mă grăbisem totuși, din moment ce dintr-o clipă într-alta urma să sosească acasă pentru cină, și nu m-am mai dat jos pentru a propti ușile de la garaj, așa cum făcea Karl întotdeauna. Vântul bătuse una dintre ele și o închise în timp ce eu parcam înăuntru, lăsând o urmă clară, verticală pe apărătoarea din spate.

Karl descoperi zgârâietura chiar în seara aceea.

— Ai vreo idee de unde a apărut acea zgârâietură la mașina mea? mă întrebă el cu un calm înghețat. Ajunsesem să-mi fie frică de acel ton al vocii lui.

— Îmi pare rău, e vina mea, Karl. Ușa de la garaj a lovit-o...

— Dar cum s-a putut întâmpla una ca asta din moment ce mașina era în garaj? Mi-am dat seama că el știa adevărul. Dar mă tortura asemeni unui băiat care se juca cu o insectă.

— Mașina nu era în garaj. Am împrumutat-o ca să merg până la fermă.

— Te-ai atins de ceva ce nu-ți aparținea, Emma?

— Ei bine, da...

Prima palmă peste față pe care am primit-o, mă luă prin surprindere. Celelalte care urmau păreau inevitabile. Era o simplă ecuație formată din cauză-efect: eu îi stricasem mașina, el mă bătea în schimb.

— Îmi pare rău, spuse Karl în timp ce eu m-am ghemuit pe podeaua din bucătărie. Dar din moment ce nu ești soția supusă cu care m-am însurat, acesta e singurul mod în care te pot educa.

Nu am dorit ca menajera noastră sau oricine altcineva să mă vadă până când vânătăile nu se vindecară, așa că ziua ce urmă m-am izolat pe o insuliță din mijlocul râului Squaw, o insuliță pe care eu obișnuiam să o explorez încă din copilărie. Insula aceea împădurită era proprietatea unei persoane, dar era rareori folosită, și chiar avea un mic spațiu amenajat pentru pescuit. Stăteam așezată pe prima treaptă a cabinei și ascultam trilul păsărilor, lovind

apa ușor cu piciorul meu, visând la muzica la care pierdusem dreptul de a o interpreta.

Am stat acolo mult timp gândindu-mă la cum ar fi arătat viața mea dacă l-aș fi ascultat pe tatăl meu și dacă în seara aceea groaznică aș fi stat cu Eva departe de teatru. Când însă mi-am dat seama de zădărnicia acelor gânduri, m-am întrebat pentru a suta oară de ce nu am murit eu în locul Evei, sau de ce nu a murit Karl în loc de Markus. Când m-am gândit cum ar fi fost să fiu măritată cu Markus mi-am reamintit săruturile lui pasionale... și am jelit lipsa acelei pasiuni din săruturile soțului meu. Dar era inutil să mă răzvrătesc împotriva voii lui Dumnezeu. Karl reprezenta pedeapsa pe care eu o meritam, întrucât toată după-amiaza pinii răspândiră umbre de-a lungul aceluși luminiș, am vâslit înapoi spre mal barca aceea împrumutată – înapoi la Karl.

Karl și cu mine dormeam în dormitoare separate cu o garderobă mică între ele. Dacă dorea să doarmă cu mine, își cerea mai întâi politicos permisiunea, ca și cum am fi fost doi străini la un bal – "îmi acordați acest dans, doamnă?", "Da, domnule!". După aceea își dădea jos capotul și îl așeza atent pe scaunul de alături. Karl îl numea "actul marital", ca și cum cuvintele erau scrise cu litere mari, dar mai degrabă se asemena cu un ritual de servire a ceaiului din Japonia decât cu un act ce trebuia să fie pasional.

— Vreau să mă programez pentru un consult la un doctor, i-am spus eu după trei ani de căsnicie. Nu înțeleg de ce nu rămân însărcinată. L-am urmat în ascunzișul lui

după ce servirăm cina, deoarece știam că acela era momentul cel mai potrivit în care aș fi putut vorbi cu el, atunci când era relaxat și bine dispus după o masă copioasă. El se făcuse deja confortabil pe scaunul lui din piele neagră, și își aprinse țigara. M-am sprijinit de șemineu, încercând să par cât mai relaxată, însă eram întotdeauna vigilentă atunci când eram în preajma lui.

— Tu nu rămâi însărcinată pentru că eu împiedic lucrul acesta.

Cuvintele lui mă împietriră. L-am privit uluită, dar ochii lui negri erau insondabili ca doi bulgări de cărbune.

— Dar Karl, de ce?

. — Eu voi fi cel care va hotărî când putem să avem copii. Lovi ușor țigara de scrumieră ca un domn și își ridică ziarul. Pentru Karl, acesta însemna sfârșitul conversației.

— Ei bine, și când vei decide că vom putea avea copii? l-am întrebat eu. Trebuie să fac și eu ceva toată ziua în afară de a sta în această casă rece, lustruită, ascultând ticăitul ceasului. Înnebunesc, nu alta. Când întoarse pagina ziarului fără să-mi răspundă, mi-am pierdut cumpătul.

— Trebuia să aranjezi tu totul, nu-i așa, Karl? Tu tot timpul trebuie să deții controlul asupra tuturor lucrurilor! Tu trebuie să hotărăști când să mâncăm, ce să mâncăm, când dormim împreună, chiar și când vom avea copii! Ți-e atât de groază ca nu cumva să fii iar sărac, ești atât de obsedat ca nu cumva să ajung ca mama ta cu nouă copii și tu să devii ca tatăl tău...

Karl își aruncă ziarul din mâini și se ridică atât de rapid de pe scaunul lui, încât nici nu am avut vreme să dau un

pas înapoi. Fața lui, foarte apropiată de a mea, se strâmbă de mânie.

— Să nu mai rostești numele mamei mele, tună el, manifestându-și aceeași mânie controlată. Și niciodată, niciodată să nu-l mai incluzi și pe tatăl meu în aceeași propoziție cu ea! Eram îngrozită la gândul că urma o altă bătaie, dar ea nu veni. Se întoarse și se așeză pe scaun ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic.

Însă târziu, în noaptea aceea, Karl veni în camera mea. Nu mai intră în discuție aprobarea mea sau orice altă formalitate. Karl își ceru drepturile maritale, transmițând un mesaj mult mai clar decât orice altă bătaie. Aveam să mi-o aduc aminte și peste doi ani. Eram obiectul posesiei lui Karl. Eram neajutorată. El deținea controlul suprem.

CAPITOLUL 16

— Emma, nu ai mâncat nimic. Nu te simți bine? Karl își luă șervețelul de pe picioare și îl așeză pe masă, apoi își împinse farfuria în față, pentru a semnala faptul că el terminase de mâncat.

Detestam liniștea aceea din timpul cinei, când numai ticăitul ceasului se făcea auzit. Karl insista să cinăm în sufragerie, în mod convențional, deși nu eram decât noi doi. Mirosul acela de mobilă lustruită domnea apăsător în aer, umplând însă tăcerea dintre noi.!

Karl nu era genul de om care să deschidă o conversație dacă nu era necesar. Acasă era atât de tăcut și închis în sine, încât abia dacă vorbea puțin mai mult decât strașnicul zgomot al argintăriei ce se lovea de farfuria lui. Bineînțeles, era cu totul diferit când era în magazin – mult mai deschis și mai prietenos cu clientela lui, aproape sociabil. Nu o dată m-am gândit că poate ar trebui să mă deghizez, într-un client pentru a-l face să vorbească și cu mine.

— Emma, m-ai auzit?

Ei bine, în seara aceea, eu eram cea care nu aveam chef să vorbesc. Era luna octombrie a anului 1924, iar eu știam că sunt însărcinată. Eram de-a dreptul îngrozită numai la gândul că trebuia să-i spun.

— Sunt bine, Karl.

— Atunci mănâncă ceva.

Am străpuns cu furculița o bucată de friptură de porc și am ridicat-o spre gură. Însă nu am putut să o mănânc. Cum am simțit că-mi vine să vărs, am fugit repede afară la toaletă. Aveam o baie interioară, bineînțeles – printre primele din Bremenville – dar nu aș fi vrut pentru nimic în lume ca el să-și dea seama că mi-e rău. După aceea, am stat pe scările de pe veranda din spate, lăsându-mă readusă la viață de aerul acela răcoros de toamnă. Era plin de aroma unei ploii ce era gata să cadă. Am fost extrem de surprinsă atunci când Karl ieși afară și stătu în spatele meu.

— Când aveai de gând să-mi spui?

Am simțit cum stomacul meu se întoarse din nou, de data aceasta din cauza spaimei.

— Ce să-ți spun?

— Nu trebuie să-mi ascunzi lucrul acesta, Emma. Știu că aștepti un copil.

Nu i-am dat niciun răspuns. Pur și simplu nu puteam.

— Câteodată uiți că eu sunt un om educat. Eu știu multe despre lucrurile acestea.

— Crede-mă că nu uit faptul că ești un om educat. Cum aș putea să uit? Ai tu grijă să-mi reamintești mereu! Fără nici-o excepție, îmi cream din nou probleme datorită limbuției mele, dar nu m-am putut abține. M-am dat înapoi de frică, așteptând din nou "corecția" lui Karl, însă nu se întâmplă nici de data aceasta.

— De cât timp ai rămas? De o lună?

— Aproape două.

Făcu o pauză pentru a-și aprinde țigara pe care o fuma mereu după cină. Și cum fumul se învârti în jurul capului

meu, a trebuit să fug din nou la toaletă pentru a vărsa. El mă aștepta afară atunci când m-am întors.

— Emma, e inutil să mai continuăm așa.

— Ce să fac eu dacă mi-e greață? O spui de parcă mie mi-ar face plăcere! Trebuia să-mi dau seama că era indiferent. Stoicul, disciplinatul Karl și-ar fi pus roți pe patul morții astfel încât să se poată deplasa la locul de muncă.

— Există o femeie care vine la mine la farmacie și care a fost moașă în Germania. Ea știe foarte multe lucruri. Leacuri băbești și minuni de-astea.

— Îmi va trece mie, o să vezi. Probabil că într-o lună nu voi mai avea starea asta de greață.

Karl mormăi un cuvânt în germană pe care nu l-am înțeles și se întoarse îndreptându-se spre casă.

— După ce vei fi terminat de curățat masa, îi vom face o vizită.

— În seara asta? Ți-am spus că mă simt bine acum.

— Fă cum ți-am spus, Emma. Și cu acestea fiind spuse, dispăru în casă.

Deseori mă întrebam dacă el chiar dorea să sune atât de rece și dictatorial sau dacă de vină era modul lui de exprimare a limbii engleze într-un stil german. Nu avea un accent specific, dar ori de câte ori Karl vorbea, consoanele lui păreau a atinge culmi înalte, ascuțite.

Știam deja că nu are rost să-l contrazic, însă mi-am luat atât timp cât am avut nevoie pentru a curăța masa, pentru a spăla vasele și pentru a le șterge, în loc să las acest lucru pe seama menajerei. Poate își va schimba gândul dacă va vedea că mă simt mai bine. În momentul

În care am ieșit pe veranda din spate pentru a scutura fața de masă de fărâmituri, am văzut că începuse să plouă. În natură domnea acum un miros de pământ umed și aer curat. Era o ploaie atât de domoală, purificatoare, încât am zăbovit mai mult timp pe verandă pentru a o privi. Adoram modul în care fiecare picătură scânteia în iarbă, felul în care toate culorile acelea ale serii căpătau treptat o nuanță mai închisă.

— De ce îți ia așa de mult timp să termini? mă întrebă el din ușă.

Karl nu se schimbase în cămașa lui de noapte, ci stătea în ușa de la bucătărie purtând costumul, cravata și vesta de parcă era pe punctul de a pleca la serviciu. Își învârtea pălăria în mână, semn că nu mai avea răbdare după mine.

— Emma.

— Karl, dar plouă...

— O să iau umbrela.

Motorul duduia în timp ce mașina mergea ușor pe străzi, atât de încet și de greoi ca o pisică cu pântecul plin. Am traversat cartierul nostru cu case mari parcă din turtă dulce, cu verande imense și străjuite de pomi înalți, după care am lăsat în urmă și partea orașului luminată cu gaz aerian pentru a întoarce pe străzi întunecate, mult mai strâmte. Am auzit clopotele de la biserica catolică bătând ora opt. După ce am traversat râul, am intrat într-o parte a orașului aproape de docurile cu depozite dărăpănate și cu alei întunecate. Câini râioși se mișcau în întuneric în spatele butoaielor și a lăzilor. Aerul duhnea din cauza mirosului de pește mort.

— Unde mergem? Pentru numele lui Dumnezeu, dar unde locuiește femeia asta?

Karl nu îmi răspunse. Câteva minute mai târziu, opri în fața unei case închiriate, trase frâna de mână și opri motorul.

— E de-a dreptul oribil, am spus eu. Locul ăsta nu e deloc igienic. De ce nu pot pur și simplu să mă programez la doctorul Strauss? El însă ignoră întrebările mele.

Karl coborî din mașină, trecu prin fața acesteia și îmi deschise ușa. Întotdeauna un gentleman, mă ținu de cot în timp ce mă ghidă pe scările acelea șubrede care duceau dincolo de clădire. Ele nu aveau nimic în spate, ceea ce mă făcu să amețesc din nou în timp ce urcam spre un apartament de la etajul al doilea. Am auzit un bebeluș plângând, și sunetul unei melodii frenetice, iritante ce răzbătea dintrun fonograf care fusese dat prea tare. Mirosul de cartofi arși și fum de țigară umplea la refuz coridorul acela.

Femeia care deschise la bătaia lui Karl părea a fi o țigancă din Germania, înzorzonată cu cercei ce bălăbăneau și cu un batic pe cap. Oare urma să-mi citească în palmă sau să-mi spună când o să scap de starea aceea de greață? Poate că avea să miște un pendul deasupra mea pentru a-mi spune dacă e fată sau băiat. Dar ce făcea aici Karl – omul educat?

— Bună seara, domnule Bauer.

— Bună seara.

Și la atât se rezumă totul – fără nici-o introducere, fără nici-o glumă. Poate Karl nu o cunoștea pe femeie pe nume. Ne primi în casa ei ca și cum ne aștepta, și m-am

simțit ușurată când am constatat că bucătăria ei era curată, chiar dacă era sărăcăcioasă. Nu avea niciun cazan în colț sau grămezi ascunse de rădăcini care să atârne din tavan. M-am uitat pe furiș pe o ușă deschisă într-un salon slab luminat și foarte puțin mobilat. Atunci m-am gândit eu în sinea mea că s-ar putea ca afacerile să stea prost pentru fostele moașe care vând acum leacuri băbești. Ca o concluzie, apartamentul lăsa impresia că fusese construit într-o parte și că era înclinat în mod periculos în cealaltă. Mi-ar fi plăcut să dau drumul unei bile pe podeaua aceea și să o privesc rostogolindu-se de-a lungul camerei.

— Soția mea spune că e însărcinată în luna a doua, începu Karl în timp ce își învârtea pălăria în mână.

Fața țigăncii se schimonosi.

— Nu mai e la fel de simplu, dar încă e posibil. Pe aici, vă rog.

Ne conduse pe un hol întunecat spre o cameră mică ce părea a fi folosită pentru depozitare. Lipit de un perete se afla un pat din fier acoperit numai cu un cearșaf și cu o saltea, iar lângă el era un lavoar decorat cu un prosop. Niște sticle ce purtau eticheta farmaciei Bauer erau aliniate pe un raft din lemn de deasupra.

Un singur bec atârna din tavan. Karl veni în spatele meu și îmi luă haina de pe umeri.

— Așezați-vă aici, doamnă Bauer, mi se adresă țiganka. Ea îmi arătă patul.

— Trebuie să se dezbrace? întrebă Karl.

Inima mea începu să bată puternic.

— Să mă dezbrac? Pentru numele lui Dumnezeu, și de ce ar trebui să mă dezbrac? E vorba doar de o stare de greață și atât.

Femeia răspunse întrebării lui Karl, și nicidecum întrebării mele.

— Da. Este un capot atârnat în spatele ușii.

— Karl, ce e asta? Ce se întâmplă? El își puse mâinile pe umerii mei. Ochii lui negri păreau a-i pătrunde adânc pe ai mei.

— Emma, tu știi prea bine că acest copil nu poate să vadă lumina zilei.

— Poftim? L-am prins de încheieturile mâinii și i-am îndepărtat mâinile de pe umerii mei.

— Nu trebuie să vă fie frică, doamna Bauer, mă liniști țiganka. Nu va dura mult. Veți putea merge acasă în câteva ore. Ea ridică prosopul, și pe acel lavoar am zărit o tavă pe care erau așezate instrumente medicale. Karl scoase din buzunarul lui o sticlă fără etichetă și i-o dădu pe furiș femeii.

— Am adus ceva care să-i mai aline durerile.

— Karl, nu! am spus eu fără a mai putea respira, de parcă tocmai terminasem de urcat un deal abrupt.

— Vei face exact ceea ce-ți spun, Emma. Așează-te pe pat. Se întinse spre mine, dar eu m-am întors îndepărtându-mă. Emma...

Era foarte puternic și știam că nu aș fi putut să scap dacă m-ar fi prins. Am așteptat până când s-a năpustit la mine, după care l-am lovit cu genunchiul unde am știut eu că avea să-l doară. Era singurul mod în care puteam să-mi

salvez copilul. Karl gemu și se îndoii de durere. Am trecut în viteză pe lângă el, ieșind pe ușă.

Am mers iute pe coridorul acela cu pereții înclinați, am trântit ușa de perete, după care m-am repezit spre scările acelea șubrede, alunecând, împiedicându-mă, de-a dreptul terifiată. Piciorul meu se zgârâie de scândurile aspre de lemn, rupându-mi ciorapii. Pantofii înguști pe care-i purtam nu erau nicidecum pregătiți pentru fugă, și totuși am fugit ca și cum ar fi fost special pregătiți pentru așa ceva.

— Emma, Emma, întoarce-te!

L-am auzit strigând în urma mea, dar nu am privit înapoi. Am trecut pe lângă mașina noastră, fugind pe strada aceea în jos, regretând faptul că nu fusesem atentă la drumul pe care-l parcursesem până la casa femeii. Întunericul era gros ca smoala, și ploua cu găleata. Nu aveam nici cea mai vagă idee unde sunt sau unde ducea drumul acela, dar nu-mi păsa. Am continuat să fug în neștire, până când am ajuns la capătul drumului, la râu. Aproape că am plâns de bucurie văzând fâșia neagră de apă. Aceasta avea să fie indicatorul meu, îndreptându-mă spre un loc sigur. Dacă aș fi mers în amonte, aș fi ajuns în cele din urmă la biserica tatălui meu.

Numai ce mă oprisem să-mi trag sufletul, prea obosită pentru a mai face un singur pas, când am auzit în spatele meu duduitul mașinii lui Karl, de parcă mi-ar fi respirat în ceafă. Nu era niciun trotuar acolo ci numai o fâșie de pământ între drum și râu. Trase mașina aproape de mine și lăsând geamul jos, începu să-mi vorbească:

— Unde îți imaginezi că mergi, Emma? Nici măcar nu ai o haină pe tine.

— Merg spre casa părinților mei. Iar tu, Karl, nu mă poți opri. Am început să grăbesc pasul, dar mașina continua să mă urmeze.

— Și nu ți-e rușine să mergi la ei, în situația în care ești? În circumstanțele de față?

— Tu ești cel căruia ar trebui să-i fie rușine – de planul tău de a ucide un copil nevinovat! Tata nu ar trece niciodată cu vederea un avort, iar tu o știi prea bine!

— Nu înțeleg! Despre ce avort vorbești tu?

Abia atunci mi-am dat seama: Karl avea să nege faptul că noi am fi mers vreodată la apartamentul acelei țigănci. Urma să-l convingă pe tatăl meu că fusese o simplă ceartă între doi îndrăgostiți – că sarcina mea mă făcuse să fiu mai emotivă ca de obicei. Tata ar fi fost de partea lui Karl. Soțiile trebuiau să fie supuse soților lor. Mama se supuse chiar dacă a trebuit să sacrifice tot ceea ce iubise mai mult. Deci nu aveam să găsesc înțelegere la părinții mei. Plouată și înfrigurată, am început să mă simt de parcă până și natura îmi întoarse spatele.

— Uită-te cum tremuri. De ce nu vrei să urci în mașină, Emma? Vocea lui răsuna la fel de biciuitor ca și ploaia ce curgea șuvoi pe spatele meu.

— Niciodată. N-am să mă mai întorc niciodată cu tine în casa aceea. Am mai mers o bucată bună de drum, înainte ca să simt din nou căldura motorului în timp ce mașina mă urmărea îndeaproape

— Poate reușim să ajungem la un compromis, spuse Karl. Sunt de acord să dai naștere copilului dacă îmi vei da voie să-l dăm apoi spre adopție.

— Doar nu vorbești serios...

— Bineînțeles că da. Voi face toate demersurile pentru o adopție. Vom spune tuturor că au fost niște complicații. Că s-a născut mort.

Am început să fug, ascunzându-mă printre clădiri și apoi fugind foarte repede de-a lungul aceluia mal noroios astfel încât să nu mă mai poată urmări cu mașina. Eram înspăimântată gândindu-mă că s-ar putea da jos din mașină pentru a mă forța să merg cu el. Am început să fug orbește – să fug, să-l evit, să mă ascund. Trebuia să scap de el într-un fel sau altul.

Când nu am mai putut fugi, l-am urmărit pe furiș din spatele unui camion și am zărit mașina lui la o anumită distanță, mergând încet în susul și în josul străzii, în timp ce mă căuta. Nu renunțasela confortul mașinii lui pentru a se sinchisi să mă caute. Probabil că nu mă socotise atât de prețioasă pentru a se lăsa udat de ploaie.

Nu reușeam să mă hotărăsc încotro să mă îndrept. Karl mă va aștepta la fermă, și în plus, mama și tata nu mă vor ajuta. Am umblat în neștire până când am ajuns la liniile ferate și am zărit în depărtare podul de capre. Mi-am adus aminte cum acesta îmi salvase viața în noaptea inundației pe când eram doar un copil. Karl nu s-ar fi așteptat de la mine să traversez un loc atât de riscant pe întuneric – de altfel, nici eu nu eram sigură dacă pot să fac lucrul acela. Dar asta era singura mea șansă de a scăpa.

Și în timp ce am început să-l traversez, pășind cu mare băgare de seamă de pe o traversă pe alta, mi-am dat seama că aveam aceeași motivație pe care o avusese și mama mea – aceea de a-mi salva copilul. Orice s-ar întâmpla, nu-l voi lăsa niciodată pe Karl Bauer în apropierea copilului meu.

Regiunea de dincolo de podul de lângă fabrică era în mod notoriu o parte urâtă a orașului, plină de contrabandiști și de baruri clandestine, dar îmi părea mai puțin periculos decât dacă m-aș fi întors acasă cu Karl. M-am ghemuit sub o ladă mare din lemn și am stat acolo până când mi-a fost atât de frig, încât m-am temut să nu fac pneumonie. Nu puteam să petrec noaptea acolo în ploaie. De dragul copilășului meu nenăscut, trebuia să-mi găsesc un adăpost. Sora mea, Sophie, locuia de această parte a râului, poate la o distanță de jumătate de milă de la fabrica aceea. Mă rugam sperând ca ea să mă primească.

— Emma! Ești udă leorcă! strigă ea de îndată ce mă văzu. Unde ți-e haina?

— Am uitat-o undeva, am replicat eu, tremurând puternic. Te rog Sophie... lasă-mă să rămân la tine peste noapte.

— Dar ce s-a întâmplat? Ce cauți tu aici?

— M-am certat cu Karl.

— Să-l trimit pe Otto să vorbească cu el?

— Nu! Te rog... doar lasă-mă să rămân aici peste noapte.

— Dar Karl nu va fi îngrijorat din cauza ta?

— O noapte separat ar trebui să-i faci bine. Lasă-l să se liniștească, să se gândească puțin la lucrurile acelea.

— Dar ești sigură că...

— Sophie, dacă mă iubești, atunci nu vei trimite după Karl... te rog, dă-mi voie să rămân! îmi clănțăneau dinții de frig dar și de spaimă.

În cele din urmă, Sophie fu de acord. Era limpede faptul că ea avea îndoieli, iar soțul ei, Otto, avea și mai multe decât ea, dar din moment ce nu aveau o mașină, el ezită să iasă pe o vreme așa de groaznică. Planul meu era să mă trezesc devreme, înainte ca ceilalți să fie treji, și să părăsesc orașul.

Mi-am petrecut restul nopții pe sofa lor, o noapte cumplită, bântuită de coșmaruri în care oameni răi încercau să-miucidă copilul. Când m-am trezit a doua zi dimineața și l-am văzut pe Karl stând lângă mine, am crezut că e și acela un alt coșmar. După aceea însă l-am zărit pe Otto stând în ușă, deci mi-am dat seama că el mersese și îl adusese pe Karl acolo.

— Hai să iertăm și să uităm, bine Emma? Karl își netezea mustața și barba asemeni unei pisici care se linge pe mustăți. După cum spune și sfânta Carte să facem, nu?

Otto și Sophie șovăiau îngrijați, urmărindu-ne. Karl ar fi negat tot ceea ce se întâmplase. Nimeni nu m-ar fi crezut. O soție bună s-ar fi supus soțului ei.

La urma urmei, nu-mi mai rămânea nimic de făcut decât să mă întorc acasă cu el, jucându-mi rolul de soție ascultătoare. Niciunul dintre noi nu menționează copilul.

— Am uitat totul? spuse el în timp ce își împinse scaunul, de îndată ce își termină micul dejun. Am dat din cap, neputând să-l privesc. Bun. Trebuie să merg acum să deschid farmacia. Vom vorbi diseară.

Dar în momentul în care Karl a plecat, mi-am împachetat lucrurile și mi-am cumpărat un bilet de tren, care să mă ducă cât mai departe de acel oraș, atât cât aveau să-mi ajungă banii pe care îi aveam pentru cumpărături.

CAPITOLUL 17

Câteva ore mai târziu, micuțul apartament al lui Emma situat în acel cămin pentru bătrâni era aproape pus la punct. Grace se simțea extenuată, dar starea aceea se datora mai mult tensiunii psihice ce se adună în timp ce ascultase povestea lui Emma, decât de la munca aceea de despachetare. Pentru prima dată, Grace putu să înțeleagă dragostea mare pe care i-o purta mama ei. Chiar dacă lui Emma îi era frică să riște pentru ea însăși – părăsind un soț abuziv – ea o făcuse, în cele din urmă, fără nici-o umbră de ezitare, de dragul fiicei sale.

— Este pentru prima oară, de când mă știu, când vorbești atât de mult despre tata, spuse Grace.

— Nu fi prostuță, replică Emma, gesticulând în mod nepăsător. Probabil că ai uitat, atâta tot.

— Nu, dacă tu mi-ai fi spus că te bătea, sunt sigură că mi-aș fi adus aminte.

Suzanne nivelă altă cutie din carton și o așeză lângă ușa peste celelalte.

— Bunico, tu ne-ai spus că el nu a fost deloc un nemernic, dar eu zic că a fost unul, fără îndoială.

— Serious? îmi pare rău dacă așa l-am descris. Nu îl consider un nemernic. A fost o victimă a propriei lui copilării tragice. Ea a avut un impact puternic asupra lui. O femeie mai mulțumită l-ar fi putut ajuta să-și lase în

urmă trecutul, dar eu nu am fost soția de care avea el nevoie – sau pe care o dorea.

Emma își scoase eșarfa roz și își trecu degetele prin părul încărunțit. Grace o studie pe mama ei, și își dădu seama că până și la vârsta aceea, de optzeci de ani, Emma era încă o femeie atractivă. O perioadă lungă de cincizeci și cinci de ani ea a trebuit să rămână singură. Probabil că rănilor pe care Karl Bauer le-a lăsat în sufletul ei au fost, de asemenea, foarte adânci.

Grace dori să-i mai adreseze mamei ei încă o întrebare, dar așteptă până când Suzan luă o tură de cutii goale pentru a le duce la tomberon, ca ele să rămână în sfârșit singure.

— Ai ceva planificat pentru mâine?

— Nu cred, draga mea, dar pot să verific. Programul meu săptămânal e pe-aici pe undeva. De ce mă întrebi?

— Ei bine, mâine e duminică. Și acum, dacă tot locuiesc aproape de tine, speram că vrei să vii din când în când la biserică împreună cu mine și cu Stephen.

— Ah, Gracie, nu mă lua cu de-astea, spuse ea plictisită. Sunt prea bătrână ca să mă mai schimb acum. Dacă mersul la biserică te ajută, atunci dă-mi voie să mă bucur pentru tine. Dar să știi că noi suntem foarte diferite.

— M-ai refuzat de când mă știu, și niciodată n-am înțeles de ce. Nu vrei cel puțin să-mi explici de ce nu vrei să mergi?

Emma zâmbi răutăcios.

— Ce îmi ceri tu acum, reprezintă tocmai motivele înarmării mele – în felul acesta tu poți argumenta și-mi

poți demonstra că umblu pe căi greșite. Tata obișnuia să facă același lucru cu enoriașii lui șovăielnici.

— Uite, pe mine nu mă interesează dacă iei parte sau nu la serviciile religioase, dar îmi pasă enorm de mult dacă te-ai înstrăinat de Dumnezeu. Nu îmi dai vo»ie niciodată să-ți vorbesc despre El, nu citești Biblia, nu mergi niciodată la biserică decât dacă iei parte la un botez sau la o nuntă... nu te-am văzut niciodată luând cina. Ceea ce nu pot eu să înțeleg este: de ce? De ce nu vrei să ai nimic a face cu Dumnezeu?

— Nu ai cum să știi ce se întâmplă între mine și Dumnezeu.

— Exact la asta m-am și referit. Am nevoie de siguranță. Trebuie să știu unde îți vei petrece veșnicia. Nu poți, te rog, să mă lămurești și pe mine în această privință?

Emma se îndreptă spre fereastră, tăcând pentru un moment, în timp ce privi afară la mimunatele peluze.

— Tata m-a botezat pe când eram un copil, știi prea bine, și obișnuiam să merg la biserică cu părinții mei atunci când locuiam cu ei. După ce m-am căsătorit cu Karl, amândoi mergeam la biserica tatălui meu. Cunosc și eu, ce stă scris în Biblie, dar...

Emma nu-și mai termină ideea. Era ca și cum ar fi ajuns la o ușă zăvorâtă pe care ea refuza să o deschidă.

— Ceva trebuie să se fi întâmplat. De ce nu vrei să-mi spui ce? Are de-a face cu tatăl meu? Sau cu moartea surorii tale, Eva?

Într-un final, Emma se întoarse din nou spre mine.

— Nu pot să merg la biserică împreună cu tine, Grace. Îmi pare rău. Dar dacă îmi dai timp... poate voi găsi un mod de a răspunde la câteva din întrebările tale, bine?

— Bine.

Trebuia să fie bine. Întotdeauna existaseră uși pe care mama ei refuza să le deschidă, și niciun fel de lingușire nu ar fi putut să o clinească din hotărârea ei. Dar sugestia lui Suzanne de a face pe detectivii? După toți acești ani, oare era posibil să găsească cheile cu care să deschidă acele uși ferecate de atâta timp?

Reflectă asupra acestei posibilități în timp ce despachetă o cutie cu vase de bucătărie, îngheșuindu-le într-un sertar deja înțesat cu lucruri. După aceea se îndreaptă spre dormitorul mamei sale pentru a-i pune pe noptieră o poză cu Amy și Melissa. Aceasta era prevăzută cu un sertăraș, și Grace îl deschise pentru a vedea dacă și acela era la fel de plin ca celelalte. Era gol, cu excepția unei foi vechi, gri cu un scris de mână deja cunoscut, înscris cu același stilou albastru.

Scumpei mele Emma,

Sunt obsedat de insulele fără număr, și multe sunt pe lângă țărml Danaan,

Acolo unde timpul ar rămâne-n urmă, iară tristețea ar dispărea în van;

Da, în curând departe de trandafir și crin, și eliberați de flăcări noi am fi

De am fi fost doar păsări albe, iubita mea, plutind în gol, deasupra mării!

Mâna lui Grace tremură când puse poemul înapoi în sertar și când îl închise. Credea că își cunoscuse foarte

bine mama, când de fapt ea nu o cunoștea defel. Câte alte sertare ascunse și uși ferecate mai erau acolo în viața ei? Ce alte secrete mai ascundea ea oare?

Odată ce se întoarse în living, Grace își studie mama de parcă ar fi fost un străin. Emma vorbea de una singură încercând în zadar să găsească un loc în care să așeze grămada de prosoape de bucătărie pe care încercase și mai înainte să le pună bine. Într-un final, luă capacul de pe cutia de gunoi și le aruncă fără nici-o ezitare.

— Mamă!

— Oh, cine mai are nevoie de ele. Și-așa nu-mi șterg niciodată vasele

— Dar nu poți să arunci așa un set nou-nouț de prosoape de bucătărie!

— Draga mea, am optzeci de ani. Cred că mi-am câștigat dreptul de a fi excentrică.

— Poate îi vor fi de folos lui Suzanne.

În timp ce Grace le căută prin coșul de gunoi, ea zări o cutie nedeschisă, uitată lângă dulapul cu ustensile pentru curățenie.

— Ia te uite! Ce mai e oare aici?

Îi deschise marginile și despachetă un bol roz de zahăr – era cutia cu sticlăria din timpul mării crize economice.

— Am crezut că le vei vinde unui anticar.

— Te rog să nu te superi pe mine, dar gândul că trebuie să mă despart de ele a fost pur și simplu insuportabil.

Emma luă acel bol din mâinile lui Grace și îl ținu de parcă ar fi fost un suvenir de familie de neprețuit.

— Îți aduci aminte cum obișnuiam noi două să avem petreceri cu aceste vase? Le consideram ”porțelanurile

noastre bune”, și ne făceam sandviciuri cu unt și zahăr pretinzând că mâncăm caviar.

Lacrimile țâșniră din ochii lui Grace înainte ca ea să le poată opri.

— Consideram aceste ”serate” mult mai reușite decât oricare altă serată organizată de vreo regină a Angliei.

— Emma o cuprinse în brațe și o ținu cu mult drag.

— Oh, dar chiar erau așa, Gracie! Chiar erau!

După ce mama ei îi dădu drumul, Grace își șterse ochii cu multă atenție.

— Mamă, te superi dacă mă răzgândesc? Cred că voi lua aceste vase și le voi duce acasă.

— Ai vreo idee unde aș putea să pun astea? întrebă Grace suspinând. Stătea împreună cu Suzanne în mijlocul sufrageriei ei moderne, elegante, încercând să găsească un loc unde să așeze acele vase din timpul marii depresiuni. Înșiruite pe tăblia din marmură a dulapului de bucătărie, vasele de un roz și verde țipător arătau ca niște prostituate strident vopsite printre acele nuanțe neutre din casa ei alese cu mare atenție. Stephen nu i-ar da voie nici în ruptul capului să așeze acele ”porțelanuri” în dulapul special destinat vaselor ei de porțelan Royal Doulton sau cristalul de Waterford.

— Pune-le unde vrei, mamă. Să nu care cumva să-l lași pe tata să ți le ia.

Zâmbetul lui Grace trădă tristețe.

— Bănuiesc că nu vrei să rămâi prin preajmă și să vezi artificiile pe care le va scoate atunci când le va vedea, nu?

— Oh nu, mulțumesc, nu vreau. Am parte de câte artificii vreau în propria mea casă.

— Unde mi-o fi stat oare mintea când am zis că duc prostioarele astea la mine acasă? spuse ea, suspinând din nou. Cred că faptul că am găsit cel de-al doilea poem de dragoste m-a răvășit cu totul.

— Ai găsit alt poem?

— Nu ți-am spus? Era în noptiera bunicii, scris pe aceeași hârtie gri, cu același scris ca și în primul poem.

— Să-l văd și eu!

— L-am lăsat în sertarul în care l-am găsit!

— Oh, minunat! A fost semnat sau ceva?

Grace dădu din cap negativ.

— Ei bine, din modul în care l-a descris bunica, știm prea bine că nu Karl Bauer a fost cel care le-a scris.

— Mama a afirmat că a avut o mulțime de pețitori înainte să se fi căsătorit, îți amintești? Probabil că e de la vreunul dintre ei.

— Și eu am avut o groază de prieteni, dar nu aș fi păstrat poemele lor de dragoste timp de cincizeci de ani. Știi, istorisirea bunicii a ridicat mai multe întrebări decât să dea răspunsuri. A explicat ea vreodată exact de ce Karl nu dorea să aibă copii?

— Probabil că el nu s-a justificat în fața ei niciodată. Am tras concluzia că el era un om ce nu vorbea prea mult, însă era de neclintit în hotărârile lui.

— Și tot nu înțeleg de ce a fugit de familia ei cât și de soțul ei.

— Bănuiesc că datorită faptului că era conștientă că ei ar fi fost de partea lui Karl. Concepția aceea învechită,

specifică secolului nouăsprezece conform căreia soția era proprietatea soțului ei, a dispărut foarte, foarte greu.

Suzanne gesticulă spre porțelanurile acelea din timpul mării depresiuni.

— Nu sunt atât de sigură că a dispărut de tot.

— Voi ignora ultimul tău comentariu.

Grace adună cartonul golit și îl duse în bucătărie. Suzanne o urmă un moment mai târziu, privindu-și ceasul.

— Cred că merg acasă. Jeff nu a mai petrecut așa de mult timp cu fetele de când s-au născut! Probabil că la ora asta este sătul până peste cap de tot ceea ce implică paternitate și le-o fi dat voie deja să urmărească filme horror la televizor.

— Stai, nu uita aceste prosoape de bucătărie. Știi, chiar nu o mai înțeleg pe mama mea deloc. E gata să arunce un set de doisprezece prosoape noi-nouțe, dar păstrează în schimb poeme de dragoste vechi de cincizeci de ani... ca să nu mai vorbesc de prostioarele astea. Grace scutură cutia de țigări ce conținea acele haine în miniatură. Îți poți imagina? Le-am făcut pe când aveam patru ani!

— Dar totul are sens, mamă. Tu ai vrut să ai aceste porțelanuri din timpul mării depresiuni, deoarece ești legată de ele prin amintiri speciale. În mod evident, poemele și hainele acelea trebuie să însemne ceva special pentru bunica. Întrebarea este însă, ce?

— Ei bine, dacă nu se hotărăște să ne spună, nu vom afla niciodată!

— Nu neapărat. Am stat și m-am gândit... amândouă vom fi singure în ultimul weekend din luna aceasta, deoarece Jeff merge la Chicago, iar tata participă la

convenția aceea medicală. De ce nu am merge noi până în Bremenville să "facem" puțin pe detectivii?

— Ai luat tu în considerare varianta de a merge cu Jeff și de a încerca cel puțin să-ți cauți o slujbă acolo?

— Nu, deci hai să nici nu deschidem subiectul.

Suzanne își ținu buzele strâns lipite, ca și cum ar fi decis să încheie acea discuție. Imediat după aceea, fiindu-i imposibil să țină mânia înăuntrul ei, răbufni în afară asemeni unei sticle pline de suc ce a fost scuturată.

— Ultima dată când a fost în Chicago, a adus acasă o listă cu slujbe de la toate ziarele de acolo, având eventualele posibilități încercuite cu roșu! Îți poți imagina cât tupeu? Nu i-am vorbit zile bune după faza asta!

— Sue, el încearcă să vă salveze căsnicia!

— Și de ce, mă rog, aș renunța eu la cariera mea în cadrul acestei reviste pe care o ador, la vechimea mea, la beneficiile de pensionare

— numai pentru că eu sunt femeia și el e bărbatul? De parcă am fi în epoca victoriană! Revoltător!

Grace se gândi la cele două nepoțele, și la faptul că aveau să crească la fel ca ea, fără tată, și ochii i se umplură de lacrimi. Dacă ar putea găsi un mod de a o face pe Suzanne să se răzgândească. Grace își dădea seama că o parte din vină îi aparținea; sacrificase mult prea multe lucruri de dragul lui Stephen. Iar acum Suzanne era determinată să nu facă aceleași greșeli. Mama ei avea dreptate – erau ca niște păpuși din lemn ce se asemănau una cu alta, fiecare femeie formându-se în urma deciziilor luate de mama ei. Singurul mod de a sparge acest tipar

era acela, după cum spusese și Emma, de a studia trecutul și de a învăța din el.

— Să zicem că aş fi de-acord cu această misiune de cercetare a ta în Bremenville! reluă Grace într-un final. Cum am aborda-o?

— Vorbești serios? Chiar ai veni?

— Mi-ar face mare plăcere să le găsesc pe surorile mamei mele, dacă mai trăiesc, și să o ajut să se împace cu familia ei. Crezi că am putea să le găsim după atâta timp?

— Bineînțeles. Există cărți speciale care te ghidează cum să-ți găsești originile. Am putea să căutăm atât rudeniile din partea familiei Bauer, cât și din partea familiei Schroder. Va trebui totuși să plecăm vineri pentru ca birourile guvernamentale să fie deschise. Apoi vom petrece noaptea acolo pentru ca în ziua următoare să mai întrebăm în stânga și în dreapta.

— Vineri nu putem să mergem. Atunci merg să-mi fac părul. Privirea aprigă pe care Suzanne i-o afișă lui Grace exprimă mai multe decât o morală de douăzeci de minute pe tema priorităților. Bine, bine, aş putea să-mi schimb programarea. Dar tu îți vei putea lua liber în vinerea aceea?

— Voi pune motiv că merg pentru a întocmi un reportaj. Genealogia este un subiect foarte interesant în momentul de față, și articolul va stârni mare interes – bineînțeles, fără să menționez secretele familiei noastre.

— Dar fetele? Le vom lua cu noi?

— Mama lui Jeff ar face orice să pună mâna pe ele pentru weekend. El a convins-o că ne mutăm cu toții în

Chicago de îndată ce se termină anul școlar și că nu le va mai vedea niciodată. Deci mergem sau nu?

Grace ezită, dintr-odată nesigură dacă dorea într-adevăr să afle adevărul despre trecutul ei. Dar când își aduse aminte că între Emma și Dumnezeu era o ușă ferecată, își dădu seama că trebuia să găsească neapărat cheia.

— E o adevărată nebunie, Suzanne.

— Știu. Și tocmai de-asta e atât de distractiv.

— Deci, care e planul? întrebă Grace, căscând, pur și simplu ne luăm zborul?

Ora patru și jumătate dimineața era de-a dreptul suspectă pentru pornirea într-o expediție pe un teritoriu necunoscut. Își puse valiza în portbagajul mașinii lui Suzanne și se lăsă pe scaunul de lângă ea.

— Uite, ți-am cumpărat cafea, spuse Suzanne de îndată ce porni motorul. Potrivit acestei cărți pe care o citesc, putem să găsim tot felul de documente la tribunalul local – acte de divorț, certificate de căsătorie, certificate de deces. Va fi mult mai ușor să le găsim pe surorile bunicii dacă le cunoaștem numele după căsătorie. Planul meu e să ajungem la tribunal de îndată ce se deschide și înainte de prânz să încercăm să descoperim ceea ce căutăm. Lucrul acesta ne va oferi oportunitatea de a vizita orașul Bremenville și să ne învățăm pe-acolo în timpul ce ne va mai rămâne.

Grace sorbi încet din cafeaua ei în timp ce se îndreptau spre autostradă, luând-o spre nord, dând voie acelei băuturi fierte să o trezească din amorțeală. Soarele nu

răsărise încă, dar în dreapta ei, cerul era deja pătat cu fâșii roșii. Arăta de parcă ar fi fost de prost augur, ca un scris de mână însângerat pe un perete.

— Te rog amintește-mi de ce ne încumetăm noi să facem asta?

Suzanne zâmbi ștregărește.

— Vrei să pornesc căldura să-ți fie cald la picioare, mamă? Ți-e frig? Aruncă-ți puțin ochii peste dosarul acela de pe bancheta din spate. Am notat acolo o listă a obiectivelor asupra cărora să ne concentrăm.

Semeni întru totul cu tatăl tău, spuse Grace în timp ce se întinse spre banchetă. Sunt surprinsă că nu l-ai etichetat drept Planuri de bătaie.

În partea de sus a hârtiei sta scris cu litere mari cuvântul OBIECTIVE. Grace citi lista pentru sine.

(1) Să le găsim pe surorile bunicii: Sophie Schroder Mueller (soț Otto) – născută în 1895?

(2) Și Vera Schroder? născută în 1905?

(3) Să aflăm informații despre Louise și Friedrich Schroder.

— biserica din Bremenville.

(4) Să aflăm motivul pentru care bunica s-a înstrăinat de ei.

(5) Informații despre Karl Dietrich Bauer – născut în Dusseldorf, Germania, 1894??

(6) Divorțat de bunica în anul 1925? – motivul??

(7) De ce nu și-a dorit să aibă copii Karl Bauer?

(8) Informații despre bunica – Emma Schroder Bauer – născută în 1900 în Bremenville.

(9) Cine i-a trimis poemele de dragoste?

Grace mai adăugă încă două motive, în mintea ei: (1) să descopere motivul pentru care mama ei se îndepărtase de Dumnezeu, și (2) să îi demonstreze lui Suzanne faptul că ar fi o greșeală imensă dacă ar divorța de Jeff. Dar dacă cercetările lor vor face ca un schelet foarte vechi și fărâmițat să se răstoarne dintr-un dulap? Grace închise dosarul și se înfioră. Faptul că ea căuta răspunsuri presupunea că suspectează versiunea incompletă și derutantă a lui Emma cu privire la trecutul ei. Chiar dorea ea să riște dezvăluirea unui adevăr dureros? Se întinse să pornească radioul pentru a scoate din mintea ei aceste gânduri tulburătoare.

Ajunseră la tribunalul local exact în momentul în care se deschise, adică la ora nouă. Clădirea impunătoare, în stilul secolului al nouăsprezecelea, era poziționată în piața orașului, înconjurată de un parc cu iarbă și cu alei umbrite de pomi. Ceasul din turn, ca de altfel și orășelul acela adormit, rămase pierdut în timp, de mai bine de un deceniu. Faptul că se blocase undeva cu cinci minute înainte de ora doisprezece părea a fi un alt semn rău pentru Grace, deși nu-și putea explica de ce.

— Coloane corintiene, o informă Suzanne arătând spre stâlpii care străjuiau intrarea.

— Vezi? Nu-ți pare bine că ai urmat cursul acela de istoria artei în timpul universității?

Grace spuse lucrul acela în glumă, dar când Suzanne se încruntă și se grăbi să urce scările fără să dea vreun răspuns, își dădu seama de greșeala ei – Suzanne îl întâlnise pe Jeff exact în timpul aceluia curs de istoria artei.

Pe la ora unsprezece și treizeci de minute, cu ajutorul unui funcționar, au reușit să găsească certificatul de căsătorie al lui Emma cu Karl, și al celor două surori ale lui Emma, descoperind faptul că cea mai tânără, Vera se căsătorise cu Robert Schultz în anul 1927. Au găsit certificatul de deces al Evei, care murise în 1918 de epidemia aceea; de asemenea, și pe cel al lui Karl, care murise de cancer în 1969, și pe al surorii mai mari al lui Emma, Sophie, care murise de atac de cord în 1970.

— Dar se pare că nu există niciun certificat de deces pentru sora mai tânără a bunicii, pentru Vera, constată Suzanne după ce terminase de căutat în cele mai recente fișiere.

— Bun! spuse Grace zâmbind. Poate există cât de cât șansa să o găsim pe Vera în viață și măcar ea să se poată reîntâlni cu mama. Poate că tot efortul nostru va avea roade frumoase. Ce zici de o pauză de cafea pentru a sărbători?

— Într-o clipită. Capul lui Suzanne era aplecat peste un dosar care conținea documentele referitoare la divorțuri.

Grace scoase un șervețel umed din geanta ei și își șterse cu grijă praful și cerneala de pe degete. Uitase deja presimțirile ei anterioare și începea să se simtă euforică când Suzanne o privi dintr-odată cu niște ochi mari, surprinși, luându-și privirea din dosarul pe care-l cerceta.

— Mamă, cred că ar trebui să ocupi loc.

— De ce? Ce ai descoperit acolo? Întrebă Grace cu teamă, sigură fiind după expresia chipului lui Sue că tocmai văzuse un craniu înspăimântător sau o grămadă de oase.

— Am găsit certificatul de divorț al bunicii, eliberat în anul 1926. Ești pregătită să auzi ceva? Karl, și nu bunica a cerut divorțul.

— Asta nu mă surprinde deloc. Doar ea l-a părăsit.

— Dar motivul declarat pentru acest divorț, confirmat de către doi martori, a fost infidelitate maritală. Conform celor susținute de Karl Bauer, bunica a comis adulter.

— Asta e de-a dreptul ridicol! Cu toate acestea, Grace avea un sentiment oribil ce-i întoarse stomacul pe dos. Ce lucru urât a fost în stare să facă, să pângărească reputația mamei mele într-un asemenea mod!

— Mamă, conform acestui certificat, ea nu a respins acuzațiile!

Stomacul lui Grace se întoarse din nou. Fără să vrea, își imaginează pe femeia care fusese prinsă săvârșind actul adulterului și adusă înaintea lui Isus. O mulțime de oameni răutăcioși, fățarnici se adunară împrejurul ei pentru a o acuza, arătând-o cu degetul.

— Mă întreb cine au fost cei doi martori care au susținut acest așa-zis adulter?

— Nu vreau să te jignesc, mamă, dar tatăl tău se pare că a fost un netrebnic!

— Dacă el a umplut orașul Bremenville cu astfel de minciuni, nu mă mai mir că mama a părăsit orașul și nu s-a mai întors înapoi.

Suzanne privea țintă documentul de parcă acesta ar fi ascuns încă secrete codificate.

— Totuși, nu înțeleg de ce le-a trebuit doi ani. Bunica l-a părăsit în octombrie 1924, tu te-ai născut în mai 1925, dar divorțul nu a fost pronunțat până în noiembrie 1926.

— Crezi că în tot acest timp el a încercat să o convingă să se mute înapoi cu el? Întrebă Grace căzută pe gânduri. Să mă fi văzut oare pe când eram un bebeluș și să se fi răzgândit în ceea ce privea hotărârea lui de a nu avea copii? Poate de aceea a spus mama că el m-a iubit.

Suzanne închise documentul. Adună toate copiile pe care le ceruseră și le îndesă în dosarul ei.

— Ei bine, reluă ea, am reușit să răspundem la o singură întrebare de pe lista noastră – cu cine s-a căsătorit mătușa ta, Vera – și am ridicat alte zeci de noi întrebări.

CAPITOLUL 18

— Nu-mi vine să cred cât de norocoase suntem! Suzanne puse receptorul în furca telefonului din motel. Nu numai că mătușa Vera este bine și sănătoasă trăind aici în Bremenville, dar ea ne-a și invitat să o vizităm într-o jumătate de oră. La telefon părea la fel de sprintenă ca bunica. Sunt convinsă că ea poate să dea un răspuns întrebărilor noastre.

— Minunat, spuse Grace hotărâtă. Stătea întinsă pe unul din paturile acelei camere de motel, acoperindu-și ochii cu o mână, întrebându-se în sinea ei de ce fusese oare de-acord să vină. Dorise să scoată la iveală adevărul, sperând că astfel va aduce ordine în viața lui Emma și a fiicei sale Suzanne, dar acum viața ei era cea care se afla într-un haos de nedescris. Fără a-și fi revenit complet după descoperirea faptului că mama ei fusese acuzată de adulter, Grace nu era sigură că mai poate rezista la al te surprize de genul acesta.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Suzanne. Simt cumva o lipsă de entuziasm în ceea ce privește "misteriosul nostru turneu"?

— Am ajuns la concluzia că nu avem cum să descoperim adevărul. Vom auzi diferite versiuni în ceea ce-l privește, în funcție de persoana care ne va relata.

— Atunci, hai să ne imaginăm că noi suntem juriul. Noi vom analiza dovezile și informațiile și vom hotărî care versiune e cea mai credibilă.

— Ție chiar îți place ceea ce facem acum, nu-i așa?

— Da, replică prompt Suzanne, și dacă ne grăbim, vom putea să ne oprim și pe la biserica bunicului tău. Funcționarul de la tribunal mi-a explicat drumul într-acolo.

Nu întâmpinară niciun fel de dificultate în a ajunge la biserica pe care Friedrich Schroder o păstorise cândva, însă sanctuarul acela mic, cu grinzi albe pe care se așteptase Grace să-l vadă, nu mai era – ținând seama de piatra fundamentală – acesta fusese înlocuit în anul 1953, cu clădirea aceea imensă, din cărămizi, cu stâlpi albi. Hambarul și locuința aceea gri care serviseră drept casă parohială nu mai erau nici ele, lăsând locul unei anexe ce adăpostea clasele de școală duminicală. Bunicul ei avusese dreptate atunci când prezisese expansiunea orașului – biserica nu mai era situată la o milă în afara orașului, ci era înconjurată de o subdiviziune de case vechi de mai bine de douăzeci de ani, construite în stilul locuinței unui fermier.

Când Suzanne explică cine erau, secretarul bisericii îl chemă imediat pe pastor din biroul lui.

— Deci dumneavoastră sunteți una din nepoatele lui Fred Schroder! Onoarea e de partea mea! Reverendul Schroder este o persoană legendară aici, în comunitatea noastră, și pomenit mereu ca un om cu adevărat temător de Dumnezeu. Știu că nu el a fost cel care a înființat-o, dar mai știu că el este responsabil pentru ceea ce este biserica în ziua de azi... dar cu siguranță că

dumneavoastră cunoașteți lucrurile acestea. Trebuie să fiți foarte mândră de el.

— Nu mi-am întâlnit nici măcar o dată bunicii, explică Grace. Mama mea s-a mutat din Bremenville înainte ca eu să mă nasc. Se opri, sperând ca el să nu întrebe motivul acestei mutări. De altfel, nici ea nu îl cunoștea.

— Nici eu nu am avut privilegiul de a-l cunoaște, reluă pastorul. A decedat la începutul anului 1940, din câte am auzit, dar s-ar putea să găsiți câțiva membri mai în vârstă care îl cunosc bine. El a fost cel care a oficiat tot: căsătorii, înmormântări, botezuri, păstorind turma aceasta pentru mai bine de patruzeci de ani. V-aș putea da câteva nume...

— Ah, nu e nevoie să vă deranjați. Și-așa v-am răpit destul timp. De fapt, noi ne îndreptăm spre casa surorii mamei mele, mătușa

Vera...

— Da, bineînțeles, Vera Schultz. Una dintre cei mai în vârstă membri ai bisericii noastre – și una dintre membrii mei favoriți.

Îi mulțumiră pentru timpul acordat și ieșiră din clădire pentru a se îndrepta spre cimitirul din spatele bisericii. Alături de cele două pietre funerare ale lui Louise și Friedrich Schroder, era una mult mai veche – cea a fiicei lor, Eva, care murise în octombrie 1918. Mormintele erau atent îngrijite. Ghivecele cu lalele și cu zambile formau un adevărat curcubeu scăldat în culori.

Grace privi ținută la data inscripționată pe crucile bunicilor ei și simți un val de mânie gândindu-se la mama ei.

— Aveam optsprezece ani atunci când ei au murit, rosti ea cu voce tare. Am crescut fără a cunoaște nici-o altă rudenie în afară de mama, și în tot acest timp bunicii mei au locuit la câteva ore distanță de mine!

Suzanne o privi din locul unde îngenunchease. Adusese cu ea un sul de hârtie pe care să deseneze crucile acelea.

— Mamă, tu trebuie să o întrebi care i-a fost motivul. Ea îți datorează o explicație.

Dar în timp ce Grace aruncă o privire din nou spre biserica din spatele ei și își reaminti cuvintele de laudă ale pastorului referitoare la bunicul ei, își dădu seama că cea mai mare întrebare ce-i chinuia mintea era de ce respinsese Emma credința tatălui ei, care fusese atât de evlavios.

Distanța de la biserică până la ferma familiei Schultz era foarte mică pe drumul acela șerpuitor de-a lungul râului. Hambarul și locuința din piatră erau vechi, dar bine întreținute, și Grace își imagină că acestea arătau exact la fel ca în urmă cu șaiszeci și șase de ani, atunci când bunicul ei mersese în timpul acelei inundații să se roage pentru străbunicul celor care azi formau familia Schultz. Mătușa Vera le aștepta pe veranda din fața casei. Numai ce ieși Grace din mașină că Vera o și cuprinse cu brațele ei de parcă s-ar fi cunoscut de o viață.

— Fiica lui Emma! Oh, cât de bucuroasă sunt că te pot întâlni în sfârșit!

Primirea fu atât de călduroasă și de înduioșătoare, încât până și Suzanne, care de obicei era foarte calculată și

rece, cedă în fața acestui val de căldură sufletească și o îmbrățișă și ea.

După ce o eliberă pe Suzanne din îmbrățișarea ei, mătușa Vera nu se putu abține să nu o strângă din nou la piept pe Grace.

— Doamne, arăți exact ca el... murmură ea.

— De ce... da...

— Singura poză pe care am văzut-o cu Karl Bauer e cea de la nunta mamei, explică Grace. Dar eu nu am putut niciodată să constat vreo asemănare... cu părul și cu ochii lui atât de negri, pe când părul meu e mult mai deschis. Aveți cumva alte poze la care m-aș mai putea uita?

Obrajii mătușii Vera căpătară o nuanță de un roz purpuriu.

— Doamne, chiar nu știu... dar veniți înăuntru și vom căuta.

Și în timp ce Grace o urmă în casă, simți un impuls inexplicabil de a o ține strâns de mână pe mătușa Vera, ca și cum nu ar fi vrut să o scape din vedere pe prima ei rudenie de sânge pe care avea acum ocazia să o cunoască, exceptând-o pe mama ei.

Bucătăria acelei locuințe era luminoasă și primitoare, asemeni lui Vera. Arăta de parcă ar fi fost decorată în anii 1940 – cu dulapuri albe din metal, cu suprafețe de lucru de un gri pătat, cu pereți galbeni și perdele roșii cu buline – fără să mai fie redecorată de atunci. Mătușa Vera le turnă cafea în niște căni, și stăteau să o bea pe niște scaune din vinilin roșu în jurul unei mese ce avea partea superioară din porțelan.

— Sora mea, Emma era toată numai zâmbet, veselie și cântec, începu mătușa Vera. Toată lumea o iubea pe Emma. Dar dacă ar fi reușit să stea departe de probleme! Era ca și cum avea un magnet la ele!

Grace zâmbi.

— Vă veți bucura să aflați că nu s-a schimbat defel.

Mătușa Vera râse.

— Bun. Mă bucur. Cât de distractivă era!

Grace o analiză pe mătușa Vera în timp ce vorbea și văzu asemănarea cu Emma în gesturile ei și în forma nasului și a chipului. Vera era în vârstă de șaptezeci și patru de ani și era atât de plinuță, de plină de voieșie și albită de ani, încât putea foarte bine să joace rolul soției lui Moș Crăciun. Ea locuise în această casă de când se căsătorise cu Robert Schultz, iar acum o împărțea cu fiul ei Bob Jr. și cu nora ei, Marilyn. Aceasta avea în jur de patruzeci de ani, cu părul scurt tuns la modă, dar cu o nuanță stranie, parcă de mandarină – o mărturie mută împotriva produselor de îngrijire a părului de una singură. Machiajul ei arăta de parcă fusese aplicat cu o lingură. Marilyn pierdea vremea prin bucătărie în timp ce mătușa Vera vorbea, privindu-le țintă pe Grace și pe Suzanne de parcă veniseră să conteste testamentul cuiva.

— Emma obișnuia să numească escapadele noastre "aventuri", ne relata mătușa Vera. "Hei, Vera, ce zici dacă mergem într-o Centură azi?" obișnuia ea să mă întrebe. Îmi aduc aminte că odată am luat mașina lui Karl pentru a merge la o plimbare. Emma nu mai condusesese niciodată înainte, dar pur și simplu s-a urcat la volan și O luă la drum. De fiecare dată când schimba vitezele, cutia de

viteze suna ca o mașină de tocat carnea. Bietul Karl, ce năpastă avea pe cap!

— Cum era Karl Bauer? întrebă Suzanne.

— Karl? întotdeauna mi-a plăcut Karl. Aveam doar treisprezece ani atunci când s-au căsătorit ei, dar când venea la noi să o curteze pe Emma, obișnuia să-mi aducă din magazinul lui bomboane sub formă de bănuți. Și chiar și după ce s-au căsătorit, ori de câte ori treceam pe la farmacia lui, îmi făcea întotdeauna cinste cu un suc de lămâie sau cu o înghețată. Era prietenos, un om deschis, făcându-și întotdeauna timp să spună o glumă clienților lui sau să-i întrebe de sănătate. Pe vremea aceea, eu nu știam prea multe despre supărarea ce o chinuia pe Emma.

— De ce a rupt legăturile cu familia ei? întrebă Suzanne. Pare destul de ciudat faptul că după divorț bunica Emma nu s-a mai întors în Bremenville pentru a vă vizita și nu a adus-o defel pe mama aici.

— Care v-a spus ea că este motivul? întrebă mătușa Vera cu multă atenție.

— Nu mi-a făcut de cunoscut niciun motiv, răspuse Grace. Și asta e de-a dreptul frustrant. Mi-ar plăcea să ajung la miezul problemei dacă mi-e cu putință, și să fac tot posibilul ca dumneata și cu mama să vă reîntâlniți într-o bună zi.

Vera lăasă impresia că meditează asupra cuvintelor înainte de a răspunde.

— Cred că Emma s-a certat cu tatăl meu. Bineînțeles, nimeni nu mi-a spus adevărul despre ceea ce s-a întâmplat, dar am înțeles că tata dorea ca ea să se întoarcă la Karl, iar ea a refuzat. Cred că a hotărât să nu

se mai întoarce după ce a divorțat, pentru că s-a temut că rușinea asta ar face rău familiei noastre. Femeile creștine onorabile nu fugeau pur și simplu de la soții lor – cu atât mai puțin fiica unui pastor. Tata a fost atât de zguduit de toată această problemă, încât a demisionat din funcție.

— Mama mea a știut ceva despre lucrul acesta? Întrebă Grace.

Mătușa Vera ridică din umeri.

— Nu știu. Bineînțeles că într-un final congregația a refuzat să-i accepte demisia. Ei l-au implorat să rămână, așa că el i-a ascultat.

Dar faptul că o pierduse pe Emma l-a făcut să sufere la fel de mult ca atunci când Eva a murit. După aceea tata s-a apropiat mult mai tare de Dumnezeu și de congregația lui. A fost ca și cum suferința proprie l-a ajutat să înțeleagă și mai bine suferința celor din jurul său. Îmi aduc aminte cum într-o duminică pe când citea din Scriptură, aproape că a îngenuncheat și a plâns în fața tuturor. Vera privea acum în gol, învăluită în tristețe.

— Vă aduceți aminte despre ce text din Scriptură era vorba? Întrebă Suzanne cu blândețe.

— Oh, da. Nu l-am uitat niciodată. Se opri și pentru o clipă păru că va începe și ea să plângă. Era versetul din Ioan în care femeia fusese prinsă în adulter iar Domnul Isus a spus: "Cine dintre voi este fără păcat, să arunce cel dintâi cu piatră în ea".

Cuvântul adulter o făcu pe Grace să tresară de parcă i-ar fi înfipt cineva în inimă un priboi fierbinte. Dori să-l arunce de îndată înapoi, cât mai departe posibil, înainte ca acesta să-i rănească inima, dar era prea târziu.

Mătușa Vera suspină.

— Desigur, circulau atât de multe zvonuri rele prin oraș despre Emma, încât bănuiesc că dacă au ajuns la urechile mele, cu siguranță că și tata și ceilalți membri din biserică le-au auzit.

Suzanne se aplecă în față.

— Ce fel de zvonuri?

— Nu vă voi spune, replică mătușa Vera, clătinându-și capul imediat. Nu e creștinește să repet bârfe și zvonuri rele. Mai ales că e vorba de propria mea soră.

— Mătușa Vera, zvonurile au circulat în urmă cu mai bine de cincizeci de ani, reluă Suzanne. În plus, noi am văzut deja hârtiile de divorț. Știm că motivul susținut de Karl ca bază pentru divorțul lui a fost infidelitatea maritală. Probabil că el a fost cel care a împrăștiat zvonurile.

— Oh, nu, voi ați înțelege totul greșit. Karl nu ar fi făcut așa ceva niciodată, în pofida suferinței pe care i-a cauzat-o Emma atunci când l-a părăsit. El l-a respectat pe tata prea mult pentru a recurge la un asemenea lucru josnic. Membrii familiei Bauer erau vechi prieteni de-ai noștri. Nu știu de unde au ieșit zvonurile acelea, dar cu siguranță nu de la Karl.

— Atunci de ce actele de divorț susțin că...

— Ei bine, trebuia să scrie ceva acolo, nu-i așa? răspunse mătușa Vera indignată. Pe-atunci nu acordau divorțul pentru orice motiv banal cum se face în ziua de azi.

Grace se uită în treacăt la Suzanne, dar nu-i întâlnește privirea. Inspiră adânc și se avântă cu toată forța în vârtoarea acelei conversații.

— Mama mi-a spus că l-a părăsit pe tata deoarece era însărcinată cu mine, iar el nu m-a dorit. Știți ceva legat de acest subiect? Ați putea să-mi dați un motiv pentru care el nu m-ar fi dorit defel?

Vera își luă un moment pentru a le reumple căniile cu cafea înainte de a răspunde.

— Nici nu am știut că Emma era însărcinată până când eu și cu mama ne-am dus să o vizităm de Crăciun. Acesta a fost unul din puținele secrete pe care mama le-a ascuns tatălui meu. Ne interzisese să mai luăm legătura cu ea, sperând că datorită faptului că e izolată de toată lumea, se va răzgândi și se va întoarce la Karl. Dar noi am luat trenul spre oraș pentru a face cumpărăturile de Crăciun și, bineînțeles că mama s-a dus să o viziteze pe Emma. Am rămas surprinsă să constat că Emma era însărcinată. Îmi aduc aminte că mi-am zis atunci că se va întoarce cu siguranță la Karl. Dar nu a făcut-o.

— Vă aduceți aminte dacă tatăl meu m-a văzut pe când eram un bebeluș?

— Karl? Nu știu. El este cel care ne-a dat adresa lui Emma și care a plătit costul biletelor noastre, deci în mod evident, el știa unde locuia.

— Aceea a fost ultima dată când dumneata ai văzut-o pe mama? La Crăciunul acela? Întrebă Grace.

— Nu, s-a întors acasă atunci când a murit tata.

— Nu-mi aduc aminte deloc, murmură Grace.

— Tu erai plecată atunci la colegiul de asistente medicale. Emma a venit de una singură. Era extrem de tristă datorită faptului că ea și cu tata nu s-au împăcat. Îmi aduc aminte cât a plâns de mult, spunându-i că regretă faptul că a ajuns prea târziu.

— Din ce cauză a murit tatăl dumneavoastră?

— A făcut infarct, dar a fost numai mila și voia lui Dumnezeu că a murit. Vedeți voi, era în anul 1943, exact în mijlocul celui de-al doilea război mondial. Fusese un pacifist toată viața lui, iar veștile despre toată nedreptatea și violența din lume l-au ucis. Obișnuia să citească ziarele care relatau despre ceea ce se întâmpla în Germania – el și cu mama mai aveau încă rudeni acolo – și el a ajuns să nu mai poată suporta ceea ce citea. Dar Dumnezeu l-a luat acasă înainte ca el să afle tot adevărul despre atrocitățile pe care le săvârșea Hitler. I-ar fi sfâșiat inima, nu alta. Era în vârstă de șaptezeci și patru de ani.

— Dar Emma nu era certată cu mama ei, reluă Grace. De ce nu s-a întors acasă după ce a murit tatăl ei? De ce nu m-a adus și pe mine acasă?

— Emma ne-a promis că o va face, dar mama a murit la numai patru luni de la moartea tatălui. Ultima oară când am văzut-o pe Emma a fost la înmormântarea mamei noastre.

— Din ce cauză a murit?

— Și aceea a fost numai mila lui Dumnezeu. El i-a dat voie să meargă acasă împreună cu soțul ei. Îmi aduc aminte că înainte de a muri, am întrebat-o "Cum ești, mama?" Și cu ochii plini de lacrimi, mi-a răspuns, "Cum

crezi că sunt când știu că Friedrich al meu zace în mormânt?” Ea l-a iubit foarte mult. Și el pe ea.

Toate trei rămaseră tăcute pentru câteva momente. Se părea că stocul de întrebări al lui Suzanne se terminase. Grace își aminti atunci propriile ei obiective, așa că acum căuta o porțiță de a adresa următoarea ei întrebare.

— Mătușă Vera, ai putea să-mi spui ceva care să mă ajute să înțeleg cât de cât de ce mama mea l-a părăsit pe Karl și nu s-a mai întors la el?

— Nu, îmi pare rău, nu pot să te ajut. Emma și Karl sunt singurii care știu cu adevărat ce s-a întâmplat acolo, iar el este acum mort de mai bine de zece ani. Cancer la plămâni. După aceea, soția lui Karl a vândut farmacia. Acum acolo se vinde înghețată și...

— Stai puțin, spuse Suzanne. Soția lui? Vreți să spuneți că el s-a recăsătorit?

— Da, s-a căsătorit cu o văduvă ce avea un băiețel. Băiatul a murit mai apoi, undeva între 13 și 19 ani. S-a înecat în râu, într-un accident de bărci. O tragedie sfâșietoare.

Privirea ei devenea din ce în ce mai pierdută pe măsură ce privea în trecut. Dar următoarea întrebare a lui Suzanne o readuse înapoi în prezent.

— Soția lui locuiește prin împrejurimi?

— Nu, cred că s-a mutat în Harrisburg, acolo unde locuiește acum băiatul ei cel mai tânăr.

— Karl Bauer a avut și alți copii? Întrebă Grace de-a dreptul uluită.

Dintr-un motiv sau altul, și-l imaginase mereu pe tatăl ei ca fiind un om ce ura copiii din tot sufletul, trăind de

unul singur toți acești ani, după cum trăise ea cu mama ei.

— Karl și soția lui au avut doi băieți – adică trei, dacă ar fi să-l considerăm și pe băiatul care s-a înecat. E mai mare rușinea că niciunul dintre ei nu a vrut să se ocupe de farmacie. Leo Bauer muncește la compania de telefoane din Harrisburg, dar Paul Bauer locuiește aici, în oraș. El este de fapt, directorul școlii noastre.

Grace se prăbuși neputincioasă pe scaunul ei.

— Nu pot să cred. Eu mai am frați?

Mai târziu, în timp ce mergeau de la casa mătușii Vera, Grace încă încerca din răspuțeri să "absoarbă" tot ceea ce aflase.

— Mi se pare de-a dreptul incredibil că am putut în sfârșit să-mi cunosc rudeniile! Alți copii au avut surori și frați, mătuși și unchi, verișori și bunici, dar eu n-am avut pe nimeni – până azi.

Mătușa Vera îi arătase fotografiile cu rudeniile ei – unele mai vechi cu Friedrich și Louise și familiile lor din Germania, altele cu copiii mătușii Vera, cu nepoții și strănepoții ei, poze cu mătușa Sophie Mueller și cu familia ei. Dar nu găsi niciuna cu Karl Bauer.

— Nici acum nu-mi vine să cred că eu am frați, șopti Grace.

— Ceea ce înseamnă că eu am unchi, adăugă Suzanne.

— Ce zici: mama mea nu a știut de ei sau pur și simplu nu a dorit ca eu să aflu de existența lor?

Suzanne își privi ceasul.

— E doar ora trei după-amiaza. Hai să mergem la școala generală.

— Oh, Sue, nu aș putea...

— De ce nu? Nu de aceea am venit aici? Să-ți găsești familia? Vei putea să-l întrebi pe Paul Bauer despre tatăl tău, descoperind cum era el.

— Dacă eu nici măcar nu am știut că există, se prea poate ca nici el să nu aibă nici cea mai mică idee de existența mea. Nu mi-e chiar așa de ușor să dau buzna în viața unui om și să-i spun "bună, eu sunt sora ta pe care n-ai cunoscut-o niciodată." Dacă el nu a știut nimic de prima soție a tatălui său?

— Într-un oraș așa de mic cum e acesta? N-aș prea crede.

— Chiar nu cred că ar trebui să-l deranjăm. Deja regret că am deschis această cutie a Pandorei întocmai ca o spărgătoare...

S-au oprit la un semn de stop, iar Suzanne lovi volanul cu pumnul.

— Știi ceva? Toată tăărășenia asta cu secretele acestei familii mă frământă teribil! Chiar vreau să-l cunosc pe Paul Bauer. Vii cu mine sau vrei să te las la hotel?

— Știam că această incursiune e o mare greșeală.

— Mamă, de ce ți-e așa de frică să afli adevărul? Ai vrea să trăiești mai departe în minciună?

Cuvântul adulter se perinda din nou, nepoftit, prin mintea lui Grace.

— Sunt în vârstă de cincizeci și cinci de ani. Sincer aș prefera să trăiesc cu ceea ce cunosc până acum decât să aflu adevărul.

— Dar eu mor de curiozitate. Nu putem să ajungem atât de aproape de a descoperi mai multe despre tatăl tău și tocmai acum să dăm înapoi. Hai să mergem la școală și să-l găsim pe fiul lui, bine? Dacă nu e să fie, atunci va fi cu siguranță acasă bolnav cu gripă sau orice altceva. Dacă e acolo...

Și ridică din umeri.

Grace întâlnește privirea fiicei sale.

— Da, Suzanne... dacă e acolo?

— Păi atunci îl vom întâlni.

Drumul până la clădirea de cărămidă a școlii cu un singur etaj, a fost scurt. Aceasta era cocoțată asemeni unei insule pe un noian de verdeață, separată – printr-o brazdă mare de iarbă – de vecinătatea înghesuită a burghezimii formată din vile împovărate de ani. Exact în momentul în care Suzanne și Grace intrară în parcare, sute de copii năvăliră pe uși, țipând și împingându-se în timp ce se grăbeau să urce în autobuzele galbene ce erau aliniate. Grace urmări acea harababură cu un gust amar, aducându-și aminte de zilele în care venea pe jos de la școală, îndurând ironiile și batjocorile colegilor de clasă. Unde e tatăl tău, Grace? Cum se face că el nu vine niciodată să te vadă? Chiar dacă trecuseră cincizeci de ani de-atunci, ea încerca și acum să răspundă acelei întrebări.

Așteptară până când plecă și ultimul autobuz, până când steagul fu coborât și strâns pe timpul nopții. Cu excepția câtorva vagabondași ce purtau niște ghiozdane umflate, curtea școlii era învăluită din nou în tăcere.

— Vrei să aștepți în mașină, mamă?

Grace scutură din cap, zâmbind slab.

— Întotdeauna mi-am dorit un frățior mai mic. Obişnuiam să o implor la nesfârşit pe mama mea în legătură cu asta. Rar îşi pierdea cumpătul, dar când o abordam cu astfel de cerere reuşeam categoric să o scot din sărite.

În interior, şcoala emana mirosul unor copii transpiraţi şi a resturilor de mâncare. Coridoarele pustii erau presărate cu resturi ce rămaseră în urma plecării copiilor, asemeni unei plaje părăsite după ce a fost măturată de o furtună. Grace se opri în faţa biroului principal unde, pe un semn sta scris Paul A. Bauer, Director.

— Ți-e frică să intri? întrebă Suzanne.

— Nu, numai că mi se pare așa de ciudat să mai văd pe cineva care să poarte numele meu. Am crescut în "micuța Irlandă", îți amintești? înconjurată de Mulligans, de Murphys și de O'Sullivans.

Suzanne deschise ușa și înaintă spre biroul secretarei.

— Bună ziua. Am putea să vorbim cu domnul director Bauer? Dați-mi voie să mă prezint: Suzanne Pulaski.

Secretara era o femeie durdulie, vioaie, cu o vârstă apropiată de șaiszeci de ani, și arăta de parcă ar fi îmbrățișat fiecare copil care ieși pe ușa școlii. Zâmbetul ei era cald și sincer. Grace o îndrăgi din prima clipă.

— Pulaski? întrebă secretara. Are de-a face cu unul dintre elevii noștri?

— Nu, răspuse Sue, împreună cu mama mea încercăm să descoperim linia strămoșilor noștri și am descoperit faptul că numele Bauer face parte din această familie.

Femeia inspiră denotând o surpriză plăcută.

— Vorbiți serios? Iarna trecută am urmat un curs de genealogie aici în clădirea liceului. A fost de-a dreptul fascinant. Ghiciți! Am descoperit că unul dintre înaintașii mei a fost rudenie cu Willian Penn! Știți, chiar fondatorul statului Pennsylvania.

— Extraordinar, replică Suzanne. Grace simți sarcasmul din tonul vocii ei și nu-i rămase decât să spere că această femeie prietenoasă nu a observat asta.

— Chiar am dori să-l întâlnim pe directorul Bauer dacă se poate.

— Să vedem... trebuie să fie pe-aici pe undeva... și încep să privească în jurul ei prin birou de parcă directorul era un blocnotes rătăcit printre hârțogării. Domnul Bauer supraveghează întotdeauna plecarea copiilor acasă. Ar trebui să revină dintr-o clipă într-alta, acum că autobuzele au plecat.

— Minunat. Îl vom aștepta aici.

Suzanne trecu valvârtej pe lângă femeie și intră în biroul directorului, așezându-se pe unul din scaunele poziționate spre biroul lui. Îndrăzneala lui Suzanne o șocă pe Grace. Femeile din generația lui Suzanne îi păreau a fi slab manierate – ca să nu mai vorbim de lipsa lor de eleganță. Oare acest comportament îndrăzneț s-a format odată cu cariera ei profesională?

Grace se întoarse spre secretară.

— Vă supărați dacă așteptăm în biroul dumnealui? Întrebă ea, după care așteaptă permisiunea înainte de a intra și a ocupa loc alături de fiica ei.

— Ai fost nepoliticoasă, îi șopti ea lui Suzanne.

— Oh, mamă, te rog. Mai scutește-mă. În plus, lucrul acesta ne dă posibilitatea de a analiza pozele de familie înainte ca el să ajungă. Două rame de poze stăteau aliniate pe biroul lui, orientate spre partea cealaltă; Suzanne ridică una dintre ele și o întoarse.

— Suzanne! Nu...

— Nu ar lăsa pozele la vedere dacă ar vrea să nu le vadă nimeni! Privește... s-ar putea să fie acestea rudeniile noastre?

Împinse poza în mâna lui Grace – o poză făcută în studio a unui bărbat și a unei femei, pe la patruzeci și cinci de ani, înconjurați de trei adolescente ciufulite, machiate în mod exagerat. Grace privi îndeaproape la omul acela cu chip serios, căutând o asemănare a lui cu imaginea aceea alb-negru a lui Karl Bauer din albumul ei.

Părul lui Paul Bauer se rărea odată ce ajungea în zona frunții și a feței lui rotunde. Ceea ce mai rămăsese din părul lui era de o culoare neagră și era drept ca și părul lui Suzanne, neavând nimic din ondulările rebele și din buclele părului ei deschis la culoare. Însă tenul lui negricios era total diferit de pielea albă de culoarea laptelui a lui Suzanne. Cele mai proeminente trăsături pe care le avea, erau ochii lui de o nuanță cenușie, ce luceau de parcă fusesse târât până la acel studio și ținut acolo cu forța, fotografiat împotriva voinței lui.

— Nu, chiar nu găsesc nici-o asemănare, spuse Grace. Dar uită-te ce diferite suntem și noi două una de alta.

Reașeză în grabă fotografia pe birou, uitându-se neliniștită peste umărul ei. Suzanne înșfăcă cealaltă

fotografie – una dintre fiicele strident fardate ale lui Paul Bauer era cu o tichie și o robă.

— Ea mi-ar fi verișoară oarecum, nu-i așa?

Grace își masă tâmpilele.

— Ai cumva o aspirină? Mă apucă o durere de cap îngrozitoare.

În același timp, se auziră voci în biroul din afară și se întoarse cât să întrezărească pe secretara cea sprintenă arătând directorului Bauer spre birou. Avea exact aceeași expresie a feței, evident iritat de faptul că "musafirii" nedoriți îl așteptau. Era atât de rigid și serios, încât Grace compătimi fiecare elev care putea fi adus în fața lui, în acel birou.

Sue așeză fotografia unde nimeri și se ridică în picioare, încrezătoare și cu mult calm:

— Bună ziua, numele meu e Suzanne Pulaski și aceasta este mama mea, Grace Bradford.

— Ele își urmăresc descendența, adăugă secretara, și susțin că ar putea fi înrudite cu dumneavoastră!

— Oh! Și cum așa?

Tonul lui denotă suspiciune, nu curiozitate.

Grace se făcu mică numai la gândul că dezvăluia brusc informații noi asupra acestui om nefericit, mai ales în prezența acestei secretare materne. Dar chiar înainte de a reuși să se gândească la un mod cum să controleze situația, fiica ei "atotdescurcăreață" preluă frâiele din nou.

— E puțin mai complicat, domnule Bauer. Ne-ați putea acorda câteva minute din timpul dumneavoastră, sau doriți să revenim în altă zi?

Îi trebui mult timp ca să dea un răspuns – o tehnică obișnuită, se gândi Grace, pentru a constrânge pe oricine care sta în fața lui să se simtă jenat în continuare. Ea începu să creadă că i-ar fi mult mai bine dacă nu ar avea un frate mai mic, când el își privi în cele din urmă ceasul.

— Atâta timp cât nu ține mai mult de-atât.

— Dorește cineva cafea? ne întrebă secretara lui, dornică de a găsi o scuză pentru a mai poposi acolo și a mai trage puțin cu urechea.

Grace tânjea după o ceașcă de cafea, cu cât mai tare cu atât mai bine. Dar înainte de a putea răspunde, Suzanne spuse:

— Nu, mulțumim.

— Nu. Și închide ușa.

Paul Bauer îi făcu femeii semn cu mâna, după care se prăbuși pe scaunul lui așezat în spatele biroului. O liniște stânjenitoare se lăsă în birou de îndată ce ușa se închise. Paul Bauer nu avea nici cea mai mică intenție de a face totul să pară mai ușor. Slavă Domnului pentru Suzanne care avea curaj îndeajuns pentru a trece direct la subiect.

— După cum a menționat și secretara dumneavoastră, noi încercăm să găsim originile familiei noastre și faptul acesta ne-a adus până aici în Bremenville. Ca să fiu și mai clară, noi căutăm informații despre Karl Dietrich Bauer. Am înțeles că acesta a fost tatăl dumneavoastră?

— Da.

— Și că a deținut un magazin aici în Bremenville?

— A fost o farmacie.

— Scuzați-mă – o farmacie. S-a născut în 1894?

— Da.

— Și a murit în urmă cu zece ani?

— Aproape unsprezece.

Sue suspină adânc.

— Uitați cum stă treaba, chiar nu vreau să vă simțiți ca la un interogatoriu, domnule Bauer. Noi suntem interesate să aflăm despre el câte ceva din tot ceea ce ne-ați putea dumneavoastră spune.

— De ce?

Grace găsi că acesta e momentul în care trebuia să-și facă intrarea.

— Știu că o să vi se pară ciudat, dar erați conștient de faptul că tatăl dumneavoastră a fost căsătorit pentru puțin timp și după aceea a divorțat înainte de a se căsători cu mama dumneavoastră?

Urmă o altă pauză lungă. Grace se minună de controlul de sine pe care el îl afișa. Nu putea ghici defel care urma să fie răspunsul lui după această expresie stoică a feței.

— Da, replică el într-un final, știam lucrul acesta.

Stomacul lui Grace se întoarse pe dos, ca și cum ajunsese pe vârful unui deal în mare viteză și era pe punctul de a merge acum în jos pe cealaltă parte. Ea rosti următoarele cuvinte încet tocmai pentru a ascunde tremurul din propria-i voce.

— Mama mea, Emma Schroder, a fost prima lui soție. Karl Bauer a fost și tatăl meu.

Liniște de mormânt. Expresia aceea enervantă nu i se clinti de pe chip.

Grace încercă să zâmbească.

— Cred că faptul acesta îmi oferă calitatea de a mă numi sora dumneavoastră vitregă.

Paul Bauer se aplecă înainte, odihnindu-și brațele pe birou, cu mâinile încleștate. Omul acesta stăpânea atât de bine limbajul corporal al intimidării și al puterii.

— Vă înșelați, replică el. Tatăl meu nu a avut niciun copil de la prima lui soție.

— Ce prostie spuneți! strigă Suzanne. Ea stă exact aici în fața dumneavoastră!

— Pot să vă arăt certificatul meu de naștere, dacă nu mă credeți.

Tremurând, Grace cotrobăi prin geanta ei, după care puse în fața lui pe birou copia cu certificatul de naștere, mândioasă pe faptul că mâna ei tremura în timp ce i-o întinse.

— Vedeți? Tatăl: Karl Dietrich Bauer. Acesta este numele tatălui dumneavoastră, nu-i așa?

— Noi deja am lămurit un lucru. Dar el nu este tatăl dumneavoastră, doamnă Bradford.

Aroanța lui o ului pe Grace.

— Ascultați, sunt pe deplin conștientă de faptul că el nu a dorit să aibă nimic de-a face cu mine...

— Doamnă Bradford...

— Am venit aici în Bremenville pentru a afla tot ceea ce voi putea despre familia mea – atât despre cei din familia Schroder cât și despre cei din familia Bauer. Vă asigur că nu am pretenții de la niciuna dintre cele două familii. Am venit numai pentru a-mi satisface curiozitatea și poate pentru a-mi oferi niște răspunsuri la care mama mea nu a putut răspunde.

— Înțeleg, doamnă Bradford.

Controlul lui o enervă și mai mult.

— Nu, nu cred că înțelegeți, căci altfel nu ați sta aici spunându-mi cu seninătate că nu exist și că nu suntem rudonii.

— Doamnă Bradford, la propriu, noi nu suntem rudonii de sânge. Karl și cu Frieda Bauer m-au adoptat pe când aveam doar cinci zile.

— Înțeleg.

Grace simți cum toată mânia ei se risipi asemeni unui tort pe jumătate copt. Poate că dacă nu era vorba de acest om glacial, la urma urmei ar fi simțit o mare pierdere în această descoperire că nu are un frate. Înainte de a-și fi revenit, el își lansă atacul, aplecându-se și mai tare înainte, iar ochii lui cenușii îi porunceau ca ea să-l privească.

— Iar acum, mă veți asculta dumneavoastră, reluă el.

— Nu exista fierbințeală în mânia lui, ci doar săgeți de gheață.

Ea își aminti de îndată cât de amuzată fusese întotdeauna mama ei de temperamentul înflăcărat al lui Grace. Atunci când Grace o întrebase dacă îl moștenise de la Karl, răspunsul fu următorul: "Mânia lui Karl era asemeni gheții, și nu a focului – și mult mai înverșunată. Poți să stingi focul de îndată ce s-a aprins, dar cum poți supraviețui unui suflu care-ți îngheață până și sufletul?"

Paul Bauer copiase acest comportament de la Karl. Pentru întâia oară în viața ei, Grace era de-a dreptul mulțumitoare că nu crescuse alături de tatăl ei. Dar nici nu și-o putu imagina pe Emma căsătorită cu un astfel de om.

— Am spus că vă înțeleg dezamăgirea, continuă Bauer. Atunci când secretara mea m-a informat că vă urmăriți descendența, m-am gândit că ar putea fi vorba de părinții mei naturali.

— Dar fratele dumneavoastră? întrebă Suzanne cu mult calm. Cel care locuiește în Harrisburg? El este fiul natural al lui Karl?

— Leo este și el adoptat. Nu există un mod mai delicat în care v-aș putea spune, dar dumneavoastră nu aveți cum să fiți fiica lui Karl Bauer. Tatăl meu a suferit de oreion pe când era adult. El era steril.

Suzanne ridică din umeri.

— Ei bine, se pare că a contactat oreionul după ce mama mea a fost concepută.

— Era în vârstă de optsprezece ani.

Grace ridică certificatul ei și îl flutură în vânt, prin fața ochilor lui.

— Dar scrie chiar aici că tatăl meu este Karl Bauer.

— Doamnă Bradford, pe certificatul meu de naștere stă scris același lucru. Dar nu este tatăl meu natural, după cum nu poate fi nici al dumneavoastră.

Grace simți cum o părăsesc puterile, de parcă ar fi paralizat. Cu greu reuși să rostească:

— Se poate să nu fiți bine informat... despre perioada în care a avut oreion vreau să spun. Mama mea...

Suzanne aștepta, punându-și geanta pe umăr. O trase pe Grace de mânecă.

— Vino, mamă! Cred că am depășit timpul acordat. Vă mulțumim pentru tot ajutorul, domnule Bauer. Și mult succes în găsirea familiei dumneavoastră.

Lăsă ușa larg deschisă și adăugă:

— Poate ar trebui să începeți din Islanda!

Grace își întinse mâna pentru a-l saluta pe Paul Bauer, conștientă de faptul că atât se putuse apropia cel mai tare de tatăl ei, dând mâna cu acest fiu adoptat.

— Mi-a făcut mare plăcere să vă cunosc, spuse ea.

El dădu numai din cap.

Odată ce ajunse înapoi în mașină, Grace reluă toate întrebările la care dorise de atâta timp să afle un răspuns... cum era Karl Bauer, ce fel de tată a fost el, ce fel de om. Oare a râs el plin de bucurie? Oare și-a revărsat dragostea asupra copiilor lui, le-a citit povești nepoților lui? Poate nu va afla niciodată acest lucru, dar Paul Bauer îi dăduse cu siguranță niște indicii clare în acest sens.

Suzanne se instalează la volan, dar nu porni motorul.

— Ești bine, mamă?

— Da, sunt bine. Și aproape că mă simt ușurată că acest om groaznic nu e rudenia mea.

— Nu glumesc. Nici măcar nu le-aș înscrie pe Amy și Melissa în școala asta, dar să-l mai strigăm unchiule Paul!

— Poți să-ți imaginezi ce femeie înverșunată și răzbunătoare trebuie să fi fost mama lui? Numai pentru că ea nu a putut să aibă copii, l-a convins pe fiul ei că nici mama mea nu a avut.

— Hmm, de fapt... nu ea era cea sterilă. Ea a avut un fiu cu primul, ei soț, îți amintești? Băiatul care s-a înecat.

— Oh, hai mai bine să uităm totul! Am nevoie de o tonă de cafea și un pumn de aspirine.

Suzanne nu făcu nici-o mișcare pentru a porni mașina.

— Mamă... Întotdeauna ai presupus că el, Karl Bauer, a dorit să fii avortată deoarece el nu și-a dorit copii, pentru că nu i-au plăcut copiii... nu-i așa?

— Da... și...?

Suzanne o conducea pe un drum pe care ea nu dorea să înainteze.

— Nu avea cum să urască copiii. El a adoptat trei.

— Oamenii se schimbă, bănuiesc. Poate că s-a simțit vinovat pentru modul în care a tratat-o pe mama și pe mine.

— Dar gândește-te, mamă... ce l-ar fi putut determina pe un om să o forțeze pe nevasta lui să avorteze, mai ales avorturile făcute în curți laterale erau atât de periculoase, ca să nu mai zic, ilegale? Răspunsul evident... singurul răspuns care are sens... este că el știa că tu nu erai a lui.

— Ce acuzație oribilă lansezi tu acum la adresa bunicii tale!

— Nu eu o lansez. Karl Bauer a făcut-o. Ai citit actele de divorț; el a susținut motivul infidelității maritale. Poate el chiar a avut oreion pe când era de optsprezece ani și era conștient de faptul că e steril.

— Și atunci când mama mea a rămas însărcinată, el a refuzat să o creadă! Dumnezeu mare, totul are sens acum! Dar ce lovitură mare trebuie să fi fost asta pentru mama mea! Nu mă mir că nu a vrut să mai aibă de-a face cu el. În zilele noastre, o analiză de sânge i-ar dovedi nevinovăția, dar pe-atunci asta trebuie să fi fost ca o vânătoare de vrăjitori. Și faptul acesta ar explica, de asemenea, de ce ea s-a înstrăinat de propria ei familie. Cu

siguranță, Karl Bauer i-a convins și pe ei că ea era vinovată.

Suzanne nu răspunse nimic. Porni mașina și conduse încet pe lângă terenul de sport al școlii, lăsând mai apoi în urmă gazoanele acelea mici și vilele cu obloanele lăsate, ajungând pe drumul principal și trecând pe lângă brigada de pompieri și biblioteca satului. Chiar și când parcară în fața restaurantului, Grace își vărsa încă mânia.

— Am auzit o altă situație asemănătoare pe când eram la centrul pentru femeile însărcinate. Soțul a avut o vasectomie și pretindea că bebelușul nu avea cum să fie al lui. A fost de-a dreptul îngrozitor pentru femeia aceea să fie acuzată pe nedrept! Ambele familii s-au întors împotriva ei, până când consilierul a informat-o că un simplu test de sânge putea să dovedească faptul că el era tatăl. Nu pot să mi-o imaginez pe biata mea mamă trecând de una singură printr-o asemenea încercare!

Suzanne era foarte tăcută. Ceva era în neregulă.

— La ce te gândești, Suzanne?

— Să presupunem că nu ești fiica lui Karl Bauer!

— Suzanne!

— Dar faptul acesta ar explica atât de multe lucruri – de ce Karl a dorit să fii avortată, de ce părinții, bunicii nu au dorit să o ajute, de ce a plecat fără să se mai întoarcă. Dacă era într-adevăr nevinovată, nu crezi că ar fi încercat să-și apere reputația?

— Refuz să cred că mama mea m-a mințit în toți acești ani, cu atât mai mult că a avut o aventură. Dacă într-adevăr a avut un iubit în secret, de ce nu s-a măritat cu el după ce divorțul a fost pronunțat?

— Dar nu e evident? Probabil că el era căsătorit cu altcineva.

— Nu pot să cred că vrei să o acuzi pe bunica ta de... de...

— Adulter? Asta scrie acolo în hârtiile de divorț. Și îți amintești că ne spunea bunica Emma cât de neliniștită și nefericită a fost?

— Imposibil! Nu pot să cred! Am văzut îndeajuns de mult în fiul lui Karl Bauer pentru a ne face o idee despre cum trebuie să fi fost însuși Karl Bauer. Mama mea a fost acuzată pe nedrept. În plus, de ce mi-ar fi dat numele lui dacă nu era el tatăl meu?

— Mamă, era în anul 1925. Să fii o mamă singură nu prea era la modă pe atunci. Iar bunica era căsătorită cu el din punct de vedere legal atunci când te-ai născut tu. Divorțul nu a fost pronunțat decât în 1926, îți amintești?

Grace se frecă din nou pe tâmpile.

— Sunt de-a dreptul sătulă de toatăărășenia asta. Dacă mama mea susține că tatăl meu este Karl Bauer, atunci așa trebuie să fie.

— Dar ce zici atunci de cuvintele bizare rostite de bunica? Ele sunt cele care ne-au adus până aici. Ea a spus: "tatăl tău te-a iubit mai mult decât pe sine însuși". Și ție ți se pare că s-a referit la Karl Bauer? Și am auzit-o pe mătușa Vera spunând că tu arăți exact ca tatăl tău, dar eu una nu găsesc nici-o asemănare între tine și Karl Bauer – sau da?

— Suzanne, te rog. Hai să lăsăm totul baltă și să ne întoarcem acasă.

— Se pare că bunica descria un tată care te cunoștea și care te iubea. Poate el e persoana aceea misterioasă care vă umplea mereu cutia cu cărbuni.

— Nu vreau să mai înaintez nici măcar un pas în sensul acesta, și vreau ca și tu să te oprești aici.

— Dar există un mod în care putem afla adevărul...

— Cum?

— Am putea-o întreba pe bunica.

— Nici să nu te gândești! Nu poți să confrunți o femeie de optzeci de ani și să o întrebi dacă mințise în toți acești ani.

— Mamă...

— Nu, Suzanne. Îți interzic. Acceptă faptul că nu vom descoperi niciodată adevărul.

Grace avu parte de o noapte agitată, încercând în zadar să se odihnească pe patul acela inconfortabil din motel. În timp ce lumina soarelui pătrunse prin perdele, ea se ridică și își luă Biblia din valiză pentru a citi, după obiceiul ei zilnic. Însă pasajul din Isaia 28 o neliniști și mai tare, în special versetul douăzeci care descria cu exactitate starea ei de neliniște: "Patul va fi prea scurt, ca să te întinzi în el, și învelitoarea prea îngustă, ca să te învelești cu ea."

Întoarcerea și explorarea trecutului tulburase cursul normal al vieții confortabile a lui Grace. Adevăruri alarmante ieșiră la iveală ca niște arcuri, și un val de nesiguranță micșorase pătura ei de siguranță până când nu se mai putu înveli în ea. Realitatea cea rece se infiltră pe la marginile ei – actele de divorț o acuzau pe mama ei

de adulter; tatăl ei nu crezuse că ea era copilul lui. Și în timp ce Grace făcea duș, se trezi plângând.

— De unde vrei să începem azi cercetările? o întrebă Suzanne mai târziu, în timp ce serveau la restaurantul din Bremenville un mic dejun destul de gras format din șuncă și ouă.

— Să fiu sinceră cu tine, aș vrea să mergem acasă.

Buzele lui Suzanne exprimară supărare, în timp ce-și întindea gem pe pâinea ei prăjită.

— Așa, dintr-odată? Să ne dăm bătăute și să fugim acasă?

— Ce altceva am mai putea găsi aici? Am răspuns la cât de multe întrebări am putut.

Scoase afară dosarul lui Suzanne și îl puse pe marginea mesei dinspre ea, răsfoind prin el până găsi foaia pe care sta scris cu litere mari OBIECTIVE. Grace parcurse lista cu degetul.

— Unu, am descoperit că mătușa Sophie este moartă. Doi, am găsit-o pe mătușa Vera și i-am promis că o vom aduce pe mama la ea, să o viziteze. Trei, am găsit biserica bunicului meu și am aflat că a fost un om foarte respectat în Bremenville. Patru, am mai descoperit că mama mea s-a înstrăinat de părinții ei deoarece ei i-au dat credibilitate lui Karl. Cinci, l-am întâlnit pe Paul Bauer, fiul adoptat al lui Karl, și am reușit să ne facem o idee cam ce fel de om a fost tatăl meu. Și aș putea adăuga aici că, a confirmat spusele mamei mele despre el. Șase, Karl a divorțat de mama mea deoarece el a crezut că ea a comis adulter, și șapte, nu m-a dorit din același motiv. El a presupus că a rămas steril datorită oreionului, dar nu avem nici-o dovadă

care să susțină faptul acesta. Și cum acum e mort, nu vom avea cum să știm adevărul niciodată. Opt, toate informațiile pe care le-am adunat indică faptul că mama a fost dintotdeauna o nonconformistă și că mereu va fi la fel. Nouă, recunosc faptul că nu am descoperit cine i-a trimis acele poeme de dragoste, dar nu îmi dau seama cum am putea să descoperim persoana dacă noi continuăm să stăm aici, în Bremenville.

Când Suzanne îi mai ceru cafea ospătarei, Grace aproape că gemu cu voce tare. Exact ca și Stephen, Suzanne n-ar da drumul acestei chestiuni până când n-ar pune punctul pe "i".

— Poemul de dragoste a fost scris de Yeats, un poet irlandez, începu Sue. Poate omul acesta care i l-a trimis era și el irlandez.

— Mie îmi plac spaghetetele – asta înseamnă că sunt o italiancă?

Suzanne o ignoră.

— Când bunica a plecat din Bremenville și s-a mutat la oraș, de unde a avut bani ca să trăiască? Cum și-a găsit o slujbă? Adu-ți aminte că era prin anii 1920. "Femeia muncitoare" avea cu totul alt înțeles atunci, și bănuiesc că bunica nu era una dintre ele. Cine a întreținut-o pe ea după ce te-ai născut tu?

— Nu am nici cea mai vagă idee, răspunse Grace plictisită.

— Cum de a ajuns ea să locuiască în cartierul irlandez al orașului? Avea prieteni acolo?

— Câțiva... dar nu știu de ce a ales cartierul irlandez.

— Vecinii tăi erau toți irlandezi-catolici foarte stricți, nu-i așa?

— Uite, nu ar fi avut importanță nici dacă ar fi fost irlandezi-hinduși. Mama mea nu s-a dus nici măcar în apropierea bisericii. Niciodată. Tatăl ei a fost un pastor – de ce a întors spatele felului în care a fost crescută și credinței ei? Și dacă tot vorbim despre asta, de ce i-ai întors spatele și tu?

— Măi, măi, cineva e într-o dispoziție proastă în dimineața asta! Suzanne lăsă cafeaua acolo și începu să-și adune lucrurile ca să plece. Dacă tot vrei să mergi acasă, bănuiesc că va trebui să te duc eu.

Ea răstălmăcise cuvintele lui Grace, dar Grace se hotărî să-și țină gura închisă de data aceasta și să nu răspundă. Anii de experiență cu Stephen au învățat-o că acesta era modul cel mai înțelept de a răspunde.

Au încărcat mașina și au pornit într-un ultim tur al orașului Bremenville înainte de a se îndrepta spre autostradă. Fabricile fuseseră de mult timp abandonate, inclusiv fabrica aceea veche de lână de pe marginea căii ferate. Se pare că foarte multă populație plecase odată cu închiderea lor. Reconstruirea digului de pe lacul Squaw transformase orașul Bremenville într-un oraș stațiune, iar populația obișnuia să vină odată cu sezonul, imediat ce vara se făcea simțită.

Magazinele din piața satului fuseseră transformate în buticuri și săli de expoziție moderne care se îngrijeau de cumpărătorii turiști, inclusiv magazinul care fusese cândva farmacia Bauer – acum era un local amenajat în stil vechi în care se servea înghețată și dulciuri. Nu mai

rămăsese nici urmă de magazinul cu alimente Mueller, acolo unde Sophie și soțul ei locuiseră la început, însă punctul de vânzare Ford, unde Gus și Markus Bauer munciseră, funcționa și acum vânzând mașini. Grace și Suzanne nu au reușit însă să descopere casa impunătoare construită de Karl Bauer în stil victorian. Probabil că fusese și ea transformată într-un motel, ca toate celelalte case învechite din cartier. Niciunul dintre ele nu deschiseseră încă.

Fără să poată spune de ce, Grace simți o mare ușurare în momentul în care părăsiră orașul Bremenville. Se întrebă dacă oare și mama ei trăise același sentiment în urmă cu cincizeci de ani atunci când îl părăsi.

De îndată ce mașina intră pe autostradă și se îndrepta acum spre sud, Suzanne începu să scotocească în "cenușa" conversației lor căutând o scânteie – exact de ce se temuse Grace că va face.

— Nu pot face să nu mă întreb de ce bunica nu s-a recăsătorit Era o femeie foarte frumoasă și a avut foarte mulți pețitori înainte de Karl. Ai văzut-o vreodată să iasă cu cineva când erai tu mai mică?

— Nu de care să-mi aduc eu aminte. A avut anumiți prieteni care erau bărbați, dar nu a ieșit cu niciunul dintre ei. Ba chiar dacă cineva încerca să se dea pe lângă ea, mama avea grijă să zădărnicească acele intenții încă din timp.

— De ce?

— N-am înțeles niciodată cât era de izolată mama mea din punct de vedere social până când am ajuns și eu la adolescență și niciunul dintre băieții pe care îi cunoșteam

nu doreau să iasă cu mine. Femeile divorțate erau considerate delăsate și imorale în zilele acelea, și femeile căsătorite își țineau cât de departe posibil bărbații și copiii de acele femei. Indiferent cât de curată era viața unei femei divorțate, era considerată o prostituată dacă era văzută în compania altor bărbați.

— Îți amintești câțiva dintre acești prieteni ai bunicii?

Grace suspină a exasperare.

— Suzanne, știi unde vrei să ajungi. Tu cauți acum un motiv pentru o nouă expediție, deoarece ești convinsă de faptul că Karl Bauer nu e tatăl meu adevărat.

— Nu sunt convinsă, dar bănuiesc. Și trebuie să admiți faptul că ar avea sens ipoteza conform căreia bunica a fugit să caute ajutor tatălui tău adevărat după ce Karl a dorit să avorteze sarcina.

— Care tată adevărat? Tu vrei doar să născoci o poveste misterioasă, când de fapt nu există niciuna. Faptul că a contactat oreion se poate să influențeze posibilitatea de a avea un copil, dar nu cred să fie chiar imposibil.

— De ce nu a rămas și cea de-a doua soție a lui însărcinată?

— Nu știi... poate... poate...

Grace era mult prea obosită pentru a găsi un motiv rezonabil.

— Și încă ceva. De ce nu a rămas bunica în oraș pentru a-și apăra reputația? Dacă semeni cu tatăl tău atât de mult, după cum susținea și mătușa Vera, nu ar fi fost faptul acesta oare îndeajuns?

— Mama mea ne-a povestit cât de nefericită a fost cu Karl. Și-a dorit să termine căsnicia aceea și să părăsească orașul Bremenville cu mult înainte de a fi însărcinată. Probabil că s-a folosit de acea oportunitate pentru a le face pe amândouă. De ce să vrei să-ți aperi reputația într-un oraș pe care vrei să-l lași în urmă?

— Dar nu v-a fost greu în timpul mării depresiuni, ție și bunicii? Nu i-ar fi fost mai ușor să meargă acasă la familia ei?

— Cu siguranță. Dar probabil că a fost curată încăpățânare din partea ei. O știi pe bunica. Și mai cred că ea a vrut să mă protejeze de Karl pentru ca eu să nu fiu rănită de respingerea lui.

— Dar tot te-ai simțit nedorită de el.

— Da... mi-a trebuit mult timp să mă obișnuiesc cu ideea că nu am tată și să depășesc faptul că am fost părăsită, astfel încât să pot merge mai departe în viață. De aceea aș vrea să te oprești cu speculațiile acestea inutile referitoare la Karl și la faptul că el este sau nu tatăl meu adevărat. Faptul acesta nu va schimba cu nimic lucrurile. Nu va face decât să o întristeze pe bunica și... pe mine.

Suzanne tăcu pentru un moment, după care începu să vorbească pe un ton liniștit...

— Și cum ai reușit să te împaci cu gândul că nu ai un tată?

Grace își închise ochii și își rezemă capul de tetieră în timp ce gândurile ei se lăsară duse în trecut.

— Ei bine, când mă gândesc la copilăria mea, pot să văd cum Dumnezeu, în bunătatea lui, a găsit cu cale să

trimită anumiți bărbați în viața mea care au jucat rolul unui tată pentru mine...

PARTEA A TREIA
POVESTEA LUI GRACE
1929-1945

CAPITOLUL 19

L-am întâlnit pentru întâia oară pe părintele O'Duggan pe când aveam patru ani, iar eu trebuia să stau cu proprietățile clădirii, surorile Mulligan, în timp ce mama mea lucra ca și chelneriță într-un restaurant. Era un adevărat gigant cu părul bălai care părea că luminează un apartament întunecat atunci când intra pe ușă. Obişnuia să vină să o viziteze pe bătrâna doamnă Mulligan care era pe moarte, zăcând într-un pat în ultima cameră fantomatică a apartamentului lor. Femeia aceea mă îngrozea nu alta. Arăta asemeni unei vrăjitoare parcă venită din poveste, cu fața albă ca varul și cu mâinile subțiri. Consideram că părintele O'Duggan era foarte curajos de intra în camera aceea singur cu ea și închidea și ușa pe deasupra – chiar dacă și el era îmbrăcat tot timpul în negru, ca și surorile Mulligan.

Bineînțeles că și Kate și Aileen Mulligan mergeau din când în când în acea încăpere, dar ele erau aproape la fel de zgrițuroaice ca mama lor. Aveau părul negru, pe care-l purtau tot timpul strâns la spate, purtau fuste lungi, negre și pantofi înguști, negri cu vârful ascuțit. Mi-era frică și de ele.

Însă ceea ce mă intriga cel mai mult era faptul că aceste surori celibatate îl numeau "părinte" – de unde eu am tras concluzia că el era căsătorit cu bătrâna doamnă Mulligan, cu mama lor. Și totuși părea mult prea tânăr și

chipeș pentru a fi tatăl lor, iar numele lui nu era Mulligan și el nu locuia cu ele, dar ce era cel mai ciudat dintre toate era faptul că și bătrâna doamnă Mulligan i se adresa tot cu "părinte". La cei patru ani ai mei nu prea aveam cum să dau de capăt acestui mister.

Eram deja conștientă de faptul că ceva lipsea din viața mea; ceilalți copii aveau o mamă și un tată, iar eu aveam doar mamă.

— Și tu ai un tată, doar că el nu locuiește cu noi, îmi explica mama ori de câte ori întrebam de el.

— Poate tatăl meu era ca părintele O'Duggan, care nu locuia nici el cu familia lui.

În timp ce părintele O'Duggan își lua la revedere de la domnișoara Aileen, am ieșit pe furiș din bucătărie și l-am tras de marginea hainei lui preotești.

— De ce nu locuiești aici? l-am întrebat eu. Speram că asta mă va lămuri de ce nu locuia tatăl meu cu mine. Eram atât de timidă, încât vocea mea abia dacă se auzi mai mult decât o șoaptă.

Părintele O'Duggan se aplecă astfel încât ochii lui erau la un nivel cu ai mei. Apoi își așeză pe genunchi o carte învelită în piele neagră.

— Ce ai spus, Grace?

Nu-mi dădeam seama de unde-mi știa numele, din moment ce surorile Mulligan nu mă prezentaseră. Ori de câte ori sosea el, ele mă împingeau de obicei spre bucătărie de parcă eram un spin în ochi. Mi-am înghițit frica și l-am întrebat din nou.

— Dacă tu ești tatăl lor, de ce nu locuiești aici?

Afișă un zâmbet larg ce îi ajunse până la ochii lui albaștri.

— Pentru că eu nu sunt tatăl lor adevărat. Vezi tu, cuvântul "părinte" este un nume dat bărbaților care au slujba pe care o am și eu. Sunt un preot... ceea ce îmi dă calitatea de "părinte" pentru oamenii din parohia mea.

— Asta înseamnă că ești și tatăl meu?

— Nici vorbă, spuse cu asprime domnișoara Aileen. Tu nu ești catolică.

Părintele O'Duggan își puse mâna pe claia mea de păr rebel și mă mângâie.

— Domnișoară Mulligan, cu siguranță că pot să fiu și tatăl lui Gracie. Îți aduci aminte cuvintele Domnului Isus? "Lăsați copilașii să vină la Mine și nu-i opriți: căci a lor este împărăția cerurilor."

Nu am înțeles ce a vrut să spună prin vorbele lui despre copilași, dar iubeam tonul vocii lui groase cu accentul acela provincial irlandez.

— Poporul ei are propriii lui preoți la care să meargă, spuse domnișoara Aileen într-un acces de mânie. Nu mi-ați spus dumneavoastră că bunicul ei a fost un preot?

— Ei, un pastor, domnișoară Aileen. Ei sunt numiți pastori în religia protestantă.

— Ei bine, ea...

— Trebuie să merg acum, întrerupse el, după care își îndesă cartea aceea neagră în buzunarul de la piept al jachetei lui. O zi bună și dumneavoastră, domnișoară Aileen, domnișoară Grace. Dumnezeu să vă binecuvânteze pe amândouă.

După aceea, surorile Mulligan mă îmbrânceau înapoi spre bucătărie ori de câte ori venea el, dar eu obișnuiam să-l privesc pe furiș prin crăpătura ușii și să-l numesc "părinte" în inima mea.

În iarna aceea, mama mea s-a îmbolnăvit foarte tare. Timp de mai multe zile o chinuse o tuse groaznică, iar într-o dimineață nu se mai coborî defel din pat. M-am ghemuit lângă ea, scuturând-o și strigând-o pe nume, dar ea nu-și deschise ochii. Brațul ei era la fel de cald ca o pâine scoasă din cuptor, și murmură cuvinte pe care eu nu le înțelegeam deloc. M-am hotărât să o las să doarmă și mi-am uns puțină pâine cu gem din dulap. Nu se trezi nici când sosi vremea să meargă la serviciu.

Și în timp ce orele se scurgeau, apartamentul nostru deveni din ce în ce mai rece. Chiar dacă știam cum să țin focul din sobă să ardă, cutia cu cărbuni era goală. Am acoperit-o pe mama mea cu amândouă păturile. Când se întunecă, am aprins lumina și am deschis ușa de la coridor, după cum făcea și mama mea, pentru a lăsa să intre puțin aer cald de la celelalte apartamente. Vocea părintelui O'Duggan răzbătu până sus, unde eram eu.

Episcopul va petrece câteva zile la casa parohială, deci dacă aveți nevoie de mine mă veți găsi acolo...

Am coborât încet pe scări, atrasă de căldura vocii lui. Era încă înăuntrul apartamentului surorilor Mulligan, cu ușa doar ușor crăpată. Nu am putut auzi ceea ce i-au răspuns ele.

— Bine. Trebuie să merg acum, domnișoară Aileen. O voi purta pe mama dumneavoastră în rugăciunile mele.

Deschise ușa larg și aproape se lovi de mine în timp ce ieși. Îmi pare rău, spuse el, întinzându-se să mă prindă. Nu mi-am dat seama că ești aici.

— Grace Bauer! Ce faci aici fătuco la ora asta din noapte? mă întrebă Aileen Mulligan.

— Mama mea este bolnavă.

— Bolnavă? Repetă Aileen. A băut ceva? Nu știam ce să-i răspund, deoarece nu-mi dădeam seama la ce se referă.

Părintele O'Duggan o privi încruntat.

— Poate ar trebui să mergem până sus și să vedem dacă o putem ajuta.

Urcă câte două scări deodată, fără a o mai aștepta pe Aileen Mulligan, care venea asemeni unui melc în spatele lui, odihnindu-se la fiecare treaptă urcată, ținându-se strâns de balustrada aceea șubredă.

M-am grăbit să țin pasul cu el, auzind din nou tusea aceea sfâșietoare a mamei chiar înainte de a fi ajuns pe ultima treaptă. Stătea ghemuită în pat, tremurând sub cele două pături. Obrajii ei erau de un roșu aprins. Părintele O'Duggan se așeză lângă ea și îi îndepărtă părul umed de pe frunte pentru a-i lua temperatura.

— Doamnă Bauer... spuse el, scuturând-o ușor. Doamnă Bauer, mă auziți? Ea începu să vorbească vrute și nevrute. Am auzit apoi scârțâitul pantofilor domnișoarei Aileen pe podeaua din lemn, și atât eu cât și părintele O'Duggan ne întoarserăm spre ea. Mă tem că are pneumonie.

Când mama mea începu să tușească din nou, domnișoara Aileen îngheță în ușă, parcă fiindu-i frică să mai înainteze.

— Să trimit pe Clancy după doctor? întrebă ea.

— Nu, trebuie să fie dusă direct la spital. Trimite-l pe Clancy la magazinul lui Booty să-l întrebe dacă o va duce el cu mașina până acolo.

Aileen se întoarse cu un mers clătinat, fără a se grăbi, timp în care părintele O'Duggan se întoarse din nou spre mine.

— Trebuie să o învelim pe mama ta foarte bine și după aceea să o ducem la spital. Poți să-mi aduci haina și pantofii ei?,

În timp ce eu m-am grăbit să fac ceea ce-mi ceruse, l-am văzut cum se uită în trecut prin apartamentul nostru. Era pentru prima oară la noi. Aveam foarte puțină mobilă în afară de un dulap pentru haine, cele două paturi și masa de bucătărie cu scaunele sale, însă mama mea ținea cele două camere foarte curate și confortabile, decorând pereții cu desenele mele colorate. Doream să-i spun că eu am făcut acele desene și să-l întreb dacă îi plac, dar fața lui trăda supărare. Am pus haina și pantofii mamei pe pat, după care m-am dat înapoi.

Părintele O'Duggan își frecă mâinile pentru a se încălzi. Atunci când expiră, am putut să-i văd răsuflarea. De fiecare dată când vântul șuiera afară, perdeaua se mișca. Mama tuși din nou, iar eu am simțit parcă o durere în adâncul stomacului meu. Doream atât de mult ca ea să se trezească și să se facă bine!

— Mi se păru că-i ia o veșnicie lui Booty Higgins să sosească cu mașina, dar într-un final, am auzit mersul greu, apăsător al unui om ce urca pe scări. Nebunul Clancy,

vecinul nostru cel mai în vârstă, de vizavi, își vârî capul pe ușa, cu fața înroșită de frig și de whisky.

— Părinte, mașina e afară, spuse el. Am lăsat-o pornită. Booty mi-a spus să o duceți dumneavoastră pe doamna Bauer. Doamna lui nu-i dă voie să meargă el.

— Mulțumesc, Clancy. Dumnezeu să te binecuvânteze că te-ai dus pe o asemenea noapte rece.

Părintele O'Duggan vârî mâinile lipsite de vlagă ale mamei mele în haina ei, după care luă și cele două pături jerpelite de pe pat și o înfășură și în ele.

— Se va face bine doamna Bauer? întrebă Clancy.

— Nu știu. Preotul își închise haina, înainte de a o ridica pe mama în brațe. Nu vi se dă căldură în aceste apartamente, Clancy?

— Nu, părinte. Trebuie să plătim surorilor Mulligan o taxă suplimentară pentru cărbuni, de aceea ne încălzim cum putem.

— Dumnezeule mare, ai milă... murmură el. Du-te înainte și deschide ușa de jos pentru mine, Clancy.

Păru că-i trebuie un moment bătrânului pentru a înțelege acest lucru. O privi pe mama și apoi pe mine, după care mă mângâie pe cap cu mâna lui tremurândă.

— Să nu te îmbolnăvești și tu, spuse el.

Am simțit în respirația lui mirosul puternic și greu de whisky. Clancy coborî șovăitor pe scări, sprijinindu-se de balustradă de parcă era la bordul unui vas ce se balansa, după care străbătu coridorul acela legănându-se, pentru a deschide ușa din față.

— Deschide și ușa de la mașină, Clancy, strigă preotul.

Am zărit o sclipire de gheață pe trotuar și mi-am ținut respirația, sperând că Clancy nu va aluneca pe ea în timp ce înainta clătînându-se spre mașină. Când reuși să ia curba, deschise ușa cu o mică plecăciune. Părintele O'Duggan își feri capul în timp ce o așeză pe mama pe bancheta din spate.

— Mulțumesc. Nu aș fi reușit dacă nu m-ai fi ajutat tu. Bun, și acum la drum.

Am început să plâng. Doream să merg cu mama, dar se părea că părintele O'Duggan uitase de mine. Stăteam în pridvorul din față, întrebându-mă ce să fac. Clancy își întoarse capul spre mine.

— Părinte, dar cu fetița ce facem?

— Ah, aproape că am uitat. Cu siguranță că surorile Mulligan vor avea grijă de ea, ce zici?

Părintele O'Duggan urcă scările în fugă și bătu la ușa surorilor Mulligan. Domnișoara Aileen mersese demult înapoi în apartament.

— Eu o voi duce pe doamna Bauer la spital, începu el de îndată ce se deschise ușa. Ați putea dumneavoastră și cu domnișoara Kate să aveți grijă de Gracie noaptea asta?

Aileen se încruntă.

— În mod normal, am putea, dar doctorul ne-a spus că s-ar putea ca mama să moară noaptea asta... iar apoi vom avea priveghiul aici și toată...

— Înțeleg, dar e vorba doar de o noapte. Nu știu cine altcineva ar putea avea grijă de copil. Din câte știm, doamna Bauer nu are rudonii în oraș. Și nu cred că ar putea să rămână cu bătrânul Clancy, nu-i așa? adăugă el cu o voce înceată.

Fața domnișoarei Aileen dovedi iritarea ei.

— Ei bine, în cazul acesta, va trebui să o duceți la orfelinatul districtual.

— Nici nu mă gândesc! Acela e un loc îngrozitor pentru un copil. Abia pot să-l vizitez.

— Dar să fim realiști, părinte O'Duggan – neavând pe nimeni altcineva, oricum va ajunge la orfelinat, dacă doamna Bauer moare.

— Aileen, spuse el strângând din dinți. Ea te aude!

Da, o auzeam, și cuvintele ei mă îngroziră. Am încercat să-mi șterg lacrimile, dar ele curgeau din ce în ce mai repede.

— Vă rog, domnișoară Mulligan, binevoiți acum și luați-o doar pentru noaptea asta!

— Îmi pare rău, părinte, am destule pe cap.

Părintele O'Duggan își deschise gura ca și cum ar fi vrut să se răstească la scorpia aceea bătrână, dar mustrea pentru lipsa ei de compasiune se stinse pe buzele lui.

— O seară bună atunci, replică el scurt.

Își îndesă căciula pe cap și închise după el ușa de la apartamentul lor. Se opri în loc pentru un moment, cu pumnii strânși și cu gura încleștată, după care suspină obosit și se ghemui lângă mine. Lăsă impresia că vrea să mă ia în brațe pentru a-mi șterge lacrimile, dar își lăsă brațele să cadă înapoi, dându-și seama că nu este decât un străin pentru mine. Își scoase în schimb batista din buzunarul de la piept și mi-o puse în mâini.

— Vino, închideți haina. Poți să vii cu mine și cu mama ta la spital.

În timp ce ne îndreptam pe străzile înghețate către spitalul surorilor de caritate, aerul cald ce ieșea din radiatorul mașinii nu putea să topească frica ce îngheță inimioara mea. Oare mama mea o să moară ca și bătrâna doamnă Mulligan? Ce urma să se întâmple cu mine dacă ea ar muri? Chiar nu mă dorea nimeni?

De îndată ce părintele O'Duggan intră cu mama mea pe ușile spitalului, mirosul de dezinfectant și scârțâitul pantofilor grăbiți pe podeaua curată acoperită cu plăci de ceramică, începu să topească hotarele spaimei mele. Am simțit cum îmi reînvie speranța chiar înaintea ca personalul să o ducă pe mama pe un pat cu role.

— Bun, acum doctorii vor avea grijă de mama ta, murmură părintele O'Duggan. Surorile o vor pune pe picioare cât de curând. Nu înțelegeam la ce se referă, deoarece eu nu aveam surori și, din câte știam eu, nici mama nu avea. Totuși, vocea lui era liniștitoare.

În timp ce el completă mai multe hârtii, am putut să-l examinez îndeaproape pe părintele O'Duggan, față în față, și nu prin crăpătura ușii. Era mare, puternic și bine făcut comparativ cu mama și cu surorile Mulligan, care erau ca un perete din carne și oase în spatele cărora mă puteam ascunde. Singurul bărbat pe care eu îl mai cunoșteam era Clancy – iar el era zbârcit și slab asemeni bătrânei doamne Mulligan. De asemenea, Clancy mirosea urât, însă părintele O'Duggan mirosea bine, asemeni condimentelor din dulapul din bucătăria mamei. Un păr scurt, blond ieșea la iveală de sub manșetele jachetei lui negre, la fel și pe barbă și în jurul gurii, înăuntru în spital își dădu pălăria jos, iar eu am putut să văd urma

pieptenelui pe părul lui lins. Și acesta era blond. L-am privit din cap până-n picioare, fascinată. Niciodată nu mai văzusem pantofi atât de mari ca ai lui.

Când o femeie mai în vârstă, îmbrăcată într-un halat negru și o bonetă pe cap îl invită în biroul ei, el îmi întinse mâna. Mâna lui era imensă, caldă și puternică. O cuprinse cu totul pe a mea.

— Vă rog să ocupați loc, părinte O'Duggan, începu femeia. Eu m-am așezat lângă el. Doctorul Kelly tocmai a consultat-o pe doamna Bauer și...

— Ce a spus?

— E foarte grav bolnavă, părinte. Are pneumonie. Poate doriți să vă rugați pentru ea înainte de a pleca.

Îi răspunse abia după un moment de tăcere.

— Nu e catolică, răspunse el liniștit. Unul dintre membrii parohiei mele deține apartamentul unde locuiește ea.

— Trebuia să fi fost adusă la spital de câteva zile bune.

— Știu, dar nu are pe nimeni care să aibă grijă de ea. Nici-o familie...

Femeia arătă cu capul înspre mine.

— Unde e domnul Bauer?

— El nu... adică... soțul doamnei Bauer a divorțat de ea. Își drese vocea. Cât despre copil, spuse el cu blândețe, ați putea să găsiți un loc pentru ea, aproape de mama ei? E vorba doar de noaptea asta.

— Toate camerele ne sunt pline de oameni bolnavi cu epidemie de gripă, replică femeia, întinzându-și mâinile. Și chiar dacă am avea un pat liber, ceea ce nu avem, copilul ar putea să capteze infecția dacă ar rămâne aici.

— Înțeleg. Ei bine, și ce alt loc mi-ați putea sugera?

— Păi există întotdeauna orfelinatul districtual.

— Ah, nu. Cunossc prea bine acest orfelinat, soră Mary Margaret, ca și dumneavoastră, de altfel. Vocea lui suna mânioasă și fermă. Locul acela e ca o poză în alb și negru. Totul este într-o nuanță de un gri mohorât, începând de la pereții de piatră care îl înconjoară până la vopseaua aceea ștersă și cearșafurile aspre de pe paturi, și până la disperarea ce se citește pe fețele acelor copii. Nu pot să las acest copil acolo. Toate acestea o vor secătui de-a dreptul. Se ridică, ca și cum ar vrea dintr-odată să plece.

— Vă rog să mă sunați la casa parohială de îndată ce apare vreo schimbare în starea de sănătate a doamnei Bauer.

Mă conduse afară din birou, după care se opri lângă ușă pentru a-mi închide nasturii la haină și pentru a-mi pune căciula tricotată pe urechi. Eram atât de obosită, încât m-am împiedicat atunci când am încercat să umblu, așa că părintele O'Duggan mă ridică în brațe pentru a mă duce până la mașină. Mi-am lăsat capul pe pieptul lui. Nu era la fel de moale ca și cel al mamei, ci era ferm și puternic, pământul părea a fi la mare distanță de mine acum.

În timp ce ne îndepărtam de spital, își aruncă din când în când privirea înspre mine. Am încercat să-mi opresc lacrimile, dar ele continuau să cadă fără voia mea. Vedeam îngrijorarea din ochii lui la lumina mașinilor care veneau înspre noi.

— E destul de cald acum, Gracie? mă întrebă el. Eu am încuviințat cu capul, chiar dacă dârdâiam de frig. Doamne, Dumnezeule, ce să mă fac cu tine? spuse el cu un oftat. Te-aș duce cu cea mai mare bucurie la casa mea

parohială pentru noaptea asta dacă nu aş aştepta vizita episcopului. Trebuie să găsim noi ceva în afara aceluia orfelinat districtual...

Conduse tăcut pentru un minut sau două. Casele și copacii treceau parcă în zbor pe lângă geamul meu întunecat. Apoi, cauciucurile lui Booty scârțâiră când părintele O'Duggan apăsă brusc frâna. Făcu o întoarcere de 180 de grade pe autostradă și se îndreptă înapoi în oraș. Zece minute mai târziu, se opri în fața unei vile din cărămidă cu ferestrele luminate asemeni unei căsuțe din povești.

— Vino cu mine, Grace, spuse părintele O'Duggan. M-am strecurat încet de pe scaunul din spatele lui și am ieșit pe partea șoferului. Am înaintat pe un trotuar care ne ducea spre ușa de la bucătărie. Părintele O'Duggan bătut încet la ușă, apoi o deschise și păși înăuntru.

— Sunt eu, mamă.

O femeie durdulie, căruntă stătea lângă sobă, așteptând ca o oală să dea în clocot. În timp ce l-am urmat înăuntru, căldura acelei bucătărioare mă învălui ca apa de la baie.

— Pentru numele lui Dumnezeu! Ce s-a întâmplat?

El o sărută pe obraz.

— Nimic, mamă... cel puțin, nu cu mine.

— Stai jos și dă-ți haina de pe tine. Tocmai îmi pregăteam niște ceai... sau poate dorești și tu puțin ca să te încălzească pe o noapte atât de friguroasă... Arată spre unul din dulapuri, înclinând ușor din cap.

— Doar puțin ceai, mulțumesc.

Rămase în picioare. Eu eram ascunsă pe jumătate după părintele O'Duggan, așa că ea nu mă observă. Continuă să trebaluiască prin bucătărie – luând cești, încălzind vasul, măsurând ceaiul și ridicând oala de pe sobă atunci când aceasta începu să fiarbă – și toate cu mișcări ușoare, practice.

— Uite, trebuie să-ți cer o favoare, mamă. Tocmai am dus o femeie la spitalul surorilor de caritate. Doctorii spun că are pneumonie.

Mama cloncăni cu limba în semn de compasiune în timp ce trase capacul de pe vas.

— Nu m-aș mira deloc dacă toți am ajunge să avem pneumonie, în cazul în care vremea ar continua să rămână la fel de rece.

— Problema e că, vezi... ea nu are familie aici în oraș, și nu e nimeni care să aibă grijă de copilul ei.

— Nu e nici-o altă familie din parohia ta dornică să facă lucrul acesta?

— Femeia nu face parte din parohia mea. El așteptă până când ea se opri pentru a-l privi. Este Emma Bauer.

Mama lui rămase ca înghețată. Expresia feței sale deveni atât de rece când se întoarse de la noi, încât mă așteptam să se formeze gheață în interiorul ferestrei de la bucătărie, în timp ce ea privea în gol afară.

— Dă-mi voie să te întreb, de ce ar fi problema noastră copilul unei femei divorțate?

— Vrei să o primești pentru noaptea asta?

— Nu. Emma Bauer este o femeie ușuratică ce a divorțat de soțul ei, iar tu dacă ți-ai folosi jumătate din

mintea cu care te-a înzestrat Dumnezeu, nu ți-ai face de lucru cu astfel de oameni.

— Să-mi fac de lucru! Doctorul mi-a spus că s-ar putea să moară!

Fața mamei lui deveni alarmant de roșie, iar bărbia începu să-i tremure de furie.

— Și dacă într-adevăr va muri, cum vei explica tu membrilor din parohia ta motivul pentru care ai rămas cu copilul ei? Nu numai că femeia este divorțată, dar ea nici măcar nu e catolică!

— Pentru numele lui Dumnezeu mamă, dar nu e de vină fetița. Ea e doar un copilăș!

Mă ridică atât de repede în brațele lui, încât îmi căzu căciula. Își luă căciula de pe cap și o trânti de pământ lângă a mea.

— Cu toții suntem păcătoși. Fiecare dintre noi. Vrei măcar să te uiți la copilul ăsta, pentru numele lui Dumnezeu?!?

Mama lui mă privi și ochii i se umplură de lacrimi. Își întinse mâna după un scaun de bucătărie după care se prăbuși pe el. Îl privi îndelung pe părintele O'Duggan, după care se întoarse, scoțând o batistă de pânză pentru a-și șterge ochii. Mă așeză jos în picioare în fața lui, punându-și mâinile pe umerii mei.

— Numele ei este Grace, spuse el calm. Asemeni harului prin care Dumnezeu ne-a spălat nouă păcatele.

— Cunosc cuvântul, șopti mama lui.

— Vrei să ai grijă de ea?

Mama lui își întinse mâna și îmi netezi părul. Electricitatea din căciula mea de lână îl făcuse să stea în sus, iar ea îl apăsă cu blândețe în jos.

— Uite-așa... Ce copil frumos! Ți-ar plăcea să am grijă de tine până mama ta se va face bine?

Înainte ca eu să-mi dau seama, eram deja ghemuită în poala mamei lui, înfășurată de brațele ei catifelate și adăpostită la pieptul ei. Mi-am închis ochii și am plâns, protejată acum de confortul îmbrățișării ei și de mirosul familiar de făină al șorțului ei.

Părintele O'Duggan se aplecă pentru a-și ridica de jos căciula.

— Am să trec de dimineață pe-aici, spuse el cu o voce aspră.

Mama lui încuviință cu capul în timp ce îmi deschise haina și mi-o dădu jos de pe umeri.

— Ne vom înțelege foarte bine, nu-i așa, Gracie?

Am îndrăgit-o pe mama încă din prima noapte. Probabil că mi-a auzit stomacul înfometat, pentru că de îndată ce părintele O'Duggan plecă, îmi aduse o farfurie cu prăjitură. Era plină cu stafide și avea o aromă de scorțișoară și cuișoare. Nu mai mâncasem o asemenea delicată înainte! După ce am mâncat-o cu un pahar de lapte, mama mă luă de mână și mă duse în camera ei liberă din spatele casei. Totuși, nu am trecut mai departe de camera ei de zi. M-am oprit și am privit în jurul meu, de-a dreptul uluită. Dacă se potrivea vreo casă cu persoana care o locuia, aceea era casa mamei. Camera era la fel de primitoare și călduroasă ca și mama, mobila

era înțesată cu perne și ornată cu mileuri albe, la fel ca boneta ei cu bucle albe din dantelă. Casa era la fel de confortabilă și călduroasă ca îmbrățișarea ei, chiar și atunci când nu stătea în apropierea sobei. Poze înrămate erau înșiruite pe orice suprafață dreaptă – poze cu bărbați, femei, copii; de toate vârstele, formele și mărimile.

— Uite, acela e părintele O'Duggan, am spus eu arătând spre una dintre ele. Dar acolo nu e îmbrăcat în negru.

— Păi, poza aceea a fost făcută în urmă cu cinci ani, înainte ca el să devină preot. Eu sunt mama lui, el este fiul meu. Aceștia toți sunt frații și surorile lui. Șase copii în total, Dumnezeu să-i binecuvânteze. Iar acesta este tatăl lor, Dumnezeu să-l odihnească în pace.

Am studiat fiecare poză în parte, și când m-am găsit într-una din ele, agățându-mă de fusta mamei cu toată claia mea de păr încâlcit, mi-am dat seama că mă aflam pe mâini bune, că locul meu era în această casă deoarece aveau o poză cu mine. Am adormit în camera aceea, de una singură, fără să plâng după mama mea.

Atunci când m-am trezit, în dimineața următoare, primul lucru pe care l-am făcut a fost să merg spre locul în care erau toate acele poze. Am găsit poza în care părintele O'Duggan purta o cămașă albă, dar poza mea nu mai era acolo.

— Unde e poza mea? am întrebat-o eu pe mama în timp ce ea trebuluia prin bucătărie, în papuci și în halat. Mă ridică în brațe.

— Nu am nici-o poză cu tine, scumpa mea. Dar o să-i spun fiicei mele Agnes să-ți facă una atunci când va veni

aici, ca apoi să o putem pune lângă lampă alături de celelalte. Ți-ar plăcea asta?

Mă așeză la masa din bucătărie în fața unui bol cu terci de ovăz, în care erau presărate și stafide. Poate că doar îmi imaginasem acea poză, dar cu siguranță că mâncarea era reală.

În timp ce eu terminam cel de-al doilea bol cu mâncare, părintele O'Duggan intră în casă pe ușa din spate.

— Dar ce devreme te-ai trezit dimineața asta! spuse mama. Vrei să mănânci ceva?

— Nu, mulțumesc. Voi lua micul dejun cu episcopul într-o jumătate de oră. După aceea voi fi toată ziua prins cu tot felul de întâlniri. De aceea am vrut să mă trezesc atât de dimineață... ca să mă îngrijesc de... Mă privi și își dresе vocea. Voi vorbi cu familia Murphy să văd dacă doresc ei să o ia la ei.

— Maggie Murphy și clanul ei, vrei să spui?

— Cel mai mare băiat al ei, Keith și familia lui.

Mama mă luă de pe scaun în brațele ei catifelate ca și cum trebuia să mă protejeze de ceva. Îmi plăcea să fiu ținută în brațe de ea. Era ca și cum aș fi fost înconjurată de un munte de perne înmiresmate cu levănțică.

— Acum de ce ai vrea să duci micuța asta în casa aceea?

— Ei bine, ei sunt singurii care și-ar permite să hrănească încă o gură.

— Mai greu, nu cred că sunt ei atât de dornici să cheltuiască un cent pentru copilul unui străin!

— Nu știu unde altundeva...

— Maggie Murphy este o bătrână acră și e atât de zgârcită la bani, încât ai avea indigestie doar să servești un biscuite și un ceai cu ea!

Pentru un timp, niciunul dintre ei nu vorbiră. Mama dădea impresia că s-ar gândi la ceva.

— Las-o să stea aici cu mine, spuse ea în cele din urmă. Era exact ceea ce-mi dorisem și eu, în sufletul meu. Va trebui să-mi aduci hainele și lucrurile ei.

— Nu e nimic de adus, mamă. Vocea părintelui O'Duggan era înceată, iar fața lui trăda mânie. Mă temeam că era supărat pe mine dintr-un motiv sau altul, așa că m-am lipit și mai tare de pieptul mamei. Am trecut pe la apartamentul lor în dimineața asta, spuse el, ca să caut ceva haine, sau o jucărie preferată... Tot ceea ce am găsit mi-ar încăpea într-un buzunar.

Brațele mamei mă cuprinseseră de jur împrejur.

— Iubițica mea... Las-o cu mine.

— Da, dar s-ar putea să fie vorba de câteva săptămâni. Și vocea lui era înceată din nou... M-am oprit pe la spital înainte să vin...

— Nu te îngrijora de asta acum. Mama mă puse jos și cu o cârpă umedă începu să-mi ștergă ovăzul de pe față și mâini. Du-te numai la treburile tale, ca să nu ajungi târziu la micul dejun cu Excelența Sa.

— Bine atunci, spuse el, sărutând-o pe obraz. Și mulțumesc, mamă. Ai o inimă mare, să știi.

— Du-te numai, spuse ea, trimitându-l cu o privire încruntată. Păstrează vorbele lingușitoare pentru toți cei din parohia ta ca Maggie Murphy!

Chiar dacă mă avea și pe mine tot timpul lângă poala ei, mama își respecta orarul zilnic. Lunea spăla în căzile din pivniță, frecând pânzele și cămășile oamenilor bogați care erau clienții ei. Pivnița, ce se asemena cu o peșteră, era rece, și aburul din apa aceea caldă umplea aerul cu miros de amidon și albăstreală pentru rufe. Mama îmi dădea voie să întorc manivela la storcătorul de rufe. Atunci când totul era curat și stors, mama îmi dădea o pereche de mănuși, iar eu mă jucam cu zăpadă în curtea ei mică, în timp ce ea agăța rufele spălate pe sârmă pentru a se usca. În cursa nerostită pentru gospodinele din vecinătate, rufele mamei erau primele întinse pe sârmă.

În ziua de marți se ocupa de călcat și de cărpit. Mama nu avea un călcător modern electric, și urmărind-o cum jongla cu trei călcătoare încălzite pe soba de cărbuni în timp ce călca fețe de pernă, cămăși și cearșafuri, era ca și cum aș fi mers la circ. Adoram mirosul pânzelor proaspăt călcate și am învățat foarte repede cuvintele la toate melodiile irlandeze pe care le cânta atunci când muncea.

Miercurea, dis-de-diminează, mama împătura rufele spălate și le pune într-o căruță făcută dintr-un cărucior de copii, pe care îl împingeam mai apoi până pe deal, unde era situată casa oamenilor bogați. Conacul acela imens avea coloane mari în față și un gard de fier forjat de jur împrejur, dar niciodată nu am văzut cum arăta casa pe dinăuntru. Nu ni se dădea voie să intrăm. O menajeră purtând o uniformă gri cu alb ne întâmpină la intrarea de serviciu din spate.

— E o nepoată de-a dumneata, doamnă O'Duggan? întrebă ea.

— Mama lui Gracie e în spital, explică ea. Fiul meu, Thomas, m-a rugat să am grijă de ea. El este preot în parohia St. Michael.

Femeia îi număra mamei banii, iar apoi ne îndreptam spre magazinul de alimente pentru a face cumpărăturile săptămânale. Pe drum spre casă, îmi dădea voie să împing căruciorul plin cu produse. Auzeam aceeași și aceeași explicație de fiecare dată când mama le explica oamenilor cine eram, și puteam să văd mândria din ochii ei atunci când îl menționa pe fiul ei Thomas, preotul. Din reacția tuturor, am învățat faptul că era o adevărată onoare să ai un preot în familie.

În ziua de joi, mama obișnuia să întoarcă întreaga casă cu susu-n jos, ștergând praful, lustruind și frecând podelele. Cel mai bun mod în care o puteam ajuta, din câte spunea ea, era să mă feresc din calea ei. Însă ziua care urma, vinerea, era cea mai deosebită dintre toate. Arome minunate umpleau bucătăria în timp ce prăjituri, plăcinte și franzele de pâine irlandeză erau coapte în cuptor. Mama îmi lega și mie un șorțuleț și mă lăsa să îngenunchez pe un scaun pentru a linge lingurile și bolurile unde amesteca cremele. Am mâncat enorm de multe dulciuri și aluaturi dulcege.

La început, mă întrebam cine va mânca toate aceste bunătăți gătite, dar nu trecu mult timp și am aflat. În fiecare după-masă grupuri întregi de rudenii ale mamei intrau și ieșeau, poposind atât cât să servească o cană de ceai sau să mai audă o bârfă. Toți cei care veneau îi

aduceau ceva de mâncare – puțină budincă, o farfurie cu carne de vită – iar atunci când plecau, luau la rândul lor câte ceva din ceea ce gătise mama. Acest schimb amețitor de mâncăruri și servitul lor mă buimăcea fără doar și poate. Într-un final i-am cunoscut pe toți cei șase copii ai mamei, cât și pe cei optsprezece nepoți, care mă adoptară în mijlocul lor de parcă aș fi fost una dintre verișoarele lor.

De îndată ce se răspândi zvonul că aveam nevoie de haine, acestea sosiră odată cu vizitatorii. În fiecare seară, mama stătea pe scaunul ei în camera din față și cârpea haine pentru mine ca să le port, cosând nasturi, dând drumul sau scurtând din tivuri, cârpind șosete din lână. În decurs de doar câteva zile aveam mai multe haine decât avusesem în toată viața mea, inclusiv trei perechi de pantaloni bufanți și o cămașă de noapte pe care să o port. Dar ce era cel mai important pentru mine era faptul că mama mi-a făcut o păpușă din zdrențe cu care să dorm pentru ca să nu duc prea tare dorul mamei mele. Am numit-o păpușa Nellie.

Odată ce dulapul meu fu plin de haine, mama își reluă îndeletnicirea obișnuită din timpul serilor, și anume să coase veșminte pentru părintele O'Duggan, puneă atât de mult suflet în fiecare cusătură, încât nu mă lăsă inima să-i spun că nu-l văzusem niciodată pe părintele O'Duggan purtând vreuna dintre ele. Îmi plăcea să simt materialele acelea scumpe – catifeaua moale, caldă; satenul fin, mai rece; brocartul alb. Când văzu cât de mult le admiram, mama îmi dădu și mie bucățile rămase, un ac și ață, și mă învăță să cos.

La sfârșitul acelei săptămâni, devenisem obiectul discuției dintre mama și una din fiicele ei, în timp ce stăteau în bucătărie și serveau un ceai.

— Ce voi face cu micuța cât timp voi merge la biserică? se întrebă ea.

— Va trebui să mergă la liturghie împreună cu tine.

— Dar denomiția ei este protestantă.

— Femeia are nevoie de rugăciunile noastre, nu-i așa mamă?

— Ah, da, așa e.

— Atunci nu trebuie să mă gândesc că o va deranja cine înalță aceste rugăciuni, sau de unde sunt ele înălțate.

În cele din urmă, mama decise să o însoțesc la biserică duminică, cât și la confesiunea de sâmbătă după-masa. Ea îmi legă o fundiță mare albă peste cap pentru ambele ocazii și își acoperi propriul cap cu o fâșie de panglică tipic irlandeză.

Confesiunea era un ritual misterios. Mama așteptă într-un șir lung de oameni pentru a intra într-una dintre cele două cabine și pentru a vorbi preotului. Ea îmi spuse că el stătea în mijlocul acelei cabine, dar eu nu l-am văzut defel.

— Părintele O'Duggan e acolo, înăuntru? am întrebat eu.

— Nu, șopti ea. El ascultă confesiuni la o biserică diferită într-o parohie diferită.

Unii dintre oameni stăteau mai mult în cabină; alții intrau și ieșeau într-o clipită. Unii ieșeau afară zâmbind, alții plângând în hohote. Iar câteodată, toți din linie trebuiau să dea înapoi câțiva pași atunci când preotul

începea să strige. Omul care ieșea apoi era foarte roșu la față.

Mama nu petrecu mult timp înăuntrul acelei cabine. Am așteptat în fața ușii acolo unde puteam să aud murmurul vocilor lor dar nu puteam să înțeleg cuvintele. După aceea am stat liniștite într-una dintre bănci, timp în care mama ținu în mână rozarele sale. Pe drum spre casă, am aflat că imensa plasă cu cumpărături pe care o târâse cu noi conținea multă mâncare, pe care ea o împărțea de-a lungul drumului.

Liturghia din dimineața următoare, din ziua de duminică, mă impresionă foarte mult. Culoarea și lumina pală ce pătrundeau prin vitralii, scânteierea firavă a lumânărilor și cântecul preoților ce răsunau cu ecou prin nava bisericii păreau a fi o frântură din lumea paradisiacă.

Privirea însă mi-a rămas cel mai mult ațintită asupra crucifixului de pe peretele din spatele preotului și nu am putut niciodată să uit suferința enormă de pe chipul lui Cristos. Picturile și statuile aurite din întreg sanctuarul erau cele mai frumoase lucruri pe care le văzusem în viața mea, dar nimic nu-mi lăsa o impresie mai adâncă decât omul care era răstignit pe crucea aceea din lemn.

Atunci când liturgia se încheie, mama mă duse într-un alcov mai mic pe o parte laterală a bisericii unde era o statuie a unei femei frumoase ce avea mâinile întinse.

— Aceasta e sfânta fecioară, spuse mama. Dacă dorești, poți să aprinzi o lumânare și să spui o rugăciune pentru mama ta.

Am pus într-o cutie specială moneda pe care mi-o dădu, după care ea îmi arătă cum să aprind una din acele

lumânările din fața statuii. După aceea mi-am împreunat mâinile asemeni mamei, mi-am coborât bărbia în piept și am închis ochii.

Părintele O'Duggan veni să ne viziteze a doua zi, dimineața. Mama lăasă de îndată spălatul rufelor și urcarăm treptele abrupte de la pivnița ei pentru a-i pregăti un ceai. Am stat aproape de scaunul lui în bucătărie, inhalându-i mireasma și dorindu-mi să-l pot atinge, când deodată mă luă în brațe.

— Tocmai am vizitat-o pe mama ta la spital, spuse el. M-a rugat să te îmbrățișez. Se simte mult mai bine decât înainte, dar totuși va mai trece ceva timp până când va putea să meargă acasă.

— Am aprins o lumânare și m-am rugat sfintei fecioare pentru ea, am spus eu.

Își ridică privirea spre mama lui și se încruntă.

— Mamă, sper că nu...

— Ba da. Își încrucișă mâinile peste piept și își ridică bărbia. Ce era să fac cu ea? Spune tu.

— Cred că ai dreptate... răspunse el, suspinând. M-am oferit să o duc pe Grace la bunicii ei, în Bremenville, dar Emma nu mi-a dat voie să fac lucrul acesta.

Acea a fost prima dată când am auzit de Bremenville sau de faptul că bunicii mei locuiau acolo. Dar de asemenea, aceea a fost și ultima dată când cineva avea să îi pomenească pentru mulți ani de zile.

CAPITOLUL 20

Mama s-a simțit foarte slăbită după ce a ieșit din spitalul surorilor de caritate. Arăta palidă, ca o fantomă, așa cum arătase și bătrâna doamnă Mulligan înainte de a muri.

— Mami, o să mori? am întrebat-o eu într-o seară când mă acoperi în pătuțul meu.

— Bineînțeles că nu. Doar cei buni mor de tineri, spuse ea râzând. Asta înseamnă că eu o să trăiesc mult, mult timp de-acum încolo.

Chiar dacă era acum îndeajuns de întremată cât să poată munci, marea criză economică începuse iar ea pierduse slujba de la restaurant. Câteva bucăți de cărbune apăreau ca prin farmec în cutiuța noastră ori de câte ori vremea se răcea, iar Booty Huggins deveni prietenul nostru, dându-i voie mamei și mie să luăm pe credit alimente din magazinul lui. Însă în curând, sosi și ziua în care banii nu ne mai ajunseră să plătim chiria surorilor Mulligan. Întreg cartierul asistase la rușinea și umilința familiei Sullivan – proprietarul apartamentului lor îi aruncase pe ei și toate bunurile lor în stradă pentru că nu își plățiseră chiria, după care ferecă ușa în urma lor. Mama nu dorea sub nici-o formă ca lucrul acesta să ni se întâmple și nouă.

Într-o zi frumoasă din primăvara anului 1930, mama își scoase cea mai frumoasă rochie din dulap, se aranjă cu

lipstick și cu ruj, după care mă luă de mână și ne îndreptarăm spre magazinul lui Booty. Clopoțelul sună când mama deschise ușa aceea cu perdeaua lăsată în jos. Prin pâcla albăstruie a fumului de țigară și printre particule de praf zglobii, l-am zărit pe Booty sub ceasul Cămei răsfoind registrul cu casa. Mama privi în jurul ei iscoditor, să vadă dacă doamna Booty Higgins era acolo. Mie mi-era frică de ea, și cred că și mamei îi era. Ori de câte ori doamna Booty lucra la registru, trebuia să plecăm de îndată deoarece ea nu dădea voie nimănui să ia alimente pe datorie.

Însă în ziua aceea mama nu mersese acolo pentru alimente. Așteptă până când ceilalți clienți plecară, după care înaintă spre teighea.

— Booty, noi doi ne știm acum de ceva vreme, spuse ea încet. Am nevoie să-mi faci o favoare.

— Bineînțeles, Emma. Ce... ce fel de favoare? Am băgat de seamă că în prezența mamei mele bărbații se comportau ciudat, ba chiar rămâneau fără glas, dar nu înțelegeam de ce. Booty era și el unul dintre ei. Se ridica în picioare și stătea drept atunci când mama intra, apoi își sufleca mânecile de la cămașă, își trecea degetele prin părul lui negru, și o privea la fel cum un cățeluș privește pe vitrina unui magazin de animale favorite. L-am auzit pe unii spunând că Booty era pe deasupra un irlandez generos pentru bunătatea lui, însă mama păru să nu observe lucrul acesta niciodată nici la el, nici la alți bărbați.

— Am rămas fără slujbă și fără bani, spuse ea cu calm. Te rog să-mi spui unde este barul clandestin al lui O'Brien.

Își trecu mâinile prin păr încă o dată și clătină din cap.

— Nu... nu pot să-ți spun, Emma. I-am promis părintelui O'Duggan...

— Și cum ar putea el afla, Booty? Eu nu merg să mă confesez. Nu îi voi spune. Dar, în schimb, m-aș putea gândi la varianta să vorbesc cu soția ta despre...

— Nu, nu! Să nu faci lucrul acesta! spuse el, aruncând o privire peste umăr.

— Trebuie să fac cumva rost de bani, spuse mama. Vreau să-l rog pe O'Brien să mă lase să cânt la pian în localul lui, atâta tot. Nici nu mă gândesc să-mi fac o carieră ca și contrabandistă sau femeie ușuratică.

— Oh, Emma. Îți dau eu mâncare pentru tine și pentru Gracie...

— Crede-mă că apreciez lucrul acesta, dar trebuie să-mi câștig existența cumva. Unde este localul lui O'Brien?

— Despre ce șușotiți acolo? spuse soția lui Booty, ieșind din senin din camera din spate în care cei doi locuiau.

— Oh, nimic... Sheila... chiar nu șușoteam deloc.

Abia atunci când mama mă ridică în brațe și mă puse ca pe un sac de alimente pe teigheaua lui Booty, acesta se hotărî să-i spună ceea ce dorea ea să afle.

— Regency Room, la hotelul din partea de jos a orașului de pe strada Clark, este locul de ascunzătoare al localului lui O'Brien. Vorbește cu matroana din toaleta pentru femei. Ea permite membrilor să intre în bar prin ușa din spate.

— Mulțumesc. Te iubesc, Booty. Ești un prieten adevărat.

În seara aceea, mama și cu mine am luat tramvaiul pentru a ajunge la hotelul din centrul orașului. Nu mai văzusem niciodată un loc atât de elegant ca și Regency Room. Arăta ca o sală de bal din povestea Cenușăresei, cu candelabre lucitoare și cu cristale, cu argintărie și cu fețe de masă din pânză albă. Aroma mâncării făcu să-mi lase gura apă, chiar dacă eu și cu mama împărțirăm o cutie cu supă de roșii înainte de a porni la drum. Am privit în jurul meu, cu ochi mari, până când un bărbat ursuz îmbrăcat într-un smoching negru ne ieși înainte.

— Pot să vă ajut cu ceva, doamnă? Judecând după felul crunt în care ne privi și după felul exagerat în care erau îmbrăcați toți clienții, știam că el nu dorea să ne ajute defel.

— Nu, mulțumesc, spuse mama, zâmbind. Eu și cu fițița mea am dori să folosim doar toaleta.

— Îmi pare rău, doamnă. Dar nu afișă deloc o față compătimitoare. Facilitățile noastre sunt numai pentru clienții restaurantului.

— Serios? Credeam că și prietenii domnului O'Brien se pot bucura de ele.

El se dădu la o parte, fără a mai scoate un cuvânt. Mama mă luă de mână și am înaintat împreună spre toaleta femeilor, exact după cum ne îndrumase Booty. Interiorul arăta ca oricare altă încăpere pe care o mai văzusem înainte, cu o oglindă deasupra chiuvetei, cu două toalete în cabine metalice, și un dulăpior îngust pentru diverse obiecte. O femeie uriașă cu pielea neagră stătea pe un scaun împărțind hârtie igienică și săpun pentru a-și face niște bacșiș.

— Sunt o prietenă de-a lui Booty Higgins, spuse mama matroanei. O'Brien e aici?

— Cine întreabă?

— Spune-i că e o prietenă mai veche, Emma Bauer.

Matroana se ridică de pe scăunel și deschise cu o cheie ușa de la camera secretă. Se strecură pe-acolo, închizând ușa în urma ei.

Câteva minute mai târziu, ușa se deschise din nou și un bărbat roșcat ne apărură înaintea, îmbrățișându-o pe mama.

— Scumpa mea Emma! Chiar tu ești!

— Mă bucur tare mult să te văd O'Brien. Am fost surprinsă să văd că mama avea lacrimi în ochi. Aceasta este fiica mea, Gracie.

O'Brien se aplecă înspre mine, zâmbind.

— Emma, chiar atât de mult timp a trecut? întrebă el, clătinând din cap. Era doar un bebeluș...

— Voi împlini cinci ani în luna mai, l-am înștiințat eu. Mă mângâie pe cap, după care se ridică în picioare.

— Acesta nu e un loc în care prietenii să vorbească. Veniți în spate în biroul meu și vom face un toast pentru vremurile dinainte, ce zici, Emma?

El ne conduse, pășind din nou prin ușa aceea secretă, dar eu am ezitat, fiindu-mi frică să-l urmez. Părea asemănător cu ceea ce-mi citise mama în povestea: Alice, în țara minunilor atunci când am văzut că trebuie să merg în acea cameră misterioasă. Mama mă luă de mână și astfel, am înaintat împreună.

De cealaltă parte se afla o cameră întunecată, pe sfert din mărimea localului Regency Room. Și aceasta era plină cu mese și scaune, însă în încăperea aceasta nu prea

răsunau râsete și pahare ce se ciocneau. O'Brien îi făcu semn unei matahale de om din cealaltă parte a sălii, care se porni de îndată înspre noi. M-am pitit după fusta mamei, îngrozită de mărimea și de fața lui sinistră, dar mama sări în brațele lui, după cum o îmbrățișase și O'Brien, iar acesta o ridică cu totul de pe podea.

— Ți-am dus dorul, Black Jack, spuse ea, atunci când o așeză din nou pe podea. Și el avea lacrimi în ochi.

— Ea este bebelușul Gracie? Întrebă el uitându-se în jos spre mine. Mă întrebam de unde îmi știa numele. E la fel de frumoasă ca tine, Emma.

O'Brien ne conduse pe toți spre biroul lui. Camera aceea micuță, situată în spatele barului era chiar mai mică decât toaleta femeilor și mirosea a țigări. Tot ceea ce conținea era un birou din lemn acoperit cu hârtii și o canapea confortabilă din piele neagră. O'Brien se așeză la birou și scoase din sertarul de jos o sticlă cu o băătură de culoarea chihlimbarului.

— Ce zici de un pahar, Emma?

— Nu, mulțumesc, sunt mult prea tânără ca să mor.

O'Brien se dădu la răs în timp ce turnă câte puțină băătură în trei păhărele.

— Un pahar nu te va ucide, garantez. Este mult mai bună decât marfa de proastă calitate pe care obișnuia Booty să o prepare. Gustă și tu.

— O'Brien, trebuie să-mi găsesc ceva de lucru. Pot să cânt la pian orice gen de muzică de care ai nevoie – vioaie, lentă, muzică pentru timpul în care se servește cina, muzica pentru dansat... Am privit-o pe mama mea uluită. Niciodată nu o auzisem cântând la pian. Dă-mi voie

să cânt pentru clienții care vin să servească cina la restaurant.

El înghiți băutura din pahar într-o clipită.

— Timpurile sunt grele, Emma. Nu te pot plăti...

— Înțeleg. Lasă-mă să lucrez atunci pentru bacșișuri.

Au continuat să mai vorbească, după care am mers înapoi în sala de servit. O'Brien îi dădu voie mamei mele să cânte chiar în seara aceea. Am stat în brațele lui la o masă și am ascultat, fascinată, cum melodiile vesele și cântecele însuflețite curgeau una după alta din degetele mamei. Ea părea că ar fi cunoscut dispoziția celor din sală, așa că schimba melodiile în funcție de acest lucru – mai vioaie, apoi lente, unele pline de bucurie, altele pline de melancolie. El îi dădu slujba.

În noaptea aceea am călătorit pentru prima dată cu tramvaiul, dar trei ani mai târziu pe când perioada Prohibiției se sfârși, cunoșteam fiecare stație, vatman și călător obișnuit de pe ruta respectivă. Știam să ajung la Regency Room cu ochii închiși. Împreună cu mama, mergeam acolo în fiecare seară cu excepția serii de duminică. O'Brien puse deasupra pianului un bol mic pentru bacșișuri, și desigur că oamenilor le plăceau melodiile mamei mele, deoarece de-atunci nu am mai avut probleme cu achitarea chiriei. Bucătarul-șef ne oferea cina pe gratis în fiecare seară și toate resturile de mâncare pe care le puteam duce acasă. Mâncam regește, nu alta.

Mama obișnuia să deschidă seara cu piese mai lente, interpretând cântece ca "Embraceable You" sau "Stardust". Și cu cât se făcea mai târziu în noapte, cu atât

ea grăbea ritmul, cântând din ce în ce mai tare melodii pline de viață pentru a acoperi toate scandalurile pe care bețivii le cauzau în barul situat în spatele toaletei. Mergeam cu ea la lucru în fiecare noapte și adormeam pe canapeaua de piele din biroul lui O'Brien, cu același sunet al muzicii, al râsetelor și al paharelor ce se ciocneau. O'Brien ne ducea acasă cu mașina lui după ce clubul se închidea în jurul orei două noaptea, iar dimineața nici măcar nu-mi aduceam aminte că urcam pe scările de incendiu cu mama, astfel încât surorile Mulligan să nu știe la ce oră târzie am ajuns noi acasă. Mi se părea firesc să adorm pe canapeaua lui O'Brien și să mă trezesc în apartamentul nostru.

Oamenii de la club deveniră familia mea. Acum, pe lângă Booty și părintele O'Duggan, mai aveam încă trei tați care să vegheze asupra mea. Booty purta un șorț alb murdar, iar părintele O'Duggan era întotdeauna îmbrăcat în negru, dar O'Brien, Slick Mick și Black Jack erau tații mei cei mai bine îmbrăcați. Ei purtau smochinguri albe cu papioane negre și brâuri.

O'Brien nu era mai înalt decât mama și avea și el o claiă de păr încâlcit ca al meu – doar că al lui era roșcat. Avea așa de mulți pistrui, încât abia puteai să vezi pielea lui. Odată, când își dădu jos smochingul, am văzut că pistruii îi acopereau și brațele. Când mă văzu că îl privesc fix, își ridică și pantalonii și am văzut că și picioarele îi erau acoperite de pistrui. Lui O'Brien îi plăcea să mă tachineze. Atunci când am avut pojar și a trebuit să stau acasă, veni la apartamentul nostru pentru a mă vizita și îmi aduse o jucărie mozaic.

— Tu nu ești bolnavă, spuse el, râzând. Doar că ai și tu acum pistrui ca ai mei!

O'Brien era foarte inteligent, și deși arareori l-am văzut în bucătărie cu bucătarul-șef, vorbea întotdeauna la telefon despre specialitățile pe care le gătea. Atunci când a sosit vremea ca eu să merg la școală, el mă ajuta la teme în fiecare seară, mai ales la matematică.

— Mă pricep binișor când vine vorba de numere, se lăuda el. Dar și la ponei.

— Pot să călăresc și eu un ponei? l-am întrebat eu.

— Nu la felul acela de ponei, iubito! spuse el râzând. Mama ta nu dorește ca tu să înveți absolut nimic despre acel tip de ponei.

Nu îi mai ceream ajutorul lui O'Brien atunci când venea vorba de tema la gramatică.

Black Jack era angajat să dea scandalagiii afară din local. Cred că-și căpătase numele datorită faptului că avea părul negru și o pată de un negru-albăstrui pe bărbie. În Irlanda, fusese un boxer profesionist și de aceea avea nasul cam și mușchi proeminenți la brațe ca mărturie a acelui fapt. Era cu un cap mai mare decât toți și arăta înfricoșător și dur dacă nu îl cunoșteai. Cu mine însă, era blând ca un miel. Black Jack vorbea mai lent și îi trebuia mult timp ca să gândească.

— Asta pentru că a fost de prea multe ori lovit în cap, îmi spuse O'Brien.

Odată, un bețiv mă opri în loc pe când mă îndreptam dinspre birou spre baie, dar Black Jack ridică omul de pe podea, luându-l de cămașă.

— Pune încă o dată mâna pe copilul acesta, și îți garantez că va fi ultimul lucru pe care îl faci! îi spuse el. Black Jack mă iubea și eu îl iubeam pe el.

Cel de-al treilea tată pe care îl aveam acolo, la Regency Room, și pe deasupra și cel mai chipeș, era barmanul Slick Mick. Părul lui Mick era la fel de creț ca cel al matroanei din toaletă, doar că al lui era un șaten mai deschis. Avea o piele fină, iar expresia feței era tristă astfel încât îți doreai să poți face ceva ca să-l înveselești puțin.

— Bietul Slick, nu prea are noroc în dragoste, îmi spuse odată O'Brien.

Mick venea la mine în birou ori de câte ori făcea o pauză de țigară și vorbea atât de mult, încât eu nu puteam să-i răspund absolut nimic înapoi. Bănuiesc că se datora faptului că Mick nu avea ocazia să vorbească defel atunci când era la bar – el trebuia să asculte toate poveștile stupide ale clienților pe care îi servea. Când l-am cunoscut pe Mick, la început, nu înțelegeam o vorbă din ce spunea.

— Diseară ne va fi făcută o nouă livrare de John Barleycom, de la o speluncă nouă, după cum m-a informat o amică. Contrabandistul pretinde că e de o calitate superioară, dar nu m-ar mira dacă ar fi apă de ploaie iar. Ultimul contrabandist care a pretins că ne livrează McCoy pur, ne-a adus suc acidulat la cutie.

Mick avea o mie și o sută de descrieri pentru oamenii care beau prea mult – cuvinte ca prăjit, fiert, conservat și ratat; murătură, afumătură, încețoșat, bețivan; cherchelit, ghiftuit, poluat, paralizat; perpelit, saramură, amețit și

împuțit. Nu folosea niciodată același cuvânt de două ori – și am văzut o mulțime de bețivi!

Când era ora stingerii și trebuia să adorm în biroul lui O'Brien, Mick venea întotdeauna prin spate și îmi cânta o baladă irlandeză pentru ca să adorm. Unele dintre melodii erau la fel ca cele cântate de mama O'Duggan, doar cuvintele erau diferite. Când o întrebam pe mama ce însemnau acestea, ea îmi spunea să nu-mi pară rău că nu le înțeleg, era cu-atât mai bine.

Într-o noapte Mick se cherceli și el nițel, așa că se așeză pe canapea lângă mine.

— Știi de ce îmi place să-ți cânt, fătuca mea? mă întrebă el cu lacrimi în ochi. Pentru că și eu am o fiică pe undeva, exact ca tine. Și atunci când îți cânt ție, îmi imaginez că îi cânt ei.

— Tu îți vizitezi vreodată fiica? I-am întrebat eu.

— Ea nu știe că eu sunt tatăl ei.

M-am gândit atunci la propriul meu tată pe care nu-l văzusem niciodată, și așa că l-am îmbrățișat pe Mick cât am putut eu de tare.

— Sunt sigură că ea se gândește de multe ori la tine, i-am spus eu cu blândețe. Pun pariu că-i este foarte dor de tine. Mă sărută pe frunte, după care se întoarse înapoi la barul lui fără să mai spună un cuvânt.

În fiecare săptămână, joia noaptea, O'Brien obișnuia să organizeze "exerciții de evacuare în caz de incendii", și toți trebuia să exersăm ce anume trebuia să facem dacă polițiștii făceau un raid pe-acolo. Mama privea afară pe geamul din restaurant, și dacă îi vedea venind, trebuia să cânte piesa "Alexander's Ragtime Bând". Acesta era

semnalul pentru toți cei aflați în interiorul barului că trebuie să fie pe poziție. Mick urma să golească toate paharele cu băutură pe canalul de scurgere și să ascundă toate sticlele deschise sub patul meu. Black Jack trebuia să dea afară pe toți bețivii pe ușa din spate, iar O'Brien trebuia să se "evaporeze", de asemenea, cu ei, deoarece el era eliberat pe cuvânt de onoare și nu avea voie să fie în preajma localurilor cu "sucuri" de genul acesta. Datoria mea era aceea de a nu chicoti atunci când pretindeam că dorm, și să încep să plâng isteric dacă polițiștii se apropiau cât de cât de patul meu, acolo unde era ascunsă băutura. Era de-a dreptul distractiv.

Îi iubeam pe Mick, pe Black Jack și pe O'Brien, dar chiar și așa, mă mai uitam câteodată cu jind pe fereastră la celelalte familii din cartierul nostru și tânjeam după o familie adevărată. Treptat însă, am ajuns să realizez nu numai că nu aveam un tată, ci și că mama mea nu era o mamă ca toate celelalte.

Întâi de toate, ea dormea toată ziua cât timp eu eram la școală în loc să spele, să gătească și să aibă grijă de bebeluși după cum făceau celelalte mame. Știam că muncise la club până noaptea târziu, dar cu toate acestea, mi-era rușine pentru faptul că ea nu scotea rufe la uscat pe sârmă decât după-masa târziu.

Niciodată nu se îmbrăca la fel ca celelalte mămici care purtau rochiile de casă și șorturi. Mama își cosea hainele din lucruri pe care i le dădeau oamenii. Odată și-a cusut o cămașă dintr-o perdea de salon, ornată pe margine cu șnur luat de la o față de masă, franjuri procurați de la un abajur și paiete de la o geantă uzată. Arăta de parcă ar fi

fost dintr-o revistă de modă. Atunci când veni să asiste la prima mea serbare la școală, sosi purtând un turban, mărgele mari și una din rochiile acelea de fetișcană pe care le purta la clubul de noapte. La început, mi-a fost rușine de îmbrăcămintea ei, dar în doar câteva minute mama îi făcu pe toți să râdă cu poveștile ei amuzante, ba chiar și pe directorul nostru acru și bătrân, pe domnul Dorsey. Serbarea deveni cu mult mai amuzantă după ce mama mea sosi astfel încât nimeni nu păru să remarce faptul că rochia ei era ceva ce de obicei se purta într-o sală de dans.

De asemenea, eram diferite și în alte privințe. Într-o duminică dimineața priveam șirul neîntrerupt de mame și copii care mergeau și veneau de la liturghia bisericii St. Michael de după colțul străzii, și îmi doream așa de mult să mergem și noi. Însă mama și cu mine aveam ritualul nostru de duminica dimineața, citind împreună ziarele amuzante și decupând păpuși din cataloage mai vechi, dar cu toate acestea frumusețea serviciilor religioase la care fusesem până atunci cu mama, îmi rămase vie în suflet.

— Nu putem să mergem și noi la biserica St. Michael? am întrebat-o eu pe mama mea.

— Nu, draga mea, locul nostru nu e acolo.

— De ce nu?

— Noi nu suntem catolici.

— Dar am fost la biserica mamei atunci când tu ai fost bolnavă.

— Știi, dar asta s-a întâmplat deoarece doamna O'Duggan era catolică. Acum, ce să citim noi mai întâi:

”Micuța orfană Annie” sau ”Tom Mix”? îmi plimbă prin fața ochilor secțiunea cu povestioarele hazlii, dar eu nu mă puteam concentra asupra lor. Aveam o altă întrebare importantă în mintea mea căreia trebuia să-i găsesc un răspuns.

— Mamă, eu am fost botezată vreodată?

— Cine e curios să afle, draga mea?

— Bridget Murphy și Mary Katherine Bailey mi-au spus că mă aflu sub pedeapsa păcatului de moarte și cu siguranță că voi sfârși în iad dacă mor, deoarece eu nu am fost botezată în biserica catolică.

— Lasă-le să creadă ce vor, spuse ea, gesticulând cu mâna, avem dreptul să credem ce vrem noi.

— Dar e adevărat? Chiar voi merge în iad?

— Nu fi prostuță. Iadul e special pregătit pentru catolici. Noi nu suntem catolici.

— Și atunci ce suntem?

— Suntem protestanți.

— Și atunci de ce nu mergem niciodată la biserica protestantă?

— Pentru că locul nostru nu e acolo.

Acesta era felul mamei de a fi tot timpul – binedispusă și evazivă, îmi pierdeam răbdarea cu mult înaintea ei și mă opream din a-i mai pune întrebări. De ce să mă mai deranjez dacă oricum nu primeam răspunsurile dorite?

Întrebările mele însă s-au schimbat odată ce a început școala. Atunci au început colegele mele să mă necăjească cu întrebări despre tatăl meu. Am ajuns să urăsc sunetul clopoțelului care ne dădea drumul acasă la ora 3:15, știind

că ele urmau să mă înconjoare într-o clipită în toaletă și apoi interogatoriul începea.

— Unde e tatăl tău, Grace? Cum de nu locuiește cu voi?

Învățătoarea noastră lăuda fetele pentru faptul că mergeau pe drum spre casă cu micuța și timida Gracie, în fiecare după-masă, dar numai eu știam ce calvar era acela.

— Frații O'Malley sunt singurii din școala aceasta care nu au tată, mă informă Mary Katherine Bailey, dar tăticul lor a murit într-un accident în mină.

— Și tatăl tău a murit? mă întrebă Bridget Murphy.

Ar fi fost mai ușor să mint și să spun tuturor că așa este, decât să încerc să explic ceva ce nici eu însămi nu înțelegeam.

— Nu știu nimic despre tatăl meu, le-am răspuns eu plângând.

— Mincinoasă! Mincinoasă! Iadul o să-ți fie casă! O să mergi în iad pentru că minți, Gracie.

La programul de Crăciun de la școală din acel an, ceilalți copii au invitat mulțimi de mătuși, unchi și bunici împreună cu mamele și tații lor. Mama mea îi invită pe O'Brien, pe Black Jack și pe Mick. Ei erau ușor de zărit în toată audiența aceea, cu smochingurile lor albe, cu papioanele negre și cu brâuri. Black Jack rânji și bătu atât de tare și atât de mult din palmele lui uriașe, încât Mick trebui să-l înghiontească pentru a-l opri. O'Brien își puse două degete în gură și fluieră printre dinți. Mick era atât de mândru de tot ceea ce făceam, încât începu să plângă, chiar dacă nu am avut nimic de recitat.

— Care dintre ei e tatăl tău? șopti Bridget Murphy în timp ce noi jucam rolul îngerilor ce cântau copilașului Isus.

— Niciunul dintre ei.

— Atunci cine sunt ei? De ce stau cu mama ta?

— Ei sunt prietenii ei de la locul de muncă.

— De ce tatăl tău nu vine niciodată?

Am întrebat-o pe mama același lucru după ce am ajuns acasă în noaptea aceea.

— Pentru că nu vine, spuse ea.

— De ce nu?

— Nu îi trebuie un motiv special.

— Dar unde e tatăl meu?

— El locuiește departe de-aici.

— Și de ce nu vine niciodată să mă vadă?

— Pentru că locuiește departe.

Pe când aveam vârsta de opt ani, hărțuiala aceea evoluase la o formă diferită. Acum fetele vorbeau la nesfârșit despre tații lor, lăudându-se și vorbind despre cât de puternici și frumoși erau ei, spunând povești despre lucrurile pe care le făceau împreună cu tăticii lor. Poveștile lor au generat o tânjire insondabilă în sufletul meu, încât am început să inventez istorisiri în mintea mea despre modul în care arăta tatăl meu și despre lucrurile pe care le făceam împreună.

Tatăl meu imaginar era la fel de înalt și puternic ca și Black Jack – mult mai înalt și mai puternic decât toți tații lor. Era mai inteligent și mai bogat decât toți – la fel de inteligent ca și O'Brien și chiar mai bogat decât Booty, deoarece el deținea un magazin și îmi dădea voie să mănânc câte bomboane doream eu. Tatăl meu îmi cânta

în fiecare seară cu o voce puternică de tenorist care putea face orice ochi să lăcrimeze, după cum se întâmpla atunci când cânta Mick. Și tatăl meu era cel mai frumos tată din lume, blond, cu ochii albaștri ca și cei ai părintelui O'Duggan, și la fel de răbdător și grijuliu ca și el. În fiecare seară îi împărtășeam tatălui meu secrete, în șoaptă, în biroul acela întunecat al lui O'Brien, după care plângeam până adormeam, în zgomotul acela al râsetelor bețivilor și în muzica cântată de mama la pian.

Singura zi din timpul săptămânii, pe care o iubeam cel mai mult, era miercuria. Acea era ziua în care părintele O'Duggan se întâlnea cu mine și cu celelalte fete în fața casei parohiale St. Michael și ne plătea un nichel pentru fiecare carte pe care am citit-o în timpul săptămânii. Adoram să citesc, și adoram să-l fac să râdă atunci când îi povesteam toate istorioarele pe care le citisem. Cinci cenți păreau a fi ceva bani, dar vorbele lui blânde, de laudă valorau mult mai mult pentru mine decât nichelul primit.

Într-o zi de miercuri, când părintele O'Duggan întârzie mai mult de zece minute, fetele începură să mă tachineze cu atâta răutate în legătură cu tatăl meu necunoscut, încât într-un final, am luat-o la goană plângând, nemaiputând îndura bombardamentul lor cu întrebări. Lacrimile îmi curgeau atât de tare, încât abia mai puteam să văd, și când am luat colțul pe strada King, părintele O'Duggan se lovi de mine, aproape doborându-mă de pământ.

— Wow! E vina mea, îmi pare rău! Apoi mă apucă de umeri pentru a nu mă lăsa să cad. Ești bine, Gracie?

Am dat din cap aprobator, ținându-mi capul aplecat și fața întoarsă, astfel încât să nu-mi vadă lacrimile, dar el se ghemui în fața mea și îmi mângâie obrazul cu degetul lui mare.

— Gracie, tu plângi! Te-am lovit, nu-i așa, ciocnindu-mă de tine ca un nerod?

— Nu m-ați lovit, am spus eu.

— Ei bine, atunci nu vrei să-mi spui de ce plângi?

Am clătinat din cap.

— Nu e bine să bârfești.

În apropiere, auzeam râsetul zgomotos al celorlalte fetițe sărind coarda în timp ce așteptau în fața casei parohiale. După ce o altă lacrimă se rostogoli pe obrazul meu, părintele O'Duggan privi în direcția lor.

— Fetele alea sunt invidioase pe tine, nu-i așa? Tu le rușinezi în fiecare săptămână, câștigând de două ori mai mulți bani decât ele – iar tu ești mult mai mică decât ele!

Se ridică și își vârî mâna în buzunar pentru a scoate ceva monezi.

— Deci, cât îți datorez săptămâna aceasta?

— Nu sunt invidioase pe mine, am spus eu încet. Ele râd, își bat joc de mine.

— Râd de tine? De ce? Pentru că îți place să citești?

Am privit în jos spre vârfurile roase ale pantofilor mei. Vârful unei șosete ieșea afară prin porțiunea ruptă.

— Nu... ci datorită faptului că... eu nu am un tătic.

Părintele O'Duggan dădu afară tot aerul din piept, ca și cum ar fi vrut să stingă o mulțime de lumânări.

— Așa deci, murmură el. Și te necăjesc des cu lucrul acesta?

— Câteodată.

Când mi-am dat seama că vorbisem despre alții, m-am îngrozit.

— Părinte O'Duggan, nu am vrut să bârfesc, vă spun sincer, chiar nu am vrut. Nu o să le spuneți ce v-am spus, așa-i?

— Gracie, tu nu ai bârfit. Eu ți-am cerut să-mi spui. În plus, ele greșesc atunci când râd de tine, în special pentru ceva ce nu este din vina ta. Și nu e vina ta nici în ceea ce-l privește pe tatăl tău. Nu trebuie să pui la suflet cuvintele lor rele.

Însă cuvintele acelea mă răneau, iar el probabil că citise acest lucru în ochii mei, deoarece mă luă dintr-odată de mână.

— Vino cu mine, spuse el.

Ne-am întors spre locul unde celelalte fete se jucau.

Maureen O'Flannery sărea gâfâind în timp ce coarda trecea peste capul ei, după care atingea în treacărt trotuarul de sub picioarele ei. Sora ei și Mary Katherine Bailey întorceau fiecare câte un capăt al frânghiei pentru ea. Cele trei fete Sullivan stăteau alături de Bridget Murphy, cântând în ritmul în care frânghia lovea pământul.

— Mai întâi vine dragostea, după aceea căsătoria, după aceea Maureen cu un bebeluș în cărucior...

— Opriți-vă! strigă părintele O'Duggan. Maureen se făcu stană de piatră pe loc, cu genunchii îndoțiți ca și cum ar fi fost poziționată să mai facă o săritură. Frânghia se răsuci deasupra capului ei și o lovi peste glezne, oprindu-se, în

timp ce șapte perechi de ochi întâlneau privirea fixă a preotului.

— Tocmai am dat peste Gracie, spuse el, ținând încă strâns mâna mea într-a lui. Ea plângea și nu a vrut să-mi spună de ce. Poate vreuna dintre voi să-mi spună motivul supărării ei? Toate cele șapte fete își întoarseră privirea rapid, uitându-se fie țintă în pământ fie aruncându-și priviri stingherite una alteia. Dacă ați făcut sau ați zis ceva ca să o necăjiți, atunci aștept să-mi spuneți totul într-o confesiune, ne-am înțeles? Și să zicem că vă scutesc de prea mult deranj, așa că vreau să aud confesiunile voastre chiar acum.

Se întoarse spre cea mai apropiată, care își privea picioarele ca și cum s-ar fi așteptat ca dintr-o clipă într-alta să-i crească un al șaselea deget. Spre deosebire de pantofii mei, ai ei luceau și erau noi.

— Mary Katherine? Ai să-mi spui ceva?

— Noi doar o sâcâiam puțin, părinte. Nu am știut că va plânge.

— Și despre ce anume o sâcâiați?

Tăcere.

— Nu vrei să-mi spui, Maureen?

— N-am fost singura, părinte. Noi toate...

— Știu. Dar spuneți-mi ce ați spus exact.

Așteptă răbdător, în timp ce ele se afundau sub povara vinovăției. Maureen a fost prima care cedă presiunii.

— Noi ne-am gândit... ne-am gândit să o necăjim puțin... Întrebând-o despre tatăl ei... dacă am fi putut să o convingem să ne spună cine e.

— Ce vrei să spui? Întrebă el cu fermitate.

— Toată lumea se întreabă... știți... despre ce s-a întâmplat cu el și de ce nu mai locuiește cu ele.

— Tatăl meu spune că probabil e un gangster și că putrezește pe undeva, prin închisoare, spuse cea mai mare dintre fetele Sullivan, dându-și importanță.

Nedorind să se lase mai prejos, Mary Katherine își regăsi deodată glasul.

— Noi am auzit că el a fost un bețiv care le bătea tot timpul așa că ele au venit aici să se ascundă.

Bridget Murphy își puse mâinile în șolduri.

— Vă înșelați amândouă. Ea nu are un tătic. Bunica spune că Grace este un bastard.

Când celelalte fete exclamă șocate, Bridget se lovi cu mâna peste gură. Toate priveau acum cu teamă spre fața consternată a părintelui O'Duggan, așteptându-se ca el să reverse mânia lui Dumnezeu peste capul lui Bridget pentru că a folosit un cuvânt defăimător. Îi trebui mult timp pentru a-și drege vocea.

— Nu vreau să te mai aud niciodată repetând o asemenea vorbă defăimătoare, Bridget Murphy, m-ai auzit? Mama lui Grace a fost căsătorită legal înaintea lui Dumnezeu tot așa cum s-au căsătorit și mamele voastre!

Le privi crunt, strângându-mă atât de tare de mână, încât mă duru.

— Și de ce, mă rog, o chinuiți voi pe biata Grace pentru faptul acesta? Nu e vina ei, și voi o știți prea bine. Nu credeți că și ei i-ar plăcea să aibe un cămin cu un tată ca și voi?

— Dumneata știi unde e tatăl ei? întrebă timid Barbara O'Flannery.

Părintele O'Duggan rămase pentru un moment cu privirea ațintită spre casa parohială, până când lumina soarelui de după amiază, reflectată în ferestre, îl făcu să-și închidă ochii pe jumătate.

— Întâmplarea face că știi, Barbara.

— Unde? Strigară toate deodată.

— A murit, părinte O'Duggan?

— Pun pariu că e un gangster, așa-i că am dreptate?

— Nu aveți niciuna dreptate. Nu e treaba voastră unde se află domnul Bauer, și puteți să transmiteți același lucru și părinților voștri data viitoare când gurile lor stricate vor începe să mai bârfească despre el atunci când vor servi cina. Spuneți-le că părintele O'Duggan le reamintește că bârfa și răspândirea zvonurilor este un păcat teribil. Vouă v-ar plăcea să împărtășesc cu următoarea persoană care vine după voi tot ceea ce-mi mărturisiți în confesiunile voastre?

— Nu, părinte.

— Bine, atunci. Lăsați-o pe Gracie în pace de-acum înainte, încercați să-i arătați puțină milă creștinească. Scriptura spune: "Dimpotrivă, fiți buni unii cu alții, miloși, și iertați-vă unul pe altul, cum v-a iertat și Dumnezeu pe voi în Cristos". De azi înainte, vreau să vă aduceți aminte versetul acesta. Și nu care cumva să o mai necăjiți pe Gracie.

Fetele nu scoteau un cuvântel.

— Da, părinte.

— Ne pare rău, părinte O'Duggan.

Niciodată nu am iubit așa de mult pe unul dintre tații mei cât l-am iubit pe părintele O'Duggan în momentul

acela. El mă apăraseră de cei care mă jigneau, tot așa după cum făcea și tatăl meu imaginar, tatăl din fanteziile mele. Mă lăsă de mână la fel de abrupt pe cât mă apucase și urcă de îndată scările bisericii St. Michael. La fel de repede, și fetele se făcură nevăzute. Pentru un moment, am rămas singură pe trotuar, după care l-am urmat pe părintele O'Duggan în biserica aceea goală.

Niciodată înainte nu mai intrasem în biserica St. Michael. Era rece și o liniște deplină, soarele abia reușind să penetreze tăcerea aceea desăvârșită, și totuși arcuindu-se prin ferestrele acelea într-un curcubeu al culorilor. Părintele O'Duggan nu mă auzi atunci când am intrat în biserică. Se opri pentru a-și face semnul crucii, apoi înaintă încet spre altar, pantofii sunându-i a gol pe pavajul din piatră. Când ajunse în față, se așeză pe una dintre strane și se prăbuși în genunchi pe bară. Se aplecă și mai tare și își odihni fruntea pe strana din față lui.

Pe crucea de deasupra altarului, Isus stătea atârnat în grele chinuri, mușchii brațelor Lui fiind întinși, iar picioarele țintuite de un piron pe lemnul acela dur. Aceeași expresie a suferinței și a iubirii Lui pe care o văzusem și în biserica mamei, era gravată și aici.

Am înaintat pe vârful degetelor spre altar atât de încet, încât părintele O'Duggan tresări atunci când i-am atins brațul și am început să-i vorbesc.

— Părinte O'Duggan...

— Ce...? Gracie!

— Părinte O'Duggan, eu vreau să-mi găsesc tăticul. Dumneata ai spus că el nu este mort. Ai spus că știi unde e.

— Oh, copila mea... și spunând acestea, închise ochii.

— Știi că nu trebuie să le spui celorlalți oameni, pentru că nu e treaba lor să afle, dar nici mie nu vrei să-mi spui? Te rog...

— Gracie... eu, eu nu pot, șopti el.

— Am fost atât de mânioasă și rănită în sufletul meu, încât m-am răsucit dorind să fug de-acolo, dar el mă apucă de braț și mă trase înapoi spre el.

— Grace, ascultă-mă, spuse el. Motivul pentru care nu pot să-ți spun este pentru că nu e nici treaba mea, la fel cum nu e nici treaba acelor fete...

— Dar dacă aș fi și eu catolică, ați putea atunci să-mi spuneți?

— Cum...? Nu... nu., asta nu are nici-o importanță. Ascultă, noi doi suntem prieteni foarte buni, dar e datoria mamei tale să răspundă tuturor întrebărilor referitoare la tatăl tău. Nu se cuvine ca eu să fac lucrul acesta.

— Dar ea nu vrea să-mi spună. Ea nu-mi răspunde niciodată întrebărilor pe care i le adresez.

— Atunci, eu trebuie să respect lucrul acesta, înțelegi? Atunci când ea va dori să afli, ea îți va spune.

— Dar eu vreau un tătic acum! Nu-mi puteam opri lacrimile care șiroiau pe față. Nu-mi pasă dacă e un bețiv sau un gangster, eu vreau doar să-i fug înainte atunci când vine de la lucru, așa cum fac toate fetele, să-l îmbrățișez și să mă ia în brațe... și...

Mă cuprinse în brațele lui, ținându-mă atât de strâns la piept, încât nu mai puteam respira.

— Nu, Gracie... nu... El nu merită toate lacrimile tale. Mama ta te iubește mai mult decât douăzeci de tați la un loc. Ți-e mai bine fără el, copila mea.

M-am agățat de el plângând, până când i-am lăsat pe partea din față a cămășii o pată de culoare închisă, umedă, cu lacrimile vărsate. Într-un final, mă puse jos în fața lui, și apoi îmi luă ambele mâini într-ale lui. Dori să-mi spună ceva când eu l-am întrebat:

— Ai vrea dumneata, părinte O'Duggan, să fii tatăl meu?

— Oh, Grace...

Tânjirea mea mistuitoare fu exprimată într-un potop de cuvinte.

— Poate să fie secretul nostru, și nimeni altcineva să nu știe lucrul acesta. Am să te strig și eu părinte O'Duggan ca toate celelalte fete atunci când suntem în preajma lor, dar când vom fi singuri, nu vrei să-mi dai voie să stau în brațele tale și să pretindem că dumneata ești tăticul meu?

L-am privit plină de speranță, așteptând ca el să mă ia din nou în brațe și să mă lase să-i zic tată pentru întâia oară. În schimb, el dădu drumul mâinilor mele.

— Nu pot să-ți dau voie să faci lucrul acesta, Grace. Îmi pare rău... în ochii îi luceau două lacrimi, și am văzut cum mușchii feței lui încercau din răspuțeri să le frângă înainte ca acestea să se rostogolească pe obraji.

— Dar ar putea fi secretul nostru...

— Nu ar fi bine. Eu am făcut un jurământ înaintea lui Dumnezeu că nu mă voi căsători niciodată și că nu voi avea copii. L-am promis că îi voi sluji și că voi fi un tată

pentru oamenii pe care El mi-i va încredința, și nu doar unora dintre ei. Nu pot să-mi încalc promisiunea, Grace.

— Nici măcar o dată? I-am implorat eu. Nu pot să-ți spun tată măcar o singură dată?

— Nu, șopti el. Pierdu bătălia pe care o duse cu lacrimile, iar ele îi invadară obrajii. Nu, îmi pare rău.

M-am întors pentru a fugi din nou, dar de data aceasta el nu mă mai opri. Când am ajuns la ușă, m-am uitat înapoi. Liniștea domnea din nou în sanctuar, sunetele din afară răzbeau prin pereții aceia groși din piatră și prin lemnul lustruit. Părintele O'Duggan îngenunche din nou pe bară, cu fața în mâini.

CAPITOLUL 21

Părintele O'Duggan refuzase să-mi dea voie să-l numesc "tată", însă el deveni, cu fiecare zi care trecea, mai mult decât un tată pentru mine. În fiecare zi mergea pe jos ca să facă vizitele pastorale, și acestea se sfârșeau chiar în fața școlii mele, exact în momentul în care ni se dădea drumul să mergem acasă. Îl întâlneam acolo aproape în fiecare zi, iar el mă păzea prin toată mulțimea aceea de fete, punând astfel capăt ironiilor și întrebărilor lor iscoditoare. Fetele catolice se minunau de gestul lui, tot așa cum bețivii scandalagii se minunau de Black Jack. Cred că era datorită faptului că părintele O'Duggan le cunoștea toate păcatele și putea să le atribuiască penitențe. Și eu eram surprinsă de el, dar într-un mod diferit – la mine era mai mult un sens al uimirii cum un om atât de important precum părintele O'Duggan își punea timp deoparte pentru mine. Era cel mai bun prieten pe care-l aveam.

El șchiopăta ușor, și întotdeauna puteam să-l văd apropiindu-se după modul în care umbla. Adoram moliciunea din mersul lui instabil și vulnerabilitatea pe care aceasta o dezvăluia într-un om care pe de altă parte era solid, puternic și impunător. Obişnuiam să vorbim tot drumul spre casă.

— Ai avut o zi bună? mă întrebă el în timp ce luam colțul de la casa parohială pentru a ajunge la clădirea

apartamentului nostru. Cum a fost la testul de la geografie?

— Ușor. Mulțumesc că mi-ați împrumutat globul dumneavoastră. M-a ajutat la învățat.

Ținea evidența lucrurilor studiate și a notelor pe care le luam, încurajându-mă ori de câte ori un subiect părea a fi mai dificil, laudându-mă atunci când știam. Dar cel mai minunat lucru era că m-a făcut să îndrăgesc nespus de mult cărțile.

— Gracie, ce părere ai de Insula Comorii?

— Oh, părinte O'Duggan, a fost atât de captivantă! A trebuit să stau trează până târziu ca să o citesc astfel încât să pot afla ce s-a întâmplat!

— Știam că o să-ți placă. E una din preferatele mele. Adu-mi aminte data viitoare să-ți aduc Robinson Crusoe.

Cea mai mare parte a banilor pe care-i primeam pentru cărțile citite, îi cheltuiam pe filme, a doua pasiune a mea. Râdeam împreună cu frații Marx în "Supă de rață"; aveam coșmaruri cu Boris Karloff din filmul "Mumia", îl invidiam pe Jean Harlow în "Cina de la ora opt", și mă îndrăgosteam de Clark Gable în filmul "Cândva, într-o noapte".

— Sper că nu-ți vei petrece tot timpul liber uitându-te la filme, mă avertiză el. Cărțile sunt în continuare o cale mult mai bună de a călători și de a înțelege lumea, deoarece te fac să-ți folosești imaginația.

— Dar și filmele sunt educative, am răspuns eu. Cinematografele afișează înainte de prezentarea artistică un jurnal de actualități despre evenimentele din lumea întreagă.

Își puse mâna pe capul meu ca și cum ar fi rostit o binecuvântare, și începu să râdă cu râsul lui plăcut.

— Deci așa... deci așa...

Își vârî mâna în buzunar și scoase mai multe monezi.

— Gracie, fă-mi o favoare și data viitoare când mai mergi, cumpără-mi niște jujube, bine? Se frecă ușor peste mijloc, după care adăugă: am voie să mănânc doar două sau trei, așa că tu dă-i bătaie și mănâncă-le pe celelalte cât timp urmărești filmul.

Când perioada prohibiției luă sfârșit, în anul 1933, toată distracția de care aveam parte pe timpul serilor la barul lui O'Brien, luă și ea sfârșit. Acum că barul funcționa legal, nu mai aveam deloc simularea "exercițiilor de evacuare în caz de incendiu" – deși chiar și acum simțeam cum creștea adrenalina în mine atunci când mama interpreta piesa "Alexander's Ragtime Band". Regency Room fu închis timp o săptămână pentru renovări, și atunci când ne-am întors, abia am recunoscut locul. Proprietarul hotelului dărâmasse peretele din spate al restaurantului, pentru a avea o sală mult mai spațioasă, și amenajă un ring de dans în locul în care fusese barul înainte. Barul lui Mick primi un nou strat de șelac și niște scaune de bar noi-nouțe.

— De-acum încolo o să servesc numai băutură de calitate, mă înștiință Mick cu mândrie. Gata cu băuturile proaste.

El și cu mama se adaptară foarte bine la toate acele schimbări. Ea combină o formație de dans cu trompete, saxofoane, tromboane și tobe, și bineînțeles ea continua

să cânte la pian. Dar O'Brien deveni din ce în ce mai neliniștit și mai nefericit. Se răsteya la toți chelnerii, iar fața lui plină de pistrui părea a fi mereu încruntată.

Furtuna ce plutea în aer se dezlănțui într-o seară, când mama și cu mine ajunserăm la lucru și l-am găsit pe O'Brien în biroul lui, adunându-și lucrurile.

— Ce faci? îl întrebă mama.

— Ce ți se pare că fac? Scoase afară o sticlă de gin pe care o păstra în sertarul de jos și o puse în fața mamei. Uite. Un mic cadou din partea mea ca să nu mă uiți.

Mama trebuia să meargă să acordeze instrumentele formației, dar în schimb, ea se prăbuși pe canapea de parcă ar fi cântat deja o rundă de trei piese fără nici-o pauză.

— Trebuie să fii mai îngăduitor cu tine însuși, O'Brien. Nu te poți aștepta să treci la un mod cinstit de a-ți câștiga traiul așa, peste noapte.

— Trebuie să câștig mai mulți bani decât acum, Emma. Eu și cu Black Jack trebuie să o ducem mai bine.

— Dar... dar asta e aceeași slujbă pe care-ai avut-o din totdeauna, nu-i așa? Faptul că ai deținut acest local...?

O'Brien scoase la iveală o grămadă de hârtii din biroul lui și le aruncă într-o cutie din carton.

— Banii proveneau din băutura, Emma, și nu din conducerea acestui club.

Mama sări în picioare, cu mâinile pe șolduri.

— Spune-mi O'Brien: ești obsedat de bani sau de gustul pericolului? Nevoia și plăcerea de a încălca legea? De a duce de nas polițiștii?

Privi în jos înspre biroul lui, care era curat pentru prima dată de când îl văzusem.

— Zici tu ceva acolo... murmură el. Dar nu mă pot abține. Eu și cu Black Jack nu putem trăi așa...

— Dă-i bătaie atunci, deschide-ți afurisitul ăla de cazinou! strigă mama. Mă trase aproape de ea, ca și cum ar fi vrut să mă protejeze de el. Dar să nu mai apari niciodată în preajma lui Gracie! Nu vreau ca ea să aibă nimic de-a face cu niște criminali! Mama plângea în hohote – și mama plângea foarte rar.

— Oh, Emma... nu ne cere să ne despărțim de Gracie. Tu știi prea bine cât de mult iubim noi acest copil. I-ai frânge inima lui Black Jack.

— Dar o iubiți voi îndeajuns de mult pentru a duce o viață cinstită?

Probabil că răspunsul fu "nu", deoarece Black Jack și O'Brien mă sărutară în noaptea aceea de rămas-bun, cu inimile frânte, după care amândoi ieșiră din viața mea. Nu numai că tatăl meu adevărat mă abandonase, dar acum și acești doi tați mă părăsiră la fel. Pierderea aceasta mă copleși.

Mi-am vărsat amarul părintelui O'Duggan. Când eram mică, mama obișnuia să-mi aline necazul și lacrimile cu ceașca lacrimilor de la bunica. Acum el era "ceașca lacrimilor" mele, el singur putea să mă mângâie atunci când eram tristă.

— Gracie, sunt convins că ei n-au dorit să te facă să suferi, spuse el în timp ce stăteam pe scările acelea șubrede, de ciment, din clădirea în care locuiam. Însă adulții sunt niște creaturi foarte complexe, iar alegerile pe

care le iau câteodată, sunt de neînțeles. Numai pentru că au fost nevoiți să aleagă între două lucruri, nu înseamnă că îl iubesc pe unul mai puțin decât pe cel pe care l-au ales.

— Dar le duc dorul atât de mult!

— Ah, scumpa mea. E ca și cum ai muri, nu-i așa? Însă adevărul trist e că oamenii vin și ies din viața noastră pe măsură ce creștem și noi – unii mor, alții se mută, iar alții ne părăsesc pentru că se schimbă atât de mult, încât abia îi mai recunoaștem. Îmi întinse batista ca să-mi șterg ochii. Nu întotdeauna vei fi la fel de tristă, Gracie. Biblia spune "seara vine plânsul, iar dimineața veselia".

— Mama are o vorbă: "Bucuria și tristețea apar și dispar asemenea fluxului și refluxului."

— Să știi că are dreptate.

— Și dumneata, părinte O'Duggan, o să te muți?

— Nu... răspunse el cu blândețe. Nu. Eu cred că Domnul mă vrea aici, în parohia St. Michael, pentru o vreme mai îndelungată.

Un an mai târziu, Mick fu cuprins de un dor sfâșietor de casă, de Irlanda și se hotărî să se întoarcă.

— Te rog, nu te du! L-am implorat eu atunci când el o înștiință pe mama de hotărârea lui. Cine îmi va mai cânta mie cântece de leagăn, Mick? Și mi-ai promis că mă vei învăța ce înseamnă viața – îți amintești?

— Oh, Gracie... te rog nu mă face să-mi fie și mai greu decât îmi e deja. Fața lui tristă era gravată cu durere în timp ce mă îmbrățișă tare. Într-o bună zi, vei întâlni o doamnă minunată care îți va cânta și mai frumos decât aș

putea eu să o fac. Cât despre ce înseamnă viața... ei bine, asta e ceva ce fiecare în parte trebuie să-și dea seama.

— Nu o să te uit niciodată, Mick.

Mama plânse și mai tare decât atunci când își luase rămas-bun de la O'Brien și de la Black Jack. Am rămas foarte surprinsă atunci când l-am văzut pe Mick că o ia pe mama în brațe. O'Brien o îmbrățișase deseori, dar niciodată nu-l văzusem pe Mick să o țină în brațe.

— Vino cu mine în Irlanda, Emma... și tu și Gracie. O vom lua de la capăt acolo.

— Mick, știi prea bine că locul nostru nu e acolo. Nu am fi niciodată fericiți departe de casă.

— Ah... vezi, de-asta nu pot nici eu să fiu fericit în America. Nu e casa mea.

Eu și mama l-am condus la stația de tren de unde el merse spre New York, sperând că se va răzgândi. Dar nu a făcut-o. Nu am mai auzit niciodată de el. Nici măcar nu ne-a trimis o vedere.

Acum, mai aveam doar doi tați: Booty și părintele O'Duggan. Booty ne ținu aprovizionate cu mâncare pe timpul acelor ani grei din perioada mării crize economice, atunci când mie și mamei ne era așa de greu. Întotdeauna îmi zâmbea și mă mângâia pe cap – asta dacă nu era doamna Booty prin preajmă. Nu puteam să înțeleg cum era atât de iubitor uneori, și atât de distant alteori. De asemenea, nu am reușit niciodată să-mi dau seama de ce soția lui nu mă putea suferi defel. Din câte îmi aduceam eu aminte, niciodată nu o supărasem cu ceva.

— Nu e vorba de tine, fata mea... ci de toți copiii, îmi explică el într-o după-amiază.

— De-asta nu ai avut tu și cu doamna Higgins niciodată copii? am întrebat eu. Dar Booty era prea ocupat să-și aprindă încă o țigară și nu-mi mai răspunse.

Iubeam la nebunie să merg la magazin la el și să caut orice pretext numai pentru a-l vizita în fiecare zi după ce mă întorceam de la școală. Dacă veneam cu prea puțini bani la mine pentru a cumpăra alimente, începea să jure că exact acele produse erau acum la reducere. Dar nu era niciun fel de reducere specială atunci când doamna Booty era la casă. Adoram scârțâitul și zgomotul ușii ruginite; rafturile acelea încărcate cu conserve prăfuite; pâcla neagră, plină de fum ce plana asupra întregului magazin. Deseori aruncam o privire pe furiș în misteriosul apartament unde locuia familia Higgins, situat dincolo de perdea, dar niciodată nu am pășit înăuntru.

— Spune-mi, fata mea... vrei să primești doi biscuiți? mă întrebă Booty într-o zi, pe când aveam doisprezece ani. Aș avea nevoie de puțin ajutor.

— Sigur! Mi-ar face mare plăcere! Ce aveți nevoie să fac? îmi dădu o măturică de pene și mă puse să șterg praful de pe rafturi. Ca să fiu sinceră, cred că mai mult am stârnit praful decât să-l îndepărtez.

După aceea, am lucrat aproape zilnic la magazinul lui, aranjând produsele pe rafturi sau făcând o livrare mică, dacă adresa era prin apropiere. În schimb, el îmi dădea câțiva cartofi sau o bomboană pe băț, spunându-mi:

— Oricum trebuia să mă scap de astea înainte de a se strica, și lăsa impresia că eu îi făceam, de fapt, o mare favoare.

În ziua în care am împlinit treisprezece ani, am mers până la magazin după ce am ieșit de la școală, pentru a-i duce lui Booty o felie din tortul meu. Însă la casă era doamna Higgins. M-am uitat primprejur, dar nici urmă de Booty. M-am întors în fiecare zi din săptămâna aceea până când felia de tort devenise stătută pentru a mai putea fi mâncată, dar el tot nu era de găsit.

— Ce? Iar ai venit? spuse doamna Higgins când mă văzu intrând a cincea zi consecutivă în magazin. Ce vrei de vii tot timpul aici?

— Unde este domnul Higgins? am întrebat eu.

— Este... este bolnav. Vocea avea acum un alt ton. Când am privit-o mai îndeaproape, mi-am dat seama că nu era deloc furioasă, ci mai degrabă îngrijorată.

— Vă rog să-i transmiteți că sper să fie bine în curând, am spus eu. Spre marea mea mirare, doamna Higgins își acoperi fața și începu să plângă. Doamna Murphy, care examinase ouăle unul câte unul, lăsă coșul jos și se grăbi la ea ca să o consoleze. Am plecat tăcută și foarte atentă ca să nu trântesc ușa de la intrare. Doamna Higgins ura acest lucru cel mai mult.

În ziua următoare, părintele O'Duggan nu era acolo ca să mă aștepte pe când am ieșit de la ore. Am fugit spre casă de-a dreptul panicată. De îndată ce am intrat pe ușă, mi-am dat seama după expresia de pe chipul mamei că ceva nu era în regulă. Nu zâmbea deloc. Ochii ei erau roșii de plâns.

— Gracie, scumpa mea... s-a întâmplat ceva îngrozitor. Booty... Booty nu mai e.

— Nu mai e? Unde a plecat? A plecat și el ca O'Brien și...?

— Nu, draga mea. Booty a murit în dimineața asta.

— Nu! Nu te cred! Nu e adevărat!

Mama mă ținu strâns în brațe, spunându-mi la repezeală toată povestea.

— S-a înțepat din greșeală într-un cui uriaș dintr-o ladă, și nu a mers la doctor sau nici măcar nu a spus nimănui de rana aceea până când a avut febră mare și linii verzui-albicioase în partea din jos. Deja era prea târziu. A murit de infecție în sânge.

M-am smuls din brațele ei și am fugit în dormitorul nostru, aruncându-mă pe pat. Durerea mea era inconsolabilă acum.

— Mama mă duse la înmormântarea lui Booty la biserica St. Michael. A fost pentru prima dată când am văzut-o pe mama pășind într-o biserică. Toată lumea din cartier era prezentă, deoarece toți îl iubeau pe Booty. Părintele O'Duggan ținu slujba, purtând o robă lungă, neagră și unul din veșmintele pe care mama lui l-a cusut pentru el. Și el a plâns.

Îmi pierdusem toți "tații", în afară de unul, și acum eram îngrozită la gândul că s-ar putea ca și părintele O'Duggan să mă părăsească. Abia atunci mi-am adus aminte că eu aveam undeva un tată adevărat. Am început să o bat la cap pe mama să-mi dea informații despre el, și când ea îmi dădu aceleași răspunsuri obișnuite, înnebunitor de evazive, m-am decis să merg la Bremenville pentru a-l găsi de una singură. Ideea îmi veni

după ce am urmărit filmul "Dick Tracy revine". El rezolva cazuri misterioase și găsea persoane dispărute.

Nu am spus nimănui despre planurile mele, nici măcar părintelui O'Duggan. În săptămânile care urmară am citit de două ori mai multe cărți decât în mod obișnuit și nu am mai participat la matineul de sâmbăta dimineața până când am reușit să adun îndeajuns de mulți bani pentru a-mi cumpăra un bilet de autobuz. Dar bineînțeles că nu am reușit să ajung nici măcar până la stația de autobuz. Mama mea mă târî acasă unde îmi dezvălui durerosul adevăr – tatăl meu adevărat nu mă dorea. El încercase să măucidă chiar înainte de a mă naște. Ea fugise pentru a mă proteja de el. Pe lângă celelalte pierderi pe care le suferisem, adevărul acesta mă devastă.

În noaptea aceea, după ce mama plecă la club, părintele O'Duggan apăru la ușa apartamentului nostru.

— Bună, Gracie. Pot să intru?

— Bănuiesc că da.

De fapt, eu nu doream să intre. Mă simțeam un gunoi, iar ochii îmi erau roșii și umflați de la plâns. Lăsă ușa deschisă și se așeză la masa din bucătărie, în partea opusă mie.

— Mama ta m-a rugat să trec pe-aici și să vorbesc cu tine, spuse el. Ea este foarte îngrijorată pentru tine.

— Ți-a spus ce s-a întâmplat?

— Da, Gracie. Mi-a spus.

Mi-am ridicat privirea pentru întâia oară și am zărit în ochii lui albaștri o compasiune atât de adâncă, încât am început să plâng din nou. Se întinse peste masă pentru a-mi lua mâna într-a lui.

— Știu că trebuie să fie foarte dureros pentru tine să știi că tatăl tău, Karl Bauer, nu te-a dorit.

— Nici măcar nu mă născusem! Cum putea el să mă urască atât de mult?

— Dumnezeu știe numai, răspunse el cu blândețe. Dar orice om care te cunoaște, o domnișoară atât de frumoasă ca tine, ar fi mândru să te numească fiica lui. Sunt ferm convins că ar fi.

Mă țin de mână și mă lăsă să plâng pentru un timp, după care îmi întinse batista lui.

— Gracie, ți-am spus eu vreodată cum am ajuns eu să fiu șchiop? L-am privit ținută, surprinsă fiind de schimbarea subită a subiectului. Am clătinat din cap. Ei bine, datorită tatălui meu sunt eu schilod. Pe când aveam zece ani, m-a bătut cu o țevă de fier până când mi-a rupt piciorul în trei locuri. Nu s-a vindecat bine, așa că de-atunci am șchiopătat întruna.

— Îngrozitor! am șoptit eu. Abia atunci mi-am dat seama de ceea ce dorea părintele O'Duggan să-mi spună – că și tatăl lui fusese la fel de crud ca și al meu.

— Tatăl meu era un om cumsecade atunci când era treaz, continuă el, dar își pierdea cumpătul când era beat. Noi am locuit în Irlanda, și câteodată, după un schimb greu de muncă la docuri, tata se oprea să bea ceva. Pe când ajungea acasă, era beat crișă. Era cel mai cumplit și fioros om de pe pământ atunci când era beat, și obișnuia să-și verse mânia asupra mamei. Fratele meu și cu mine încercam să o protejăm, și bineînțeles că atunci el începea să ne bată pe noi.

Părintele O'Duggan se ridică, ca și cum acele amintiri îl neliniștiră. Începu să umble pe podeaua noastră în timp ce vorbea, având mâinile lui uriașe ascuse în buzunarele pantalonilor.

— Oricât ar suna de ciudat, noi am acceptat lucrurile acestea ca fiind ceva normal pentru familia noastră. Pur și simplu așa era tata. Dar ceea ce nu puteam să îndur era faptul că el o înșela pe mama. Înțelegi ce vreau să spun cu asta, Gracie? El era căsătorit cu mama, dar obișnuia să-și facă de cap cu alte femei. Pe când eram de vârsta ta, soțul uneia dintre femei l-a prins pe tatăl meu cu soția lui și l-a ucis, fiind și el mort de beat. După aceea, mama ne-a luat pe toți șase și ne-a adus în America pentru a locui aici împreună cu unchii și mătușile noastre.

Se opri în loc și se aplecă peste masă, punându-și mâna pe umărul meu.

— Sunt preot de mai bine de cincisprezece ani, Grace. Am fost în foarte multe case și am auzit o sumedenie de confesiuni – și am văzut o mulțime de tați ca și tatăl meu și ca și... Karl Bauer. Vezi tu, simplul fapt că te uiți cu jind la alte familii nu e același lucru ca și atunci când ai locui acolo, zi de zi, nu-ți poți da seama ce se petrece dincolo de ușile acelea închise. Foarte mulți suferă în multe case, la fel ca tine acum.

Lacrimile mele începură să se reverse din nou.

— Obișnuiam să mi-l imaginez pe tatăl meu, am spus eu. Obișnuiam să mi-l imaginez ca pe un adevărat erou precum Charles Lindbergh și toate celelalte fete să fie invidioase pe mine atunci când aveau să afle. Acum mi-aș

fi dorit să nu fi auzit adevărul. Aș vrea ca tatăl meu să fi fost mort!

Părintele O'Duggan păru șocat, după aceea trist, așa că am regretat faptul că rostisem vorbele acelea atât de grele.

— Nu, nu ai vrea Gracie. Niciodată să nu dorești moartea unei persoane. Se prăbuși din nou pe scaunul lui. Încerc acum să te fac să înțelegi că tații și mamele pământești sunt simple ființe omenești – că fiecare persoană de pe pământul acesta este un păcătos. Chiar și cel mai iubitor părinte ne va dezamăgi uneori într-un fel sau altul. Și uneori exemplul prost pe care ni-l lasă tatăl nostru pământesc influențează modul în care îl înțelegem și ne raportăm la Tatăl nostru ceresc. Una dintre sarcinile pe care Dumnezeu mi-a încredințat-o mie ca preot e aceea de a arăta oamenilor care nu au un tată iubitor, cum este, de fapt, Dumnezeu Tatăl. Am sfătuit foarte mulți oameni, a căror viziune cu privire la Dumnezeu fusese influențată de experiențele pe care le-au avut. Ei nu pot accepta faptul că Dumnezeu îi iubește necondiționat, deoarece propriul lor tată nu i-a iubit. Ei nu vor să creadă că Dumnezeu nu îi va părăsi sau abandona niciodată, deoarece propriii lor tați i-au abandonat. Ei nu cred că Dumnezeu îi va ierta, deoarece tații lor nu îi iartă. Sau, dacă de exemplu au avut un tată ca al meu, lor le este frică de Dumnezeu și fug de El, deoarece zic că Dumnezeu este un Dumnezeu mânios. Îți înțeleg dorința arzătoare de a avea un tată. Înțeleg de ce ai vrut să-l găsești pe Karl Bauer. Dar, Grace, nu el e tatăl de care ai tu nevoie.

— Nu? Tânjeam să aud faptul că mama inventase toată povestea

— și că tatăl meu adevărat nu era monstrul cu numele de Karl Bauer. Unde e tatăl meu, atunci?

— Tată tău adevărat este Dumnezeu. El este singurul Tată care nu te va dezamăgi niciodată. Și încă de când te-a ținut în pântecul mamei tale, El te cunoștea deja și te iubea mai mult decât te-ar fi iubit Karl Bauer sau oricare alt om din lume.

Cuvintele părintelui O'Duggan se revărsară asupra inimii mele ca un balsam vindecător. Doream să cred că ele sunt adevărate, dar mă temeam.

— Dacă tatăl meu adevărat nu m-a dorit, am spus eu, atunci de unde știu eu că Dumnezeu mă dorește?

El scoase din buzunarul de la pieptul lui cartea aceea îmbrăcată în piele, pe care o purta tot timpul cu el.

— Pentru că Dumnezeu a scris în Biblie tot ceea ce a dorit să cunoaștem despre El. Și unul dintre lucrurile pe care le-a scris, sună cam așa: "Poate o femeie să uite copilul pe care-l alăptează, și să n-aibă milă de rodul pântecului ei? Dar chiar dacă l-ar uita, totuși Eu nu te voi uita cu niciun chip: Iată că te-am săpat pe mâinile Mele, și zidurile tale sunt totdeauna înaintea ochilor Mei!"

Puse cartea pe masă și-și întinse mâinile spre mine. M-am întins peste masă și mi-am pus mâinile într-ale lui.

— Îți aduci aminte statuia Domnului Isus de pe crucea din fața bisericii St. Michael? Întrebă el. Dumnezeu a luat chip de om, și după aceea a murit pe cruce ca să ne arate cât de mult ne-a iubit. Urmele cuielor din palmele Sale sunt dovada dragostei Lui nemărginite pentru noi. Caută-L

pe el, Gracie, și nu pe Karl Bauer. El este adevăratul tău Tată.

— Mama spune că noi nu suntem catolici.

— Da, știu. Nu-i spune asta episcopului, spuse el zâmbind, însă Dumnezeu nu este limitat unei singure biserici sau denominațiuni. El te va găsi oriunde ai fi. Totuși, bisericile sunt foarte bune, deoarece ele au menirea de a ne ajuta să ne întâlnim cu Dumnezeu... putem să ne întâlnim cu El în fiecare duminică dimineața. Și un preot sau un pastor pot să te îndrume în direcția bună, cea pe care o cauți.

— Cum voi ști ce trebuie să fac? Cum să-L caut pe Dumnezeu?

— Pur și simplu stai în prezența Lui și ascultă... așteaptă. El dorește să-ți vorbească, Gracie. Un lucru știu sigur – tații noștri pământești pot să ne rănească, să ne respingă și să ne dezamăgească, dar Dumnezeu nu va face niciodată lucrul acesta. Niciodată nu te va uita sau părăsi. El te cunoaște și te iubește mai mult decât ți-ai putea imagina. Oare nu e El tatăl acela pe care tu îl cauți?

Mama își dădu seama că încă mai eram furioasă pe ea din moment ce nu m-am cuibărit în pat pentru a citi împreună istorioarele hazlii, după bunul nostru obicei de duminica dimineața. În schimb, în timp ce ea stătea în pat rezemată pe o movilă de perne, cu ziarul în mână, eu mi-am pregătit micul dejun, mi-am pieptănat părul, și m-am îmbrăcat cu cea mai frumoasă rochiță pe care o aveam.

— Și acum unde mergi? întrebă ea. Sper că nu ți-ai mai cumpărat alt bilet, nu-i așa? Credeam că ți-am explicat deja că nu ești binevenită în Bremenville.

— Nu merg în Bremenville. Merg la biserică.

— Dar ți-am spus de sute de ori, draga mea, că noi nu suntem catolice. Deschise apoi partea din ziar unde scria despre modă și încercă să pretindă că nu o interesează, dar puteam să-mi dau seama după vocea ei ascuțită, că era.

— Ai spus că suntem protestante, așa că merg la biserica Peace Memorial de pe Fountain Avenue.

— Dar tu nu ești membră acolo, scumpa mea. Ei nu te...

— Ba da, mă vor primi. Părintele O'Duggan mi-a spus asta.

Râse scurt.

— Dumnezeuule mare, și ce ar putea să știe un preot catolic despre bisericile protestante?

— M-a sfătuit să le spun că bunicul meu este un preot în aceeași denominație.

Mama scăpă ziarul din mână și se trânti pe perne ca și cum, dintr-odată, ar fi fost foarte obosită.

— Nu un preot, Gracie... ei sunt numiți pastori.

— Asta a spus și părintele O'Duggan, dar am uitat cuvântul. Mi-a spus că e unul și același lucru, doar că pastorii au voie să se căsătorească și să aibă copii.

— Mă miră faptul că părintele O'Duggan nu a încercat să te facă să mergi la biserica lui.

Am simțit o undă de amărăciune în vocea ei.

— Am vrut să merg la biserica St. Michael, dar mi-a spus că tu nu vei fi de-acord.

— Are dreptate aici.

Ridică ziarul din nou și îl deschise, pretinzând că citește. M-am apropiat de patul ei și am așteptat până când m-a privit.

— Deci e adevărat, mamă? Tatăl tău a lucrat într-o biserică, așa cum face și părintele O'Duggan?

— Oh, da e adevărat.

— De ce nu mi-ai vorbit niciodată de el?

— Despre tatăl meu?

Mama lăsă ziarul și mă privi îndelung, dar privirea ei era atât de departe, încât îmi dădu impresia că trece prin mine. În ochii ei luceau acum două lacrimi.

— Serviciile religioase încep de obicei la ora unsprezece, spuse ea cu blândețe. Mai bine grăbește-te, dacă nu vrei să întârzi. Pastorilor protestanți nu le place ca oamenii să ajungă târziu.

În acea duminică am pornit spre biserica Peace Memorial cu o dorință fierbinte greu de descris în cuvinte. De îndată ce am pășit în biserica aceea boltită, am simțit exact aceeași dorință intensă pe care o trăisem în momentele în care așteptam autobuzul care m-ar fi dus spre Karl Bauer. Tatăl meu. Urma să-mi cunosc Tatăl.

Biserica protestantă nu era la fel de ornamentată ca și biserica St. Michael sau biserica la care mersese mama, dar era la fel de frumoasă. Nu existau statui, nici nișe cu lumânări ce trebuiau aprinse, și nici figuri cu Domnul Isus pe o cruce – aici, deasupra altarului se afla doar o cruce din lemn, fără ca Isus să fie acolo. Am înaintat tăcută, în timp ce omul de la intrare conducea pe altcineva, eu am

ocupat singură un loc pe rând. Vitraliile revărsau lumina asupra mea sub forma unor jocuri de cristale.

La început, serviciul îmi păru ciudat și confuz. Pastorul vorbi și citi dintr-o carte, după aceea toată lumea cântă o cântare pe care eu nu o știam. Dezamăgită, aproape că am ieșit din biserică. Dar atunci când toată lumea aplecă capetele pentru a se ruga, spunând cuvintele la unison, am început să plâng.

”Tatăl nostru... care ești în ceruri...”

Ei vorbeau acum cu Dumnezeu. El era și Tatăl meu. Puteam să-mi aplec capul și să vorbesc cu El tot așa de ușor cum vorbisem cu O'Brien, cu Booty sau cu părintele O'Duggan.

Am cântat apoi alt imn, dar de data aceasta l-am căutat în cartea de cântări și am găsit cuvintele împreună cu ceilalți oameni. Am avut impresia că se învâрте locul acela cu mine atunci când mi-am dat seama că ele fuseseră scrise exact pentru mine:

*Tatăl meu este atât de bogat,
El are tot pământul în mâinile Lui!
Lăcașurile Sale sunt veșnic pline
De nestemate, aur, argint și rubine!
Eu sunt copil al Regelui, un copil al Regelui
Prin Isus, Salvatorul meu, eu sunt un copil al Regelui!*

Am lăsat ca aceste cuvinte să pătrundă adânc în sufletul meu. Iată, în sfârșit, Tatăl după care tânjiseam toată viața mea. El era bogat

— atât în avuții cât și în înțelepciune și dragoste. Eu eram copilul Lui. El mă iubea.

Nu-mi mai aduc aminte tot ceea ce s-a întâmplat în acea primă duminică. Sunt sigură că se citise din Scriptură, o fi urmat și o predică, plus multe rugăciuni. Ni s-a cerut să ne ridicăm pentru rugăciunea de încheiere – ce repede se terminase totul! Melodia îmi aduse aminte de baladele pe care Mick obișnuia să le cânte ca să adorm. Dar, vai! Cuvintele! Încă o dată, cuvintele reflectau exact dorința mea arzătoare:

Tu ești înțelepciunea, Tu ești Cuvântul sfânt,
Nimic să nu mă separe de Tine pe pământ!
Ești Tatăl meu minunat, iar eu copilul Tău
Rămâi Doamne cu mine și în mine mereu!

Aceasta era rugăciunea mea, strigătul inimii mele. Pentru întâia oară în viața mea, am simțit prezența lui Dumnezeu. Duhul Lui Sfânt se pogorâse asupra mea, mă înconjură, mă întări. El strălucea acum din plin în partea cea mai întunecată a vieții mele, acolo unde, cu multă grijă, ascunsesem toate temerile și durerile mele, iar El le vindecase. Pur și simplu, plângeam de bucurie. Îmi găsisem cu adevărat Tatăl!

Aveam senzația că plutesc atunci când m-am apropiat de ieșire, și am văzut că pastorul stătea la ușă pentru a da mâna cu enoriașii săi. Era înalt și subțirel, cu ochelari înrămați în sârmă și cu părul cărunt ce era dat pe spate de pe fața lui bine conturată. Părea foarte blând, zâmbind tuturor celor care îl salutau. M-am gândit la bunicul pe care nu-l văzusem niciodată. Și el era un pastor, ca acest bărbat.

— Bună dimineața, spuse el în timp ce îmi strânse mâna. Ești cumva Gracie Bauer?

Eram de-a dreptul surprinsă.

— Da, eu sunt. De unde mă cunoașteți?

— Avem un prieten comun – părintele Tom O'Duggan. Mi-a vorbit despre faptul că s-ar putea să ne vizitezi. Bine-ai venit la casa lui Dumnezeu.

— Mulțumesc.

— Săptămâna viitoare vino cu o oră mai devreme ca să poți participa și la școala duminicală. Anul acesta studiem viața Domnului Isus.

— Omul de pe cruce?

— Exact. E Fiul lui Dumnezeu.

— Voi reveni, i-am spus eu. Și așa s-a și întâmplat, deși săptămâna păru lungă cât zece ani.

În duminica aceea am făcut primul pas din călătoria vieții mele ca să ajung să-L cunosc pe Tatăl meu. Nu mă mai interesa deloc Karl Bauer. Într-un final, mi-am mărturisit credința în Cristos, am fost botezată și am devenit un membru al bisericii Peace Memorial. Pastorul, reverendul Hudson, mi-a dăruit prima mea Biblie.

Pastorul era el însuși liderul grupului de tineri care se întrunea în subsolul învechit al bisericii. Iubeam școala duminicală, chiar dacă încăperea aceea mirosea a cafea expirată și a pui prăjit de la toate supeurile organizate de biserică. Camera noastră era chiar lipită de cea unde era cazanul de încălzire, și de fiecare dată când acesta pocnea, pastorul trebuia să strige pentru a se face auzit de vuietul acela asurzitor. El își ținea lecția mai departe,

ba chiar încerca să surprindă tonul grav al istorioarei dacă se întâmpla să studiem lupta de la Ierihon sau căderea Ierusalimului.

La câteva săptămâni după ce am început să merg la biserică, m-am împrietenit cu o fată de vârsta mea, pe nume Frances Weaver.

— Mergem la aceeași școală, nu-i așa? am întrebat-o eu.

— Da! Nu am știut că și tu ești protestantă, spuse ea. Aproape toate fetele din școala noastră sunt catolice. Am crezut că ești și tu o romano-catolică pentru că întotdeauna mergeai acasă cu preotul.

— Părintele O'Duggan? El e un vechi prieten. Îl cunoaște și pe pastorul Hudson.

— O să merg cu tine de-acum înainte... dacă vrei și tu.

Frances și cu mine am devenit foarte bune prietene, chiar dacă nu aveam prea multe în comun. Îmi plăcea să merg la școală și munceam din greu ca să iau note bune. Lui Frances îi plăceau starurile cinematografice și petrecea mai mult timp citind despre viața lor privată decât să se ocupe de teme. Era cea mai mică din familia ei, având două surori mai mari și un frate, de aceea părinții ei o răsfățau. Mânca toate dulciurile pe care le poftea, oricând dorea, și era atât de durdulie ca o gogoasă umplută cu cremă.

— Vrei să vii acasă la mine după ce ieșim de la școală? mă întrebă ea într-o zi. Niciodată înainte nu mai fusesem invitată în casa unei fete. Putem să ne facem temele împreună, spuse ea. Poți chiar să rămâi la cină.

Pentru prima dată în viața mea am văzut cum era să locuiești într-o casă adevărată cu mamă și tată, surori și frați. Adevărul mă șocă.

— Nici nu poți să-ți imaginezi cum e! Îți povesteam eu mamei după ce am ajuns acasă. Frances și surorile ei se ceartă mereu între ele. Părinții lor strigă la ele și le cere să înceteze, le amenință cu tot felul de pedepse dacă nu vor să asculte, dar ele continuă într-o veselie cu cearta lor.

Dintr-odată eram foarte mulțumitoare că sunt singurul copil, eram mulțumitoare pentru o mamă care mă făcea să râd, chiar dacă eram atât de sărace încât trebuia să mâncăm supă tot timpul și ne cumpăram hainele de la licitația de vechituri organizată de biserică. Niciodată nu mi-am dat seama cât de distrus era apartamentul nostru, până când nu am văzut apartamentul lui Frances. Familia Weaver avea trei dormitoare și pe podeaua din living aveau covor în loc de linoleum. Ba chiar aveau o baie numai pentru ei. Dincolo de toată ciorovăiala care se auzea mereu în casa familiei Weaver, viața lor de familie mă fascina. Am petrecut mult timp la ei acasă.

Într-o zi, după ce am ieșit de la ore, am întâlnit-o pe Frances dansând de bucurie.

— Ce se-ntâmplă cu tine? am întrebat-o eu râzând. Vrei să mergi la toaletă?

— Nu! Ghicește! Surorile mele vor fi plecate weekendul acesta, și mama mi-a spus că pot să te invit pe tine, pe Dotty și pe Marian la o petrecere în pijama!

Auzisem și înainte despre aceste petreceri în pijama, dar niciodată nu fusesem invitată la vreuna. Acum era rândul meu să dansez de bucurie. Dar pe când ne

întorceam spre casă, cu o zi înainte de marele eveniment, lui Frances și celorlalte două fete le veni o nouă idee.

— Nu ar fi amuzant, deciseră ele chicotind, dacă am purta toate pijamaua taților noștri?

— Oh, ba da! Asta fac și celelalte fete la petrecerile lor!

Probabil că au uitat faptul că eu nu aveam tată, deoarece la colțul străzii King îmi făcură cu mâna la revedere și își continuară drumul mai departe, presupunând că totul era stabilit. Îmi doream atât de mult să merg la petrecerea aceea, dar acum tot entuziasmul meu se evaporase. Nu puteam fi singura care nu poartă pijamaua tatălui ei. M-am așezat jos pe veranda din fața blocului nostru și am început să plâng. Nu doream să merg sus pentru că nu vroiam ca mama mea să afle. Devenea la fel de mânioasă ca o ursoaică dacă cineva îndrăznește să se ia de puiul ei, și știam că avea să declare război celor trei fete și mamelor lor dacă auzea despre cele întâmplare.

Tocmai am decis că singura soluție era aceea de a pretinde că sunt bolnavă și doar așa puteam să evit să merg la petrecere, când părintele O'Duggan luă colțul și veni șchiopătând pe strada King.

— Bună ziua, Gracie, strigă el.

I-am făcut din mână, cu jumătate de inimă, acoperindu-mi ochii roșii. Se opri în mijlocul străzii, se întoarse, și veni pe trotuarul din față pentru a se așeza lângă mine. Timp de două-trei minute niciunul dintre noi nu rosti un cuvânt. După aceea spuse:

— Vrei să-mi spui de ce ești supărată?

Am suspinat cu inima zdrobită.

— Știu că Dumnezeu este Tatăl meu adevărat, dar El nu poartă pijama!

— Poftim?

Vocea lui păru sugrumată. Am privit spre el și am văzut că se lupta din răputeri să nu izbucnească în râs. Se încruntă cu un efort de a părea foarte preocupat și își apăsă buzele cu pumnul pentru a-și stăpâni râsul. Când mi-am dat seama cât de ridicol a sunat afirmația mea, am început să chicotesc. Părintele O'Duggan izbucni în râs asemeni unui capac scos de la o sticlă de șampanie.

— Îmi pare rău... Îmi pare rău, spuse el ștergându-și lacrimile. Sunt sigur că problema ta nu e deloc amuzantă. Dar, dacă nu te superi, lămurește-mă: de ce ar avea nevoie Dumnezeu de pijama?

— Nu are nevoie de pijama, părinte O'Duggan – eu am nevoie de ea. Frances Weaver m-a invitat la petrecerea ei în pijamale, și toate celelalte fete vor purta pijamalele tatălui lor.

— Ah, acum înțeleg. Își luă un moment pentru a reflecta asupra dilemei, frecându-și barba gânditor ca și cum chestiunea mea era la fel de importantă ca toate celelalte probleme pe care le rezolvase în acea zi. Ai putea să împrumuți una de la cineva? Mă întrebă el, în cele din urmă.

— Nu cunosc pe nimeni. Ar fi domnul Harper, marinarul ce e tot timpul pe drumuri, dar mama nu mi-ar da voie să-i cer lui pijama, deoarece el îi face ochi dulci. Iar domnul O'Malley, care locuiește la etajul unu, e prea bătrân! M-ar trece fiori să știu că-i port pijama...

— Ei bine... mă gândeam că ai putea împrumuta una de la mine.

Nu-mi puteam crede urechilor. Nici măcar nu îndrăznisem să visez că i-aș putea cere părintelui O'Duggan așa ceva, amintindu-mi cum în urmă cu ani de zile a refuzat să-mi dea voie să-l numesc tată". L-am privit să văd dacă vorbea serios.

— Vorbiți serios?

Ochii lui albaștri sclipiră.

— Păi... numai dacă pijamaua mea nu ți-ar da și ea fiori...

— Pijamaua, e și ea neagră ca toate hainele dumneavoastră?

Râse scurt și mă luă după umăr.

— Nu, în timpul nopții am voie să port și alte culori în afară de negru. Vino să vedem dacă menajera poate să ne dea una curată!

Ne îndreptam acum împreună spre casa parohială, ca în vremurile de odinioară. Abia atunci mi-am dat seama cât de mult dusesem dorul să vorbesc cu el, din moment ce începusem să merg acasă împreună cu Frances Weaver.

— Ce să spun celorlalte fete dacă întrebă a cui este pijamaua?

— Hmm... Nu cred că ar fi prea politicoși dacă le-ai răspunde că nu e treaba lor, ceea ce chiar nu e... Îmi deschise ușa de la casa parohială. Dar cum eu am fost pentru tine "părintele O'Duggan" în toți acești ani, nu cred că ai minți dacă le-ai spune că aceasta este pijamaua tatălui tău – cu "T" ca majusculă, bineînțeles. Iar ele nu au de unde să-și dea seama cu ce literă e scris, nu-i așa?

Casa parohială avea, în cea mai mare parte, lambriuri negre din lemn lustruit, ca și interiorul unei biserici. Mirosea bine, ca prăjitura mamei, însă am rămas surprinsă la cât de reci erau camerele. În timp ce l-am urmat printr-un foaier și am înaintat pe un coridor întunecos spre bucătărie, părintele o strigă pe doamna O'Connor, menajera lui.

— Dar ce să răspund dacă celelalte fete încep să-mi pună tot felul de întrebări despre tatăl meu? l-am întrebat eu după ce l-am ajuns. Se opri în loc, ca și cum ar fi fost surprins de întrebarea mea, și se întoarse spre mine.

— Nu trebuie să răspunzi întrebărilor lor, Gracie. E urât din partea lor că sunt așa de băgărețe. Nu o să greșești dacă îți vei folosi imaginația bogată pe care o ai pentru a ocoli răspunsurile.

— Vreți să spuneți, să le răspund așa cum o face mama atunci când o întreb ceva?

— Exact. Fă un joc. Poți să faci asta fără să spui o minciună, Gracie. Știu că poți.

Și exact asta am făcut. Pe la ora trei dimineața când ne-am culcat, câștigasem admirația tuturor pentru că aveam cel mai misterios tată. Iar pijamaua dungată alb-negru a părintelui O'Duggan – care mi-era atât de mare, încât păream pierdută în ea – câștigase premiul pentru cea mai elegantă pijama.

— Cum arată tatăl tău? mă întrebă Frances la câteva zile după acea petrecere. Stăteam întinse de-a lungul patului ei, în timp ce ne făceam temele împreună.

— Mama are o poză cu el în albumul de poze, am răspuns eu. Este poza de la nunta lor. Vino la noi acasă și o să ți-o arăt.

— Nu poți să o iei și să mi-o aduci odată când vii la mine?

Întrebarea lui Frances mă ului. M-am uitat la ea mirată, urmărind-o cum întindea un balon de gumă cu degetele ei, după care îndesă guma înapoi în gură.

— Ce s-a întâmplat, Gracie? De ce mă privești așa?

— Tocmai mi-am dat seama de ceva! Suntem prietene acum de mai bine de un an, și nu ai fost niciodată la mine acasă – nici măcar într-o sâmbătă după-masa.

Frances sări de pe pat pentru a-și lua o altă bomboană din sertarul dulapului ei, dar nu înainte ca eu să citesc expresia vinovăției de pe chipul ei.

— Dorești? spuse ea rupând o bucată de Hershey în două.

Am clătinat din cap.

— Spune-mi, de ce nu ai venit niciodată la mine acasă? Pentru că locuim într-o clădire atât de veche?

— Nu... nu pot... să-ți spun.

Își îndesă repede una dintre cele două bucăți de ciocolată în gură.

— Atunci bănuiesc că nu sunt cu adevărat prietena ta cea mai bună, nu-i așa?

Mi-am adunat cărțile de la școală, pregătindu-mă să plec.

— Nu, așteaptă! Nu pleca, Gracie! Spuse ea cu gura plină.

Am așteptat cu mâinile în șolduri până când termină de mestecat și înghițit.

— E doar din cauza faptului că mama ta a divorțat.

— Nu înțeleg. Ce are asta de-a face cu venitul tău la mine?

Frances nu dori să-mi spună, dar eu am obligat-o amenințând-o că nu îi voi mai vorbi niciodată.

— Tatăl meu spune că femeile divorțate trăiesc de obicei în păcat, îmi răspunse ea, și că... mama ta... ei bine, știi... mama ta nu merge la biserică... ci lucrează într-un club de noapte... se îmbracă ca o boemă...

— Mama mea nu trăiește în păcat!

— Știi... știu... dar fii bucuroasă că nu are un prieten. Tatăl meu mi-a spus că dacă începe să fie însoțită de bărbați sau dacă tu vei avea un tată vitreg, atunci nu vom mai putea fi prietene.

M-am întors acasă tristă și confuză. Cu cât creșteam, cu atât mi se părea mai mare distanța dintre mine și celelalte fete. În seara aceea de sâmbătă, când mama se îmbrăca pentru a merge la club, am stăruit pe lângă ea să vină ziua următoare la biserică cu mine, astfel ca cel puțin oamenii să nu o mai considere imorală, păcătoasă. Nu cedă sub nici-o formă. Într-un final, mi-am pierdut răbdarea și am izbucnit:

— Oamenii cred că trăiești în păcat pentru că ești divorțată și pentru că nu mergi la biserică!

Mama se dădu cu un ruj de un roșu-aprins, după care își șterse buzele.

— Gracie, refuz să-mi trăiesc viața pentru a-i mulțumi pe cei din jurul meu. M-am căsătorit cu Karl tocmai pentru

a-i mulțumi pe părinții mei și a fost cea mai mare greșeală pe care am făcut-o în viața mea. Nu-mi pasă ce cred alți oameni despre mine și nici ție nu ar trebui să-ți pese.

— Ai vreun iubit? am întrebat-o eu aducându-mi aminte ce afirmase tatăl lui Frances.

— Nu, draga mea... tu?

— Eu sunt prea urâtă și ciudată. Băieții nu o să se uite niciodată la una ca mine.

Furioasă, ea își puse mâinile pe șoldurile ei slabe.

— Grace Eva Bauer, nu ești urâtă! Într-un an sau doi voi fi nevoită să iau un băător de covoare pentru a-i ține pe băieți departe de tine!

Nu i-am răspuns nimic, dar eram conștientă de faptul că dacă și alți părinți mă priveau în același mod ca și cei din familia Weaver, ei nu le vor da voie fiilor lor să fie prieteni cu mine. De asemenea, am putut să văd cum, într-o clipită, mama mea schimbă subiectul cu multă abilitate.

— Vrei să te recăsătorești într-o zi? am întrebat-o eu.

— Bineînțeles că nu! Mi-a fost de-ajuns o dată! Tu nu poți să înțelegi lucrurile astea acum, dar le vei înțelege după ce vei fi căsătorită de un an sau doi, ți-o garantez!

Probă o pălărie, evaluând rezultatele într-o oglinjoară, după care o dădu jos și încercă o beretă. Arăta splendid cu ea. Mama se întoarse și îmi luă ambele mâini într-ale ei. Era una dintre acele rare dăți când ea dorea să vorbim foarte serios.

— Atunci când va sosi vremea, Gracie, alege-ți soțul cu multă, multă atenție. Să nu faci greșeala aceea îngrozitoare pe care am făcut-o eu. M-am căsătorit cu Karl pentru că mă simțeam singură, și el se purta frumos cu

mine în perioada în care mă curta. Și după cum am mai zis, am vrut să-mi mulțumesc părinții. Nu m-am oprit pentru a mă gândi ce fel de persoană era Karl cu adevărat până când a fost prea târziu. Stabilește-ți standarde înalte, caută calitățile care au o mare importanță atunci când e vorba de alegerea unui soț, și nu spune "da" până când nu-l întâlnești pe cel care are acele calități pe care le dorești.

Mă trase înspre ea și mă îmbrățișă cu drag.

— Mamă, putem să ne cumpărăm un radio?

Începu să râdă tare în timp ce mă ținea lângă ea, privindu-mă cu atenție.

— Dumnezeu, treci de la un subiect la altul de parcă ai fi o broască pe un trotuar! Ce are a face căsătoria cu cumpărarea unui radio?

În mintea mea, legătura exista. Mama mea nu avea de gând să se recăsătorească, nu avea iubiți, și nu era nicidecum o femeie imorală.

Dacă cei din familia Weaver continuau să o acuze fără să o cunoască cu adevărat, atunci eu nu mai doream să merg acasă la ei. Dar asta implica și faptul că nu mai aveam cum să aud programele mele favorite de la radio.

— M-am săturat de acest du-te-vino spre casa lui Frances pentru a putea asculta "Micuța orfană Annie", mai ales atunci când afară e foarte rece. Dacă am avea un radio, aș putea să ascult emisiunea acasă.

— Ai dreptate, spuse ea cu blândețe și cu o privire în ochi care reflecta profunzimea dragostei sale. Cred că va trebui să ne cumpărăm un radio.

Câteva zile mai târziu, mama veni acasă cu un radio cumpărat de la magazinul de vechituri. Atunci când Hitler invadează Polonia, în luna septembrie, am ascultat toate buletinele informative, stând așezate la masa din bucătărie. Radioul aducea cel de-al doilea război mondial — și programele noastre favorite — chiar în apartamentul nostru.

Doi ani mai târziu, pe când îl ascultam într-o după-masă de duminică, crainicul întrerupse programul cu un buletin special — japonezii atacaseră Pearl Harbor. Pe când ascultam șocate reportajele despre persoanele accidentate și despre pierderile suferite, mama începu să plângă. Nu am înțeles de ce. De obicei, avea o perspectivă optimistă privind viața.

— Războiul acesta ne va schimba viețile, spuse ea ștergându-și ochii. Exact asta s-a întâmplat și în timpul celui alt război. A schimbat viețile tuturor pentru totdeauna.

Ziua următoare l-am întrebat pe părintele O'Duggan despre cele spuse de mama și la ce credea el că se referise. El mă însoțea din nou de la școală acasă, acum că prietenia mea cu Frances se răcise.

— Cred că mama ta și-a amintit de primul război mondial, spuse el. S-au schimbat foarte multe lucruri după acel război. Vocea lui părea blândă și îndepărtată.

— Credeți că s-a îngrijorat pentru raționalizare?

— Nu știu. Bănuiesc că raționalizarea va schimba modul de a trăi al multor oameni.

— Dar nu va influența cu nimic modul în care mama mea și cu mine trăim. Noi nu avem o mașină, și foarte rar

se întâmplă să avem bani pentru zahăr și carne, deci noi nu va trebui să sacrificăm prea multe.

— Nimănui nu-i plac schimbările, Gracie, spuse el atunci când am ajuns la apartamentul nostru. Dar tu nu trebuie să te îngrijorezi dacă te încrezi cu adevărat în Dumnezeu.

Prima mare schimbare fu aceea când formația mamei, de la clubul de noapte, se desființă. Toți, cu excepția ei și a doi saxofoniști bătrâni, se înrolaseră în taberele de instruire pentru armată. După aceea Regency Room dădu faliment, deoarece nu mai avea clientelă. Mama începu apoi să lucreze într-o fabrică locală care se reutilase pentru a contribui la mobilizarea războiului. Purta o salopetă uriașă de culoare maro, și glumea spunând că parcă ar fi "Roșie, nituitoarea".

Acum că mama lucra în tura de zi, puteam să petrecem serile împreună, acasă, pentru prima dată de când începuse să lucreze în barul lui O'Brien. Luam cina împreună, ascultam la radio evenimentele din război, după care ascultam programele noastre favorite. Mama adora emisiunea "Fibber McGee și Molly". Spunea că dulapul nostru din bucătărie, înțesat cu farfuri de toate felurile și cu oale crestate, arăta mai rău decât magazia lui Fibber.

Pe-atunci mama avea patruzeci și doi de ani, și de multe ori era de-a dreptul extenuată după o zi de muncă la fabrică.

— Gândește-te la viitorul tău, Gracie, îmi spuse ea într-o seară pe când stăteam în bucătăria noastră slab-luminată. Dă-ți silința să înveți cât poți de bine pentru ca să nu ajungi să lucrezi ca mine toată ziua într-o fabrică.

— Chiar nu știu ce vreau să fac după ce o să termin liceul, i-am spus eu. Bănuiesc că nu vom avea banii să mă pot înscrie la facultate.

Mama zâmbi cu tristețe.

— Îmi pare rău, draga mea.

Apoi, exact așa cum prezisese mama, războiul avea să-mi schimbe viața. Datorită faptului că era o mare nevoie de asistente, se ofereau burse pentru a te pregăti în meseria de asistentă calificată.

— Asta e salvarea ta, Gracie, spuse mama.

Acesta fu singurul cuvânt pronunțat de ea care să facă referire cât de cât la religie.

CAPITOLUL 22

Am absolvit liceul în anul 1943, și din toamna aceluiași an am început școala de asistente din Philadelphia. Urma să fiu departe de casă pentru prima dată în viața mea de când am stat cu mama pe când aveam patru ani.

— Promit că nu o să dau apă la moară atunci când va sosi clipa să ne luăm rămas-bun, spuse mama, însă nu se ținu de promisiune. De altfel, nici eu.

Mi-era teamă să călătoresc singură pe tren spre Philadelphia, dar după cum se întâmplă, părintele O'Duggan avea o întâlnire cu episcopul exact în weekendul acela, așa că am călătorit pe tren împreună. Am stat alături, unul lângă altul la clasa a doua ce era extrem de înghesuită, privind cum acele priveliști sinistre ale magaziilor și ale depourilor cedau locul cartierelor din oraș, apoi suburbiilor, și în cele din urmă regiunilor de la țară. Vorbeam deschis, ca doi prieteni vechi ce eram.

— Îmi imaginez că trebuie să fii foarte încântată numai gândindu-te la toate schimbările care-ți stau înaintea, spuse părintele O'Duggan.

— Da... dar și puțin speriată. Niciodată nu am mai fost plecată de acasă.

— Gracie, pot să te întreb ceva... ai vreo idee cât de cât... despre întâlniri... și despre bărbați?

— Nu am avut niciun prieten sau vreo întâlnire. Cred că se datorează faptului că nu sunt prea frumoasă.

— Eh, nici vorbă: tu ești o fată foarte frumoasă. Oi fi eu preot, dar sunt în același timp și bărbat, și crede-mă că pot să recunosc o fată frumoasă atunci când zăresc una. Poți să-ți spun ce văd acum? Se întoarse cu fața spre mine, iar în ochii lui albaștri se putea citi sinceritatea. Tu ai delicatețea unei păpuși din porțelan cu pielea și părul tău frumos, cu alura ta firavă. Tu moștenești frumusețea mamei tale, Gracie, și cred că ai văzut cum ea întotdeauna a captat atenția bărbaților.

— Sunteți foarte drăguț, părinte O'Duggan, dar credeți-mă, băieții nu mă vor remarca defel.

— Nu înfățișarea ta este motivul pentru care tu nu ai avut niciun prieten până acum. Majoritatea băieților din cartierul nostru sunt irlandezi-catolici, și mamele lor s-au asigurat că ei nu se vor întâlni cu nici-o fată protestantă.

— Cu atât mai puțin cu una a cărei mamă e divorțată.

Hmm... exclamă el suspinând obosit. Mă tem că ai dreptate. Dar vezi, băieții din Philadelphia nu vor ști faptul că mama ta e divorțată, și prin oraș se vor perinda foarte mulți soldați cărora, crede-mă, nu le va păsa dacă tu ești protestantă sau păgână. Ei pur și simplu vor vedea o tânără drăguță, disponibilă, și te vor invita în oraș.

Am găsit greu de crezut lucrul acesta, chiar dacă știam că părintele O'Duggan nu m-ar minți. Posibil să mă fi văzut sceptică, deoarece el continuă să mă asigure că rostea purul adevăr.

— Fata mea, îmi fac griji pentru tine, spuse el, încruntându-se ușor. Nu numai că ești frumoasă, dar ești și naivă. Sunt foarte mulți bărbați lipsiți de scrupule care vor încerca să profite de tine. În afară de cei care au făcut

un jurământ al celibatului ca și mine, majoritatea băieților au un singur lucru în mintea lor... și cred că știi și tu care este acela.

— Da, am răspuns eu scurt. Amândoi am roșit.

— Gracie, îți vor spune tot felul de lucruri... că te iubesc, că au "nevoile" lor, că se vor căsători cu tine într-o zi, "că nu e greșit dacă vă iubiți unul pe altul"... dar nu trebuie să cedezi. Un bărbat respectabil, onorabil, va ști că Dumnezeu consideră orice relație fizică în afara căsniciei ca fiind un păcat. Așteaptă bărbatul acela care te va respecta îndeajuns de mult pentru a aștepta până la căsătorie. Meriți să ai parte de așa ceva.

— Mama m-a sfătuit deja în ce privește alegerea soțului meu. Ea speră ca eu să nu comit aceeași greșeală și să mă căsătoresc cu bărbatul nepotrivit cum a făcut ea.

Din moment ce deschisese subiectul, am sperat că puteam să-l descos puțin pe părintele O'Duggan despre Karl Bauer.

— Ai idee ce fel de om a fost soțul ei? am întrebat eu.

— Nu l-am întâlnit niciodată pe Karl Bauer, spuse el privind în depărtare.

— Oh. Dintr-un motiv anume am crezut că l-ai cunoscut. A clătinat din cap.

— Nu, asemeni ție, nici eu nu l-am cunoscut.

Pe când să ajungem în gara din Philadelphia, amândoi ne simțeam obosiți după acea călătorie. Părintele O'Duggan luă un taxi, și cum mergeam în aceeași direcție, am mers împreună până la căminul asistentelor care era situat vizavi de spital. El se oferă să ajute șoferul care îmi transporta valizele sus.

— Dumnezeu să fie cu tine, Gracie, spuse el în timp ce ne îmbrățișam, luându-ne rămas bun. Vei fi mereu în rugăciunile mele

— ca întotdeauna, de altfel.

Nu m-am putut abține să nu plâng. Am privit chipul acela care îmi era atât de drag și am constatat că era încă un om frumos la vârsta lui mijlocie, chiar dacă fruntea îi era puțin mai lată acum, iar părul lui auriu era mai rar. Încercările lui sfioase de a mă avertiza despre viclenia oamenilor mă impresionară, dar nu știam cum aș fi putut să-i mulțumesc îndeajuns. Pentru moment, cred că am zărit lacrimi și în ochii lui în timp ce se grăbi să plece. Am urcat scările dormitorului de una singură. A fost unul dintre cele mai grele lucruri pe care le-am făcut vreodată.

Eram extrem de timidă, probabil deoarece nu avusesem prea mulți prieteni în copilăria mea și nu știam cum să mă comport în preajma altor fete. Însă curând aveam să-i dau dreptate părintelui O'Duggan – colegei mele de cameră, Lois, nu-i păsa de faptul că mama mea era divorțată și nu mi-a pus niciodată întrebări referitoare la tatăl meu. Pentru prima dată în viața noastră, amândouă eram departe de părinții noștri, și cu cât ne gândeam mai puțin la ei, cu atât era mai bine.

Nici hainele mele făcute de acasă nu mai aveau aici nici cea mai mică importanță, din moment ce toate elevele de la școala de asistente purtau uniforme: o rochie albă, dreaptă cu un guler gri și cu dungi subțiri, de culoare gri. Ni se ceruse să purtăm aceste uniforme și în afara școlii ca un semn distinctiv al pregătirii medicale pe care o urmam, așa că, în calitate de membri ai forțelor armate,

aveam acces gratuit la cinematograf și la serile de dans. Așa am ajuns să mă înțeleg foarte bine cu colega mea de cameră, o brunetă populară. Ea a fost cea care m-a învățat să mă machiez și să-mi aranjez părul rebel.

— Părul tău are o culoare splendidă! spuse Lois cu invidie. Ești sigură că nu l-ai vopsit? Majoritatea fetelor ar da bani grei pentru a avea un păr blond ca al tău. Nici măcar nu ai nevoie de bigudiuri... al tău e creț natural.

La câteva săptămâni după începerea cursurilor, am participat la prima seară de dans organizată de USO (United Service Organization). Clubul era plin până la refuz și pulsa de energie. Niciodată nu mai văzusem atâția oameni adunați într-un singur loc și aproape toți să poarte uniformă. Aș fi fugit înapoi la căminul asistentelor, de-a dreptul panicată, dacă nu ar fi fost acolo colega mea de cameră care să mă facă să rămân.

La zece minute după ce am ajuns, un marinar brunet își făcu drum spre masa la care stăteam și mă invită la dans.

— Eu? am exclamat eu de-a dreptul uluită.

— Da, spuse el trăgându-mă spre ringul de dans. Întotdeauna acord primul dans celei mai frumoase fete din sală. Dansă cu mine toată noaptea.

Am ieșit chiar în oraș de câteva ori înainte ca el să călătorească peste mări. El a fost primul băiat care m-a sărutat vreodată. Nu puteam să-l compar cu nimic altceva, dar am considerat senzația aceea de-a dreptul divină. Simțeam că plutesc în timp ce urcam scările spre camera mea.

M-am gândit atunci la cuvintele părintelui O'Duggan, și nu puteam să scap de senzația că el stătea undeva în

spate, supraveghindu-mă de fiecare dată când aveam o întâlnire. Nu mult mi-a trebuit să-mi dau seama că avusese dreptate – într-adevăr, băieții îmi cădeau la picioare. Nici-o seară de vineri sau de sâmbătă nu duceam lipsă de întâlniri. Dar în fiecare duminică mergeam la biserica ce se afla la o distanță de câteva blocuri de spital, pentru a-i vorbi Tatălui meu ceresc.

În timpul săptămânii aveam cursuri de biologie și de chimie, și treptat petreceam din ce în ce mai mult timp în saloanele spitalului, având grijă de pacienți. Ca studentă în primul an, nu aveam prea mare lucru de făcut decât să iau temperatura și să aranjez pernele, dar eram conștientă de faptul că aceasta era chemarea mea. Îmi plăcea să-mi petrec timpul având grijă de bolnavi. Dar ce era cel mai bine, era faptul că aveam parte de o viață cu totul nouă – departe de sărăcie și de rușinea de a avea o mamă divorțată, departe de fetele care nu aveau voie să se împrietenească cu mine și de băieții care nu aveau voie să-mi dea întâlniri, departe de toate acele întrebări sâcâitoare, infinite care se refereau la tatăl meu. De fiecare dată când priveam la femeia din oglindă, abia o recunoșteam. Eram o altă Grace Bauer, o studentă cu părul frumos și uniformă șic. Cu alte cuvinte renăscusem.

M-am simțit rău toată ziua, i-am spus eu colegei mele de cameră în luna ianuarie a celui de-al doilea an de pregătire. Ajunsesem acasă de la ore în după masa aceea cu o durere în gât și în stomac. M-am prăbușit în pat, prea slăbită ca să mai pot mânca. Du-te să iei cina fără mine!

— Să-ți aduc și ție ceva să mănânci? întrebă Lois.

— Nu, mulțumesc.

Pe când se întoarse ea de la cantină, aveam febră foarte mare și halucinații. Am fugit disperată pe coridor strigând-o pe doamna McClure, asistenta șefă de palier.

Am fost într-o stare de delir pe toată perioada care urmă, dar câteva zile mai târziu, când febra mea cedă în sfârșit, m-am trezit zăcând într-un pat de spital din pavilionul cu bolile infecțioase, aflată în recuperare după un caz de scarlatină. Cum nu aveam voie să primesc vizitatori, recuperarea mea păru lungă și plictisitoare.

— Poți să-i transmiți lui Lois să-mi aducă Biblia? am rugat-o eu pe una dintre asistente. Am început de la Geneza și am citit tot până la Apocalipsa.

În afară de doctorul meu și de asistenta care era pe tură și îmi aducea porția zilnică de ,sos de mere sau budincă de orez, singurii oameni pe care îi mai vedeam erau studenții de la medicină și internii. Ei se perindau prin salon purtând măști pe față pentru a studia cu atenție erupția mea – un caz obișnuit, după cum îi informă doctorul Reynolds – după care păraseau salonul din nou. Majoritatea nu au îndrăznit să se mai întoarcă sau să zăbovească prea mult, de teamă că ar lua și ei scarlatină, dar un intern continua să apară în fiecare dimineață, timp de mai multe zile. L-am recunoscut ochii aceia căprui, cercetători, de deasupra măștii. Părul șaten deschis și-l purta tuns scurt, milităresc, și bărbia ascuțită oferea feței lui o înfățișare în formă de inimă.

— Plănuiești să te specializezi în domeniul bolilor transmisibile, sfârșind prin a le capta pe toate? L-am întrebat eu în cea de-a șasea zi când apăru din nou.

Încântată de prezența lui, nu doream sub niciun chip să plece. El găsi întrebarea mea amuzantă.

— Eu voi fi un doctor pediatru, spuse el, când se putu opri din râs. Probabil că voi avea de-a face cu scarlatina în ceea ce voi profesa, de aceea am vrut să observ modul în care se manifestă.

— În cazul ăsta, sunt bucuroasă că a trebuit să vii, am spus eu. Mai sunt alte boli pe care dorești să le captezi? Nu puteam să-i văd gura, dar după privirea din ochii lui, puteam să-mi dau seama că zâmbea.

— Nu semestrul acesta. O să te înștiințez atunci când tura mea se va schimba. Totuși, mulțumesc pentru oferta ta generoasă.

Nu l-am mai revăzut până înainte cu o zi să fiu externată. Veni împreună cu ceilalți studenți pentru a-mi studia pielea ce se descuama.

— Mi-a ajuns la urechi că mâine vei fi eliberată din această captivitate, spuse el. Felicitări.

— Mulțumesc. Dar nu o să fiu totuși prea departe. Doctorul Reynolds dorește să mă opereze la amigdale pentru ca boala să nu recidiveze.

Tresări.

— Bucură-te cât încă mai poți vorbi, acum cât mai ai ocazia. Durerea pe care o vei avea în gât va persista timp de mai multe zile. Mi-e familiară. Am fost operat la amigdale pe când aveam patru ani. Mama mi-a spus că a fost singura dată în toată viața mea când am tăcut chitic.

Mâncam prima porție de înghețată după operația de amigdalită, când un intern cu ochii căprui intră în camera mea. Îmi trebui o clipă pentru a-l recunoaște fără mască.

Partea de jos a feței era la fel de frumoasă ca ochii lui, etalând un zâmbet nemaipomenit și o gropiță în bărbie.

— Am avut dreptate despre durerea aceea în gât, nu-i așa? mă întrebă el.

Am dat din cap aprobator și m-am grăbit să-mi șterg înghețata care curgea pe bărbie în jos. M-am înfiorat numai imaginându-mi cum arătam după două săptămâni petrecute în spital.

— M-am gândit să trec pe-aici... pentru că s-ar putea ca în profesia mea să am de-a face și cu operații de amigdale.

Avea o manieră degajată, încrezătoare, lăsând impresia că se simte ca la el acasă în oricare secție a spitalului, și îl vedeam capabil să preia de îndată controlul într-o situație de criză. Și dacă aș fi trăit o sută de ani, nu aș fi putut niciodată să fiu la fel de îndrăzneț și sigură pe mine cum era el. Îmi luă fișa de la capătul patului meu și o studie pentru un moment, înainte de a o pune la loc.

— De fapt, am mințit. Am venit să te văd pe tine. Își trase un scaun aproape de patul meu și se așeză pe el. Numele meu este Stephen Bradford... nu, nu încerca să vorbești. Știu deja că numele tău este Grace Bauer. Și mai știi că ești studentă în anul doi, corect?

Am încuviințat dând din cap, după care am făcut anumite gesturi pentru a-i explica că puteam să scriu dacă îmi oferea un pix și o foaie.

— Nu, nu, nu, spuse el râzând. Am de gând să profit din plin de posibilitatea de a vorbi doar eu în această conversație. Am fost la întâlniri cu câteva fete și nu am putut să rostesc aproape niciun cuvânt.

— Dacă aş fi putut să mă exprim, l-aş fi întrebat dacă el considera şi aceasta o întâlnire. Se aplecă spre mine, proptindu-şi un cot pe genunchiul lui, şi aşezându-şi bărbia pe mână.

— Te-am văzut citind Biblia atunci când erai pe cealaltă secţie. Lucrul acesta m-a impresionat. Nu prea e cartea favorită a multor tinere de vârsta ta. La început m-am temut că îţi plănuieşti să devii o călugăriţă sau mai ştiu eu ce – ceea ce ar fi o adevărată tragedie pentru o femeie atât de frumoasă ca tine – dar atunci mi-am adus aminte că te-am văzut la Biserica lui Cristos. Obişnuieşti să mergi acolo, nu-i așa?

Am încuviinţat cu capul din nou, simţindu-mă de parcă eram, fără doar şi poate, un animal dresat.

— Vezi tu, lucrul acesta m-a pus pe gânduri. Faptul că mergi la biserică este în mod evident hotărârea ta, din moment ce părinţii tăi nu locuiesc aici pentru a te duce acolo de mână. Eu sunt un doctor, nicidecum un detectiv, dar dacă nu mă înşel, cred că întrezăresc o maturitate spirituală pe care o posedezi, Grace Bauer – pe lângă frumuseţea şi inteligenţa ta. Îmi cer iertare – mărturisesc că am tras cu ochiul şi la notele tale.

Eh, când am auzit una ca asta, am roşit instantaneu. Mi-aş fi dorit să-mi bag capul sub pături pentru a mă ascunde de ochii lui iscoditori, dar ştiam că m-aş fi comportat copilăreşte. Eram bucuroasă că nu pot să vorbesc, deoarece nu aş fi avut nici cea mai vagă idee ce să-i răspund. De altfel, nici nu-mi puteam imagina ce aş putea să conversez cu cineva ca Stephen Bradford care era atât de echilibrat şi vorbea atât de articulat.

— Am dreptate? Ai avut parte de vreo... experiență spirituală? mă întrebă el.

— Credința este foarte importantă pentru mine, am șoptit eu.

Efortul acesta îmi cauză o durere sfâșietoare, încât am lăcrimat.

Sări în picioare și îmi turnă un pahar cu apă, după care îmi ridică repede capul pentru a putea bea.

— Hei, tu nu ai voie să vorbești. Îți vei porni o hemoragie. Simți cumva sânge în gura ta?

Am dat din cap că nu.

— Bun. Doctorul Reynolds m-ar omorî nu alta, dacă ar trebui să-ți panseze din nou gâtul. Lasă-mă pe mine să vorbesc, ok? Se așează din nou pe scaun. Părinții mei m-au obligat să merg la biserică când eram mic, și m-am gândit că e frumos – muzică bună, oameni cumsecade. Dar înăuntrul meu nu se schimbase nimic... Lucrurile acelea nu aveau nici-o însemnătate pentru mine. După aceea, pe când aveam doisprezece ani, am făcut apendicită. Apendicele meu s-a fisurat și am fost la un pas de moarte, deoarece am suferit o peritonită.

Aveam impresia că descopeream încet-încet o parte pe care Stephen Bradford o aducea rar la suprafață.

— Atunci am început să îi vorbesc lui Dumnezeu. I-am spus că vreau să trăiesc, și L-am implorat pentru viața mea asemeni regelui Ezechia din Vechiul Testament. După ce s-a rugat regele Ezechia, Dumnezeu i-a mai dăruit încă cincisprezece ani de viață. Bineînțeles că în adâncul meu speram ca El să-mi acorde ceva mai bine de cincisprezece ani, dar, în momentul acela, am zis că accept atât cât va

crede El de cuviință. În mod evident, Dumnezeu mi-a ascultat rugăciunea. Apropo, anul acesta s-au împlinit cincisprezece ani de-atunci.

Îmi zâmbi scurt, sfios, înainte de a continua.

— Dar cum stăteam acolo, am avut deodată sentimentul că acum era rândul lui Dumnezeu să-mi vorbească. Era ca și cum El îmi transmitea că totul prin ce am trecut fusese îngăduit cu un scop. Mi-a oferit ocazia de a putea observa mai îndeaproape doctorii și spitalele, și modul în care se salvau vieți acolo, deoarece El dorea ca eu să îl slujesc prin a deveni un doctor – dacă doream și eu acest lucru. După ce am ieșit din spital, în prima duminică am cântat cântarea "la viața mea și sfințești-o, Domnul meu, pentru Tine". I-am spus lui Dumnezeu că doresc asta.

Dintr-odată Stephen se opri și privi alături, ca și cum se rușină că se deschise atât de mult înaintea mea.

— Nu știi de ce îți spun ție toate aceste lucruri – sper că nu mă consideri un nebun. Dar, pe undeva, am avut impresia că tu mă vei înțelege.

— Te înțeleg, am șoptit eu. Se apropie și îmi puse degetul pe buze.

— Shh! Vei putea să-mi povestești în câteva zile.

Mă privi pentru mai mult timp, lăsându-mi impresia că era un om cu totul diferit de doctorul acela indiferent care intră prima oară în camera mea. Îndrăgeam omul acesta foarte mult.

— Ce zici, vei merge duminica viitoare la biserică? mă întrebă el.

Am dat din cap aprobator.

— Minunat. O să te aștept în fața clădirii. Putem să stăm împreună.

M-am trezit devreme în acea duminică pentru a avea timp suficient să-mi aranjez părul și să mă machiez. Stephen mă văzuse în condiții deplorabile în zilele acelea petrecute în spital. Acum doream să mă vadă în cele mai bune ipostaze. Am ajuns la biserică cu douăzeci de minute mai devreme decât stabilisem, însă Stephen era deja acolo și mă aștepta, plimbându-se în loc și privind-și ceasul.

— Oh, bun. Ai sosit, spuse el în momentul în care mă văzu. Zâmbetul lui magnific îi lumină fața, în timp ce eu n-am avut puterea să rostesc un cuvânt. Din fericire, am urcat treptele bisericii și apoi am intrat în sala principală, așa că nici nu mai fu nevoie să zic ceva. După ce o viață întreagă stătusem în biserică de una singură, am avut impresia că visez văzându-mă alături de Stephen, cântând din aceeași carte de cântări, auzindu-l cântând cu vocea lui de bariton. Acela a fost momentul în care am realizat faptul că nu m-aș fi putut implica într-o relație serioasă cu o persoană care nu ar fi împărtășit credința mea.

— Te invit să mergem să luăm prânzul, spuse el după aceea.

— Sigur.

Progresasem de la stadiul de a da din cap afirmativ sau negativ la monosilabe. Minunat! Trebuia să fac ceva mai mult de-atât dacă doream să-l revăd pe Stephen Bradford vreodată. Pe când ne aflam într-un restaurant situat în apropierea spitalului, i-am adresat întrebarea:

— Ce părere ai despre comentariile pastorului despre roadele credinței?

— După părerea mea, cred că a omis unele lucruri, răspunse Stephen, dar susțin ideea principală a mesajului său. Cartea lui Iacov a fost întotdeauna una controversată din acest punct de vedere. De fapt, până și Martin Luther a fost de părere ca ea să fie exclusă din Biblie – dar apoi, el reacționează la interpretarea greșită de către biserica catolică.

Mi-am dat seama după gesturile rapide și după entuziasmul din vocea lui că lui Stephen îi plăceau dezbaterile aprinse. Pe măsură ce conversația decurgea, mi-am asumat riscul, îndrăznind să-l contrazic cu unele dintre opiniile lui, jucând rolul avocatului diavolului. Părintele O'Duggan obișnuia să facă același lucru în unele conversații pe care le aveam; adoram provocarea de a-mi apăra ideile.

— Ai fost cumva membră a grupului de dezbateri din liceu? mă întrebă Stephen într-un final râzând, pe când terminaserăm deja de mâncat clătitele comandate.

— Nu, dar unul dintre bunii mei prieteni din copilărie a fost părintele O'Duggan, preotul parohiei. Ar trebui să discuți cu el o dată.

— Un preot catolic? Părerea mea este că ei de obicei sunt înfășurați în doctrina catolică atunci când vine vorba de credința în Cristos.

— Părintele O'Duggan e diferit, crede-mă. El îl iubește cu adevărat pe Dumnezeu.

În săptămânile care urmară, eu și cu Stephen ne-am întâlnit la Biserica lui Cristos în fiecare duminică. După

serviciul religios, obișnuiam să luăm prânzul împreună dacă nu trebuia să fie la lucru, iar dacă vremea era frumoasă, ne plimbam în drum spre casă printr-un parc din apropiere, oprindu-ne să stăm pentru o vreme pe banca noastră preferată, situată pe malul unui lac mic. I-am povestit cum am simțit pentru întâia oară prezența lui Dumnezeu pe când aveam treisprezece ani, și despre modul în care am învățat să mă încred în El, în Tatăl meu ceresc.

— E atât de plăcut să fiu în prezența unei femei cu care să pot conversa, spuse Stephen. Cineva a cărei minte nu e concentrată pe lucruri superficiale.

Eu și Stephen am devenit buni prieteni, dar totul se limita la atât. Spre marea mea dezamăgire, el nu încercase să mă țină de mână sau să mă sărute.

În scurt timp, turele mele se schimbară, așa că am ajuns să lucrăm împreună pe secția de pediatrie. Îl vedeam doar ca doctorul Stephen Bradford, și era extrem de clar de ce nu mă invitase până acum în oraș. Era imposibil de atins – suav, chipeș, încrezător în forțele proprii. Umbla pe coridoare cu pași mari ca și cum el ar fi proprietarul spitalului, nu un simplu intern. Avea undeva la 1.80 m, cu musculatura compactă a unui jucător care fusese vedeta echipei lui de fotbal din liceu și care se certase pentru câștigarea echipei colegiului Ivy. Toate asistentele care lucrau cu el, erau îndrăgostite de el.

— Nu-i așa că pare coborât din basme? suspinau ele atunci când el trecea prin apropierea lor. Nu ți-ar plăcea să-l săruți?

Iar Stephen părea că ia de bună lingușirea lor.

La locul de muncă nu mă trata diferit decât pe celelalte studente-asistente, așa cum visasem eu toate acele dimineți de duminică petrecute împreună. Cu atât de multe femei care râvneau după el, știam că nu am nici-o șansă. Tocmai de aceea, atunci când m-a invitat pentru prima oară în oraș, am rămas fără replică.

— Îți place să dansezi, Grace? mă întrebă el într-o duminică pe când mergeam prin parc îndreptându-ne spre casă. Cred că am liber vineri seara. Și m-am gândit că am putea să mergem la dans.

— Dda... mi-ar face plăcere.

În loc să mergem la clubul de lângă spital unde toate asistentele și internii obișnuiau să meargă, am luat autobuzul spre clubul USO (United Service Organization), acolo unde dansasem în urmă cu mai bine de un an cu acel marinar. Pentru prima dată, Stephen mă luă de mână în timp ce mergeam. În timp ce dansam, mă trase aproape de el asemeni unei posesiuni de valoare. Stephen era extrem de priceput în ale dansatului, ca de altfel în tot ceea ce făcea. Aveam impresia că pluteam, abia atingeam podeaua, ca și Ginger Rogers și Fred Astaire. El ținu mâinile noastre unite pe pieptul lui și își lipi obrazul de fața mea. Aș fi vrut ca melodiile acelea lente să nu se mai sfârșească, savurând din plin posibilitatea de a-i fi atât de aproape și mirosul de mosc al aftershave-ului său.

— Mmm, e atât de bine să te țin în brațe, murmură el în timp ce dansam pe melodia "O să te văd". E ca și cum acesta ar fi locul tău. Pur și simplu, nu vreau să-ți dau drumul, Grace.

Mi-am adus aminte de avertizările părintelui O'Duggan. Stephen putea prea bine să se joace cu sentimentele mele. Dar atracția pe care o simțeam pentru el era ceva la fel de puternic și irezistibil precum gravitația.

După ce am dansat, am stat afară pe bancă așteptând autobuzul. Stephen devenise dintr-odată foarte tăcut și liniștit, cu ochii lui căprui ațintiți spre ai mei. După aceea își închise ochii și își aplecă treptat capul până când buzele noastre se uniră. Parcă timpul nopții aceleia se oprise în loc, la fel ca jocul unui copil în care trebuie să rămâi ca o stană de piatră – doar că eu nu eram rece deloc. Sărutasem câțiva băieți până atunci, dar mi-am dat seama că avusesem de-a face cu niște amatori. Pe când sosi autobuzul, abia am putut să urc scările.

În următoarele patru luni, am refuzat mulți băieți care mă invită să ies în oraș, cu excepția lui Stephen – și cum programul lui ca intern era foarte aglomerat, petreceam foarte multe weekenduri de una singură. Încercam să petrecem timp împreună ori de câte ori aveam ocazia, iar câteodată întâlnirile noastre se rezumau la o plimbare în parc sau la o ceașcă de cafea comandată într-o cafenea din apropiere. Nu-mi păsa. Ca intern, probabil că nu avea atât de mulți bani pentru a cheltui pe întâlniri.

— Mi-e atât de ușor să vorbesc cu tine, Grace, îmi spuse el într-o cafenea.

Îmi povestise despre pacienții pe care îi tratase pe parcursul acelei săptămâni – despre cei pe care îi ajutase și despre unul sau doi pacienți pe care nu putuse să-i ajute.

— Îmi face plăcere să te aud împărtășindu-mi realizările și eșecurile tale, i-am spus eu.

— Da? E bine, azi mă simt frustrat.

— Povestește-mi.

— M-am înscris și eu pe lista doctorilor pentru a servi în cadrul armatei, dar se pare că războiul se va termina înainte ca eu să termin această perioadă ca intern, și voi pierde ocazia! Toți foștii mei prieteni sunt în Europa sau Pacificul de sud... numai eu sunt aici. M-am gândit să mă înrolez ca un soldat de rând, apoi să termin școala medicală după ce războiul se va încheia, dar există o mare nevoie de doctori. Acum când aproape am terminat, se termină și războiul.

— Wow, Stephen, ai fost înșelat! Cred că ar trebui să scrii președintelui și să-i ceri să prelungească războiul pentru încă puțină vreme, numai pentru tine.

Începu să râdă, după care se întinse peste masă pentru a-mi lua mâna.

— Mai știi ce îmi place la tine, Grace? Mă aduci cu picioarele pe pământ: nu mă lași să fiu prea plin de mine însumi!

Am înțeles exact ceea ce dorise să spună cu aceste cuvinte. Stephen avea două laturi – doctorul acela sigur pe sine pe care îl vedea toată lumea, dar și bărbatul blând, vulnerabil care mi se descoperea atât de des. După omul acela binevoitor tânjeam eu în fiecare clipă petrecută cu el.

— Ce zici de un film sâmbăta asta? mă întrebă el brusc. Vin să te iau pe la ora șapte.

— Mi-ar face plăcere.

În acea seară de sâmbătă, așteptam cu nerăbdare în holul aceluia cămin pentru asistente ca Stephen să vină să mă ia. Stăteam la fereastra din față, uitându-mă printre jaluzele după el, pregătită să sar afară și să-l întâlnesc pe scările din față imediat ce-l vedeam. Legătura aceea care se stabilea treptat între noi părea a fi atât de delicată, magică, încât doream ca nimeni să nu știe ceea ce simțeam pentru el. Îmi era teamă că dacă recunoșteam faptul acesta, toată vraja urma să se risipească și relația noastră urma să se încheie pe atât de brusc pe cât începuse. Toată lumea știa că poveștile de dragoste dintre studenții de la medicină și studentele-asistente erau instabile și de scurtă durată. Așa că hotărâsem pur și simplu să mă bucur de timpul petrecut cu Stephen, atât cât avea să dureze, promițându-mi că nu îmi voi da voie să mă îndrăgostesc de el.

Pe hol, în spatele meu, patru studenți din ultimul an stăteau în jurul unei mese șubrede jucându-se un fel de remi și discutând cu voce tare despre toți rezidenții și internii necăsătoriți. În timp ce râseră și glumiră în dragă voie despre câteva categorii cărora le atribuiră etichete precum "corpul cel mai atrăgător" și "întâlnirea de vis", nu am fost deloc surprinsă să aud numele lui Stephen pomenit de câteva ori. Mi-am privit din nou ceasul. Nu prea îi stătea în fire să întârzie.

Deodată, un student din anul patru, îmbrăcat cu halatul din spital își vârî capul pe ușă.

— Care dintre aceste domnișoare minunate este Grace Bauer?

— Eu sunt.

— Steve Bradford m-a rugat să trec și să-ți spun că îi pare rău – nu mai poate veni seara asta deloc. Își acoperi capul făcând un gest de auto-apărare, ca și cum aș fi vrut să arunc cu ceva în el.

— Te rog, nu arunca, spuse el rânjind. Eu sunt doar mesagerul!

Celelalte asistente începură să râdă văzând bufoneriile lui.

— Dar tu, frumosule? întrebă una dintre ele. Ești liber seara asta?

El trândăvi lângă tocul ușii.

— Depinde. De obicei, ies cu fetele cărora Stephen le-a frânt inima. Se pricepe foarte bine la femei. Deci, ce zici, Grace Bauer? Sunt topit după blonde.

— Nu, mulțumesc.

Am încercat să mă furișez sus, nerăbdătoare să-mi ascund obrajii aprinși, dar una dintre studente mă opri.

— Hei, Gracie, nu știam că te-ai întâlnit cu doctorul Bradford că altfel te-aș fi avertizat mai repede.

— M-ai fi avertizat în legătură cu ce?

— Ți-aș fi spus să fii atentă. Bradford are deja o reputație proastă pe-aici.

Am simțit că mi se întoarce stomacul pe dos. Am încercat să par indiferentă.

— Ce fel de reputație?

— Noi l-am poreclit "bombonica". El are o slăbiciune pentru tinerele asistente îmbrăcate în uniforma aceea dungată. Le înfulecă de parcă ar fi niște bomboane, după

care le frânge inima pentru a putea trece la următoarea. A lăsat deja în urma lui o dâră adâncă și lungă de lacrimi.

— În plus, toată lumea știe că el nu se va căsători cu o asistentă de rând, adăugă una dintre ele. Părinții lui fac parte din înalta societate. Una dintre cele mai bogate familii din Pennsylvania.

Avertizarea lor veni mult prea târziu. Mie îmi plăcea deja de Stephen Bradford. Îmi plăcea mai mult decât ar fi trebuit. Noaptea mea nedormită și perna udă learcă stăteau drept mărturie pentru asta.

Chiar îmi vânduse el gogoși atunci când mi-a spus cât de atrăgătoare sunt? Că locul meu era în brațele lui? Oare chiar se săturase de mine ca și de celelalte? Și de ce mi-a ascuns faptul că părinții lui erau înstăriți? În tot timpul acelor luni în care fuseserăm împreună, noi nu abordaserăm deloc subiectul familiilor noastre. Mi-a părut bine, temându-mă ca nu cumva să-l pierd dacă ar fi știut mediul meu de proveniență. Dar era chiar mai rău decât mă temusem. Fiul acelei familii de bogătași nu o să se căsătorească niciodată cu fiica unei femei sărace, divorțate. Dacă aș fi știut cât de fără speranță era viitorul nostru, nu m-aș fi îndrăgostit deloc de Stephen.

Îndrăgostită de Stephen. Dădusem arama pe față pentru prima dată. Eu mă îndrăgostisem.

Dar cum am ajuns eu așa de departe? Și cum de putea o persoană să uite totul atât de repede? Doream atât de mult ca părintele O'Duggan să fi fost alături de mine ca să mă pot destăinui cuiva, întotdeauna mă ajutase să ies din problemele cu care mă zbăteam. Dar ce ar fi putut ști un preot despre starea aceea de a fi îndrăgostit?

După acea noapte lungă în care n-am pus pleoapă pe pleoapă, în ziua următoare m-am simțit beată de cap, iar ochii îmi erau umflați și roșii. Nu m-am dus nici la biserică. Nici luna, nu m-am putut concentra pe nimic altceva decât pe nefericirea mea, iar asistenta-șefă a trebuit să mă mustre de trei ori pentru niște greșeli pe care le-am făcut. Am respirat ușurată că nu am dat peste Stephen prin spital, însă l-am găsit așteptându-mă afară după ce mi-am terminat tura. Inima mea începu să bată puternic în momentul în care l-am văzut sprijinindu-se de semnul care delimita aria spitalului.

— Bună. Ai timp de o plimbare? Nu era chiar o întrebare. El era mai mult decât sigur că răspunsul meu va fi pozitiv.

Nu știam ce să fac. Avertizările asistentelor îmi zdruncinaseră puternic încrederea în el. Dar, în același timp, doream să aflu de ce pretinsese că era un intern muritor de foame, călătorind cu autobuzul și mâncând în cafenele murdare, dacă părinții lui erau atât de bogați.

— Desigur, am răspuns eu într-un final. Mă țin de mână în timp ce ne plimbam prin parc.

— Vreau să-mi cer iertare pentru faptul că nu am ieșit aseară. Am avut o urgență care a sosit chiar cu o oră înainte ca tura mea să se termine, și am vrut să asist la tot ceea ce s-a făcut, până când starea pacientului a fost stabilizată. Mă trase lângă el pe banca noastră preferată din acel parc și își sprijini brațul pe după umărul meu. Doug mi-a spus cât de frumoasă erai. M-am bucurat că nu ai acceptat oferta lui de a mă înlocui.

— Tu nu poți fi înlocuit, Stephen. Tu ești unic. M-am simțit ușurată când am auzit tonul neutru al vocii mele. El putea să interpreteze cuvintele mele după bunul său plac.

— Și tu ești la fel, Grace. El părea atât de sincer. Tu ești foarte diferită de toate celelalte fete. Tu nu cerșești niciodată atenția sau timpul meu, și niciodată nu mi-ai arunca reproșuri pentru o întâlnire eșuată.

În timp ce stăteam acolo pe bancă urmărind găștele de pe lac, am decis că ar fi mai bine dacă i-aș spune exact cât de diferită eram eu.

— Stephen, tu nu m-ai întrebat niciodată despre părinții mei, dar totuși, cred că ar trebui să-ți spun câte ceva. Ei sunt divorțați. Nici măcar nu mi-am cunoscut tatăl, deoarece mama mea l-a părăsit înainte ca eu să mă nasc. El a dus-o la un vraci de pe o stradă lăturalnică pentru a o determina să facă avort.

Se întoarse pe bancă pentru a-mi putea privi fața, și mi-am dat seama după privirea lui înmărmurită, că era șocat. Am continuat să vorbesc, dorind să dau toate cărțile pe față.

— Toată viața mea am locuit într-un apartament micuț, cu două camere, împreună cu mama mea. Eram foarte sărace... vreau să zic, abia dacă aveam ce să mâncăm. De fapt, chiar și acum suntem sărace. Mama mea este o muziciană care a rămas fără formație și care, în prezent, lucrează într-o fabrică la asamblarea părților de tanc.

Deodată, Stephen mă luă în brațele lui. Un sentiment tulburător mă cuprinse în timp ce mă strânse la pieptul lui, de parcă și-ar fi dorit să mă oprească din a mai vorbi. El nu dorea să știe nimic despre mine. I-ar fi fost mult mai

ușor să dea papucii unei fete pe care nu o cunoscuse prea mult. După un moment, l-am împins. Știam că oricum urma să se despartă de mine acum că-mi știa trecutul, dar dacă ceea ce îmi spusese studentele acelea era adevărat, de ce să mai amân inevitabilul?

— Nu-ți spun toate aceste lucruri ca să-ți fie milă de mine, Stephen. Nu am nevoie de milă. Nu mi-aș schimba copilăria cu a niciunui alt copil. Mama mea este o persoană atât de energică și plină de viață, încât a făcut ca toată sărăcia noastră să pară o adevărată aventură. Este o persoană minunată... și total neconvențională. Mi-am petrecut trei ani din copilăria mea într-un bar clandestin, fiind crescută de o mână de contrabandiști, deoarece singura slujbă pe care mama mea o găsisese era aceea de a cânta la pian pentru ei.

Mă strânse și mai tare la pieptul lui.

— Grace, oprește-te. De ce încerci să mă șochezi?

Fața lui trăda nedumerire și mânie.

— M-am gândit că ar fi momentul să știi adevărul, am răspuns eu liniștită. Tu mi-ai ascuns adevărul despre familia ta, dintr-un anumit motiv, dar am vrut să-ți dai seama că noi doi provenim din două lumi complet diferite.

Își lăsă mâinile să cadă pe lângă corp.

— Cine ți-a spus? mă întrebă el.

— Ce să-mi spună?

— Despre "lumea" din care provin eu?

— Studentele din ultimul an.

— Fir-ar să fie!

Lovi banca cu pumnul. Apoi sări ca ars în picioare, ca și cum ar fi dorit să se elibereze de acea furie, se plimbă

până la malul lacului, cu umerii adunați, cu palmele îndesate în buzunare.

Nu știam ce să fac. Eram total neștiutoare în ceea ce privea bărbății, și mai ales felul lor de a se manifesta. Dar părintele O'Duggan așteptase întotdeauna răbdător atunci când eu eram supărată, dându-mi timp până eram pregătită să vorbesc. M-am hotărât să fac la fel.

În cele din urmă, Stephen se întoarse și se așeză pe bancă lângă mine. Mânia încă îi grava chipul.

— Îmi pare rău, Grace, spuse el, și furia din vocea lui aduse lacrimi în ochii mei. Eram îndrăgostită de el. El era pe punctul de a se despărți de mine și, în pofida tuturor avertizărilor, inima mea era țândări acum.

— O dată! Numai o dată! continuă el, am dorit ca o femeie să mă placă pentru ceea ce sunt și nu pentru că părinții mei sunt oameni înstăriți! Am evitat în mod intenționat să-ți vorbesc despre familia mea sau să vorbim despre a ta, deoarece lucrul acesta nu are nici o importanță! Toată viața mea a trebuit să mă întreb "oare fata asta iese cu mine pentru că îi plac sau pentru că îi plac banii mei?" Sunt sătul până peste cap de domnișoare și de tații lor bogați, doritori să găsească o pereche bună, prestigioasă din punct de vedere social! Mi-e scârbă de căutători de aur care doresc să se îmbogățească peste noapte! Și mi-e și mai lehamite de studenți care nu-și pot vedea de treaba lor!

Am așteptat ca liniștea acelei după-amieze să coboare din nou, pentru ca găștele să plutească din nou pe apa aceluia lac după ce fuseseră speriate de strigătele lui Stephen.

— Înțeleg de ce simți toate aceste lucruri, am spus eu într-un târziu. Unul dintre lucrurile de care m-am bucurat cel mai mult atunci când am venit la școală aici în Philadelphia, a fost anonimatul. Nimeni nu știa că sunt săracă, nimeni nu știa că mama este divorțată. Dar eu am avut de-a face tot timpul cu o problemă opusă cu a ta – băieții nu doreau să iasă cu mine, deoarece eu nu reprezint o pereche bună din punct de vedere social.

Mă privi ca și cum această idee îi era total necunoscută.

— Să nu iasă cu tine? Dar numai pentru că știau...

— E-adevărat, l-am asigurat eu. De fapt, mă întreb ce ar spune părinții tăi dacă ar ști că tu ieși cu mine?

Am văzut cum își încordă mușchii feței.

— Nu-mi pasă ce ar spune! Mie nu-mi pasă dacă fata cu care ies este bogată sau săracă!

— Ei bine, dacă vrei să mă crezi, Stephen, nici pentru mine nu are importanță lucrul acesta! Eu nu sunt o căutătoare de aur. Nu aveam nici cea mai vagă idee că părinții tăi sunt înstăriți, până aseară, dar pe-atunci era prea târziu – deja eram îndrăgostită de tine. M-am ridicat în picioare și am înaintat pe alee spre ieșirea din parc, prea înspăimântată pentru a-l privi, nedorind să văd modul în care reacționase la cuvintele mele. În mod nesăbuit, îmi deschisesem tot sufletul înaintea lui; nu puteam să-mi imaginez cum o să mai pot lucra împreună cu el. Ne aștepta încă un an de studii, în același spital.

Faptul că Stephen nu a venit după mine nu m-a surprins deloc. Am grăbit pasul. Tot ce îmi doream era să ajung în camera mea, să trec cumva peste noaptea plină de amărăciune ce mă aștepta, apoi să trec cu bine și peste

ziua de mâine. Credeam că, în sfârșit, pot să înțeleg de ce mama mea evitase să aibă de-a face cu bărbați. Probabil că și inima ei fusese frântă. Și eu o să fiu ca ea de-acum înainte. Fără alți studenți de la medicină. Fără interni. Fără alți băieți – și cu asta, punct. Poate că voi deveni o misionară după ce războiul se va încheia. Între timp, o să țin cont de această experiență în urma căreia inima îmi fusese frântă. Cândva, în viitor, o să-mi aduc aminte foarte vag de Stephen Bradford, în același mod în care mi-aminteam pe marinarul acela care îmi dăduse primul meu sărut.

În timp ce mă apropiam de căminul asistentelor, mi-am dat seama că încă nu aveam puterea să dau față cu nici-o persoană, și că probabil dezamăgirea mea era evidentă tuturor celor din jur. Studentele acelea din ultimul an, care probabil se aflau și acum acolo în hol, vor arunca o privire spre mine și vor ști că doctorul Bradford, "bombonica", mai adăugase încă o inimă frântă la colecția lui. Atunci când un autobuz apărură din spate și opri în dreptul meu, m-am urcat în el fără ca măcar să văd încotro mergea.

Seara se lăsa încet și în timp ce străbăteam străzile necunoscute, privind fix la clădirile acelea cu birouri și la vitrinele magazinelor, lacrimile aproape dădeau să iasă la suprafață. Autobuzul trecea pe lângă case și blocuri unde luminile aprinse străluceau dincolo de ferestrele cu perdele, apoi urmară alte și alte străzi cu rânduri de case ce formau cartiere pe care nu le mai văzusem niciodată. Multe dintre acele case aveau stele la ferestrele lor, un semn că un fiu sau o fiică servea în cadrul forțelor armate. Din când în când, vedeam o stea aurie și știam că unul

dintre cei dragi fusese ucis la datorie. Mi-am readus aminte de cuvintele părintelui O'Duggan, rostite cu mult timp în urmă: "Vezi tu, simplul fapt că te uiți cu jind la alte familii nu e același lucru ca și atunci când ai locui acolo, zi de zi, nu-ți poți da seama ce se petrece dincolo de ușile acelea închise. Foarte mulți suferă în multe case, la fel ca tine acum."

Pe măsură ce înaintam, prea amortită pentru a mă mișca de pe scaunul meu, o mulțime de străini continuau să urce și să coboare din autobuz. Prea puțini oameni vorbeau, fiecare pasager fiind parcă o insulă în mijlocul unui ocean. Autobuzul se umplu de forfota serii până când fu aglomerat, după care se goli din nou, pe măsură ce noaptea se lăsă.

— Am ajuns la capăt de linie, domnișoară, spuse șoferul. Am privit în jurul meu, în timp ce parcam într-o stație de autobuz. Eu eram singurul pasager rămas. Am coborât din autobuz și m-am îndreptat spre o cafenea din apropiere. Mirosea a mâncare gătită și a cafea ieftină. Toate chioșcurile erau pline, și mulți oameni târau valize și sacoșe din molton, așteptând autobuzele care să-i transporte în afara orașului. Am găsit la tețghea un scaun liber, de culoarea cromului, și mi-am comandat un sandvici cu brânză, urmărind oamenii care mâncau și întrebându-mă care era oare povestea vieții lor.

După ce am terminat de mâncat, am ieșit afară: cerul era curat ca lacrima. Un vânt aspru, rece începuse să bată. M-am gândit că ar fi timpul să mă îndrept spre căminul asistentelor, dar gândul mă înfioră.

Deodată, începu să bată un clopot. Am privit în direcția de unde venea acel sunet și la capătul străzii am zărit o biserică mare, din piatră, ce contrasta cu cerul întunecat. Ferestrele ornamentate erau luminate, o turlă se îndrepta spre cerul înalt, direcția spre care ar fi trebuit să-mi ațintesc și eu ochii de la bun început. Am traversat strada și am fugit spre biserică asemeni unui copil întristat ce fuge la tatăl său pentru a găsi consolare.

Ușile erau deschise. Câțiva oameni stăteau îngenuncheați, în timp ce un preot în robă se mișca încet în apropierea altarului. M-am prăbușit pe o bancă liberă a bisericii și mi-am închis ochii, dând voie Tatălui meu să mă mângâie în această tăcere profundă.

”Disprețuit și părăsit de oameni, om al durerii și obișnuit cu suferința... Totuși, El suferințele noastre le-a purtat, și durerile noastre le-a luat asupra Lui...”

”Veniți la Mine, toți cei trudiți și împovărați, și Eu vă voi da odihnă... Eu sunt întotdeauna cu voi... Nu am să te părăsesc niciodată...”

Dumnezeu știa ce era cel mai bine pentru mine – fie că urma să mă căsătoresc cu Stephen fie că nu. Oricât de dureros era acel proces în care trebuia să-i dau drumul lui Stephen, mai presus de orice trebuia să mă încred în El.

”Toate lucrurile lucrează împreună spre binele celor ce iubesc pe Dumnezeu.” M-am ghemuit pe banca aceea și am plâns fără să scot un sunet.

Claxonul unei mașini mă trezi dintr-un somn adânc. M-am ridicat dezorientată, inima mea bătea puternic în timp ce priveam prin acea biserică umbrită, necunoscută. Apoi

mi-am adus aminte unde mă aflam și de durerea care mă determinase să mă adăpostesc acolo. Biserica era pustie și întunecată; o lumină palidă se strecura prin vitraliile acelea de la soarele dimineții.

M-am ridicat de pe bancă. Dormisem acolo toată noaptea! Nimeni de la căminul asistentelor nu știa unde sunt! Am fugit din biserică, cu mușchii înțepeniți de frig și blocați după o noapte petrecută pe o bancă tare. M-am urcat într-un autobuz care să mă ducă la spital. Drumul acela mi se părea interminabil în timp ce mă gândeam la consecințele a ceea ce făcusem.

Eram în bucluc. Nu semnasem că-mi voi petrece noaptea altundeva și nici nu-mi anunțasem colega de cameră pentru a-i comunica când o să mă întorc. Riscam să fiu exmatriculată. Stomacul meu gol era mic cât un nod pe tot parcursul acelei lungi călătorii în care a trebuit să străbat orașul.

De îndată ce am pătruns în holul căminului asistentelor, am zărit-o pe doamna McClure, șefa asistentelor, vorbind cu un polițist. Colega mea de cameră stătea alături de ea, plângând. După aceea l-am văzut pe Stephen. Avea o înfățișare înspăimântătoare, și purta aceleași haine pe care le avusese și ieri. Când mă văzu, alergă de-a lungul coridorului spre mine și mă îmbrățișă.

— Grace! Oh, slavă Domnului!... Slavă Domnului! Îi simțeam lacrimile care se prelingeau pe gâtul meu. Am început să plâng și eu, în timp ce frica și oboseala mă copleșiră din nou. Într-un final, Stephen se retrase puțin, ținându-mă strâns de brațe în timp ce-mi privi fața. Grace, ești bine? M-am îngrijorat cumplit pentru tine! Am încercat

să te ajung din urmă ieri... când, ai dispărut dintr-odată... și...

— De ce nu ai sunat dacă ai știut că nu-ți vei petrece noaptea aici? mă chestionă doamna McClure. Ne-ai pus pe toți pe jar!

— Îmi pare foarte, foarte rău că v-am făcut să vă îngrijorați! M-am urcat într-un autobuz și m-am pierdut, după care am intrat într-o biserică pentru a mă ruga și... nu am vrut să lipsesc peste noapte – dar am adormit! îmi pare așa de rău!

Apoi, am izbucnit în lacrimi.

Stephen mă îmbrățișă din nou pentru a mă liniști.

— Totul s-a întâmplat din vina mea. Tu ai crezut că eu sunt furios pe tine, Grace, dar n-am fost. Nu am vrut să te fac să suferi. Cuvintele mele au ieșit cu totul pe dos.

După ce am crezut că l-am pierdut pentru totdeauna, îmbrățișarea lui îmi părea un adevărat miracol. Însă de îndată îmi trecu prin minte un alt gând.

— Sper că nu ai sunat-o pe mama ca să se îngrijoreze și ea.

— O persoană este dată dispărută numai după douăzeci și patru de ore de la dispariția ei, îmi spuse polițistul, care își închidea un carnețel. Ca și dumneata, majoritatea oamenilor "dispăruți" nu sunt nicidecum dispăruți.

După ce el plecă, colega de cameră îmi spuse povestea ei, muștrându-mă pentru faptul că am speriat-o atât de tare. Urmă rândul doamnei McClure să-mi țină o prelegere, pentru a se asigura că am înțeles gravitatea faptei mele și pedeapsa care urma să-mi fie atribuită în

mod inevitabil. Pe parcursul tuturor acestor lucruri, Stephen nu-mi dădu drumul.

Când să fiu exilată în camera mea pentru mult timp, el se întoarse spre doamna McClure și îi spuse:

— Pot să vorbesc mai întâi în particular cu Grace?

— Bineînțeles, doctore Bradford.

Numai avuția și statutul social al lui Stephen puteau să explice acest respect pentru un umil intern.

El mă conduse spre holul acela pustiu și se așeză pe canapea lângă mine. Îmi mângâie părul, fața, umerii, ca și cum s-ar fi asigurat că eram întreagă și nevătămată. În ochii lui căprui licăreau lacrimi.

— Am crezut că-mi pierd mințile de îngrijorat ce am fost pentru tine în ultimele ore. Dacă ți s-ar fi întâmplat ceva... Făcu o pauză și apoi continuă. Așa că am început să mă întreb de ce m-am îngrijorat chiar atât de mult. Mi-a trebuit ceva timp până să înțeleg, iar răspunsul fu următorul: eu nu am mai fost niciodată îndrăgostit. Nu aveam nici cea mai vagă idee că aveam să mă simt așa. Viața mea e legată de a ta, Grace. Nu pot să-mi explic asta... dar tu însemni foarte mult pentru mine. Nu mai vreau să te pierd din vedere sau să-ți dau drumul din brațele mele ori din viața mea nici măcar pentru zece secunde. Te iubesc... eu... te iubesc.

Mă îmbrățișă ca și cum nu mai dori să-mi dea drumul. Mă întrebam dacă visez.

— Și eu te iubesc, am șoptit eu.

— Știu. Mi-ai spus ieri că mă iubești și am fost atât de surprins încât... am rămas fără cuvinte. M-am gândit că nu are cum să fie adevărat! Această femeie minunată,

uluitoare să iubească un tip arogant, încăpățânat și zgârcit ca mine?

Două asistente din anul întâi intrară în acea cameră, ne văzură, după care dădură să iasă imediat.

— Oops... ne scuzați.

Stephen mă strânse către el și mă sărută.

— Vrei să te căsătorești cu mine, Grace? mă întrebă el de îndată ce putu să respire din nou. Vreau să am grijă de tine și să te protejez. Vreau să-ți dăruiesc toate lucrurile de care nu ai avut parte în copilăria ta. Vreau... vreau să-mi petrec toată viața cu tine. Știu că mai ai un an de școală, dar după ce o să absolvi și războiul se va încheia... vrei să te căsătorești cu mine?

— Da! Abia am putut să vorbesc de lacrimile care îmi inundaseră fața, așa că am repetat cuvântul pentru a fi sigură că m-am făcut auzită. Da, Stephen! Da!

CAPITOLUL 23

1980

De îndată ce Suzanne parcă mașina, Grace suspină. Era atât de fericită că ajunsese din nou acasă, fericită – după cum și mama ei trebuie să fi fost – de a fi departe de Bremenville. Însă nu se ridică imediat pentru a ieși din mașină. Privind-o pe Suzanne, ea își dădu seama că încă mai erau lucruri nespuse, întrebări fără răspunsuri între ele două.

— Cam asta ar fi tot de spus despre povestea vieții mele, spuse Grace. Germania s-a predat chiar în luna aceea, iar Japonia s-a predat patru luni mai târziu. Eu am absolvit colegiul asistentelor în iunie 1946, și m-am căsătorit cu tatăl tău în luna august. Fratele tău s-a născut în anul 1948, iar tu cunoști continuarea acestei povești deoarece ni te-ai alăturat doi ani mai târziu.

— Cred că niciodată înainte nu mi-am dat seama cât de rău i-a părut tatei că nu s-a înrolat în armată în timpul celui de-al doilea război mondial. De aceea s-a comportat atât de rău cu Jeff atunci când l-a întâlnit pentru prima oară? Pentru că Jeff a protestat împotriva războiului din Vietnam în loc să-și facă datoria față de țară?

— Se poate.

În pofida întregii frământări pe care i-o cauzase acea călătorie, Grace era acum mulțumită de cercetarea

interioară pe care i-o cauză fiicei ei. Se simțea mai aproape de Suzanne decât fusese de multă vreme.

— Sue, știi că tu întotdeauna ai criticat ceea ce numești "Tatăl perfect care știe totul despre viață". Tu îl vezi pe tatăl tău ca un fel de monstru, deoarece lui îi place foarte mult ordinea și organizarea. Dar trebuie să înțelegi că eu am avut parte în copilăria mea de un cămin ieșit din tipare care a fost o adevărată povară și rușine pentru mine. Tot ceea ce mi-am dorit a fost să fiu și eu ca ceilalți. Mi-am dorit să am parte de siguranța pe care mi-a oferit-o tatăl tău. M-a atras încrederea în sine și faptul că el avea mereu totul sub control. El întrunea toate calitățile taților mei: era la fel de generos ca și Booty Higgins, la fel de inteligent ca și O'Brien, protector ca și Black Jack, sentimental precum era Mick, și îl iubea pe Dumnezeu la fel de mult ca și părintele O'Duggan. Stephen își dorea un cămin cu doi copii și o soție care să poarte rochii frumoase și șorțuri, și să respecte rutina săptămânală asemeni mamei, iar eu eram mai mult decât fericită că pot să i le dăruiesc. Cu tatăl tău, eu puteam în sfârșit să am parte de genul de viață la care visasem încă de mic copil. Aveam un băiat și o fetiță și o casă în suburbii – eram familia perfectă.

— Dar puteai să ai toate acestea și centrul de îngrijire, răspunse Suzanne.

— Pe mine nu m-a interesat cariera. Am crescut într-o epocă în care se presupunea că femeile erau neajutate și fragile. Aveam nevoie de un soț și nu de o carieră, dacă doream să fim într-adevăr puternice. În plus, aveam o slujbă ,full-,time ce presupunea să învăț ce face o soție și

o mamă, deoarece eu nu aveam nici cea mai vagă idee a ceea ce trebuiau să facă soțiile și mamele obișnuite. Mama mea nu gătise niciodată o mâncare care să conțină toate elementele de bază pentru o hrănire sănătoasă. Apartamentul nostru format din cele două camere, situat deasupra celui al surorilor Mulligans, era în mod practic gol.

— Așa că l-ai lăsat pe tata să decoreze totul pentru tine.

Suzanne își îndepărtă părul negru de pe ochi cu o mișcare bruscă a mâinii.

— Da, deoarece nu aveam nici cea mai vagă idee de unde să încep să făuresc un cămin adevărat. Obișnuiam să studiez la începutul căsniciei cărți referitoare la gospodărie, și fie că mă crezi sau nu, ele mă învățau că trebuia să mă pieptăn și să folosesc trusa de machiaj înainte ca soțul meu să sosească seara acasă. Trebuia ca toată casa să fie în ordine, cu cina servită pe masă, și cu un zâmbet afișat pe față. Nu trebuia să încep să-l abordez cu problemele casnice de îndată ce intra pe ușă, spuneau experții, sau să-i aduc în față doi copii neastâmpărați care trebuiau să fie pedepsiți.

Suzanne părea îndoielnică.

— Așa că, sincer, nu ți-ai dorit niciodată să te poți întoarce la meseria ta?

— Recunosc că mi-a fost foarte greu după ce tu și Robert ați plecat la colegiu. M-am simțit nefolositoare și nedorită pentru o perioadă de timp. Dar munca mea de voluntariat este la fel de solicitantă ca și o slujbă cu orar complet – unde să nu uităm că am posibilitatea de a-mi

aranja orele în funcție de programul tatălui tău. Sunt întotdeauna disponibilă atunci când el are nevoie.

— Îi vei spune tatei ce am descoperit noi în Bremenville?

— Bineînțeles. Îi spun totul. Și îi voi cere opinia medicală despre posibilitatea ca oreionul să-l fi afectat pe tatăl meu.

Suzanne părea absentă. Ea îi aminti lui Grace despre cazul în care avu de pus un diagnostic greu. Asemeni tatălui ei, mintea analitică a lui Suzanne trebuia să proceseze toată informația într-o ordine desăvârșită până când era mulțumită că a ajuns la soluția corectă.

— Am o întrebare, spuse ea brusc. Care dintre cei cinci "tați" pe care i-ai avut, crezi că a ajutat-o cel mai mult pe bunica?

Grace își readuse aminte ei însăși că trebuie să aibă răbdare, chiar dacă nu-i plăcea unde bătea această întrebare.

— Ei bine, trebuie să spun că Booty sau O'Brien. Mick, Black Jack și părintele O'Duggan erau mai mult prietenii mei decât ai ei.

— Păi lucrul acesta are sens... Își spuse Suzanne. Booty era căsătorit... doamna Higgins nu te prea agreea...

Grace coborî din mașină și își luă geanta din portbagaj. Apoi trecu pe partea șoferului pentru a i se adresa din nou lui Suzanne.

— Mulțumesc pentru weekendul acesta atât de interesant. O să te văd curând?

— Ce zici de sâmbătă seara? Ai putea să vii cu tata să cinați cu mine? Adu-o și pe bunica.

— Sper că nu ne inviți la tine pentru ca să o poți interoga pe bunica ta.

Suzanne se strâmbă.

— Nu, vă invit ca să îmi țineți companie. Jeff va scoate fetele în oraș în seara aceea.

— Bineînțeles. Ne-ar face mare plăcere să venim. Îmi cer scuze că ți-am pus la îndoială motivele, dar nu știu de ce am impresia că această călătorie este doar începutul în ceea ce te privește, și nicidecum sfârșitul. Am dreptate?

— Există prea multe întrebări fără răspuns, mamă.

— Ca de exemplu?

— Este Karl Bauer tatăl tău adevărat sau nu?

— Pentru mine nu are nici-o importanță faptul acesta. Eu am un Tată ceresc care mă iubește.

Grace își întinse mâna pe geamul care era deschis și își puse mâna pe umărul lui Suzanne.

— Sue... aș putea să-ți spun ceva care să te convingă să renunți la toată această "investigație" referitoare la tatăl meu?

— Nu, îmi pare rău, mamă. Trebuie să aflu adevărul.

Fațada casei lui Suzanne, o clădire cu două etaje construită în stil colonial, era luminată cu mult gust de niște reflectoare, iar curtea era impecabil îngrijită și decorată, dar Emma nu se putu abține să nu-și dea cu părerea că aceasta arăta goală și rece, în timp ce ea și Grace intrară în parcare.

— Arată de parcă nimeni nu e acasă, îi spuse ea lui Grace. Ești sigură că am venit în seara în care trebuia?

— Sunt sigură. Sue este acasă singură. Jeff a luat fetițele undeva pentru weekend. Cred că ne-a invitat la cină doar ca să o ajutăm să alunge melancolia.

Suzanne deschise ușa înainte ca ele să ajungă la scări.

— Unde e tata? Nu știa că e și el invitat?

— A fost chemat de urgență la spital, exact când să pornim. Dar a promis că va veni aici de îndată ce va termina acolo.

— Tipic lui. Trebuia să-mi dau seama că nu va veni.

Vocea lui Suzanne trăda amărăciunea ei.

— Suzy, pari atât de slabă! îi spuse Emma în timp ce o îmbrățișă. Ai mai slăbit?

— Nu știu. Jeff a luat cântarul din baie.

La început Emma nu percepu sensul acelor cuvinte, dar după ce intră în livingul lui Suzanne, văzu locurile goale din el, asemeni unor dinți extrași, unde odată se aflaseră lucrurile lui Jeff. Formele decolorate de pe pereți marcau locurile în care fuseseră agățate picturile lui, rafturile prăfuite erau goale acolo unde echipamentul stereo și cărțile lipseau. Dungii de aceeași mărime se puteau vedea pe covor denotând lipsa fotoliului favorit al lui Jeff.

Ochii lui Emma se umplură de lacrimi. Două vieți unite într-un singur trup, fuseseră separate cu cruzime.

— Unde a dispărut tot? murmură ea, referindu-se la dragostea care existase odată între Suzanne și Jeff.

— A împachetat totul și le-a depozitat în garaj până când își va găsi un apartament în Chicago, veni replica lui Suzanne. Și acelea au fost doar lucrurile asupra cărora am convenit. Mai există o mulțime de alte lucruri, cum ar fi

biroul acela antic cu parte protectivă, pentru care încă ne mai certăm.

— Sper că nu vă certați în fața fetelor, spuse Grace.

— Câteodată nu putem evita asta. Ieri, pe când veneam acasă cu fetele, el era deja aici cu un agent imobiliar care estima valoarea casei. E de la sine înțeles că mi-am pierdut cumpătul. Casa aceasta este proprietate comună, e trecută pe numele amândurora. Nu poate să o vândă decât dacă sunt și eu de acord – iar eu nu sunt!

— Îți poți permite să întreții o casă atât de mare cu ceea ce câștigi tu la revistă? o întrebă Grace.

— Bineînțeles că nu, dar Jeff poate. Iar el va plăti cu vârf și îndesat! Refuz să trăiesc o viață tipică, sub nivelul de trai al unei mame singure.

Suzanne se aplecă să ridice câteva jucării împrăștiate, ca și cum ar fi dorit să dea afară toată acea frământare ce o cuprinse.

— Amărăciunea și lăcomia asta nu-ți sunt deloc specifice ție, spuse Emma.

— Ei bine, tu și cu mama ar trebui să fiți primele care să știe că majoritatea mamelor singure au parte de un trai mult sub nivelul sărăciei. Ați vrea ca eu și fetele să trăim asemeni vouă pe timpul mării depresiuni?

— Divorțul e un cuvânt atât de urât, spuse Emma suspinând.

— Cina e gata, deci ne putem așeza la masă, spuse Suzanne, arătând înspre bucătărie. Am fi murit de foame de mulți ani dacă ar fi trebuit să-l așteptăm întotdeauna pe tata.

Emma o urmă pe Suzanne în bucătărie, acolo unde masa era frumos aranjată pentru cină. Nimic nu părea a lipsi din încăperea aceea, dar atunci când ele își ocupară locurile în jurul mesei și Suzanne servi mâncarea, locul liber al lui Stephen era un element nepoftit ce reamintea faptul că ele erau trei femei ce se descurcau pe cont propriu, fără soți. Tristețea care învăluia casa începu să apese asupra lui Emma.

— Știi, Suzanne, Karl Bauer a fost un om prosper, spuse Emma. Eram foarte bogată când am fost căsătorită cu el. Dar nu pierderea posesiunilor materiale sau sărăcia fac ca un divorț să fie atât de dureros. Ci singurătatea. În cazul meu, eu am fost singură și înainte să-l părăsesc pe Karl. Noi nu am avut parte de o relație afectivă încă de la bun început. Dar de prima dată când te-am văzut împreună cu Jeff, mi-am dat seama că voi doi erați sortiți unul pentru altul, ca vița și mlădițele sale. Voi vă iubeați unul pe altul.

— Asta a fost cu mult timp înainte, bunico, răspunse scurt Suzanne. Încă de pe atunci am fost ocupați să ne întemeiem o familie și să ne facem o carieră.

— Poate că tu și Jeff ar fi trebuit să trageți din greu pentru căsnicia voastră și nu pentru carierele voastre, spuse Grace.

— Mamă, te rog. Nu v-am invitat aici ca să-mi țineți prelegeri.

— Știi. Tu ai nevoie de prezența și de sprijinul nostru. Draga mea, crede-mă, și eu și bunica te sprijinim, dar nu în felul în care crezi tu. Nu îți vom lua partea atunci când vine vorba ca tu și Jeff să...

Suzanne aruncă jos coșul cu pâine.

— Oh, asta da schimbare! Tu și tata ar trebui să vă bucurați că noi divorțăm, din moment ce de la bun început n-ați fost de acord să mă căsătoresc cu el.

— Am greșit în privința asta. Vocea lui Grace continuă să răsunе blând în pofida mâniei lui Suzanne. Am ajuns să-l iubesc pe Jeff. El este tatăl nepoatelor mele. Dumnezeu v-a adus pe voi doi împreună, și nu voi renunța până când căsnicia voastră va fi restaurată.

Suzanne clătină din cap.

— Ei bine, asta nu se va întâmpla. Jeff a plecat.

O tristețe copleșitoare se așternu peste masă. Emma mîncă din caserola pe care Suzanne i-o pregătise fără să guste. Grace nici măcar nu pretinse că mănîncă. Emma văzu lacrimi în ochii ei.

— Sue, ce părere au fetele despre tatăl lor că le va părăsi? Întrebă Grace. Ce vor crede ele despre Dumnezeu datorită acestui fapt? Vor crede că și El le va părăsi și se va muta departe de ele? Adu-ți aminte ce mi-a spus părintele O'Duggan odată despre modul în care tații noștri ne modelează atitudinea pe care noi o avem față de Dumnezeu. Cum va fi influențată atitudinea lui Amy și a lui Melissa față de Dumnezeu dacă voi doi divorțați?

— Hotărârea de a pleca de acasă a fost a lui Jeff, și nu a mea.

— Dar a fost decizia ta de a nu te muta în Chicago și de a te stabili acolo împreună cu el.

Suzanne își împinse scaunul înapoi și sări ca arsă în picioare.

— Te-ai întrebat vreodată ce am învățat eu despre Dumnezeu de la tata? Că trebuie să muncesc continuu

pentru a câștiga aprobarea lui, că trebuie să cerșesc întotdeauna după puțină dragoste de la el, și că el e întotdeauna prea ocupat pentru mine?

Ridică farfuria nefolosită ce fusese așezată pentru Stephen și o trânti la pământ, spărgând-o.

Emma se ridică de îndată și o trase pe Suzanne în brațele ei. Ea nu fusese niciodată păcălită, ca cei mai mulți oameni, de exteriorul dur și de temperamentul vulcanic al lui Suzanne – în interiorul ei, ea era un copil care suferea. În pofida aparentei indiferențe afișate de către Suzanne, destrămarea căsniciei ei o afecta enorm de mult. Emma își amintea foarte bine anii aceia dureroși, după ce se pronunțase propriul ei divorț, și cum – chiar dacă reușea să-i facă pe toți cei din jurul ei să râdă – inima ei plângea.

Grace rămase așezată la masă, de-a dreptul înmărmurită.

— Suzanne...? Chiar asta e părerea pe care o ai despre tatăl tău?

Suzanne plângea acum prea tare ca să mai poată răspunde. Emma răspunse în dreptul ei.

— Tu ești mult prea aproape de Stephen ca să-ți poți da seama, Gracie, dar Sue a încercat toată viața ei ca să câștige aprobarea lui – chiar cu prețul fericirii ei. Dar ea n-a putut să fie niciodată fiica aceea pe care și-o dorea Stephen. Ea nu avea cum să fie ca tine, Gracie. Sue e mult prea independentă, prea înflăcărată... se aseamănă prea mult cu mine! Am făcut același lucru când eram tânără. Am încercat din răspuțeri să corespund clișeului dorit de mama, să fiu fiica pe care tatăl meu și-a dorit-o. De aceea

m-am căsătorit cu Karl. Dar nu am reușit să corespund așteptărilor mamei, eu nu mă asemănam deloc cu ea, iar efortul de a fi cineva ce eu nu eram cu adevărat, m-a costat enorm de mult.

Grace era șocată.

— Deci vrei să spui că Suzanne ar trebui să facă același lucru pe care l-ai făcut și tu? Să divorțeze de soțul ei?

— Nicidecum! Cred că Jeff și Sue sunt făcuți unul pentru altul – plini de viață, creativi. De aceea s-au și îndrăgostit unul de altul, și de aceea i-am încurajat să se căsătorească în pofida împotrivirii voastre inițiale. Dar Jeff nu e nicidecum ca Stephen, iar Sue nu se aseamănă deloc cu tine... și cred că amândoi au încercat să corespundă așteptărilor voastre pentru a vă câștiga aprobarea. Dar planul acesta nu a funcționat. Și cred că de aceea dragostea lor s-a răcit. Am dreptate, Suzanne?

— E o adevărată harababură aici, bunico. Suzanne încă își acoperea fața cu mâinile. La început eram atât de fericiți... iar acum totul e o adevărată harababură!

Emma se aplecă pentru a ridica bucățile acelea de farfurie, așezându-le una câte una pe fața de masă, înaintea lui Suzanne.

— Mama ta are dreptate. Nu e prea târziu ca tu și Jeff să refaceți puzzle-ul căsniciei voastre. Dar nu va mai fi aceeași căsnicie cum a fost înainte. Cel puțin, nu ar trebui să fie. Tiparul a fost distrus, de aceea veți avea nevoie de unul nou cu care să începeți.

Îndepărtă cu blândețe mâinile lui Suzanne de pe fața ei și le ținu într-ale ei.

— Iau parte la un curs de olărit la Birch Grove, spuse Emma. E foarte distractiv, să știți, mai ales că mă mânjesc cu noroi până la urechi! Dar am învățat un lucru foarte important, și anume, că dacă dorești să modelezi un vas reușit, trebuie ca lutul să fie centrat perfect pe roata aceea. Altfel, pe măsură ce încerci să-l modelezi, vasul devine din ce în ce mai deformat cu cât roata se învâрте mai repede, până când toată grămada aceea de lut se adună și zboară direct pe perete! Cum de căsnicia voastră a pierdut direcția atât de mult, Sue? Cum s-a ajuns aici? gesticulă Emma spre farfuria aceea spartă. Cum de ați ajuns aici de acolo de unde ați început?

Suzanne își șterse agitată lacrimile.

— Nu știu... bănuiesc că există mult adevăr în ceea ce ai spus că noi am dorit să-i facem pe plac lui tata și că nu am reușit să ne potrivim tiparului mamei...

PARTEA A PATRA
POVESTEA LUI SUZANNE
1950-1980

CAPITOLUL 24

Încă de când eram doar un copil, mi-am dat seama că nu corespund tiparului mamei mele. Cred că pentru prima dată când mi-am dat seama de acest lucru a fost atunci când mă jucam de-a spitalul cu fratele meu, Bobby. Aveam cinci ani, iar el avea șapte ani. El primise cadou de Crăciun trusa de ustensile a doctorului, iar eu, bineînțeles, am primit-o pe cea a asistentei. Drept pacienți o aveam pe păpușa Betsy Wetsy și câteva animale împăiate și am înființat o sală de operații pe masa unde serveau cafeaua din bibliotecă.

— Bisturiu! ordonă Bobby, cu mâna întinsă. Vocea lui era aspră și poruncitoare ca și a tatei. El întotdeauna încerca să fie ca tata, începând cu tunsoarea aceea militărească până la mersul acela țațoș. Asistentă, foarfeca!

Nu trecu prea mult timp și eu am început să mă plictisesc de aceste îndatoriri plictisitoare, cum ar fi fost faptul că trebuia să-i înmânez lui instrumentele chirurgicale. Am privit spre mâna aceea întinsă și m-am împotrivit.

— Nu. E rândul meu să operez acum. Aceea e păpușa mea.

Și mi-am încrucișat mâinile.

— Tu nu poți opera, ești doar asistentă.

— Nu mai vreau să fiu asistentă. Vreau să fiu și eu doctor. Și eu vreau să operez.

— Tu nu poți fi doctor. Tu ești fată. Fetele sunt asistente, ca mami. Băieții sunt doctori, ca tati.

I-am aplicat una sănătoasă în cap lui Bobby cu una dintre ustensilele ce le folosea. De îndată lovitura șterse surâsul acela al superiorității de pe fața lui Bobby.

Și după ce fugii plângând la mama, am adunat toți pacienții și mi-am deschis propriul spital, în camera mea. M-am promovat direct la gradul de șef-chirurg. Nu doream să fiu ca mama cu perlele, cu rujul și cu tocurile ei înalte. Niciodată nu aș fi putut să fiu atât de amabilă și cu o voce atât de suavă ca a ei.

Odată, pe când eram la un picnic cu prietenii părinților mei, mama circula printre cei prezenți purtând pantalonii ei roz trei sferturi și o bluză din ie, servind aperitive în timp ce tata le prăjea pe gril o desăvârșită friptură T-bone pe brichete de cărbune perfect încălzite. Bobby și cu prietenii lui urcară în căsuța din copac unde accesul îl aveau NUMAI băieții, pentru a plănui ce feste să mai facă fetelor. Se presupunea ca eu să învărt cercul hula hoop cu celelalte fetițe, dar ajunseseam să mă plictisesc să mă tot bâțai pe-acolo. Așa că în schimb, m-am hotărât să mă apropiu de adulți.

— În ce domeniu lucrezi? îl întrebă partenerul de golf al tatei pe vecinul nostru.

— Eu sunt avocat... și tu?

— Obstetrician.

După aceste prezentări ale identității, urmară obișnuitele strângeri de mână și saluturi din cap arătând respectul.

— Tata prezentă un invitat ce întârziase.

— Acesta este prietenul meu, John Moore. El este agentul meu de bursă.

M-am îndreptat spre locul unde femeile trândăveau sub o umbrelă înflorată de curte interioară.

— Aceasta este vecina noastră, Gloria Clark, am auzit-o pe mama spunând. Soțul ei este avocat.

— Dar soțul tău cu ce se ocupă? o întrebă Gloria pe cealaltă femeie.

— El este arhitect. Compania lui a proiectat noua clădire Crawford din centrul orașului.

Judecând după exclamațiile acelea admirative "aahhh" și "oohh, ai fi zis că ea cu mâna ei ar fi ales fiecare cărămidă și grindă pentru clădirea aceea, când de fapt tot ceea ce făcea ea era să calce cămășile soțului ei și să-i fiarbă ouă tari.

Eu eram un adevărat băiețoi, jucându-mă cu șerpii și păianjenii și ațâțând focuri la fel de neînfricată ca și fratele meu Bobby. Mama dispera încercând din greu să mă transforme într-o adevărată domnișorică.

— Nu sta așa, Suzanne, nu se cuvine unei domnișoare. Te rog, folosește o batistă Suzanne, și nu mâneca ta. Sue, domnișoarele merg grațios și nu galopează.

Fratele meu avea voe să stea, să strănute sau să galopeze oricând dorea el. Atunci când se târî pe sub băncile din biserică după ce serviciul religios se încheie într-o duminică dimineața, tata îi spuse:

— Ce băiat are tata!

Am încercat și eu același lucru duminica viitoare – rupându-mi crinolina și distrugându-mi pantofii de lac în timpul aceluși proces – iar mie mi s-a spus că-i fac doar de rușine. Bobby nu trebuia să poarte niciodată pălării la biserică, care arătau ca niște farfurioare din paie cu flori lipite, sau nu trebuia să suporte mănușile acelea albe care făceau mâinile să transpire. Tata făcea parte din comitetul celor bătrâni – mama gătea pui a la king la cinele de caritate. Tata ducea farfuria cu colecta și dădea mâna cu oamenii la sfârșitul serviciului religios – mama stătea câțiva pași în urma lui, zâmbind și arătând frumoasă.

Cu cât creșteam mai mult, cu atât mă împotriveam mai tare învățătorilor de școală duminicală pentru că susțineau acest stereotip al femeii supuse.

De ce mi-a dăruit mie Dumnezeu talente, minte și curiozitate dacă nu trebuie să mă folosesc de ele?

L-am întrebat pe pastor în timpul unei ore de catehism:

— De ce femeile nu pot să ducă farfuria aceea amărâtă de colectă?

Comportamentul meu îl ultragia pe tatăl meu. Am învățat foarte repede că dacă doream să-i câștig aprobarea și afecțiunea, trebuia să fiu cuminte și să mă comport asemeni unei domnișoare. Imposibil.

Fratele meu nu trebuia să facă nimic ca să câștige aprobarea tatălui meu decât să se laude cu faptul că avea să devină doctor într-o bună zi. La început, și eu am dorit să studiez medicina, numai ca să dovedesc faptul că eram la fel de deșteaptă ca și Bobby. Însă notele mele de 10 la

biologie și la algebră avansată nu l-au impresionat pe tata atât cât m-aș fi așteptat eu.

Obișnuia să mă cheme pe mine și pe Bobby în biroul lui, imul câte unul, în ziua în care trebuia să prezentăm carnetele cu note. Bobby ieșise deja zâmbind din camera cu lambriuri închise la culoare. Însă tata rămase foarte tăcut când îl citi pe al meu. Săream de pe un picior pe altul în fața biroului lui, citind diplomele și toate premiile sale care atârnav pe pereți și așteptând cuvintele lui de laudă, pe care eram atât de sigură că aveam să le aud.

— Deci, ce zici: sunt notele mele atât de bune încât să mă pot înscrie la un program premedical? am izbucnit eu de îndată ce, în sfârșit, a ridicat ochii.

— Premedical? repetă el. Lăasă impresia că rămase șocat. Asta te-a sfătuit consilierul tău în ce privește școala recomandată?

— Bineînțeles că nu. Consilierul meu e un dobitoc!

— Suzanne!

— Ei bine, chiar este. Mi-a spus că am "față" de facultate, dar el m-a sfătuit să aleg o profesie care să-mi înlesnească posibilitatea de a-mi întemeia o familie, cum ar fi predatul sau asistentă medicală.

Ultimele cuvinte le redasem imitând tonul sclifosit al consilierului.

— Zice el ceva acolo.

— Nu! Ultimul lucru pe care îl vreau e să am parte de viața a la June Cleaver pe care o duce mama. Nu e nimic mai mult decât slăvită ca servitoare!

Tata a ridicat un deget amenințător.

— Ai grijă cum vorbești de mama ta. Nu fi impertinentă!

— O respect ca persoană, dar nu vreau să am parte de viața ei!

— Și ce vrei să faci atunci?

— Eu sunt la fel de deșteaptă ca și Bobby. Și eu aș putea să merg la un colegiu de medicină.

Tata se încruntă și se lăsă din nou în scaunul lui din piele, jucându-se cu stetoscopul de pe birou.

— Întotdeauna se găsesc câteva fete istețe care încearcă să răzbească într-un colegiu medical, spuse el, dar s-a dovedit a fi un domeniu foarte dificil în care să poată reuși o femeie. Ele nu sunt încă acceptate. Iar la sfârșit, totul pare că a fost doar o mare irosire de bani și timp, deoarece ele vor renunța la un anumit moment la medicină pentru a se căsători și pentru a avea copii.

Iar se iviră cele două cuvinte nesuferite – căsnicie și copii.

— Cum se face că de fiecare dată când vorbiți despre viitorul meu, cuvintele acelea trebuie să apară întotdeauna? De ce trebuie ca viitorul meu să fie atât de limitat, iar Bobby să aibă lumea întregă la picioare?

Tata clătină din cap.

— Se pare că niciodată nu reușesc să-ți dau răspunsul potrivit, Suzanne. Nu te înțeleg deloc.

Spune-mi că ești mândru de mine, am gândit eu. Spune-mi că sunt la fel de isteță, la fel de importantă pentru tine ca și Bobby. Dar tatăl meu nu mai spuse nimic.

Pe tot parcursul liceului am oscilat întotdeauna între încercarea de a-i dovedi tatălui meu că sunt capabilă să merg la un colegiu de medicină la fel ca fratele meu și să

fac ceea ce adoram cel mai mult, și anume, editarea ziarului școlii și exprimarea opiniilor mele în editoriale critice. Iubeam cărțile, adoram să manipulez cuvintele și ideile, îmi plăcea să spun povești mult mai mult decât să fac disecție pe viermi și să împart unghiuri. Am decis să devin o femeie cu carieră în domeniul meu: să câștig un premiu Pulitzer în jurnalism, după aceea să avansez ca editor-șef la revista The New Yorker, și în cele din urmă, să ies la pensie ca director executiv al unui imperiu editorial. Nu o să devin o femeie casnică.

Bobby se înscrie la programul premedical de la colegiul Ivy League, acolo unde tatăl meu își efectuase activitatea de student. Sătulă de acest trai, mereu în umbra fratelui meu, am ales un colegiu care era renumit pentru departamentul său de literatură. Pastorul bisericii la care obișnuiam să merg, din apropierea campusului, a fost primul pastor pe care să-l fi întâlnit și care părea să nu considere femeile ca specii inferioare, aflate mereu sub dominația bărbaților.

— Dumnezeu are un plan unic cu viața ta, Suzanne, îmi spunea el. El așteaptă ca tu să te folosești de talanții pe care ți i-a încredințat, și nu să-i administrezi după placul acestei lumi.

Mă înțelegeam foarte bine cu Dumnezeul acestui pastor.

Îmi convenea faptul că eram departe de casă. Pe când eram deja în al treilea an de studiu, făceam parte din cea mai renumită comunitate a studenților, aveam o relație stabilă cu prietenul meu, și reușisem să obțin calificativele care au făcut să fiu trecută pe lista decanului. M-am ferit

de lucrurile radicale care aveau loc în cadrul campusului și am evitat toată harababura anilor '60, cum ar fi fost petrecerile cu marijuana, întrunirile love-ins și recepțiile din cadrul campusului. Am preferat să iau parte la cursuri decât să protestez împotriva războiului din Vietnam. Viața mea își urma cursul ei liniștit. Iar tata era de-acord.

După aceea, în primul semestru din cel de-al treilea an, am urmat cursul de introducere în artă.

Clădirea ce găzduia studenții de la artă îmi părea o țară cu totul nouă, o țară dezorganizată din lumea a treia în care oamenii ei bizari purtau niște costume exotice. Coridoarele miroseau a rășină, a praf de ghips și a lut umed. Nu dorisem să urmez cursul acesta de artă, dar programul meu nu prea îmi dădea de ales, așa că mă târam până acolo de trei ori pe săptămână, neîndrăznind să pierd un curs și să periclitez cumva media notelor mele. De parcă nu era destul de interesant să înveți istoria artei, profesorul dori să ne inițieze și în tainele desenului. O dată pe săptămână, obișnuia să pună un bol cu fructe sau o vază cu flori și noi trebuia să exersăm schițând-o, pentru ca astfel să învățăm despre perspectivă, proporție și umbră.

Într-o zi el aduse un model viu ca să pozeze pentru noi – un tip pe care îl mai văzusem prin campus, umblând cu pacifiștii. Acest hippie stătea tolănit pe un scaun din lemn purtând numai pantalonii lui largi și sandalele; nu mi-a trebuit mult să pricep de ce profesorul îl alesese să pozeze pentru noi. Umerii și bustul lui aveau mușchii atât

de frumos conturați precum statuile italiene pe care le studiasem.

Mi-am scos carnetul de schițe și am început să desenez, cu ochii circulând între foaie și model și din nou pe foaie. În timp ce schițam, l-am analizat de parcă ar fi fost un specimen la biologie – bicepsți puternici, pectorali solizi, abdomen vânjos. Data viitoare când mam uitat la el, acest hippie își avea ochii ațintiți asupra mea. Privirea lui pătrunzătoare mă vlăgui de orice putere. Nu doream să recunosc, dar îl consideram extraordinar de atrăgător. De obicei, preferam tipul celor cu o tunsoare scurtă, genul băieților din cercul meu de prieteni, după cum era și prietenul meu, Bradley Wallace. Tipul acesta însă, avea părul negru prins într-o coadă de cal, iar partea de jos a feței era ascunsă de o barbă și o mustață bogată. Un colier al păcii atârna la gâtul lui, legănându-se pe pieptul gol. De fiecare dată când mă uitam la el pentru a-l schița, el mă privea direct, cu o privire periculoasă la Jimmy Dean. M-am decis să mă concentrez asupra piciorului lui.

Când profesorul veni pe la fiecare pentru a-și da cu părerea despre munca fiecăruia dintre noi, îmi spuse:

— Domnișoară Bradford, va trebui să vă mișcați puțin mai repede dacă doriți să schițați mai mult decât degetul lui mare până la sfârșitul semestrului.

M-am simțit atât de ușurată când clopoțelul sună, încât mi-am închis carnetul în cea mai mare viteză și m-am grăbit să ies.

Și în timp ce mă grăbeam de-a lungul campusului spre dormitorul meu, tipul pe care tocmai îl schițasem, apăru

din senin lângă mine. Reușise să-și ia cămașa pe el dar fără să se sinchisească să o mai închidă.

— Unde te grăbești așa, irlandezo? spuse el.

— Vorbești cu mine?

Își întinse mâinile pentru a cuprinde spațiul gol de pe trotuar și se roti încet, legănându-se.

— Mai vezi tu pe altcineva? Poate, un spiriduș?

— De ce te-ai holbat așa la mine la cursul de artă?

Afișă un zâmbet tacticos, într-o parte.

— Mi s-a părut că așa e corect. Și tu te holbai la mine.

— Eu te schițam! Dar, în caz că nu ți-ai dat seama, tu ai fost chiar nepoliticos.

— Wow! Ai și temperamentul acela irlandez! Incredibil!

— Nu știi la ce te referi.

Am dat să plec, dar el sări încet înaintea mea.

— Vino să bem o cafea împreună.

Zâmbi larg de data aceasta și am avut impresia că voi face un stop cardiac. Își încheie nasturii de la cămașă în timp ce ochii lui albaștri, de-a dreptul răpitori, îi ațintiră pe ai mei. Niciodată înainte nu mai trăisem o astfel de senzație. Eram atât fascinată cât și îngrozită.

— Nu, mulțumesc, am reușit eu să rostesc.

— De ce nu?

— Ei bine, mai întâi, pentru că nici măcar nu te cunosc.

— Jeff Pulaski. Studiez arta. M-am născut și am crescut în Pittsburgh.

Îmi întinse mâna.

Am strâns-o scurt, după care am spus:

— Și în al doilea rând, sunt țintuită.

Râse zgomotos.

— Mă bucur să văd că găsești asta amuzant, domnule Pulaski.

— Dar așa și e! Ai văzut vreodată fluturii din muzee întinși pe o bucată de catifea cu aripile țintuite de niște ace de gămălie? O creatură minunată care ar trebui să zboare, dar care zace acolo, captivă, țintuită de acele ace. Cam cu asta asociez eu pe toate gagicuțele care îmi spun "Sunt țintuită".

Arată cu degetul spre broșa fraternității prietenului meu, care era prinsă de pieptul meu, și râse din nou.

— Te ține în vitrină de parcă ai fi premiul lui, pentru ca nimeni altcineva să nu te poată atinge.

— Cum îndrăznești?! am izbucnit eu îndepărtându-i mâna. Eu nu sunt posesiunea nimănui!

— Atunci dovedește-mi asta și vino să bei o cafea cu mine.

După care afișă același zâmbet.

Nu trebuia să-i dovedesc lui absolut nimic, dar ceva parcă mă împingea să-i accept propunerea. Pe de-o parte era vorba de încăpățânare, pe de alta era curiozitatea, dar ce mă îboldea cel mai mult, era entuziasmul acela frenetic de a ieși cu o persoană atât de periculoasă. Oare cât mai rezista inima mea în ritmul acesta ucigător înainte ca să ajung într-o cameră de urgență a vreunui spital?

Cafeneaua campusului pulsa de viață, iar încăperea aceea înțesată răsună de forfota zgomotoasă a studenților care încercau să se facă auziți peste melodiile celor de la The Rolling Stones. Nu puteam să-mi dau seama dacă sunetul acela era, de fapt, inima mea sau ritmul basului. În timp ce eu am căutat o masă cu două scaune, Jeff ne-a

comandat cafeaua la teighea. L-am urmărit cum se strecura prin mulțimea aceea fără să verse un strop din cafea.

— Uite aici, irlandezo.

Așeză ceștile pe masă și se lăsă pe scaunul opus mie, cu picioarele întinse.

— De ce îmi tot spui așa?

— Un artist este deprins să acorde mare atenție detaliilor. Mi-am dat seama imediat după părul tău negru, după pielea fină și după pistruii aceia de pe nasul tău că strămoșii tăi au fost irlandezi.

Își plimbă degetul de-a lungul nasului meu.

— Te înșeli fără doar și poate, am spus eu împingându-i mâna. Sunt sută la sută nemțoaică din partea mamei, iar tata e din strămoși protestant anglo-saxon – Bradford și Biddle.

— Sună ca numele unei companii, spuse el rânjind. Bradford Biddle, firmă de avocatură.

— N-ai nimerit, am răspuns eu râzând. Tata este un pediatru, iar el, cu siguranță că nu e de origine irlandeză. Strămoșii lui datează încă din vremea Războiului Revoluționar. Aș putea să mă alătur organizației DAR (Daughters of the American Revolution) dacă aș dori – dar n-am nici cea mai mică intenție.

Clătină din cap.

— Probabil că cineva a schimbat bebelușii la naștere. Tu ai sânge pur irlandez.

— Ei bine, să nu care cumva să-i spui asta tatei, ca nu cumva să mă arunce în râu ca pe pui de pisică. El e de părere că irlandezii nu sunt chiar ființe omenești. Crede-

mă, prin venele mele nu curge strop de sânge irlandez. Ce naționalitate ai tu?

Jeff se ridică drept în picioare.

— Am sânge pur polonez și sunt mândru de faptul acesta. Ar trebui să mă vezi dansând polka. Își ridică ceașca de cafea imitând un toast de parcă ar fi avut în mână un pahar special pentru bere, după care luă o înghițitură. Tatăl meu a fost un oțelar până când s-a rănit la spate – acum este un oțelar pensionat care își așteaptă banii pentru infirmitatea lui. Mai luă o înghițitură, după care puse jos ceașca de cafea. Hei, ai cumva un pix pe care l-aș putea împrumuta?

Am cotrobăit în geanta mea pentru a găsi unul. Începu să-mi facă portretul pe o foaie. Îmi sorbeam cafeaua și îl urmăream desenând, de-a dreptul fascinată. Era foarte talentat. Din câteva linii îmi desenă portretul.

— Ei bine, ai spus că studiezi arta.

— Da, eu și Michelangelo. Dar tu?

— Eu sunt o studentă la literatură care s-a rătăcit și a ajuns din greșeală la cursul de artă.

Se opri din desenat și mă privi cu interes.

— Serios? Dar cum așa?

— Ei bine, știi că trebuie să urmărim fie un curs de muzică, fie de artă ca parte a curriculumului nostru. Am dorit să urmez cursul de introducere în muzică, din moment ce tatăl meu cumpără de obicei bilete la simfonie iar eu știu și mai puține lucruri despre muzică decât despre artă. Dar pe când m-am înscris eu, cursurile acelea aveau deja locurile ocupate.

Se apropie atât de mult de mine, încât puteam să-i simt mirosul respirației, a cafea.

— Nu dorești să iei ore în particular?

Rosti ultimul cuvânt care sună atât de primejdios ca scufundările fără parașută.

— Hmm... nu, mulțumesc. Mă descurc, până acum.

Își închise caietul și se întinse pentru a-mi apuca mâna.

— Ce faci?

— Relaxează-te. Nu vreau să-ți fac rău.

Palma lui era caldă, uscată și aspră ca un șmirghel. Pe dosul mâinii lui erau pete de vopsea albă. Îmi ținu mâna într-a lui de parcă ar fi evaluat un diamant, după care începu să o schițeze pe spatele caietului său.

— Ai mâini irlandeze, îmi spuse el în timp ce desena.

— Ești surd, omule, sau pur și simplu te faci că n-auzi? Ți-am spus deja de-atâtea ori că nu am nici pic de sânge irlandez în venele astea.

Puse jos pixul din mână și îmi apucă mâna cu ambele lui mâini, masând ușor fiecare oscior din dosul palmei mele cu degetul lui mare.

— Cred că încep să simt deja puțin...

Atingerea lui era atât de senzuală, încât mi-am retras mâna cât am putut de repede pentru ca să mă "scutesc" de așa ceva. Trebuia să aduc conversația cumva pe un tărâm mai sigur.

— Deci... cum plănuiești tu să-ți câștigi existența în urma acestor ani de studii în artă după ce vei absolvi? Acostând femei pe stradă și taxându-le pentru că le-ai desenat portretul pe carnetul tău?

— Și cine-și bate capul pentru câștigarea existenței? spuse el ridicând din umeri nepăsător. Eu nu o să mă las dus de valul acelei curse nebunești a burghezimii.

— Ai vorbit ca un hippie adevărat ce ești! am spus eu râzând. Nu te-am văzut eu dând foc foilor pentru recrutare și protestând împotriva războiului din Vietnam?

— Chiar așa! E un conflict fictiv, imoral, pornit de către sediul acela capitalist de la Pentagon pentru a crește profiturile corporative ale industriei armamentului. Dacă vor încerca să mă înroleze și pe mine, o să mă mut în Canada. Am deja prieteni care s-au stabilit acolo.

— Wow! Tu ești genul de băiat care chiar ar reuși să ridice tensiunea tatălui meu! Ar fi de-a dreptul interesant să văd o scurtă discuție între voi doi.

Am zâmbit numai gândindu-mă la această posibilitate.

— Doamne, cât ești de frumoasă! spuse el deodată. Se întinse peste masă și îmi așinti ochii cu privirea lui înflăcărată. Îmi vei da voie o dată să-ți pictez portretul?

— Mmm... bănuiesc...

Nu știu cum de reușeam să vorbesc, din moment ce inima mea bătea acum parcă în gât și bătea asemeni aripilor unui colibri. Mi se întâmpla ceva de neînțeles. Mi-am adus aminte cum am asistat la un experiment la cursul de fizică, cum pilitura de fier fu atrasă de magnet; mă simțeam la fel de lipsită de rezistență ca acea pilitură, atrasă de acest bărbat magnetic, împotriva voinței mele. Nu înțelegeam cum și de ce nu puteam pricepe forța magnetului de la cursul de fizică, dar știam că trebuia să scap de sub influența sa cât încă mai puteam.

— Privește cât e ceasul! am spus eu dintr-o răsuflare. Voi întârzia la curs.

— Te însoțesc și eu, spuse Jeff.

L-am urmat din cafeneaua aceea cu picioarele tremurânde. Nu m-ă văzu când am îndesat foaia cu portretul meu în carnet.

Când mi-am verificat căsuța poștală din campus în ziua următoare, am găsit o felicitare cu o pictură minunată a unui fluture monarh, pictată în cerneală și acuarelă. Nesuferite ace de gămălie din oțel îi țintuiau aripile. Sub acel fluture era mângălită o notă: Mulțumesc pentru cafea.

Două zile mai târziu, serveam prânzul împreună cu prietenul meu, când Jeff se așeză la masa de vizavi, cu tava lui cu mâncare.

— Bună! Ce mai faceți voi?

Dădea impresia că ne cunoșteam de multă vreme. Inima mea începu să o ia din nou la galop.

— Mmm, binișor, am răspuns eu. Uite, iau prânzul cu prietenul meu, Bradley Wallace. Brad, el e...

— Jeff Pulaski. Studiez arta. M-am născut și am crescut în Pittsburgh.

Jeff își întinse mâna. Azi era murdară cu pete albastre. Mirosea puțin a eter de petrol și un alt miros pe care îl recunoșteam din studioul de artă. Brad își strâmbă nasul, a dezgust. Nu îi întinse mâna lui Jeff.

— Voi, hippie, nu vă întâlniți cumva în fața clădirii ROTC pentru a vă mânca hamburgerii vegetarieni?

— Ba da Brad, dar tocmai am aflat că nu am nevoie de o jachetă a fraternității pentru a mânca în bufetul acesta... așa că, iată-mă! îmi dai sarea, irlandezo?

— Îl cunoști de undeva pe tipul ăsta? mă întrebă Brad întorcându-se spre mine. Părea la fel de țâfnos ca tatăl meu.

Înainte ca eu să-i pot răspunde, i-a răspuns Jeff.

— Da, suntem vechi prieteni. Ea va poza pentru mine. Am făcut toate aranjamentele.

Acea ușoară ridicare a sprâncenelor lui Jeff și tonul acela provocator al vocii lui, l-au făcut pe Brad să sară ca ars în picioare, cu pumnii încleștați.

— Vrei să poftești afară și să nu mai spui lucrul acesta încă o dată?

Brad era un student obișnuit, și nicidecum un atlet. Eu știam cum arăta Jeff pe sub acel tricou zdrențaros pătat de vopsea. Știam cine avea să câștige lupta.

— Brad, calmează-te, am spus eu. Jeff glumește și el așa... Mă cunoști mai bine de-atât. L-am tras pe Brad jos, lângă mine, și l-am sărutat pe obraz. Dar e frumos din partea ta că vrei să-mi aperi onoarea.

Jeff se strâmbă.

— Gata! Deja miroase a ceva aici!

— Ascultă, ciudățenie. Nu-mi aduc aminte să te fi invitat să ni te alături.

Vocea lui Brad suna grav, amenințător.

— Aw... ai deja probleme cu memoria, Brad? Jeff își înclină capul, ca semn de compasiune. Nu ai mai fost tu însuși de când te-au pus în tabla aceea de oțel.

Am avut nevoie de fiecare strop de voință pe care o posedam pentru a mă abține să nu râd. Știam că Brad nu m-ar fi iertat niciodată dacă aș fi făcut-o.

— Băieți, hai calmați-vă, ok? am spus eu mușcându-mi buza.

— Pace, frate! Și Jeff făcu semnul cu degetele lui. Brad îl ignoră, încercând să se concentreze asupra prânzului lui. Deci, Bradley, ce studiezi? Nu, stai!... Lasă-mă să ghicesc! Tu vrei să devii un proctolog, nu-i așa?

Slavă Domnului că Brad nu știa ce însemna acel cuvânt pentru că altfel ar fi sărit la bătaie din nou.

— Bradley va fi un psiholog clinic, am răspuns eu repede.

Jeff își schimonosi fața din nou.

— Auch! Trebuie să porți și cravată pentru așa ceva, nu? N-ai să mă prinzi niciodată într-un costum și o cravată!

— Ca să vezi și să nu crezi, replică Brad sec.

— Un costum nu e decât o cămașă de forță extrem de costisitoare. O cravată este un laț din mătase...

— Ai vorbit ca un adevărat om de Neanderthal.

Brad folosi unul din epitetele favorite ale tatălui meu – Neanderthal. Am aruncat o privire lui Brad îmbrăcat în cămașa Oxford deschisă la gât, în pantaloni casual de culoare kaki și în mocasini, și am întrezărit o versiune mai tânără a tatălui meu. Imaginea mă îngrozi. Tata era de acord cu Brad. Ei se înțelegeau unul pe altul. Tata nu ar accepta pe unul ca Jeff nici măcar să-i spele Cadillac-ul. Pe de altă parte, bunica Emma l-ar fi adorat pe Jeff. Ei făceau

parte din două generații diferite, dar parcă erau din același aluat.

— Bradley, Bradley... parcă simt puțină ostilitate! spuse Jeff mângâindu-și barba, imitându-l în bătaie de joc pe Sigmund Freud. Întotdeauna te îmbraci în costum?

— Iar tu eviți în mod intenționat să porți costum?

— Da, găsesc că lucrul acesta oferă un efect izbitor.

Brad își împinse scaunul în spate și își ridică tava.

— Să mergem, Suze!

— Sooze? Oh, irlandezo! Spune-mi că nu-ți vei petrece restul zilelor vieții tale cu un om care te strigă Sooze!

Am zâmbit timid și l-am urmat pe Brad afară din acel bufet. De ce nu băgasem eu de seamă până atunci cât de supărătoare era acea poreclă de "Suze"?

Când mi-am deschis cutia poștală dimineața următoare, am găsit acolo o poză a unui clovn care fusese rupt dintr-o carte de colorat pentru copii. Jeff o colorase cu creioane, depășind în mod intenționat liniile, creând un efect minunat, delicat umbrit care era aproape tridimensional. Nota lui suna cam așa: Căsătorește-te cu mine! îți promit că nu o să te strig niciodată "Sooze" ca și clovnul acela.

Inima mea nu numai că o lua razna atunci când eram cu Jeff, dar acum bătea la fel de tare ori de câte ori priveam unul dintre desenele lui.

Trebuia să ies cu Bradley în seara aceea – era organizată o seară de dans în cadrul cercului lui de prieteni. În sacoul lui sport bleumarin și cu cravata specifică anturajului lui, Brad arăta exact ca toți ceilalți șaizeci de tipi tunși în stil milităresc. Probabil că, de

asemenea, se îmbrăcau toți la fel. Gândul acesta mă deprimă de-a dreptul.

Mai târziu, când Brad mă sărută în Mustang-ul lui, mi-am adus aminte masajul senzual al lui Jeff și m-am întrebat oare cum m-ar fi sărutat el? Oare barba lui o să se simtă moale sau aspră și zbârlită lipită de obrazul meu? Niciodată nu observasem înainte, dar mi se părea că Bradley săruta ca un pește. Când într-un final izbucni, m-am simțit ușurată.

— Alo! E cineva acasă? spuse el. De ce am impresia că ești la mii de kilometri distanță?

— Nu știu... am prea multe pe cap.

— Și totuși nu cred că printre toate acele gânduri... sunt și eu. Se bosumflă asemeni fratelui meu Bobby, ori de câte ori nu obținea ceea ce dorea.

M-am gândit atunci la pictura lui Jeff, cu fluturele, și m-am simțit cu adevărat "țintuită". Nu știam ce să fac.

— Scuză-mă, te rog. Brad, poți să mă duci acasă?

— Mai avem încă patruzeci de minute până se dă stingerea!

— Știu. Promit că o să-mi revin până mâine.

Brad m-a condus spre internat, încercând să controleze mânia ce mocnea în el asemeni unui foc. Nu a coborât să-mi deschidă ușa de la mașină sau să mă conducă până în hol. Nici măcar nu mă sărută de noapte-bună. Primul lucru pe care l-am făcut după ce am ajuns în camera mea, a fost să scot din mapă cele trei desene de la Jeff și să le ascund în sertarul dulapului meu. Poate că așa o să mă pot concentra numai la Brad.

Îmi plăcea de Brad. Era un tip tare, un membru a celei mai tari fraternități. Eram prieteni acum de mai bine de un an, ba chiar vorbisem că aveam să ne căsătorim într-o bună zi. Aveam foarte multe lucruri în comun – printre care și dorința de a avea cariere și mai apoi să facem parte din ceea ce Jeff numea "cursa șobolanilor din burghezime". Dar pulsul meu fu mereu unul normal ori de câte ori mă aflam în prezența lui Bradley Wallace. Poate asta se datora faptului că el era la fel de bun și moale cu mine ca un terci de ovăz.

Când am ieșit de la cursul de artă luni după amiază, l-am găsit pe Jeff Pulaski așteptându-mă pe coridor.

— Ei, cum merge treaba? Nu ai nevoie nici acum de ceva ore în particular?

Din nou, cuvântul acela primejdios.

— Mmm, nu, mulțumesc. Sunt mulțumită și dacă iau un 9.

— Ești sigură? Te-aș putea ajuta să iei un 10...

— Sunt sigură că ai putea, am spus eu înghițind.

— Despre ce era vorba aici? Cu siguranță că nu ne refeream la artă, deoarece eu aveam impresia că nu mai pot nici respira. Jeff stătea foarte aproape de mine, blocându-mi drumul.

— Hei, am făcut rost de bilete la concertul lui Simon și Garfunkel de weekendul viitor. Însoțește-mă.

— E și Bradley invitat? am întrebat eu încet.

— Cine e Bradley?

— Mm... prietenul meu... sunt "țintuită", îți amintești?

— Oh, acel Bradley. Tipul care nu te posedă. Tipul care te strigă "Sooze".

— Da, tipul acela. Mulțumesc oricum de invitație, Jeff. Trebuie să merg.

— Hei, irlandez, vezi ce faci cu broșa aceea a fraternității, strigă el în urma mea. Poate să te rănească.

Weekendul ce urmă, Brad veni după mine la internat pentru a mă scoate în oraș. Plănuisem să mergem la o reproducție a filmului clasic Dr. Zhivago. Dar în timp ce săltam pe scările acelea ce duceau spre hol, prima persoană pe care am văzut-o a fost Jeff Pulaski. Avea părul negru desfăcut, și cădea în valuri pe umerii lui lați. Din când în când și-l dădea din ochi cu o mână: arăta atât de bine, încât m-am făcut stană de piatră, și am rămas cu gura deschisă.

— Mulțumesc, irlandez. Și tu arăți minunat, spuse el râzând.

— Îmi pare rău. A fost chiar atât de evident? Și spunând asta, îmi doream să intru în pământ de rușine.

— Da. Dar tu arăți strașnic atunci când înroșești așa. E un lucru care îmi place foarte mult la fetele irlandeze. Ele înroșesc foarte ușor.

Înainte ca eu să pot răspunde, se auzi o voce în spatele meu:

— Scuză-mă... blochezi tot spațiul de trecere.

M-am dat la o parte, și o fată drăguță, blondă, cu pantaloni cu talie joasă și cu un păr lung, îndreptat, trecu pe lângă mine și se aruncă în brațele lui Jeff.

— Ooo, de-abia aștept să-i aud pe Simon și Garfunkel! spuse ea mios.

I-am urmărit ieșind din clădire împreună, brațul lui Jeff sprijinindu-se întâmplător pe umărul ei, iar brațul ei

cuprinzându-i mijlocul. Am fost de-a dreptul șocată să descopăr că eram geloasă.

M-am dus la film cu Brad, și în timp ce urmăream desfășurarea dilemei din Dr. Zhivago – căsătorit cu respectabila Tanya, dar îndrăgostit de frumoasa Lara – nu mi dădeam seama dacă îi plângeam de milă doctorului rus sau mie!

În săptămânile care urmau, am ajuns să fiu tot mai nemulțumită de Bradley Wallace. Îmi amintea de tata în fiecare zi. De ce nu băgasem de seamă niciodată cât de arrogant era Brad? Sau cât de ușor presupunea el că voi fi mereu la cheremul lui? Nu-l mai văzusem pe Jeff Pulaski din noaptea aceea, în internatul studentesc, dar în schimb, nu-l puteam nicidecum scoate din minte. Și cum stăteam eu în bibliotecă, visând cu ochii deschiși la acele "ore în particular" cu Jeff, Bradley trânti cu zgomot înaintea mea pe masă două cataloage universitare.

— Mi-am redus opțiunile de masterat la aceste două școli, spuse el. Ce spui, Suze?

— Dar mi-ai luat-o serios înainte, am spus eu răsfoind prin ele. Nici măcar nu mi-am pus cataloagele în ordine.

— Cum adică? Din tonul lui, îmi lăsă impresia că se adresa unui copil.

— Știi... cataloagele pentru studii postuniversitare care au un program de masterat în jurnalism. Își dădu ochii peste cap.

— Doar nu vorbești serios despre studii postuniversitare, nu-i așa Suze? Credeam că ne-am înțeles că ne vom căsători după ce absolvim.

Mânia mea se aprinse de parcă aş fi fost o supernovă.

— Aşa e. Dar ce are de-a face una cu alta?

— Ei bine, dacă te vei căsători cu mine, la ce îţi va mai trebui o diplomă de masterat?

Eram atât de mânioasă, încât a trebuit să aştept un moment pentru a-i putea răspunde.

— Oh, acum înţeleg! Tu vei fi tatăl care va urma cursurile postuniversitare şi vei avea o carieră, iar eu voi fi mama care te va susţine cât timp vei studia! Între timp eu o să stau acasă cu copiii, nu-i aşa?

Brad privi în jurul lui, în bibliotecă, ca şi cum se simţi stânjenit.

— Shh. De ce te agiţi chiar aşa? Nu vrei să ai copii?

— Nu mai suntem în Evul Mediu când femeile trebuiau să stea acasă însărcinate şi desculţe, în timp ce bărbaţii aduceau acasă hrana. Brad, revino-ţi! În zilele de azi şi femeile pot să aibă o carieră!

— Ştiu asta. Mama mea şi-a reluat profesia de învăţătoare după ce eu şi cu fraţii mei am crescut.

— Foarte bine! Atunci de ce nu laşi tu deoparte cariera ta şi să stai acasă până vor creşte toţi copiii? Şi dacă îmi răspunzi "pentru că sunt bărbat", jur pe ce vrei tu, că te înec cu mâinile mele!

O femeie ce supraveghea ordinea în bibliotecă veni în vârful degetelor până la masa noastră.

— Vă rog să coborâţi tonul, altfel va trebui să vă rog să plecaţi!

Mi-am adunat bucuroasă cărţile şi am plecat. Brad mă ajunsese pe când eram deja afară.

— Nu mi-am dat seama că tu vrei lucrul acesta, Suze.

M-am întors către el.

— Lucrul acesta? Îl vreau și eu exact atât cât îl vrei și tu. Îmi storc creierii nu alta numai ca să pot intra în cel mai bun program de masterat – exact ca tine! Vreau o carieră – ca tine! Ce ți se pare așa de ciudat la chestia asta? Faptul că tu ești bărbatul și eu sunt femeia?

— Nu știu. Cred că întotdeauna am presupus că tu ești mai... tradițională. Am considerat că amândoi suntem de acord cu acele valori conservatoare. Nu mi-am dat seama că ești o feministă atât de înrăită. Următorul lucru pe care-l știu e că o să te văd arzându-ți sutienele pe-aici și alte lucruri specifice femeilor!

— Ei bine, nu sunt "tradițională" potrivit precizării tale – Nu intenționez să fiu ca celelalte mame. Am și eu un creier în capul meu și vreau să-l folosesc. Se face că nu văd copiii și cariera ca două opțiuni ce se exclud reciproc după părerea ta – alege-ți una, și pierzi alta. Mi le doresc pe amândouă într-o bună zi și, de asemenea, îmi doresc și o căsnicie nepărtinitoare. Dacă tu vrei altceva, Bradley, atunci ar fi mai bine să vorbești chiar acum.

Acela a fost sfârșitul relației mele cu Bradley Wallace. Orice lacrimă pe care am vărsat-o a fost numai pentru că m-am simțit eliberată de o mare povară.

CAPITOLUL 25

În cadrul unui campus mic nu prea există secrete. La o săptămână după ce eu și cu Bradley ne-am despărțit, am găsit în căsuța mea poștală un alt bilet de la Jeff. De data aceasta era o fotografie ruptă din revista National Geographic, cu o câmpie acoperită de sute și mii de fluturi monarhi. Pe un petec de cer albastru, din partea de sus, desenase un alt fluture care zbura liber. Mesajul era următorul: Felicitări! Hai să ne întâlnim pe scările din fața clădirii de arte, diseară la ora 9:12. Vom sărbători. Jeff.

Mi-a trebuit o zi întreagă să mă hotărâsc dacă să merg sau nu. Dacă începeam o relație cu acest hippie sălbatic și imprevizibil, nu aveam cum să garantez că sistemul meu cardiovascular avea să funcționeze în limite normale. Și dacă tata o să afle vreodată că eu mă văd cu Jeff, nici tensiunea lui arterială nu mai avea să fie una normală, cu siguranță. În cele din urmă, m-am dus. Am capitulat în fața curiozității mele. M-am așezat pe scări exact la 9:10, cu pulsul galopând. Două minute mai târziu, eram pe punctul de a o tuli spre dormitorul meu, când am auzit ușa din spatele meu deschizându-se.

— Hei, irlandezo, ai ajuns. Vino, vreau să-ți arăt ceva.

L-am urmat pe Jeff pe ușa aceea a clădirii de arte, sigură că eram pe cale să comit o mare greșală. Abia dacă îl cunoșteam pe tipul acesta. Clădirea era întunecată și aproape pustie. Ultimul curs se încheiase la ora nouă.

— Lift sau scări? mă întrebă Jeff când ajunserăm în hol. Expresia feței lui nu dădea niciun indiciu referitor la ceea ce avea în minte.

— Mm, lift.

Genunchii mei tremurau mult prea tare pentru a putea să urce scări. Am pășit în lift și ușile sale se închiseră. Eram singuri. Am avut o senzație ciudată în stomac de îndată ce liftul începu să urce.

— Deci... Îmi pare rău pentru Bradley, proctologul, spuse Jeff cu un rânjel pe buze.

— Psiholog ai vrut să spui, am replicat eu, iar mie nu îmi pare rău deloc. Vrei să-mi spui unde anume mergem?

— Vei vedea! Cât e ceasul? Se întinse spre brațul meu, se uită la ceasul meu, după care dădu drumul brațului din nou. Oh, bun. Am ajuns la timp. Mă gândeam că poate e un generator uman, atât de mult curent electric îmi trecea parcă prin tot corpul ori de câte ori mă atingea. Mă întrebam dacă nu cumva părul meu stătea în sus.

Am ieșit din lift la ultimul etaj, iar el mă conduse spre o ușă din oțel aflată în apropiere. Se scotoci puțin pentru a găsi o cheie în buzunarul blugilor săi, după care deschise ușa. În față – alte scări.

— După tine, spuse el, făcând o mică plecăciune.

Eu nu m-am clintit.

— Unde vrei să mă duci?

— Pe acoperiș.

— Ești nebun?

Își ridică o sprânceană, gândindu-se la întrebarea mea pentru un moment într-o seriozitate simulată.

— N-aș zice. De ce, tu ești?

— Cred că da.

Am suspinat și am urcat acea întunecoasă casă a scării spre trapa care se deschidea spre acoperișul drept.

Jeff urcă în spatele meu, după care închise ușa. Deasupra capului nostru era o priveliște incredibilă formată din milioane și milioane de stele.

— Wow! De-a dreptul sublim! am afirmat eu.

— Oh, și asta încă nu e tot. Spectacolul nici măcar nu a început!

Mă duse de cealaltă parte a clădirii, acolo unde priveliștea dădea spre partea deluroasă a orașului Pennsylvania. Stăteam unul lângă altul, cu spatele la o unitate de aer condiționat, și priveam spre un lanț de dealuri din depărtare. Nu mișcă nici măcar degetul mic cu intenția de a mă atinge. Numai umerii noștri se atingeau ușor.

Treptat, într-un mod sublim, o lună plină începu să se ivească de dincolo de dealuri. Arăta enormă la orizont, și aproape la fel de strălucitoare ca și soarele. Abia puteam să respir văzând atâta frumusețe, dar și datorită intimității de a trăi această experiență, în tăcere, cu Jeff Pulaski. M-am întors ca să-l privesc în față, așteptând sărutul lui. Mă privi în ochi și zâmbi. Eram îndeajuns de aproape ca să mă sărute, dar el nu se clinti.

— Mulțumesc pentru acest spectacol unic, am șoptit eu.

— Cu plăcere.

Când n-am mai avut răbdare să aștept, l-am întrebat:

— Dar nu mă săruți?

El dădu din cap.

— Nu.

— De ce nu?

Buzele lui erau la câțiva centimetri de ale mele, încât îi puteam simți până și respirația pe fața mea atunci când vorbea.

— Copil fiind, începuse el să povestească cu voce înceată, ori de câte ori îmi dăruia cineva o bucată de tort, obișnuiam întotdeauna să mănânc mai întâi glazura de deasupra... cu foarte multă grijă... așa că venea toată deodată. Se prefăcu că ține o bucată de tort într-o mână și începuse să mimeze ca și cum ar lua glazura cu cealaltă mână. Apoi urma să mănânc prăjitura... păstrând cea mai dulce parte, cea mai bună parte pentru sfârșit. În seara aceasta încă sunt la partea cu mâncatul prăjiturii... și vreau să păstrez glazura pentru final.

Mă mângâie cu degetele pe obraz, după care le linse. M-am cutremurat.

— Acesta e cel mai romantic lucru pe care mi l-a spus cineva vreodată. Și cu siguranță, spus de un hippie.

Abia m-am abținut să nu-l sărut.

Atunci când luna era sus, pe cer, și arăta totul acum foarte obișnuit, Jeff mă conduse spre dormitorul studentesc. Am văzut alte cupluri în umbră, în fața clădirii, sărutându-se de noapte-bună. Dar Jeff se întinse spre ușă, și nu înspre mine, și o ținu deschisă.

— Ai grijă de tine, ok?

L-am urmărit pe geam cum mergea înapoi, cu mâinile în buzunar.

În ziua următoare, aveam un alt desen în cutia mea poștală, de data aceasta realizat cu cretă pastel pe o foaie de caiet liniat. Era o felie de prăjitură galbenă cu o singură

mușcătură în ea – glazura groasă, de culoare roză era încă intactă.

— De ce eu, Jeff? I-am întrebat atunci când l-am găsit așteptându-mă lângă sala unde aveam cursul de artă.

— Cum de ce tu?

— De ce stai aici așteptându-mă pe mine în locul uneia dintre sutele de fete care sunt aici în campus?

Rămase un pas în urmă în timp ce eu înaintam spre următoarea sală a cursului meu.

— Vrei să spui în afară de frumusețea ta irlandeză? Am clătinat din cap ca și cum aș fi vrut să îndepărtez acel comentariu printr-un gest al capului meu. Jeff deveni dintr-odată serios. Nu știu... dar chiar de prima dată când am băut cafea împreună, am avut sentimentul că există o legătură ciudată, metafizică, chimică între noi doi... ai remarcat?

— Da, am simțit și eu, am spus eu aducându-mi aminte de acea atingere electrizantă.

— Ai mai simțit așa ceva înainte?

— Nu. Tu?

— Nu. Și m-am întâlnit cu câteva femei până acum, dar sentimentul acesta mi-a fost nou. E... e de-a dreptul înspăimântător! Zâmbi atunci când rosti cuvântul și ochii lui îi țineau captivi pe ai mei. E atât de amuzant ori de câte ori sunt cu tine.

— Faptul că ești înspăimântat ți se pare amuzant?

— Da, nu ai băgat de seamă?

Am coborât împreună scările de la clădirea de arte, și când mi-am adus aminte frica și entuziasmul pe care l-am simțit seara trecută așteptându-l, știam exact ce vroia să

spună. M-am întrebat de ce m-am bucurat atât de mult să fiu în siguranță toată viața mea.

— Și, de asemenea, trebuie să-ți spun că te găsesc foarte sănătoasă, continuă Jeff.

— Mersi.

— Acesta a fost un compliment. Vezi tu, campusul acesta se aseamănă cu o companie uriașă de Hostess Baking.

Gesticulă spre toate clădirile și studenții care se îngrămădeau în timp ce noi coboram spre trotuar.

— Unele fete sunt Twinkies. Știi, drăguțe pe dinafară, pufoase pe dinăuntru. După zece minute te trezești că ți-e foame iar. Tu ești o femeie asemeni unei Pâini Miraculoase. Această Pâine e apetisantă pe dinafară, toată albă și pufoasă, dar este, de asemenea, plină de vitamine esențiale și elemente nutritive. Sănătoasă. "Pâinea miraculoasă vă ajută să vă fortificați organismele în douăsprezece moduri". Tu ai un creier și o minte de care te folosești.

— De unde știi tu lucrul acesta?

— Am văzut numele tău pe lista decanului. Ce vrei să faci după ce o să crești?

Am râs.

— Studiez literatura. Vreau să fac masteratul în jurnalism.

— Bravo! Asta da! Dar pot să te întreb ceva? Am observat că porți mereu o cruce la gâtul tău. Înseamnă ea ceva pentru tine sau e un simplu element decorativ?

Am meditat puțin asupra răspunsului ce aveam să-l dau, deoarece intuiam că Jeff nu va fi mulțumit cu un răspuns ușuratic.

— Înseamnă ceva. Am descoperit că toate lucrurile care se întâmplă în viața mea capătă mult mai mult sens atunci când îl includ pe Dumnezeu în cadru. E ca și cum ai încerca să rezolvi un puzzle fără să ai imaginea de pe cutie. Poți să o faci, dar sarcina de a reasambla mii de piese va fi mult mai ușoară dacă poți să mai arunci din când în când o privire la imaginea ce reprezintă acel puzzle.

M-am oprit din mers și l-am tras pe Jeff mai aproape de mine, cum îmi trecu un gând prin minte.

— Mai întrebă dintr-un motiv anume – sau e doar pentru că tu ești un artist, deprins să observe toate detaliile?

— Și eu sunt un creștin, spuse el blajin. Nu am crescut într-o biserică, deci sunt un credincios nou convertit. Am foarte multe lucruri de învățat.

— Dar cum de ai devenit un creștin?

— Când am început să studiez arta, am întrezărit întreaga istorie a lui Cristos înscrisă pe marile capodopere. Erau picturi ale unei pasiuni incredibile și a unei frumuseți și iubiri nemaîntâlnite. Am fost curios. Doream și eu să descopăr tot ceea ce acești mari artiști știau și eu nu. Ce i-a inspirat să picteze în modul în care au făcut-o? Cine i-a inspirat? Cred că aș putea spune că am ajuns la credința în Cristos intrând pe ușa muzeului de artă. Probabil vei găsi convingerile mele a fi foarte neconformiste.

— Mi-ar face mare plăcere să le aud.

Privi în jos spre sandalele lui rupte, dintr-odată timid.

— Ei bine, sunt mult mai bun la explicații vizuale decât la mânuirea cuvintelor.

— Asta am văzut și eu.

Atunci când mă privi întrebător, am adăugat:

— Toate imaginile pe care mi le-ai trimis. Ele țin locul întregii cărți.

— Da? Auzi, n-ai vrea să vii cu mine la New York weekendul ăsta? O să te duc la Met și Guggenheim... o să-ți arăt ce cred cu adevărat.

— Dar New York e foarte departe. Vom putea ajunge înapoi în campus, înainte să se dea stingerea?

— Probabil că nu. Dar anunță că vei fi plecată peste noapte. Am un prieten în Village unde vom putea rămâne peste noapte.

Inima mea începu să bată din ce în ce mai tare auzind această propunere. Mă temeam de conflictul acela de avertizare al atracției și fricii pe care îl menționase Jeff.

— Va trebui să te refuz, am spus eu, într-un final. Sună mult prea periculos.

— Oh, hai acuma, mironosițo. De ce te temi? Crezi că aș încerca să-ți fac vreun rău?

— Nu, bineînțeles că nu.

Mi-era teamă că i-aș fi permis eu să facă ceva.

Două săptămâni mai târziu, ne-am dus la New York în Volkswagen-ul Beetle, galben al lui Jeff. Mașina nu avea căldură, dar avea în schimb niște pete de rugină care semănau cu un stagiou terminal de lepră și un simbol al păcii pictat pe capotă cu vopsea neagră. Nu mai

petrecusem niciodată o zi întreagă într-un muzeu, dar avându-l pe Jeff ca ghid, ziua aceea a trecut pe nesimțite. Mă luă de mână pentru prima oară în timp ce urcam scările Muzeului Metropolitan de artă, și asemeni polilor opuși a doi magneți puternici, am rămas nedespărțiți pe tot parcursul acelei zile. Mă cuprinse cu brațul lui după umăr în timp ce stăteam așezați pe bancă studiind o pictură de Rembrandt. Mă luă după mijloc în timp ce ne plimbam pe coridoarele galeriei impresioniste. Și odată, când rămase mut de uimire în fața unei picturi de-a lui Van Gogh, îmi strânse puternic mâna între mâinile lui.

În timp ce mă conducea dintr-o încăpere într-alta, explicându-mi picturile, comparându-le una cu alta, L-am descoperit pe Cristos portretizat la fel de clar ca într-o predică. Jeff îmi explica, de fapt, cum a ajuns el să creadă. Folosindu-se de acele capodopere, el îmi făcea de cunoscut ce credea. Discernământul lui spiritual mă mișcă profund.

— Asta vreau și eu să fac, spuse el. Să îl prezint pe Cristos lumii, fie că e o pictură ce îl înfățișează pe El sau nu.

— Și cum poți face asta?

— Vino aici, o să-ți arăt. Mă conduse în galeria din care tocmai ieșisem și îmi arătă un tablou. Vezi pictura asta? Nu e pe o temă religioasă, dar poți să-mi spui care este perspectiva artistului asupra lumii? Viața are sens; este ordine și frumusețe. Dumnezeu este în control.

Mă luă de mână și mă conduse spre galeria de vizavi.

— Acum compară tabloul anterior cu această pictură. Vezi? Aici nu e nici-o fărâmbă de speranță. Numai moarte, întuneric și distrugere.

— Am înțeles! Acum am înțeles!

— Da, aproape că văd deja cum se aprinde beculețul deasupra capului tău.

— Și eu vreau să fac lucrul acesta, Jeff. Și eu vreau să proclam pe Cristos prin ceea ce scriu chiar dacă tema nu va fi una religioasă. Vreau să transmit tuturor "Dumnezeu domnește în cer, și tot pământul se află sub controlul Lui suveran."

— "Te voi face de cunoscut națiunilor", cită Jeff. "Bunătatea și dragostea Ta sunt atât de mari cât este întinderea cerurilor. Credințioșia Ta este mai înaltă decât cerul."

Pe la sfârșitul zilei, fără doar și poate, eram deja îndrăgostită lulea de Jeff Pulaski.

— Asta e cea mai mizerabilă ascunzătoare pe care am văzut-o vreodată, i-am șoptit eu lui Jeff atunci când am dat ochii cu apartamentul prietenului lui din Greenwich Village. Dacă tata ar vedea locul ăsta, ar soma de îndată Comitetul pentru sănătate să vină și să-l desființeze – asta imediat după ce și-ar fi revenit după atacul vascular pe care l-ar fi suferit.

— Am văzut și mai rău.

— Te lauzi sau te plângi, domnule Pulaski?

— Doar vă fac de cunoscut anumite fapte, doamnă.

Ușa apartamentului era deschisă. Jeff mă conduse înăuntru fără să se sinchisească să mai bată la ușă.

Singurele piese de mobilă în acel living era o canapea a cărei tapițerie era toată distrusă, o masă pentru servit cafeaua ce avea înfășurată bandă chirurgicală în jurul unui picior rupt, o lampă neumbrită pe podea, și o narghilea uriașă cu patru pipe. Nici pomeneală de perdele în ferestre, sau de covor pe podea; nu exista nici-o poză pe acei pereți tencuiți și găuriți. Doi hippie stăteau pe niște saltele așezate pe podeaua din dormitor fumând marijuana. Nu puteam să-mi dau seama prin fumul acela albastrui dacă erau femeie sau bărbat. Muzica lui Jefferson Airplane răsuna zgomotos dintr-o sursă ce era ascunsă privirii.

— Jeff, nu cred...

— Nu-ți face griji. Eu nu mă droghez. Și bănuiesc că nici tu.

Închise ușa de la dormitor pentru a ne feri de fumul și muzica aceea zgomotoasă.

— Dacă nu consumi, atunci de ce îți faci de lucru cu oamenii care se droghează?

Zâmbi.

— Phua, crezi că Bradley și toți ceilalți prieteni ai lui mi-ar da voie să mă întovărășesc cu ei?

— Nu prea. Care dintre ei este prietenul tău care închiriaza locul acesta?

— El nu va fi aici peste noapte.

Jeff deschise o ușă șubredă de la bucătărie și îmi arătă interiorul.

— Aici e baia. Nu e nimeni acum în ea, deci e liberă dacă vrei să-ți speli dinții sau ai alte necesități.

Ne oprisem să mâncăm pizza după ce muzeul s-a închis, apoi ne plimbam de câteva ore prin Greenwich Village pentru a admira oamenii. Acum era aproape miezul-noptii și amândoi eram foarte obosiți. Mi-am scos peria de dinți din gentuța mea cu cosmetice și am intrat înăuntru. Baia îmi provocă greață. Toaleta nu avea capac, iar în chiuvetă curgea continuu apă ruginită. Am văzut un gândac de bucătărie târându-se în canalul de scurgere de la duș, așa că nu-mi trebui nici două secunde să ajung înapoi în cameră.

— Jeff, eu aș putea să-mi plătesc o cameră la hotel.

— Dar eu nu.

— Ești prea încăpățânat și de modă veche ca să lași o femeie să-ți plătească o cameră?

— Deloc, spuse el, ridicând din umeri. O să te conduc la un hotel dacă asta dorești, dar nu-ți irosi banii pentru mine. Mie mi-e suficient locul acesta. Am mai locuit aici și am fost ok.

Începu să sară de pe un picior pe altul și să se scarpene ca și cum ar fi contactat râie sau ar fi avut pureci. Am început să râd.

— Crezi că sunt prea răsfățată sau mofturoasă? I-am întrebat eu.

Își puse mâna pe umărul meu.

— Niciodată să nu te scuzi pentru felul tău de-a fi și pentru modul în care ai fost crescută. Tatăl tău este doctor – și ăsta e un lucru minunat. Nu pierzi niciun gram din prețuirea mea doar pentru că tu nu ai experimentat sărăcia. Fiecare e diferit. Și asta face ca viața să fie atât de interesantă.

Pentru un moment, am stat privindu-ne unul pe altul. Îmi plăcea atât de mult să-l privesc. Nu doream să-l scap din privire. Și încă mă întrebam cum s-ar simți barba lui pe pielea mea atunci când, în sfârșit, ne-am săruta.

— Deci unde dorm eu? I-am întrebat suspinând resemnată.

— Rămâi?

— De ce nu?

— Bun. Tu dormi pe canapea, iar eu pe podea.

Aduse doi saci de dormit din mașină. L-am urmărit cum a întins unul pe canapea, și altul pe jos, pe podea. Gândul că aveam să dorm atât de aproape de Jeff, îmi dădu palpitații la inimă.

— Ok? mă întrebă el după ce termină de aranjat totul.

Am ridicat ambele degete mari.

— De nota zece.

Jeff stinse lampa din living. Luminile ce licăreau în oraș străluceau prin geam asemeni unor stele la orizont. Mi-am dat jos pantofii și m-am aplecat să-mi deschid sacul de dormit.

— Așteaptă, nu te acoperi încă, spuse el.

M-am întors și Jeff mă trase înspre el, până când am ajuns în brațele sale. Mă ținu strâns spre pieptul lui pentru prima dată. Mi-am lipit fața de mușchii lui puternici de la umeri. Probabil că simțea și el bătaile puternice ale inimii mele. Aveam impresia că nu pot să respir normal, dar Jeff suspină scurt, mulțumit.

După ce ne-am distanțat puțin unul de altul, el îmi luă fața în mâinile lui, sorbindu-mă cu privirea. În cele din urmă, se aplecă pentru a mă săruta. A fost tandru la

început, dar sărutul lui deveni din ce în ce mai pasional până când eu m-am pierdut cu totul. Atunci când buzele noastre se dezlipiră unele de altele, amândoi rămăseserăm fără aer. Își lipi obrazul de al meu, și atunci am putut să simt atingerea bărbii lui – era moale, mătăsoasă, deloc aspră.

— Vezi? șopti el. Glazura întotdeauna e mai delicioasă dacă știi să aștepți.

Și cu astea fiind spuse, sări pe podea și se târî sub sacul lui de dormit. Am rămas stând lângă canapea, cu genunchii tremurând, înmărmurită.

I-am auzit vocea răsunând de jos, la câteva momente mai apoi.

— Wow! Asta chiar mă depășește! Nu am știut că fetele irlandeze pot să doarmă ca și cail!

M-am prăbușit pe canapea, râzând.

— Hippie nebun ce ești! Ți-am spus de mii de ori că nu sunt irlandeză!

— Oops, îmi pare rău. Tot uit. Noapte bună, irlandezo.

La sfârșitul anului școlar, după opt luni de zile, eu și cu Jeff eram foarte îndrăgostiți unul de celălalt.

— Chiar nu pot să-mi imaginez cum o să pot supraviețui toată vara asta fără săruturile tale, spuse el. Am ajuns să fiu dependent de ele.

Stăteam pe acoperișul clădirii de arte, scăldați în lumina pală a pătrarului de lună, luându-ne rămas-bun pentru următoarele trei luni. Jeff îmi acoperea fața cu săruturi ca și cum ar fi încercat să-mi sărute fiecare pistrui în parte. Măine urma să mă întorc acasă, iar el urma să-și reia

slujba lui obișnuită din timpul verii, în Pittsburgh, la ridicatul caselor pentru compania de construcții a unchiului său.

— Așa se explică musculatura ta de zeu mitologic, am spus eu atunci când mă informă despre slujba lui.

— Dă-mi voie să te conduc acasă, așa că vom putea petrece încă o zi împreună, mă imploră el.

— Crede-mă, nu ai vrea să-l întâlnești pe tata.

Jeff se opri din a mă mai săruta pentru a mă privi. Am văzut durerea din ochii lui atunci când mă întrebă:

— Ți-e rușine de mine?

— Nu! Oh, nu, Jeff, nici vorbă de așa ceva! Încerc doar să te protejez! Tata te-ar jupui de viu. El detestă pe cei din cultura hippie. Bradley Wallace era întruchiparea ideii de prieten perfect... Înțelegi ce vreau să spun?

Mi-am răsucit degetele în părul lui lung, ondulat, și l-am tras mai aproape pentru a-l săruta.

— Nu-mi pasă ce crede tatăl tău despre mine, spuse Jeff atunci când ne-am oprit pentru a ne trage sufletul. Dar dacă vreau să-mi petrec restul zilelor cu tine, va trebui să dau ochii cu el într-o bună zi.

Pentru un moment, am avut impresia că inima mea stătea în loc.

— Ce-ai spus?

— Am spus că, dacă vreau să-mi petrec...

— Jeff Pulaski! Mă ceri în căsătorie?

— Nu este o cerere, este o chestiune pe viață și pe moarte. Nu pot să trăiesc fără tine. Nu am mai simțit așa ceva pentru nimeni altcineva înainte, și mă rog lui

Dumnezeu să nu mai simt așa niciodată. Te iubesc atât de mult, încât sufăr!

— Hippie drăguț și nebun ce ești! De ce trebuie să spui întotdeauna lucruri care mă fac să plâng?

M-am alipit de el, iar lacrimile mele îi udară tricoul.

— Eu nu am o broșă a fraternității, și nici nu-mi pot permite un inel de logodnă, dar am să-ți dăruiesc lanțul meu, dacă îl vrei... ca să pecetluiască logodna noastră.

— Te iubesc, Jeff Pulaski. L-am sărutat. Nu am nevoie de un inel de logodnă. Și l-am sărutat din nou. Broșele unei frățietăți pot să provoace răni... și l-am sărutat pentru a treia oară... iar lanțul tău arată atât de bine la gâtul tău decât la al meu.

— Deci asta înseamnă că îmi vei da voie să te duc acasă și să-ți întâlnesc familia?

— O să regretzi, i-am spus eu, râzând. Și te vei convinge acum, de unul singur, că niciunul dintre noi nu e irlandez!

Am încercat să-mi avertizez părinții, cât și pe Jeff, la ce să se aștepte, dar după aceea, tot ceea ce am putut face a fost să stau deoparte și să aștept. Era ca și cum aș fi urmărit cum un nor de furtună se apropie, știind că vor urma tunete, fulgere și o ploaie năprasnică, dar era de-a dreptul absurd să încerc să fac ceva decât să mă tuptesc și să aștept.

Primele cuvinte ale tatălui meu atunci când îl văzu pe Jeff au fost: "Dumnezeule mare!"

Tata se întoarse și intră în casă, dar expresia feței lui spunea totul – dezgust, dezaprobare, dispreț.

— Tati! Cum poți să fii atât de nepoliticos? am spus eu, intrând valvârtej în casă, în urma lui.

— Eu nu sunt nepoliticos, el este. Dacă un tânăr știe că are să cunoască părinții prietenei lui, ar trebui cel puțin să aibă decența de a se îmbrăca cât de cât, din respect pentru ea, dacă nu pentru părinții ei.

— De fapt, m-am îmbrăcat, spuse Jeff, cu voioșie. Mă urmase pe mine și pe tata din holul de la intrare până în living. Aceasta este cea mai frumoasă îmbrăcămintă pe care o am, domnule Bradford. Și cea mai curată. Vedeți dumneavoastră, părinții mei nu-și permit să mă îmbrace de la Saks Fifth Avenue ca și dumneavoastră, dar norocul meu, stilul hippie e la modă.

— Bănuiesc că nu-ți permiți nici-o tunsoare, nu-i așa? spuse tata batjocoritor.

— Nu, domnule, nici asta nu-mi permit.

Tata își scoase portofelul din buzunar.

— Dacă îți dau douăzeci de dolari, mergi să te bărbierești și să te tunzi?

— Bineînțeles!

Jeff smulse bancnota de douăzeci de dolari din mâna tatălui meu, împăturind-o cu grijă.

— Mulțumesc. Dar, ar trebui să vă avertizez domnule... părul meu va crește înapoi.

I-am luat banii din mână și i-am îndesat înapoi în buzunarul bluzei tatălui meu.

— Nu-l asculta, Jeff, mie îmi place părul tău exact așa cum e.

— Și mie! spuse bunica Emma ce apăru din bucătărie. Cred că este un tânăr foarte chipeș! Un fel de Samson psihedelic, nu-i așa?

Jeff îi luă mâna și i-o sărută.

— Mulțumesc, doamnă. Îmi dau acum seama de unde i se trage lui Suzanne frumusețea – dar și bunul gust.

Bunica încă râdea atunci când mama ni se alătură. Mama a fost foarte politicoasă pe toată durata acelor prezentări, dar am surprins privirea aceea îngrozită ce îi apăru pe chip când îl văzu prima dată pe Jeff. Spre deosebire de tata, care știam că avea să încerce să-l intimideze pe Jeff să se despartă de mine, soluția mamei la fiecare criză era aceea de a se ruga. Puteam deja să-mi imaginez rugăciunea ei fierbinte, tăcută, către Atotputernicul ca eu să-mi revin cât mai repede.

Ultima încercare grea la care mai trebui să facă față Jeff, fu întâlnirea cu fratele meu, Bobby, care era acasă pe timpul verii după primul lui an de studiu în colegiul medical. Bobby și Jeff se înțelegeau la fel de bine pe cât se înțeleșese și vechiul meu prieten, Bradley Wallace cu Jeff – Jeff îl lua în derâdere, Bobby era disprețuitor.

Atunci când tata ne anunță că urma să ne invite la cină într-un club de țară, în seara aceea, m-am înfuriat.

— Încerci în mod intenționat să-l faci pe Jeff să se simtă prost! Știi prea bine că nu are voie să intre în acel local fără o jachetă!

Jeff își așază mâna pe umăr pentru a mă liniști.

— E ok. Am o jachetă în mașină.

După zâmbetul răutăcios ce îi apăru pe față, mi-am dat seama că punea la cale ceva. Asistam neputincioasă cum norii de furtună se îngrămădeau tot mai mult deasupra capului nostru.

Atunci când Jeff ieși într-un final din camera fratelui meu, îmbrăcat pentru cină, el arăta ca și unul din membrii

trupei Beatles de pe coperta Sgt. Pepper's Lonely Hearts Club Band. Bunica aplaudă.

— Bravo, tinere! spuse ea. Îmi aduci aminte de dirijorul fanfarei din trupa Chautauqua, de când eram eu un copil. Purta o jachetă albă cu șireturi aurii și cu epoleți, exact ca a ta.

— Probabil că e jacheta lui, spuse Jeff râzând. Am cumpărat-o de la un magazin ,second-hand.

Mama nu spuse nimic, dar zâmbetul ei era unul forțat, prefăcut. Tata clătină din cap și murmură:

— Dumnezeu mare!

— Tati, dacă ți-e jenă, n-ai decât: primești numai ce ți-ai cerut pentru că ai încercat să-l faci pe Jeff să se simtă prost, am început eu.

Am putut să văd privirea aceea încruntată, mânioasă, buzele-i tremurânde, și mi-am spus mie însămi că probabil presiunea arterială abia depășise limitele normale de pe scara Richter.

Robert ne privi pe fiecare în parte, după care se pronunță:

— Dacă nu vă supărați, cred că o să las pe mai târziu această ocazie de a mă afișa cu ciroul acesta al familiei mele și o să ies cu prietenii mei.

— Venim în urma voastră cu mașina lui Jeff, am spus eu în timp ce toți ceilalți se strecurară în Cadillac-ul tatei. Am vrut să petrec puțin timp singură cu el.

— Îmi pare așa de rău pentru că a trebuit să treci prin toate astea, Jeff, am spus eu în timp ce m-am ghemuit alături de el în Volkswagen. E chiar mai rău decât am

crezut că va fi. Niciodată nu mi-aș fi imaginat că familia mea poate fi atât de... grosolană!

— Asta pentru că ei te iubesc foarte mult, spuse el răbdător, și pentru că ei încearcă din răputeri să te facă pe tine să mă vezi în modul în care mă văd și ei. Eu sunt un rebel, un hippie bun de aruncat la gunoi, și reprezint o mare amenințare pentru modul lor tihnit de a trăi. Ei nu te-au crescut pentru ca tu să ajungi să te căsătorești cu unul ca mine.

— Știi ce mă înspăimântă cel mai mult, Jeff? Că vei începe să mă vezi ca o reflecție a lor și că vei fugi acasă ca un ogar.

Dădu din cap zâmbind.

— Asta nu se va întâmpla. Eu cunosc adevărata ta față. Îți cunosc inima. Femeia de care m-am îndrăgostit eu a crescut cu ei, dar ea nu este ca ei.

— Îmi cer iertare pentru tatăl meu...

— Nu trebuie. El dă afară numai ce are înăuntru. Dacă ai fi poate în persoana lui, și tu te-ai comporta la fel. Apropo, o ador pe bunica ta.

— Ah! Am impresia că merg pe o funie întinsă! Va fi la fel de oribil și atunci când eu îi voi cunoaște pe ai tăi?

— Oh, nu. Bineînțeles că nu. Va fi și mai oribil.

— Sper că glumești.

Zâmbetul lui însă se șterse.

— Aș vrea să fi glumit. Vrei să știi la ce să te aștepți atunci când îi vei cunoaște pe ai mei? Înainte măcar să te fi întâlnit, vor ridica un zid înalt între tine și ei. Vor crede că îți vei da aere, deoarece ai un anumit vocabular, și te vor considera o snoabă deoarece ai maniere, și vor crede

că tu zici că ești mai bună decât ei pentru că ești fiica unui doctor bogat, iar ei sunt niște simpli polonezi needucați. Nu te vor lăsa niciodată să te apropii prea mult de ei. Nu te vor considera niciodată parte din familie, pentru că oricât de mult ai încerca, tu nu vei fi niciodată ca ei. Nu e vina ta sau a lor. Aceasta e situația.

Se luptă cu schimbătorul acela încăpățânat de viteze al Volkswagen-ului în timp ce parcarăm în spatele tatei.

— Aș vrea să ne putem întoarce înapoi la colegiu și să uităm că avem familii, am spus eu.

— Nu, lucrul acesta ne face bine. Dacă putem ieși biruitori din aceste experiențe, atunci vom putea birui orice ne va sta înaintea.

Mi-am ridicat privirea spre clubul acela de țară, puternic luminat. Părea a fi simbolic pentru viața tatălui meu – și tot ceea ce Jeff și amicii lui hippie renunțaseră.

— Îmi pare rău pentru ordalia asta cu clubul, Jeff. Niciodată nu mi-am imaginat că...

— Să-ți pară rău? Glumești? Trăiesc cele mai cool momente din viața mea! Niciodată nu am mai intrat într-un astfel de club – cu atât mai puțin să cinez cu o femeie frumoasă, bogată. Sper că tatăl tău și-a adus bani cu el pentru că intenționez să comand numai specialități. Poate chiar și un rac. Mă voi distra pe cinste!

Am intrat în club la brațul lui Jeff și am văzut cum se întorceau capetele. Dacă nu ar fi fost văzut cu părinții mei, probabil că managerul l-ar fi dat pe Jeff afară. Atunci când sosiră meniurile, l-am urmărit cum a comandat cel mai scump produs din fiecare categorie, începând cu cocktail de crevete și la supă de ceapă franțuzească până la

delicioasa prăjitură Baked Alaska. Avusese dreptate – chiar era distractiv – până când tata menționează cuvântul Vietnam.

— Bănuiesc că tu ești unul din acei radicali care protestează împotriva conflictului din Vietnam! spuse el în timp ce își tăia friptura T-bone.

— Da, domnule. De fapt, chiar am luat parte la protestul de anul trecut de la Pentagon.

— Voi, tinerii din ziua de azi, ați fost obișnuiți să primiți totul de-a gata, și acum pretindeți să beneficiați de drepturi ca americani fără să vă asumați nici-o responsabilitate, spuse tata gesticulând cu cuțitul. Atunci când țara voastră vă cere să vă faceți datoria în Vietnam, voi sunteți de altă părere: "declară dragoste, nu război". Niciodată nu am auzit o astfel de atitudine pe timpul celui de-al doilea război mondial. Am pierdut mulți prieteni în timpul aceluia război, dar generației mele i-a păsat îndeajuns de mult de democrație pentru ca să lupte pentru ea.

— Există o sumedenie de diferențe existente între războiul din Vietnam și cel de-al doilea război, domnule Bradford. Tonul lui Jeff era serios, dar și foarte politic. Mi-am ținut respirația, urmărindu-l cum patina pe un strat de gheață foarte subțire. Mai întâi, media de vârstă a soldaților din timpul celui de-al doilea război mondial a fost de douăzeci și șase de ani; băieții care mor acum în Vietnam sunt de nouăsprezece ani – prea tineri pentru a vota, dar îndeajuns de în vârstă pentru a muri într-un lan de orez. Nu există zone de luptă clar delimitate în Vietnam, nici obiective, nici fronturi. Generația

dumneavoastră a știut exact pentru ce luptă – sau împotriva a ce. America nu ar trebui să ia parte la războiul acesta.

— Probabil că vei zice atunci că America nu ar fi trebuit să-l oprească pe Hitler, deoarece el invadea dincolo de ocean Polonia și Cehia!

Când tata își ridică tonul, și Jeff și-l ridică pentru a-i ține hangul.

— Statele Unite au votat să declare război după ce Japonia ne-a invadat pe noi. Acea a fost o curată agresiune din partea Japoniei. America este agresorul în cazul acesta. În plus, congresul nu a votat niciodată pentru declararea războiului din Vietnam, și faptul acesta face ca totul să fie neconstituțional. Strămoșii tăi, în timpul Revoluției americane au protestat împotriva impozitelor fără reprezentare – băieții sunt înrolați în armată pentru a duce un război imoral fără reprezentare!

Tata își luă șervețelul de pe genunchi și îl aruncă pe masă de parcă ar fi fost o mănușă.

— Congresul a votat aprobarea Rezoluției Golfului Tonkin...

— Da, deoarece o navă SUA a fost atacată. Dar, să începem cu începutul, ce căuta o navă de război americană în apele vietnameze? Am să vă spun eu ce, domnule! A fost trimisă acolo de guvernul nostru imperialist. E un alt lung și sordid capitol al istoriei noastre de exploatare a țărilor sărace cu scopul de a aduce beneficii Americii. Nu există niciun alt scop...

— Există scopuri foarte clare, îl întrerupse tata gesticulând cu degetul său.

Chelnerul veni repede spre masa noastră, dar zbură la fel de repede de-acolo când auzi cuvintele mânioase ale tatei, lansate către Jeff de parcă ar fi fost niște torpile.

— Comuniștii sunt cei care au extins Războiul rece în partea aceea a lumii, nu noi. Dacă pierdem Vietnamul în favoarea comuniștilor, vom pierde toate celelalte națiuni din sud-estul Asiei, asupra cărora deținem controlul.

— Așa-numita teorie a dominoului este numai o vrăjeală. Poporul vietnamez ar trebui să i se permită să decidă pentru el, să aleagă ce formă de guvernământ doresc și nu să le fie impusă de forța armată americană.

Mâna mea era așezată pe brațul lui Jeff, încercând să-l mai domolesc puțintel, în timp ce mama încerca în zadar să-l țină în frâu pe tata. Amândoi ne ignorau.

— Cred că-ți dai seama că protestele voastre nu fac decât să ajute inamicul. Partea de nord a Vietnamului s-ar fi predat până acum, dacă voi, toți radicalii, nu le-ați fi dat speranța că America se va retrage. Și prin faptul că ajutați guvernul Hanoi, voi luptați, de fapt, împotriva soldaților noștri americani.

— Eu încerc să aduc la sfârșit acest război pentru ca alți soldați să nu mai moară pe câmpul de luptă! Ca să nu mai vorbesc de toți acei copii americani care au murit deja – și pentru ce? Nu avem nici-o bază pentru acest lucru!

— Păi protestele tale îl prelungesc. Tu ești motivul pentru care acești tineri mor.

Mama îi aruncă o otheadă tatălui meu, a cărui față devenise acum de un roșu aprins. Dacă ar fi avut la ea în geantă un aparat de măsurat tensiunea, l-ar fi scos și i l-ar fi lipit de braț.

— Tu și cu grupurile tale radicale, precum SDS (Students for a Democratic Society), preluați controlul asupra campusurilor colegiilor, denaturând educația – voi vreți ca guvernul să cadă, dar voi nu aveți nici cea mai vagă idee cu ce să-l înlocuiți.

— Eu nu încerc să dau jos niciun guvern. Eu protestez doar împotriva acestor înrolări și ca războiul din Vietnam să se încheie!

— Și dacă nu ți se va împlini dorința, tinere? Ce va fi atunci? Și dacă te vor înrola?

— Eu nu am nici-o treabă cu poporul vietnamez, spuse Jeff, dintr-odată extrem de calm. Ei nu reprezintă niciun pericol pentru țara mea. Niciodată nu aș putea să îndrept arma către unul dintre ei și să-iucid. În cazul în care guvernul mă va înrola pentru a lupta în acest război imoral, mă voi muta în Canada.

— Aha, un trădător! Cum poți să fii atât de laș și de iresponsabil?

Oamenii de la celelalte mese începuseră deja să privească înspre noi. De-a dreptul paralizate, eu cu mama urmăream toată această dispută și nu știam ce am putea face pentru a o stopa. În cele din urmă, bunica Emma fu cea care reuși să calmeze situația.

— Stephen, știi, și tatăl meu a fost un trădător!

Atât tata cât și Jeff s-au întors înspre ea.

— E adevărat, spuse ea râzând. Nu fi atât de șocat. Așa a ajuns familia mea în America. Guvernul german a

schimbat legea privind înrolarea în armată prin anii 1890, astfel că tatăl meu era eligibil pentru recrutare. Războiul era împotriva convingerilor lui religioase, așa că atunci când a primit chemarea de a se înrola, a simțit că nu are nici-o altă cale decât de a sfida ordinul guvernului și de a părăsi țara. A traversat granița prin Elveția, ilegal, ca și acei tineri care fug acum în Canada. Tata nu a fost laș sau iresponsabil. Ceea ce a făcut el nu e deloc diferit de ceea ce tânărul Jeffrey plănuiește să facă. Iar în final, totul a ieșit bine. Eu m-am născut în America datorită deciziei tatălui meu, și la fel s-a născut și soția ta, Stephen. Nu e chiar amuzant cum se repetă istoria?

Zâmbi dulce, după care bătu ușor mâna tatălui meu, iar acum și-o așezase din nou pe fața de masă din pânză albă.

— Stephen, ce zici, l-ai putea chema pe chelnerul nostru puțin? Aș vrea să-mi comand desertul.

A doua zi, dis-de-dimineată, Jeff a plecat spre Pittsburgh. Triști, ne-am luat rămas-bun, nu numai pentru că aveam să ne ducem dorul unul altuia, dar și pentru că știrile de dimineață ne anunțaseră despre asasinarea lui Bobby Kennedy. Cu atât de mult zbulucium și frământare în lumea dimprejurul nostru, m-am întrebat dacă eu și cu Jeff vom avea vreodată șansa de "a trăi fericiți până la adânci bătrâneți".

Acum, părinții mei aveau la dispoziție o vară întreagă pentru a mă convinge că Jeff era un pierde-vară. Așa că nu pierdură nici măcar o secundă. Primul asalt veni chiar în dimineața aceea, în timpul micului dejun.

— Tu poți avea ceva mai bun, Suzanne, spuse tata. De ce te amăgești? Cum va reuși el vreodată să-și câștige existența din ocupația lui de artist? Sau are de gând să te lase pe tine să-l întreții?

— Păi mama îți dă voie să o întreții, am replicat eu. Deci care ar fi diferența? Eu îl iubesc pe Jeff. Mi-ar face plăcere să-l întrețin.

— Ce fel de educație religioasă a primit Jeff? întrebă mama. Nu-mi aduc aminte să-mi fi menționat denomiția din care face parte.

— Păi dacă e polonez, probabil că familia lui este romano-catolică, spuse tata.

Știam că nu aveam cum să explic convingerile religioase pe care le avea Jeff. Și eu avusesem nevoie de o călătorie la New York și de o întreagă zi petrecută în muzeul de artă înainte ca eu însămi să le înțeleg.

— Jeff este creștin, veni răspunsul meu. Dar el nu face parte dintr-o denomiție anume, cum nici eu nu fac parte dintr-una.

Mama tresări de parcă aș fi ciupit-o.

— Suzanne, încearcă să înțelegi de ce eu și cu tatăl tău suntem îngrijorați în ceea ce te privește. Se pare că tânărul acesta te-a influențat deja binișor... și...

— Noi nu dorim să te vedem cum îți bați joc de propria ta viață!

Tata își luă cheile și portofelul, pregătindu-se să plece pentru a face vizitele lui la spital.

— Ai face o greșală imensă să-ți părăsești casa și familia pentru a urma un vagabond hippie în Canada.

Încă o dată, bunica interveni la timp, înainte ca eu să-mi pierd cumpățul.

— Stephen, chiar e ciudat că tu simți în felul acesta. Părinții mamei mele i-au cerut să părăsească Germania și să-l urmeze pe tata în America. Ei i-au spus că locul ei e cu soțul ei.

— Jeff nu e soțul ei.

Tata chiar ar fi putut să adauge: Și cu asta punct.

— Să știi că va fi soțul meu într-o zi. Jeff m-a cerut în căsătorie și eu am spus DA!

Drept răsplată pentru această hotărâre, bunica mă îmbrățișă cu drag, în schimb părinții mei rămaseră mai mult decât stupefiați.

Cuvintele de despărțire ale tatălui meu atunci când ieși pe ușă, fură următoarele:

— Dacă te căsătorești cu Michelangelo Pulaski, poți să uiți că a fost vorba vreodată să te sprijinim financiar pentru studiile postuniversitare!

Când sosi timpul ca bunica să se întoarcă la apartamentul ei din oraș, ea mă rugă să o duc cu mașina.

— Nu prea reușesc să mă întâlnesc cu Suzanne atât de des, acum că e plecată la colegiu, îi spuse ea mamei. Așa vom avea oportunitatea de a mai petrece puțin timp împreună.

De îndată ce am rămas noi singure în mașină, i-am mulțumit pentru ajutorul ei.

— Cel puțin pot să scap pentru puțină vreme de campania anti-Jeff.

— Voi doi sunteți îndrăgostiți unul de altul, nu-i așa? spuse ea.

— E chiar atât de evident?

— Oh, da. De fiecare dată când te privește, e ca și cum ar încerca să-ți memoreze chipul, de parcă ar fi pentru ultima oară când te vede. Ori de câte ori e în apropierea ta, el trebuie să-ți atingă mâna, umărul, fața...

— Tata spune că întotdeauna mă atinge!

Bunica începu să râdă.

— Cred că mai mult încearcă să se "împământeze". Altfel, curentul electric care produce scânteii între voi doi ar putea chiar săucidă pe cineva. Iar tu arăți de parcă ai vrea să-l servești la desert! V-ați culcat deja unul cu altul?

— Bunico! Aproape că am scos mașina de pe drum.

— Scuze, câteodată vorbesc fără mine! Nu trebuie să-mi răspunzi.

— E ok, am spus eu după ce mi-am revenit. Nu ne-am culcat unul cu altul. Jeff este ferm hotărât să aștepte, iar eu la fel.

— Sunt mândră de voi de amândoi, draga mea. Nu are să vă pară rău că ați așteptat.

— Lucrul cel mai ciudat e că, Bradley Wallace – pe care tata îl venera – întotdeauna încerca să mă convingă să cedez.

— Bradley a fost tipul pe care l-ai adus data trecută acasă?

— Da, tipul care era tuns ca tata.

— Uh! Bine că te-ai descotorosit de el! El chiar îmi amintea de soțul meu, de Karl.

Se înfioră. Mă gândeam cât de aproape am fost de a-mi petrece viața cu Brad, după care m-am înfiorat și eu.

— Mama și tata nu au nici cea mai vagă idee despre cum este Jeff, am reluat eu, după ce o bucată bună de drum tăcuserăm amândouă. Ei văd doar exteriorul lui, cât de diferit este de ei. Ei văd doar un hippie, și deja sunt decizi că el nu e bun pentru mine. Niciodată nu mi-aș fi imaginat că pot să fie atât de fanatici. Dar bunico, eu sunt îndrăgostită de el! Niciodată nu am mai iubit pe cineva așa... Jeff este... este pur și simplu plin de viață! Sunt o persoană diferită atunci când sunt cu el. Sunt mai reală, mai mult eu însămi. El m-a ajutat să văd viața dintr-o cu totul altă perspectivă și să mă gândesc la lucruri la care nici măcar nu m-am mai gândit înainte. Sunt mult mai creativă atunci când sunt cu el. Până și profesorii mei au observat diferența. Fiecare istorioară sau poem pe care le-am scris după ce l-am întâlnit pe Jeff, au fost mult mai bune decât orice am scris înainte. Bunico, îl iubesc! Dar mama și tata nu vor să accepte lucrul acesta.

— Să nu-i lași să vă despartă, Suzy!

Niciodată nu o mai auzisem pe bunica vorbind atât de vehement. În momentul în care mi-am luat ochii de la drum pentru a o privi, am văzut lacrimi în ochii ei.

— Orice ai face, să nu-i lași să te despartă de el!

— Bunico...?

— Niciodată nu i-am spus mamei tale, Suzanne, ceea ce o să-ți mărturisesc ție acum, dar și eu am experimentat același lucru. Înainte de a mă căsători cu Karl Bauer, mă îndrăgostisem de un băiat pe care tatăl meu nu-l acceptase nici în ruptul capului. Nici familia lui Patrick nu mă dorea. Dacă ne-am fi căsătorit, ambele familii ne-ar fi renegat, în cele din urmă, am hotărât să ne despărțim. A

fost cea mai mare greșeală pe care am făcut-o. Patrick a fost singurul băiat pe care l-am iubit vreodată. Să nu faci și tu aceeași greșeală, Suzy. Dacă îl iubești pe Jeff, atunci căsătorește-te cu el.

Am privit-o pe bunica mea de-a dreptul uluită.

— Nu pot să cred că tu mă încurajezi să-mi sfidez părinții.

— Ei bine, uitate o fac. Pentru că ei greșesc. Voi face tot ce-mi va sta în putere să te sprijinesc pe tine și pe Jeff. Nu am prea mulți bani puși deoparte, dar ești binevenită să te folosești de tot ce am. O să semnez un împrumut pentru studiile tale dacă ai nevoie, dar Suzanne, să te căsătorești. Mergi în Canada dacă Jeff se mută acolo. Se prea poate ca restul familiei să te renege, dar să știi: Întotdeauna mă vei avea pe mine.

— Bunico, chiar ai fi în stare să faci așa ceva pentru noi?

— Categoric!

Am privit mușchii aceia încordați din obrazul ei și am înțeles că vorbea serios. După aceea fața ei deveni din nou senină.

— Știi, Jeff îmi amintește atât de mult de Patrick. Dragostea voastră, unul pentru altul, e exact cum era a noastră. Promite-mi că nu vei permite nimănui să vă despartă.

Vocea ei se întrerupse, și am văzut-o cum își șterse o altă lacrimă.

— Promit.

— Pentru că dacă reușesc să te conving pe tine și pe Jeff să nu comiteți aceeași greșeală pe care am făcut-o

noi, și își șterse o altă lacrimă, atunci e ca și cum eu și cu Patrick am avea o a doua șansă.

— O să merg la Convenția Democratică Națională din Chicago, mă informă Jeff în luna august în timp ce vorbeam la telefon. Vom demonstra împotriva războiului din Vietnam.

În zadar am încercat să-l conving să nu meargă.

— Jeff, primarul Daley nu numai că a pus în alertă toată poliția, ci a apelat până și la ajutorul a cinci mii de soldați din Garda națională!

— Asta e numai vrăjeala acelor birocrați – intimidare și forță! Mi-am îndepărtat receptorul de ureche, deoarece el țipa acum în telefon.

— Jeff, te rog, nu merge. Nu vreau să ți se întâmple ceva. Te iubesc.

— Și eu te iubesc, dar războiul acesta e un lucru rău.

— Jeff, ascultă-mă...

— Îmi pare rău, dar trebuie să merg acolo și să mă fac auzit. Atunci când izbucniră răscoalele în Chicago, am urmărit îngrozită violența la TV, conștientă de faptul că Jeff trebuia să fie undeva și el. Și cum numărul celor arestați și răniți creștea văzând cu ochii, tot ce puteam face era să mă rog ca Jeff să nu fie printre ei. Când într-un final Jeff mă sună pentru a-mi spune că era ok, că nu era în spital sau la închisoare, am început să plâng.

— Nici măcar nu pot să-ți descriu ce s-a întâmplat aici... și ce am văzut...

Vocea lui Jeff era calmă, dar simțeam cum mânia lui clocotea sub acel așa-zis calm, așteptând să explodeze.

Știam că el trebuia să se elibereze cumva de acea povară, dar mă temeam pentru el numai la gândul că avea să ia parte la alt protest. În schimb, Jeff își revărsă toată pasiunea și oroarea experienței lui din Chicago, într-o pictură pe care o intitulă Protest.

În acea toamnă, stăteam în spatele lui, într-un colț din studioul de artă, urmărindu-l în timp ce picta. Transpirația curgea de pe el, amestecându-se cu vopseaua care îl acoperea din cap până-n picioare. Muzica se auzea puternic în fundal, în timp ce el lucra. Când sosi vremea ca eu să mă reîntorc în dormitorul studentesc, Jeff continuă să lucreze până târziu în noapte.

Am văzut geniul creației lui și am rămas fără cuvinte când i-am văzut talentul. Nici-o persoană care văzu Protestul nu a rămas surprinsă atunci când tabloul a câștigat locul întâi la concursul național de artă, tablou ce reda atât de magnific toată frământarea acelor zile. Galerile de artă de pe întreg cuprinsul Americii expuneau picturile lui Jeff, în timp ce acestea fură expuse într-un tur național. Atunci când tata citi un articol despre acest lucru în ziarul Time, atitudinea lui față de Jeff se mai îndulci – puțințel.

— Niciodată nu am acordat prea mare importanță războiului din Vietnam, până când nu te-am întâlnit pe tine, i-am spus eu lui Jeff în timp ce serveam prânzul la bufetul studentesc.

— Serious?

— Da, eram mult prea preocupată de problemele mele și de planurile mele. Dar acum aș dori să mă fac auzită și eu.

- Tu ești scriitoare – scrie ceva!
- "Penița e mai tăioasă decât o sabie", nu?
- Se prea poate. Încearcă.

În timp ce vorbeam, unul dintre prietenii hippie ai lui Jeff, un tip lăptos pe nume Moon-dog, veni la masa noastră.

— Hei, Jeff. O să participi la Moratoriul Vietnam de săptămâna viitoare, nu-i așa? Crezi că aș putea să vin cu tine?

Jeff mă privi, prins cu musca pe căciulă. Moon-dog observă scânteia pe care o aprinse între noi doi și bătu în retragere.

— Bun. Jeff, vorbim mai târziu.

— Despre ce vorbea el acolo? am întrebat eu, în timp ce el se îndepărta.

— Moratoriul Vietnam? E o zi de protest organizată la nivel național. Suntem chemați să luăm parte la demonstrații și să nu mergem la lucru...

— Vin cu tine, i-am spus eu.

— Știu ce s-a întâmplat la Chicago, spuse Jeff. E mult prea periculos. Nu vii cu mine!

— Să nici nu-ți treacă prin cap una ca asta, Jeff Pulaski! Dacă e prea periculos pentru mine, atunci e prea periculos și pentru tine. Atunci nici tu nu mergi.

Se ridică în picioare pentru a-mi vorbi de sus.

— Mai greu! Deja mi-am făcut planuri!

M-am ridicat și eu în picioare. Ne-am privit unul pe altul, ochi în ochi, în pofida faptului că el era cu vreo 20 de cm mai înalt decât mine.

— Atunci ai face bine să mă incluzi și pe mine în acele planuri pentru că eu merg – cu sau fără tine!

În cele din urmă, Jeff și cu mine am plecat împreună la demonstrație. 15 octombrie 1969 – o minunată zi de toamnă, cu frunze ce formau un covor multicolor.

— Dacă nu ar exista războiul ăsta nenorocit, aş picta cu totul alte scene, spuse Jeff în timp ce călătoream cu Volkswagen-ul lui spre campusul universităţii de stat din statul învecinat, pentru acel moratoriu.

— Aşa e, dar nu ai găsi prea multă dramă într-un morman de frunze moarte, i-am spus eu.

Afişă un zâmbet strâmb.

Am ajuns deodată cu alţi studenţi ce urmară mulţimea spre mall-ul din faţa clădirii administrative. Studenţii ridicară mii de cruci albe pe toată întinderea aceluia campus, pentru a reprezenta pierderile omeneşti ale Americii. Când le-am văzut, crunta realitate legată de acel război mă izbi şi mai mult.

— Jeff, soldaţii aceia erau de vârsta noastră. Ei nu vor avea niciodată şansa de a se îndrăgosti şi de a se căsători, de a avea cariere ca şi noi.

— Ştiu. De asta trebuie să lupt pentru a pune capăt acestui război, înainte ca alţii să mai moară.

Mă strânse de mână, şi ştiam că şi el simţea aceeaşi furie cauzată de neputinţă, pe care o simţeam şi eu.

Acel protest împotriva războiului începu paşnic, când, unul după altul, diverşi oratori au urcat pe platformă pentru a se adresa mulţimii. Eu şi cu Jeff înaintam cu greu prin mulţime.

— Am o mică surpriză pentru tine, spuse el atunci când ajunserăm la platformă. Drept răsplată pentru faptul că

am câștigat acel premiu al artiștilor pentru pictura Protest, am fost și eu invitat să rostesc câteva cuvinte.

— Jeff! Sunt atât de mândră de tine.

— Așteaptă-mă aici, până când termin.

Străluceam mai ceva decât un reflector cât timp Jeff vorbi. El a descris pe scurt experiențele de la Chicago care îl inspiraseră în creația acelei capodopere, după care vorbi elocvent despre recunoașterea demnității date de Dumnezeu fiecărui om.

— Toți oamenii sunt creați după chipul și asemănarea lui Dumnezeu, spuse el. Asta îi include pe polițiști și pe cei din Vietcong, dar și pe soldații noștri americani. Numai după ce vom depune armele noastre și vom încheia acest război vom asculta cu adevărat de porunca lui Cristos de a ne iubi dușmanii.

Uralele erau de-a dreptul asurzitoare.

— Ai avut emoții? I-am întrebat eu după ce l-am felicitat sărutându-l.

Coborâse deja de pe platforma aceea.

— Eram încremenit.

— N-ai părut deloc așa.

Ba mai mult, în loc să țopăie de bucurie, Jeff părea acum mult mai încordat decât atunci când vorbise.

— Ce s-a întâmplat?

— Ascultă-mă, Suzanne, trebuie să plecăm de-aici. Acum.

Îmi spuse toate acestea șoptind, dar până și faptul că îmi folosise numele întreg denotă o și mai mare grabă în tonul lui.

— Se va isca ceva rău aici.

— Jeff... stai puțin... cum?

— Nu am timp acum să răspund întrebărilor tale, irlandezo. Ai încredere în mine?

— Bineînțeles.

— Atunci ține-te de brațul meu și urmează-mă. Indiferent ce s-ar întâmpla, nu-mi da drumul.

Mă purtă ca pe o remorcă prin gloata aceea, îndreptându-se de-a lungul aceluiași mal, spre locul de unde am pornit cu câteva ore în urmă. În timpul acesta, mulțimea deveni foarte mare, numărul sutelor devenind unul al miilor și al zecilor de mii, iar acum toți erau foarte îngrămădiți între spațiile libere dintre clădiri, fără nici-o posibilitate de a se mișca. Nu aveam unde să ne retragem, iar oamenilor nu le plăcea că-i împingeam și încercam să ne facem loc printre ei. Am suferit de pe urma loviturilor intenționate, dureroase de la cei pe lângă care treceam și știam că Jeff avea de suferit chiar mai mult de-atât fiind în fața mea. Mă luptam cu un acces de claustrofobie, încercând să nu intru în panică.

— Jeff, stai... asta e nebunie curată. Nu vom reuși niciodată să ajungem la liman.

Își întoarse fața spre mine, gâfâind datorită efortului depus. Mă trase în brațele lui și îmi șopti la ureche.

— Suzanne, as cultă. Atunci când am fost pe platformă așteptându-mi rândul să vorbesc, am auzit vorbele liderilor studenților. Ei au un plan, și nu are nimic a face cu Vietnamul. Se vor folosi de această mișcare în masă pentru a lua cu asalt clădirea administrativă și pentru a prelua controlul asupra universității.

— Oh, Jeff.

— Poliția din campus a cerut deja ajutor din afară. Am văzut deja poliția statală sosind în timp ce eu îmi rostesc discursul. Purtau echipamente speciale și măști de gaze. Asta implică gaz lacrimogen. Și asta nu e tot – există o altă mare adunătură de studenți în parcare, în spatele liniei de poliție. Ei sunt înarmați cu pietre.

— Hai, Jeff, spume ce ai de spus.

— Ce să spun?

— "Ți-am zis eu..."

Zâmbi fără să vrea și clătină din cap.

— Irlandeză încăpățânată și îndărătnică! Vino!

Înainta mereu de parcă era un vas pe o mare înfuriată. Oamenii păreau a fi la nesfârșit. Jeff se îndrepta spre zona de siguranță pe care o putea oferi clădirile de pe o parte, departe de gloata de pe centru. În spatele nostru, liderul Societății Democratice a Studenților, care vorbea acum la microfon, înșirua o tiradă de învinuiri împotriva administrației colegiului. Răspunsurile acelei mulțimi mă asurziră complet.

Deodată Jeff se poticni, izbindu-se de mine. Mulțimea se năpusti înainte. Era prea târziu pentru a mai scăpa. Eram prinși în acea răzmeriță.

— Întoarce-te! strigă Jeff. Întoarce-te!

Panicată, nu am înțeles ce a vrut să spună. Jeff mă apucă de umeri și mă suci. Dacă nu m-aș fi întors, mișcarea aceea a mulțimii m-ar fi rostogolit pe spate și aș fi fost astfel călcată în picioare. Însă acum nu-l mai puteam vedea pe el.

— Jeff! am strigat eu. Jeff, unde ești?

— Sunt chiar aici. Aproape de tine! Nu te voi părăsi!

I-am simțit brațul înlănțuit de al meu. Înaintam poticnindu-ne, de parcă am fi fost purtați de apele unui potop. Era un sentiment terifiant, lipsit de ajutor.

Auzeam în spatele nostru strigăte și țipete, și mi-am adus aminte de dezlănțuirea poliției. Zgomotul se intensifică și mai mult. Imediat după aceea, se făcură auzite câteva bufnituri ciudate, zguduirile răsunând din clădirile din fața noastră.

— Trag în noi! țipă cineva. Porcii ăștia trag în noi!

Ceea ce urmă fu un adevărat infern.

— Nu e vorba de gloanțe, ci de gaz lacrimogen! strigă Jeff. Să nu intri în panică, ei împrăștie gaz lacrimogen!

Dar după țipetele îngrozite și îmbrânceala teribilă ce ne înconjură, absolut nimeni nu-l băga în seamă. Eram lovită și luată la pumni în timp ce oamenii încercau cu disperare să fugă în toate direcțiile.

În stânga noastră, era o porțiune liberă între două clădiri, și cum mulțimea panicată se întoarse pentru a se năpusti spre ea, atât eu cât și Jeff fuseserăm separați ca două caramelle. Mâna lui rămase întinsă spre mine, și am simțit cum mi-a apucat geaca în pumnul lui, după care fuseserăm despărțiți din nou, forța sfâșiindu-mi mâneca în timp ce el încerca în zadar să mă țină de geacă. Pe măsură ce mulțimea continua să se interpună între noi doi, mă luptam să nu-l pierd măcar din privire.

— Jeff! Unde ești?

Dintr-odată toată lumea se lăsă jos, acoperindu-și capul cu brațele, deoarece începu o ploaie de pietre. Am reușit să-l zăresc pe Jeff pentru o secundă și să văd cum îi șiroia sângele pe față dintr-o tăietură ce o avea pe frunte. Ochii

exprimau durere și șoc. Își acoperi capul cu mâinile, încercând să oprească sângerarea, dar sângele continua să curgă printre degetele lui. Se clătină, ca și cum ar fi dat să leșine.

Trebuia să ajung cumva la el. Trebuia să-l ajut. Înnebunită, am început să mă îndrept spre el, folosindu-mă de coate pentru a-i da pe oameni la o parte din calea mea. Era ca și cum aș fi înotat amonte, împotriva unui curent puternic. În tot acest timp, pietrele continuau să cadă din cer de parcă ar fi fost grindină. Încă îl vedeam pe Jeff. Aproape că ajunseseam la el. După care dispăru din nou în timp ce un nor usturător de gaz lacrimogen mă orbi.

Acel miros tăios, de cauciuc îmi umplu plămâni și am început să tușesc. În timp ce înaintam împiedicându-mă, o femeie din fața mea se împiedică și căzu. Înainte să o pot ajuta să se ridice, cineva mă împinse de la spate și am căzut peste ea. De îndată, sute de oameni începură se ne calce de parcă am fi fost niște simple păpuși din zdrențe. Greutatea lor mă țintuiră la pământ. Am început să urlu în timp ce durerea mă biciuia crunt din toate părțile. Am încercat să mă ridic, dar am fost din nou doborâtă la pământ. Cineva mă lovi în cap de parcă acesta era o minge de fotbal.

— Ajutați-mă! am început eu să strig. Vă rog, ajutați-mă! Nu puteam să-mi fac vocea auzită mai deasupra aceluia vacarm incredibil de strigăte și țipete.

Dar deodată două brațe puternice mă apucară și mă ridicară. Printre lacrimi, am recunoscut fața însângerată a lui Jeff.

— Gata, te-am găsit, spuse el. E ok, te-am găsit.
Mi-am pierdut cunoștința.

Când m-am trezit, tatăl meu stătea aplecat peste mine. Nu puteam nicicum să-mi imaginez ce făcea el acolo, la demonstrația aceea împotriva războiului din Vietnam.

— Tata...?

De îndată chipul lui se luminează, răsuflând ușurat.

— Da, Sue. Eu sunt.

Se auzi vocea plânsă a mamei mele.

— Suzanne? Stephen, se trezește? Oh, slavă Domnului!
Slavă Domnului!

Se grăbi spre mine și îmi luă mâna rănită într-a ei. Mâna mea avea o perfuzie în ea.

Am privit în jurul meu și mi-am dat seama că mă aflam într-o cameră de spital. Capul îmi pleznea de durere. Am încercat să mă concentrez, să înțeleg ceea ce-mi spunea tatăl meu, după care mi-am dat seama că îmi puna tot felul de întrebări stupide.

— Câte degete îți arăt? În ce lună suntem?

— Unde e Jeff? am început eu să murmur. E bine?

Mă durea ori de câte ori inspiram, ceea ce îmi îngreuna foarte mult vorbirea. Fața tatălui meu se aprinse imediat.

— Jeff a plecat! L-am dat afară de-aici!

— Nu... du-te adu-l... vreau să-l văd... el mi-a salvat viața.

— Ți-a salvat viața! Aproape că te-a ucis!

— Probabil că a ajuns deja înapoi la colegiu, spuse mama. Ea îmi îndepărtă părul de pe față. Ești aici de ieri, Suzanne.

— Și vei mai petrece ceva timp aici, adăugă tata. A trebuit să te opereze pentru ca să-ți oprească hemoragia internă ce ai avut-o datorită aceluia hippie trăznit, și mai ai și două coaste rupte, o claviculă ruptă și o comoție ușoară!

Era mult prea agitat pentru a mă asculta, așa că am început să o implor pe mama.

— Jeff nu m-ar părăsi... te rog, du-te caută-i mașina... nu-i așa că mașina lui este afară?

Fără nici-o tragere de inimă, îmi lăsă mâna și se îndreptă spre jaluzele.

— Stephen e aici afară, spuse ea.

Tata murmură ceva, dar când i-am văzut expresia feței m-am bucurat că nu am înțeles ce murmurase.

— Merg să-l caut, spuse mama într-un final.

Tata se prăbuși pe un scaun, cu brațele încrucișate pe piept, în timp ce așteptam.

Mama îl găsi pe Jeff în capelă. Atunci când intră împreună cu ea în camera mea, arăta atât de palid, încât am crezut că l-a găsit la morgă. Ochiul lui stâng era umflat, aproape închis, și am zărit un șir de copci negre acolo unde avusese tăietura aceea în frunte. Purta și acum hainele pe care le avusese ieri, pătate cu sânge închegat. Jeff nu rosti un cuvânt, ci se aplecă să mă sărute de parcă aș fi fost făcută din sticlă.

Tatăl meu se ridică pentru a-l confrunța, atât de furios încât cuvintele lui năvăliră asemeni unui potop nimicitor al îngrijorării și furiei înecate până atunci.

— Se pare că fiica mea te iubește, domnule Pulaski, iar tu pretinzi că o iubești și tu. Cum ai putut să îngădui să ia

parte la așa ceva? Cum ai putut să o expui unui asemenea pericol?

Înainte ca Jeff să poată răspunde, eu am spus:

— Nu e vina lui. Eu l-am făcut să mă ia cu el. El nu a vrut.

— Vezi? Asta nu pot să înțeleg, spuse tata întinzându-și brațele. Bărbații din generația mea au grijă de femei. Le punem pe un pedestal, le apărăm, le protejăm. Dacă tu iubești o femeie la fel de mult cum o iubesc eu pe soția mea, muncești din greu pentru ca ea să nu fie nevoită să facă acest lucru. Vrei să-i dăruiești tot ce e mai bun. Pentru nimic în lume nu aș fi dus-o pe Grace să ia parte la acel protest la care tu ai târât-o ieri pe Suzanne.

— Dar se presupunea să fie unul pașnic, tati.

— Oh, da? De ce nu mergi și explici lucrul acesta doctorilor de la urgențe și tuturor celorlalți din centrele de traumatism? Au trebuit să trateze mii de pacienți cu răni ca ale tale.

— Poliția a...

— Nu, Suzanne. Tu nu ai fost călcată în picioare de către poliție. Ai fost călcată în picioare de mulțime.

Tata se întoarse apoi spre Jeff, fețele lor fiind la o distanță de doar câțiva centimetri. Jeff nu scoase un cuvânt pentru a se apăra împotriva tuturor acuzațiilor tatălui meu. Vinovăția și rușinea ce era gravată pe fața lui în timp ce tatăl meu îl muștra, îmi aduse lacrimi în ochi.

— Vrei să te căsătorești cu fata mea? Vrei să primești binecuvântarea mea? Atunci începe să te porți ca un adult, responsabil! Dacă îți pasă de ea atât de mult pe cât susții, atunci hotărăște-te ce e mai important pentru tine –

protestele tale infantile sau siguranța fiicei mele. Maturizează-te, domnule Pulaski! Ia-ți o slujbă respectabilă!

Tata îl apucă de braț.

— Ai grijă de ea așa cum se cuvine sau...

Jeff strigă de durere. Nu am crezut că e posibil ca fața lui să se albească mai mult de-atât, dar chiar se albi. Aproape că leșină. Tata îl împinse spre un scaun și îi strânse capul între genunchi.

— Fiule, care-i problema? Ești bine? Unde ești rănit?

Toată mânia tatălui meu dispăru din vocea lui, lăsând loc acum îngrijorării.

— Brațul meu... gemu Jeff.

Tata i-l palpă încet.

— Te doare? Poți să-l îndoi? E amorțit sau zdrobit?

Dintr-odată era un doctor preocupat de starea pacientului, și nu un tată iritat. Îl vedeam pe tata acum în rolul lui de doctor, îi vedeam grija lui reală pentru oameni și pentru durerea lor, și am rămas impresionată să-i văd inima aceea plină de compasiune ce se ascundea sub acea fațadă arogantă. M-am gândit la toate acele dăți când plecase la pacienții lui în mijlocul recitalurilor mele sau a petrecerilor pentru ziua mea de naștere, și acum, în sfârșit, puteam să-l înțeleg.

— Nu te-au examinat netrebnicii ăia de la urgențe așa cum trebuia? Îl întrebă el pe Jeff.

— Eu... nu, am vrut să se ocupe de Suzanne mai întâi.

El îl ridică apoi pe Jeff de pe scaun.

— Te duc jos ca să-ți faci o radiologie.

Așa că au ieșit împreună pe ușă, tata sprijinindu-l pe Jeff. Știam că era pe mâini bune. Și chiar dacă acesta nu era spitalul lui, tata avea să se folosească de personalitatea lui impunătoare pentru a face tot posibilul ca Jeff să primească asistența medicală de care avea nevoie. Mi-am închis ochii pentru a mă odihni.

Atunci când s-au întors după o anumită vreme, tata purta un halat, iar Jeff avea brațul în ghips. Nu am reușit să aflu ce se petrecuse între ei în laboratorul de radiologie, dar mi-am putut da seama că ajunseseră, în sfârșit, la un armistițiu nesperat.

CAPITOLUL 26

Jeff nu a mai luat parte niciodată la altă demonstrație după moratoriul acela pentru Vietnam. Moon-dog și toți ceilalți prieteni hippie ai lui Jeff erau foarte furioși pe el. Într-o după-masă, pe când traversam campusul împreună, ne-au înconjurat.

— Cum poți să stai așa și să nu faci nimic, omule? Întrebă Moon-dog. Nu mai ascuți știrile? Nu-ți pasă că guvernul ne va priva de suspendările noastre ca și studenți? Omule, toți vom ajunge să fim recrutați, iar tu ne lași baltă chiar acum!

— Nu vă las baltă, spuse Jeff.

— Deci vei veni și tu atunci la protestul următor?

Jeff rămase tăcut pentru un moment, după care clătină din cap.

— Nu. Acel protest nu va reuși să modifice legea privind recrutarea. Vom termina prin a fi bătuți și arestați de către polițiști.

— Atunci n-ai decât să fii recrutat! strigă Moon-dog în timp ce se îndepărtă. N-ai decât să lupți în Vietnam!

— Nici vorbă: o să mă mut în Canada mai întâi! le strigă Jeff înapoi.

Pe 1 decembrie 1969, Jeff și cu mine stăteam înghesuiți în salonul din dormitorul studențesc pentru a urmări la televizor loteria serviciului selectiv. Avea să-i decidă soarta. Și a mea. Capsule albastre, din plastic, conținând

toate cele 366 de date de naștere posibile, aveau să fie extrase una câte una dintr-un recipient mare pentru a stabili ordinea în care bărbații aveau să fie recrutați în serviciul militar în anul ce urma. Ziua de naștere a lui Jeff era 8 iunie.

— Neputința asta pur și simplu mă omoară, spuse Jeff în timp ce apucă ultimul scaun liber din acel salon.

Mă luă în brațe. Simțeam cum mânia și tensiunea aceea făceau să-i clocotească sângele, în timp ce aștepta ca loteria să înceapă.

— Nu-i corect, am spus eu. Parcă ar fi o scenă din mitologia păgână, unde zeii se întruneau anual pentru a hotărî soarta oamenilor de pe pământ. Muritorii erau lipsiți de orice fel de apărare.

— Wow, mulțumesc. Deja mă simt mai bine, spuse el, strângându-mi mâna.

— Îmi pare rău. Și mie mi-e foarte greu. Știi că lucrul acesta ne va afecta pe amândoi – fie Canada, fie arestul.

Am privit în jurul meu pentru a vedea dacă administratoarea căminului ne urmărea, după ce l-am sărutat scurt.

— Care e numărul-cheie? am întrebat eu.

— Numărul magic e 195. Dacă îmi vor atribui un număr mai jos decât acesta, va trebui să plec în Canada înainte ca să fiu recrutat. Dacă numărul meu este mai mare decât 195, există șanse să nu fiu recrutat și să putem merge împreună la studiile postuniversitare, anul viitor, după cum am plănuțit.

Am văzut-o pe colega mea de cameră și pe prietenul ei intrând în acea încăpăre, și le-am făcut semn cu mâna să

vină să stea pe podea lângă mine și lângă Jeff. Ascultam cum toate celelalte cupluri care se adunaseră în jurul televizorului discutau pe acest subiect.

— Am auzit că ar fi mai bine dacă ne-am înscrie noi, de bună voie, în cazul în care ni se atribuie un număr mic, spuse cineva, decât să așteptăm să fim recrutați. Cel puțin așa ne putem alege singuri unitatea militară în care vrem să servim.

— Cred că eu mă voi înscrie într-una din formațiile militare, spuse prietenul colegei mele de cameră. Dacă o să exersez la trompetă zi și noapte, poate că aș avea ceva șanse să fiu acceptat.

— Credeți că e mai rău oare să mergi la închisoare decât să ajungi în Vietnam? întrebă o altă persoană.

— Nu prea am auzit să fi murit oamenii în închisoare, veni răspunsul sumbru. Mii de tineri mor în Vietnam.

— Ascultați-mă, tuturor ne-ar fi mult mai bine dacă am merge în Canada, spuse Jeff. Am deja câțiva prieteni acolo. Mi-au spus că e acceptabil.

— Hei, gata, tăceți! începe.

Râsetele și glumele se transformară într-o tăcere stranie în timp ce îl urmăream pe kongresmanul Alexander Pirine din Comitetul forțelor armate întinzându-și mâna spre acel recipient pentru a extrage primul număr – septembrie 14.

— Nu! Strigă prietenul colegei mele. Nu chiar primul!

Sări în picioare și ieși împleticindu-se din încăpere, nepăsându-i de oamenii pe care îi călca. Colega mea de cameră îl urmă plângând.

— E chiar mai chinuitor decât tortura, murmură Jeff.

M-am alipit de el; stomacul mi-era întors pe dos.

Atunci când au extras numărul 20 și au rostit cuvântul "iunie" – inima mea se opri până când adăugară "patru". Iunie patru, nu opt. Jeff și cu mine ne-am ținut respirația și ne țineam unul pe altul în timp ce numerele se apropiau treptat de 195. Era transpirat leoarcă, iar tricoul ce-l purta era și el ud, în timp ce eu, deși în aceeași cameră, tremuram de frig. Din când în când, unul dintre studenții care urmăreau totul împreună cu noi gemea sau plângea atunci când ziua sa de naștere era extrasă. Holul se goli treptat, iar acum mai rămăseseră doar cei norocoși, asemeni nouă, pentru a aștepta.

Într-un final, mult mai târziu, s-a ajuns la numărul 194. Încă ziua de naștere a lui Jeff nu fusese extrasă.

— Ce dureros ar fi dacă ai fi extras chiar acum, după ce că am pătitit atât de mult, am spus eu. Nu pot să mă uit.

Mi-am închis ochii și mi-am îngropat fața în pieptul lui, așteptând să se extragă numărul 195.

— 24 septembrie, auzi crainicul rostind.

M-am înmuiat toată. Probabil că Jeff era acum în afara pericolului.

— Ei bine, se pare că nu va trebui să ne mutăm până la urmă în Canada, spuse el cu o voce tremurândă.

Mi-am ridicat fața și l-am sărutat, mai ușurată decât poate și-ar fi imaginat el că sunt. Cu fiecare număr care urmă mai apoi, simțeam cum corpul lui Jeff începea să se destindă treptat. Pe când ajunseră deja la numărul 300 – 12 martie – el chiar zâmbea.

Ziua de naștere a lui Jeff – 8 iunie – a fost chiar ultima care a fost extrasă. În ordinea de introducere pentru anul 1970, el avea să fie cel de-al 366-lea.

— Cred că nu vom avea nevoie până la urmă de hanoracele și de bocancii aceia, spuse el, tot un zâmbet.

Acum că teama de a merge în Vietnam sau Canada fusese înlăturată, eu și cu Jeff ne-am înscris la aceeași universitate pentru studiile postuniversitare. Aveau niște programe minunate atât în jurnalism cât și în artă. Amândoi am fost acceptați. Trebuia să mai așteptăm încă doi ani pentru a ne căsători, dar cel puțin, aveam să fim împreună în timpul acela.

Într-o după-masă, pe când mă aflam în camera mea studiind, am auzit bârâitul Volkswagen-ului lui Jeff pe sub fereastra mea. Nu își permitea o nouă instalație de exhaustare, așa că sunetul era inconfundabil. Mi-am lăsat deoparte notițele despre Shakespeare și am coborât pe scări valvârtej pentru a-l întâmpina.

— Nu o să-ți vină să crezi! spuse el fluturându-mi o hârtie. Sunt singurul din cei doi studenți, la nivel național, care a fost selectat să studieze la Institutul de Artă Americană sub îndrumarea renumitului artist Jacob Krantz.

— Institutul de Artă? Din New York?

— Faimosul institut de artă cu renume mondial! spuse el râzând. Mă ridică de la pământ și mă învârti, tot așa cum obișnuiau să facă eroii în filme.

— Trebuie să accepți, Jeff, am spus eu atunci când m-am putut opri din răs. E șansa vieții tale!

Ne comportam de parcă tot holul era al nostru. Jeff mă luă de mână și mă conduse afară. Ne-am urcat în partea

din față a mașinii lui pentru ca să avem parte și noi cât de cât de puțină intimitate.

— Știi că e o oportunitate incredibilă, spuse Jeff, dar tu vei urma cursurile unei facultăți care va fi la mii de mile distanță. Tu ești inspirația mea, irlandezo. Nu pot să pictez fără tine. Nu pot nici măcar să mănânc sau să respir fără tine.

Se aplecă peste schimbătorul de viteze și se cuibări cu nasul în gâtul meu, fără a-i păsa de cine trecea pe-alături sau cine l-ar vedea.

Mi-am aruncat privirea spre puhoiul acela de studenți ce ieșeau sau intrau la cursuri și m-am trezit dintr-odată copleșită de tristețe numai la gândul că ar fi trebuit să fac față acelei rutine istovitoare din timpul masteratului lipsită de sprijinul lui Jeff. Și eu eram dependentă de el.

— Hai să ne căsătorim vara asta! Vreau să merg la New York cu tine. Vreau să te am alături de mine în fiecare dimineață când mă trezesc.

Se lăsă pe spate pe scaunul lui și mă privi lung, cu fața sumbră.

— Nu-ți pot cere să renunți la programul tău de masterat.

— Nu tu îmi ceri, ci eu mă ofer. Pot să mai aștept încă doi ani pentru programul de masterat. Nu mai pot să aștept încă doi ani pentru tine.

— Dar părinții tăi? Tatăl tău nu ar fi de-acord să te căsătorești cu mine.

Am zâmbit.

— Am o armă secretă – bunica. Ea l-ar convinge pe tata. Deja mi-a spus că ar face lucrul acesta.

— Dar tatăl tău nu îți va mai plăti taxa pentru masterat dacă noi ne căsătorim, iar eu...

— Jeff, nu-mi pasă! Hippyie prostuț ce ești, nu vrei să pricepi? Tu ești mult mai important pentru mine decât studiile acelea postuniversitare!

Jeff mă privi ca și cum tocmai m-aș fi oferit să mor pentru el. Eu am început să râd.

— Oh, wow! Nu-mi vine să cred ce vorbesc! Acesta e motivul pentru care m-am despărțit de Bradley Wallace!

— Tu chiar vorbești serios, nu-i așa? Jeff era foarte serios. Chiar ți-ai pune deoparte educația și cariera numai ca să mă sprijini pe mine?

I-am sărutat palma.

— Da. Chiar aș face-o.

— Te iubesc, irlandez! Nici mie nu-mi vine să cred cât de mult te iubesc!

Mă cuprinse cu brațele și mă îmbrățișă atât de tare, încât am scos un mic țipăt.

— Promit că o să mă revanșez față de tine, spuse el. O să mă asigur că vei ajunge să-ți iei diploma de masterat chiar dacă va trebui să jefuiesc o bancă pentru asta!

— Te cred în stare, dar ce-ar fi dacă am solicita mai întâi un împrumut pentru studenți?

Odată ce acel obstacol fu depășit, următoarea provocare era aceea de a-i confrunța pe părinții mei cu ceea ce avea să se întâmple. Faptul că știam că bunica e de partea mea mă înarmă cu tot curajul de care aveam nevoie. Am așteptat până când a sosit ziua absolvirii noastre, în primăvara aceea. Atunci, cu Jeff alături de

mine, încă având acele toce și robe pe noi și strângând în mâini diplomele noi-nouțe, le-am dat vestea.

— Mami, tati, bunico... eu și cu Jeff ne vom căsători vara aceasta.

— Dar... dar ce se alege atunci de masteratul tău? Întrebă mama.

— Am vorbit serios când ți-am spus că nu voi plăti, spuse tata. În ziua în care te-ai hotărât să te căsătorești cu el sau cu oricine altcineva, ai devenit responsabilitatea soțului tău, și nu a mea. De-asta cred că mai bine te-ai gândi de două ori înainte să faci pasul acesta. Termină-ți școala mai întâi.

— Nu mai vrem să așteptăm, am replicat eu. Jeff are o șansă unică de a studia la Institutul de Artă sub povățuirea lui Jacob Krantz. Iar eu o să merg la New York cu el.

— Ești însărcinată? Mă întrebă tata cu tactul lui obișnuit.

— Nu, tată, nu sunt. Poți chiar tu să-mi faci testul de sarcină dacă nu mă crezi.

— Ei bine, Gracie, nu sta așa cu mâinile în sân, spuse bunica Emma, dă-le binecuvântarea ta!

Ea fu prima care mă îmbrățișă, după care îl sărută pe Jeff pe amândoi obrazii.

— Ce mire chipeș o să fii!

Părinții mei nu se clintiră. Parcă erau statui din ceară.

— Ascultați-mă, le-am spus eu mai curajoasă ca niciodată, fie vă bucurați împreună cu noi, fie ne renețați. Oricum ar fi, noi ne vom căsători vara asta.

— Nu pot spune că sunt fericit, spuse tata într-un final, dar îmi dau seama că m-aș împotrivi în zadar. Toată viața ta ai fost foarte încăpățânată, Suzanne.

Diferențele de natură economică și culturală dintre cele două familii făcură ca nunta noastră să devină un act de echilibrare. Recepția trebuia să fie îndeajuns de elegantă pentru părinții mei și prietenii lor bogați fără însă a copleși de tot familia lui Jeff, care abia își putu permite să călătorească din Pittsburgh, cu atât mai puțin să își închirieze smochinguri. Și încă odată, bunica Emma ne salvă din nou. Ori de câte ori mama începea să se lase dusă de val cu recepția aceea extrem de minuțioasă, o sunam pe bunica și o imploram să mă ajute.

— Gracie, ai uitat cât de sărace am fost noi cândva? îi spunea ea mamei. Draga mea, trebuie să iei în considerare absolut toate lucrurile. Vrei tu ca părinții acelui tânăr scump să te privească drept o snoabă?

— Ai dreptate, mamă, convenea ea în cele din urmă, cred că familia Pulaski se va simți mult mai confortabil în cadrul unei recepții organizate pe peluza unui club de țară decât cu o cină la lumina lumânărilor pe muzica unui cvartet de coarde.

Bunica luă și ea parte la petrecerea de burlăcie, în ultimul weekend dinaintea nunții mele. Din momentul în care intră pe ușă până când sosi ziua cea mare, ea îi ținu predici fără încetare tatălui meu legate de prejucii și de dragostea din tinerețe – la cină, în biroul lui, atunci când încerca să urmărească un turneu de golf la televizor – până când și eu am început să-l compătimesc.

— Bine Emma, bine, spuse el scuturându-și batista albă ca semn de capitulare. Recunosc că am fost odată tânăr și îndrăgostit și sărac pe deasupra. Îți promit că o să mă comport exemplar la nuntă.

În seara repetiției generale, în timpul cinei, bunica se așeză la masa familiei Pulaski, cântându-le cântece în germană și poloneză. Tatăl lui Jeff s-a jurat că o adoră pe bunica.

— Și cu asta rămâne stabilit, Emma, spuse el atunci când totul se apropie de sfârșit, tu te vei întoarce cu noi în Pittsburgh.

Însă lovitura de grație a bunicii veni la recepție atunci când, nu știu cum, dar reuși să-i amestece pe oțelari și pe chirurghi pe acea peluză de la club. Reuși să aducă la un nivel toate straturile societății, creând atmosferă cu istorisirile ei picante despre traficul ilegal de băuturi alcoolice din timpul prohibiției. Soția administratorului de la spital dori să o înscrie pe bunica pe lista invitațiilor pentru a-i întreține la următoarea petrecere pe care avea să o dea.

— Doamna Bauer, voi avea câțiva oameni invitați la mine, săptămâna viitoare. Ați putea să ne onorați cu prezența dumneavoastră?

După ce bunica învăța formația acelu club să cânte "Beer Barrel Polka", niciunul dintre invitați nu mai dorea să meargă acasă.

— Weekendul viitor vom mai cânta pentru invitații unei alte nunți, spuse dirijorul formației. Vino și tu și cântă cu noi, Emma.

Pe când eu cu Jeff ne pregăteam să plecăm în luna de miere, nu știam niciunul cum să-i mulțumim mai mult.

— Ai reușit, Suzy! I-ai sfidat pe toți și te-ai căsătorit!

Ochii bunicii erau împânziți cu lacrimi.

— Faptul că pot să vă văd împreună e cea mai mare mulțumire a mea. Tot ce îmi doresc e... ca și eu și cu Patrick să fi avut acest curaj al vostru. Și noi am fi putut răzbi.

Jeff și cu mine ne-am urcat în Volkswagen-ul lui, având agățată de mașină o funie cu cutii goale de conserve. În sfârșit eram doamna Pulaski, cea mai fericită femeie din lume.

Și dacă Jeff ar fi câștigat o bursă integrală la școala de artă, traiul în New York ar fi continuat să fie la fel de scump: exagerat de scump, Nici măcar nu intra în socoteală posibilitatea de a merge la școală din când în când, deoarece noi aveam nevoie de întreg salariul meu pentru a putea supraviețui. Am început să lucrez ca și recepționeră la Institutul de artă pentru ca să mergem împreună din apartamentul nostru și pentru ca să ne putem întâlni câteodată pentru a servi prânzul împreună. Eram săraci – artiști săraci lipiți pământului – dar eram atât de îndrăgostiți unul de altul, încât nu ne păsa. Singura mobilă de care aveam nevoie în apartamentul nostru cu două camere, era patul.

Îmi plăcea enorm să-l urmăresc pe Jeff pictând. Mă alăturam lui în studio, în fiecare zi după ce veneam de la lucru, aducându-i sandviciuri delicioase sau mâncare chinezească, sau câteodată pizza. Reușea să facă o

harababură incredibilă atunci când picta, aruncând vopseaua pe pânze cu o prisosință necontrolată. Atunci când termina un tablou, era obosit și binedispus deopotrivă. Obişnuiam să umplu cu apă vechea noastră cadă și să-l curăţ cu delicateţe, îndepărtând cu dizolvant de vopsele acele pete de vopsea de pe faţa și barba lui.

Jeff excela în studiile lui. Câteva din lucrările lui au fost premiate. Chiar în cadrul expozițiilor când am văzut atașate etichete cu prețuri la picturile lui, am început să plâng.

— Dar nu poți să le vinzi, Jeff! Ele sunt copiii tăi! Cum poți să-ți vinzi copiii?

— În primul rând, spuse el, ștergându-mi lacrimile cu mâneca lui, Puțurile acelea sunt de domeniul fantasticului. Probabil că nu se va vinde niciuna. Și în al doilea rând, noi ne-am putea folosi de banii aceia. Dacă printr-o minune s-ar vinde, tu știi prea bine că eu pot picta altele.

— Bun: fac pariu cu tine pe o săptămână de făcut singură toată treaba din bucătărie că se vor vinde toate! am spus eu bosumflându-mă.

— Iar eu fac pariu cu tine pe două săptămâni că nu se vor vinde!

Nu am mai decis niciodată cine a câștigat pariul pentru că, spre marea noastră mirare, toate picturile, cu excepția uneia, s-au vândut

— iar aceea nu fusese pentru vânzare. Era o pictură ce mă reprezenta, dormind pe scaun în studioul lui. Lucrase toată noaptea în secret, după care mi-l oferii drept cadou cu ocazia aniversării noastre.

— Nu o să vând niciodată acest tablou, spuse el. Îmi reamintește cât de mult mă așteptai, și la cât de multe ai renunțat pentru mine.

Tabloul era intitulat "Sacrificiul".

Picturile lui Jeff se bucurau de opiniile încurajatoare ale criticilor care se refereau la el ca la un "artist ce nu trebuie pierdut din vedere". Eram mândră să fiu doamna Jeff Pulaski. Cei doi ani de studii trecură foarte repede.

Cu o lună înainte ca Jeff să absolve, într-o sâmbătă dimineața, eram acasă de una singură când cineva bătu la ușă. Atunci când am deschis, abia dacă am recunoscut bărbatul care stătea în prag. Jeff își tunse părul lung, ondulat, mult mai sus de umeri; și părul de pe frunte îi era acum pieptănat. Barba era și ea foarte scurtă.

— Oh, Jeff!

— Nu-ți place?

— Arăți... atât de diferit! Chiar tu ești?

— Vino aici și sărută-mă, și o să afli.

Mă trase înspre el. Era Jeff, fără doar și poate.

— De unde ai sacoul ăsta? I-am întrebat eu atunci când am avut ocazia să-l privesc mai atentă. Singura dată când te-am văzut purtând sacou și cravată a fost cu ocazia nunții noastre.

— Le-am împrumutat de la un prieten.

— Era cumva Bradley Wallace?

— Ouch! Ce m-ai lovit! Să știi că am făcut asta pentru tine!

— Pentru mine? Dar eu te iubeam exact așa cum erai.

Am încercat să pun mâna pe el după cum obișnuiam, dar nu prea mai aveam de ce să prind.

— Da, pentru tine.

Făcu o piruetă, asemeni unui model pe scenă.

— Luni, în campus, vor veni o groază de interviuatori de la mari agenții de publicitate. Tot ce doresc e să arăt cât mai respectabil pentru aceste interviuri... De ce plângi?

— Tu renunți la o parte din ceea ce ești... pentru mine!

— Mi se pare corect. Tu ai renunțat la școala ta și la banii tatălui tău pentru mine.

Mă lăsă să plâng pe umărul lui câteva momente, după care spuse:

— Ai grijă să nu uzi cravata. Și ea e împrumutată.

Am început să râd și să urlu în același timp.

— Să știi că îmi va trebui o vreme să mă obișnuiesc cu schimbarea asta, Jeff, am spus eu într-un final. Ce ți-a spus Jacob Krantz atunci când i-ai spus că vrei să-ți cauți o slujbă?

— Nu pot să-ți redau în cuvinte.

— Îmi și imaginez! Chiar tu ai spus-o că artiștii comerciali nu sunt mai mult decât niște prostituate, care pictează pentru a fi angajați. Asta implică lăcomie și manipulare și o intrare în cursa aceasta a burghezimii – exact ce tu urăști mai mult!

— Dacă încerci să mă convingi să renunț la chestia asta, să știi că te descurci de minune!

— Chiar nu există altă posibilitate? Mă tem că tu vei pierde mult mai mult decât voi câștiga eu cu diploma mea de jurnalist.

— Lucrul acesta va avea loc doar pentru doi ani. În plus, nu va fi o pierdere totală. Dacă voi reuși să fac parte dintr-

o corporație, eu o să mai câștig ceva pe lângă cecul acela cu bani.

L-am privit nedumerită.

— Ce anume ai mai câștiga?

— Respectul tatălui tău.

— Ghici! spuse Jeff atunci când veni acasă o săptămână mai târziu. Am primit o slujbă!

Salariul lui de început era dublul salariului meu de recepționeră. Ne simțeam bogați. Ne-am mutat înapoi în Pennsylvania pentru a trece la o nouă etapă a căsniciei noastre. Acum era rândul meu să merg la școală, în timp ce Jeff se trezea dis-de-dimineată pentru a merge la lucru.

De fiecare dată când Jeff se tunde, frizerul îl tunde tot mai scurt.

— Felicitări pentru perechea aceea nouă de urechi, îi spuse tata atunci când îl văzu.

Pe când s-a terminat primul meu an de studii postuniversitare, Jeff deținea deja două costume.

— Grăbește-te! Voi întârzia la ore, i-am strigat eu lui Jeff pe ușa de la baie, într-o dimineață. Ce-ți ia atât de mult?

Atunci când, într-un final apăru, am izbucnit în lacrimi. Barba lui era complet rasă.

— Nu, Jeff! De ce-ai făcut asta? De ce nu m-ai avertizat?

— Am ras-o pentru că trebuie să fac prezentări de design la niște clienți din anumite corporații. Șeful meu mi-a sugerat că ar cam trebui să mă descotorosesc de înfățișarea hippie. Și nu am vrut să-ți spun pentru că tu m-ai fi convins să nu fac lucrul acesta.

— Arăți atât de diferit! m-am tânguit eu.

— Da, barba îmi ascundea moaca asta hidoasă, nu-i așa? Acum mă vezi cu adevărat cine sunt.

I-am luat fața fină în mâinile mele și l-am sărutat.

— Hippiie sau nu, tu continui să fii un bărbat chipeș, Jeff Pulaski.

Amândoi eram extrem de bucuroși când venea vorba de cheltuitul bonusurilor pe care le câștiga, așa că am început să ne cumpărăm și noi câteva lucruri – un sistem stereo acceptabil, o mașină mai bună, rafturi adevărate în loc de cărămizi și scânduri. Creativitatea lui Jeff era o adevărată sursă de succes în domeniul publicitar. Apoi, cu trei luni înainte ca eu să absolv, Jeff veni la biblioteca universității pentru a mă căuta.

— Te invit la cină, îmi spuse el. Trebuie să vorbim.

M-am oprit din a mai scrie la lucrarea mea finală, căci expresia aceea sumbră a chipului lui mă îngrijoră.

— Despre ce e vorba? I-am întrebat eu în timp ce eram așezați la masa unui restaurant mai scump.

— Am primit azi o ofertă de slujbă de la o agenție mult mai importantă, cu un mare prestigiu, spuse el. Mi-au oferit un salariu dublu.

— Și totuși mai e ceva, am spus eu. Nu zâmbești.

— Ar trebui să semnez un contract pe doi ani.

— Să nu faci asta, l-am implorat eu. Încă doi ani sună de parcă ar fi o sentință pe viață. Sunt atât de aproape acum să absolv masteratul. Voi putea și eu să lucrez în câteva luni, iar tu vei putea picta din nou.

— Nu vreau să renunț la slujba asta până când suntem scăpați de datorii, spuse Jeff. Dacă accept oferta aceasta, vom putea achita mult mai repede împrumutul pentru

taxa școlii tale. Niciodată nu mi-a plăcut ideea că bunica Emma a trebuit să semneze pentru noi. Iar noi vom avea nevoie de a doua mașină în curând.

Jeff semnă contractul. Era plecat în prima sa delegație pentru noua companie când eu am primit două vești – una uluitoare, iar alta devastatoare. Am așteptat până când s-a întors acasă pentru a i le comunica, nedorind să i le împărtășesc la telefon.

— Pe care vrei să ți-o spun prima, pe cea bună sau pe cea rea? I-am întrebat eu atunci când intră clătînându-se în apartamentul nostru.

Jeff era extenuat. L-am ajutat să-și dea jos sacoul de pe umerii lui lăsați și l-am ajutat să-și desfacă cravata. Își putea permite acum cămăși și costume la comandă.

— Nu-mi pasă Suzanne, spuse el, ștergându-se la ochi. Sunt prea obosit...

— Sunt noul editor asistent la revista New Woman.

— Serios? Nu asta era slujba pe care ți-o doreai tu enorm? Minunat! De când începi?

Am izbucnit în lacrimi.

— Hei, care e problema? Am spus ceva rău?

— Sunt însărcinată.

Jeff amuți.

— Oh, Doamne, murmură el. Oh, oh, oh!

Nu erau exclamații ale bucuriei.

— Nu-mi dau seama cum s-a întâmplat! am spus eu plângând cu suspine.

— Oh, eu da. Îți aduci aminte noaptea în care...

Și gura lui se alungi într-un zâmbet.

— Jeff, ce vom face acum?

Brațele lui mă cuprinseseră. Mă ținu strâns.

— Asigurarea mea de sănătate oferită de companie va acoperi costurile spitalului, spuse el liniștit. Iar revista ta este pe poziții atunci când vine vorba de drepturile femeilor, nu-i așa? Sunt sigur că s-au gândit la toate, de la concediul post-natal până la centre de îngrijire a copilului. Ce vom face acum? Vom sărbători... asta vom face.

— Dar noi nu suntem pregătiți să avem o familie... nu-i așa?

— Pregătiți sau nu... uite că trebuie să fim!

— Tu nu vei putea să renunți la slujba ta și să te apuci de pictat iar.

— Îmi place slujba mea. Nu vreau să renunț.

— Dar nu putem să înghesuim un copil într-un apartament ca acesta, iar mașina ta...

— Astea nu sunt probleme de care să ne împiedicăm, zise el râzând, și cu siguranță că nu merită să plângi pentru ele. Oamenii se mută în apartamente mai spațioase în fiecare zi. Suzanne, noi vom avea un copil. Gândește-te! Va moșteni frumusețea ta irlandeză și talentul meu uriaș!

— Nu, ea va fi prima poloneză ce va câștiga premiul Pulitzer!

— Oricum ar fi, copilul ăsta va fi cineva!

Am început să căutăm un apartament mai mare și am descoperit că plata lunară a ipotecii nu era cu mult mai mare decât chiria pe o lună. Tata s-a oferit să ne împrumute avansul. Lucrul care ni se părea cel mai logic era să ne cumpărăm o casă. Bineînțeles, că asta implica și mobilarea ei. Atunci când Jeff s-a dus la tatăl meu să-l

sfătuiască în legătură cu investiția ce o avea de făcut, tata l-a învățat să joace golf. Au discutat despre acțiuni acolo, pe terenul de golf. Fără ca măcar să ne dăm seama, făceam și noi acum parte din burghezime.

Grăbește-te de termină predica asta lungă și plictisitoare, l-am implorat eu în gând. Pastorul predica acum de mai bine de douăzeci și cinci de minute, dar n-aș fi putut spune nici măcar unul dintre cele trei puncte ale predicii lui. L-am surprins pe Jeff ațipind. Eram așezați pe ultima bancă din biserică, cu un bloc invizibil de gheață între noi și restul lumii. Dimineața aceea avusesem parte de un copil plângăreț și de o ceartă aprinsă – ni se terminase cafeaua și amândoi dădeam vina unul pe altul pentru asta. Dată fiind și dispoziția în care eram, ar fi fost o adevărată pierdere de timp să mai stăm să ne căutăm și haine.

Biserica la care mergeam, ce era situată în apropierea noii noastre case, nu ne-a mulțumit niciodată pe niciunul dintre noi, dar duminica dimineața noi eram mult prea obosiți pentru a mai încerca să găsim alta. Nu reușisem să ne facem niciun prieten aici, deoarece acea luptă continuă cu responsabilitățile căsniciei, cu un copilaș, cu casa nouă, ne lăsau de-a dreptul lipsiți de orice energie pentru a ne mai implica în vreo activitate a bisericii. Chiar și atunci când depuneam efortul de a veni, ni se părea că Dumnezeu era undeva foarte departe.

În sfârșit, serviciul religios se încheie.

— O aduc pe Amy de la camera copiilor, am spus eu pe un ton monoton. Nu am chef să mai dau fața cu cineva.

— Merg după mașină, spuse Jeff mârâind.

Am coborât în grabă spre camera copiilor, sperând să scap rapid și de-acolo. Întotdeauna mă simțeam aiurea atunci când eram înconjurată de celelalte mame. Toate stăteau acasă, își alăptau copiii și aveau timp să coacă pâine. Aproape că am gemut cu voce tare atunci când am văzut-o pe Marlene Rogers legănând-o pe Amy pe umerii ei. Marlene era o "super-mămică" – genul de femeie căreia îi plăcea să stea acasă cu cei cinci copii ai ei, să le gătească prăjituri, să își sădească ea singură legumele, și să coasă perdele cu volănașe.

— Amy a fost atât de cuminte azi, încep ea. Întotdeauna e atât de scumpă și cuminte?

— Nu a fost deloc cuminte azi-dimineață, atunci când am început să o pregătim pentru biserică.

— Se mai satură și copiii să tot fie târâți în toate părțile, spuse ea în momentul în care mi-o puse pe Amy în brațe.

Speram că-mi imaginasem această muștrare pe care o auzeam în tonul ei, dar eu nu o băgam în seamă.

— Suzanne, tu lucrezi și acum cu normă întreagă?

— Da.

— Am îndesat mâinile lui Amy în haina ei de iarnă.

— Te-ai gândit să-ți iei puțin timp liber ca să petreci cu fiica ta?

— Nu, nu m-am gândit.

— Poate că ar trebui.

— Uite cum stă treaba, Marlene. Am muncit din greu ca să studiez, și atât eu cât și soțul meu am sacrificat foarte multe pentru ca să ajungem aici. Ar fi o pierdere teribilă dacă am da pe apa sâmbetei cu toată munca aceea. În

plus, cred că Dumnezeu mi-a dat minte și talent pentru un motiv anume.

Am tras fermoarul la haina lui Amy, după care i-am legat căciulița. Ea se împotriva, detestând în mod vădit acea limitare și tratamentul meu deloc drăguț.

Marlene decise că era de datoria ei să-mi atragă atenția asupra vocii divine a lui Dumnezeu în ceea ce le privea pe mame.

— Suzanne, o să-ți pară foarte rău că ai pierdut anii cei mai frumoși din viața fiicei tale. Întotdeauna te vei putea întoarce înapoi la muncă, peste cinci ani, dar niciodată nu vei putea să regăsești primii ei pași sau primele ei cuvinte odată ce timpul lor a trecut.

Și ea ar fi continuat într-o veselie, dar eu am legat-o pe Amy în scăunelul ei și m-am făcut nevăzută. Începând cu duminica următoare, nici eu și nici Jeff nu ne-am mai dus la biserică.

Jeff lucrase până la miezul nopții la o campanie publicitară colosală pentru un client foarte important.

— Eu voi fi un membru al echipei care va face prezentarea luni dimineața, explică el. Dacă voi primi apreciere și laudă pentru munca mea, atunci aceasta ar fi o mare avansare pentru cariera mea.

Eu mă trezisem de trei ori la Amy în timpul acelei nopți, așa că atunci când alarma se opri în dimineața acelei duminici, amândoi ne-am întors pe cealaltă parte și am adormit înapoi. M-am simțit vinovată pentru primele duminici în care nu ne-am dus, dar ziua aceea în plus pe care o aveam acum pentru ca să pot să spăl rufe, să merg la cumpărături, și treaba prin casă curând acoperiră vocea

aceea a vinovăției, a conștiinței mele. De asemenea, aveam acum mult mai mult timp pentru Amy. Pe lângă faptul că Jeff muncea câte cincizeci sau șaiszeci de ore pe săptămână, și el avea nevoie de ziua aceea liberă, suplimentară pentru a-și recăpăta forțele. Nu am discutat niciodată decizia noastră, ci pur și simplu ne-am oprit din a mai merge la biserică.

Doi ani mai târziu, s-a născut Melissa. Nu la mult timp după aceea, revista *New Woman* mă promovă la rangul de editor asociat. Faptul acesta implica mai multă muncă, mai multe responsabilități, dar și o treaptă în plus pe scara societății. Puteam să ajung editor șef într-o bună zi. Aceasta era ținta mea. Am fost atât de încântată atunci când am fost înștiințată despre această promovare, încât l-am sunat pe Jeff la birou. Poate că ne-am fi putut întâlni în oraș, pentru a sărbători.

— Îmi pare rău, doamnă Pulaski, îmi spuse secretara lui, dar e într-o ședință acum, iar după aceea are programată o conferință la ora șapte, cu un client de pe coasta de vest. Probabil că va fi liber abia după ora nouă, diseară.

— Hmm, asta e. Bănuiesc că pot să aștept până în weekend atunci.

— Weekendul acesta? Domnul Pulaski va participa la o conferință în New York, vă aduceți aminte?

Nu. Nu îmi adusesem aminte.

— Atunci, las-o baltă, am spus eu punând receptorul jos.

Victoria mea părea lipsită de sens dacă nu puteam să mă bucur de ea împreună cu Jeff. Le-am luat pe Amy și pe Melissa la McDonald's pentru a sărbători, dar zgomotul de-

acolo îmi provocă o migrenă. Mai târziu, am adormit cu mult înainte ca Jeff să sosească, gândindu-mă la cât de puțin timp aveam unul pentru altul.

În anii care urmară, suferințele, rănilile și ocaziile pierdute se adunară asemeni unor mormane de zăpadă. Apăsată de greutatea lor, relația noastră s-a răcit enorm. Vacanțele programate ale lui Jeff erau în toiul verii atunci când revista mea era extrem de ocupată cu pregătirea edițiilor de vară. Eu îmi luam vacanța pe timpul iernii, perioadă în care Jeff trebuia să plănuiască noile campanii publicitare pentru anul care urma. Atunci când revista mea câștigă un premiu foarte important al presei, Jeff nu a fost liber pentru a mă putea însoți la cina aceea. Când unul din clienții lui îi oferiră o excursie în California, nu am reușit să-mi iau eu liber sau să găsesc pe cineva care să rămână cu copiii ca să merg cu el. Jeff pleca din oraș o dată sau chiar de două ori pe lună pentru a participa la conferințe sau la întruniri. Eu zburam în alte orașe în săptămânile alternative pentru a lua interviuri de la femei influente, cu o carieră răsunătoare pentru prima pagină a revistei. Parcă eram niște vase legendare care călătoreau pe timpul nopții, iar după o vreme niciunul dintre noi nu mai făcu efortul de a se întâlni la jumătatea drumului.

În mod normal, ar fi trebuit să împărțim responsabilitățile gospodărești, dar Jeff și le îndeplinea acum prin menajera pe care o angajă, și prin firma pe care o plătea pentru a ne tunde gazonul, deoarece el era rareori acasă. Prea obosită pentru a mai găti, obișnuiam să arunc ceva în cuptorul cu microunde sau să comand mâncare. Cât despre responsabilitatea noastră ca părinți,

el lipsea de la aproape toate programele lor sau de la ședințele cu învățătorii, după care încerca să se compenseze față de ele fiind prea indulgent cu ele. Uram faptul că de obicei eu trebuia să fie cea care să le mustre sau să le disciplineze.

Șase ani de presiuni care mai de care mai apăsătoare duseră la un final inevitabil. Am sosit târziu acasă dintr-o călătorie în afara orașului, iar ora la care fetele trebuiau să fie puse la culcare era demult trecută; în schimb eu le-am găsit jos în bucătărie, mâncând pizza cu Jeff. Am explodat.

— Nu e deloc corect faptul că tot eu sunt cea cu regulile, și dictatorială, iar tu ești mereu părintele cel bun, cel distractiv și care încalcă toate regulile.

— Numai tu poți să distrugi sărbătorirea unei ocazii festive, mormăi Jeff în timp ce arunca la gunoi cutiile de pizza, farfuriile de unică folosință, resturile, și cutiile de suc.

Fetele o tului sus, pentru a se pregăti de culcare.

— Și ce ocazie ar fi aceea? Ziua internațională a nătângilor?

— Nu. Promovarea mea. Sunt noul vice-președinte, șef al echipei de design al biroului din Chicago.

— Poftim??? Nu ne putem muta în Chicago!!!

— Mulțumesc, Suzanne. Și eu sunt fericit pentru mine însumi.

Urcă asemeni unui vârtej în dormitorul nostru și trânti ușa. M-am transformat și eu într-un vârtej ce urcă de îndată după primul.

— Jeff Pulaski, nici să nu-ți treacă prin cap să vii și să arunci așa bomba, după care îmi întorci spatele! Trebuie să discutăm despre asta.

— Ce să discutăm?

— Decizia asta! Când trebuie să dai răspunsul tău companiei?

Își puse mâinile în șolduri.

— Deja au răspunsul meu. Nici măcar nu am ezitat un moment. Le-am acceptat oferta.

— Poftim???

— Le-am acceptat oferta! Dacă ți-ar fi păsat câtuși de puțin să mă întrebi care-mi sunt aspirațiile și visele în ultima vreme, ai fi știut că aceasta este ocazia pe care am așteptat-o toată viața mea. În sfârșit, eu o să fiu șeful. Fără să mai trebuiască să dansez după cum bat alții ritmul. Și, de asemenea, va însemna și o creștere substanțială a salariului meu. Cu opțiunile oferite de bursa de acțiuni, aș putea ajunge să câștig la fel de mulți bani cât face tatăl tău atotputernic!

— Ai acceptat slujba? Fără măcar să mă fi întrebat?

Mă privea de parcă nici măcar nu înțelese întrebarea mea.

— Jeff, și cu slujba mea cum rămâne? Ce se presupune că trebuie să fac eu?

— Și cei din Chicago știu să citească. Există o sumedenie de reviste și acolo.

— Deci tu te aștepti ca eu să renunț la planul meu pentru pensii, la vechimea mea, și la tot pentru ce am muncit ca o sclavă până acum în cadrul revistei pentru a o lua de la capăt, de la partea de jos a scării?

— Nu, ai putea și tu să stai prima dată în viața ta acasă cu copiii. Să știi că nu ar mai trebui să lucrezi. Câștig eu îndeajuns de mulți bani pentru toți.

Mi-am scos mânioasă verigheta de pe deget și am aruncat-o spre el.

— Există o mulțime de femei în Chicago. De ce nu-ți găsești și o nouă soție care să fie în ton cu noua ta slujbă! Eu nu mă mut!

1980

— Asta e toată povestea cu toată urâtenia ei, spuse Suzanne. Căsnicia noastră de zece ani s-a scurs încet dar sigur spre un dezastru total.

Emma o urmări pe Suzanne cum înghesuia ultima farfurie în mașina de spălat vase, apoi turnă detergent, și porni mașina. Își luară ceștile de cafea pe veranda acoperită și se așezară confortabil pe scaunele acelea albe din împletitură de răchită. Afară, curtea și grădina cu arbuști arătau de parcă fuseseră impecabil îngrijite cu câteva ore mai devreme de o echipă de profesioniști. Sistemul de irigare subteran se porni automatic.

Emma își închise ochii, inhalând mirosul de iarbă proaspăt tăiată și a pământ jilav. Auzi un sunet îndepărtat, ca și al unei ape curgătoare, și își imagină pentru un moment că era râul Squaw – acel râu omniprezent care îi străbătuse copilăria. Atunci când răzbătu sunetul strident al unei sirene, își deschise ochii. Nu era un râu, ci doar fluxul și refluxul traficului de pe autostrada interstatală din apropiere.

— Cum de am lăsat oare ca viețile noastre să devină atât de complicate? gândi Emma cu voce tare.

Suzanne gesticulă deschizându-și larg brațele de parcă ar fi dorit să cuprindă toată veranda, casa, curtea.

— Probabil că Jeff ar spune "Am crezut că asta ai vrut", și pe deoparte ar avea dreptate. Mi-a plăcut că puteam să-mi cumpăr lucruri frumoase, și mă bucuram când vedeam că aveam și acordul tatălui meu. Dar cu toate acestea ne-am îndepărtat din ce în ce mai mult. Eram preocupați să dovedim că Jeff nu era un ratat, dar în schimb ne-am pierdut noi, undeva pe drum. Sorbi puțin din cafeaua ei. Îmi pare rău, bunico, că te-am dezamăgit.

— Oh, scumpa mea... mie îmi pare foarte rău pentru voi doi.

— Niciodată nu mi-ai spus povestea despre primul tău prieten, mamă, spuse Grace. Cel cu care tatăl tău nu a fost de-acord.

Fusese neobișnuit de tăcută de când Suzanne terminase de relatat povestea ei.

— Cum se numea el?

— Patrick, spuse Emma încet. Numele lui era Patrick.

— Și tu te-ai îndrăgostit de el înainte de a te căsători cu tatăl meu?

Emma încuviință. Nu avea puterea de a rosti vreun cuvânt.

— Bunico, am găsit un poem de-al lui Yeats la sfârșitul albumului tău cu poze. Îți era dedicat ție. L-ai primit de la Patrick?

— "Câți ți-au iubit tandrețea din voioșia ta... Câți te-au iubit pe tine și frumusețea ta", recită Emma, "Doar unul

singur însă sufletu-ți călător iubi.” Da, era de la el. Jeff ți-a dăruit desene atunci când te-a curtat; Patrick mi-a dăruit poeme. Tu și cu el v-ați fi înțeleș de minune, Suzy. Amândorora vă este drag sunetul acela armonios al cuvintelor.

— Ce anume s-a întâmplat cu el după ce te-ai despărțit de el? Întrebă Suzanne.

Deodată un semnal de alarmă răsună în mintea lui Emma. Știa că trebuia să fie cu mare băgare de seamă la ceea ce avea să răspundă.

— Patrick nu era din Bremenville. El venise acolo pentru a lucra pe timpul războiului. Atunci când noi am decis... când noi am știut că nu vom putea fi împreună... el a părăsit orașul. În felul acesta, a fost mult mai ușor pentru amândoi.

— L-ai mai revăzut vreodată? Întrebă Suzanne, stând așezată pe marginea scaunului ei. S-a recăsătorit? Știi unde este el acum?

Emma se întreba dacă o ajuta la ceva pe Suzanne în încercarea ei de a-și uita amarul.

— Da, știu unde este, spuse ea încet, Patrick a murit.

Chiar după atâția ani care au trecut, lacrimile se iviră în colțurile ochilor ei.

— Cum? Când? De ce a murit?

— Suzy, ce importanță mai are faptul acesta? El a fost singurul bărbat pe care l-am iubit vreodată... iar acum nu mai e. Pentru noi nu va mai fi o a doua șansă.

Grace își așeză ceașca de cafea și se aplecă înainte.

— Vrei să spui că nu l-ai iubit niciodată pe tatăl meu? Nici măcar câtuși de puțin?

Emma văzu expresia inimii suferinde a lui Grace și își readuse aminte de propriile ei greșeli ce provocaseră atâta durere celor dragi.

— Am încercat să-l iubesc pe Karl, de dragul mamei și al tatălui meu, spuse ea. M-am gândit că dragostea va apare undeva, pe parcurs. Dar Karl nu mi s-a deschis niciodată atât de mult încât să ajung să-l iubesc. Și chiar dacă ar fi făcut-o, niciodată nu s-ar fi putut compara cu ceea ce eu și cu Patrick avusesem odată. Suzanne, niciodată nu vei mai iubi un alt bărbat în felul în care l-ai iubit pe Jeff. S-ar putea să întâlnești pe altcineva într-o bună zi, ba chiar să te recăsătorești, dar niciodată nu vei mai experimenta ceea ce ai trăit cu el. Dragostea adevărată o întâlnești o singură dată în viață.

Luminile de la casele învecinate reflectau ochii încețoșați ai lui Emma, în timp ce ea privea în gol văzând în trecut. Aproape că putea să vadă chipul lui Patrick, aproape că putea să-l vadă exact așa cum arăta el în 1918 – râsetul lui, zâmbetul oglindit de ochii lui. Aproape. Cum putea ea să o facă pe Suzanne să înțeleagă la ce renunțau ea și cu Jeff?

— Au trecut mai bine de șaiszeci de ani, spuse Emma. Și cu toate acestea aș renunța la tot numai de-aș putea să-l am pe Patrick alături de mine... dacă aș avea șansa să îmbătrânesc lângă el.

— Te rog bunico, povestește-ne despre el. Cum l-ai întâlnit? De ce nu l-a acceptat tatăl tău?

Emma suspină.

— Când mă gândesc la motivele pentru care nu ne-am căsătorit... amândoi eram copiii unor imigranți, dar eu

eram germană-protestantă, iar Patrick era irlandez-catolic...

PARTEA A CINCEA
POVESTEA LUI PATRICK
1917-1918

CAPITOLUL 27

Biserica protestantă a tatălui meu și biserica catolică St. Brigit erau situate pe malurile opuse ale râului Squaw, stând cu fața una spre alta ca doi boxeri. Noi sărbătoream Ziua reformei pe 31 octombrie; ei sărbătoreau Ziua tuturor sfinților pe 1 noiembrie. Noi trăgeam clopotele înaintea serviciilor religioase de duminică; ei trăgeau clopotele înainte de liturghie. Comunitatea germană nu a uitat nici măcar o secundă cum compatriotul lor, Martin Luther, a luptat pentru a îndrepta erorile din biserica catolică. Comunitatea irlandeză nu a trecut niciodată cu vederea cum un protestant, Oliver Cromwell, a luptat cu scopul de a le anihila poporul și religia. Nu exista gram de simpatie între cele două credințe.

Crescând pe malul râului ce era în mare parte ocupat de protestanți, am considerat catolicii, fără doar și poate, niște păgâni. La urma urmei, nu și-au umplut ei bisericile cu idoli, după cum și dușmanii lui Dumnezeu au procedat în Biblie? Preoții lor purtau robe cu falduri și rosteau acele incantații ciudate în latină. Lor nu le era permis să se căsătorească, după cum aveau voie pastorii protestanți. Femeile catolice își acopereau capetele atunci când intrau în biserică și aveau de obicei o puzderie de țânci. Catolicii obișnuiau să mănânce pește în ziua de vineri iar sâmbăta așteptau la rând pentru spovedanie. În casa noastră, cuvântul catolic era rostit numai în șoaptă.

Patrick nu a crescut în Bremenville, ci a venit acolo în anul 1917 pentru a munci. El avea douăzeci de ani, iar eu șaptesprezece. L-am întâlnit pentru prima oară în ziua în care cei trei muncitori irlandezi de la fabrică, îl atacară pe tatăl meu. Patrick a fost acel om care l-a salvat pe tatăl meu și pe mine. Acum eram ținută captivă și foarte înspăimântată, pentru ca dintr-odată să-l văd pe Patrick făcându-și loc prin mulțime și ordonându-le să ne dea drumul.

Aprins la mânie și gata de bătaie, lui Patrick nu-i era teamă să se ia la harță cu niciun bărbat – chiar dacă erau trei contra unu – iar el o dovedi din plin în ziua aceea. Niciodată nu o să uit cum el a ridicat de la pământ pe unul dintre acei huligani, ținându-l de gulerul cămășii și spunându-i: "Kevin, ai chef să te lupți cu cineva, luptă-te atunci cu mine, și nu cu un preot nevinovat!" Temându-se de mânia lui, ei și-au cerut cu greu până la urmă iertare și l-au ajutat pe tata să se ridice. "Paddy", după cum îl numeau ei, le-a insuflat frică atunci când s-a mâniat. Nu ai fi zis niciodată dacă l-ai fi privit pe Patrick, însă el avea sufletul unui poet. Pe cât de repede s-a aprins, tot atât de repede mânia lui se putea transforma în blândețe. În ziua aceea, el fu extrem de îngrijorat pentru tatăl meu.

— Domnule reverend, ar trebui să mergeți la un doctor. Da-ți-mi voie să vă ajut.

— Mulțumesc, dar voi fi bine.

Tata insista ca noi să uităm toată tărașenia aceea și să mergem acasă.

Însă în după-amiaza zilei următoare, cineva bătu la ușa casei parohiale, pentru ca atunci când am mers să o

deschid, să-l găsesc pe Patrick stând afară. Se înclină ușor și își scoase pălăria.

— Bună ziua, domnișoară. Am venit aici pentru a-mi cere iertare încă o dată pentru ceea ce s-a întâmplat ieri și să întreb cum se mai simte reverendul.

— Se simte groaznic. O zi bună.

Luasem hotărârea ca în viața mea să nu mai vorbesc cu niciun irlandez. Niciodată nu aveam să-i iert pentru faptul că îl răniseră pe tatăl meu. Am încercat să închid ușa, dar Patrick își vârî umărul în crăpătură.

— Scuzați-mă, domnișoară, dar faceți exact ceea ce Liam și Kevin au făcut. Nici măcar nu mă cunoașteți, însă mă judecați după naționalitatea mea. Cu siguranță că nu doriți să fiți la fel de îngustă la minte ca și acei huligani, nu-i așa?

Spuse toate aceste lucruri cu mult calm, ba chiar am putut să aud râsetul din vocea lui. Nu am putut rezista șarmului lui.

— Ai dreptate. Îmi pare rău. Poftește. Tata e în biroul lui.

Au rămas doar ei doi în birou, unde au vorbit mai bine de douăzeci de minute. Am tras și eu cu urechea dar nu am auzit un cuvântel. Atunci când Patrick dădu să iasă, spuse:

— Ei bine, să merg și eu acum. O zi bună, domnișoară.

— Dorești să servești ceva rece înainte să pornești la drum?

Zâmbetul lui îi luminează fața.

— Mulțumesc, desigur că aș dori.

Am stat pe verandă în timp ce el își bău limonada, bucurându-ne de vremea și de priveliștea aceea minunată ce dădea înspre râu.

Atunci când eu și cu Eva ieșirăm din cantina Crucii Roșii ziua următoare, îl văzurăm pe Patrick afară, în fața ei, sprijinindu-se de un stâlp, curățindu-și unghiile cu un cuțit de buzunar. Când ne văzu se îndreptă și își vârî rapid cuțitașul în buzunar, după care o porni la pas alături de mine.

— Bună ziua, domnișoarelor. Pot să vă însoțesc?

— Și de ce ai vrea să faci lucrul acesta?

— Ei bine, pentru că în curând va ieși schimbul de la fabrică și eu unul nu prea am încredere în acei flăcăi...

— Nu avem nevoie de un bodyguard, am spus eu bătoasă.

— Știu prea bine lucrul acesta! spuse el chicotind. Nu te-am văzut eu ieri cum i-ai înfruntat? Dar mă gândesc că celor două populații din acest oraș le-ar face bine un strop de înțelegere. Din moment ce ești atât de curajoasă, domnișoară Schroder...

— Numele meu este Emma, am spus eu pe un ton mai dulce. El reușea să mă îmbuneze. Iar ea e sora mea Eva.

— Ei bine atunci, Emma, poate că ai fi dornică să mă ajuți să dau un exemplu celor din jurul nostru. Dacă ne vor vedea mergând împreună și vorbind în mod civilizată, poate că vor înțelege faptul că, la urma urmelor, protestanții nu le vor tăia capetele.

Patrick radia plin de zel de parcă ar fi fost un vestitor al primăverii ținut captiv, așteptând să fie eliberat. Aveam impresia că el căuta cu lumânarea fie distracția fie

necazurile – ori pe amândouă. Se comporta atât de familiar cu mine, de parcă ne-am fi cunoscut de o viață. După aceea mi-am dat seama că eu chiar îl cunoșteam – curiozitatea lui fără margini și dorința lui puternică după aventuri erau parcă ale mele. În pofida neîncrederii pe care o aveam eu în irlandezii-catolici, îl plăceam. Traversam orașul, îndreptându-ne spre pod.

— Știu de ce există atâta dușmănie între cele două religii în Irlanda, spuse el. Dar germanii-protestanți, de ce ne urăsc atât de mult?

— Ei bine, poate pentru că Germania este locul în care reforma protestantă a luat naștere. Țara a fost divizată începând de-atunci. Tata spune că a existat până și un partid politic catolic.

— Tatăl tău este un om foarte interesant.

— Să știi că el nu e deloc de partea Germaniei, chiar dacă s-a născut acolo. El nu ține cu nici-o parte. Tata urăște războiul. De fapt, el urăște orice fel de luptă. De aceea el nu s-a apărat împotriva acelor oameni. El crede că Isus vrea ca el să întoarcă și celălalt obraz.

Am continuat să vorbim liber, deschis, și cât am traversat podul, adresându-ne întrebări și idei, aproape fără încetare. Eva îmi spuse mai târziu că parcă asistasem la un meci de tenis unde sunt trimise atât de multe mingi. Începând cu ziua aceea, Patrick și cu mine ne puteam spune tot și orice unul altuia fără ca să ne judecăm greșit sau să interpretăm greșit. Ne despărțeam ca prieteni, fiecare din noi detestând faptul că trebuia să mergem pe cărări diferite.

Prietenia noastră o ținu tot așa câteva luni bune, întâlnindu-ne o dată sau de două ori pe săptămână, plimbându-ne împreună, vorbind nonstop. M-am surprins de câteva ori gândindu-mă la Patrick, spunându-mi trebuie să-mi aduc aminte să-l întreb pe Patrick; sau Stai să vezi ce față o să facă Patrick când va auzi una ca asta. Niciodată nu fusesem îndrăgostită – nici nu plănuisem să mă îndrăgostesc. Tot ce știam era că timpul în care nu eram cu el, trecea mult prea încet, dar timpul petrecut împreună parcă avea aripi.

— Hei, Eva, hai să împrumutăm barca familiei Metzgers și să vâslim spre insula Squaw, am venit eu cu propunerea într-o frumoasă zi de sâmbătă din primăvara anului 1918.

Tocmai îmi serbasem cei optsprezece ani împliniți.

— Să vedem dacă sunt ciuperci, și dacă da, atunci să culegem câteva ca să mâncăm la cină.

Ca de obicei, Eva era cu nasul într-o carte.

— Nu acum, Emma. M-am grăbit cu toate treburile din dimineața asta numai ca să pot termina de citit cartea. E vorba despre...

— Bine, las-o baltă. Merg de una singură.

Insula Squaw era proprietate privată, dar cum proprietarul locuia în oraș și rareori dădea pe la cabana din lemn pe care o construise pe insulă, mi-am luat libertatea de a o vizita ori de câte ori doream. În ziua aceea, când am văzut că mai era o altă barcă legată de docul insulei, aproape că m-am întors înapoi. După aceea însă, am recunoscut bărbatul care stătea la capătul cheiului, dând cu picioarele goale în apă. Era Patrick.

— Hei, prietene! am strigat eu. Ai prins ceva pește?
Patrick începu să râdă și se întoarse cu mâinile goale.

— Niciunul nu a sărit până acum în poala mea!

Se ridică și se întinse după vâsla mea, trăgându-mi barca aproape de doc.

— Ce faci aici? am zis amândoi deodată, după care am pufnit în râs.

— Eu comit o infracțiune, am răspuns eu. Am venit să vânez ciuciuleți.

Făcu ochii mari.

— Vrei să spui... cu o armă?

Am crezut că zâmbește, dar apoi am văzut că rămase serios. Expresia aceea nedumerită mă făcu să râd.

— Ciuciuleții sunt niște ciuperci, flăcău de oraș. Vrei să vânezi cu mine?

— Desigur. Ce trebuie să fac?

— Urmează-mă. Vin pe insula asta încă de când eram un copil. Îi știi toate cotloanele și locurile bune. Apropo, tu cum de ai venit aici?

— Proprietarul e un vechi prieten de familie de la oraș. Mi-a spus că pot să folosesc cabana oricând doresc. Așa că îmi petrec weekendul aici.

— Ah, așa deci. Sper că nu o să mă arestezi pentru că vânez ilegal niște ciuperci, nu-i așa?

— Nu și dacă mă lași să gust și eu din ele. Și asta mă face atunci complicele tău.

Am petrecut o minunată după-amiază împreună, cutreierând pădurile și umplând un coș mare cu ciuperci. Odată ce i-am arătat lui Patrick cum arătau aceste ciuperci, el le găsea mai repede decât mine, pitite sub

acele frunze moarte. Cum el avea cheia de la cabană, după ce ne-am făcut plinul, am mers înăuntru și cot la cot ne-am pus pe treabă la chiuvetă. Cu mânecele suflecate, Patrick apăsa pompa aceea ruginită de apă în timp ce eu spălam ciuciuleții. După ce le-am prăjit într-o tigaie din fontă, folosind și puțină șuncă pe care o adusese Patrick, ne-am așezat pe treptele verandei și am mâncat tot, până la ultima bucată.

— Delicios, nu alta! declară el lingându-și degetele. Pentru așa ceva chiar merită să ajungi la închisoare.

— Sunt și mai delicioase dacă le gătești cu unt, am spus eu în timp ce râdeam cu complicele meu.

Nici măcar o clipă nu ne-a trecut nouă prin cap că nu se cade ca doi tineri să stea singuri pe o insulă, neînsoțiți. Și dacă ne-ar fi trecut prin cap, niciunui dintre noi nu ne-ar fi păsat. Tot ce am știut a fost că atunci când ne-am despărțit, iar eu am vâslit spre mal, am lăsat o parte din mine acolo, pe insulă. În noaptea aceea, am plâns.

— Emma, ce s-a întâmplat? șopti Eva.

— Nu știu, veni răspunsul meu.

Și chiar nu știam. Dacă aș fi putut să exprim ceea ce simțeam în cuvinte, ele ar fi spus că doream să-mi petrec fiecare zi a vieții mele așa cum mi-o petrecusem pe aceea – împreună cu Patrick.

Ne-am întâlnit din nou pe insulă și weekendul următor, și nu că fusese ceva planificat, ci datorită faptului că gândeam atât de asemănător, încât numai ce ne-am trezit amândoi acolo. Ne-am plimbat pe sub bolta copacilor înmuguriți, inhalând acea mireasmă puternică a pădurii și

a pământului. Stăteam așezați pe banca din piatră ascultând zbulciumul râului aceluia ce se prăvălea la vale, dând voie naturii ce ne împresura să ne hrănească sufletele. Am cutreierat din nou insula în lung și-n lat, fără să mai căutăm acum după ciuperci, ci ca să descoperim acele armonii și versuri ascunse în natură.

Când dădurăm peste două păsări albe, lângă o baltă, Patrick mă trase în jos aproape de el, în niște buruieni, pentru a le vedea mai bine.

— Emma, privește! Uită-te cum umblă, cum zboară! Ele sunt versurile scrise de Dumnezeu pe pământ.

— Cred că sunt fie bătlani, fie egrete, am șoptit eu. Își construiesc un cuib. Gâștele se împerechează pe viață – mă întreb dacă și păsările acestea fac la fel? În timp ce le urmăream, într-o liniște copleșitoare, Patrick îmi apucă mâna și o acoperi cu a lui, de parcă ar fi fost cel mai obișnuit lucru din lume.

— Mâinile tale sunt reci, Emma... vrei geaca mea?

— Nu mi-e frig, doar mâinile sunt reci.

Le cuprinse într-a lui și le duse spre fața lui, suflând aer cald pentru a le încălzi. Din momentul în care îmi luă mâna, amândoi am știut că eram două jumătăți care se găsiră. Ne pierduserăm undeva, dar acum că ne găsisem unul pe altul, aveam să rămânem împreună, nedespărțiți. Pentru totdeauna. Într-adevăr, eram o singură ființă – două jumătăți ale aceluiași măr. Până și natura detesta faptul că la sfârșitul zilei trebuia să vâslim în direcții opuse ale râului.

— Merg la dans în seara asta, la cantina Crucii Roșii, i-am spus eu în timp ce mă urcam în barcă pentru a vâsli spre casă. Hai să ne întâlnim acolo.

— Bine, îmi promise el. Ne vedem acolo.

Patrick mă ținu în brațele lui pentru prima dată în timp ce dansarăm în seara aceea.

— Ar fi trebuit să te avertizez: nu știu să dansez, îmi spuse el.

— Nu contează.

Adoram senzația pe care o aveam în timp ce brațele lui mă țineau atât de aproape de el.

— Pur și simplu ține-mă aproape și prefă-te că dansezi.

— Atât e tot ce trebuie să fac? zâmbi el. Asta nu e greu deloc.

În seara aceea, am refuzat toate invitațiile celorlalți băieți. Niciunul dintre ei nu se putea compara cu Patrick. Era asemeni unui far semeț ce lumina mult mai puternic decât celelalte surse de lumină care-l înconjurau. Aveam nevoie de căldura lui, de lumina lui pentru a trăi. De asemenea, el mă făcea să râd. Chiar dacă era un poet irlandez, era la fel de amuzant și însetat după aventuri precum eram și eu. Muzica și râsetele ce răsunau din plin în cantina aceea se risipiră undeva, în van, în timp ce noi dansam ori stăteam la masă vorbind. Eram pe cale să stârnim un scandal minor – protestanta și catolicul ținându-se de mână – dar noi ne comportam ca și cum am fi fost în pădure, de unii singuri.

Mai târziu, în aceeași seară, în timp ce Eva dansa cu un băiat din biserica tatălui nostru, eu și cu Patrick ne-am strecurat afară. Muzica se auzea acum din ce în ce mai

încet, iar sunetele nopții tot mai tare în timp ce el mă duse spre o alee mai întunecată din spatele clădirii Apoi, ținându-mă foarte aproape, Patrick mă sărută pentru întâia oară. Am început să plâng atunci când buzele noastre se despărțiră.

Nici nu avea nevoie să mă întrebe care e motivul pentru care plâng. Mă privi în ochi și îmi șterse lacrimile cu degetul lui mare, după care spuse:

— Știu, Emma... știu.

În ziua următoare cerul se prăbuși. Tata mă chemă în biroul lui de îndată ce serviciul de dimineață din acea duminică se încheie. Toată dimineața aceea plutisem pe un nor al bucuriei, gândindu-mă la Patrick în timp ce stăteam în biserică, mi-am adus aminte de sărutul lui în timp ce o ajutam pe mama să gătească puiul și găluștele pentru cina de duminică. Însă când l-am văzut pe tata îmbrăcat cu hainele lui de pastor, stând nemișcat în spatele biroului lui, ordonându-mi cu degetul să mă așez în scaunul dinaintea lui, mă zgudui din temelii. M-am așezat agitată pe marginea scaunului, așteptând.

— Emma, câțiva oameni din comunitatea noastră au venit îngrijorați la mine și mi-au spus că seara trecută, la dans... comportamentul tău... că te-ai comportat imoral.

Inima mea începu să bată cu putere.

— Mă surprinde faptul că mai ales tu, dintre toți oamenii, ascuți bârfele, tată.

— Oamenii îmi spun tot felul de lucruri, fata mea.

Vocea lui era blândă, dar fermă.

— Eu nu dau crezare la tot ceea ce îmi spun decât în cazul în care îmi dovedesc că e adevărat. De aceea aștept să aud adevărul de la tine.

Mi-am ridicat bărbia, încercând să par mai curajoasă decât eram.

— Eu nu consider că m-am comportat indecent.

Liniștea aceea plină de pace din biroul tatălui meu nu reuși să-mi domolească acea neliniște ce mă frământa tot mai tare. Ochii mei nuși găseau astâmpărul, rotindu-se prin cameră, măsurând toate cărțile și hârtiile frumos aranjate ale tatălui meu. El așteptă până când i-am întâlnit privirea.

— Atunci nu e adevărat faptul că ți-ai petrecut toată seara dansând cu tânărul acela de la parohia St. Brigit? Și că ai refuzat pe toți tinerii din biserica noastră care te-au invitat la dans?

— Și de ce-ar fi faptul acesta indecent? Nu am dreptul să dansez cu cine vreau eu?

Mă apropiam periculos de mult de zona obrăzniciei. Pe fața tatălui meu apăru o expresie îndârjită.

— Mi s-a spus că te-ai ținut de mână cu acest tânăr, în văzul tuturor și pe toată durata serii. Iar după aceea... ați fost văzuți împreună, afară... sărutându-vă... În spatele clădirii.

— Singurul lucru indecent ar fi faptul că cineva a îndrăznit să ne spioneze!

— Emma, spuse el cu calm, te întreb dacă toate acestea sunt adevărate.

Mă temeam mai mult de Dumnezeu decât de tatăl meu. Nu puteam să mint.

— Da, tată. E adevărat.

Rămase tăcut pentru un timp îndelungat. Știam în adâncul meu că el cerea acum înțelepciune de sus, pentru ca să-și aleagă cuvintele cu multă grijă. Când într-un final începu să vorbească, vocea lui era liniștită.

— Ai abuzat de încrederea mea, Emma. Trebuia să știi, din tot ceea ce te-am învățat, că e greșit să dai voie unui tânăr să... Își permită anumite lucruri. Și că, de asemenea, nu e bine să-ți faci de lucru cu un păgân.

— Patrick nu e păgân!

— Mi s-a spus că tânărul cu care ai fost văzută este irlandez-catolic.

— Tată, dar l-ai întâlnit! El te-a ajutat în ziua în care ai fost atacat. El a venit aici pentru a se interesa de starea ta, a doua zi. Tată, tu ai vorbit cu Patrick. Știi prea bine că el nu e păgân.

— Îi sunt recunoscător pentru ceea ce a făcut în ziua aceea. Totuși, sunt îngrozit de ceea ce ați făcut voi doi aseară. Comportamentul tău ar fi scandalos și dacă ar fi fost vorba despre unul dintre tinerii noștri.

— Tinerii noștri?

— Da. Cei de-aceeași nație cu tine, germani-protestanți.

— Ei nu sunt poporul meu! Eu nu sunt germancă, eu sunt americancă! Tu și cu mama ați luat parte la recreerea vechii țări chiar aici. Voi trăiți în lumea voastră mică de partea aceasta a râului și vă simțiți bine în ea. Dar asta nu e și lumea mea, tată. Eu sunt o americancă. Și bărbatul cu care mă voi căsători este și el american!

Fața tatălui meu se albi instantaneu.

— Dumnezeu cere ca tu să ascuți de părinții tăi și să le ceri binecuvântarea cu privire la căsătoria ta. Nu e nicidecum după voia lui Dumnezeu ca tu să te înjugi la un jug nepotrivit, cu un bărbat dintr-o religie diferită, fie că e german, irlandez sau american. Sper doar ca rușinea a ceea ce ai făcut să nu-ți spulbere șansele de a te căsători cu un tânăr creștin, respectabil!

— Dar tot ceea ce am făcut a fost să ne sărutăm!

— Asta e tot? Un sărut este ceva sfânt Emma, un dar de la Dumnezeu. Un simbol al unei uniuni. Ar trebui să fie păstrat pentru o relație serioasă, unde este încredințarea că acea relație va duce cu siguranță la căsătorie. E de-a dreptul rușinos atunci când acesta e făcut pe alei întunecate și când e risipit din cauza unei simple atracții fizice.

Am încetat să mă mai cert cu tatăl meu, nu pentru că îi dădeam dreptate, ci pentru că am văzut că nu avea niciun rost. El continuă să-mi rostească sentința de parcă ar fi fost vocea lui Dumnezeu ce dădea legile ce fură inscripționate pe tablele de piatră.

— De-acum înainte, îți interzic să mai lucrezi la cantină, îți interzic să mai iei parte la seri de dans, îți interzic să mergi în oraș neînsoțită și să te mai întâlnești cu alt tânăr, decât dacă el face parte din biserica noastră și vine mai întâi acasă, pentru a te însoți.

Urma să fiu prizonieră, cu porția tăiată de la orice posibilitate de a fi fericită și de a mă mai distra – dar și fără Patrick.

— Ce pot să fac? am murmurat eu.

— De vreme ce în câteva săptămâni vei absolvi școala, ai dreptul să alegi fie între a fi curtată și a te căsători, fie să-ți iei o slujbă ca ajutor pe lângă casă, în cadrul unei familii germane. Sub nici-o formă nu ai voie să te întâlnești cu Patrick. Ai înțeleș, Emma?

— Da, tată. Am înțeleș.

Nu îmi interzisese să merg pe insula Squaw.

Duminica viitoare m-am dus acolo sperând – știind că aveam să mă întâlnesc cu Patrick. Tata mi-a spus că nu trebuie să mai fiu văzută cu el, dar acolo nu aveam să fim văzuți.

Patrick mă aștepta pe doc. Știam amândoi după bucuria aceea imensă ce ne copleșea că eram îndrăgostiți unul de altul. M-am aruncat în brațele lui, strângându-l cu toată puterea mea. Gemu. Abia după ce m-am dat câțiva pași înapoi și i-am ținut fața în mâinile mele, am văzut tăieturile și rănila pe care le avea.

— Patrick, ce s-a întâmplat?

— Câțiva tipi irlandezi ne-au văzut împreună, la dans. Au încercat să mă convingă să nu mă mai întâlnesc cu tine, așa că am avut o mică încăierare.

— Încăierare! Arăți de parcă vii din război! Ești bine?

— Acum da. Vino, hai să ne așezăm pe scările cabanei de unde nu putem fi văzuți.

— Am crezut că doar tata și cu congregația lui sunt atât de înguști la minte, am spus eu în timp ce am sărutat cu multă tandrețe încheieturile rănite ale lui Patrick.

— Nu, noi avem de înfruntat secole de ură din cauza protestanților de pe partea mea a râului. Au fost șase oameni care m-au pus jos pentru a-mi explica cum stau

lucrurile. "Cum poți să uiți ce a făcut poporul ei poporul nostru, de-a lungul anilor?" mă întreabă ei. "Emma nu este o proprietară irlandeză-protestantă", le-am răspuns eu. "Cum rămâne cu toți martirii care s-au sacrificat pentru religia noastră, Paddy? Atunci când era ilegal să ținem liturghii... iar preoții trebuiau să se ascundă în peșteri? Iar acum tu vrei să te căsătorești cu una de-a lor?"

Am înghețat, cu buzele încă lipite de mâna lui.

— Și tu ce le-ai răspuns?

— Le-am spus că vreau să mă căsătoresc cu tine. E adevărat... asta, numai dacă și tu mă vrei. Cu grijă! strigă el în momentul în care brațele mele îl cuprinseseră. Așa m-am și ales cu coastele zdrobite – când le-am spus că sunt îndrăgostit de tine și că orice ar spune sau ar face cineva, nu ar putea să ne despartă.

Tatăl meu numise totul atracție fizică – și era vorba și de ea. Patrick și cu mine eram ca două părți ale unei răni care încercau să se refacă pentru a se vindeca și pentru a deveni iar un întreg. Dar era cu mult mai mult decât o simplă atracție fizică. Ne înțelegeam unul pe altul și fără să rostim un cuvânt. Amândoi vedeam viața atât de luminoasă atunci când eram împreună, de parcă fiecare era perechea de ochelari de care celălalt avea nevoie pentru a-i îmbunătăți perspectiva, "vederea". Am fi putut trăi fericiți pe insula aceea, ignorând restul lumii, dacă nu am fi tânjit atât de mult amândoi să ne întâlnim.

Pasiunea lui Patrick de a trăi viața avea aceeași intensitate cu a mea, iar el era nemulțumit la gândul că trebuia să ducă o viață obișnuită.

Mână în mână, ne-am îndreptat spre balta noastră pentru a vedea păsările acelea albe pe care le urmărisem încă din timpul primăverii. Le-am găsit păzindu-și cuibul. Și în timp ce stăteam noi așa tupilați, în tufișul nostru pentru a le urmări, Patrick mă luă în brațe.

— Ne putem căsători de îndată ce împlinesc douăzeci și unu de ani în octombrie, spuse el. Dacă oamenii nu vor să ne accepte aici, vom deveni niște hoinari, călătorind din oraș în oraș până când vom ajunge să colindăm toate orașele lumii.

— O să cânt la pian atunci când vom rămâne fără bani, am spus eu râzând.

— Iar eu voi munci ca necalificat până când ne vom aduna bani pentru biletele de tren spre următorul oraș. Vom trăi ca niște oameni în afara legii.

— Aș jefui și o bancă numai să-mi pot petrece restul vieții cu tine.

— Emma, unde vrei să mergem prima oară? Întotdeauna mi-am dorit să văd Oceanul Pacific.

— Au portocali acolo? Întotdeauna mi-am dorit să văd portocalii crescând.

— Atunci când va veni toamna, spuse Patrick, și păsările albe vor zbura, și noi ne vom lua zborul odată cu ele.

La două zile după ce am absolvit școala, am început să lucrez. Tata îmi găsise de lucru la o fermă a unei familii germane, care aveau șapte copii. Ei locuiau în susul râului, aproape de familia Metzger. Am căzut de acord să lucrez acolo, cu condiția să nu trebuiască să și locuiesc

acolo. Eu și cu Patrick continuarm să ne întâlnim pe insulă și pe durata verii, îndrăgostindu-ne și mai mult unul de altul. Obişnuia să-mi recite poezii foarte frumoase în timp ce stăteam adăpostiți sub pomi – unele poezii ale scriitorilor irlandezi, altele pe care el însuși le scrisese. Număram zilele care ne despărțeau de ziua de nouă octombrie, zi în care el avea să împlinească douăzeci și unu de ani.

Într-o zi dogoritoare de la sfârșitul lunii august, am fost de-a dreptul surprinsă să-l găsesc pe tatăl meu așteptându-mă afară cu căruța pentru a mă duce acasă imediat ce am terminat lucrul pe ziua aceea.

— Tată, sunt atât de bucuroasă să te văd, am spus eu în timp ce mă urcam lângă el. Nu-mi era dor să merg pe jos, și mai ales pe căldura asta ucigătoare. Mi-am petrecut toată dimineața într-o bucătărie plină de aburi și toată după-masa a trebuit să am grijă de copiii ăia neastâmpărați. M-am simțit ca o floare ofilită.

M-am sprijinit de speteaza căruței și mi-am dezlipit rochia ce se lipise de piele, tânjind după o baie răcoritoare. Caii porniseră la trap în josul străzii.

Tata nu încetini din mers atunci când ajunserăm la casa parohială. Trecurăm de ea.

— Tată, unde mergi?

— Emma, te rog să taci.

Duritatea ce trădă vocea tatălui meu făcu să-mi treacă un fior rece pe spate, în pofida căldurii de afară. Când traversarăm râul, aproape că l-am rugat să oprească căruța, pentru că mă temeam că-mi va fi rău. Tata nu mai fusese niciodată atât de distant cu mine, atât de tăcut,

decât în cazul în care ar fi fost foarte mânios. Și dacă într-adevăr era furios pe mine, atunci singurul motiv pentru care era așa, putea fi Patrick.

Conduse până ajunse la locul unde muncea Patrick: opri căruța. Am așteptat sub un soare neîndurător, învăluți de o tăcere agonizantă, până când Patrick ieși pe ușile acelea. Tata coborî din căruță și înaintă încet spre el.

— Pot să vorbesc ceva cu tine... legat de fiica mea?

Patrick păru la început uluit, după aceea îngrijorat. Pe când ajunseră înapoi la locul în care tata lăsase căruța, după focul din ochii lui Patrick și obrajii lui îmbujorați, am putut să-mi dau seama că și el era mânios. Abia am putut să mă cobor din căruță, atât de tare îmi tremurau picioarele.

— Mi s-a spus că te-ai întâlnit cu fiica mea pe insula Squaw, fără ca voi să fiți însoțiți. E adevărat?

Patrick își ținu bărbia sus, fără pic de rușine.

— Da, domnule. E adevărat.

Am văzut cum pieptul tatălui meu se umflă.

— Atunci o să te întreb direct – ai necinstit-o? Chiar dacă Emma a fost sau nu de-acord – ți-ai bătut joc de ea?

— Nu, domnule. Relația noastră a fost una pură. Dacă doriți, pot să jur pe Biblie. O iubesc pe Emma. Vreau să mă căsătoresc cu ea.

— Vrei să te căsătorești cu ea? Cum e posibil lucrul acesta? Conform religiei tale, o căsătorie nu este primită în fața lui Dumnezeu decât dacă aceasta are loc într-o biserică catolică, în prezența unui preot catolic, nu-i așa?

Patrick înroși.

— Da, domnule reverend, aveți dreptate.

Tata își întoarse fața spre mine, văzându-mă cu garda jos.

— Emma, poți tu sincer să treci peste toate diferențele teologice care există între cele două religii? Poți tu să te închini sfinților catolici și Mariei, în loc să te rogi Domnului și Salvatorului nostru? Poți tu să te confesezi unui preot în fiecare săptămână, știind că numai Dumnezeu îți poate ierta păcatele?

Mi-a fost teamă să răspund. Am avut impresia că nu mă certam de fapt cu tatăl meu, ci cu însuși Dumnezeu. Iar El era de partea tatălui meu.

— Faptul că-l iubesc pe Patrick nu schimbă ceea ce cred eu.

— Nu? Vei avea tu atunci puterea să intri într-o biserică catolică și să minți, susținând faptul că tu crezi ceea ce propovăduiesc ei, numai ca ei să vă officieze căsătoria?

Se întoarse din nou spre Patrick.

— Sau poate ești tu gata să renunți la religia ta pentru ca Emma să nu renunțe la a ei?

— Tată, noi ne închinăm aceluiași Dumnezeu, am răspuns eu atunci când Patrick nu spuse nimic. Vom găsi noi o cale prin care să împăcăm ambele religii.

— Cum? Ce te face să crezi că voi veți reuși când alte mii de căsnicii mixte au eșuat? Și ce se va întâmpla atunci când veți avea copii? Biserica catolică nu vă va recunoaște căsătoria, Emma, decât dacă veți semna o hârtie prin care veți accepta ca ei să primească educația catolică – nu-i așa? îl întrebă el pe Patrick.

Părea prins la mijloc.

— Da... e adevărat, dar...

— Emma, vei fi de acord cu asta? Vei fi de acord ca nepoții mei să fie crescuți de romano-catolici?

O spuse ca și cum ei ar ajunge să fie crescuți de păgâni.

— Încă nu am vorbit despre aceste lucruri, am început eu, dar tata își continuă pledoaria lui, îngrămădind fără încetare obstacolele ca și când le-ar fi pus pe un cântar, pentru a ne demonstra că ele depășeau cu mult dragostea noastră.

— Biblia spune că într-o căsătorie, doi oameni devin un singur trup. Vreți să vă începeți căsnicia cu un gol ce deja există între voi? Un gol ce va deveni din ce în ce mai mare atunci când veți avea copii? Numai dacă unul dintre voi își va sacrifica credința, cum altfel veți reuși voi să umpleți golul acela? Patrick, ești tu gata să întorci spatele familiei și credinței tale pentru Emma? Sau tu, Emma, ce spui? Știi prea bine că credința noastră este cea mai de valoare posesiune a familiei noastre. Mama ta și cu mine am renunțat la munca noastră, la familiile noastre, la țara noastră natală datorită credinței noastre. Poți tu să dai cu piciorul, nepăsătoare, la toate aceste sacrificii?

— Tată, dar nu dau cu piciorul. Eu încă cred...

— Crezi tu că Biblia este Cuvântul lui Dumnezeu? Crezi tu că noi trebuie să ne trăim viețile și să ne bazăm deciziile pe acest Cuvânt?

— Da, domnule. Amândoi credem asta, veni răspunsul lui Patrick.

Cu multă perspicacitate, tata puse punctul final pe "i" pentru a duce balanța în favoarea lui.

— Biblia spune: "Cinstește pe tatăl tău și pe mama ta, pentru ca să ți se lungească zilele în țara pe care ți-o dă

Domnul, Dumnezeul tău”. Îmi puteți voi explica cum vă veți onora părinții și îl veți mulțumi pe Dumnezeu prin căsătoria voastră?

Atât eu cât și Patrick am rămas fără grai. Tata ne privi când pe unul, când pe altul, după care i se adresă lui Patrick:

— Trebuie să-ți cer să nu te mai întâlnești cu fiica mea.

— Nu pot să fac lucrul acesta, domnule. Noi doi vrem să ne căsătorim.

— Singurul mod în care o să vă dau binecuvântarea mea, ar fi dacă tu te-ai converti la credința lui Emma. Să nu te mai apropii de fiica mea, decât dacă vrei să faci lucrul acesta.

Îl iubeam pe Patrick, dar îl iubeam și pe tatăl meu. Gândul că ar fi trebuit să aleg între ei mă îmbolnăvi trupește. Zilele trecură, iar vara îi lăsă locul ei toamnei; abia atunci am fost în stare să mă ridic din pat. Tata nu mă pierdea de sub ochii lui atunci când nu lucram. Nu-l mai văzusem și nici nu mai auzisem nimic de la Patrick.

Oare la ce se gândea el? Oare chiar reușise tata să-l convingă să mă uite? Sau oare își lua el rămas-bun de la familia lui pentru a se putea converti la credința mea, pentru a ne putea căsători? Cum luna septembrie se încheie, mi-am dat seama că ziua de naștere a lui Patrick avea să-mi dea răspunsul mult așteptat. Aceea era ziua în care noi plănuisem să ne căsătorim. Dacă nu primeam nici-o veste de la el până atunci, probabil că nu aveam să mai aud de el niciodată.

Oricare variantă ar fi fost, îmi dădusem seama de multă vreme că niciodată nu m-aș fi putut căsători cu Markus

Bauer. I-am răspuns scurt următoarei scrisori primite de la Markus, în care îl rugam să nu-mi mai scrie, spunându-i că mă îndrăgostisem de altcineva.

Cu o zi înainte de ziua de naștere a lui Patrick, vremea aceea rece, deprimată era în ton cu dispoziția mea. Am venit pe jos de la locul de muncă pe o ploaie torențială, pe un drum noroios. Frunze maronii, îmbibate cu apă cădeau din copaci, udându-mă și mai tare. Când am trecut pe lângă ferma familiei Metzger și am zărit barca lor ce se lovea de valuri, m-am oprit pentru o clipă pentru a mă gândi la insula Squaw. Dacă aș mai fi găsit vreo lacrimă în vreunul din cotloanele inimii mele, aș fi plâns.

Am continuat să cobor pe drumul acela când am zărit un băiat care venea înspre mine. Nu era copilul niciunei familii care locuia pe partea aceea a râului.. Se opri în mijlocul râului și așteptă până când am ajuns la el.

— Te cheamă Emma? mă întrebă el.

Îmi sări inima de bucurie.

— Da.

— Asta e pentru tine.

Îmi înmână o bucată de hârtie, după care se întoarse și o luă la goană, îndreptându-se spre locul de unde pornise. Biletul era de la Patrick. Dorea să mă întâlnesc cu el seara aceea la cinematograful.

După cină, am bătut la ușa biroului tatălui meu, apoi m-am așezat pe scaunul din fața lui când el mă chemă înăuntru.

— Tată, n-am ieșit din cuvântul tău în toate aceste luni. Nu m-am întâlnit cu Patrick. Ai putea să binevoiești să-mi ridici puțin din pedeapsă? Aș vrea să merg până în oraș

seara asta. Aș vrea să o vizitez pe Sophie și pe copilașul ei de curând născut.

Privirea aceea încruntată ce mă studie, mă făcu să lăcrimez. Tatăl meu nu mai avea încredere în mine. Și pe bună dreptate. Chiar și acum încercam, de fapt, să-l păcălesc.

— O să-ți dau voie, dar numai cu două condiții, spuse el.

Am așteptat, sperând în sufletul meu că una dintre ele nu va fi aceea că el mă va conduce acolo.

— Prima este aceea că trebuie să mergi cu Eva. Iar cea de-a doua, să te ferești de locurile publice până când epidemia spaniolă nu mai bântuie orașul.

— Da, tată.

Am petrecut împreună cu sora mea Sophie în jur de o oră, după care am târât-o pe Eva la cinematograful, împotriva dorinței ei. Am lăsat-o să urmărească filmul, după care am ieșit motivând că merg să cumpăr popcorn. Patrick mă aștepta în coridor. Era încordat, de parcă ar fi fost un ceas de mână prea tare strâns. Am dorit să-l îmbrățișez și să simt cum brațele lui mă înconjoară, dar nu am îndrăznit să ne îmbrățișăm într-un loc public. Patrick mă conduse spre un coridor întunecat, de lângă băi, unde mă sărută pentru toate săptămânile în care nu ne văzuserăm.

— Emma, nu mi-am schimbat hotărârea, începu el. Te iubesc mai mult ca oricând și vreau să mă căsătoresc cu tine. Tu te-ai răzgândit?

— Nu, am șoptit eu. Nici vorbă!

— Atunci când suntem despărțiți unul de altul am impresia că mă sting din viață. Nu știu cum o să te las și dimineața când o să merg la lucru, după ce vom fi căsătoriți.

— Știi! Și eu te iubesc atât de mult!

— Atunci hai să ne căsătorim în prezența unui judecător de pace. Poate dacă ambele familii vor vedea că suntem gata să ne sacrificăm unul pentru altul, cu timpul ne vor accepta. Asta e speranța mea. Și chiar dacă nu vor să ne accepte, tot vreau să fiu cu tine. Ești de-acord?

Am ezitat pentru un moment gândindu-mă la înspăimântătorul gând că aveam să fiu renegată de propriii mei părinți. Tata ne vorbise despre spărtura dintre religiile noastre, dar Patrick era gata să pășească în abis pentru mine. Știam și eu cât de mult însemna credința lui pentru el, cât de mult sacrifică și el căsătorindu-se în afara bisericii. Am inspirat adânc, după care am pășit într-o doagă alături de el.

— Da, sunt de-acord. Când?

Bucuria și spaima îl paralizară. Îi trebui un moment pentru a putea vorbi.

— O să plec în oraș mâine. O să-mi caut o slujbă și un loc unde să stăm, după care mă voi reîntoarce vinerea viitoare. Îți va fi suficient timpul acesta ca să te pregătești?

— Da.

— O să vin spre fermă, de azi într-o săptămână. Te voi aștepta în curtea din spate. Emma, te iubesc.

— Și eu te iubesc, am șoptit eu.

Trei zile mai târziu, Eva se îmbolnăvi grav datorită epidemiei de gripă. Captase virusul în sala de cinematograf. Îl imploram pe Dumnezeu să mă pedepsească pe mine, nu pe Eva. Eu fusesem cea care nu-și ascultase părinții. Eu eram cea care merita să moară. Mă târguiam cu Dumnezeu, promițându-i că o să-l ascult pe tatăl meu, că aș fi renunțat la Patrick, chiar mă juram că o să mă căsătoresc cu Markus Bauer. Aș fi făcut orice dacă Eva ar fi trăit.

Dar Eva muri.

La scurt timp, sosi vestea morții lui Markus Bauer. După ce mama și tata plecară împreună cu unchiul Gus pentru a jeli împreună cu familia Bauer, stăteam singură pe întuneric pe veranda din față, strivită de povara grea a disperării și vinovăției. Asemeni unei crăpături fatale în dig, o singură minciună fu de-ajuns pentru a da drumul unui potop de tristețe și necazuri. Viața mea, viețile părinților mei nu aveau să mai fie la fel.

În timp ce priveam spre întunecimea aceea ca smoala care ascundea râul Squaw, am zărit deodată un bărbat care traversă drumul, îndreptându-se spre casa noastră. L-am recunoscut după linia umerilor lui și după pasul mare, neclintit, în timp ce înfrunta vântul.

Patrick.

M-am ridicat de pe verandă și am pornit de-a lungul curții pentru a-l întâlni, asemeni unei femei ce visează. Îmi privi fața și spuse:

— Emma, ce s-a întâmplat?

— Nu pot să merg cu tine. Nu pot să-i părăsesc pe tata și pe mama. Eva a murit.

— Ce? Cum?

Este vina mea. Am obligat-o să meargă la film cu mine ca să te pot întâlni, așa că ea a captat gripa și apoi a murit. Am îngropat-o azi.

— Nu... Emma, nu!

Încercă să mă tragă în brațele lui, dar eu l-am împins.

— Nu e tot. l-am scris lui Markus Bauer și i-am spus că sunt îndrăgostită de tine, iar acum și el e mort, în Franța. Tocmai am primit vestea.

Patrick se lăsă în jos ca și cum cineva l-ar fi lovit în stomac. l-am adresat apoi cuvinte pe care știam că amândoi le aveam în mintea noastră.

— Patrick, asta e pedeapsa lui Dumnezeu pe care o trimite asupra noastră.

— Nu!

Era un strigăt al groazei, al negării.

— E adevărat, o știi prea bine. Dumnezeu știa că era nevoie de ceva drastic cum a fost moartea Evei pentru a ne împiedica să fugim împreună, iar acum ea este moartă.

— Te rog... nu...

— Îți aduci aminte cuvintele tatei despre faptul că trebuie să ne cinstim părinții? Am rănit prea multe persoane deja. Ambele familii. Nu îi mai pot face să sufere pe ai mei. Nu pot... nu pot să merg cu tine.

— Emma, te iubesc!

— Și eu te iubesc! Dar cum am putea noi să începem o viață nouă împovărați de o asemenea vinovăție? Eva e moartă datorită a ceea ce am făcut noi.

Patrick se văită, acoperindu-și ochii.

— Ah, Dumnezeule... de ce? De ce?

— Nu ne va răspunde, Patrick. Nu mi-a răspuns nici rugăciunilor pe care le-am înălțat pentru Eva. Durerea pe care o simțim e pedeapsa Lui. Singura mea dorință e ca noi doi să fim acum în mormânt. Noi suntem cei care am păcătuit.

— Emma, lasă-mă să te țin... te rog. Pentru ultima oară...

Ne-am ținut unul de altul pe întuneric, pe marginea drumului, în timp ce vântul aduna frunze moarte în jurul picioarelor noastre. Nu-mi aduc aminte să fi fost luna sau stelele pe cer în noaptea aceea.

Cred că cerul acela de plumb se tânguia și el pentru noi. Tânjeam să găsesc alinare în brațele lui, dar nu am găsit-o.

Buzele noastre se uniră pentru ultima dată, un ultim sărut care trebuia să sprijinească tot restul vieții mele. După aceea ne-am întors fiecare cu spatele pentru a porni din nou pe cărări diferite.

Să-l părăsesc pe Patrick a fost cel mai greu lucru pe care l-am făcut vreodată. Îl iubeam. Tânjirea mea nu s-a stins niciodată. Am auzit de cazuri în care mădulele au fost amputate și cu toate acestea durerea încă persista și după ani de zile. La fel a fost în momentul în care Dumnezeu l-a smuls pe Patrick de lângă mine. Durerea aceea teribilă... este încă acolo: o simt.

În ziua în care Patrick m-a părăsit, l-am întâlnit din nou pe băiețelul acela irlandez, pe drum, în timp ce mă reîntorceam de la muncă. Patrick îl trimisese la mine cu cartea lui preferată de poezii, înăuntru, un poem scris de mâna lui Patrick pe o foaie împăturată.

Iubitei mele Emma,

*Când sta-vei lângă foc, după apus de soare,
Când fi-vei tu ajunsă la bătrânețea ta,
Ia jos această carte, cu însăși mâna ta,
Citește-o-ncet, și-adormi visând privirea blândă
Ce ochii tăi o-avură, și taina lor crescândă;*

*Cu-o dragoste curată sau falsă uneori
Câți ți-au iubit tandrețea din voioșia ta,
Câți te-au iubit pe tine și frumusețea ta!
Doar unul singur însă sufletu-ți călător iubi,
Și-acele ofuri multe ce chipul tău umbri!*

*Și aplecându-se pe lângă nisipul lucitor
Se-aude-un murmur trist și lin de izvor:
Iubirea-și luă zborul și peste munți păși,
Ajunsă pân' la stele, o casă-și făuri!*

Ochii lui Suzanne erau plini de lacrimi când Emma termină de spus povestea ei. Misteriosul Patrick ieșise la iveală pentru puțină vreme, iar atunci când povestea ajunsese la sfârșit, simțea și ea acum pierderea suferită de Emma. Suzanne se apucă de îndată să reumple ceștile lor goale de cafea în încercarea de a-și masca lacrimile, întrebându-se care era oare tragedia mai mare – o dragoste care nu a avut niciodată șansa de a înflori, ori o dragoste care înflorise pentru o vreme într-o varietate multicoloră splendidă, după care se ofili.

Ea realiză dintr-odată: Patrick era cheia întregului mister. Dacă Karl Bauer nu era adevăratul tată al lui Grace, și dacă Emma nu iubise pe nimeni altcineva decât pe Patrick, atunci Patrick trebuia să fie adevăratul ei tată. Dacă l-ar putea găsi, atunci ea l-ar găsi pe bărbatul care a iubit-o pe Grace "mai mult decât viața lui". Dar cum ar fi putut ea să-l găsească?

— Tu n-ai auzit nimic din tot ceea ce ți-am spus, nu-i așa? spuse Grace, smulgând-o pe Suzanne din profunzimea gândurilor ei.

— Eu? Nu, îmi pare rău mamă. Eram la mii de kilometri distanță. Ce anume m-ai întrebat?

— Ți-am spus că nu mai doresc cafea decât dacă e decofeinizată, dar tu ai continuat să torni și mi-ai umplut ceașca din nou.

— E decofeinizată, spuse Sue. Eram preocupată de alte lucruri.

De ce era oare atât de obsedată de trecut? Oare se folosea de el ca un mijloc de scăpare, la fel cum femeile urmăresc telenovelele pentru a se sustrage de la propriile lor probleme? Nu, ci pur și simplu nu putea să scape de gândul acela obsedant că dacă avea să rezolve misterele din trecut, faptul acesta ar ajuta-o să pună capăt problemelor ce se iscară între ea și Jeff. Asemeni acelor păpuși din lemn pe care Emma le menționase, dacă Suzanne ar înțelege viețile femeilor dinaintea ei, atunci propria ei viață și-ar reintra în normal.

— Mamă, începu ea brusc, aș vrea să vin cu voi mâine după-masă, atunci când o să o duci pe bunica la funeraliile prietenei ei, bine?

Sprâncenele extrem de îngrijite ale lui Grace se ridicară, exprimându-i surprinderea.

— Bine. Dar totuși cum de te-ai hotărât să vii și tu?

— Însmormântarea are loc în vechiul cartier irlandez, nu-i așa? Aș vrea să văd și eu cum arată. Înainte ca Grace sau Emma să îi poată da un răspuns, se auzi soneria.

— Probabil că e tatăl tău! spuse Grace.

Ea și cu Emma o urmară pe Suzanne în living pentru a-l saluta. Cu câteva ore în urmă Suzanne fusese foarte nervoasă pe tatăl ei și l-ar fi salutat cu multă răceală, dar după ce își relatase povestea vieții și după ce o ascultă pe cea a lui Emma, toată mânia ei se risipi.

— Îmi pare rău că am întârziat, începu el. Am avut parte de o seară istovitoare.

Într-un mod ciudat, părea a fi slăbit, lipsit de aroganța lui obișnuită și încrederea în sine. Grace observă acest lucru imediat.

— Stephen, ce s-a întâmplat?

Îl ajută să-și dea jos haina de pe umerii ce îi atârnavă în jos și îl ajută să-și mai dezlege nodul la cravată. Răsuflă extenuat.

— Sunt medic pediatru de mai bine de treizeci de ani, dar nici acum nu am reușit să mă împac cu ideea că pierd un copil.

Își trecu mâna prin părul lui scurt, zbârlit și suspină din nou.

— Când totul se apropie de sfârșit, după ce știi că am făcut tot ce mi-a stat în putință, când moartea e inevitabilă, îmi doresc deseori să fi fost un pastor în loc de doctor.

— Îmi pare rău, murmură Grace.

Părea că știe exact ceea ce avea el nevoie, atingerea perfectă, afecțiune, cuvintele cele mai potrivite. Suzanne o urmări pe mama ei în timp ce aceasta aștepta după tatăl ei, reîncălzindu-i mâncarea, alegându-i dressingul pentru salata care îi plăcea lui, masându-i umerii după ce el se așeză la masă. Suzanne întotdeauna îi vorbise mamei ei urât, reproșându-i faptul că îl dădăcea atât de mult pe tatăl ei, însă în seara aceasta simți ceva diferit. În seara aceasta, cuvintele bunicii ei îi răsunau întruna în minte – "Aș da orice să-l am pe Patrick din nou, alături de mine... să îmbătrânim împreună." Suzanne își șterse o altă lacrimă.

— Mulțumesc că mi-ați lăsat și mie puțină mâncare, spuse tatăl ei.

Și în timp ce el o împingea încolo și înapoi prin farfurie, ea putu să constate că nici apetitul lui nu era mai mare decât fusese al lor. El privi chipurile lor mohorâte, și spuse:

— Sue, îmi cer iertare. Ce am pierdut?

— Suzanne ne-a relatat despre cariera ei, printre alte lucruri, spuse Emma.

Se așeză la masă, față-n față cu el, și zâmbi:

— Stephen, spune-ne ce părere ai tu despre fiica ta și despre ceea ce a realizat.

Lui Suzanne i se făcu dintr-odată teamă.

— Bunico, nu-l pune pe tata în strâmtoare. Nu e în cea mai bună dispoziție acum pentru a vorbi.

Stephen privi când pe una când pe alta, după care se rezemă cu spatele de scaun.

— Niciodată nu am fost eu prea bun în a-mi exprima sentimentele. Grace, tu mă înțelegei cel mai bine când vine vorba de asta. Eu sunt un om de știință. Am fost învățat să analizez datele, să caut soluții – și nu să-mi fac de cunoscut sentimentele. Însă seara asta m-ați prins cu garda lăsată. Nu am avut nici-o soluție de vindecare a cancerului aceluși copil, iar acest lucru e foarte greu de acceptat pentru mine. M-am gândit la propriii mei copii în timp ce am condus să vin aici – la faptul că nu le-am spus îndeajuns de mult cât de mult îi iubesc. Nu-mi fac probleme în privința lui Bobby – noi ne asemănăm foarte bine, el înțelege. Dar tu, Suzanne, tu întotdeauna ai fost diferită, fără să te asemeni cu mine sau cu mama ta.

Tatăl ei o privi, și văzu tristețea din ochii ei.

— Adevărul e că întotdeauna l-am invidiat pe Jeff, spuse el. Lui îi era atât de ușor să exprime ceea ce simțea – niciodată nu o să uit tabloul acela pe care l-a pictat despre protestele privind războiul din Vietnam. El era atât de deschis când venea vorba de sentimentele lui, și te înțelegea într-un mod în care eu nu am putut niciodată. De asemenea, sunt de părere că Jeff s-a schimbat enorm de mult în ultimii ani. Poate că eu și cu el ne înțelegem mult mai bine acum – dar tu și cu el ați pierdut ceva de-a lungul acestui proces. Urmărind în ultimele luni ceea ce s-a întâmplat între voi, a fost ca și cum aș fi urmărit o moarte latentă – asemeni cazului la care am asistat neputincios seara asta – și ambele pierderi sunt deosebit de tragice, deoarece asemeni aceluși copil, căsnicia voastră era, nu cu mult timp în urmă, atât de tânără, de

fragedă și plină de viață. Aș vrea să pot face ceva, să rezolv ceva, să schimb lucruri... și nu pot.

Lacrimile lui Suzanne se rostogoleau acum pe obraji în timp ce tatăl ei vorbea. Rareori se deschisese atât de mult, iar ea primi cuvintele și vulnerabilitatea lui voită ca un dar de preț. El se opri pentru o clipă, iar apoi o privi pe Emma:

— Nu ți-am răspuns la întrebare, nu-i așa? M-ai întrebat ce părere am eu de cariera lui Suzanne...

Atunci își întoarse fața din nou spre Suzanne, iar ea văzu dragostea lui pentru ea lucind puternic în ochii lui căprui.

— Îmi pare rău, nu știu prea multe despre munca ta... dar știu un singur lucru: că sunt foarte, foarte mândru de tine.

Suzanne se ridică de pe scaunul ei, și pentru prima oară după mulți, mulți ani de zile, își îmbrățișă tatăl.

CAPITOLUL 28

În ziua următoare, Grace opri mașina sub bolta de la casa de pompe funebre și așteptă până Emma coborî din ea.

— Mamă, ești sigură că nu vrei să te însoțim și noi? întrebă ea.

Emma îi făcu impacientată din mână.

— Încă nu sunt o bătrână neputincioasă! Și, mă rog, de ce ai vrea să participi la serviciul de înmormântare al lui Katie Hogan? Nici măcar nu ai cunoscut-o. O să merg la o plimbare cu cineva prin cimitir. Poți să vii să mă iei de la parohia St. Michael... În aproximativ două ore.

Se îndepărtă, având în mână cele două flori "pasărea paradisului" pe care le cumpărase de la o florărie de lângă Birch Grove. Cele două flori de un portocaliu deschis contrastau puternic cu costumul gri al lui Emma.

— Bun, spuse Suzanne, avem două ore la dispoziție.

— Ca să facem ce? întrebă Grace. Pentru numele lui Dumnezeu, nici acum nu pot să înțeleg de ce ai vrut să vii și tu să o aducem pe bunica la această înmormântare. Cât de interesant poate fi să te sustragi pentru o jumătate de zi de la munca ta?

— Faptul că am auzit povestea vieții tale mi-a stârnit curiozitatea și dorința de a vizita vechiul tău cartier. De aceea te-am rugat să aduci vechiul album de poze al bunicii. M-am gândit că va fi distractiv să comparăm

modul în care arăta atunci cu realitatea de acum. Niciodată nu am văzut clădirea aceea veche în care ai locuit cu surorile Mulligan. Și din câte îmi aduc aminte, bunica a locuit dintotdeauna în apartamentul din care tocmai s-a mutat.

— Asta pentru că ea s-a mutat acolo la scurt timp după ce eu și tatăl tău ne-am căsătorit. La insistențele lui Stephen. Clădirea surorilor Mulligan era de toată jalea. El a cumpărat un alt apartament și a mutat-o pe mama în el.

— Tata a cumpărat clădirea?

— Te rog să nu-i spui ei. El știa prea bine că ea nu ar fi acceptat mila nimănui, așa că acela a fost singurul mod în care a putut-o convinge să se mute într-un apartament decent, pe care să și-l permită.

— A cumpărat și Birch Grove? întrebă Suzanne sarcastică. Grace o ignoră.

— Nu chiar. Însă a făcut o donație substanțială. Unde vrei să mergem mai întâi?

Suzanne își îndepărtă părul negru de pe ochi.

— Hai să începem de pe strada aceea veche. Vreau să văd magazinul lui Booty și cimitirul de lângă biserică. Avem două ore la dispoziție ca să-l găsim pe Patrick. El este cheia întregului mister.

— Oh, Suzanne! Sper că glumești! Spune-mi și mie de ce în ultima vreme trecutul a devenit atât de obsesiv pentru tine? Mai întâi ai vrut să afli cine e tatăl meu adevărat, iar acum vrei să-l găsești pe Patrick?

— Este una și aceeași persoană, spuse ea sec. Sunt convinsă că Patrick este tatăl tău adevărat.

— Dar e de-a dreptul ridicol! Relația lor a luat sfârșit în 1918. Eu m-am născut în 1925. Nu am niciun motiv care să mă facă să cred că el ar fi tatăl meu.

— Dacă ei s-au iubit atât de mult pe cât susține bunica, a fost cu neputință să nu se mai fi întâlnit de atunci.

— Suzanne, te-ai apucat de citit romane de dragoste din epoca victoriană? De obicei ești atât de pragmatică!

— Mă faci să râd. Cheia acestui mister constă în faptul că atunci când bunica a plecat din Bremenville s-a stabilit exact în cartierul irlandez-catolic al orașului.

— Se ascundea de Karl Bauer.

— Nu, mamă. El a găsit-o, îți aduci aminte? Mătușa Vera ne-a spus că el a fost cel care le-a dat adresa bunicii din oraș. Asta presupune că el știa unde să o caute. Probabil că el știau că bunica ar merge direct la Patrick. Și cum ea venise exact în acest cartier, probabil că Patrick locuise aici.

— Extraordinar! murmură Grace în timp ce ieșea cu mașina din parcare de la casa de pompe funebre.

Începea să regrete că îi permisesese fiicei ei să o însoțească.

— Analiza ta are logică, Sue, însă viața însăși de multe ori nu e așa.

— Probabil că bunica a fost ajutată de cineva. Acel cineva care vă umplea întotdeauna cutia de cărbuni și plătea pentru alimentele voastre. Adu-ți aminte, era anul 1924, iar bunica nu lucra nicăieri. Cum ar fi putut o femeie însărcinată să-și găsească de lucru? Nu ți se pare logic că bunica ar fi apelat la ajutorul lui Patrick după ce l-a părăsit

pe Karl? El ar fi ajutat-o chiar dacă ar fi fost căsătorit cu altcineva. Patrick o iubea.

— Astea sunt doar speculații, spuse Grace în timp ce aștepta ca semaforul să fie verde. În plus, l-am întrebat și eu pe tatăl tău dacă oreionul l-ar fi putut afecta pe Karl Bauer, iar el mi-a spus că numai 15-35 din cazurile de oreion pot să afecteze sistemul de reproducere. Chiar și atunci, el mi-a spus că ar putea fi vorba de o fertilitate problematică, dar că sterilitatea în aceste cazuri este rar întâlnită. Se prea poate ca tatăl meu să fi fost Karl, fără a lua în seamă ceea ce ne-a spus fiul lui adoptat.

— Atunci de ce nici cea de-a doua soție a lui nu a rămas niciodată însărcinată? De ce a trebuit să adopte doi copii?

— Și încă un lucru – mama era însărcinată cu mine atunci când l-a părăsit pe Karl, corect? Cum ar fi putut să o lase însărcinată acest misterios Patrick, din moment ce el locuia în oraș, iar ea în Bremenville? Nu are nici-o logică.

— Pun pariu că totul va avea sens odată ce vom descoperi cine este Patrick. Poate că trecea prin Bremenville în mod regulat, cu treburi, sau poate că avea rudeni acolo. Intuiția îmi spune că Patrick a fost unul dintre cei cinci "tați" pe care i-ai avut. Fiecare a ajutat-o pe bunica într-un fel sau altul.

Grace luă colțul și încetini în timp ce îi arătă lui Suzanne o clădire dărăpănată din piatră ce avea nevoie de un nou acoperiș. Pe un semn postat în față scria Clinica Locală.

— Asta era biserica Peace Memorial, îi spuse ea lui Suzanne. Acolo l-am primit pe Domnul Isus în inima mea

cu mulți ani în urmă. Prietena mea, Frances Weaver, locuia în susul străzii, la două blocuri distanță de biserică.

Grace simți cum o acoperi un val de tristețe în timp ce privea acele vitrine închise cu un grilaj, acele blocuri vechi cu apartamente pentru închiriat, acele trotuare stricate. Din păcate, acele căsuțe îngrijite ale irlandezilor-catolici din copilăria ei, cu acele perdele dantelate și cu flori la ferestre, dispăruseră.

— Nu-mi vine să cred cât de șubrede sunt toate, spuse ea, și când te gândești că eu am considerat perioada mării depresiuni ca fiind una extrem de grea. Poate nici nu ar mai trebui să pierdem vremea pe aici. Nu-mi surâde ideea de a fi jefuită.

Ea conducea acum mașina pe acele străzi străine și totuși atât de familiare.

— Biserica catolică St. Michael, spuse Suzanne citind un semn. Aceasta a fost biserica părintelui O'Duggan?

Grace frână, ținându-și respirația atunci când văzu vechea biserică gri din piatră. Reacția ei emoțională o surprinse. Să vadă biserica părintelui O'Duggan era ca și cum aproape l-ar fi văzut din nou pe el.

— Da, aceasta a fost biserica lui. La urma urmei, nici nu s-a schimbat prea mult. Aceea a fost cândva casa lui parohială, ușa aceea alăturată – oh, Doamne, acum e un centru de adăpost pentru femei? De fapt, e exact ce și-a dorit. Întotdeauna îmi spunea că acea casă era mult prea mare pentru un singur preot. După colțul acesta, pe strada King este – oh, casa surorilor Mulligan nu mai e... barul acela e nou... nici magazinul lui Booty nu mai e. Era exact pe locul acela gol.

Grace luă următoarea curbă și privea acum cu atenție la un alt rând de vitrine închise și la case din cărămidă ce se ridicaseră după război, după ce mama ei se mutase de acolo. Până și aceste case "noi" arătau jalnic, ca și cum ar fi avut nevoie de renovare. Fu cuprinsă de un sentiment ciudat al pierderii.

— Ei bine, cam asta e tot de văzut în vechiul cartier, spuse ea. Încotro?

— Întoarce-te la biserica St. Michael. Vom face o plimbare prin cimitirul de acolo.

— Să îndrăznesc să te întreb motivul?

— Vreau să găsesc mormântul lui Booty Higgins. Posibil ca între el și bunica să fi fost o strânsă legătură din moment ce el v-a dat hrană în timpul mării crize economice. În mod evident, Booty e o poreclă, așa că nicidecum nu va sta scris pe piatra lui funerară "Booty".

— Și tu crezi că numele lui a fost Patrick?

— Bunica ne-a spus că Patrick a murit, corect? Iar Booty a murit pe când tu aveai 13 ani.

— Chiar nu mi-l pot imagina pe Booty citind poezie! Începu Grace să râdă pentru a ascunde emoția ce o copleșea.

Investigația lui Suzanne începea să o neliniștească, simțind cum o dezechilibrează.

— Booty purta un șorț murdar și stătea în spatele unei tejghele toată ziua, într-un magazin întunecos, plin de fum. Dacă însă ar fi avut o parte mai poetică, ei bine, eu una nu i-am văzut-o niciodată. Dar cine știe: eram doar un copil pe-atunci.

Găsi un loc de parcare vizavi de biserică; coborâra din mașină, după care o închiseră. Suzanne introduse piese de 25 de cenți în contor. Grace simți că se întoarce înapoi în trecut, iar că trecutul revine la viață pe măsură ce traversau strada și intrau în cimitir.

— Ți aduci aminte unde a fost înmormântat, întrebă Suzanne, sau trebuie să mergem să ne uităm în registru?

— Cred că pot să găsesc singură locul. Îmi aduc aminte că era undeva lângă un gard pe partea aceasta, nu prea departe. Eu și cu mama obișnuiam să venim aici duminicile după-amiază, și de obicei vizitam mormântul lui Booty.

— Vezi? Asta trebuie să însemne ceva!

— Însemna numai faptul că cimitirul era cel mai aproape de parc. Mormântul lui Booty e în partea aceasta. Îmi amintesc că exista un semn uriaș alături de o bancă din piatră pe care scria "Higgins".

Copacii ce fuseseră puieti în tinerețea ei, erau acum mari, dar Grace se surprinse pe ea însăși și chiar și pe Suzanne mergând aproape direct la mormântul lui Booty, încă din prima încercare. Piatra aceea funerară uriașă pe care scria "Higgins" fu ușor de găsit. Alături de ea se aflau mormintele lui Booty și a soției lui, Sheila.

— Ian, spuse Grace, citindu-i numele cu voce tare. Exact, numele lui era Ian Higgins.

Dezamăgirea lui Suzanne fu aproape la fel de mare ca și ușurarea lui Grace.

— Ești sigură că acesta e mormântul?

— Da, el a murit la scurt timp după ce eu am împlinit treisprezece ani. Și uite – pe piatră scrie 29 mai 1938. De

asemenea, îmi aduc aminte că numele soției lui era Sheila.

— Unul a căzut, au mai rămas patru, spuse Suzanne suspinând.

Mergea mult mai încet acum, în timp ce se îndrepta spre mașină.

— Dar eu nu vreau să renunț. Dar O'Brien? El se aseamănă cel mai mult cu Patrick, el și zelul lui după aventuri. Bunica ne-a povestit că Patrick nu dorea să ducă o viață obișnuită, îți amintești? Și descrierea aceea se potrivește fără doar și poate cu un om ce trăia în afara legii precum O'Brien. Care era prenumele lui?

Grace își mușcă buzele, gândindu-se.

— El era doar atât: O'Brien. Nu-mi aduc aminte să-l fi strigat vreodată pe numele lui mic. Cred că aceea era dorința lui. Îmi pare rău.

— Mi-ai spus că atunci când bunica a apelat la O'Brien pentru prima dată ca să-i dea o slujbă, el și Black Jack păreau să o cunoască... ei o salutară de parcă erau niște vechi prieteni care nu se văzuseră demult.

— E adevărat. Îmi aduc aminte îmbrățișările și lacrimile lor. Și, de asemenea, au făcut mare tam-tam în jurul meu.

— Dar Slick Mick? Mi-ai spus că era sentimental și că îți cânta balade. Pe el ți-l imaginezi citind poezie?

— Păi, da. El ar fi, de fapt, cel care s-ar potrivi cel mai mult descrierii bunicii.

— Și Mick ți-a spus că avea o fiică de vârsta ta. Mick era numele lui adevărat sau îl numeau așa pentru că era irlandez – după cum irlandezii obișnuiesc să se adreseze cu "Mick"?

— Sue, îmi pare rău, dar chiar nu știu răspunsurile la toate întrebările tale.

— Dar Black Jack? El era un bătaș ca și Patrick.

— Acelea au fost singurele nume ale lor pe care le-am auzit.

— Dacă am merge în centru, la Regency Room, crezi că și-ar aduce cineva aminte de O'Brien?

— Hotelul nu mai e demult. Acolo e un garaj pentru parcare.

— Ei bine, singurul care a rămas este părintele O'Duggan. El a avut un rol foarte important în viața ta.

— Da, dar numele lui era Thomas. Știu sigur lucrul acesta. În plus, el a fost părintele tuturor membrilor acestei parohii, nu doar al meu. El a fost un om foarte evlavios, iubitor – și nu genul de om care să aibă aventuri cu femei măritate!

Pe măsură ce se apropiau de porțile de la intrare, Grace văzu un car funebru intrând încet în cimitir, urmat de un lanț de mașini. Era probabil înmormântarea la care lua parte și Emma. Perfect. Deci aveau să meargă în curând acasă, iar investigația ar fi luat sfârșit. Era cel mai bine pentru toată lumea dacă trecutul rămânea îngropat.

După ce trecu ultima mașină, Suzanne spuse:

— Sunt convinsă că unul din bărbații din viața ta a fost Patrick, și că Patrick este tatăl tău adevărat. Din ce alt motiv ar fi ales bunica să locuiască aici în micuța Irlandă?

— Recunosc că ar fi o poveste minunată, Suzanne, dar ar fi una fictivă. În pofida tuturor speculațiilor tale geniale, noi nu vom afla adevărul niciodată.

Ajunseră din nou la mașină. Grace își privi ceasul de pe mână.

— Ne-au mai rămas încă patruzeci și cinci de minute. Ce vrei să facem acum? Întrucât ne întâlnim cu mama aici la biserică, nu vreau să renunț la locul meu din parcare, dar nici nu cred c-ar fi înțelept să ne depărtăm prea mult.

— Trebuie să aflăm cumva prenumele lui O'Brien!

Grace ridică mâinile în semn de predare.

— Suzanne, las-o baltă. Niciodată nu vom descoperi adevărul.

— Nu pot! Mă scoate din sărite!

În timp ce Grace privi fix la fațada bisericii St. Michael, îi veni brusc în minte o modalitate prin care ar fi putut să o distragă pe Suzanne de la obsesia ei. Privi fix spre contor și văzu că mai aveau încă timp la dispoziție.

— Știi ce? Cât timp o mai așteptăm pe mama, mi-ar plăcea să văd mormântul părintelui O'Duggan. Trebuie să fie îngropat undeva în acest cimitir, din moment ce a lucrat aici toată viața lui. Ce zici: am putea găsi unde e?

— Bineînțeles, putem ușor să obținem această informație de la biroul din cimitir. Vino.

— Ia-o înainte. Vreau să cumpăr niște flori de la un vânzător ce-și are taraba în josul străzii. Tu află unde e mormântul lui, și apoi ne întâlnim în fața biroului.

În timp ce Suzanne intră pentru a consulta registrul, Grace cumpără un buchet uriaș de lalele și narcise. O întâlnește pe Suzanne în timp ce ieșea din birou, câteva minute mai târziu.

— A fost ușor, spuse Sue, scuturând o bucată de hârtie. Partea alocată îngropării preoților și măicuțelor e pe o singură parte. Mi-am notat indicațiile.

Pășiră din nou pe tărmurile acelea tăcute. Spre deosebire de ritmul frenetic de pe străzile orașului de dincolo de poartă, cimitirul era un loc plin de liniște și pace. Odihnitor. Grace zări linia mașinilor negre parcate aproape de capătul cimitirului. Sue o luă înainte în timp ce ele lăseau în urmă șiruri de morminte.

Mormintele clericilor erau mari, marcate cu un mic semn identic, care era la nivelul solului. Grace citea încet numele acelor preoți și măicuțe de mult uitați: sora Angelica... sora Benedict... părintele Hogan... părintele O'Sullivan.

Suzanne număra cu voce tare, căutând și rândul cu pricina.

— E al patrulea de la drum – unu, doi, trei... iată-l... "Părintele Thomas..."

I se tăie respirația.

Grace privi în jos spre mormânt și scăpă jos buchetul pe care-l avea în mâini. Pe piatra funerară scria: Părintele Thomas Patrick O'Duggan.

Pe mormântul lui stăteau două flori portocalii "Pasărea paradisului", exact ca și cele pe care Emma le adusese de acasă.

— Nu... șopti Grace. Oh, te rog... nu!

Cu genunchii tremurând din răspuțeri, Grace reuși cumva să ajungă până la mașină. Prea șocată pentru a putea conduce, ea o lăsă pe Suzanne să urce la volan.

— Știi, ar putea fi o simplă coincidență, îi spuse ea lui Suzanne. Probabil că numele de Patrick este cel mai popular nume întâlnit la băieții irlandezi. Pentru numele lui Dumnezeu, el este sfântul protector al Irlandei. Probabil că am găsi în cimitirul acesta sute de pietre funerare pe care ar scrie Patrick.

— Dar și florile să fie o coincidență oare? Mamă, el trebuie să fie. Bunica ne-a spus că l-a întâlnit pe Patrick în timpul războiului mondial, corect? De ce nu a fost înrolat în armată dacă avea doar douăzeci de ani? Părintele O'Duggan nu a putut fi recrutat, deoarece era șchiop. Și încă ceva: de ce ar fi avut bunica cartea lui de rugăciuni?

Grace simți că i se face rău din nou.

— Nu știu.

— Părintele O'Duggan trebuie să fie Patrick. Totul are sens acum. Probabil că a fost atât de îndrăgostit de bunica, încât după ce s-au despărțit, el a ales calea preoției.

— Uite, chiar dacă toate acestea sunt adevărate, chiar dacă el ar fi acel Patrick misterios, tot nu înseamnă că el este tatăl meu. Relația lor a luat sfârșit în toamna anului 1918. Eu m-am născut șapte ani mai târziu. Părintele O'Duggan a slujit toată viața lui la biserica St. Michael. Nu ar fi avut niciun motiv pentru a se reîntoarce în Bremenville. Poate că mama i-a cerut ajutorul după ce l-a părăsit pe Karl, dar asta nu înseamnă că el este tatăl meu.

Suzanne se întinse peste scaun și luă albumul de poze.

— Vreau să văd poza lui încă o dată.

Grace privea acum țintă peste stradă, la fațada neschimbată a bisericii St. Michael. Încă o dată, călători

înapoi în trecut. Îl văzu pe părintele O'Duggan venind spre ea cu pași mari atunci când ieșea de la școală, în mersul lui legănat. Își imaginează zâmbetul lui și modul în care i se lumina fața de bucurie atunci când o vedea. Deodată parcă, de pe ochii lui Grace se ridică un vâl de ceață și văzu ceea ce nu văzuse înainte – fața lui. Fața lui cunoscută. Într-o clipită viața lui Grace explodează asemeni unei bombe detonate. Toate minciunile pe care le crezuse înainte, se năpusteau acum asupra ei asemeni unui șrapnel.

— Nu, Suzanne! gemu ea. Nu te uita! Te rog, nu te uita! Era prea târziu. Ea găsisese deja poza lui.

— Mamă, privește bărbatul acesta. Răspunsul a fost mereu sub nasul nostru!

Grace își închise ochii.

— Nu trebuie să mă uit.

Grace știa prea bine ce o să vadă, chiar dacă poza era alb-negru – aceeași față ovală ca a ei, aceeași ochi albaștri deschiși, aceleași sprâncene deschise la culoare. Ea avea părul lui blond, și ar fi fost exact la fel de ondulat dacă părintele O'Duggan nu și l-ar fi netezit cu întăritor pentru păr în fiecare dimineață.

— Să mergem acasă Suzanne, imploră ea. Te rog... să mergem acasă.

— Dar trebuie să o așteptăm pe bunica. Și trebuie să o confrunți cu adevărul.

— Nu, nu pot. E prea dureros... nu pot să cred că e adevărat. Părintele O'Duggan nu ar fi... nu pot să cred. Nu el. Și nu vreau să o supăr pe mama mea, să o acuz...

Simți că începe să se bâlbâie.

— Să o superi? Mamă, tu ești cea care ești supărată. Ea îți datorează o explicație. Ba mai mult, poate că va fi bucuroasă să se elibereze de această povară ce a purtat-o atâția ani.

— Nu, viața ei e aproape la apus. E mult prea târziu acum să începem să dezgropăm toate secretele ei. Probabil că le-a ascuns cu un motiv anume.

— Mamă, ascultă. Atunci când bunica se întoarce, cred că ar trebui să-i arătăm ce am descoperit, să-i arătăm piatra aceasta funerară. O vom întreba numai dacă Patrick a fost părintele O'Duggan. Promit, doar atât o vom întreba. Iar dacă ea nu dorește să ne spună, o vom lăsa-o baltă.

Nu poate fi adevărat... pur și simplu nu poate fi adevărat, își repeta Grace întruna în timp ce o aștepta pe mama ei în fața bisericii. Nu părintele O'Duggan. Douăzeci de minute mai târziu, Emma păși pe poarta cimitirului, zâmbind în pofida acelei ocazii triste. Își îmbrățișă vechii prieteni luându-și la revedere de la ei, după care traversă strada și urcă în mașină. Lui Grace îi păru de-a dreptul străină atunci când se așeză pe bancheta din spate, suspinând de oboseală.

— Oh, a fost îngrozitor! spuse Emma. Biata Katie, să ai parte de o asemenea slujbă plictisitoare! Cred că el era de aceeași parte cu antreprenorul de pompe funebre, și amândoi încercau să-și facă treaba mai bine, plictisindu-ne de moarte. Grace, promite-mi că vei lansa artificii sau fuzee la înmormântarea mea. Orice, numai să înveselești lumea!... Suzanne, unde mergi?

Fără nici-o explicație, Suzanne traversă strada cu mașina și intră pe porțile cimitirului. Parcă mașina lângă mormântul părintelui O'Duggan.

— Pentru numele lui Dumnezeu, unde mă duci?

— Bunico, putem să-ți arătăm ceva?

Suzanne o ajută pe Emma să coboare din mașină. Grace tremura din cap până în picioare, stând acum între mama și fiica ei, privind spre mormântul lui Thomas Patrick O'Duggan. Buchetul de flori pe care Grace îl scăpase din mâini, zăcea lângă florile "Pasărea paradisului" pe care le aduse Emma.

— Oh, Doamne, exclamă Emma.

— Părintele O'Duggan a fost Patrick, nu-i așa bunico? întrebă Suzanne.

Emma rămase tăcută pentru mult timp înainte de a da un răspuns. Când începu să vorbească, vocea părea îmbătrânită.

— Bănuiesc... bănuiesc că e evident, nu-i așa? Florile acelea...

Răsuflă obosită.

— A purtat numele Thomas după tatăl lui, dar nu l-a plăcut niciodată. Tatăl lui nu a fost un om prea bun. Așa că Patrick a fost întotdeauna cunoscut pe al doilea lui nume – cel puțin atunci când l-am cunoscut eu.

— Părintele O'Duggan era un preot atunci când l-ai cunoscut? întrebă Suzanne.

— Nu, dar urmasa cursurilor seminarului timp de un an înainte de război. A venit în Bremenville în anul 1918, pentru a ajuta biserica din loc. Începuse să aibă îndoieli privind chemarea sa, și se presupunea că timpul acela era

unul al reflecției, pentru a se hotărî dacă Dumnezeu îl chemase într-adevăr să fie preot sau nu. După cum v-am spus, noi ne-am îndrăgostit unul de altul. El a dorit să se căsătorească cu mine.

Grace aștepta acum într-un suspans chinuit ca mama ei să spună mai multe lucruri, dar Emma se adânci în tăcerea ei. Grace dorea să știe adevărul, și totuși pe de o parte nu dorea să-l cunoască. Suzanne își ținu promisiunea și nu o întrebă.

Nu poate fi adevărat. Nu poate fi adevărat, își repeta Grace. Și totuși în inima ei, ea cunoștea adevărul.

— Mamă trebuie să aflu adevărul, spuse ea cu o voce tremurândă. El a fost tatăl meu adevărat și nu Karl Bauer, nu-i așa?

Emma o privi lung pe Grace, cu gura deschisă, cu fața scaldată în uimire și panică. După aceea se întoarse rapid pentru a privi din nou mormântul acela. Grace tânjea din tot sufletul ca mama ei să nege totul. Ea dorea să continue să creadă ceea ce știuse dintotdeauna – faptul că tatăl ei era Karl Bauer, iar părintele O'Duggan era omul acela devotat lui Dumnezeu.

Într-un final, Emma își ridică privirea. Ochii lor se întâlneau.

— Da, Gracie. Patrick O'Duggan a fost tatăl tău.

Grace simți cum explodează și cea de-a doua bombă, mult mai dureroasă decât prima. Își acoperi fața.

— Nu! Mamă, nu... cum ai putut? Cum a putut el?

— Gracie, nu a fost ceva planificat. Niciunul dintre noi nu a dorit ca lucrul acela să se întâmple.

— Dar cum ai putut să mă minți în tot timpul acesta? spuse Grace plângând.

— Îmi pare rău... sper că mă vei putea ierta, dar n-am să te învinovățesc dacă nu vei putea. Nici eu nu mi-am iertat-o niciodată.

Suzanne o îmbrățișă pe Grace, ținând-o strâns. Grace era conștientă că dacă fiica ei i-ar da drumul, ea s-ar prăbuși. Dorea să fugă, dorea să intre în pământ, să plângă și să se tânguiască. Nu avea putere să facă față cruntului adevăr că ea era un copil nelegitim, că părinții ei comiseseră adulter. Atunci când reuși să pună un stăvilar lacrimilor ei, se eliberă din brațele lui Suzanne.

— Părintele O'Duggan a știut că eu sunt fiica lui?

Emma lăasă capul în pământ. Nu se mișcă de parcă deveni stană de piatră.

— Tu erai întruchiparea lui, Gracie. Atunci când te-a văzut pentru prima oară în casa surorilor Mulligan, pe când aveai aproape patru ani, a rămas șocat. El văzu aceiași ochi privind-l înapoi, ochi pe care îi vedea în oglindă în fiecare dimineață, și fără să mă întrebe își dădu seama că tu ești fiica lui. De fapt, chiar și tu ai putut să vezi asemănarea. Mama lui a trebuit să-i ascundă poza din copilărie deoarece tu ai crezut că tu erai cea din poză.

Grace își aduse aminte noaptea în care părintele O'Duggan o duse la casa mamei lui – își aduse aminte cum el își trânti pălăria de pământ și o luă pe ea în brațe, lipindu-și fața de a ei. Pentru numele lui Dumnezeu, vrei să te uiți la copilul ăsta?

— Mama știa că eu sunt nepoata ei!

— Ea a refuzat să-l creadă pe Patrick la început, atunci când el îi spuse că eu purtam în pânțele copilul lui. Ea susținea că eu încerc să-i distrug viitorul și să-l determin să renunțe la preoție. Dar atunci când te-a văzut, toate îndoielile ei se spulberară. Dar cinste ei: te-a iubit ca pe propriul ei copil.

Grace își aduse aminte de brațele mamei în care-și găsea alinul, de ritmul cuvintelor ei cu accent provincial irlandez, de grija și de dragostea pe care mama le revărsase asupra ei pe parcursul acelor luni. După aceea ea dispăruse din nou din viața lui Grace.

— De ce a trebuit să mă minți în tot timpul acesta? o întrebă ea din nou.

— A trebuit să mint. A trebuit să protejez pe cei doi oameni pe care i-am iubit cel mai mult: pe tine și pe tatăl tău.

Tatăl ei. Imaginea aceea ștersă a lui Karl Bauer fu de îndată înlăturată asemeni unei pagini rupte dintr-o carte, înlocuită cu imaginea unui om înalt, cu păr auriu, purtând haine preoțești, un om pe care ea îl respectase și îl admirase odată. Pe măsură ce Grace ieși din șoc, sufletul ei începu să fie copleșit de o altă stare – mânia.

— Tatăl meu! El era tatăl meu! De ce el nu mi-a spus? Știa cât de mult doream să am un tată. L-am implorat să-mi dea voie să-l numesc tată, doar o singură dată. Iar el m-a refuzat!

Emma ținu strâns brațele lui Grace, de parcă dori să o țină în loc.

— A fost vina mea, nu a lui. L-am pus să jure că dacă o să-ți spună vreodată adevărul, eu o să dispar pentru

totdeauna din viața lui, iar el nu o să te mai vadă niciodată. El și-a ținut promisiunea, chiar dacă faptul acesta i-a frânt inima. A trebuit, înțelegi? Amândoi a trebuit să mințim pentru a te proteja pe tine. Trebuia să te fac pe tine și pe toți ceilalți oameni să creadă că erai fiica lui Karl Bauer. Am tras de timp cum am știut mai bine pentru ca procesul divorțului să nu se încheie și eu să fiu căsătorită din punct de vedere legal atunci când tu te-ai născut. Nu mi-a păsat că a trebuit să îndur toată rușinea procesului de divorț. Însă rușinea nelegitimității, și etichetarea ca și copil al unui preot catolic ce a comis adulter – rușinea aceea ar fi căzut asupra ta și asupra lui Patrick. Nu puteam să permit una ca asta. Voi erați cele două persoane pe care le iubeam cel mai mult de pe fața pământului. Patrick mi-a spus că nu i-ar fi păsat de reputația lui, dar căzu și el de acord cu mine să păstreze acest secret de dragul tău. El te iubea, Gracie. Tatăl tău te iubea mai mult decât însăși viața lui.

PARTEA A ȘASEA
PATRICK ȘI EMMA
1918-1948

CAPITOLUL 29

— Vreau să-i slujesc lui Dumnezeu, îmi spuse Patrick în timp ce stăteam pe malul râului Squaw, dar nu pot să-i accept condițiile. Dumnezeu îmi cere prea mult. Îmi cere să renunț la... viață! La viață! Să merg în diverse locuri și să descopăr lucruri!

— Și eu sunt de aceeași părere! am spus eu.

— Decanul seminarului mi-a spus că am această impresie, deoarece eu nu m-am predat cu tot ce sunt Lui. Mi-a spus că nu voi fi un preot bun până când nu voi face și pasul acesta final. Mi-a sugerat să întrerup timp de un an studiile, și să vin să lucrez aici.

Tatăl meu a văzut chemarea lui Dumnezeu din viața lui Patrick în ziua în care ei au vorbit în biroul lui, după ce tatăl meu fusese bătut, în pofida faptului că tata nu era de acord cu multe din doctrinele catolice, el mi-a spus că Patrick era "lucrătorul lui Dumnezeu, dar de pe un alt ogor". Mă avertiză și pe mine să nu mă opun voii lui Dumnezeu. Dar nu am ascultat.

Atunci când Patrick a hotărât ca noi să fugim și să fim căsătoriți în secret de un judecător de pace, el nu numai că era gata să renunțe la biserica lui, dar și la chemarea lui de a deveni un preot. Presiunea pe care familia lui o exercita asupra lui era chiar mai mare decât cea a familiei mele. Erau atât de mândri să aibă un viitor preot în familie, o persoană care să reonoreze numele lui Thomas

O'Duggan. Însă toate acestea nu aveau să se mai împlinească dacă el ar fi renunțat la chemarea lui, mai ales pentru a se căsători cu o fată protestantă. Dar Dumnezeu avea ultimul cuvânt în ceea ce privea toate planurile noastre. Dumnezeu avea o armă mult mai puternică decât dragostea.

— El deținea puterea asupra vieții și morții. Eva muri. Neascultarea noastră fu cea care o ucise. Patrick îi aparținea lui Dumnezeu, iar El îl dorea cu gelozie înapoi.

În seara zilei în care o îngropasem pe Eva, ne țineam unul pe altul în brațe, și stând acolo pe marginea aceluia drum pustiu, ni se deschiseră ochii și puturăm să vedem păcatul pe care îl săvârșisem.

— Atunci când Iona a fugit de fața lui Dumnezeu, el a periclitat viața tuturor celor care erau cu el în corabie, spuse Patrick. Și eu am făcut acum același lucru. Neascultarea mea a cauzat acest dezastru care te-a afectat pe tine și pe familia ta. Emma, nu știu dacă o să mă poți ierta vreodată. Nici măcar nu o să-ți cer asta. Dar ce știu sigur e că niciodată nu voi înceta să te iubesc. Atunci când o să rostesc jurământul celibatului, să știi că o să-l rostesc deoarece nu mă voi putea căsători niciodată cu tine.

Mi-am pierdut cei mai buni doi prieteni, Eva și Patrick. Atunci când am început să mă întâlnesc cu Karl Bauer în primăvara anului 1919, durerea mea nu atinsese încă apogeul. Și totuși era atât de insondabilă, încât am acceptat să ies cu Karl drept pedeapsă. Urma să-mi ispășesc sentința cu el în Bremenville.

Karl a știut totul despre mine și Patrick. Întreg orașul știa. În gelozia lui, el nu a crezut niciodată că noi doi ne păstraserăm curați.

— Așa îți întâmpinai iubitul catolic? Îmi spunea Karl atunci când nu alergam în întâmpinarea lui în fiecare zi când sosea acasă. Ți-ar fi cumpărat Preasfinția Sa aceste lucruri scumpe? mă întrebase el în timp ce îmi lega un lăntșor cu diamant la gât.

Timp de cinci ani Karl continuă să-mi împingă cuțitul în rană, în rana aceea deschisă, sângerândă, amintindu-mi intenționat de Patrick.

După aceea, în luna august 1924, Karl plecă de acasă pentru trei zile. Dimineața în care plecă, fu dimineața unei zile frumoase, însorite, și cum Karl luase mașina cu el, m-am hotărât să merg pe jos, peste râu, pentru a o vizita pe mama și pe sora mea Vera. Dar atunci când am ajuns la biserică, dintr-un motiv anume, am continuat să merg mai departe. Am găsit barca familiei Metzger legată la locul unde obișnuia să fie, m-am urcat în ea și am început să vâslesc în apa râului îndreptându-mă spre insula Squaw.

Râul, asemeni sufletului meu, avea cea mai joasă cotă de când mă născusem eu. Toată vara fusese secetă, iar pădurile erau atât de uscate, încât fuseserăm avertizați că există pericolul de izbucnire a incendiilor în pădure. Îmi aduc aminte că m-am gândit cât de potrivit era să mă reîntorc la locul unde eu și cu Patrick ne-am îndrăgostit și să-l găsec la fel de uscat și pustiu ca sufletul meu.

Barca mea se împotmoli pe plajă la o distanță mare de doc. Am tras-o la mal și am început să explorez acel ținut ce îmi era străin acum. Ținutul acela mlăștinis ce mișuna

odată cu vietăți, devenise un pământ sterp și primejdios. Pești morți și stufăriș uscat împânzeau acum pământul ars de soare. Am căutat să găsesc cele două păsări albe, însă am găsit doar cuibul lor abandonat. Insula, asemeni vieții mele, se schimbase. Nimic nu mai arăta la fel. M-am așezat pe piatra unde Patrick îmi recitase odată versuri:

Sunt obsedat de insulele fără număr, și multe sunt pe lângă țărml Danaan,

Acolo unde timpul ar rămâne-n urmă, iară tristețea-ar dispărea în van;

Da, în curând departe de trandafir și crin, și eliberați de flăcări noi am fi

De am fi fost doar păsări albe, iubita mea, plutind în gol, deasupra mării!

Mai târziu am început să străbat insula spre cabană. Mi-am adus aminte cum am stat unul lângă altul la chiuveta din cabană, pompând apă împreună, spălând și apoi gătind ciupercile pe sobă. Dar în timp ce priveam prin fereastra murdară la pânzele de păianjeni și praf, tot ce am zărit fu o casă lipsită de viață. Într-un final, am ieșit afară la soare, m-am așezat în leagănul de pe verandă și am adormit plângând.

Când mi-am deschis ochii, Patrick era aplecat peste mine. Credeam că visez. Era mult prea frumos ca să fie adevărat, un Apollo cu părul bălai și cu ochii albaștri ca cerul. Dintr-odată ochii lui se împânziră de lacrimi.

— Emma? Chiar tu ești?

— Shh. Nu vorbi, am șoptit eu. Nu vreau să mă trezesc niciodată. Se prăbuși pe treptele verandei, de parcă picioarele nu-l mai puteau ține.

— Nu visezi... e adevărat...

Am urmărit cum pieptul lui se ridica și se lăsa cu fiecare respirație și am văzut o venă ce pulsa în tâmpla lui. M-am ridicat, neluându-mi privirea de la el.

— Atunci, probabil că te-am invocat printr-o vrajă, am spus eu. Aș fi vrut... oh, cât de mult aș fi vrut să apari. Și chiar ai venit. Patrick, păsările noastre și-au luat zborul, dar tu ai venit. Ești chiar aici, așa că totul a revenit la normal acum.

Îmi ștergeam lacrimile pe atât de repede pe cât curgeau, temându-mă să-mi iau ochii de la el, temându-mă ca nu cumva să dispară. Dar chiar și așa, deși bucuroși, nu ne-am îmbrățișat de parcă instinctiv știam amândoi că o singură atingere ar fi fost scânteia ce ar fi pornit un foc mistuitor. În schimb, stăteam în liniște pe veranda acelei cabane.

— Am crezut că voi fi singur aici, spuse Patrick. Nu știam că tu vii și acum pe insula noastră.

— O să plec...

— Nu. Te rog, nu. M-am întors în Bremenville tocmai pentru că-mi doream să te văd, dar mi-am promis că te voi urmări de la distanță – doar voi trece prin fața casei tale să văd dacă ești fericită. Trebuia să aflu dacă soțul tău te duce în toate acele locuri despre care noi am vorbit, dacă ți-a arătat oceanul și portocalii.

Chipul lui trăda varietatea sentimentelor pe care le trăia – bucurie, tânjire, teamă.

— Am trecut cu mașina pe lângă casa ta și farmacia soțului tău, însă nu te-am văzut. Nu aveam de gând să te înștiințez că sunt aici.

— Pentru că acum ai devenit un preot?

— Da. Pentru că tu ești căsătorită, iar eu sunt un preot acum. Am fost ordonat în urmă cu un an, pe cincisprezece iunie. Am cerut să mi se atribuie o parohie în același oraș în care am crescut, iar ei mi-au atribuit biserica St. Michael – o parohie în care majoritatea membrilor sunt irlandezi, foarte asemănătoare cu cea în care am crescut eu.

— Mă bucur că-ți merge bine acum.

Clătină îndoielnic din cap, luându-și privirea pentru prima dată.

— Emma, nu sunt un preot atât de bun. Sunt frustrat. Și mânios. Tot timpul. Văd cum congregația mea cască și vorbește în timpul predicilor mele, de parcă mântuirea nu ar fi o chestiune de viață și de moarte, și asta mă înfurie la culme. Le ascult confesiunile – aceleași păcate săptămână după săptămână – și mă gândesc la tatăl meu. Îmi aduc aminte de păcatele lui și cum nici măcar nu a încercat să se schimbe numai pentru că bătrânul preot i-a atribuit penitența de a spune de câteva ori rugăciunea Ave Maria, după care îi spuse că a obținut iertarea.

În timp ce vorbea, Patrick smulse un fir de iarbă de lângă treptele verandei, după care îl aruncă în vânt.

— Ține de datoria mea să propovăduiesc harul lui Dumnezeu celor care se confesează, însă nu reușesc nicicum să fac lucrul acesta. Ei abuzează de harul lui Dumnezeu, abuzează de iertarea Lui. Și harul acela a fost obținut în urma unui sacrificiu atât de mare! Sunt furios pe oameni, furios pe slăbiciunea și păcatele lor. Le dau cina Domnului, trupul și sângele lui Cristos care îi aduce în

legătură cu Dumnezeu, iar ei știu că prin păcatele lor îl vor crucifica din nou.

L-am urmărit cum lovi un țânțar ce se așezase pe gâtul lui, tânjind după căldura mâinilor sale mari, atât de dragi mie. Tăcu pentru moment, după care spuse:

— Arhiepiscopul mi-a sugerat să mă retrag pentru un timp. Mi-a spus că el e de părere că încă port povara trecutului meu neiertat. Eu ar trebui să fiu un părinte pentru oamenii pe care mi i-a încredințat Dumnezeu. Dar, vezi tu, eu nu știu cum e să fii un tată pentru acești oameni, din moment ce propriul meu tată...

Se opri din nou, așteptând momentul în care se încredință că poate vorbi din nou.

— Poate dacă aș fi avut un tată ca al tău...

— Ca al meu...?

Mi-am luat privirea de la el și am privit în depărtare spre râu. Abia puteam să zăresc turla bisericii tatălui meu printre vârfurile copacilor.

— Pe când eram o fetiță, obișnuiam să cred că tatăl meu este cel mai înțelept, cel mai minunat om din lume. Îmi amintesc cum odată i-am spus că dorința mea era aceea de a călători în toată lumea, cântând la pian, iar el îmi vorbi de parcă mă înțeleșese întru totul. Dar nu avea cum. Nu m-a înțeles deloc. El nu m-a încurajat să-mi urmez visul. M-a lăsat să mă căsătoresc cu un om care mi-a provocat atâta durere, încât mi-a pustiit tot sufletul. Nu mai pot să cânt la pian deloc. Nici acasă, nici măcar la biserică.

Am auzit amărăciunea din glasul meu atunci când am rostit ultimul cuvânt. M-am întrebat dacă și Patrick a simțit-o.

— Karl Bauer nu mă iubește. Eu am fost numai un premiu de cucerit pentru el. Nu-și dorește copii, deoarece știe că-i voi iubi mai mult pe ei decât pe el. Tu vorbești despre "harul ieftin" din biserica ta, dar în biserica mea nu mai există har. Noi plătim consecințele păcatelor noastre tot restul vieții. Karl este pedeapsa mea pentru faptul că am cauzat moartea Evei. Toate rugăciunile din lume adresate sfintei Maria nu m-ar putea elibera de jurămintele pe care le-am făcut.

— Îmi pare rău, spuse Patrick cu glas blând. Atunci când am auzit că te-ai căsătorit, m-am rugat ca tu să ajungi să-l iubești, să poți fi fericită cu el.

— Și eu speram ca tu să-ți găsești fericirea în slujba la care te-a chemat Dumnezeu.

Ne priveam unul pe altul, și dorința mistuitoare de a ne ține în brațe unul pe altul și de a ne mângâia, devenea din ce în ce mai intensă. Patrick era cel care rezista. Iar eu îmi găseam tăria în el.

— Ți-e foame? întrebă el brusc. Am adus ceva mâncare.

Îmi arăta cu mâna o cutie de alimente pe care o lăsase pe treptele cabanei. Dacă această întrebare mi-ar fi fost adresată de orice bărbat în afară de Patrick, aș fi găsit-o de-a dreptul ridicolă tocmai în momentul în care inimile noastre erau atât de îndurerate, dar l-am înțeles perfect. Aveam la dispoziție doar câteva ore pe care le puteam petrece împreună, așa că, fără să rostim măcar un cuvânt, am căzut de acord să trăim momentele de față,

bucurându-ne de fiecare clipă înainte de a ne întoarce la viețile noastre goale. Am început să gătim șuncă cu ouă după care am spălat vasele împreună, amintindu-ne de ziua în care culesesem ciuperci. Câteodată ni se întâmpla să comunicăm fără cuvinte – în inimă și în gând – întotdeauna atenți să nu ne atingem, păstrând mereu o distanță rezonabilă.

Mai târziu am ieșit să ne plimbăm pe insulă, citind versuri sub copacii care se mișcau în bătaia vântului, bucurându-ne de priveliștea unui covor multicolor de flori de câmp, gingașe, care supraviețuiseră în mod miraculos secetei. Am stat pe plajă ascultând muzica apei ce curgea la vale și cântecul păsărilor. Insula nu mai părea acum atât de lipsită de viață, de pustie, când Patrick era alături de mine.

Ziua se apropie de apus mult prea repede. În timp ce stăteam pe veranda cabanei, amândoi am devenit dintr-odată foarte tăcuți simțind că sfârșitul era aproape. Atunci când aveam să ne luăm rămas bun unul de la altul probabil că acum era pentru totdeauna.

Urma ca amândoi să revenim la onorarea jurămintelor pe care i le făcusem lui Dumnezeu. Stăteam și priveam pădurile și apa de dincolo de ele, și nicidecum nu ne priveam unul pe altul.

— E atât de nedrept, am murmurat eu. Ar fi trebuit ca noi să ne petrecem toată viața împreună, și nicidecum doar o zi...

— Shh, Emma. Oprește-te.

— Îmi cer iertare.

— Eu cred că Dumnezeu are un plan pentru fiecare, și știu că și tu crezi lucrul acesta. El se folosește de aceste circumstanțe pentru a ne învăța anumite lucruri, dar trebuie să ascultăm cu atenție ceea ce El ne spune, tot așa cum am ascultat azi vântul și cântecul păsărilor. O să mă rog pentru căsnicia ta, sper să fii fericită. Tu te vei ruga pentru mine să devin un preot mai bun?

Am dat din cap aprobator, dar Patrick își dădu seama că am mințit. Dintr-odată liniștea învălui pădurea.

— Emma, spune-mi ce s-a întâmplat?

— Nu mă pot ruga. Nu m-am rugat din ziua în care Eva a murit.

— Așa deci...

Inspiră adânc, ca și cum ar fi vrut să spună ceva, după care suspină.

— Dacă aș fi fost un preot mai bun, aș ști acum ce trebuie să-ți spun, dar nu știu. Îmi pare rău.

— Nu contează. Chiar nu e nimic de spus.

Clipa de care mă temusem atât de mult sosise în cele din urmă.

— Ar trebui să plec acum, am spus eu. La revedere, Patrick.

— La revedere, șopti el.

Ne-am întors amândoi deodată.

Îmi aduc aminte că mi-am spus: Dacă aș putea măcar o dată să-i mai simt brațele puternice împrejurul meu și căldura îmbrățișării lui. Dacă aș mai putea o dată să-i simt mireasma parfumului său... Măcar o dată... ca să-mi aduc aminte...

Amândoi am ezitat. După aceea el îmi cuprinse în mâinile lui fața. Din momentul în care buzele noastre se întâlniră, am fost luați de val.

Îmi aduc aminte forța potopului pe care l-am văzut atunci când am fost un copil, și cum am simțit că tremura podul și se legăna cu noi în momentul în care apele l-a măturat. Mama reușise să dea la timp căruța înapoi, așa că am scăpat cu viață. Dar eu și cu Patrick am comis o greșeală. Noi nu am mai făcut pasul înapoi, la timp. Ne-am lăsat duși de val, și nu ne-am mai putut opri. După aceea, absolut nimic nu ar fi putut opri potopul iubirii înfrânate și a dorinței ce fuseseră eliberate printr-un singur sărut. Absolut nimic.

Am petrecut noaptea cu el. Ceea ce s-a întâmplat între mine și Patrick în cabana aceea a fost atât de diferit de ceea ce experimentasem cu Karl, pe cât e de diferită o ploaie de primăvară de un uragan. Urmărilor acestui fapt aveau să fie distrugătoare. Ne-am pierdut unul în brațele celuilalt, fără să ne gândim la consecințe. În timp ce zăceam neputincioasă în brațele lui, în dimineața zilei următoare, numai ce auzirăm vocea unui bărbat afară.

— Alo! E cineva aici?

Patrick se făcu stană de piatră.

— Răspunde-i, i-am șoptit eu. Bănuiește că e cineva aici. Ferestrele sunt deschise... bărcile sunt la țărni...

Patrick se dădu repede jos din pat și își trase pantalonii pe el.

— Cine-i acolo? Întrebă el.

— Sunt eu, Alan Metzger.

— Nu-l putem lăsa pe Alan să mă vadă! am șoptit eu disperată.

E membru în biserica tatălui meu.

Patrick se îndreptă spre ușă împiedicându-se și vorbi prin crăpătura ușii.

— Oh... bună dimineața. Cu ce vă pot ajuta?

— Barca tatălui meu a dispărut ieri de la locul în care o lăsasem. Am ieșit la pescuit în dimineața asta și am zărit-o din întâmplare pe plaja dumneavoastră.

— Da, dar era acolo când am sosit eu, mărturisi Patrick. Cealaltă e barca pe care am folosit-o eu pentru a traversa râul.

Mi-am luat repede hainele în timp ce ei vorbeau, după care mam târât în genunchi pe podea spre grămada de lemne din spatele sobei. Noi folosisem lemnele uscate de după sobă, lăsând astfel un spațiu îngust în spatele grămezii de lemne verzi. M-am vârât în spațiul acela pentru a mă ascunde.

— Ciudat, spuse Alan. Probabil că s-a dezlegat și a fost purtată de ape încoace. Cum spuneți că vă numiți?

— Mmm... Thomas O'Duggan. Am venit din oraș pentru a-mi petrece weekendul.

— Încântat de cunoștință. Ce v-aduce pe aici?

— Eu... eu sunt preot... un preot catolic.

Abia dacă am putut să aud răspunsul lui.

— Deci ați venit în vacanță? Cu siguranță că vă delectați pescuind în apele râului, nu-i așa?

— Eu... uh... nu am prins niciun pește încă, spuse el râzând nervos.

— O să vă dau din ceea ce am prins eu, dacă doriți. Deja am prins destul de mulți. Soției mele nici măcar nu-i place peștele.

El vorbea întruna vrute și nevrute despre nimicuri și nici măcar nu băgă de seamă că răspunsurile lui Patrick erau scurte, prescurtate.

— Ei bine, e timpul s-o pornesc din loc, spuse Alan într-un final. Veniți cu mine până la barcă să vă alegeți pești.

— Sigur... mulțumesc.

— Și dacă nu vă supărați, o să leg barca tatălui meu de a mea și o s-o duc acasă.

— Perfect.

I-am auzit coborând zgomotos pe scări și după câteva minute am auzit scârțâitul ușii ce se deschise atunci când Patrick reveni. Nu am ieșit de după grămada aceea de lemne până când Patrick îmi spuse:

— A plecat.

Am țâșnit din ascunzătoarea mea, scuturându-mă de rumegușul și cojile de copac ce se lipiseră de hainele mele, scuturându-mi piciorul amorțit. Patrick stătea în ușa deschisă cu spatele spre mine. Când într-un final se întoarse, fața îi era albă, iar ochii bulbucați de groază. Știam încă înainte de a spune un cuvânt, că nu o să mă mai țină în brațe vreodată.

— Ce-am făcut? șopti el. Dumnezeuule... Emma... ce-am făcut?

Era strigătul unei suferințe copleșitoare.

— Patrick, e în regulă. Noi...

— Nu! Nu e în regulă deloc! Niciodată nu va mai fi bine! Oh, Dumnezeuule... oh, Dumnezeuule... ce am făcut?

leși pe ușă clătinându-se, îndreptându-se spre toaletă, dar nu reuși să ajungă până la ea. În cele din urmă își veni în fire și se întoarse înapoi. Nu mă putea privi, ca și cum nu mai vedea fața mea ci numai propriul lui păcat, vina și rușinea sa.

— Emma, îmi pare rău... Îmi pare rău...

— Mie nu.

— Mă vei putea ierta vreodată?

— Nu trebuie să te iert pentru nimic. A fost cea mai frumoasă noapte...

— Nu... oprește-te! gemu el. Nu spune nimic! Eu sunt un preot! Mi-am încălcat absolut toate jurămintele pe care i le-am făcut lui Dumnezeu! Cum voi mai putea eu veni înaintea Lui? Cum voi mai putea sta eu la masa Domnului?

— Patrick, ascultă-mă...

— Și dacă asta nu ar fi fost îndeajuns, eu... eu m-am culcat cu o femeie căsătorită! Doamne ai milă, am luat nevasta altui bărbat.

— Deci m-ai mințit atunci când mi-ai spus că mă iubești?

— Nu... Dumnezeu mi-e martor că am spus adevărul.

— Patrick, eu am cedat de bunăvoie. Nu mi-ai promis niciodată...

— Oh, Dumnezeu să se îndure de amândoi! Chiar nu-ți dai seama ce am făcut? Am comis adulter! Adulter! Toată viața mea am urât cuvântul acesta, și l-am urât pe tatăl meu pentru că l-a comis, iar eu am făcut exact același lucru! Am folosit până și numele tatălui meu pentru a-mi acoperi vina. I-am spus lui Metzger că sunt Thomas O'Duggan.

Își ascunse fața în mâini.

Știam că nu mai aveam ce să răspund. Stăteam acum în cabana aceea tăcută, iar sunetele care pătrundeau pe ușa deschisă nu mai erau deloc plăcute, ci dure și batjocoritoare – croncănitul răgușit al unei ciori, fâlfâitul aspru al aripilor lăcustei, zgârietura unei crengi pe acoperișul cabanei.

— Va trebui să mă duci cu barca înapoi la țarm, am spus eu liniștită. Alan a dus barca.

— N-am să mă iert niciodată pentru ceea ce am făcut, murmură el. Niciodată.

— O să mă ierți vreodată pentru că te-am dorit?

Ieși din cabană împleticindu-și picioarele, fără a-mi răspunde. L-am lăsat să plece. Mult timp a trecut fără ca eu să mă mișc din pat. Puteam să înțeleg vina lui Patrick, dar nu simțeam niciun strop din ea, nici măcar atunci când mă gândeam la Karl. Patrick nu-i răpise absolut nimic lui Karl, deoarece Karl nu-mi dăduse voie să pătrund niciodată în inima lui. Nici măcar nu-mi dăruise o parte din inima lui. Patrick reuși să mă cunoască pe deplin într-o singură zi, lucru pe care Karl nu îl reuși timp de cinci ani.

Atunci când, într-un final, Patrick se reîntoarce, am fost surprinsă să constat că se înserase. Mă simțeam goală pe dinăuntru, dar nu-mi era foame, chiar dacă nu mâncasem nimic toată ziua.

— O să te duc la mal, spuse el.

Ochii lui roșii păreau a fi băgați în orbite, iar fața îi era albă. Nici acum nu avea puterea să mă privească, nici să-și ridice ochii din podeaua bărcii în timp ce vâslea,

îndepărtându-se de insulă. Stăteam față în față, dar niciunul nu rosti un cuvânt.

Vâslele șuierau ritmic în timp ce el le cufunda în apa aceea negricioasă. Ele păreau să întrebe: De ce?... De ce?... De ce? Dar nu primeau niciun răspuns. Vâslea din ce în ce mai repede, ca și cum aș fi făcut o gaură în barcă dacă nu mă lăsa mai repede la țarm. De îndată ce am simțit că barca ajunsese pe pietrișul de la țarm, am sărit din ea și am fugit spre uscat.

— Emma...

L-am auzit pe Patrick strigându-mă, dar nu i-am răspuns. Am continuat să merg.

— Emma... Îmi pare rău...

Nu am privit înapoi.

CAPITOLUL 30

Atunci când Karl se întoarse din călătoria lui, abia dacă puteam să-i dau voie să mă îmbrățișeze. Nu doream deloc apropierea lui pentru ca nu cumva să-mi șteargă din memorie prezența lui Patrick. Pielea mi se încrețea ori de câte ori Karl mă atinge sau își lipea buzele de ea. Pentru următoarele nopți am mințit, spunând că sunt indispusă, astfel încât să știu că nu venea deloc în apropierea dormitorului meu.

Îmi uram viața. Singura mea șansă de a scăpa de o viață petrecută cu Karl, de o viață fără Patrick, era moartea. Atunci când în luna septembrie ploile au pus capăt secetei, mi-am alinat suferința cu gândul că odată ce râul va ajunge la cota lui normală, urma să mă arunc de pe podul de cale ferată și să mă sinucid. Dar înainte de a reuși să-mi duc planul la îndeplinire, am descoperit faptul că sunt însărcinată.

Știam că acest copil era al lui Patrick. Și mai știam că aș fi fost în stare de orice ca să protejiez viața acestui copil. Puteam să tolerez gândul unei vieți petrecute alături de Karl dacă urma să țin în brațe copilul lui Patrick. Însă am uitat că trebuia să iau în considerare nevoia obsesivă a lui Karl de a controla totul. Planurile lui nu includeau nicidecum un copil.

În dimineața ce urmă tentativei lui eșuate de a mă forța să fac avort, Karl mă aduse acasă cu mașina de la casa

sorei mele Sophie, într-o tăcere de mormânt. Nu am avut curajul să-l privesc. Nu doream ca el să-și dea seama că eram de-a dreptul îngrozită de el și că aveam să fug din nou de el cu prima ocazie care s-ar fi ivit. Trebuia să-l fac să creadă că îl iertasem.

Karl mă apucă brusc de cot, strângându-mă puternic, în timp ce mă conduse de la mașină spre salon.

— Stai jos, Emma, îmi spuse el în timp ce mă așeză forțat pe canapea. Se aplecă peste mine, iar ochii lui negri luceau de mânie ca două bucăți de cărbuni aprinși.

— Știu că acest copil pe care îl aștepți nu este al meu.

— Ce... despre ce vorbești? Bineînțeles că e copilul tău.

— Mincinoaso!

Mă lovi atât de puternic peste față, încât am dat cu capul de colțul canapelei.

În momentele acelea de groază, singurul lucru la care mă puteam gândi era să îl potolesc cumva.

— Te rog, Karl... trebuie să mă crezi. Copilul...

— Să nu îndrăznești să mă minți din nou!

Îmi arătă pumnul lui încleștat. Tot corpul lui tremura de mânie.

— Emma, eu nu m-am protejat. Eu nu pot să concep un copil. Așa că acum, îmi vei spune cine este tatăl.

Cred că m-ar fi bătut până ar fi scos adevărul de la mine dacă nu ar fi auzit o bătaie în ușa din spate. Amândoi ne-am dat seama că era Katie, menajera noastră irlandeză. Pe cât de repede și-a pierdut Karl stăpânirea de sine, pe atât de repede și-o recăpătă.

— Ești o adevărată pacoste! îmi spuse el. Du-te sus și aranjează-te înainte ca ea să te vadă.

Am urcat treptele spre dormitorul meu, clătinându-mă, după care am închis ambele uși. Aș fi vrut să mă ascund într-un colț din dulapul meu și să plâng în hohote, dar nu era timp pentru așa ceva. Probabil Karl avea să meargă în centru pentru a deschide farmacia la ora nouă și să dea voie personalului să intre, după care s-ar fi întors acasă pentru a-și încheia conturile cu mine. Următorul tren spre oraș în acea dimineață era la ora 9.10. Trebuia să ajung cumva la el. Mi-am scos repede hainele tricotate dintr-o valiză și am început să arunc în ea haine și articole de toaletă. Nu aveam timp nici măcar să-mi schimb rochia. Mi-am dat jos, în grabă, ciorapii rupți, mi-am luat niște șosete și am încălțat o pereche de pantofi mai vechi. Am numărat repede banii pe care-i aveam în geantă, după care am luat și puținii dolari pe care îi ascunsesem în cutia mea de bijuterii. Dacă aș fi amanetat toate lanțurile și inelele pe care Karl mi le dăruise, m-aș fi ales cu o sumă bunicică, dar am trântit capacul închizând cutia, rezistând tentației de a fura.

Fereastra de la dormitorul meu dădea spre strada principală. M-am uitat prin perdea până când l-am văzut pe Karl plecând cu mașina. Eram pe punctul de a deschide ușa, când Katie bătu, sperându-mă.

— Doamnă Emma, v-am adus puțin ceai, se auzi vocea ei de cealaltă parte. Domnul Bauer mi-a spus că nu vă simțiți prea bine...

Am deschis puțin ușa. Katie mi-a zărit ochii bulbucați și părul răvășit, și se trase câțiva pași înapoi.

— Oh, doamnă Emma!

— Katie, te rog, ajută-mă. Karl se va întoarce în câteva minute, nu-i așa?

— D... da, mi-a spus că merge să deschidă magazinul și să vă aducă ceva medicament. M-a rugat să am grijă de dumneavoastră până când revine el.

— Nu am timp de explicații, dar trebuie cu orice preț să plec din Bremenville înainte ca el să se întoarcă.

— Și unde veți merge?

— Nu știu. Undeva, în oraș.

— Fratele meu Ian locuiește acolo. Îi puteți spune că v-am trimis eu acolo și că aveți nevoie de o slujbă și de un loc unde să stați.

Lăsă din mâini tava cu ceai și îmi notă repede adresa lui pe o bucată de hârtie. Am zărit cuvintele Parohia St. Michael – parohia lui Patrick – și deja m-am simțit salvată. Am luat în fugă o haină din dulap și am îmbrățișat-o pe Katie. Nu m-am simțit în siguranță până când trenul nu a pornit din loc, lăsând în urmă Bremenville și înaintând cu viteză spre oraș.

Pe drumul acela lung spre oraș, am început să-mi fac planuri. O să-l găsesc pe Patrick și o să-i spun despre copil. Aveam nevoie de ajutorul lui. Nu aveam un loc unde să stau, nu aveam bani, nici-o slujbă, iar copilul urma să se nască în mai puțin de șapte luni. Patrick era nefericit în slujba lui și probabil că renunțase deja la preoție. Mi-am adus aminte cum mi-a spus că nu va mai găsi niciodată puterea de a se împărtăși cu trupul și sângele Domnului Isus. Urma să fugim împreună după cum plănuisem cu mult, mult timp în urmă. Atunci când procesul de divorț

intentat de Karl avea să se finalizeze, eu și cu Patrick ne puteam căsători.

Cea mai mare teamă a mea era aceea că printr-o minune Karl putea să depășească trenul cu mașina și mă va aștepta în gară atunci când voi ajunge. Mi-am legat un batic peste cap și m-am oferit să ajut o mamă necăjită de la clasa a treia, ce avea în urma ei o grămadă de copii. Apucând un copil de mână și pe celălalt în brațe, m-am strecurat printre călători în timp ce coboram din tren. N-am văzut nici urmă de Karl. Atunci când am fost sigură că nu e prin apropiere, am luat un taxi pentru a ajunge la biserica St. Michael. Probabil că noul preot putea să-mi spună unde plecase Patrick după ce demisionase.

Am coborât din taxi exact în fața clădirii gri de piatră. I-am dat șoferului ultima mea bancnotă. Tot ce mai aveam erau doar câteva monezi. Cu picioarele tremurânde am urcat treptele bisericii, legându-mi din nou baticul peste cap, după cum văzusem că aveau obiceiul femeile catolice. Niciodată nu mai trecusem pragul unei biserici catolice.

Înăuntru biserica era învăluită în umbră, iar liniștea era stăpână absolută. M-am așezat pe o bancă și am lăsat ca pacea aceea să-mi inunde sufletul. Tocmai avea loc o liturghie, și ecoul sumbru al imnului se lovea de pereții lambrisați ai bisericii ca o voce cerească. Preotul purta o robă lungă, neagră acoperită cu veșminte purpurii, stând cu spatele la biserică, recitând incantația în limba latină. Deși eram așezată pe ultimul rând, mi-am dat seama după spatele și umerii lui lași și după modul în care îi lucea părul auriu la lumina lumânărilor, că era Patrick.

Atunci când se întoarse, ținând în mâini o cupă, am putut vedea pe fața lui o pace desăvârșită. Am auzit pioșenia și smerenia din vocea lui, chiar dacă nu puteam să înțeleg cuvintele pe care le rostea. Vocea tatălui meu răsunase la fel după ce războiul se încheiase, după moartea Evei, când într-un final, găsi puterea de a accepta tot ceea ce Dumnezeu îngăduise peste noi. Patrick ridică pâinea ce simboliza trupul lui Cristos, rugându-se pentru ea lui Dumnezeu. Îmi spusese că el nu se va mai apropia niciodată de masa Domnului, dar tocmai îl urmăream făcând-o. Într-un fel sau altul, Patrick reușise să se împace cu Dumnezeu.

Îl auzisem pe tata rostind versetele specifice acestei slujbe de sute de ori, așa că știam pe de rost cuvintele pe care Patrick le rostea în latină: "Luați, mâncați; acesta este trupul Meu, care se frânge pentru voi... acesta este sângele Meu, sângele legământului celui nou, care se varsă pentru mulți, spre iertarea păcatelor."

Mi-am adus aminte de privirea aceea rușinată și îngrozită de pe chipul lui Patrick atunci când și-a dat seama de păcatul comis și știam că nu aș fi putut să-i iau pacea pentru a doua oară. Îl iubeam mult prea mult. În timp ce o mână de oameni înaintară spre altar pentru a lua simbolul jertfei lui Cristos din mâna lui Patrick, am părăsit în liniște biserica. Patrick nu trebuia să afle niciodată de acest copil.

Am stat afară pe treptele bisericii St. Michael, întrebându-mă care era următorul pas. Dacă doream să încep o viață nouă fără sprijinul lui, trebuia să găsesc o soluție prin care să cresc copilul de una singură. În timp

ce oamenii părăseau biserica cum liturghia se terminase, mi-am adus aminte de bucata de hârtie pe care mi-o dăduse Katie. Mi-am scos din buzunar hârtia pe care era trecut numele și adresa fratelui ei și i-am arătat-o unei femei în vârstă.

— Scuzați-mă, puteți să-mi spuneți unde e strada King?

— Păi, strada King e chiar aici, după intersecție.

Am găsit magazinul după colț, la o mică distanță.

Și așa l-am întâlnit pe Booty Higgins, fratele lui Katie. În ziua aceea am pășit pentru prima oară în magazinul lui prăfuit și dezordonat, iar el mă întâmpină cu un zâmbet cald pe buze.

— Bună ziua, doamnă. Pot să vă ajut cu ceva?

Șocul de a-l fi văzut pe Patrick în rolul lui de preot, mă lovi dintr-odată. Am izbucnit în lacrimi.

— Ei... nu poate fi chiar atât de grav... nu-i așa?

Booty își lăasă țigara într-o scrumieră plină și mă bătu ușor pe spate. Încercam din răspuțeri să mă reculeg.

— Îmi pare rău...

— Nu face nimic. Sunt sigur că aveți un motiv întemeiat pentru care ați...

I-am pus în mână bucata de hârtie pe care mi-o dăduse Katie.

— Îl caut pe Ian Higgins, am spus eu.

— L-ați găsit. Eu sunt.

— Sunt o prietenă de-a sorei dumneavoastră, Katie. Ea mi-a spus că dumneavoastră m-ați putea ajuta.

Își ridică privirea de la hârtie la mine, după care din nou la ea, privind confuz.

— Am sosit în dimineața asta cu trenul din Bremenville. Aș avea nevoie de un loc unde să stau...

— Ei bine, eu... eu nu știu ce să spun...

— Vă rog, domnule Higgins.

Zâmbi cu seninătate.

— Spune-mi Booty. Toată lumea îmi spune așa. Și numele dumneavoastră e...?

— Emma. Emma Bauer.

După expresia feței lui mi-am dat seama că recunosc de îndată numele celei pentru care sora lui lucra.

— Ei bine, doamnă Bauer, eu chiar știu un loc unde dumneavoastră ați putea locui. De ce nu... hmm... mai bine așteptați-mă afară puținel până o chem pe soția mea să aibă grijă de magazin cât timp lipsesc eu. Vin și eu într-o clipită.

Mă conduse spre ușă în timp ce îmi vorbi și o ținu deschisă pentru mine. L-am urmărit pe fereastra prăfuită cum a intrat în apartamentul lui din spatele magazinului. Într-o clipită însă ieși pentru a mi se alătura, aprinzându-și altă țigară.

— Ar cam fi timpul să am și eu o scurtă pauză, spuse el, după ce luarăm colțul. Pot să vă ajut cu bagajul acela?

— Nu, mulțumesc. Îl duc eu.

— Eu... uh... ar trebui să vă spun câte ceva despre camera respectivă, începu el să-mi explice în timp ce înaintam. Poate veți dori să rămâneți, poate nu.

Mai trase un fum din țigara aceea, după care o aruncă.

— Vedeți dumneavoastră, eu dețin o distilerie. Soția mea nu știe nimic despre asta.

Așa se explica originea poreclei lui – Booty. El era un negustor de băuturi interzise, preparând gin în cadă în timpul prohibiției. Mă conduse spre o pivniță înghesuită, pe care el o închiriasse într-o clădire la câteva case distanță. Era mai mică decât magazia de unelte a tatălui meu și nici pe jumătate la fel de curată, dar era cald înlăuntrul ei datorită sobei care trebuia să încălzească continuu pentru ca aparatul de distilat să funcționeze.

— Aș fi încântat să pot să vă las să locuiți aici, fără să-mi plătiți chirie, spuse el în timp ce turna cărbuni în sobă. Știți... activitățile mele nu ar mai trezi suspiciuni dacă polițiștii ar vedea intrând și ieșind din această încăpere o doamnă atât de frumoasă și respectabilă ca dumneavoastră. Și, de asemenea, mă puteți ajuta să țin soba mereu în funcțiune.

Aproape că am vrut să-l îmbrățișez de fericită ce eram.

— Cum v-aș putea mulțumi vreodată?

— Nu trebuie, replică el timid. Nu trebuie.

Am frecat podelele acelei încăperi până când mâinile mi-au fost rănite, apoi am mobilat-o cu un pat, cu un reșou pe care să-mi gătesc mâncare, un lighean, și un dulap de bucătărie din care lipsea un sertar, obiecte pe care le luasem de la gunoi. Booty îmi dăruie niște farfurii și oale, și o oglindă care avea o suprafață atât de ondulantă, încât mă simțeam ca și cum aș fi consumat și eu din băutura aceea de fiecare dată când îmi pieptănam părul. Soba care alimenta bodega făcea ca în cameră să fie extrem de cald, chiar și pe timpul iernii.

Booty venea o dată sau de două ori pe zi pentru a verifica soba; prietenii lui, Black Jack și O'Brien, care

locuiau în apartamentul de mai sus, luau băutura și o serveau clienților. Într-un final, Booty mă ajută să-mi găsesc o slujbă ca și chelneriță la un local din apropiere. Atât apartamentul cât și restaurantul erau suficient de departe de biserica lui Patrick și de casa lui parohială, așa că nu trebuia să mă îngrijorez că o să dau nas în nas cu el vreodată.

Munceam în cafeneaua aceea atât de multe ore cât îmi dădeau șefii voie, după care mă întorceam acasă în cămăruța mea, unde mă prăbușeam. Știam că riscam să fiu arestată și aruncată la închisoare dacă poliția făcea o razie în apartament, însă eu mă simțeam în siguranță departe de Karl și asta era tot ceea ce conta. Mi-am găsit liniștea și pacea pe insula aceea, înconjurată de o mare de irlandezi-catolici.

Însă sentimentul meu de siguranță fu de scurtă durată. Tocmai mă întorsesem în apartamentul meu după ce lucrasem în tura de mic dejun și prânz, într-o după-masă rece a lunii noiembrie, când am auzit o bătaie în ușă. Mereu cu teama ca nu cumva să fie vorba de un raid al poliției, m-am repezit să ascund mai întâi aparatul în spatele unui ecran pe care Booty îl fabricase dintr-o cutie de împachetat. După aceea m-am întins pe pat și am privit de pe geamul meu pe fereastra pivniței.

Karl Bauer se afla în casa scării, afară. Tata era cu el.

Combi-nația dintre șocul acela și oboseala ce se adunase în urma unei lungi zile istovitoare făcu ca genunchii mei să tremure puternic. M-am prăbușit pe pat, plângând în hohote.

— Emma? strigă tatăl meu. Emma, te rog, deschide ușa.

Nu am răspuns nimic. Nu știam ce să spun. Apartamentul nu avea altă ieșire decât aceea.

— Știm că ești acolo înăuntru, spuse Karl. Te-am văzut venind acasă.

— Karl, pleacă! Nu vreau să te mai văd vreodată! Eram de-a dreptul îngrozită de el.

Mi-am cuprins pânțelele cu mâinile pentru a proteja ființa aceea mică ce se forma în interiorul meu.

I-am auzit vorbind în șoaptă, după care tata mi se adresa din nou:

— Fata mea, pot să intru de unul singur?

Vocea blajină a tatălui meu ce se adresa ca unui copil preaiubit, îmi frânse sufletul. Mi-era rușine să dau ochii cu el. Dar el călătorise atât de mult numai pentru ca să mă vadă.

— Trimite-l pe Karl mai întâi de-aici, am spus eu într-un final.

M-am așezat din nou pe pat și l-am văzut pe Karl ieșind din casa scării. Am auzit un motor pornind, după aceea un efort de viteză pe pietrișul acela în timp ce mașina aceea mare se urni din loc. Am deschis ușa pentru ca tatăl meu să intre înăuntru.

Tata mă ținu strâns în brațele lui.

— Fata mea... spuse el cu o voce aspră. Slavă Cerului că te-am găsit.

M-am simțit protejată, în siguranță – un copil plâpând în brațele tatălui iubit. Am inspirat mireasma aceea familiară a apei lui de colonie, lâna aceea moale a hainei sale. Tatăl

meu. Însă știam că după ziua aceea, el nu o să mă mai iubească vreodată așa cum mă iubea în acele momente.

— Fata mea, cum ești? Ești bine?

Mă îndepărtă puțin de el pentru a-mi studia chipul. Fața lui era ridată de îngrijorări, iar umerii erau împovărați de oboseală.

— Da, tată. Sunt bine. Te rog, ia loc. Dă-mi voie să-ți iau haina.

Aruncă o otheadă spre camera aceea micuță, după care se așeză pe pat, stând încă cu haina pe el. Nu mă întrebă nimic despre sunetul picăturilor ce se auzea dinspre aparatul de distilat sau despre mirosul acela dulceag al băuturii preparate care umplea aerul din încăperea. Stăteam lângă el, înspăimântată, și așteptam ca el să vorbească primul.

— Emma... Își drese vocea, după care mai încercă încă o dată. Emma, voi trece direct la subiect. Karl susține că tu aștepti un copil... și că acest copil nu e al lui. E adevărat?

— Da, e adevărat, am șoptit eu.

— Oh, fata mea... Își închise ochii. Durerea aceea amară pe care i-o provocasem tatălui meu – acela a fost unul din cele mai grele momente din viața mea. Cum am putut să-i provoc atâta suferință acestui bărbat atât de bun, tocmai lui, celui pe care îl iubeam cel mai mult! Atunci când își ridică din nou capul, îmi spuse:

— Am venit să te duc acasă. Karl este un bun creștin. E gata să te ierte de dragul jurămintelor pe care vi le-ați spus unul altuia.

M-am înfiorat numai gândindu-mă la abilitatea lui Karl de a-l amăgi. Cum putea tata să creadă că el era un bun creștin?

— Ți-a spus că a încercat să mă forțeze să fac avort?

— Karl nu mi-a spus nimic despre avort.

— Nu, bineînțeles că nu ți-a spus. Dar tocmai asta a încercat să facă. Tocmai de aceea am fugit. Și tocmai de aceea nu îl mai vreau în apropierea mea.

Tristețea și confuzia înnourară ochii blânzi ai tatălui meu. Dar am mai zărit încă ceva – îndoială.

— Tată, nu mă crezi?

— Nu știu ce să mai cred, îmi răspunse el liniștit.

Gesticulă cu mâinile a consternare.

— Cum aş putea să știu care e adevărul?

— Eu sunt fiica ta! Eu nu te-aș minți!

Tata nu dădu niciun răspuns.

— Vezi? Am știut că tu și mama veți fi de partea lui. Tocmai de aceea am fugit din Bremenville.

Am dat să mă ridic, dar el mă apucă de mână și mă trase jos, lângă el. Mâna lui era la fel de rece ca piatra.

— Emma, nu am venit până aici ca să vorbesc de ceea ce deja s-a întâmplat. Încerc să găsesc o cale prin care tu să ajungi la un acord cu el. Karl vrea să te reîntorci acasă. El e gata să te ierte.

— Cu ce condiție?

Eu îl cunoșteam mult prea bine pe Karl. Știam că trebuia să plătesc un preț.

Tata suspină.

— El se va ocupa de toate demersurile pentru ca tu să naști în secret copilul, după care să-l dea spre adopție.

— Dar tată, e și copilul meu! Trup din trupul meu și carne din carnea mea! Cum să-l dau unor străini?

— Am putea găsi o familie bună, creștină care...

— Tată, nu! Nu pot să cred că tu ai fi de acord cu așa ceva! E vorba aici de nepotul tău!

— Nepotul meu merită să crească alături de părinți care să-l iubească. Karl poate niciodată nu-ți va iubi copilul așa cum ar trebui să facă un tată. Poți să înțelegi acum de ce lui i-ar fi atât de greu să crească copilul unui alt bărbat?

— Da. Dar tu poți să înțelegi că mie mi-e imposibil să renunț la copilul meu?

— Emma, Karl e gata să facă pentru tine mai mult decât crezi. E gata să te ierte dacă...

— Dar tu, tată? Tu ești gata să mă ierți – chiar dacă nu mă întorc înapoi la Karl?

— Pocăința precede iertarea, fata mea. Înseamnă că trebuie să-ți pară rău pentru ceea ce ai făcut. Mă rog ca tu să-ți fi mărturisit păcatul lui Dumnezeu și să îl fi implorat să-ți acorde iertarea Lui. După aceea, bineînțeles că te voi ierta...

— Dar mie nu îmi pare rău!

— Oh, Emma.

Cuvintele mele îl durură atât de mult pe tatăl meu, de parcă i-aș fi înfipt un cuțit în inimă.

— E adevărat, tată. Eu îl iubesc pe Patrick. Niciodată nu l-am iubit pe Karl.

— Deci, spuse tata înghițind în sec, deci Patrick O'Duggan e tatăl acestui copil?

— Da. Iar mie nu-mi pare rău că am petrecut noaptea aceea împreună. Mi-aș fi dorit să ne putem petrece toată viața împreună.

— Ție nu-ți pare rău că ai comis păcatul adulterului? mă întrebă tata, șoptind îngrozit.

Cuvintele mele înfipseră și mai adânc cuțitul în inima lui.

— Singurul regret pe care îl am e acela că nu m-am căsătorit cu Patrick de la bun început. Îmi pare rău că m-am căsătorit cu Karl. Jurămintele pe care le-am făcut au fost rostite în păcat, deoarece eu am jurat să-l iubesc pe Karl, dar aceea a fost o minciună. Nu puteam să-l iubesc din moment ce eu încă îl iubeam pe Patrick.

— Emma, copilul tău a fost conceput în păcat și...

— Copilul pe care îl port este o făptură ce nu are nici-o vină pentru nimic. Nu o să consider lucrul ăsta ca pe un mic secret murdar ce trebuie ascuns sub un covor. Nu o să renunț la copilul lui Patrick. E tot ce mi-a mai rămas de la el!

— Dacă tu îți iubești copilul, atunci te implor să te pocăiești... de dragul copilului tău. Scriptura spune că urmările păcatelor părinților vor cădea asupra copiilor lor până într-al treilea și al patrulea neam. Asta e ceea ce-ți dorești? Vrei ca nepoții și copiii tăi să aibă un zid de despărțire între ei și Dumnezeu?

— Cum aș putea să spun că-mi pare rău de ceva, când nu îmi pare?

— Emma, Dumnezeu nu te poate ierta decât dacă tu îți mărturisești păcatul și te pocăiești!

Am așteptat ca adevărul acela groaznic să-mi pătrundă în inimă, după care am adăugat:

— Atunci bănuiesc că nu voi fi niciodată iertată pentru fapta mea.

Tata își coborî capul în pământ și își acoperi ochii cu o mână.

Rămase multă vreme tăcut. Stăteam foarte aproape unul de altul, dar știam că prăpastia care se adâncise între noi doi era de netrecut.

— Asta e alegerea ta, și nu a lui Dumnezeu, spuse el în cele din urmă. Și nici a mea. Îți aduci aminte de povestea fiului risipitor de la școala duminicală? Dumnezeu te va aștepta cu brațele deschise oricând tu vei fi gata să te întorci la El. El vrea să-ți dea iertarea Lui.

Se ridică cu greu de pe pat de parcă l-ar fi durut fiecare articulație a organismului lui și păși spre ușă. După ce o deschise, se întoarse spre mine și îmi spuse:

— Și eu te voi aștepta, Emma. Cu brațele deschise. În fiecare zi a vieții mele.

Duminica, ziua Domnului, era cea mai grea zi din săptămână pentru mine, aducându-mi aminte cu durere atât de Patrick cât și de tatăl meu. Cafeneaua la care lucram eu era aproape, așa că deseori îmi petreceam ziua explorând orașul – deși eram întotdeauna foarte atentă ca nu cumva să sfârșesc prin a ajunge în zona bisericii St. Michael. Și magazinul lui Booty era, de asemenea, foarte aproape, iar el câteodată își petrecea toată după-amiaza în apartamentul meu reparând aparatul de distilat. Într-o duminică a lunii decembrie, văzând că vremea de afară

era mult prea rece pentru plimbarea mea obișnuită, am rămas acasă. Stăteam în patul meu odihnindu-mă, în timp ce Booty stătea pe podea meșterind ceva la aparatul cu pricina, încercând să destupe un furtun. Vorbeam liniștiți, când am simțit deodată cum mișcă copilul în pânțele mele pentru prima dată.

— Oh! am exclamat eu ridicându-mă în picioare.

Booty se sperie teribil, crezând că sosiseră polițiști prin zonă. Încercă și el să se ridice, și se izbi cu capul de piciorul sobei.

— Au! Ce... ce s-a întâmplat?

— Oh, e atât de... incredibil! Tocmai am simțit că s-a mișcat copilul, l-am simțit! A fost ca și cum... m-ar fi atins aripa unui fluture sau... degetele unei mâini extrem de mici!

Booty își șterse mâinile de o cârpă și se apropie pentru a se așeza pe cealaltă margine a patului meu. Era cu ochii înlăcrimați, iar vocea suna blând.

— Ah, deci de aceea te-ai ascuns aici tot timpul acesta... e vorba de un bebeluș!

Am încuviințat cu capul.

— Karl... soțul meu, nu și-a dorit acest copil. El a încercat să mă facă să mă descotorosesc de el.

— Sărmana de tine...

O bătaie puternică în ușă ne întrerupse. De data aceasta amândoi am crezut că sosiseră polițiștii. Booty îngheță, prea șocat pentru a se mai mișca, dar eu m-am urcat repede pe pat și am privit afară.

— E o femeie, Booty. E She...

Următorul lucru pe care l-am știut a fost acela că ușa se deschise, iar ea se năpusti asupra lui Booty asemeni unui vârtej.

— Aha! Deci cu de-astea te ocupi tu pe la spatele meu? Sfânta Maria și cu Iosif, și toți sfinții! Deci ai o amantă!

— Nu! Sheila, nu! Nu e deloc ceea ce crezi tu!

— Ar fi trebuit să-mi dau seama, jigodie ce ești, netreb...

Avea în mâini o geantă mare, maronie de mărimea unei valize mici, cu care se năpusti asupra lui Booty, lovindu-l în cap. Lovitura îl luă prin surprindere, și înainte ca el să poată reacționa, ea îl mai lovi de două ori. Atunci când se prăbuși la pământ, acoperindu-și capul, ea începu să-l lovească și să-l ciomăgească în același timp.

— Oprește-te! O să-l omori! am țipat eu. Oprește-te!

Se întoarse spre mine.

— Stai domnița mea, că urmezi și tu! Vom vedea câți alți bărbați căsătoriți te vor mai dori după ce termin eu cu tine!

M-am dat încet înapoi.

— Nu, ascultă-mă! am spus eu bâlbâindu-mă. Eu nu sunt amanta lui! Îți jur dacă vrei... pe Biblie că eu și cu soțul tău nu...

— Oh, puștoaico, fii fără grijă, vei avea șansa să te confesezi, și nici să nu-ți treacă prin cap că vei scăpa! O să-l trimit pe părintele O'Duggan, și vom mai vedea noi apoi ce va avea el de spus despre toată această treabă.

— Nu, te rog...

Booty reuși să se ridice în picioare. Veni tiptil pe la spatele soției lui, ținându-i brațele și geanta ei colosală.

— Sheila, draga mea, ascultă-mă. Doamna Bauer nu e amanta mea. Ea este o prietenă de-a lui Katie, care a avut nevoie de un adăpost. Noi doi niciodată...

Dar doamna Higgins nu asculta. În timp ce se smucea pentru a se elibera din brațele lui Booty, se apucă să rostească un potop de înjurături irlandeze cu o voce pițigăiată în urma cărora Booty ar fi rămas deformat și castrat pentru tot restul vieții lui, dacă toți sfinții ar fi băgat-o în seamă.

M-am încălțat rapid, fiind gata de fugă.

— Atunci ce faci tu de unul singur aici cu ea? țipă Sheila.

— Eu sunt aici pentru a repara aparatul acesta de distilat.

— Ce spui?

— Sheila, e un aparat de distilat care prepară băutura, îi spuse Booty. Cu asta m-am ocupat de când am venit aici.

— Tu ești un contrabandist de băuturi alcoolice? Mai și încalci legea pe lângă toate cele?

— Eu și O'Brien încercăm și noi să mai câștigăm un bănuț în plus cum putem. Sheila, mulți oameni fac lucrul ăsta, să știi. Cred că la fiecare bloc există câte o bodegă ascunsă sau două.

Sheila se eliberă într-un final din strânsoarea lui și plecă val-vârtej. Booty o urmă îndeaproape. Eu am închis ușa în urma lor, după care m-am prăbușit pe pat. Însă trecu mult timp înainte ca eu să mă fi putut opri din tremurat.

CAPITOLUL 31

Cu o săptămână înainte de Crăciun, m-am întors acasă de la serviciu după o dimineață lungă și istovitoare, și le-am găsit pe mama și pe sora mea Vera tremurând în casa scării. Mi-a fost atât de rușine că trebuia să le primesc în cămăruța aceea în care locuiam și că o să descopere că aștept un copil, încât aproape am fugit în direcția opusă. Însă acum era prea târziu. Ele mă văzuseră deja din depărtare. Mama lăsa jos bagajele pe care le avea în mâini și fugi înspre mine. Mă îmbrățișă plângând.

— Hai mai bine să mergem înăuntru, le-am spus eu câteva minute mai târziu, înainte să ne înghețe pleoapele.

Mi-am șters lacrimile și am deschis ușa.

În timp ce mama și Vera cercetau acum micuța mea încăpere, văzându-mi patul lăsat în jos, pereții gri de ciment și aparatul de distilat pe care îl lăsasem neacoperit, fierbând, știam că în mintea lor își închipuiau casa aceea grandioasă pe care o lăsasem în Bremenville, casa pe care Karl o construise pentru mine. Nu am vrut să le întreb motivul pentru care au venit, așa că m-am ținut ocupată cu aranjarea hainelor lor, după aceea le-am încălzit apă pe reșou pentru un ceai. Știam că mama o să-mi spună motivul pentru care venise atunci când era pregătită.

În timp ce stăteam cu spatele spre ele, Vera se îndreptă spre aparatul de distilat.

— Emma, ce e acesta?

— E... ă... nu e al meu. Aparatul acela era aici când m-am mutat eu.

— Dar ce face?

— Cum se ivește ocazia, o să mă mut într-un apartament mai bun, le-am explicat eu, însă toți proprietarii au pretenția de a li se plăti în avans chiria pe o lună, așa că trebuie să economisesc bani.

— Emma, nu ai nevoie de alt apartament, vorbi mama liniștit. Noi am venit să te ducem acasă.

Mi-am luat privirea de la ea.

— Tata te-a trimis?

— Nu, el crede că noi am venit să facem cumpărături pentru Crăciun. Karl este cel care ne-a plătit biletele de tren.

Ce mișcare inteligentă din partea lui Karl!, mi-am spus eu în timp ce terminam de preparat ceaiul. El știa prea bine că mie mi-ar fi fost rușine să-i spun mamei adevărul sau să discut cu ea motivele plecării mele de față cu Vera. Am tăiat în două bucăți mici plăcinta pe care o adusesem de la localul în care lucram. Era tot ce aveam în casă și cu ce le puteam servi.

— Vera, vino stai jos și mănâncă și tu din plăcintă, i-am spus eu.

Ea se plimba încă în jurul acelei mașinării, studiind-o de zor.

— Ție îți mai rămâne ceva? mă întrebă ea în timp ce-i întindeam ei și mamei mele o ceașcă de ceai și o farfurie.

— Am numai două cești, am spus eu încercând să zâmbesc. Bănuiesc că aş putea bea eu dintr-o parte, și tu dintr-alta, dar eu tocmai am mâncat la lucru. Sunt sătulă.

M-am frecat pe stomac pentru a-mi întări vorbele, după care am simțit cum mi se aprind obrajii când am văzut-o pe mama întorcându-și ochii. Probabil că tata îi spusese dinainte despre condițiile mizere în care locuiam, însă Vera nu avusese nici cea mai vagă idee. Rămase cu gura căscată de uimire. Tăcerea din încăpere devenise deja apăsătoare.

Rușinată, îmi doream să mă pot ascunde de ele, dar nu găseam niciun ungher în care să mă pitesc în cămăruța mea. M-am așezat pe podea, față în față cu mama, sprijinindu-mi spatele de perete.

— Mamă, îmi pare rău... și regret faptul că a trebuit să vii atâta drum pentru nimic, dar eu nu mă pot întoarce acasă cu tine.

— Emma, te rog, mă imploră Vera. Karl se simte atât de singur fără tine! El...

— El minte. Mândria lui e cea care suferă. Vera, el nu mă iubește, încă de la bun început, eu și Karl am fost nefericiți. Știu că el e băiatul mătușii Magda și că tu îl crezi cel mai tare, dar... dar niciodată nu ai locuit cu el sub același acoperiș. Karl e cu totul altă persoană acasă decât pare a fi la magazin sau la biserică.

— Ce vrei să spui? Cum poate să fie diferit?

Era evident că Vera era de partea lui și că venise tocmai pentru a-i apăra cauza. Eram de-a dreptul disperată.

— Vezi? Știam că nimeni nu mă va crede. De aceea am plecat. Însă eu nu mă mai pot întoarce la el. E un om furios și violent iar... eu nu o să mă mai întorc niciodată la el.

Mi-am cuprins genunchii cu brațele și mi-am lăsat capul în jos, împovărat de crunta deznădejde. Mă simțeam extraordinar de singură.

— Te cred, șopti mama.

Cred că dacă încăperea aceea nu ar fi fost atât de micuță, nu aș fi auzit-o. Mi-am ridicat privirea și am văzut-o privindu-mă fix, dar văzând mult mai departe de ceea ce se putea vedea.

— Te cred, Emma, spuse ea din nou.

— Mă crezi?

Încuviință din cap, plină de mâhnire.

— Nimeni nu a știut ce fel de părinte a fost tatăl lui Karl atunci când era acasă. Eram singura persoană din afară care știa de vânătăile Magdei. Ba o dată chiar am putut să văd urmele de curea pe care le-a lăsat pe spatele lui Karl. Magda m-a implorat să țin totul secret. Ea nu l-ar fi putut părăsi pe Gus. Îl iubea prea mult.

— Mamă, eu niciodată nu l-am iubit pe Karl. Am încercat, dar...

— Știu, Emma. Știu că ai încercat din răspuțeri. Te-ai căsătorit cu el numai pentru a-i face pe plac tatălui meu și mie, nu-i așa?

— Îmi pare rău...

— Nu, eu sunt cea care trebuie să-și ceară iertare. Em am comis o mare greșeală. M-am gândit că poate tu vei fi ca mine și că-ți vei găsi fericirea dacă vei locui în

Bremenville având un soț și copii, pentru că mă bucuram să fie așa. Mi-am spus că poate Karl o să fie genul de soț care a fost Friedrich pentru mine. Însă tu nu poți fi ca mine, Emma. Tu nu te asemeni cu mine și am greșit atunci când am cerut asta de la tine. Iar Karl nu se aseamănă deloc cu tatăl tău. Karl a crezut că va putea să-ți cumpere dragostea cu bijuterii, cu slujitori și cu o casă splendidă, tot așa cum a câștigat respectul celor din comunitate prin deschiderea acelei farmacii atât de elegante. Tatăl tău mi-a câștigat dragostea sacrificându-se pentru mine – aceasta e cea mai mare dovadă a unei iubiri adevărate. Și tu ai demonstrat-o atunci când l-ai lăsat pe cel iubit să devină un preot... Îmi pare rău, Emma. Am greșit atunci când te-am încurajat să te căsătorești cu Karl. Acum greșeala mea mă va costa cu pierderea fiicei mele.

Am fost atât de ușurată și de uluită să constat că ea mă înțelegea cu adevărat, încât mi-am îngropat fața în mâini și am început să plâng. Mama își puse jos ceașca și farfuria, și îngenunche alături de mine, luându-mă în brațele ei.

— Adevărul e că, eu vreau să te întorci acasă de dragul meu. Pentru că te iubesc, Emma. Pentru că nu suport gândul de a fi separată de una dintre fiicele mele. Însă dacă asta ar implica să te duci înapoi la Karl, atunci eu nu o să-ți cer să vii acasă.

— Mamă, aș putea să-mi impun mie să locuiesc din nou cu Karl, dar el nu vrea acest copil. El vrea să renunț la el. Și decât să fac una ca asta, mai degrabă îmi petrec tot restul zilelor în văgăuna asta.

Mama mă lăsă să plâng în brațele ei pentru mult timp. Vera nu rosti un cuvânt. Părea buimăcită, acum când descoperise că Karl nu era, de fapt, cine crezuse ea. Într-un final, mama își scoase batista și mă ajută să-mi șterg lacrimile.

— Vino, așează-te pe pat lângă mine. Ți-am adus ceva, Emma – un cadou de Crăciun.

Își deschise una dintre genți și îmi înmână un plic. Înăuntru erau niște fotografii – cele trei surori ale mele și cu mine, îmbrăcate în rochii albe și purtând niște cizme cu toc; apoi alta îi înfățișa pe tata și pe mama în fața bisericii; Eva în uniforma ei de la Crucea Roșie; Karl și cu mine în ziua nunții noastre. Am vrut să rup în bucăți ultima poză, însă ceva îmi spunea înlăuntru meu că poate, într-o bună zi, trebuia să dovedesc că am fost într-adevăr căsătorită.

— Păstrează-le ca să-ți aduci mereu aminte de noi, spuse mama. Și mai vreau să-ți dăruiesc ceva.

Desfăcu o bucată de hârtie și îmi așeză cadoul în mâini – ceașca lacrimilor primită de la bunica ei.

— Oma mi-a dăruit-o pentru a-mi alina suferința, așa încât să-mi aduc întotdeauna aminte de casa și de familia mea, de cei care mă iubeau chiar dacă eram atât de departe de ei. Emma, eu nu mai am nevoie de ea, ci tu ai nevoie. Ea îți va aminti că și tu ai o familie care te va iubi mereu.

Am strâns ceașca aceea la pieptul meu, și pentru cele câteva secunde în care mi-am închis ochii, eram din nou un copil – bând lapte din ea în bucătăria mamei, tocmai pentru a-mi opri lacrimile. Am simțit din nou aroma din

bucătăria ei, a găluștelor gătite pe sobă, am auzit râsetul cald al tatălui meu și vocea Evei ce mă implora, spunându-mi: " Vino să te joci cu mine, Emma." Însă în momentul în care mi-am deschis ochii, mă aflam din nou în sărăcăciosul apartament de la subsol. Îmi pierdusem tatăl, o pierdusem pe Eva, iar acum și mama și sora mea erau pe punctul de a mă părăsi. Și pe ele, ca și pe toți ceilalți dragi mie, exista șansa de a nu le mai vedea niciodată.

— În momentul acesta ai parte de tristețe din plin, îmi spuse mama în timp ce ne luam rămas-bun. Dar să nu uiți niciodată... bucuria și tristețea apar și dispar asemeni fluxului și refluxului.

Am continuat să lucrez în acea cafenea până când sarcina a devenit evidentă, așa că patronul mă concedie. În zilele acelea, mamele care erau însărcinate trebuiau să stea acasă, în ultima perioadă a sarcinii lor. Ele nu se expuneau în public, și cu siguranță, nu serveau la mese.

Economisisem îndeajuns de mulți bani pentru a mă muta, dar am constatat că foarte mulți proprietari nu închiriau camere femeilor singure, cu atât mai puțin uneia care era însărcinată. M-am întors acasă plângând după o altă tentativă nereușită de a-mi găsi un apartament, și i-am găsit pe O'Brien, Black Jack și pe Booty în camera mea, trebăluind la aparatul acela stricat.

— Hei, Emma, de ce plângi? mă întrebă O'Brien când îmi văzu lacrimile șiroind pe obraji.

— Trebuie să gădesc o soluție pentru a mă muta de aici înainte ca bebelușul să se nască, dar se pare că nu gădesc niciun loc decent. Nimeni nu vrea să-mi închirieze.

O'Brien veni alături de mine, cuprinzându-mă cu brațul lui.

— De ce nu mi-ai spus nimic mai devreme? Mi-ar face mare plăcere să mă mut cu tine și să pretind că sunt soțul tău. Aș prefera mult mai mult să mă trezesc dimineața și să văd chipul tău frumos, decât moaca aia urâtă a lui Black Jack.

— Mulțumesc de ofertă, dar eu sunt o femeie căsătorită.

I-am îndepărtat cu blândețe mâna de pe umăr.

— Ah, Emma. Nu o să încerc să-ți fac nimic. Vreau doar să vin cu tine să te ajut să-ți găsești un loc. Aș putea dormi pe podea câteva luni, după care aș deveni soțul cel netrebnic și mizerabil, și te-aș părăsi după ce copilul s-a născut.

Oferta lui mă emoționează.

— Chiar ai fi gata să-mi faci așa ceva?

L-am văzut schimbând priviri și zâmbete cu Black Jack.

— Nu ar fi pentru prima oară când ar părăsi... Începu Black Jack, însă O'Brien îi făcu semn să tacă.

— Nu are importanță, ea nu vrea să audă povestea ta acum. Deci, Emma, acesta e singurul lucru care te necăjește sau mai este și altceva pentru care ai nevoie de ajutorul nostru?

— Da, plăcerea ar fi de partea noastră dacă ne-ai da voie să ne ocupăm de soțul tău, în caz că te necăjește, se oferi Black Jack.

— Nu, nu. Nu el e problema, veni de îndată răspunsul meu.

Mi-l imaginasem pe Karl pe fundul râului Squaw, având pietre legate de picioare.

— Mi-ar prinde bine o altă slujbă acum că am fost concediată de la cafenea... dar, bănuiesc că nu știți alt loc în afară de circ, unde ar angaja o femeie grasă.

O'Brien își trecu degetele prin clăia lui de păr roșcat în timp ce cugeta profund la problema mea. Înainte de a putea răspunde, se auzi o bătaie în ușă. Black Jack sări în picioare. O'Brien stătea pe poziții, de parcă era pe punctul de a o lua la goană.

— Cine e? întrebă el.

— Sheila Higgins.

Toată lumea își roti privirea spre Booty, care stătea pe podea în fața aparatului. Îi făcu semn din cap lui O'Brien să deschidă ușa. În momentul în care ușa se deschise, Sheila se repezi spre mine și mă înhăță de braț.

— Te-am prins, stricato! spuse ea. Nu ai cum să-mi scapi.

Se întoarse pentru a striga pe cineva care aștepta afară.

— Părinte, puteți intra acum. Sunt toți aici, inclusiv femeia despre care v-am vorbit.

Un om înalt, îmbrăcat în negru apăru în pragul ușii. M-am trezit stând față în față cu Patrick.

Se făcu alb ca varul.

— Emma? întrebă el.

Sheila era de-a dreptul consternată.

— Părinte, dar cum de îi știți numele?

Însă Patrick nu mai găsi puterea de a rosti alt cuvânt. Mă privea fix, vădit îngrozit să mă vadă pe mine când el se aștepta să o vadă pe amanta lui Booty. După aceea se albi și mai tare când dădu cu ochii de pânțelele meu. Mă temeam ca nu cumva să-mi fie rău. Mi-aș fi dorit ca să se deschidă pământul și să mă înghită.

Booty se ridică în picioare.

— Sheila! Tu l-ai adus aici pe părintele O'Duggan? Ce-a fost în capul tău?

— Păi cum am văzut că nu renunți la femeia ta și la afacerea ta, a trebuit să fac ceva!

— Dar ți-am spus că nu e amanta mea!

Între el și Sheila se încinse o ceartă în toată regula. O'Brien și Black Jack se alăturară și ei "cercului", astfel că toți țipau în același timp. M-am simțit foarte slăbită.

— Tăceți și ascultați-mă! strigă Patrick dintr-odată.

Așteptă până când în cameră se făcu liniște.

— Și acum, să începem cu începutul: cine deține această mașinărie?

— Noi trei părinte, răspunse Booty cu pioșenie.

Arătă spre el, spre O'Brien și spre Black Jack.

Patrick se apropie un pas de Booty.

— Ian, nici măcar nu o să te întreb cum de ți-ai făcut de lucru cu doi oameni ca aceștia, pentru că știu că tu ești un om cu frică de Dumnezeu. Sunt sigur că știi și tu că ceea ce faci aici e ilegal. Merită să riști pedeapsa cu închisoarea, să-ți pierzi soția și magazinul – fără să mai includ aici și sufletul tău – numai pentru a câștiga câțiva cenți în plus?

— Eu... eu m-am gândit... vreau să spun, mi s-a părut... se bâlbâi Booty privind în pământ. Nu, părinte. Îmi pare rău.

— Dacă chiar îți pare rău, atunci poți să mi-o dovedești dacă iei mașinăria aia și o arunci direct la gunoi.

— Eh, așteaptă puțin... Începu O'Brien, însă Patrick îi tăie calea.

— De-ajuns! Chiar acum Ian – din momentul ăsta! Că de nu, o să vă dau pe mâna poliției chiar eu!

Se întoarse pentru a o privi pe Sheila, reușind să evite să mă privească.

— Doamnă Higgins, puteți să mergeți acum liniștită acasă, spuse el cu blândețe.

Își puse mâna pe umărul ei și o conduse spre ușă.

— Dar ea? întrebă Sheila înclinându-și capul în direcția mea.

— O să mă ocup de tot, promise el. O să trec mâine pe la magazinul dumneavoastră și vom mai vorbi atunci.

De îndată ce ea plecă, Patrick își puse mâinile în șold, urmărind pe Booty și pe ceilalți doi demontând mașinăria. Într-un final, se întoarse către mine, dar privi în podea și nicidecum spre fața mea.

— Să mergem afară unde putem să vorbim puțin între patru ochi, îmi spuse el.

Inima mea începu să bată cu putere în timp ce mi-am luat haina și l-am urmat pe Patrick afară. Îmi arătă cu mâna o bancă liberă de la colțul străzii.

— Să ne așezăm acolo, îmi spuse el.

Extenuată, m-am așezat pe ea. Patrick se așeză puțin mai târziu. Sub lumina aceea slabă a felinarelor de pe

stradă, mâinile lui arătau albe așa cum erau așezate pe coapse. Stăteam atât de departe unul de altul, încât ai fi zis că eram doi străini așteptând autobuzul. Liniștea se interpuse între noi asemeni unui zid de despărțire.

Mă întrebam la ce se gândea. Oare chiar credea el că eu sunt amanta lui Booty? Mi-am adus aminte privirea îngrozită de pe fața lui atunci când a văzut că femeia acuzată eram chiar eu. Acum,, niciunul dintre noi nu știa cum să înceapă. M-am decis să vorbesc eu prima.

— Patrick, eu nu sunt amanta lui Booty. Sora lui e o prietenă de-a mea. Aveam nevoie de un loc unde să stau, iar Booty a fost drăguț să mă primească...

— Shhh, Emma. Nu trebuie să-mi explici nimic. Te cred.

Mă luptam să-mi stăpânesc lacrimile care mi-ar fi exprimat ușurarea imensă ce o simțeam. Își ridică privirea spre mine, și ochii noștri se întâlniră pentru prima dată din acel moment teribil în care el apărură în ușă.

— Ce faci aici în oraș, Emma?

— L-am părăsit pe Karl.

— De ce...? Din cauza mea?

Atunci când nu i-am răspuns, s-a înfuriat.

— Biblia spune: "Ceea ce Dumnezeu a unit, omul să nu despartă!" Trebuie să știi dacă ți-am distrus căsnicia.

— Nu. Căsnicia noastră era distrusă cu mult timp înainte ca tu să fi venit înapoi în Bremenville.

— Atunci de ce?

Se opri atunci când auzi pași apropiindu-se. M-am întors și l-am văzut pe O'Brien grăbindu-se înspre noi. Black Jack stătea proțâp în ușa apartamentului meu.

— Hei, Emma, nu trebuie să stai să-l asculți pe domnul preot, îmi spuse O'Brien. Vino înapoi, înăuntru.

Patrick sări în picioare.

— Ba nu va face nici măcar un pas până când mașinăria aia nu dispare de-acolo. Ai idee ce i s-ar fi putut întâmpla dacă polițiștii ar fi găsit-o acolo, păzind aparatul vostru de distilat? Ea ar fi mers la închisoare! Pentru delictul vostru

— Noi doar îi purtam de grijă. Iar aparatul era în siguranță.

— Da? Atunci cum de nu l-ai ținut în apartamentul tău?

— Asta nu e treaba ta! veni replica tăioasă a lui O'Brien, ce își încleștă pumnii și își scoase bărbia în afară, provocându-l pe Patrick.

Înainte ca vreunul dintre noi să poată clipi, Patrick îl lovi cu pumnul în față pe O'Brien, după care îi mai aplică o serie de doi pumni în stomac. O'Brien căzu la pământ, ținându-se de stomac.

— Ridică-te! strigă Patrick așteptând să-l lovească din nou.

— Patrick, ai grijă! am strigat eu.

Black Jack venea din spate mâncând pământul, pentru a-și apăra prietenul. Atunci când Patrick se întoarse spre el, Black Jack se opri în loc.

— Părinte, eu nu vreau să lovesc un preot, dar trebuie să-l lăsați în pace pe O'Brien.

Patrick își smulse gulerul preoțesc de la gât.

— Dă-i drumul și arată-mi ce poți!

Își aruncă gulerul de pământ.

— V-aș putea ucide pe amândoi pentru că ați implicat-o pe Emma în afacerile voastre murdare!

Se grăbi spre Black Jack, aplicându-i o altă lovitură puternică. S-au luat la bătaie. Am văzut că fețele sângerau în timp ce se snopeau în bătaie unul pe altul, și auzeam sunetul loviturilor și a grohăiturilor lor. Patrick încasa ce era mai rău, însă mânia lui nu-i lăsa să se retragă.

— Opriți-vă! Hei, opriți-vă! țipam eu.

— Emma, nu te amesteca! strigă O'Brien de la locul de unde zăcea. Însă eu nu puteam sta deoparte și să văd cum fața aceea mult iubită de mine era însângărată. M-am grăbit să opresc acea bătaie cruntă. O'Brien se ridică cu greu de jos pentru a-l opri pe Black Jack.

— O'Brien, mai bine plecați de aici! am strigat eu după ce reușiserăm să-i oprim. Plecați!... Plecați de-aici!

O luară pe stradă în jos, după care se urcară în primul autobuz ce apăru după colț. Un moment mai târziu, acesta plecă mai departe.

Patrick gemu și se prăbuși înapoi pe bancă. Sângele îi șiroia din nas și dintr-o tăietură pe care o avea deasupra ochiului. Mi-am scos eșarfa din buzunar și am început să-i șterg fața.

— Cu grijă! gemu el atunci când i-am atins nasul. Cred că e rupt.

I-am pus eșarfa în mână astfel încât să se poată șterge el.

— De ce te-ai luat la bătaie cu Black Jack? A fost campion la box pe când locuia în Irlanda. Ai înnebunit cu totul?

— Dar tu, Emma? Ai înnebunit? Cum de îți faci de lucru cu niște contrabandiști!?

Am inspirat adânc după care am lăsat aerul să iasă.

— Am nevoie de ajutor. Nu mai pot de una singură... iar copilul se va naște în câteva săptămâni.

Patrick își lăasă în jos bucata aceea de pânză de pe locul de unde o ținea pentru a opri sângerarea.

— Copilul pe care-l aștepți... e al meu? șopti el.

Am ezitat. Eram pe punctul de a-l minți, dar Patrick citi răspunsul din inima mea.

— Oh, Dumnezeule, iartă-mă! strigă el.

Își acoperi fața.

— Karl a știut că copilul acesta nu e al lui, am răspuns eu liniștită. A încercat să mă facă să avortez. L-am părăsit tocmai pentru a proteja copilul nostru.

Am văzut cum o picătură de sânge se porni din rana de deasupra ochiului lui, după care îi coborî printre degete. Câteva minute mai târziu, își șterse ochii frecându-i cu podul palmei după care îi lăasă din nou în pământ.

— Bineînțeles că ne vom căsători de îndată ce divorțul tău va fi pronunțat. Emma, nu va mai trebui să recurgi la afaceri ilegale. Eu îți voi purta de grijă ție și copilului nostru.

Mă așteptam ca el să mă ia în brațe, să mă mângâie. Însă lucrul acesta nu se întâmplă. Rămase mai departe cu brațele pe coapse, cu capul aplecat, cu mâinile bălăgându-i printre genunchi. Sângele curgea pe pământ asemeni unor lacrimi.

— Nu, Patrick!

Își ridică capul din pământ.

— Poftim?

Nu mă voi căsători cu tine. Deja mi-am distrus propriami viață. Nu vreau să o distrug și pe a ta.

— Emma, e nevoie de doi oameni care să conceapă un copil! Și eu sunt la fel de vinovat ca tine! Amândoi am dat-o în bară, așa că acum ar fi cazul să-mi asum și eu responsabilitatea pentru ceea ce am făcut.

— Patrick, eu nu o să mă căsătoresc cu tine.

— Emma, nu fi absurdă! Bineînțeles că ne vom căsători. Eu te-am lăsat însărcinată cu acest copil!

— Tu nu mi-ai spus că mă iubești sau că nu poți trăi fără mine. Abia poți să mă privești în ochi. Patrick, nu renunța la preoție pentru mine, deoarece eu nu o să mă răzgândesc. Nu mă voi căsători cu tine!

Am văzut un alt autobuz venind de partea noastră a străzii și m-am grăbit spre apartamentul meu. Știam că un preot nu putea să fie văzut fugind după o femeie însărcinată, mai ales un preot cu o față însângerată și cu gulerul preoțesc rupt. M-am grăbit spre casa mea, am închis ușa, bucuroasă că Patrick nu m-a urmărit.

CAPITOLUL 32

Nu am putut dormi deloc în noaptea aceea. Ori de câte ori îmi închideam ochii, îl vedeam pe Patrick luptându-se cu Black Jack, și ochii mei se deschideau iar. Din când în când, mușchii pântecelui meu se încordau până când burta mea se întări ca o piatră, încât m-am temut că o să nasc înainte de vreme. Între timp, bebelușul se agita și se mișca la fel de mult pe cât mă agitam și eu.

Pe când soarele răsări, eu încă stăteam cu ochii ațintiți spre petele și crăpăturile din tavan, întrebându-mă unde puteam să merg. Nu puteam să rămân acolo, dar fără ajutorul lui O'Brien eu nu aș fi putut să-mi găsesc niciodată un alt apartament. Nu știam ce să fac. Cu siguranță că nu mă puteam întoarce în Bremenville. O parte din mine ar fi dorit să rămână acolo în pat până când aș fi murit, dar o parte mult mai înțeleaptă știa că trebuie să trăiesc de dragul bebelușului.

Când am auzit sunetul unor pași coborând scările către apartamentul meu și o bătaie ușoară în ușă, m-am simțit prea obosită pentru a mă ridica și a privi afară pe fereastră.

— Cine e? am întrebat eu fără să mă mișc.

— Sunt eu.

M-am ridicat cu greu în picioare și am deschis ușa pentru a-i da voie lui Patrick să intre. Ochiul lui era negru-vinețiu, iar fața umflată, plină de răni, arăta mult mai rău

decât arătase în seara precedentă. Cineva încercase să-i trateze cu iod rănila mai grave și îi bandajă tăietura adâncă de deasupra ochiului. Rana aceea ar fi avut nevoie de copci. Închise ușa și se împrupti de ea. Nu purta hainele și gulerul lui preoțesc.

— Emma, eu nu am încetat nici măcar pentru o secundă să te iubesc. Te voi iubi mereu. Îmi pare rău că am folosit atât de puține cuvinte aseară. Te rog, vreau să mă căsătoresc cu tine și să creștem acest copilăș împreună.

M-am întors și am pus un vas cu apă pe reșou pentru a face ceai, luptându-mă cu impulsul de a nu alerga din nou în brațele lui.

— Emma, de ce nu ai venit direct la mine?

Am deschis ușa sobei și am aruncat o lopată plină de cărbuni înainte de a-i răspunde.

— Am venit. Am mers la biserica ta gândindu-mă că probabil nu te voi mai găsi acolo, că ai demisionat. Aveam de gând să-l întreb pe noul preot unde anume ai plecat. Însă te-am văzut dând cina. Mi-am dat seama atunci că tu te-ai împăcat cu Dumnezeu. Și că El te iertase.

Patrick suspină.

— Ai dreptate, mi-am dat demisia. Arhiepiscopul însă nu mi-a dat voie să mă retrag. Mi-a cerut să citesc istoria în care David a păcătuit cu Batșeba, și cum l-a implorat el apoi pe Dumnezeu să-l ierte. M-a povățuit să rostesc și eu rugăciunea lui de căință.

Glasul lui Patrick tremura în timp ce recita cu voce înceată acele versete. "Ai milă de mine, Dumnezeule, în bunătatea Ta! După îndurarea Ta cea mare, șterge fărădelegile mele!... Împotriva Ta, numai împotriva Ta am

păcătuit și am făcut ce este rău înaintea Ta... Zidește în mine o inimă curată, Dumnezeule, pune în mine un duh nou și statornic! Nu mă lepăda de la fața Ta, și nu lua de la mine Duhul Tău cel sfânt... Atunci voi învăța căile Tale pe cei ce le calcă, și păcătoșii se vor întoarce la Tine". Arhiepiscopul mi-a spus că această experiență a pocăinței și a iertării vor face din mine un preot mult mai bun. Așa că mi-am reînnoit jurămintele.

— Și așa este Patrick? Chiar ai devenit un preot mai bun?

— Nu știu. La început, mi-a fost atât de rușine de ceea ce am făcut, încât chiar și după ce m-am confesat, mi se părea că niciun fel de penitență nu ar putea să mă elibereze de vina mea. Știam că Isus Cristos mă iertase, dar eu nu puteam să simt iertarea. După aceea, într-o zi, am citit următoarele cuvinte "pe când eram noi încă păcătoși, Cristos a murit pentru noi" – și știam că e adevărat. Emma, acela a fost și scopul sacrificiului Său. Nu puteam să ajung să fiu fără de păcat prin propriile mele puteri, eu nu aș fi putut să o fac de unul singur – de aceea El devenise păcat pentru mine.

Patrick își clătină capul, vădit copleșit de acel adevăr.

— Mi se întâmplă câteodată să stau în strana unde se fac confesiunile și plâng cu oamenii, deoarece și eu sunt la fel de vinovat, la fel de păcătos ca ei. Privesc la cruce și văd dragostea Lui în ciuda a ceea ce făcusem, în pofida omului păcătos care sunt, și asta mă face să cad pe genunchi. Simt nevoia să cad cu fața la pământ ori de câte ori vin la poala crucii Lui. Așa că într-un final, m-am hotărât să nu renunț la preoție tocmai pentru a-i arăta Lui

recunoștința mea. Aducerea vieții mele pe altarul Lui mi s-a părut că e tot ce pot să-i dau mai scump. Fiecare din predicile mele este pe tema harului Său – și oamenii ascultă, Emma. Harul lui Dumnezeu este cel care schimbă viețile oamenilor, tot așa cum mi-a schimbat și mie.

Lacrimile începură să curgă șiroi în timp ce stăteam și îl priveam pe acel bărbat cu părul auriu pe care îl iubeam atât de mult. Însă Patrick nu îmi aparținea mie. El îi aparținea lui Dumnezeu și parohiei Lui.

— Patrick, tu nu poți să te căsătorești cu mine. Tu îi aparții lui Dumnezeu.

— Nu, Emma. Ascultă-mă...

— Cum vor afla oamenii despre harul lui Dumnezeu dacă tu nu le vei predica despre El? Nu o să te las să-ți încalci pentru a doua oară jurămintele. Într-o bună zi tu vei ajunge să mă urăști pentru că te-am luat din via Domnului.

— E prea târziu. Am vorbit deja cu mama mea aseară, iar ea a fost de-acord să mă lase să mă mut la ea după ce o să părăsesc casa parohială. Mi-am făcut deja o programare pentru a vorbi cu arhiepiscopul azi, mai de cu seară. Îmi voi căuta o slujbă...

— Tot nu o voi face. Chiar și dacă tu renunți la preoție, tot nu mă voi căsători cu tine. Ajută-mă doar să-mi găsesc un loc mai bun unde să locuiesc. Atât e tot ce am nevoie din partea ta.

— Nu, nu e bine așa. Tu ești acum responsabilitatea mea.

Înaintă spre mine cu brațele întinse pentru a mă îmbrățișa. Mi-am întins și eu brațele dar numai pentru a-l păstra la distanță de mine.

— Nu, Patrick. Nu! Nu o să mă răzgândesc!

Își lăasă brațele să cadă neputincioase pe lângă corp, dar ochii lui continuau să mă privească stăruitor, pledând încă tăcut. M-am întors cu spatele.

— Te rog să pleci. Și te rog să nu-mi mai ceri vreodată să mă căsătoresc cu tine.

Patrick trânti ușa apartamentului și urcă scările fugind.

Mai târziu, în după-amiaza aceleiași zile, el se întoarse. Acum purta hainele și gulerul lui preoțesc. Eram mulțumită de distanța pe care ele o impuneau între noi doi.

— Am găsit un loc unde să stai, îmi spuse el în timp ce stătea în prag. Am împrumutat o mașină, pe care am lăsat-o afară: vino cu mine să mergem să vedem apartamentul.

— Chiar nu mă interesează cum arată, veni răspunsul meu. Nu poate fi mai rău decât acest loc.

— Știu, dar proprietarele ar dori să te cunoască mai întâi.

— Înseamnă că acesta va fi și sfârșitul, am spus eu odihnindu-mi mâna pe pânțele. Îmi vor arunca o privire, după care mă vor refuza. Am mai avut parte de așa ceva și înainte.

— Eu zic să încercăm mai întâi, bine?

Îmi luă haina din cuiul bătut în ușa și mă ajută să o îmbrac.

Am mers cu mașina la câteva blocuri mai încolo spre casa surorilor Mulligan de pe strada King, după care am parcat-o în fața acelei clădiri dărăpănate, cu trei etaje. Nu am schițat nici-o mișcare că m-aș fi dat jos din mașină.

— Patrick, nu cred că e o idee prea bună. E prea aproape de magazinul lui Booty, prea aproape de...

— De mine?

— Cred că va fi mult prea greu. Pentru amândoi.

Se întoarse din scaunul lui către mine.

— Emma, nu am bani deloc. Am făcut un jurământ al sărăciei atunci când am ales să devin un preot. Numai dacă aș renunța la preoție și mi-aș lua o slujbă, numai așa aș putea să te întrețin pe tine și pe copilaș. Și fie că îți place sau nu, e responsabilitatea mea să fac lucrul acesta. Dacă vei trăi în apropiere, pot să mă asigur că te vei integra bine în această comunitate. Ei sunt oameni buni. Ei se ajută între ei, în special dacă preotul din parohia lor le cere vreo favoare. I-am promis arhiepiscopului că odată ce îți voi fi găsit un loc unde să locuiești nu te voi mai contacta – și chiar nu o voi face. Dar Emma, hai măcar să încercăm, bine?

Am simțit cum mușchii pântecelui meu se contractară încă o dată, căci în doar câteva săptămâni trebuia deja să nasc. Nu puteam să mă iau la hartă acum cu el.

— Bine.

Am deschis ușa mașinii și am urcat scările pentru a ajunge să mă întâlnesc pentru întâia oară cu surorile Mulligan. Aileen Mulligan a deschis ușa apartamentului înainte ca Patrick să aibă șansa de a bate.

— Ea este chiriașa de care mi-ai vorbit părinte?

— Doamna Bauer, vreau să îți prezint pe Aileen Mulligan și pe sora ei, Kate...

— Dar nu mi-ai spus că e însărcinată! glăsuși Aileen înainte ca vreunul dintre noi să poată zice ceva.

— Oh! Nu? spuse Patrick năucit așisând un zâmbet. Oi fi uitat și eu...

— Părinte, noi nu dorim să avem copii în clădirea noastră. Ei fug toată ziua în sus și-n jos pe scări și...

— Ei, cam așa. Dar ai cuvântul meu de onoare că copilașul doamnei Bauer nu va fugi, cel puțin pe o perioadă de timp... și că scările nici nu vor intra în discuție pentru un an, dacă nu chiar doi.

— Ce fel de femeie e ea, fără soț?

Era de-a dreptul umilitor să auzi cum se vorbește de tine ca și cum nici nu ai fi fost de față. Patrick se silea să fie drăguț și amabil, însă mi-am dat seama după obrazii lui îmbujorați că el se lupta din răputeri să nu răbufnească.

— Aileen, ea are nevoie de un apartament unde să locuiască. Doamna Bauer și-a părăsit soțul din motive pe care eu nu le pot discuta, însă ele privesc siguranța acestui copil. Ea va plăti lunar jumătate din chirie, iar tatăl copilului a fost de acord să achite cealaltă jumătate, prin mine.

— Nu poate să fie o bună catolică din moment ce divorțează.

— Ea nu e catolică. Dar a crescut în biserică, dacă lucrul acesta te face să te simți mai bine. De fapt, tatăl ei e un pastor într-o biserică protestantă.

— Kate și cu mine nu dorim să găzduim păcătoși sub acest acoperiș, spuse ea cu multă severitate.

Patrick suspină adânc.

— Ei bine, domnișoară Aileen, ar fi mare păcat să aveți o casă atât de mare și să nu fie locuită, nu-i așa?

— Ce vreți să spuneți prin "nelocuită"?

— Scriptura ne spune că "toți au păcătuit și sunt lipsiți de slava lui Dumnezeu." Dacă ar trebui ca o persoană să fie fără păcat pentru a putea locui aici, atunci numai Domnul și Salvatorul nostru, Isus Cristos ar putea să ia în chirie aici.

Aileen se strâmbă.

— Părinte, știi prea bine ce vreau să spun. Nu dorim să avem sub acoperișul acesta nici-o persoană imorală.

Patrick își luă cartea de rugăciune din buzunarul lui și își puse mâna pe ea. Ochii lui luceau.

— Aveți cuvântul meu de preot că doamna Bauer nu e cu nimic mai imorală decât sunt și eu.

— Ei bine părinte, asta da ușurare.

Făcu un semn răutăcios cu mâna, arătând spre scări.

— Atunci poate să urce și să arunce o privire prin apartament.

La trei săptămâni după ce m-am mutat acolo, l-am trimis după doctor pe Crazy Clancy, vecinul meu mai în vârstă ce locuia vizavi. Acele ore lungi de travaliu care urmaș apoi, au fost cele mai groaznice ore din viața mea: eram singură! îi chemam pe mama și pe tata; pe surorile mele, Sophie, Eva și Vera; în tăcere, îl strigam și pe Patrick. Bătrânul doctor Bailey mă bătea ușor, din când în când pe mână, spunându-mi că am făcut progrese. Însă eu mă zbăteam în dureri, de una singură.

Apoi, după o ultimă sfortăre în chinurile acelea teribile, a sosit și clipa în care îmi țineam pentru prima dată copilașul în brațe, și din acel moment am știut că nu o să mai fiu singură. Îl vedeam pe Patrick în forma buzelor ei, în gropița din bărbie, chiar și în smocul acela pufos de păr auriu ce îl avea pe căpșorul ei. Nu mă puteam uita la ea fără să nu plâng.

Când m-am trezit dimineața următoare, Patrick stătea aplecat peste mine. În ochii lui licăreau lacrimi în timp ce își privea fiica ce dormea în brațele mele.

— Emma, trebuie să te căsătorești cu mine. Te rog. Nu pot să-ți întorc spatele ție și copilului nostru. E atât de mică... de neajutorată...

— Tu ai văzut modul în care Sheila Higgins și surorile Mulligan mă tratează. Ai văzut rușinea pe care trebuie să o îndur în fiecare zi deoarece soțul meu divorțează de mine. Imaginează-ți cum va fi fiica ta de ridiculizată și de ostracizată – copilul ilegitim al unui preot. Patrick, dacă o iubești, nu îi vei face una ca asta. Nu îi vei ruina viața. Cât o privește pe ea și pe toți ceilalți care o înconjoară, Karl Bauer este tatăl ei.

— Nu! Ea e fiica mea. Eu sunt tatăl ei.

Am dat să mă ridic, iar copilul se agită în brațele mele.

— Dacă îndrăznești să mai rostești cu voce tare aceste cuvinte, îți jur Patrick, că te voi părăsi și că nu o să-ți mai vezi fiica niciodată...

— Atunci când va fi mai mare, îi vom putea spune că...

— Nu! Noi nu îi vom spune niciodată lucrul acesta. Ea nu ar înțelege. Un singur cuvânt și scandalul care s-ar isca i-ar putea distruge viața. Și tu vei fi ruinat.

— Mie nu-mi pasă de reputația mea. Fiica mea este mult mai importantă decât...

— Nu, Patrick. Ea va fi etichetată drept bastard. Nu poți să spui nimănu!

El se prăbuși pe marginea patului, implorându-mă.

— Ne-am putea muta departe de-aici, într-un alt oraș, alt stat. Emma, te rog, căsătorește-te cu mine. Dacă nu de dragul meu, atunci de dragul fiicei noastre.

Cu tot ceea ce eram, tânjeam să fiu soția lui și doream să-l am ca tată al copilului nostru. Dar îl iubeam pe Patrick mult prea mult. Nu îl puteam lua de la chemarea, viața și Dumnezeuul lui.

— Nu, am șoptit eu. Să nu-mi mai faci niciodată această propunere. Și acum jură-mi că nu vei spune niciodată adevărul fiicei noastre. Jură-mi pe Biblie!

Am smuls această promisiune de la el, chiar dacă știam că îi frângeam inima cu o astfel de promisiune. Într-un final, se ridică cu greu în picioare și ieși din cameră. Am crezut că plecase pentru totdeauna, dar puțin mai târziu veni înapoi și se așază alături de noi, privind-și fiica cu mult drag.

— I-ai ales numele? mă întrebă el.

— Vreau să o numesc Eva, după sora mea.

Patrick clătină din cap.

— Nu. Numele ei va fi Grace... asemeni darului lui Dumnezeu prin care toate păcatele noastre sunt iertate. Nu-mi pot imagina un cuvânt sau un nume mai frumos decât acesta.

Luă copilul din brațele mele și străbătu camera. L-am văzut scoțând un mic recipient cu apă sfințită din buzunarul lui.

— Ce faci?

— Este important pentru mine ca ea să fie botezată. Sfințirea face parte din credința mea.

— Nu! Nu vreau ca ea să...

Temperamentul lui irlandez se aprinse de îndată.

— Emma, tu ai ales să nu te căsătorești cu mine. Acum voi face eu ceea ce vreau!

Vocea lui mânioasă trezi copilașul. Se mișcă și își privi tatăl, clipind la lumina soarelui. Patrick îi mângâie căpșorul acela mic, cu păr blond.

— Shh... shh... nu-ți fie frică. Te iubesc, micuța mea... și Dumnezeu te iubește.

Deschise sticla aceea cu apă cu o singură mână.

— Grace Eva... Ba...

Nu putea să pronunțe numele acela cu gura lui. Se șterse la ochi și o luă de la început.

— Grace Eva... O'Duggan... te botez în numele Tatălui... al Fiului... și al Duhului Sfânt... Amin.

Nu avea nevoie de apa aceea sfințită. El își botează fiica cu propriile lui lacrimi.

La trei zile după ce s-a născut Grace, am auzit o bătaie în ușă; în fața ei l-am găsit pe Booty, cu brațele încărcate de bunătăți din magazinul lui.

— M-am gândit că-ți vor prinde bine toate aceste lucruri, spuse el.

L-am ajutat să pună pe podeaua din bucătărie toate acele alimente. Am văzut acolo conserve, ouă, pungi cu

făină, ceai și zahăr. Mai scoase din buzunarul lui o bucată de săpun pentru copii și o sticlută cu pudră de talc.

— Sheila ți le-a trimis special. Vrea să știi cât de rău îi pare pentru tot ceea ce a spus. Părintele O'Duggan i-a explicat cum stă treaba cu soțul tău...

— E în regulă, Booty. Spune-i, te rog, că îi mulțumesc din suflet. Încuviință.

— Tu, ă... tu ești foarte bună, Emma.

— Și mult mai slabă acum, nu-i așa? am adăugat râzând. Vrei să vezi bebelușul?

— Sigur.

Mă urmă sfios, asemeni unui școlar, în camera în care Grace dormea. Îi făcusem un leagăn dintr-un sertar gol din dulap.

— E adorabilă, șopti el. Pur și simplu nu-mi imaginez de ce tatăl ei nu a dorit-o.

Mi-am reamintit lacrimile și rugămințile lui Patrick, după care am realizat faptul că Booty se referea la Karl Bauer. Dacă aceea era minciuna pe care trebuia să o repet întruna, atunci trebuia să mă obișnuiesc cu ea încă de la bun început.

— Soțul meu provenea dintr-o familie mare, foarte săracă. De aceea el nu și-a dorit copii defel.

— Nu e corect deloc, nu-i așa? murmură Booty. Cei care nu vor copii, au o droaie... iar cei care ar da orice să aibă un copil ca acesta, nu pot să aibă.

L-am privit surprinsă.

— Booty, te referi la tine? La tine și la Sheila?

— A pierdut patru sarcini, și alți doi copii au murit imediat după ce

s-au născut. Nu mai îndrăznim să încercăm.

Dintr-odată o compăttimeam pe Sheila Higgins.

— Îmi pare rău.

— Eh. Și mie, crede-mă.

La câteva ore după ce Booty plecă, O'Brien și Black Jack apărură la ușa mea.

— Emma, felicitări! Booty ne-a spus că ai o fetiță.

— Nu vreți să o vedeți?

O'Brien privi în jurul lui suspicios.

— Sper că preotul ăla bătaios nu mai e prin apropiere, nu? Mi-a tras o bătaie zdravănă!

— Iar eu nu vreau să mai dau în el, adăugă Black Jack. Mi-a părut foarte rău și pentru ceea ce am făcut. Niciodată înainte nu am mai atins un preot, și cu siguranță că nu aş mai da în el încă o dată... dar el s-a dat la mine!

— Știu. Nu a fost vina ta. Intrați!

I-am dus în cameră la Gracie.

— Wow! Nu am mai văzut o ființă atât de mică! spuse O'Brien. Are arsură de la soare sau ce e pata aceea?

— Toți copiii sunt la început puțin mai roșiatici, am spus eu râzând. Vreți să o țineți în brațe?

O'Brien păru înspăimântat la gândul acela, dar fața sumbră a lui Black Jack se luminează zâmbind.

— Pot? mă întrebă el.

Imaginea acelui bărbat imens, puternic ținând-o pe micuța Gracie în brațe, mă înduioșă până la lacrimi.

— Care e numele ei? mă întrebă el.

— Gracie... Grace Eva.

Nu am găsit puterea de a adăuga și numele Bauer, tot așa cum nici Patrick nu putuse.

— Am venit să vedem dacă ai nevoie de ceva, spuse O'Brien. Ne pare tare rău pentru toată tărășenia cu aparatul acela de distilat.

— Cunoșteam riscurile.

O'Brien își dădu peste cap părul acela roșcat.

— Am vrea să facem ceva pentru tine. Ne întrebam cum mai stau lucrurile cu tatăl acestui copil.

Încă o dată, m-am surprins gândindu-mă la Patrick. Cu greu am reușit să-i înlocuiesc imaginea cu cea a lui Karl.

— Soțul meu a înaintat actele pentru divorț. De la bun început nu și-a dorit un copil – de aceea l-am și părăsit – așa că nu cred că ne va crea vreo problemă. Dar oricum, apreciez grija voastră.

Zâmbi, după care își puse brațul pe umărul meu.

— Eu îți stau la dispoziție după ce divorțul s-a pronunțat.

Am început să râd, după care l-am îmbrățișat scurt înainte de a mă elibera de sub strânsoarea lui.

— Eu doresc să am parte de o viață tihnită împreună cu fiica mea. Mă tem că stilul tău de viață e puțin prea periculos pentru mine.

— Vom renunța la fabricarea băuturii pentru o vreme, cel puțin până când se mai potolesc apele. Acum ne ocupăm de o cârciumă din centru.

— O ce?

— Un bar clandestin... știi, o încăpere care funcționează în spatele unui local legal.

— Tot îmi sună a ceva ilegal.

Se dădu la râs.

— Da, ei bine... știi și tu ce se spune despre leoparzi și despre schimbarea petelor lor. Emma, dacă vei avea vreodată nevoie de un loc de muncă, să ne cauți. Noi avem deplină încredere în tine, nu-i așa Black Jack?

Black Jack nu auzise un cuvânt din ceea ce vorbiserăm noi. El o ținuse pe Gracie în brațe, cu ochii ațintiți asupra feței ei de parcă ar fi fost hipnotizat. Mi-am pus mâna pe umărul lui.

— Ai fi un tată minunat, Black Jack.

— Chiar crezi asta? șopti el.

— Sunt sigură de asta.

După ce plecară, am găsit două bancnote de douăzeci de dolari îndesați în pătura în care Gracie era învelită. Nu m-am putut abține să nu mă întreb dacă nu erau bani falși.

CAPITOLUL 33

Timp de patru ani nu am mai vorbit cu Patrick. El și-a ținut promisiunea pe care a făcut-o arhiepiscopului de a nu lua legătura cu mine sau cu Grace. Anonim, el plătea jumătate din chiria noastră; ne vedeam rar – chiar și atunci, era de la distanță.

Grace se dovedi a fi un copil atât de cuminte și de timid, încât surorile Mulligan ne-au permis să locuim cu ele în aceeași clădire. Ba chiar aveau grijă de ea câteva ore pe zi când eu mergeam să muncesc cu jumătate de normă la cafenea. Într-o zi pe când mă aflam la lucru, Dora caserîta mă luă de-o parte.

— Ai văzut tu o pierdere mai mare decât asta? întrebă ea arătând cu capul spre una dintre mese. M-am uitat și l-am văzut pe Patrick stând singur la o masă lângă fereastră. Un bărbat atât de chipeș ca și părintele O'Duggan își irosește viața cu preoția. Dora clătină din cap. Bănuiesc că dacă nu ar fi un preot, ar frânge inimile femeilor, nu-i așa?

— Da... bănuiesc, am răspuns eu bâlbâindu-mă.

— Ei bine, fato, nu sta așa cu mâinele în sân... du-te și ia-i comanda.

Mâinele mele tremurau în timp ce am luat cafetiera. Urma probabil să o răstorn toată peste el. Patrick își ridică privirea în momentul în care m-am apropiat de el.

— Cafea? l-am întrebat eu.

— Mulțumesc.

Bineînțeles că am vărsat-o toată pe farfurioară în timp ce o turnam. A trebuit să iau rapid șervețele din suportul de crom de pe masa lui pentru a șterge cafeaua vărsată.

— Altceva? Dorești un meniu?

— Emma, trebuie să vorbesc cu tine, spuse el blând. Ai un minut liber?

Am privit în jurul meu. Cum ceilalți clienți nu mi-au solicitat serviciile și cum caserița era momentan ocupată cu un bărbat care își plătea consumația, am răspuns:

— Bănuiesc că da. Doar un minut.

Patrick dădu frâu liber cuvintelor.

— Astăzi am vizitat-o pe mama surorilor Mulligan. Am văzut-o pe Grace. Surorile Mulligan nu mi-au spus cine e, ba chiar au zorit-o să meargă în bucătărie, dar eu mi-am dat seama imediat cine era.

Am privit în jurul meu pentru a vedea cine ne-ar putea auzi.

— Patrick, ea are ochii tăi. Albastrul cerului.

— Ah... și părul meu. A trebuit să rezist. A trebuit să rezist tentației de a-i mângâia și simți bucelele. Părul ei se aseamănă atât de mult cu al meu, încât dacă îmi aplec capul lângă al ei, nimeni nu ar putea spune cu adevărat unde se termină al meu și unde începe al ei.

— Tocmai de aceea trebuie să-mi promiți că nu te vei mai apropia de ea, am șoptit eu poruncitor, promite-mi că vei sta departe de ea.

— Am venit să te întreb dacă aș putea să te vizitez din când în când, să vorbesc cu ea...

— Nu! Tu nu trebuie să faci parte din viața ei!

Mi-am întors capul și am văzut-o pe caserită urmărindu-ne. Când m-am întors, Patrick privea în gol cu ochii ațintiți spre ceașca de cafea. Umerii săi lați erau lăsați în jos.

— Bănuiesc că aceasta este pedeapsa pentru păcatul meu, pedeapsă pe care o voi plăti în fiecare zi a vieții mele. Să-mi văd fiica, să-mi tânjească sufletul după dragostea ei, dar fără să pot să o țin vreodată în brațe.

Își ridică privirea spre mine, așa că am putut să citesc tristețea din ochii lui.

— Zic și eu acum asemeni lui Cain din Vechiul Testament: "Pedeapsa mea e prea mare ca să o pot suferi."

— Îmi pare rău. Trebuie să plec. Dora ne urmărește.

— Emma, așteaptă. Ea... este bine? Are nevoie de ceva? Este... este fericită?

Mi-am amintit pe moment râsetul zglobiu al lui Grace, sunetul piciorușelor ei urcând scările pentru a-mi aduce un buchet de păpădii. Eram mult mai norocoasă decât Patrick; eu o aveam pe Gracie. Seara, mă puteam strecura lângă ea în pat pentru a-i citi povești, puteam să simt căldura brațelor ei în jurul gâtului meu atunci când mă săruta urându-mi noapte bună.

— Dacă ai putea numai să ajungi să o cunoști, am spus eu. E un copil frumos – fericit, curios, iubitor. Ea este bucuria vieții mele.

— Dar tu... ești bine? șopti el.

— Da. Sunt.

Un client de la tejghea îmi făcu semn cu mâna că mai dorește cafea.

— Trebuie să merg. Te rog să stai departe de Grace.

M-am îndreptat cu cafetiera spre acel bărbat și i-am reumplut ceașca. Pe când m-am întors pentru a-mi arunca privirea spre masa lui, Patrick era deja plecat; ceașca de cafea era neatinsă.

În iarna aceea m-am îmbolnăvit de pneumonie. Câteva zile am încercat să duc boala pe picioare, dar nu am reușit să o biruiesc. Cine ar fi avut grijă de Gracie dacă mie mi s-ar fi întâmplat ceva? Sub nici-o formă nu puteam să cad pradă bolii. Sub nici-o formă. Însă boala și-a intrat deplin în drepturi: simțeam cum spatele îmi lua foc; am fost la un pas de moarte.

Când m-am trezit prima dată și mi-am dat seama că eram într-un spital, am început să fac isterii.

— Unde e Gracie? Unde e copilul meu? Trebuie să merg acasă la copilul meu!

M-aș fi luat la fugă prin zăpadă pentru a o găsi, fără să-mi pese că eram în picioarele goale și îmbrăcată numai în cămașa de noapte, dacă una dintre asistente nu ar fi venit imediat în salonul meu pentru a mă liniști.

— Shhh... liniștiți-vă doamna Bauer. Sunt ferm convinsă că fiica dumneavoastră e pe mâini bune.

— Unde e? Vă rog spuneți-mi unde e Gracie.

Ori de câte ori respiram simțeam un junghi puternic în piept. Aveam impresia că mă sufoc.

— Nu știu unde e fiica dumneavoastră, dar în noaptea în care v-au adus, ea era cu preotul dumneavoastră.

— Cu preotul meu? Era părintele O'Duggan?

— Da. El a venit în fiecare zi de atunci pentru a se interesa de sănătatea dumneavoastră. O să-i spun să

treacă pe la dumneavoastră atunci când va veni azi. El vă va ajuta să vă liniștiți în ceea ce privește copilul dumneavoastră. Încercați să vă odihniți până atunci.

Bineînțeles că nu mi-am găsit liniștea și pacea până când nu am aflat unde era Gracie. Am avut impresia că a trecut o veșnicie până când, într-un final, am auzit vocea lui în fața salonului meu. Intră pe ușă în urma asistentei, iar ochii noștri se întâlniră. Trebuia să fiu foarte atentă la modul în care mă adresam lui într-un salon plin de pacienți și asistente călugărite care se perindau pe lângă noi.

— A sosit, doamnă Bauer, mă anunță sora cu bucurie. Părinte O'Duggan, a fost atât de îngrijorată pentru fetița ei! I-am spus eu că dumneavoastră o veți liniști.

— Gracie o duce foarte bine, spuse el. E pe mâini bune: cu cineva care o iubește enorm. Tu cum... cum te simți?

După modul convențional în care îmi răspundea și după felul în care își strângea borul pălăriei, mi-am dat seama că Patrick se lupta să-și controleze emoțiile. Îmi doream din tot sufletul ca sora aceea să meargă de lângă noi și să ne ofere puțină intimitate înainte ca el să se fi dat de gol, însă ea continuă să stea lângă el.

— Părinte O'Duggan, aș putea... adică vreau să spun... aș dori să mă confesez.

Speram din tot sufletul că acela era lucrul potrivit pe care trebuia să-l spun. Mi-am dat seama după expresia feței relaxată a lui Patrick că într-adevăr o nimerisem.

— Bineînțeles, spuse el. Soră Maria Margareta, ne puteți lăsa singuri puțin?

— Călugărița zâmbi politicoș și de îndată trase perdeaua împrejurul patului meu. Corpul masiv al lui Patrick cedă sub presiunea enormă a emoțiilor de îndată ce rămăseserăm singuri.

— Slavă Domnului... Emma, mi-a fost atât de teamă că vei muri!

Încercă să mă ia de mână.

— Nu, Patrick. Te rog, nu.

Își închise ochii pentru o clipă după care se dădu un pas înapoi.

— Îmi pare rău.

— Unde e Gracie? E bine?

— Da... e bine. Am dus-o acasă la mama.

— Ce?

Am rămas cu privirea ațintită asupra lui, de-a dreptul terifiată la gândul că secretul nostru fusese scos la iveală.

— De ce ai dus-o acolo? Mama ta știe?

— Shhh, Emma. Numai ea știe, nimeni altcineva. Am rugat-o să o primească pe Grace pentru o noapte, deoarece nu exista un alt loc unde aș fi putut să o duc decât orfelinatul de copii. Însă, din primul moment în care s-au întâlnit, Gracie a cucerit inima mamei. Mama nici nu a vrut să audă de un alt loc pentru ea. Iar Gracie este foarte fericită acolo. Cât aș vrea să poți să le vezi împreună gătind prăjiturile...

— Oprește-te!

Mi-am acoperit fața și am început să plâng.

— Te rog, oprește-te... nu puteam să mi-o imaginez pe Gracie cuibărită în brațele mamei lui. Știam că nu avea să

o mai vadă niciodată pe mama din momentul în care eu aş fi ieşit din spital.

— Ai fi preferat să o duc în alt loc? mă întrebă el liniştit. Vrei să apelez la ajutorul părinţilor tăi din Bremenville?

— Nu! Niciodată să nu o duci acolo! Dacă s-ar întâmpla ca ea să fie văzută de Karl, s-ar putea ca el să facă scandal!

Eram atât de neliniştită, încât am început să tuşesc fără să mă pot controla.

— Chem ajutor... o soră...

Patrick începu să strige alarmat. Eu dădeam din cap dezaprobat. În cele din urmă am reuşit să mă opresc din tuse. M-am sprijinit din nou pe perna mea, extenuată şi respirând cu greu.

— Emma, doctorii mi-au spus că te vei face bine în câteva săptămâni. Pneumonia ta necesită un tratament pe o perioadă mai lungă. Chiar dacă te-ai duce acasă, tu nu ai putea să ai grijă de Grace.

— De ce a trebuit să te amesteci şi tu acum în viaţa lui Grace? Acum te cunoaşte şi după ce mă voi face bine...

— Îmi doresc şi în continuare să fac parte din viaţa ei. I-am spus arhiepiscopului că fie acceptă hotărârea mea de a-i purta de grijă fiicei mele într-un mod adecvat de acum încolo, fie îmi dau demisia. Nu pot să stau nepăsător şi să văd cum copilul meu moare de foame, iar mama lui moare de frig. Nu pot să cred că aceea e voia lui Dumnezeu. Jurămintele mele preoţeşti nu schimbă faptul că am şi eu responsabilităţi de tată.

— Dar eu nu doresc să afle nimeni.

— Dar nu vor ști. Am depus o cerere la parohie pentru a-mi suplimenta cantitatea de cărbune alocată lunar. Acesta va ajunge în lada ta de cărbune, în mod anonim. Și deja ți-am deschis credit la magazinul lui Booty. Nimeni altcineva în afară de noi trei nu va ști cine îți va achita cheltuielile. Dar de azi înainte va trebui să-mi spui de ce ai nevoie... de ce are nevoie Gracie. Trebuie să-mi dai voie să te ajut.

— Ai jurat că nu-i vei spune niciodată adevărul lui Gracie. Ai jurat pe Biblia ta.

— Și mă voi ține de promisiunea aceea. Dar și eu vreau să fac parte din viața ei. Și eu vreau să-i vorbesc, să fiu prietenul ei. Emma, am ținut-o în brațele mele. Nu poți să-mi ceri să pretind că nu s-a întâmplat nimic. Nu poți să-mi ceri să mă comport ca un străin din nou. Nu este corect față de Grace... sau față de mine!

— Nu, Patrick! Nu poți face asta! Apreciez tot ajutorul tău, dar lucrurile trebuie să revină la normal. Altfel nu avem cum să tănuim adevărul!

— Emma, ascultă-mă...

— Nu. Te rog să pleci acum.

Inspiră adânc, își ridică bărbia, calmându-se. După aceea, dădu la o parte perdelele și ieși din cameră.

Când într-un final, după o lună, am primit permisiunea de a merge acasă, Patrick împrumută mașina lui Booty pentru a mă duce acasă din spital. O aduse pe Gracie cu el. Eram atât de bucuroasă că am revăzut-o, încât nu doream nici măcar pentru o secundă să o pierd din vedere sau să-i dau drumul din brațe.

— Doamne ai milă, dar ce ai în acele bagaje? am întrebat eu în momentul în care am dat cu ochii de scaunele din spate, acoperite de sacoșe.

— Mamă, toate acelea sunt noile mele haine. Stai să vezi. Am acolo șosete călduroase și o cămașă de noapte, ba chiar și o pereche de mănuși cu un singur deget, pe care a tricostat-o mama – mi-a făcut chiar și o păpușă.

— De-abia aștept să le văd pe toate, draga mea.

L-am privit pe Patrick cu colțul ochiului și am văzut că privirea-i era ațintită la drum. Am fi putut fi o familie obișnuită, care se întorcea de la o vizită făcută bunicii – dar nu era așa. Gracie vorbea întruna, foarte entuziasmată. Niciodată nu o mai văzusem atât de vorbăreață.

— Mama mi-a pus mâncare la pachet pe când vom ajunge acasă. Am ajutat-o să facă prăjitură. Treaba mea era să presar stafidele prin ea. Mi-a spus că nimeni altcineva nu se pricepe așa bine ca mine la asta. Mami, pot să mănânc puțin din ea când ajungem acasă? Poate să rămână și părintele O'Duggan și să guste și el din ea?

— Probabil că el are altceva de făcut, am replicat eu scurt.

Însă Gracie își ridică privirea spre el, cu ochi rugători.

— Chiar trebuie să faci altceva? întrebă ea.

Am simțit lupta lăuntrică a lui Patrick. Nu dorea să o rănească pe Gracie prin refuzul lui, dar știa că eu nu doream ca el să rămână.

— Mama ta trebuie să se odihnească de îndată ce ajunge acasă, veni răspunsul lui într-un final.

— Oh!

Gracie reuși să-și exprime întregul năduf printr-un singur cuvânt. Le-am privit fețele izbitor de asemănătoare și mi-am dat seama că Patrick avea dreptate. Era nedrept față de amândoi să-i țin departe unul de altul. Am ridicat bărbia lui Gracie și am mângâiat-o pe frunte.

— Știi ce draga mea: nu sunt așa de obosită, ca să nu pot sta la un ceai. Iar părintele O'Duggan este mai mult decât binevenit să rămână.

În același moment, ea și cu Patrick afișară un zâmbet larg, ca reflecția dintr-o oglindă. Inima mea aproape se sfărâmă.

Înainte ca eu să-mi fi putut reveni, Gracie continuă să vorbească.

— Mama mi-a spus că s-ar putea să fii în fermă pentru o vreme. Mami, ce-a vrut să spună mama prin asta? Chiar ești în fermă?

Mi-am întors privirea spre Patrick cerându-i ajutorul.

— Cred că a vrut să spună "infirmă", spuse el zâmbind. Gracie, asta înseamnă că deși mama ta a ieșit din spital, ea nu va fi refăcută complet decât după o vreme.

— Mami, voi avea grijă de tine. Îți promit asta.

În momentul în care am intrat în apartament, am observat că mai intrase cineva înainte pentru a face curățenie, pentru a ne lăsa câteva conserve în dulapul din bucătărie și pentru a face focul. Coșul de cărbuni era plin.

— Oh, ce bine e să fiu din nou acasă! am spus eu suspinând.

Patrick trebui să meargă de două ori la mașină pentru a aduce sus în apartament toate lucrurile lui Gracie, și

mâncarea pe care mama lui ne-o trimisese. Când se opri pentru a-și mai trage sufletul, l-am întrebat:

— Vrei să servești un ceai cu noi?

— Numai dacă mă lași pe mine și pe Gracie să-l preparăm.

I-am urmărit lucrând cot la cot, încălzind apa, aranjând trei cești diferite pe tavă, tăind prăjitura în felii. Mâna lui Patrick acoperea de tot mânuța fetei în timp ce o învăța să mânuiască cuțitul. Părea atât de mare pe lângă ea și, totuși, era atât de blând și răbdător cu ea. M-am gândit la tatăl meu.

Am servit ceaiul acela împreună, de parcă am fi fost o familie. De mult nu o mai văzusem pe Gracie atât de fericită. Însă înlăuntrul meu mi se frângea sufletul și știam că și Patrick trecea prin aceeași stare. Cât de curând, totul trebuia să înceteze.

— Gracie, ia ultima felie de prăjitură și du-te să vezi dacă vecinul nostru, Clancy, este acasă, am spus eu după ce terminarăm de mâncat. Anunță-l că am ajuns acasă.

De îndată ce ea porni pentru a-și duce misiunea la îndeplinire m-am întors spre Patrick. El tocmai lua grătarul din sobă pentru a scoate cenușa înainte de a mai pune cărbuni.

— Ai avut dreptate, am spus eu cu voce înceată. Ar fi inuman să am pretenția ca tu să nu faci parte defel din viața lui Gracie. Nu pot să vă fac una ca asta.

Se opri ținând în mână o lopată plină de cărbuni. În ochii lui se vedea speranța.

— Vrei să spui...?

— Da. Deja faci parte din viața ei. Trebuie să continui... dar promite-mi că pentru ea vei rămâne numai părintele O'Duggan, preotul, și nicidecum tatăl ei. Patrick, nu trebuie să dai nimic de bănuț. Nimeni nu trebuie să afle vreodată că ea este fiica ta.

— Voi găsi eu o cale să o integrez în grupul fetelor de la parohia mea. Emma, o să-mi dau silința ca totul să fie bine, promit.

— Știu asta.

Închise ușa de la sobă după care aruncă o privire înspre ușă pentru a vedea dacă Gracie se întorcea în apartament. Cum nu văzu nici urmă de ea, se apropie de mine și îmi îndesă ceva în mână.

— Patrick, ce e aici... cărbune?

Clătină din cap dezaprobat.

— Acesta e un diamant în devenire. Dumnezeu va șlefui acest cărbune pentru a deveni un obiect frumos și de valoare. El va face același lucru și cu viața ta, Emma, dar trebuie ca tu să-i dai voie. El este cel care poate să ne răscumpere. Noi doi am păcătuit, dar El ne-a dăruit-o pe Gracie. Noi...

Se opri în momentul în care Gracie reveni.

— Domnul Clancy ți-a mulțumit foarte mult pentru prăjitură și îți urează bun venit, spuse ea.

Patrick își luă repede haina, după care se aplecă pentru a mângâia capul lui Gracie.

— Să ai mare grijă de mama ta, bine? Mulțumesc foarte mult pentru ceai.

Ne-am luat la revedere, după care l-am urmărit pe Patrick plecând, așa cum făcusem de atâtea ori înainte.

Aceea a fost ultima dată în care am vorbit cu Patrick până când, într-o seară, patru ani mai târziu, apăru la Regency Room, îmbrăcat la costum și cravată. Aproape că am căzut de pe scaunul de la pian când l-am văzut intrând în sala aceea. Dragostea mea, pasiunea mea pentru el era aceeași. Îl rugă pe O'Brien să-i dea o masă aproape de pianul meu, după care îmi trimise un bilețel înștiințându-mă că dorea să-mi vorbească la sfârșitul piesei. Degetele mele abia puteau să găsească clapele potrivite.

— Emma, de ce îți mai pierzi vremea cu gangsterul acela? mă întrebă Patrick de îndată ce m-am așezat pe scaunul din fața lui.

— Pentru asta ai venit aici?

— Nu...

— Atunci las-o baltă, bine?

Privi fix spre masă, jucându-se cu o cutie de chibrituri. Mi-am amintit căldura mâinilor lui, atingerea degetelor sale puternice, și totuși atât de suave. Îmi doream atât de mult să lipesc mâna lui de obrazul meu pentru a-i simți căldura din nou, după care doream să-i sărut degetele pe rând. Însă Patrick nu îmi aparținea.

— Emma, celelalte fete o ridiculizează pe Gracie, îmi spuse el într-un final. O tachinează, o sâcâie întruna. Ea plângea azi când am întâlnit-o din întâmplare, pe când ieșea de la școală. Se pare că circulă tot felul de zvonuri și bârfe printre membrii parohiei mele în legătură cu tatăl ei...

Mi-am îngropat fața în mâini.

— Eu și Grace ar trebui să ne mutăm de aici! Tu nu poți fi văzut în preajma ei! Ei își vor da seama!

— Emma, ei nu mă bănuiesc pe mine, ei... de fapt, spun că ea este un bastard. Așa a numit-o Bridget Murphay, dar ea repetă numai ceea ce a auzit vorbindu-se acasă.

Mi-am dat seama că se străduia să-și găsească cuvintele, un lucru care nu-i stătea deloc în fire, așa că m-am așezat confortabilă pe scaunul meu pentru a-l lăsa să-și verse amarul, fără a-l întrerupe.

Cuvântul acela m-a șocat, dar numai pentru că mi-am dat seama că ea rostise, de fapt, purul adevăr. Și pentru prima dată, am putut să văd ce efect a avut păcatul meu asupra fiicei mele.

Scăpă cutia de chibrituri și se rezemă de speteaza scaunului, lăsând ca mâinile să-i cadă neputincioase pe genunchi. Amândoi am rămas tăcuți până când el putu să continue.

— Le-am învățat pe fete despre bunătatea și mila creștinească – nu că ar fi putut influența în vreun fel soarta aceasta cruntădar nu am știut ce altceva să fac. M-am simțit atât de neajutorat, atât de... de mânios, mai mult pe mine însumi. Nu școlărițele acelea au făcut-o pe Gracie să plângă – eu sunt vinovatul. Cum am putut eu să-mi imaginez că petrecând săptămânal zece minute cu ea, zâmbindu-i și aruncându-i din când în când niște monezi, puteam să-mi îndeplinesc rolul de tată?

Se opri din nou, mușcându-și atât de tare buza, încât m-am temut că va sângera. Am vrut să zic ceva, dar m-a oprit printr-un semn cu mâna.

— Nu, dă-mi voie să termin. Am intrat în biserică pentru a mă ruga. Primul lucru pe care l-am văzut a fost crucea de deasupra altarului și pe Cristos stând acolo, crucificat, suferind cumplit. Cum a putut să îndure Dumnezeu Tatăl una ca asta? Să-L vadă pe Fiul Său suferind pe nedrept? Să-L vadă disprețuit și batjocorit? Am experimentat numai puțin din ceea ce El a îndurat atunci când mi-am văzut propriul copil batjocorit; mi-am dorit să ucid acele fete pe rând. Nu sunt în stare să înțeleg cum a putut Dumnezeu să-mi ofere iertarea Lui. Nu pot să înțeleg de ce El nu și-a întors fața de la mine, de ce nu m-a nimicuit pentru ceea ce i-am făcut Fiului Său – și ție și lui Gracie.

Patrick se rezemă cu cotul de masă și își propti fruntea în mână. Nu doream să-mi bat capul cu cuvintele lui sau cu suferința pe care o îndurase Dumnezeu. Nu puteam. Și eu meritam pedeapsa Lui. În schimb, am rămas cu privirea ațintită la părul acela bogat, auriu, aducându-mi aminte de felul în care îl simțeam atunci când îl mângâiam cu degetele mele. În cele din urmă, își ridică privirea.

— Emma, Gracie mi-a întrerupt rugăciunea. M-a urmat înlăuntrul bisericii pentru a mă întreba... a mă întreba dacă eu știam unde este tatăl ei adevărat și de ce nu locuiește cu ea. Nu am știut ce să-i răspund. I-am spus că ar trebui să vorbească cu tine despre el. Atunci...

Patrick înghiți în sec.

— După aceea mă întrebă dacă nu aș vrea să fiu eu tatăl ei. M-a implorat să o las să-mi spună "tată"... doar o singură dată... dar fără să știe nimeni.

— Să nu-mi spui că i-ai dat voie! am spus eu de-a dreptul îngrozită.

— Nu.

Bărbia lui Patrick tremura.

— Însă și eu tânjeam tot atât de mult să o aud spunându-mi "tată" pe cât și ea tânjea să o spună. Faptul că am refuzat-o mi-a frânt inima. Eu sunt un preot – e de datoria mea să mângâi sau să consolez oamenii aflați în suferință. Însă nu am fost în stare să ofer fiicei mele ceea ce și-a dorit cel mai mult – să o las să-mi spună "tată".

Patrick își închise ochii și își lăsă capul în jos.

— Iartă-mă Tată, șopti el, căci am păcătuit.

Când își ridică ochii, ochii lui mă priveau străpungător.

— Emma, tocmai de aceea urăște Dumnezeu păcatul. El ne interzice să comitem adulter... pentru că ne iubește. Păcatul ne rănește. Însă totodată el rănește și persoanele nevinovate pe care noi le iubim cel mai mult.

Nu știam ce să răspund. Imaginea lui Gracie necăjită și plângând după tatăl ei, m-a făcut și pe mine să realizez gravitatea păcatului meu. Era ca și cum eu și cu Patrick am fi prăvălit o piatră pe munte în jos, în urmă cu opt ani de zile, iar acum urmăream îngroziți și neputincioși cum aceasta angrenase o avalanșă. Fiica noastră stătea în calea acelei avalanșe.

— Cred că cel mai bine ar fi dacă eu și Gracie ne-am muta, am spus eu. Știam eu că nu o să se sfârșească cu bine – să locuim atât de aproape de tine.

— Emma, tu nu ai prins ideea! Ea are nevoie de un tată. Tânjește să aibă un tată tot așa cum și celelalte fete ar tânji. Nu poate să înțeleagă de ce tatăl ei a părăsit-o, de ce nu o iubește, iar acel tată sunt eu! Eu sunt cel care a părăsit-o și nu Karl Bauer. Faptul că voi v-ați muta în altă

parte nu ar schimba cu nimic felul în care Gracie se simte sau nevoia ei de a avea un tată, și chiar dacă v-ați muta, tot o să vă gădesc. Nu o să te las să-mi iei fiica. Am venit aici în seara aceasta cu gândul să-ți spun că vreau să fac mult mai multe pentru ea decât să-i arunc din când în când niște monezi. De acum încolo o să o însoțesc de la școală acasă în fiecare zi, o să o feresc de jignirile celorlalte fete, o să-i ascult temerile și visurile ei. Chiar am de gând să fiu acel tată de care are nevoie!

— Nici vorbă! Oamenii vor observa asemănarea!

— Emma, nu-mi pasă!

— Te rog! De dragul lui Gracie...

— Și ca și cum nu ar fi fost îndeajuns, au început să-i pună tot felul de nume. Cel puțin, în felul acesta ea va avea un tată – nu un preot, ci un tată. Va ști că cineva o iubește și se îngrijește de ea. Cineva la care poate alerga pentru a i se deschide pentru a-și spune supărarea.

— Mi-ai promis că nu-i vei spune niciodată!

— Și o să mă țin de promisiune. Nu o să-i spun adevărul.

— Patrick, nu pot să te las să faci asta.

Eram de-a dreptul disperată în încercarea mea de a-l opri, dar el nici nu mă băgă în seamă.

— Emma, nu am venit aici să-ți cer permisiunea. Am venit aici ca să te înștiințez de felul în care vor decurge lucrurile. I-am spus același lucru și arhiepiscopului, în după-amiaza aceasta. Eu sunt tatăl lui Grace. Și o să-i fiu tată, oricât de mult m-ar costa.

— Dar oricine care are ochi își va da seama! Părul tău...

Patrick își dădu scaunul înapoi și se ridică în picioare.

— O să-mi țin pălăria pe cap.

Pe parcursul următorilor ani, am privit de la distanță cum Patrick a devenit confidentul, aliatul, prietenul lui Grace. El este motivul pentru care a început să meargă la biserică în fiecare săptămână. Ba chiar i-a împrumutat și pijamaua lui. Atunci când a plecat de-acasă pentru a începe cursurile la școala de asistente, el a făcut tot posibilul să o însoțească pe tot drumul acela până în Philadelphia.

M-am gândit că poate acum se va muta la altă parohie din moment ce Grace plecase la școală, dar nu a făcut-o. Într-o zi, l-am întâlnit în fața magazinului lui Booty, în timp ce eu intram, iar el dădea să iasă. Ochiul lui drept era învinețit.

— Bună, Emma.

— Patrick! Dar ce-ai pățit la ochi? Te-ai lovit de vreo ușă?

— Doar o mică neînțelegere cu Denny O'Hara. Vezi tu, băuse puțin prea mult.

— Și a atacat un preot?

— Nici vorbă, Emma, răspunse el liniștit. El s-a luat de nevasta și de copiii lui.

Cuvintele lui mă îngroziră, deoarece mi-am adus aminte de copilăria de care avusese el parte.

— Familia O'Hara e de-a dreptul norocoasă să te aibă pe aproape. Și, de asemenea, să aibă un preot căruia nu-i este frică de o încăierare... deși poate că la vârsta lui ar trebui să-i fie.

Zâmbi, însă când colțurile ochilor lui se încrețiră, el tresări.

— Auch! Mă doare atunci când râd, spuse el atingându-și fața.

— Patrick, de ce ai ales să rămâi aici... și să-ți bați capul cu toți oamenii aceștia? Acum când Gracie se descurcă de una singură, nu ai putea tu să te ridici în rang, să mergi la o biserică mai mare, să devii un cardinal sau știu eu, altceva?

— Arhiepiscopul m-a îndemnat să fac același lucru în urmă cu câteva zile. Dar eu nu pot să plec. Oamenii aceștia sunt copiii mei, familia mea. Mulțumită lui Gracie, am învățat, în sfârșit, ce înseamnă să fiu un tată pentru ei. Va fi oare viitorul preot gata să se încaiere cu un bețiv nebun ca și Denny O'Hara? Nu pot să stau liniștit într-o altă reședință a arhiepiscopului, întrebându-mă dacă micuțul O'Hara va ajunge să aibă piciorul rupt în trei locuri după cum l-am avut și eu.

— Patrick, tu nu poți salva o lume întreagă.

— Nu, dar pot să salvez un copil.

Privi în depărtare cu ochii lui albaștri care străluceau asemenea cerului albastru.

— Dacă aș putea cumva să obțin mai mulți bani de la biserică după ce războiul se va termina, mi-ar plăcea să transform toate acele camere mari, care nu sunt folosite din casa mea parohială, într-un loc unde femeile și copiii să poată avea un adăpost. Îmi aduc aminte cât de disperată ai fost tu atunci când ai venit aici, fugind de Karl Bauer și așteptând un copil. Nu ai avut pe nimeni la care să mergi, niciun loc în care să te adăpostești. Dumnezeu

mi-e martor că nu am nevoie de toate camerele acelea. Lacrimile începură să curgă pe obraz. Îl iubeam tot mai mult odată cu trecerea timpului, și nicidecum mai puțin.

— Patrick, Dumnezeu ți-a ascultat rugăciunea.

Se întoarce din nou spre mine.

— La care rugăciune te referi?

— La aceea de a deveni un preot minunat.

La un an după ce Gracie și Stephen s-au căsătorit, am auzit veștile despre Patrick – tocmai de la Sheila Higgins. Am salutat-o în timp ce mă puneam pe o bancă: ochii i se umplură de lacrimi.

— Nu-i așa că e de-a dreptul îngrozitor ce i se întâmplă sărmanului părinte O'Duggan? Un om atât de tânăr, abia trecut de cincizeci de ani...

Inima mea începu să bată cu putere.

— Dar ce s-a întâmplat?

— Cum? Nu ai auzit? Întreaga parohie vorbește despre asta. Este internat în spitalul surorilor de caritate și nimeni nu-i dă mai mult de o săptămână.

— Cum... ce...?

— Leucemie acută. Totul s-a întâmplat pe neașteptate. Doctorii spun că este în faza terminală. Nu mai pot să facă absolut nimic.

M-am ridicat repede de pe bancă și mi-am chemat un taxi. Nu-mi venea să cred că Patrick era pe moarte. Întotdeauna fusese un om atât de puternic, plin de viață. Gracie și cu mine și oricare altă persoană din parohie știam că putem să apelăm la ajutorul lui ori de câte ori aveam nevoie. Dacă aș fi putut înălța o rugăciune,

aceasta ar fi fost singura ocazie din viața mea când aş fi făcut-o. Însă nu aveam niciun drept să cer ceva lui Dumnezeu, mai ales dacă m-aş fi rugat pentru Patrick.

Am dat buzna în spital asemenea unei femei care și-a pierdut mințile. Asistenta șefă nu îmi dădu voie să trec mai departe de recepție.

— Dumneavoastră nu sunteți singura persoană din parohia lui care îl iubește, Dumnezeu să aibă milă de sufletul lui. O mulțime de oameni s-au perindat pe aici întrebând despre el, dorind să-l vadă. Nici măcar nu au încăput pe coridorul acesta, necum în camera lui! Însă doctorii dau voie doar rudeniilor și preoților să-l viziteze. Îmi pare rău.

— Nu, ascultați-mă. Trebuie să mă lăsați să intru. Eu... fac parte din familie.

Sora aceea se încruntă.

— Oh! Mă rog, și ce rudenie ați fi dumneavoastră cu părintele O'Duggan?

— Spuneți-i că a venit Emma... doamna Emma Bauer. Vă rog! Spuneți-i! Trebuie să-l întrebați dacă vrea să mă vadă!

— Așteptați o clipă.

Părea confuză în timp ce formă un număr la telefon.

— Alo, sora Angelica? Este o femeie aici jos care vrea să-l viziteze pe părintele O'Duggan și susține că i-ar fi rudenie. Da, numele ei este Emma Bauer.

Dădu din cap încuviințând, în timp ce călugărița de la capătul celălalt al firului vorbea.

— Da, asta m-am gândit și eu. Probabil că toate neamurile lui au auzit de el până acum...

— Spuneți-i părintelui O'Duggan numele meu! am strigat eu de-a dreptul disperată. Lăsați-l pe el să hotărască dacă vrea să mă vadă!

Se încruntă, după care vorbi din nou la telefon.

— Vrea să-i spui părintelui O'Duggan numele ei și să-l lași pe el să decidă.

Aproape că am izbucnit în plâns.

— Mulțumesc!

— Doamnă Bauer, va trebui să așteptați câteva minute până când sora Angelica îl va întreba. Dacă doriți să luați loc...

În timp ce ea rezemă receptorul de umărul ei și se adresa altor trei persoane, eu am început să mă plimb pe coridor, așteptând.

Când într-un final primi răspunsul, fața ei se mai însenină.

— El dorește să vă vadă. Urcați la etajul trei, doamnă Bauer, la camera 315.

Sora Angelica mă aștepta în fața liftului.

— Vă rog să nu uitați că părintele O'Duggan obosește foarte repede.

— Chiar va muri? am întrebat eu încercând din răspuțeri să confrunt adevărul.

— Mă tem că da, veni răspunsul ei.

Ochii ei se umplură de lacrimi, însă după aceea mi se adresa pe un ton rece:

— Aveți voie să stați doar cinci minute.

Am înaintat pe hol copleșită de șoc și de durere. Cum puteam eu să rezum în doar cinci minute tot ceea ce doream să-i spun?

Am început să plâng din nou când am pășit în camera lui și l-am văzut zăcând pe cearșaful acela rece, alb. Pielea lui era palidă, părul blond era la fel de închis la culoare asemeni unui bronz lipsit de strălucire. După aceea își ridică privirea spre mine și zâmbi – acel zâmbet radiant, splendid – era Patrick din nou. M-am așezat pe marginea patului și i-am luat mâna într-a mea.

— Emma, întotdeauna ai avut mâinile reci. Și acum sunt la fel.

— Iar ale tale sunt și acum calde.

Am rămas acolo privindu-ne unul pe altul fără să rostim un cuvânt. Nici nu era nevoie.

— Sunt atât de bucuros că ai venit, spuse el într-un final. Doctorii îmi spun că sunt foarte aproape de moarte.

— Și tu ești împăcat cu gândul acesta?

— Ah, desigur că sunt. Viața mea îi aparține lui Dumnezeu. El poate să facă ce dorește cu ea.

Zâmbi, și pielea de la colțul ochilor lui calzi, albaștri se încreți, îmi doream atât de mult să-mi lipesc fața de a lui, să plâng.

— Nu, Emma nu plânge pentru mine. Eu sunt pregătit.

— Știi că ești.

— Dar tu? Și acum ești răzvrătită împotriva lui Dumnezeu?

Cum răspunsul meu nu veni, el continuă cu o voce stinsă.

— Tu nici acum nu ai găsit iertarea lui Dumnezeu, nu-i așa?

— Nu o merit.

— Niciunul dintre noi nu o merită. Dar atunci când fariseii au adus la Domnul Isus o femeie care fusese prinsă în timp ce păcătuia, El a spus: "Nici Eu nu te judec." Acesta e harul. E chiar numele fiicei noastre. Ceea ce noi am făcut în urmă cu ani de zile a fost un păcat, dar Dumnezeu ne va ierta dacă îi vom cere lucrul acesta.

— Și tata mi-a spus același lucru.

— Emma, și atunci de ce nu-i ceri lucrul acesta?

Am privit în depărtare. Patrick avea cartea de rugăciuni alături de el. Mi-o puse în mâini.

— Ia-o cu tine. Citește pasajul subliniat, acolo unde e semnul acela de carte. Este partea mea preferată. David și Batșeba au păcătuit. Însă Dumnezeu poate să ierte păcatul, ba chiar să-l transforme într-o binecuvântare. Fiul lui David și al lui Batșeba a devenit strămoșul Domnului nostru Isus Cristos. Emma, acceptă-i iertarea. El vrea să ți-o dăruiască. El Și-a dăruit unicul Fiu în scopul acesta.

Nu aveam puterea să rostesc niciun cuvânt. Știam că cele cinci minute se scurseseră. Sora trebuia să se întoarcă dintr-o clipă într-alta. Tânjeam să-l îmbrățișez pentru ultima oară. Ca și cum mi-ar fi citit gândurile, Patrick îmi spuse:

Mi-am adus aminte de ultimele versuri din poemul lui Yeats, "Politica":

"... Și poate chiar e-adevărat ce se aude
Despre războaie sau despre geneza lor
Dar cât n-aș da să fiu tânăr din nou
Și-n brațe să o țin!"

M-am aplecat pentru a-l îmbrățișa. Mă cuprinse și el cu brațele lui, dar numai cu o umbră a puterii pe care o

avusese. Mi-am lipit obrazul de al lui. Mirosul pielii lui era același pe care îl cunoșteam, și l-am inspirat pentru ultima oară. Lacrimile noastre se uniră și curgeau acum într-un singur izvor.

— Dacă ajungi vreodată să-i spui adevărul lui Gracie, șopti el, să nu uiți să-i spui cât de mult am iubit-o.

— N-o să uit. Te iubesc, Patrick.

— Știu. Și eu... ”te iubesc cu toată suflarea, zâmbetul, lacrimile, cu toată viața mea! Și, dacă Dumnezeu vrea, o să te iubesc și mai mult după moarte.”

1980

— Niciodată nu am încetat să-l iubesc pe Patrick, spuse Emma. Nici atunci când m-am căsătorit cu Karl, nici când el a devenit un preot, nici măcar după ce a murit. Tocmai de aceea nu am dorit să mă recăsătoresc după ce am divorțat. Am trăit într-o epocă în care căsătoria era un angajament care era pe viață, asemeni celui pe care Louise și Friedrich îl făcuseră – până când moartea ne va despărți. Eu am încălcat acel jurământ pe care i l-am făcut lui Karl. De la bun început nu ar fi trebuit să rostesc acel jurământ, deoarece știam că nu o să-l pot ține. Inima mea îi aparținea lui Patrick. Așa că după divorț am făcut un jurământ al celibatului, care să țină toată viața, tot așa după cum și Patrick făcuse.

Emma își încheie povestea pe când Suzanne opri mașina în parcare de la Birch Grove. Ajunse din nou acasă. Se simțea foarte ușurată acum când, în sfârșit, spusese adevărul despre Patrick, ca și cum o povară

colosală i se ridicase de pe umeri, însă nu putea să nu se gândească la consecințele acestui fapt.

Suzanne stătea la volanul acelei mașini parcate; ochii ei trădau emoția ce o copleșea. Emma își puse mâna pe umărul nepoatei sale:

— Știi, atunci când tu ai făcut alegerea privind ceea ce dorești să studiezi la facultate, m-am gândit la Patrick. Nu am putut să-ți mărturisesc lucrul acesta înainte, dar tu ai moștenit de la bunicul tău dragostea pentru literatură și pasiunea pentru arta cuvintelor.

— Deci eu sunt pe jumătate irlandeză..., murmură ea. Jeff mi-a repetat întruna lucrul acesta.

— Da, ești. Mi-aș fi dorit atât de mult ca tu să-l cunoști. A fost un om extraordinar!

Oare procedase ea bine că mărturisise adevărul lui Grace și lui Suzanne, după atâția ani? Dar nici nu ar fi putut să-l nege. Într-un fel, ele dezgropaseră adevărul și i-au cerut să-l spună în întregime. Poate faptul acesta avea să-i ajute pe Suzanne și pe Jeff. Poate încă nu era prea târziu și căsnicia lor putea fi salvată. Dar Grace... ce avea să se întâmple cu Grace? Tot drumul acela spre casă, chipul ei trădase o uluire fără asemănare. Atât de tăcută. Atât de copleșită.

Emma deschise ușa mașinii, după care coborî. Tânjea să-și poată ține fiica în brațe, să-i ceară iertare, dar nu îndrăznea.

— Mulțumesc că m-ați adus, spuse Emma după care se grăbi spre clădire.

Odată ajunsă în apartamentul ei, începu să plângă. Dacă Grace nu o va ierta niciodată? Acea avea să fie cea

mai cumplită pedeapsă pentru păcatul ei. Își pierduse deja părinții și casa ei, pierduse șansa de a-și petrece viața alături de Patrick tocmai pentru a plăti pentru ceea ce făcuse, dar nu putea să o piardă pe Gracie. Cum ar fi putut trăi fără fiica ei?

Emma trecea dintr-o cameră într-alta, de parcă ar fi căutat ceva. Nu se simțise atât de singură din ziua în care o născuse pe Gracie. Oare și părinții ei simțiseră același gol, aceeași pierdere dureroasă atunci când și ei trebuiră să se despartă de fiica lor iubită? Oare și Dumnezeu simțise la fel?

Monstruozitatea păcatului comis o copleși pe Emma din nou. Își aduse aminte cum îi spusese tatălui ei că ea nu regretă ceea ce ea și Patrick făcuseră, dar acum, ori de câte ori revedea fața aceea rece, uluită a lui Gracie îi era și mai rușine de păcatul ei decât îi fusese vreodată înainte. Pentru prima dată, admitea faptul că dacă s-ar fi putut întoarce înapoi în timp și ar putea șterge ceea ce s-a întâmplat acolo pe insula Squaw, ar face-o cu bucurie. Mai bine nu ar fi născut-o defel pe Grace decât să ajungă să se despartă de ea într-un asemenea mod.

Emma privea acum cercetător acele camere, ca și cum era surprinsă să se găsească acolo, în locul acela nou. Mutarea fu elementul care o făcuse să parcurgă acest drum anevoios și lung până la adevăr. Această mutare ridicase semne de întrebare legate de trecut și o determină să le istorisească povestea lui Louise – și pe a ei. Asemeni acelei inundații din copilăria ei, abia după ce scotocise prin molozul căminelor și a vieților distruse, realizase pe deplin impactul acelei pasiuni ce o purtase pe

ea și pe Patrick. Și abia după ce își examinase propria viață – și viețile lui Gracie și Suzanne – reușise Emma, în sfârșit, să vadă teribilele urmări ale păcatului ei.

Închise ușa de la dormitorul ei și se așeză pe marginea patului. Scoase din sertarul noptierei cartea de rugăciuni a lui Patrick. Dumnezeu pedepsea copiii pentru păcatul mamelor lor până la al treilea și la al patrulea neam, îi spusese tatăl ei. Însă el îi mai spusese atunci că Dumnezeu o poate ierta dacă ea se va căi. Patrick îi spusese același lucru – Dumnezeu nu numai că ierta păcatele, dar El aducea și salvarea. Emma deschise cartea de rugăciuni la locul pe care Patrick îl sublimiase pentru ea în urmă cu treizeci de ani și începu să citească cu voce tare acele cuvinte:

”Ai milă de mine, Dumnezeule, în bunătatea Ta! După îndurarea Ta cea mare, șterge fărădelegile mele! Spală-mă cu desăvârșire de nelegiuirea mea, și curățește-mă de păcatul meu! Căci îmi cunosc bine fărădelegile mele, și păcatul meu stă necurmat înaintea mea.”

CAPITOLUL 34

Următoarea zi, Suzanne stătea pe veranda mamei sale: suna deja pentru a doua oară. Mașina lui Grace era parcată, deci trebuia să fie pe undeva prin casă. Unde altundeva ar fi putut fi în mijlocul acelei după-amieze? De ce nu răspundea oare la ușă?

Sue zăngănea inelul acela de chei, încercând trei dintre ele înainte ca ușa să se deschidă în sfârșit.

— Mamă...? strigă ea din hol. Mamă, ești acasă?

— Da, sunt aici sus, Sue.

Urcă tiptil scările acoperite cu covor și intră în dormitorul mamei sale. Grace era întinsă pe pat, având o batistă udă peste ochi.

— Mamă, ce s-a întâmplat?

— Am o migrenă urâtă.

— Vrei să-ți aduc ceva pentru asta? Sau poate vrei să-l sun pe tata?

— Am luat deja o pilulă. Și începe să-și facă efectul, însă nici acum nu mă simt în stare să dau ochi cu lumea.

Suzanne se lăsă pe scaunul de lângă patul ei.

— Ești în starea aceasta datorită lucrurilor pe care le-ai descoperit ieri despre tatăl tău, nu-i așa?

Grace nu dădu niciun răspuns.

— Mamă, spune-mi ceva. Mă simt atât de prost că te-am obligat să-ți răscolești trecutul, când tu, de fapt, nu ai dorit asta. Îmi pare rău...

— Nu e vina ta.

Grace își dădu jos batista de pe ochi și se ridică anevoie, sprijinindu-se de movila aceea de perne de la capătul patului.

— Ce mă frământă cel mai tare e faptul că părintele O'Duggan a fost un om atât de evlavios. Eu l-am respectat foarte mult din această cauză... și l-am iubit enorm. Iar acum am impresia că reputația lui a fost pătată.

— Mamă, dar și el a fost om, replică Suzanne cu blândețe. A comis o greșeală. Trebuie să-l ierți pentru că și el era doar un om supus greșelilor.

Chiar în timp ce rostea acele cuvinte, Suzanne se înfioră. Și ea trebuia să facă același lucru cu Jeff. Și el era un om supus greșelilor. El cedase în fața acelei dorințe umane, naturale de a accepta o slujbă pentru banii, prestigiul și puterea pe care aceasta i le ofereau. Și deși greșise atunci când acceptase să se mute fără să discute această chestiune cu ea, și ea urma să fie la fel de vinovată de acel păcat dacă ea refuza să-l ierte. Această incapacitate de a ierta era cauza bolii mamei sale – iar dacă Suzanne nu se împăca cu Jeff înainte ca acesta să se mute la Chicago, atunci acel fapt avea să cauzeze o și mai mare harababură în viața ei și a fiicelor ei. Trebuia să-l ierte că și el e doar un om. Ea și cu Jeff s-ar putea despărți cel puțin ca buni prieteni.

— Cât mi-aș fi dorit să nu fi aflat niciodată adevărul, murmură Grace.

Suzanne își îndreptă din nou toată atenția asupra mamei sale. Ea arăta palidă contrastând cu pernele acelea, iar ochii îi erau umflați.

— Nu știi dacă îi pot ierta sau nu.

— Mamă, e evident, atât cât știu eu până în momentul de față despre părintele O'Duggan, că Dumnezeu l-a iertat pentru păcatul său – altfel cum ar fi putut fi folosit de Dumnezeu toți anii aceia?

— Nu-mi pasă de parohia lui, nu-mi pasă nici de toate faptele lui bune pe care le-a făcut acelor oameni, răspunse Grace mânioasă. Eu mi-am dorit atât de mult să am un tată atunci când eram doar un copil! De ce nu mi-a spus că el este tatăl meu și să mă lase să-l cunosc ca atare?

— Din tot ceea ce mi-ai povestit, mie mi se pare că exact asta a și fost părintele O'Duggan pentru tine. Acela a fost rolul pe care el l-a jucat în viața ta. Te-a învățat să deosebești binele de rău, te-a povățuit și te-a ajutat să iei deciziile corecte, te-a învățat cum să nu faci greșeli... De asemenea, el este cel care ți-a deschis ochii în ceea ce privea relația ta cu Dumnezeu. Nu asta mi-ai spus tu? Nu ai știut că el este tatăl tău, dar acesta e rolul pe care el l-a avut în viața ta. Un om mai nepăsător nu ar fi dorit să aibă nimic de-a face cu tine, nedorind să-și aducă aminte în fiecare zi de păcatul comis.

— Sunt atât de furioasă pe mama mea pentru că nu mi-a spus!

— Mamă, cred că ea a avut de luat o decizie foarte grea, dar în același timp foarte înțeleaptă. Cum ai fi putut da față în fiecare zi cu părintele O'Duggan dacă ai fi știut adevărul? Nu ai fi acceptat niciun sfat de la el, deoarece tu ai fi văzut numai că el se îngrijea mai mult de parohia lui decât să fie tatăl de care aveai nevoie. Și asta nu era

adevărat. Nu ai fi crezut că bunica a refuzat să se căsătorească cu el. Eu cred că tu ai fi fost chiar mult mai mândrie pe amândoi, dacă ai fi cunoscut adevărul.

Scoase o batistă din cutia de pe noptieră și i-o înmână lui Grace.

— Cred că bunica a făcut cel mai mărinimos lucru pe care l-a putut face – pentru tine și pentru părintele O'Duggan, continuă Suzanne. Imaginează-ți cât de greu trebuie să-i fi fost să fie atât de aproape de bărbatul pe care îl iubea, și totuși să nu poată să-l îmbrățișeze vreodată sau chiar să-i vorbească mai mult de o conversație banală. Bunica ar fi putut folosi banii pe care îi primea de la el pentru a se muta în alt loc, ar fi putut să ia totul de la început, să-și reclădească viața, însă ea a hotărât să vă dea voie ție și tatălui tău, să vă apropiați unul de altul, indiferent de cât de greu a fost acest proces pentru ea. Ea i l-a dăruit înapoi lui Dumnezeu pe părintele O'Duggan, iar ție ți-a dăruit tatăl, în unicul mod în care ți l-a putut, având în vedere acele circumstanțe.

Împotriva propriei sale voințe, Suzanne s-a trezit dintr-odată gândindu-se la fiicele ei și la tatăl lor.

— Mamă, chiar dacă nimic altceva nu iese bun din toată chestia asta, eu vreau să-ți spun că am înțeles, în sfârșit, ceea ce doreai să-mi spui referitor la Amy și la Melissa și la nevoia lor de a avea un tată. Nu aș vrea ca ele să treacă vreodată prin suferința la care ai fost tu supusă. Vrei să te rogi să găsesc o soluție, după cum a făcut și bunica?

— Sue, eu m-am rugat deja pentru asta. Și da, voi continua să mă rog.

Grace își șterse ochii și își suflă nasul, după care luă mâinile lui Suzanne într-ale ei.

— Îți mulțumesc că ai venit și că m-ai ajutat să privesc lucrurile dintr-o altă perspectivă. Iar acum, dacă mai poți îndura încă o incursiune în trecut, aș vrea să-ți mai relatez încă o poveste despre părintele O'Duggan, o poveste pe care nu cred că ți-am împărtășit-o până acum...

1946

În vara ce urmă după ce am absolvit școala de asistente, eram în mare fierbere planificându-mi nunta. Niciodată nu-mi imaginasem că trebuia să fac față unei chestiuni atât de minuțioase, dar părinții lui Stephen aveau o groază de prieteni din înalta societate care trebuiau să fie tratați ca atare, iar ei doreau să se facă mare tăărăboi, să aibă parte de o recepție costisitoare. Bineînțeles că au plătit toate cheltuielile, ba chiar m-au și convins să mă căsătoresc la biserica în care crescuse Stephen. Colega mea de cameră din timpul școlii de asistente acceptase să-mi fie domnișoară de onoare, însă nu aveam pe nimeni care să mă însoțească la altar. Era o alee atât de lungă și de frumoasă până la altar. Doream ca mama mea să fie cea care să mă însoțească, dar ea refuză.

— Grace, așa ceva nu se cade, îmi spuse ea. Un bărbat trebuie să facă acest lucru. Și așa mie îmi va fi foarte greu să petrec toată ziua aceea cu niște oameni bogați și educați. În plus, dacă te-aș conduce spre altar, aș atrage numai atenția asupra faptului că sunt divorțată. Poate

dacă era vorba de o nuntă mai mică, mai intimă... dar tu planifici aici parcă un bal regesc!

Eram rănită, dar o dată în viața ei, mama mea dorea să facă și ea un lucru convențional, așa că mă simțeam pe undeva ușurată.

— Nu ai pe nimeni în gând pe care ai dori să-l chemi? Întrebă ea.

— Ei bine, dacă vrei să-ți spun la cine mă gândesc... te rog, să nu râzi, aș vrea ca persoana aceea să fie părintele O'Duggan.

Mama mea se întoarse cât ai zice "pește". Nu schiță niciun zâmbet, însă o dată era lângă masa din bucătărie acolo unde eram eu instalată cu toate listele și planurile pentru nuntă, și în clipa următoare trântea oalele de pe sobă.

— Vezi? Am știut că nu mă vei înțelege! Dar părintele O'Duggan mi-a fost aproape ca un tată.

— Ba te înțeleg, veni răspunsul ei în timp ce stătea cu spatele spre mine. Și cred că e o idee minunată! Cred că ar trebui să-l întreb.

Mă lăsă gură-cască.

— Dar poate el să facă lucrul acesta din punct de vedere legal? Mă refer, i-ar da voie biserica catolică să intre într-o biserică protestantă și să ia parte la ceremonie?

— Nu știu. Întreabă-l. Cel mai rău lucru ce s-ar putea întâmpla ar fi refuzul lui, iar apoi o să ajungi exact unde ești acum. Totuși, părintele O'Duggan va fi onorat de faptul că te-ai gândit la el, iar dacă nu poate face acest lucru, va găsi el modul de a te refuza fără să te rănească.

Îl iubeam, și totuși mi-au trebuit trei zile până când am găsit curajul de a-l suna. Mi-am adus aminte cum mă refuzase atunci când i-am cerut să-mi dea voie să-i spun "tată" în urmă cu ani de zile; mi se părea că îi cer același lucru acum când trebuia să mă conducă la altar. Nu vorbisem cu el de luni de zile, deoarece fusesem plecată la școală. Și totuși, am dat de el ușor. L-am așteptat până a ieșit din biserică St. Michael după liturghia de seară, așa că am parcurs împreună cu el drumul spre casa lui parohială.

— Intră, intră, îmi spuse el. Deși trebuie să te avertizez că e puțină dezordine pe-aici.

Coridorul și cele două camere de lângă bucătărie erau dezgolite până la grinzi și pline de cherestea și alte materiale de construcție. Am călcat peste scânduri groase și peste cabluri de instalație electrică.

— Dar ce plănuiești să construiești aici? I-am întrebat eu.

— Vreau să fac din aceste două camere un mic apartament pentru mine. Restul camerelor din această casă parohială vor constitui o clădire în care oamenii vor putea să găsească un adăpost.

— Ce idee splendidă!

Menajera părintelui O'Duggan ne pregăti un ceai, așa că stăteam acum așezați la masa din bucătărie, servindu-l.

— Grace, ai devenit o femeie atât de frumoasă. Și, din câte am auzit, acum ești asistentă?

— Da, am absolvit școala primăvara asta, ca asistentă calificată.

— Sunt atât de mândru de tine.

Până și ochii lui zâmbeau.

— Cred că se datorează și acelor cărți pentru care obișnuiați să mă plătiți.

Începu să râdă, întorcându-și buzunarele goale pe dos pentru ca eu să văd că erau goale.

— Ah, Gracie! M-ai lăsat fără nici-o lețcaie, atât de mult ai citit!

— Ați auzit că mă căsătoresc în luna august? Numele lui este Stephen Bradford și de meserie este doctor. Vom locui în Philadelphia până când își va da rezidențiatul. Îmi luă mâna într-a lui. Ochii lui mă priveau fix.

— Spune-mi despre acest Stephen... e un bărbat bun? Te respectă? Îl iubește pe Dumnezeu?

— Părinte, se comportă cu mine minunat. Și da, îl iubește pe Dumnezeu la fel de mult ca mine.

— Bun. Aveți aceleași țeluri în viață? Merită să luptați pentru atingerea acestor țeluri?

— El consideră că practicarea medicinei este modul prin care el îi poate sluji lui Dumnezeu.

— Gracie, îl iubești? Și nu faptul că este doctor. Ești tu îndrăgostită de cine este el, și nu de ceea ce este el? L-ai iubi la fel dacă ar fi sărac?

Mi-am adus aminte de modul în care eu și cu Stephen ne-am cunoscut, și probabil că fața mea strălucea, nu alta.

— L-am iubit cu mult înainte să aflu că părinții lui erau bogați.

— Dar el: te iubește? Nu numai pentru frumusețea ta fizică: a ajuns el să cunoască ceea ce se ascunde în sufletul tău? Te iubește și te prețuiește el cu-adevărat?

— Da, am șoptit eu. Știi că mă iubește.

— Atunci mă rog ca Domnul să binecuvânteze căsnicia voastră... și viața nouă pe care o începeți împreună.

Îmi strânse mâna.

— Părinte O'Duggan...?

— Da, copila mea...

— Mi-ați fost ca un tată toți anii aceștia... și am venit să vă întreb dacă ați dori să... dacă ați putea să... mă conduceți spre altar?

Ochii lui se umplură de lacrimi. Nu le șterse, ci se ridică în picioare și mă îmbrățișă, strângându-mă cu putere.

— Ah, Gracie, desigur. Aș fi onorat.

— Sue, m-a condus la altar. El era tatăl meu... iar eu nici măcar nu știam acest lucru.

— El te-a iubit. Îți amintești cuvintele bunicii?

Atunci l-am văzut pentru ultima oară, în ziua nunții mele. Noi am locuit în Philadelphia pe durata ultimului an de rezidențiat al lui Stephen – anul în care a murit părintele O'Duggan. Eram însărcinată în luna a opta cu Bobby, iar Stephen nu mi-a dat voie să merg la înmormântarea lui. Cât n-aș da să fi știut că el era tatăl meu. Cât n-aș da să...

— Mamă, ne putem uita puțin la pozele de la nunta ta? Am impresia că a trecut un secol de când nu le-am mai văzut.

Coborâra amândouă în living, de unde Grace luă albumul de pe raft. Se așezară pe canapea și începură să răsfoiască încet albumul de poze. Erau pozele obișnuite cu mireasa și cu domnișoarele ei de onoare pregătindu-se pentru nuntă, dar și o fotografie cu domnișorii de onoare

ce stăteau aliniați la altar alături de Stephen și de pastor, însă Suzanne se opri atunci când ajunse la o fotografie în care Grace înainta spre altar împreună cu tatăl ei, cu mâna sprijinită pe brațul acela puternic. Părintele O'Duggan purta hainele sale negre, preoțești și gulerul lui.

— Mamă, privește, spuse Suzanne, aproape în șoaptă. Uită-te la mândria din ochii lui. Dragostea lui pentru tine e înscrisă pe tot chipul lui.

— Dacă i-aș fi spus atunci cât de mult însemna el pentru mine... cât de mult îl iubeam.

— Dar, mamă, tu i-ai spus lucrul acesta. Privește numai poza!

Grace se afla tot în living, răsfoind albumul de poze, când auzi pe cineva intrând pe ușa din spate. Se gândi că e Suzanne, și că se întoarse pentru că uitase ceva, dar cel care intră în cameră era, de fapt, Stephen.

— Ce faci la ora asta acasă? întrebă ea, uluită.

— Am venit să văd cum te simți. Ai scăpat de migrena aia îngrozitoare? Se așeză pe marginea canapelei și o sărută pe frunte. Uite așa, ți-a mai luat puțin din durere?

— Oh, desigur. Dar parcă tu trebuia să fii la un joc de golf! Nu e asta după-amiaza ta liberă?

— Ba da, dar l-am anulat.

— Nu trebuia să faci asta, eu voi fi bine. Suzanne tocmai a fost pe aici. Abia dacă a plecat de o jumătate de oră.

— Grace, m-ai îngrijorat. Ai avut parte de o noapte foarte agitată. Iar apoi, dimineață când te-ai trezit, nu te simțeai bine...

Grace își îngropă fața în mâini.

— Stephen, tu mereu ai fost atât de grijuliu cu mine ori de câte ori am fost bolnavă, începând chiar cu zilele acelea de demult când am avut scarlatină.

Se dădu la răs și îmi sărută mâna.

— Cel puțin migrenele nu sunt contagioase! Dar ce faci tu cu albumul ăsta cu pozele de nuntă? Nu e aniversarea noastră, nu?

— Nu, aniversarea noastră e în august.

— Phew! Mi-a fost frică că am uitat!

Se prăbuși pe pernele de pe canapea, răsufând ușurat, și desfăcându-și nodul de la cravată.

— În toți anii aceștia, tu nu ai uitat nici măcar o dată! Eu și cu Suzanne ne-am uitat la pozele astea deoarece ea a insistat să descoperim cine a fost tatăl meu adevărat. Și ieri... ei bine, nu am fost în stare să-ți împărtășesc ceea ce am aflat. Am fost șocată și negam totul. Mă bucur că ai venit acasă pentru că, în sfârșit, am puterea să-ți spun și ție. Însă noi doi trebuie să vorbim despre altceva mai întâi. Este ceva foarte important.

— Pare a fi o treabă serioasă, îmi spuse el, îndreptându-se.

— Este, Stephen. Știu că tu nu dorești ca eu să lucrez, dar eu aș dori să accept postul de director al centrului pentru femeile însărcinate.

Grace făcu o pauză, așteptând ca el să tune și să fulgere. Stephen părea foarte nemulțumit, dar îmi spuse doar atât:

— Continuă.

— Mama mea și-a sacrificat propria fericire de dragul meu și al tatălui meu. Bunicii mei au fost gata să facă

mari sacrificii unul pentru celălalt. Este vorba despre ceea ce ar trebui să facă oamenii care se iubesc cu-adevărat. Ei bine, dacă ei nu fac aceste lucruri... tocmai din această cauză sunt Suzanne și Jeff la un pas de divorț. Fiecare trăiește numai pentru el, și niciunul nu e gata să se sacrifice. Dragostea ne cere să ne sacrificăm de bunăvoie unul pentru altul. Nu este vorba despre ceea ce am jurat noi că vom face, cu ocazia nunții noastre – și noi ne-am ținut jurămintele acelea, tu și cu mine. Tu ai muncit ore în șir numai pentru a-mi oferi mie și copiilor noștri un cămin și educația necesară. Eu am sacrificat cariera mea pentru a avea grijă de copii și de tine. Dar tu nu mai ai nevoie de mine ca să mai fac acel sacrificiu. Avem o menajeră acum, mâncăm mai mult în oraș decât acasă...

— Grace, de ce ai nevoie de o slujbă? îmi spuse el, încruntându-se. Nu îți dau eu bani suficienți pentru ceea ce ai nevoie?

Expresia de pe chipul lui Stephen îi trăda lui Grace faptul că el se simțea mai mult rănit decât să fie mânios.

— Nu este vorba despre bani. De fapt, chiar intenționez să-mi ofer salariul centrului, așa că, eu voi continua să rămân un voluntar. Eu, de fapt, îți cer ție să sacrifici mândria ta, ideile tale învechite despre rolul femeii, și orice altceva ar implica ele – și îți cer voie să mă lași să fac lucrul acesta. Îți aduci aminte melodia care te-a determinat să alegi medicina? "Ia viața mea căci Ți-o dedic Ție, Domnul meu." Și eu doresc să-mi dedic viața. Stephen, tu nu mai ai nevoie de mine ca să gospodăresc casa, ci Dumnezeu are nevoie de mine ca să conduc centrul acesta. Cred că El mă cheamă să duc la îndeplinire

această lucrare, tot așa cum El te-a chemat pe tine să fii doctor. Înțelegi ce vreau să-ți spun?

Expresia aceea furioasă, confuză a lui Stephen căpăta acum un ton de uluire.

— Încerc să înțeleg, dar să știi că nici prin cap nu mi-a trecut că tu ai o astfel de perspectivă asupra muncii.

— Nici eu – până ieri. Cred însă că a sosit, în sfârșit, timpul ca eu să folosesc darurile și pregătirea pe care mi le-a dăruit Dumnezeu. Din tot ceea ce am reușit să aflu despre tatăl meu, mișcarea ce susține dreptul la viață și centrul pentru femeile însărcinate sunt două cauze cărora el s-a dedicat.

— Poftim? Tatăl tău?

— Da, el m-ar fi încurajat să accept slujba aceasta. De fapt, bordul a tot încercat de ceva vreme să găsească un nume pentru acest centru, așteptând să apară un binefăcător după care să-l și numească. Cum eu o să donez salariul meu, o să-i dau numele tatălui meu.

— O să-i pui numele celui care a încercat să te omoare încă din pânțece? O să-l numești după Karl Bauer?

Imaginea din mintea lui Grace se evaporă: chipul lui Karl Bauer dispăru. Ea îl vedea acum pe adevăratul ei tată îndreptându-se spre ea cu zâmbetul lui cald și blând, cu mersul lui legănat.

— Nu, o să-l numesc după cel care a fost adevăratul meu tată – părintele Thomas Patrick O'Duggan!

În seara aceleiași zile, Suzanne stătea la masa din bucătărie, încercând să lipească piesele unei măsuțe în miniatură din casa păpușilor pe care o avea Amy. Ea

vărsase multe și amare lacrimi din cauza aceluia incident, repetându-i lui Suzanne întruna că nu plângea deloc din cauza acelei piese de mobilă minusculă. În ultima vreme, în viața fiicelor ei fusese prea multă durere și confuzie, prea multe schimbări.

Și dacă tot avea lipiciul acela, Suzanne se decisese să încerce să lipească și farfuria pe care o spărsese la cină. Era conștientă de faptul că nu avea să o mai folosească vreodată, dar, pe undeva, ea considera că e important să încerce să o repare – în același mod inexplicabil în care jucăria aceea era atât de importantă pentru Amy. În timp ce Suzanne se îndeletnicea cu ele, sunetul vocilor entuziasmate și subțiri ale fiicelor ei răsună alternativ cu vocea aceea joasă, pătrunzătoare a lui Jeff. Se reîntorsese în oraș pentru o întâlnire de o zi-două și trecuse pe-acasă pentru a petrece ceva timp cu fetele lui. Urma să zboare înapoi spre Chicago, undeva spre miezul-noptii.

— Tati, chiar trebuie să mergi din nou de-acasă?

— Da, Amy. Știi prea bine că trebuie.

— Dar de ce?

— Pentru că trebuie să mă reîntorc la lucru mâine dimineață. Iar acum lucrez în Chicago.

— Tati, vii dacă te rog frumos, să iei parte și tu la picnicul cu ursuleți organizat la școala mea?

— Depinde. Când va fi acest picnic, Melissa?

— Cred că va fi în Ziua blănurilor!

Jeff începu să râdă cu poftă. Suzanne duse dorul aceluia râset. Își aduse aminte cât de liber și nestingherit obișnuia el să râdă în cafeneaua aceea din campus, în ziua în care s-au întâlnit.

— Ce scumpă ai fost, Melissa, spuse el. Chiar ai zis o glumă – un picnic cu ursuleți în Ziua blănurilor!

— Chiar am zis o glumă?

Chicotea și ea acum, iar Suzanne își dădu seama că Jeff o gâdila.

— Deci, tati, o să vii?

Suzanne nu avu tăria de a-i asculta răspunsul. Se ridică și își turnă o nouă ceașcă de cafea în ceașca lacrimilor ce aparținuse cândva străbunicii ei. În ultima vreme, obișnuia să bea din ea. Gândul că ea era descendenta acelor femei care trăiseră și iuberă înaintea ei o alina, acele fiice ale Evei, după cum le numise odată străbunica ei. În timp ce sorbi din cafea, se îndreptă spre ușă pentru a-l urmări pe Jeff jucându-se cu cele două fetițe. Stătea așezat pe fotoliul acela pentru două persoane, iar fetele erau cuibărite în brațele lui. Încă era îmbrăcat în costumul de la locul de muncă.

Dintr-un motiv anume, de îndată ce îl văzu îmbrăcat la costum și cu cravată o trecu un fior, ca și când acolo, în cameră, l-ar fi văzut pe Bradley Wallace, în loc de Jeff. "Un costum nu e decât o cămașă de forță extrem de costisitoare. O cravată este un lanț de mătase", îi spuse cândva Jeff lui Bradley. Unde dispăruse acel hippie nebunatic, obraznic? Când Suzanne încercă să-l găsească dincolo de acel firav înveliș exterior, fu mai mult decât întristată de ceea ce văzu. El fusese domesticit, îmblânzit... asemnei unui lup legat cu un lanț de o cușcă. A îmbrăcat pentru prima oară în viața lui un costum și o cravată tocmai de dragul ei. Dacă ar exista o cale prin care să taie acele lanțuri și să-i redea libertatea!

Își începuseră căsnicia purtați de acea voință uluitoare de a se sacrifica unul pentru altul, dar undeva, pe drum, au început să trăiască pentru ei înșiși. Acela a fost momentul când căsnicia lor se descentralizase asemeni unui vas de lut ce a crăpat pe roată? "Încă nu e prea târziu ca să reasamblați piesele căsniciei voastre" o sfătuisese bunica Emma. "Însă căsnicia voastră nu va mai fi la fel. Cel puțin, nu ar trebui să fie. Modelul a fost modificat..."

— Jeff, putem să vorbim puțin? spuse ea dintr-odată.

El își ridică privirea, uluit să o vadă stând în pragul ușii.

— Fetelor, pregătiți-vă de culcare, spuse el. Înainte de a merge, o să urc să vă acopăr.

Suzanne simți oboseala din vocea lui.

În timp ce ele coborâra din brațele lui și alergară pe scări, Suzanne se întoarse în bucătărie. Simți că începe să tremure brusc, așa că se reșeză la masa din bucătărie și mai luă o înghițitură din ceașca lacrimilor, ca și cum ar fi căpătat astfel mai multă putere. Jeff o urmă, dar se opri în pragul ușii, sprijinindu-se de toc, așteptând ca ea să vorbească mai întâi.

— Aș vrea să știi că te iert pentru faptul că nu m-ai consultat înainte de a lua decizia de a te muta, spuse ea.

Jeff se încruntă, fiind suspicios în ceea ce privea motivele acestei discuții surprinzătoare.

— Ce vrei să spui?

— Exact ceea ce ai auzit. Te iert. Nu vreau să mai țin în mine această amărăciune. Pur și simplu mă sfâșie. M-am săturat să mă lupt pentru tot, începând de la biroul acela vechi până la orele de vizită a fetelor. Vreau ca noi să

discutăm aceste probleme ca doi adulți și să vedem dacă nu putem să rezolvăm chestiunea printr-o custodie comună, într-un asemenea mod încât să fie bine pentru toată lumea. Nu doresc să le despart pe fete de tatăl lor.

— Mulțumesc... și eu aș vrea același lucru.

Părea mai ușurat, dar totuși încă îngrijorat. Brusc, inima lui Suzanne era prea plină, neputând să mai vorbească despre stabilirea orelor de vizită. Avu impresia că toți oamenii care trăiseră și se iubiseră înaintea ei și a lui Jeff erau acum prezenți în încăperea aceea

— Louise și Friedrich, Emma și Patrick, Grace și Stephen. Toți o urmăreau, încurajând-o, așteptând ca ea să ia decizia corectă. Dar oare ce trebuia să facă pentru a îndrepta lucrurile?

— Știi, începu ea, în ultimele săptămâni, bunica Emma mi-a tot relatat despre viața ei și despre viața mamei ei. Când trăia în Germania, străbunica mea obișnuia să joace jocul "într-o bună zi...". Jeff, îți aduci aminte? Și noi obișnuiam să-l jucăm înainte de a ne căsători. Visul tău era acela de a deveni un mare artist. Unde s-a evaporat visul acesta? Te mai gândești la el vreodată?

Stătea acum cu brațele pe piept.

— Nu, nu mă mai gândesc la asta. Ce rost și-ar mai avea jocurile în cazul nostru? Eu am o familie de întreținut.

— Dar noi nu avem nevoie de toate aceste lucruri – mașini scumpe, o casă imensă, menajeră. În ultima vreme m-am gândit dacă nu cumva noi am cumpărat toate aceste lucruri numai pentru a-i demonstra tatălui meu că și tu poți fi un om de succes.

Mânia lui Jeff fu instantanee, asemeni unui chibrit aprins.

— Suzanne, ce apropouri bați prin toate aceste insinuări bizare? Dacă vrei să sugerezi faptul că...

— Așteaptă, nu te enerva... ascultă-mă. Noi doi ne-am iubit și pe vremea în care nu aveam nimic. Eram atât de săraci când ne-am căsătorit, încât eram demni de milă. Însă Jeff, eram atât de îndrăgostiți unul de altul. Îți amintești? Tot ceea ce aveam era un pat, așa că ne petreceam fiecare moment liber în el. Acum, când avem toate aceste lucruri – ne-am pierdut unul pe altul. Nu e corect. Și undeva, pe drum, L-am pierdut și pe Dumnezeu. Îți aduci aminte de ziua aceea când m-ai dus pentru prima dată la muzeul din New York? Noi doi plănuiserăm să spunem lumii întregi despre Cristos prin arta noastră.

Ea își coborî privirea spre ceașca lacrimilor, luptând să-și înfrângă lacrimile. Descoperi imaginea unei fetițe de pe partea din față a ceștii.

— Am ascultat toate aceste istorisiri – ale mamei mele, a bunicii, a străbunicii mele – și am ajuns la concluzia că dragostea pe care noi o aveam cândva este mult prea valoroasă pentru a o scăpa printre degete... iar credința în Dumnezeu e și mai prețioasă.

Își ridică privirea, așteptând reacția lui Jeff.

— Așa... continuă...

— Aș putea să renunț la slujba mea și să mă mut cu tine în Chicago. Aș putea să fac toate sacrificiile pe care mi le ceri... dar numai dacă nu vom ajunge să retrăim această viață pustie de care avem parte și aici – cu noi

amândoi lucrând zi și noapte, fără să găsim timp ca să mai vorbim. Chiar așa vrei să ne petrecem restul vieții?

— Nu... dar care ar fi alternativa?

— Ce ar fi dacă ne-am întoarce la modul acela de trai de la începutul căsătoriei noastre?

Afișă un zâmbet lipsit de umor.

— Vrei să spui să locuim într-un apartament într-o clădire fără ieșiri în caz de incendiu și să conducem o rablă de Volkswagen?

— Da, exact! Tu ai renunțat la visul tău de a deveni un artist numai pentru a mă ajuta pe mine să urmez masteratul. Acum aș dori să mă revanșez față de tine. Am putea să transformăm garajul în studio. Nu ar trebui să renunți la publicitatea pe care o faci. Ai munci ca liber profesionist. Dar cel puțin ai avea șansa de a picta din nou. Jeff, ești atât de talentat!

Se întoarce cu spatele, făcu câțiva pași, după care se întoarce din nou spre mine.

— Nu cred că realizezi ce ar însemna să renunțăm la toate aceste lucruri.

— Probabil că nu. Însă stau și mă întreb dacă nouă înșine ne place ce fel de oameni am ajuns, sau dacă preferăm banii și viața aceasta extrem de luxoasă. Eu pot să fac alegeri și beneficiaz de niște oportunități de care străbunica mea Louise nu a avut niciodată parte, însă eu am pierdut unele din lucrurile de valoare pe care ea le posedă

— cum ar fi relațiile. Am ajuns ca alții să-mi crească copiii, soțul meu a devenit un străin pentru mine, nu-mi găsesc timp de petrecut cu prietenii, iar Dumnezeu nici nu

mai intră în socotelile mele. Îmi ridic nivelul stimei de sine, însă pierd din vedere cât de importante trebuie să fie persoanele care mă înconjoară. Jeff, parcă suntem niște insule izolate între o veșnică grabă și izvorul vieții. Treptat, căsnicia noastră s-a scufundat, iar noi nici măcar nu am băgat de seamă. La fel s-a întâmplat și cu credința noastră. Dumnezeu nu mai reprezintă prioritatea numărul unu în viața noastră. Unde L-am lăsat noi? De ce nu L-am mai proclamat noi pe Cristos prin munca noastră? Eu una sigur nu fac lucrul acesta prin muncă, și cred, sincer, că nici tu. Îți amintești cât de compromis te-ai simțit atunci când ai acceptat prima ta slujbă în domeniul publicitar? Mi-ai spus că ai impresia că ai devenit o prostituată.

— Eh, asta s-a întâmplat cu mult timp în urmă. Doar nu vorbești serios când îmi ceri să cobor din nou la sărăcia lucie în care am trăit înainte? Dar fetele?

— Nu va fi mai rău pentru ele să fie mai sărace decât să fie mereu pe drumuri, între două case. Cât de bine o vor duce ele dacă vor avea numai salariul meu și banii pe care îi vei da tu? Cum îți vei permite să locuiești în Chicago după ce ne vei achita nouă banii pentru întreținerea lor, plus că va trebui să călătorești pentru a le vizita? Mai presus de orice, eu nu cred că vom fi săraci pentru multă vreme. Eu cred în tine. Jeff, tu ești un artist foarte talentat. Și mai sunt atâtea lucruri pe care tu le știi face. Cu câțiva ani în urmă, Institutul de arte te-a invitat să mergi să predai cu jumătate de normă, îți mai amintești?

— Da, sigur. Dar pe-atunci nu aveam timp de predat.

Stătu pe gânduri pentru câteva clipe, după care zâmbetul acela cuceritor pe care ea îl îndrăgea atât de mult îi luminează brusc fața:

— Pot să-mi păstrez cel puțin BMW-ul?

Suzanne zâmbi.

— Nici prin cap să nu-ți treacă, mai ales la ce cheltuieli mari avem cu mașinile noastre! În plus, nici nu va trebui să călătorești, având în vedere faptul că vei avea acasă propriul studio.

Jeff căzu din nou pe gânduri.

— Suzanne, m-ai pus serios pe gânduri. Dar eu trebuie să fug acum pentru că altfel o să pierd zborul.

— Știu. Și probabil că te vei întoarce la Chicago și îți vei spune că toate astea au fost simple invenții cu care eu am venit numai pentru a-mi face mie mofturile. Dar să nu crezi asta. Am auzit în ultimele zile despre păcatele înaintașelor mele și crede-mă, am avut ce învăța de la ele. Îi datorăm lui Patrick și bunicii Emma să facem tot posibilul ca noi să avem parte de o căsnicie fericită.

— Cui?

— Nu am timp să-ți explic acum. Dar promite-mi că măcar te vei gândi la ceea ce ți-am spus, ok? Vom putea vorbi pe îndelete atunci când o să te întorci acasă, în două săptămâni.

Jeff dădu din cap aprobator, după care se întoarse. Suzanne îl auzi urcând cu greu scările pentru a-și lua rămas-bun de la fete. Câteva minute mai târziu reveni, cu valiza în mână, rezemându-se de tocul ușii din nou.

— Hei, irlandezo...

Nu o mai strigase așa demult.

— Eu... adică... Îmi pare rău că nu te-am consultat înainte de a accepta postul acesta. A fost un act egoist, protest din partea mea. Nici măcar nu-mi pot imagina de ce l-am făcut... ei bine, cred că... m-am gândit numai la mine.

Se auzi un claxon afară.

— Taxiul meu a ajuns. Mă întorc la sfârșitul lunii. Dar să știi că o să mă gândesc la tot ceea ce mi-ai spus.

Se întoarse pentru a pleca.

— Jeff?

— Da?

— Să știi că ai avut dreptate de la bun început... eu chiar sunt irlandeză.

Emma privea pe fereastra clădirii din Birch Grove fără a vedea cu adevărat pajiștile acelea atât de frumoase, acoperite cu covoare de flori anuale și perene. Nu mai vorbise deloc cu Grace de două zile, de când participase la înmormântarea lui Katie. Tăcerea ei apăsa mult mai greu decât orice fel de cuvinte aspre sau acuzații pe care i le-ar fi putut arunca. I-ar fi fost mult mai ușor lui Emma dacă ar fi avut parte de așa ceva. Se cutremura ori de câte ori își aducea aminte de șocul și de mânia de pe fața fiicei sale. Cât de devastator trebuie să fi fost pentru Grace să afle că exact cele două persoane pe care ea le iubea mai mult și în care se încredea, tocmai ele o mințiseră pentru a-și ascunde păcatul. Patrick avusese dreptate atunci când descriesese consecințele năucitoare ale păcatului.

Atunci când Emma auzi o bătaie în ușă, nu știu ce să facă: să răspundă sau nu. De două zile evitase să participe la vreuna dintre activitățile în grup de la Birch

Grove, prea mândrită și copleșită de tot pentru a mai găsi puterea de a afișa un chip vesel celor din jurul ei. Probabil că la ușă era unul dintre prietenii ei cei noi, care veni să o întrebe de sănătate. Însă când Emma deschise ușa, o văzu pe fata ei.

Grace nu rosti un cuvânt. Ci pur și simplu își întinse brațele spre Emma, după care o strânse puternic spre ea.

— Oh, Gracie, îmi pare rău... Îmi pare atât de rău, spuse Emma atunci când avu puterea de a vorbi.

— Știu.

— Vino înăuntru.

— Nu pot să stau prea mult. Am vrut doar să te vizitez și să-ți spun că-mi pare rău...

— Pentru ce, Gracie? Tu nu ai greșit cu nimic.

— Pentru că te-am judecat pe tine și pe părintele O'Dugg... pe tine și pe tatăl meu.

— Nu, Gracie. Ne-ai judecat pe bună dreptate. Ceea ce noi am făcut a fost îngrozitor. Mă poți ierta pentru faptul acela... și pentru că te-am mințit toți anii aceștia?

— Bineînțeles că te iert.

Emma își acoperi fața și începu să plângă. Gracie plătise cel mai scump preț în urma păcatului lui Emma. Dacă Grace putea să o ierte, atunci poate că și Dumnezeu avea să o ierte. Nu-i spusese oare tatăl ei că atât el cât și Tatăl ceresc o vor aștepta mereu cu brațele deschise până când ea se va hotărî să se întoarcă?

— Mamă, nu s-a pus problema nici măcar pentru o secundă dacă te voi ierta sau nu, îi spuse Gracie lui Emma atunci când o îmbrățișă din nou. Am fost șocată, rănită și furioasă la început, însă Sue m-a ajutat să percep totul

dintr-o altă perspectivă. Atunci când tu ne-ai împărtășit povestea vieții bunicii Louise, să știi că ne-ai pus serios pe gânduri pe mine și pe Sue. Și să știi că poate ai reușit chiar să salvezi căsnicia lui Sue. Mi-a spus că ea și cu Jeff își vorbesc unul altuia din nou.

— Atunci înseamnă că a meritat să răscolim trecutul și aceste amintiri dureroase. Totul a meritat.

— Am venit să te întreb dacă ai ceva planificat pe weekendul ăsta. Eu și cu Sue am dori să te ducem în Bremenville pentru a-ți vizita sora, pe Vera.

— Vera? Oh, Doamne. Nu cred că ar vrea să mă vadă.

— Mamă, eu și cu Sue am fost deja în Bremenville. Noi am vorbit deja cu mătușa Vera și cu unul dintre fiii adoptați de Karl Bauer. De-atunci noi am început să punem la îndoială faptul că Karl ar putea fi tatăl meu. I-am promis mătușii Vera că te vom duce și pe tine ca să o vizitezi. Ea este foarte nerăbdătoare să te vadă.

— Chiar crezi că ar fi o idee bună să... să mă întorc acolo după toți anii aceștia?

— Desigur. Ar fi ca și cum ai închide un cerc. Dar trebuie să mergem weekendul acesta.

Grace schiță un zâmbet.

— De luni o să încep și eu lucrul.

— Lucrul?

— Eu sunt noul director de la centrul pentru femeile însărcinate cu probleme.

— Oh, Gracie! Oh, sunt atât de fericită! Tatăl tău ar fi atât de mândru de tine!

— Noi am tot căutat un nume pentru centrul nostru, și acum sunt pe cale să mă adresez comitetului să ia în

considerare opțiunea de a-l numi după părintele O'Duggan!

— El ar fi onorat... dar totuși nu cred că ar vrea ca acesta să-i poarte numele. El ar dori să-l poarte pe al tău... Ar vrea ca centrul să fie cunoscut drept o casă a harului.

Ea zâmbi.

— Grace House. Să știi că sună bine. În zorii zilei de sâmbătă, Grace se trezi în camera hotelului din Bremenville. Suzanne încă dormea în patul de vizavi. Se schimbaseră atât de multe lucruri în viața lui Grace de la ultima lor călătorie în Bremenville, atunci când se trezise în aceeași cameră cu sentimentul acela zguduitor, deoarece aflate că ea era un copil nelegitim. Cumva, procesul acceptării acestui adevăr nu fusese chiar atât de dureros pe cât se aștepta ea. Cel mai important lucru era însă acela că ea reușise să dărâme zidul acela interpus între mama ei și Dumnezeu. Mai trebuia ca Emma să intre pe ușa aceea.

Cele trei femei ce porniră în această călătorie spre Bremenville erau acum mai aproape una de alta ca niciodată. Pe mașină, pe când se îndreptau spre acest orașel, Suzanne scoase la iveală un dosar.

— Am vrut să vă fac o surpriză. După ce am ascultat istorisirile voastre, am avut dorința de a afla mai multe despre Black Jack și despre O'Brien. Așa că am început să fac niște investigații...

— Nu, te rog, nu-mi spune că... o imploră Grace. Eu chiar i-am iubit pe cei doi. Nu vreau să aud nimic rău despre ei.

— Dar sunt vești bune.

— Atunci spune-ne, interveni Emma.

Ochii ei străluceau curioși.

— Ei bine, conform surselor mele din Las Vegas, doi gangsteri neînsemnați au condus odată un cazino în mod legal, autorizat cu numele de "Barul lui Black Jack". Niciodată nu s-a putut compara cu localurile impunătoare din loc, dar pe măsură ce orașul s-a dezvoltat tot mai mult, proprietatea deținută a căpătat o valoare din ce în ce mai mare. Și pentru a vă spune pe scurt totul, în douăzeci de ani, Fergus O'Brien și John Doyle, așa-zis Black Jack, l-au vândut pentru patru milioane de dolari și s-au retras pe iahturile lor ,private, în Bahamas!

— Bravo! aplaudă Emma încântată. Mă bucur atât de mult pentru ei! Dar Fergus! Nu mă mir că O'Brien nu ne-a făcut de cunoscut niciodată prenumele lui!

Toate trei începură să râdă până la lacrimi.

Emma deveni foarte tăcută de îndată ce coborâră dealul spre Bremenville.

— Totul mi-e atât de cunoscut, și totuși arată atât de diferit, spuse ea. Parcă nu e adevărat. E ca și cum ai vedea o imagine dintr-un film pe care l-am văzut cu mult timp în urmă. Mi se pare că nici măcar nu am locuit aici vreodată.

— Acela este punctul de desfacere pentru mașini pe care l-a deținut Gus Bauer? întrebă Grace în momentul în care trecură pe lângă un garaj Ford.

— Da... Însă pe-atunci nu ocupa un spațiu atât de mare ca acum. Ah, sărmanul Markus... ce tânăr chipeș era și când te gândești cum s-a prăpădit!

O luară apoi pe Main Street și parcară mașina aproape de farmacia Bauer, care devenise acum o gelaterie.

— Vrei să intri? o întrebă Suzanne.

— Ești sigură că Karl nu mai este aici și că a murit? o întrebă Emma afișând un zâmbet forțat.

— Bunico, i-am văzut certificatul de deces.

— Atunci, da. Hai să vedem dacă milkshake-urile sunt la fel de bune pe cât obișnuiau să fie în trecut.

— Intrară și se așezară pe niște scaune în apropierea răcoritoarelor. Emma își comandă un shake de ciocolată, iar Grace și Suzanne începură să mănânce repede și cu poftă două înghețate mari sundae.

— Toate acestea sunt instalațiile pe care le-a adus Karl cu mulți, mulți ani în urmă. Nu-i așa că sunt frumoase? Bietul Karl... spuse Emma suspinând.

— După spusele mătușii Vera, să știi că a dus o viață bună, spuse Grace. S-a căsătorit cu o văduvă și i-a adoptat copilul, după care au mai adoptat alți doi băieți.

— Te deranjează dacă trecem pe lângă casa unde dumneata și cu Karl ați locuit? o întrebă Suzanne.

— Deloc. Și eu aș vrea să o văd.

După ce terminară de mâncat, urcară dealul din Bremenville spre locurile în care obișnuiau să locuiască cei mai bogați.

— E casa aceea mare, albă cu veranda panoramică, spuse Emma arătându-le-o cu degetul. Doamne, ce casă frumoasă. Însă anii pe care i-am petrecut în ea au fost cei mai nefericiți ani din viața mea. Poate ați spune că ar fi trebuit să fie anii din timpul mării crize economice, pe când eram sărace și locuiam în apartamentul acela

ponosit. Însă anii aceia nu au fost chiar atât de răi. Noi două ne aveam una pe alta, nu-i așa, Grace?

— Ca întotdeauna de altfel, răspunse ea zâmbind.

— Bunico, vrei să intri? E o pensiune acum. Bănuiesc că-ți vor da voie să arunci o privire.

— Nu, răspunse Emma cu o voce liniștită. Nu, mai bine nu.

Se întoarse și lăsă în jos geamul de pe cealaltă parte. Și Grace făcu același lucru, urmărind încotro se îndreaptă privirea ei.

— Oh! Poți să vezi râul de-aici! Niciodată nu mi-ai spus că ai avut o priveliște atât de frumoasă.

— Asta pentru că niciodată nu am avut puterea să o admir. Vezi tu, dormitorul meu dădea exact înspre...

Vocea lui Emma se stingeă cu fiecare cuvânt rostit.

— Și porțiunea aceea mică de pământ din mijlocul râului... aceea e insula Squaw...

Coborâra dealul acela și traversară podul, înaintând pe lângă râu până ce ajunseră la biserica lui Friedrich.

— Aș vrea să am câte un dolar pentru fiecare dată când eu și Eva am parcurs drumul acesta spre oraș și înapoi, spuse Emma. Iar orașul ajunge exact până aici, tocmai cum a prevestit tata. Doamne, cât s-ar mira ei să vadă cât de mare e biserica acum.

Emma nu dori să intre în biserică, așa că ocoliră clădirea, îndreptându-se spre cimitirul din spate.

— Vezi cât de bătrână sunt! spuse Emma. Copacii aceștia uriași erau numai niște puietși atunci când tata i-a plantat... iar eu eram doar o fetiță.

Toate cele trei femei păstrară liniștea în timp ce priveau spre cele trei morminte – reverendul Friedrich Schroder, Louise Fischer Schroder, Eva Schroder. Sora mai mare a lui Emma, Sophie Mueller, și soțul ei, Otto, erau înmormântați în apropiere. Înainte de a se întoarce la mașină, Emma se opri pe o ridicătură de lângă clădirea zidită pentru școala duminicală, acolo unde fusese odată casa parohială, și privi din nou spre râu.

— Numai râul a rămas același, spuse ea. Și din nou îmi aduc aminte de zicerea mamei "Bucuria și tristețea apar și dispar asemeni fluxului și refluxului."

Suzanne își puse mâna pe umărul lui Emma.

— Bunico, vrei să te ducem să vezi insula Squaw?

— Nu, draga mea... locul acela e singurul pe care vreau să-l păstrez mereu în memoria mea exact așa cum a fost cândva.

Emma deveni extrem de serioasă atunci când urcă în mașină. Nu-și întoarse privirea spre biserică atunci când trecură pe lângă ea, ci o privi în treacăt, parcă pierdută undeva în trecut. Gracie se temea acum că această călătorie avea să fie mult prea dureroasă pentru mama ei. La scurt timp, opriră mașina în fața casei mătușii Vera, iar când Emma își revăzu sora, bucuria ei fu nemăsurată.

— Vera! Oh, cât de dor mi-a fost de tine! Nu ne-am văzut de o viață!

— Emma, nici măcar nu ai îmbătrânit! Te-aș recunoaște din mii de oameni!

— Am înțeles că tu deja le-ai cunoscut pe fiica mea, Grace și pe nepoata mea, Suzanne.

— Da. Și sunt atât de încântată că s-au ținut de cuvânt și te-au adus din nou acasă. Emma, ai o familie minunată!

— Gracie seamănă foarte mult pe tatăl ei, nu-i așa Vera? vocea lui Emma era acum foarte caldă.

Fața ei era acoperită de o mască de protecție. Grace își dădu imediat seama că ea încerca să vadă cât de multe știa Vera, sperând din toată inima că va găsi iertarea și acceptarea ei.

— Parcă e întruchiparea lui. Și ce frumos diavol mai era!

Vera își duse rapid mâinile spre față în timp ce se dădu la râs.

— Chiar am folosit cuvântul diavol? Ce substantiv îngrozitor mai ales pentru a mă referi la un preot!

— Deci dumneata ai știut că el era tatăl meu? întrebă Grace, vădit surprinsă.

Vera zâmbi.

— Scumpa mea, cel mai mare mister din viața mea și-a găsit răspunsul în momentul în care ai apărut la ușa mea și mi-ai spus cine ești!

Reîntâlnirea cu mătușa Vera fusese una emoționantă și deosebit de amuzantă. Ca de obicei, Emma transformă acel mic eveniment într-o adevărată sărbătoare. Când ziua se apropie de sfârșit, ea acceptă invitația lui Vera de a petrece noaptea acolo, în timp ce Suzanne și Grace s-au întors la hotel. Până la urmă, weekendul acela fusese unul memorabil.

Duminică dimineața când se trezi, Grace simți un fior de entuziasm. Mâine dimineață va ocupa fotoliul de directoare al centrului Grace House. Prea entuziasmată

pentru a mai sta liniștită în pat, se ridică și începu să se îmbrace.

— Dar chiar te-ai trezit devreme, mormăi Suzanne de sub pături.

— M-am gândit să merg la biserica bunicului meu în dimineața asta. Am citit pe afișul cu anunțuri că au un serviciu de la ora opt treizeci. O să te trezesc atunci când mă întorc, iar apoi vom putea merge să o luăm pe mama de la casa mătușii Vera.

Suzanne căscă și se întinse.

— Te superi dacă vin și eu cu tine?

— Din contră! M-aș bucura enorm!

Grace nu se așteptase ca biserica să fie atât de plină mai ales că era vorba de un serviciu atât de devreme. Holurile mișunau de oameni, de membri care veneau din toate părțile și care umplură de îndată biserica. Ea și Suzanne trebuiră să se așeze pe rândurile din față pentru că doar acolo mai găsiră locuri libere. Îl recunoscu pe pastor de la întâlnirea lor precedentă.

— În dimineața aceasta, avem un oaspete deosebit printre noi, anunță el după rugăciunea de deschidere și partea de închinare. Un fost membru al acestei congregații a revenit în oraș și a fost de-acord să ne cânte ceva la pian.

Inima lui Grace începu să bată cu putere. Nu putea să fie ceea ce se gândea ea! Se întoarse și o văzu pe mama ei înaintând spre amvon. Vederea lui Grace fu încetoșată de lacrimi.

— Dumneaei e Emma Bauer. Ea este fiica pastorului Friedrich Schroder, bărbatul care a pus temeliiile acestei

biserici la puntea dintre veacuri și a clădit-o devenind ceea ce noi o știm azi!

Emma se așeză la pian în ropote de aplauze.

— Mulțumesc, spuse ea zâmbind. E atât de bine să fiu din nou acasă! Știți, am fost botezată în această biserică în urmă cu optzeci de ani. Tata predica aici, și tot aici am învățat pentru prima oară să cânt la pian. Dumnezeu mare, atât de multe lucruri s-au schimbat de atunci! Dar nu e oare minunat să știm că într-o lume a schimbărilor, Dumnezeul harului nu se schimbă niciodată?

Tatălui meu îi plăcea foarte mult istorioara fiului risipitor. Îi plăcea modul în care era prezentat Dumnezeu ca un tată iubitor, gata să ierte. Atunci când fiul risipitor a venit și i-a spus: "Tată, am păcătuit împotriva ta și împotriva Cerului", după aceea a urmat o petrecere minunată în casa tatălui său. Aș dori să cânt și eu o cântare în dimineața asta. Și, Tată... dacă mă asculți acum din cer... vreau să-ți dedic Ție cântarea aceasta.

Emma își închise ochii și începu să cânte la pian; cuvintele răsunau clar din vocea ei puternică:

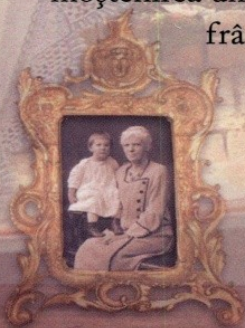
*„Mărețul har m-a mântuit
Pe mine din păcat!
Pierdut eram, dar m-a găsit
De moarte m-a scăpat!”*

Sfârșit

Originally published in English under the title *Eve's Daughters* by
Bethany House Publishers, a division of Baker Publishing Group,
Grand Rapids, Michigan, 49516, U.S.A.

Tânjind după dragoste și după demnitare, patru generații de femei sunt nevoite să se confrunte cu deciziile pe care le-au luat – și pe care mamele lor le-au luat înainte. Dar întreruperea ciclului care le-a prins în mreje zeci de ani se va dovedi mult mai anevoioasă decât și-au închipuit vreodată...

Emma Bauer, în vârstă de 80 de ani, a păstrat cu grijă un secret neplăcut vreme de mai bine de 50 de ani. Dar când vede că relația de căsnicie a nepoatei sale începe să se destrame, Emma își dă seama că minciunile despre propria-i căsnicie i-au înveninat pe cei pe care îi iubea cel mai mult. Poate oare s-o ajute pe nepoata ei să scape de moștenirea unor alegeri greșite? Sau va duce secretul – și inima ei frântă – cu ea în mormânt?



Cu sinceritate și plină de compasiune, autoarea Lynn Austin țese o poveste fascinantă a patru femei care lasă o amintire de neșters – luptele, crizele religioase și izbânzile lor.

LYNN AUSTIN a scris câteva lucrări de ficțiune, inclusiv *Tărâmurii ascunse*, *Locul femeii*, precum și *Fiii celei Evei*, lucrare care a câștigat premiul Silver Angel. În afara calităților ei de scriitoare, Lynn este cunoscută, de asemenea, ca vorbitoare de excepție la conferințe, în aziluri și la diferite evenimente în biserici și în școli. Împreună cu soțul ei locuiește în Illinois și are trei copii.

Editura Casa Cărții
ISBN: 978-973-8998-41-4

tc



9 789738 998414 >
www.ecasacartii.ro 756